

Program för Mångkulturåret 2006

Intresset för Mångkulturåret 2006 är stort, och året kommer att bli händelserikt. I det följande kalendariet har vi samlat alla planerade aktiviteter och verksamheter. Kalendariet baseras på redovisningar vi tagit emot från fler än 350 aktörer.* För att få det överskådligt har vi gjort följande uppdelning av redovisade evenemang:

-Aktörer som fått i uppdrag av regeringen att genomföra aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006.

-Aktörer som inbjudits att medverka i Mångkulturåret 2006.

-Övriga aktörer vilka varken har fått i uppdrag eller inbjudits att medverka i Mångkulturåret 2006, men som antingen har blivit kontaktade av Kommittén för samordning av Mångkulturåret 2006, eller som själva har hört av sig och önskat vara med.

Aktörerna är sorterade efter län, de med verksamhet i hela landet har en egen avdelning. Vill du veta mer om någon av årets aktiviteter eller verksamheter? Då ber vi dig att ta kontakt direkt med arrangören. Ansvar för innehåll och förverkligande av de redovisade planerade aktiviteterna och verksamheterna vilar hos de enskilda aktörerna.

**Samtliga redovisningar som Kommittén för samordning av Mångkulturåret 2006 tagit emot senast 15 september 2005. Ibland har vårt begränsade utrymme tvingat oss att göra ett urval av de inkomna redovisningarnas innehåll. Vilka som fått i uppdrag och vilka som har inbjudits att medverka i Mångkulturåret 2006 läser du mer om i Bilaga 2.*

Uppdrag

Arbetets museum

Arbetets museum har sedan museet öppnade 1991 fokuserat på tre teman; arbetsliv, genus och etnicitet. Som ett av många exempel på utställningar och programverksamhet som vi drivit på temat etnicitet vill vi inledningsvis kort lyfta fram projektet Drömmen om ett bättre liv. Den 2 juni 2001 invigdes 25 utställningar runt om i landet på temat invandrad arbetskraft. Arbetets museum hade då samordnat möten mellan lokala invandrarföreningar och så kallade arbetslivsmuseer (se stycket nedan) som tillsammans skrivit den egna ortens historia om arbetskraftsinvandring. Att på detta sätt få människor ur skilda världar att under en längre tid mötas och intensivt arbeta tillsammans är ett mycket bra exempel på handfast integrationsarbete. Med Drömmen om ett bättre liv i bagaget gick Arbetets museum vidare och startade EU-projektet Migration, Work and Identity som avslutades 2004. Under 2005 har nio av våra utställningar en tydlig mångkulturell profil, 2004 visade vi 11 utställningar på temat.

Arbetets museum är ett centralmuseum för frågor som rör det industriella kulturarvet. En av våra viktigaste uppgifter här består i att vara navet i arbetslivsmuseirörelsen. Vi har ett register som förtecknar 1.400 små museer runt om i landet där eldsjälarna driver verksamhet kring det industriella kulturarvet. Vi hyser också kansliet för Arbetslivsmuseernas samarbetsråd – ArbetSam, som är Sveriges största museinätverk. Den katalog om arbetslivsmuseer som besöksmål som vi producerar och distribuerar till bland annat samtliga svenska turistbyråer kommer 2006 att vara inriktad på mångkultur. I katalogen "ArbetSamma museer 2006" presenteras de museer som ingår i ArbetSam. I planerna ingår också arrangemanget av ett antal seminarier om mångkultur som vänder sig till arbetslivsmuseerna.

Mångfald i Arbetes museums organisation.

Medelantalet anställda är 28, varav 16 är kvinnor och 12 män. Medelåldern på museet är 45 år. Kvinnornas medelålder är 47 år medan männens medelålder är 43 år. Den kulturella bakgrunden hos våra anställda är mestadels helsvensk. 3 kvinnor och 2 män tillhör första generationens invandrare. Fler kvinnor än män har

akademisk bakgrund. Det är en större andel av våra anställda som har akademisk bakgrund jämfört med dem som har gymnasial bakgrund. Vid nyanställningar poängterar vi att där vi har dominans av kvinnor eller män ser vi gärna sökande från det underrepresenterade könet.

Vår styrelse består av 14 styrelseledamöter. 6 är kvinnor och 8 är män. Våra huvudmän och Staten väljer representanter till styrelsen. Inom de organisationerna finns säker olika riktlinjer avseende mångfald.

Projekt som berikar Mångkulturåret 2006

Arbetets museum bygger utställningar, forskar, samlar in underlag för forskning – genom bland annat minnesinsamlingar, arrangerar program- och pedagogisk verksamhet, driver seminarier och är en mötesplats för stora och små samtal. Nedan vill vi visa vilken verksamhet som kommer att pågå under 2006 som berikar Mångkulturåret.

Utställningar

Verkstadsarbetare med nya ögon

Verkstadsarbetare med nya ögon produceras av de båda konstnärerna Sira och Lisse Danko, projektanställda på Arbetets museum. Utställningen fokuserar på verkstadsindustrin och på de som arbetar där. Den vill skildra både individer och kollektiv. Många av de porträtt och intervjuer som genomförs i projektet behandlar invandrare. Utställningen öppnar den 22 oktober 2005 och står till den 17 april 2006.

Betydelse för Mångkulturåret

Utställningen handlar om mångfald och vänder sig därmed till en kulturellt mångfaldig publik. De båda utövande konstnärerna har rötter i andra kulturer. Sira är andra generationens invandrare bördig från Finland. Danko är från Peru.

Jag vill att du ska veta

Utställningen *Jag vill att du ska veta* är fotograf Ulla Lembergs stora retrospektiva utställning som berör hela hennes yrkesverksamma liv. Utställningen produceras i samarbete mellan Ulla

Lemberg. Arbetets museum och Malmö museer. Den öppnar den 24 september 2004 och står fram till våren 2006.

Betydelse för Mångkulturåret

Utställningen handlar om mångfald i Sverige och omvärlden och vänder sig därmed till en kulturellt mångfaldig publik.

Ellis Island Portrait

Utställningen visar ett urval bilder från Ellis Island, ön där emigranter från de gamla världarna registrerades och fotades vid sitt första möte med Amerika. Som ett komplement till de historiska bilderna om invandring till Amerika vill vi visa nutida bilder över migration. Utställningen visas från den 6 juni till den 20 augusti.

Betydelse för Mångkulturåret

Utställningen skildrar migration från Europa till Amerika under 1800- och 1900-tal. Den kan användas som utgångspunkt för diskussioner om ekonomisk och politisk flykt.

Tombrock

Hans Tombrock föddes i Tyskland i det sena 1800-talet, deltog vid fronten i det första världskriget och var aktiv socialist och vagabond under 1920-talet och började då i bild att beskriva flyktingarnas, de prostituerades och utstöttas liv. Vid nazisternas maktövertagande tvingades han att fly utomlands. Han reste och målade i bland annat Spanien, Tjeckoslovakien, Polen, Lettland, Finland och Jugoslavien. Han kom till Sverige 1936 och stannade här till krigsslutet. Från 1946 var han verksam som professor i Tyskland. Utställningen visas mellan den 11 februari och 14 maj.

Betydelse för Mångkulturåret

Utställningen produceras i samarbete med bland annat Frits Hüserinstitutet i Dortmund, Tyskland. Bilderna visar ett liv i flykt i Europa och ger perspektiv på dagens situation som politisk flykting.

Smaka vår läckra pizza!

Utställningen behandlar den svenska pizzakulturen, den lyfter fram yrkesgruppen pizzabagare och statistik kring pizzerianäringen. Utställningen öppnar den 10 september 2005 och står till den 5 mars 2006.

Betydelse för Mångkulturåret

Pizzor bakas i hög grad av män med utländsk bakgrund. Genom att skildra den svenska pizzakulturen får vi syn på en mängd berättelser om migration och kulturell mångfald. Utställningen beräknas locka nya besöksgrupper, bland annat människor med utländsk härkomst.

Normen skaver – på jobbet är väl alla hetero?

Utställningen behandlar frågor om homo- bi- och transsexualitet (HBT) och fokuserar på heteronormen och dess fördomar. Utställningen hjälper besökaren att få syn på sina egna fördomar om HBT – personer. Utställningen, som RSFL: Stockholm tilldelade Arbetets museum Regnbågspriset 2005 för, står fram till januari 2006.

Betydelse för Mångkulturåret

Utställningen behandlar kulturell mångfald och riktar sig till nya besöksgrupper.

Colònies tèxtils

Fotoutställningen Colònies tèxtils visar bilder från den katalanska bruksorten Berga, strax utanför Barcelona. Tillverkningen där las ner under det sena 1900-talet och sedan dess står fabrikerne tysta och tomma. Utställningen står mellan januari och mars.

Betydelse för Mångkulturåret

I anslutning till utställningen om den spanska bruksorten visar vi en utställning om Gusum, en bruksort i södra Östergötland. Besökarna får genom detta en möjlighet att sätta in det som vi brukar betrakta som något ursvenskt och nästan unikt – bruksorten – i ett internationellt perspektiv. Genom detta blir det möjligt att se hur vi alla gemensamt påverkas av internationella strukturer och system.

Slöjan

Utställningen är producerad av Kulturhuset och visar 20 internationella konstnärers kommentarer till de islamska kvinnornas slöja. Den fokuserar på kvinnornas relation till slöjan och problematiserar vad slöjan står för; frihet eller förtryck? Slöjan visas på museet under hösten.

Betydelse för Mångkulturåret

Genom att ta frågan om slöjan på allvar och låta flera perspektiv träda fram hoppas vi att nå nya besöksgrupper och stimulera till diskussion.

Det är så mycket man ska vara

Fotografen Anna-Lena Lundqvist har velat veta hur unga flickor ser på sig själva och hur de vill bli sedda. Hon har därför fotat tonårstjejer i Sverige och Mexico och försökt att upprätta en dialog med de unga kvinnorna där de själva bestämt hur de ska avbildas. Syftet har varit att komma bortom objektifieringen av kvinnor. Utställningen visas på museet under hösten.

Betydelse för Mångkulturåret

Utställningen sätter in en central frågeställning i ett globalt perspektiv och ger möjlighet till reflektion kring såväl etnicitet som genus.

Återkomsten

Fotografen Sanna Sjösvärd är uppväxt i Teheran i Iran. Hon har återvänt till sin barndoms stad för att fotografera. Bilderna ställs ut på Arbetet museum mellan juni och augusti.

Betydelse för Mångkulturåret

Utställningen behandlar kulturell mångfald och vi kan rikta marknadsföringen av den mot nya besöksgrupper.

Planerade utställningar**Samarbetsprojekt med Samhall**

Arbetets museum planerar i samarbete med Samhall att bygga en fotoutställning om Samhalls anställda. Vi vill skapa ett underlag för utställningen genom en intervjuserie, en samtalsstafett, där ett tiotal av Samhalls anställda deltar som intervjuade och intervjuare. Stafetten inleds med att Samhall väljer ut en av sina anställda som får önska sig en träff med någon inom koncernen och genomföra en intervju med denna. Intervjun ska vara inriktad på såväl privat- som arbetsliv, och spegla både dåtid och nutid och i många fall livet i det gamla landet och det nya. Den intervjuade får i sin tur välja någon som han eller hon vill möta för ett intressant samtal och på detta sätt sprider sig stafetten genom landet.

Betydelse för Mångkulturåret

En stor del av Samhalls anställda är födda utanför Sverige. Foto-utställningen med texter och personliga föremål kommer att spegla det mångkulturella Sverige på ett nyskapande och spännande vis. Genom att Samhalls anställda dokumenterar sig själva kommer projektet att genomföras av, handla om och rikta sig till människor med interkulturell bakgrund.

Sarajevo II Vi som stack

Under våren 2005 visade Arbetets museum utställningen *Sarajevo belägrat*. Den var producerad i Sarajevo av två unga kvinnor som bodde i Sarajevo under den tid som kriget på Balkan pågick. Utställningen togs hit till Sverige av Riksutställningar och Kulturarv utan Gränser, den visades först på Arbetets museum. I samarbete med Riksutställningar planerar nu Arbetets museum att gå vidare och producera Sarajevo II med arbetsnamnet Vi som stack. Utställningen ska fokusera på de människor som lämnade krigets Balkan och som kom hit till Sverige. Utställningen planeras att visas i Sverige under 2006 och därpå i Sarajevo.

Betydelse för Mångkulturåret

Utställningen planeras att byggas i nära samarbete med de människor som utställningen berör. Projektet kommer därmed att genomföras av, handla om och rikta sig till människor med interkulturell bakgrund.

Fogelstad – gruppen

Inför 2006 planerar Arbetets museum en utställning om rösträtten och Kvinnliga Medborgarskolan vid Fogelstad, under förutsättning att vi beviljas de bidrag som vi har sökt. Det är samarbete med Nationella sekretariatet för genusforskning, Kvinnohistoriska samlingarna vid Göteborgs universitetsbibliotek, Katrineholms kommun, Kulturföreningen Fogelstad, Fogelstad Kvinnokurser, Fogelstad Musikteater och Sörmlands museum. Med utställningen vill vi uppmärksamma en del av svensk historia som går så många generationer bak i tiden att det knappt finns kvar några som kan berätta om skolan.

Betydelse för Mångkulturåret

Vi knyter också berättelsen om kvinnorna och verksamheten vid Kvinnliga Medborgarskolan till kampen om kvinnlig rösträtt och ställer frågor om medborgarskap, jämställdhet och demokrati. Vi

vill koppla den tidens kamp för kvinnors rättigheter till dagens aktuella frågor. Målet är att skapa uppmärksamhet och därigenom öka kunskapen om dels rösträtten och dess historia, dels verksamheten vid Kvinnliga Medborgskolan vid Fogelstad. Vi kommer att berätta om både de kända kvinnor som var knutna till Fogelstad som skapare och lärare och om de anonyma kursdeltagare som läste där. I utställningen ska kampen för kvinnors och mäns förändrade villkor i samhällslivet kunna följas

Diamond matters

Utställningen är en fotodokumentation om diamanters väg från dagbrotten i Afrika, över sliperierna i Indien, till diamantmarknaderna i Antwerpen och slutligen till konsumenterna i framför allt västvärlden.

Betydelse för Mångkulturåret

Utställningen tydliggör hur etnicitet och nationstillhörighet spelar en avgörande roll för människors livssituationer.

Minnesinsamlingar

Under 2006 fortsätter insamlingen av Bosniska flyktningsminnen. Det är en minnesinsamling som vänder sig till människor som kom till Sverige som flyktingar från Bosnien och Hercegovina i samband med kriget på 1990-talet. Insamlingen påbörjades i samband med visningen av utställningen *Sarajevo belägrat* och är ett samarbete med Historiska museet i Sarajevo, Studentförening Campus BiH, Kulturarv utan gränser, Riksutställningar och Bosnisk-Hercegovinska Riksförbundet i Sverige.

Mångfald i publikarbetet

Arbetets museum bedriver idag en utåtriktad verksamhet där kommunikationen med olika målgrupper, bland annat publik med mångkulturell bakgrund, genomförs på ett otal olika sätt. Affisivering sker på ca 150 olika ställen runt om i Norrköping, varav många skolor, studieförbund, kommunala och statliga arbetsplatser t ex försäkringskassan, sjukhuset, arbetsförmedlingen och inte minst biblioteket. Inför varje vernissage och programaktivitet annonserar museet i 4 lokala dagstidningar, varav en är en *gratis dagstidning*.

Varje vecka skickas ett veckobrev ut via E-mail till ca 200 personer. På veckobrevslistan finns ett stort antal personer med utländsk härkomst samt ett antal lokalföreningar med utländsk anknytning.

Under Kulturnatten, som arrangeras årligen i september, knyts mångkulturella kontakter till museet. Under denna dag och natt äger ett stort antal konserter rum på museet där ofta flera band med utländsk härkomst uppträder. På det sättet skapas en naturlig plattform för vidare kontakt och informationsspridning till denna målgrupp.

En stor kontaktyta där museet når stora mångkulturella grupper är naturligtvis skolorna. Den pedagogiska avdelningen kommunicerar löpande med skolorna och lärarna under året och distribuerar program med information om visningar. Under första halvåret 2005 genomfördes 109 skolvisningar med totalt 2 363 deltagande barn/ungdomar. Under skollov arrangerar museet barnaktiviteter som är kostnadsfria och dessa besöks ofta av en mångkulturell publik. Då deltagande endast är tillåtet i målsmans sällskap når museet även ut till föräldrar och andra vuxna i barnens närhet.

Museet är medlem i Destination Norrköping, en marknadsförening där ca 400 företag i Norrköping är medlemmar. Detta nätverk samarbetar gällande turismfrågor och marknadsföring av Norrköping som stad. Dessutom har man som medlem möjlighet att använda nätverket som en kanal för informationsspridning till övriga medlemmar. Ett stort antal av nätverkets medlemmar är av utländsk härkomst.

Programaktiviteter på Arbetets museum

OM – Flicka, OM – Ord och inga visar, OM – Migramovies

Arbetets museum driver sedan några år samtalskvällar kring de tre temana etnicitet, genus och arbetsliv. Till hösten 2005 stöps kvällarna om till OM – aktiviteter: OM – Flicka, OM – Ord och inga visor och OM – Migramovies. Varje tisdagskväll på Arbetets museum finns det därmed en möjlighet att lyssna till intressanta föreläsare och att diskutera kring högaktuella ämnen och frågor. OM – Flicka drivs av Flickagruppen i samarbete med Norrköpings kommun, studieförbunden och Arbetets museum. Migramovies drivs i samarbete med Arbetslivsinstitutet (ALI) och Film i öst, Migramovies visar film på temat etnicitet och migration. OM –

Ord och inga visar drivs i samarbete med Östgöta idédabatt, Folkuniversitetet och Census, under 2006 beräknas minst 15 samtalskvällar beröra etnicitet och mångkultur.

Kulturnatten

Norrköpings kulturinstitutioner anordnar varje höst en Kulturnatt. Arbetets museum har under denna dag i genomsnitt 5.000 besökare. Vi har för avsikt att hålla ett Mångkulturtema 2006 med musik, teater och dans. Vi planerar dessutom för interkulturella författarpresentationer under Kulturnatten.

Rättvis julmarknad

Sedan ett par år tillbaka arrangerar Arbetets museum Rättvis julmarknad där handel utslutande sker med varor producerade inom programmet *Rättvis handel*.

Arbetets museums volontärgrupp – De aktiva vännerna

Volontärgruppen uppstod under arbetet med projektet Drömmen om ett bättre liv (se inledningstexten för en kommentar kring detta projekt). Arbetets museum samarbetade där med flera invandrarföreningar såväl lokalt som nationellt. I samband med detta ville museet tillvarata de kompetenser som fanns i de lokala invandrarföreningarna och startade en volontärgrupp – De aktiva vännerna. Detta har inneburit att vi fått tillgång till människor med ett språkkunnande som gör att vi kan erbjuda visningar på museet på språk som spanska, turkiska och bosniska vilket gör det möjligt för oss att vända oss direkt till nya besöksgrupper.

Betydelse för Mångkulturåret

Volontärgruppens medlemmar har blivit en aktivt utövande kulturpublik, dessutom har gruppen givit oss fler besökare med interkulturell bakgrund.

Kontaktperson:

Niklas Cserhalmi
Chef förmedlingsavdelningen
Arbetets museum

Arkitekturmuseet

Planerade verksamheter under Mångkulturåret 2006

Utställning

Japansk samtida arkitektur.

Publikation

Att skapa rum för ritualer. Om behovet av nya rum för ritualer i det postmoderna samhället.

Kurs/seminarium

Urban design i det mångkulturella Sverige. Om svenska exempel på samverkan mellan stadsplanering och aktivt medborgarskap.

Arkitekturpedagogik för grundskola och gymnasium

Utbildning i hembygdens byggnadskonst och stadsplanering för skolklasser från olika geografiska områden.

Biblioteksverksamhet

Breda utbudet av arkitekturböcker för barn och ungdom på andra språk än engelska och svenska.

Kontaktperson: Fredrik Vial

Beckmans Designhögskola

Formgivare i exil. Utanförskapets form

Ett undersökande projekt med utgångspunkt i Josef Frank och hans tid som arkitekt och formgivare i Wien, Stockholm och New York, sett genom samtida ögon.

Projektet är ett samarbete mellan Beckmans Designhögskola Stockholm, Konstfack Stockholm, Universität für angewandte Kunst Wien, Bezalel Academy of Arts and Design Jerusalem/Tel Aviv och Parsons School of Design/New School University New York. På initiativ av och i samarbete med Svenskt Tenn Stockholm.

The Josef Frank Humanitarian Design Research Project

Universität für angewandte Kunst, Wien, Bezalel Academy of Arts and Design, Jerusalem, Intergraded Design Curriculum at the Parsons School of Design, New York City, Beckmans Designhögskola, Konstfack, University College of Arts, Crafts and Design,
Svenskt Tenn, Stockholm

September 11, 2005

Recognizing the growing interconnectedness of the world's diverse populations, and the public's increasing awareness of the power of design, Beckmans Designhögskola, Konstfack, University College of Arts, Crafts and Design, Svenskt Tenn, Stockholm, the Intergraded Design Curriculum at the Parsons School of Design, New York City, Universität für angewandte Kunst, Wien, and Bezalel Academy of Arts and Design, Jerusalem are proposing an international initiative, to take place in 2006, which will enable students and faculty to explore the myriad ways that design is an equal partner with technology, science, engineering and urban planning in addressing social and humanitarian needs. This project is first and foremost about discovering the ways in which design can create differences in life. No one knew better that design was a process of discovery than Josef Frank. Though twice an immigrant, refugee,

and expatriate designer, Frank never lost sight of the aesthetic reach of his work, and so we look to his life story and design as the inspiration for this project.

In particular, this international coalition of four institutions of higher education, and Svenskt Tenn, working directly with BIMKOM (<http://www.bimkom.org/aboutEng.asp>) and the United Nations, is proposing to undertake a two-part Humanitarian Design Research Project - a practice-based project - to evaluate the status and living conditions of the world's refugee and displaced persons population, and make recommendations to BIMKOM and the United Nations High Commission on Refugees (<http://www.unhcr.ch/cgi-bin/texis/vtx/home>) on how design, architecture, art and crafts can directly improve the lives of refugees and displaced persons. These recommendations will be creative, innovative, plausible, and demonstrate a high degree of technical resolution.

The first part of this project will be a semester long (spring 06), and take place locally in each city, New York, Jerusalem, Wien, and Stockholm; students will devote themselves to researching and answering the fundamental question: what happens to a culture when artists, designers and craftspeople are displaced and live in exile? Student responses to this question may take a variety of forms from art and design, to direct political action, to community building in local exiled populations or a combination thereof, but ultimately must focus on how design, architecture, art and crafts can make a difference, directly improving the lives of local populations of refugees and displaced persons. This means that students will engage directly with exiled communities in their own city building relationships locally that could have consequence globally.

The second part of this project will be a semester long (fall 06), and take place as students visit each other in their respective cities where "student will teach student" about what they discovered about how art, design, craft and architecture have improved or will improve the lives of local communities. Students will first visit one city for one week (i.e. Israeli students will travel to Stockholm, New York students will find themselves in Wien) and then all students will travel to Jerusalem. In Israel students will use the Beer Sheva urban conurbation as a case study to apply what they have learned and to make recommendations in the form of design, art, craft and architecture research projects. Under consideration will be the difficult and complex issues of permanent displacement, the

urbanization of camps, integration of refugees, the diverse reasons for refugee movement, and the border regimes that attempt to control it. The Beer Sheva urban conurbation, which was the reserve (from 1948) for the temporary resettlement of the Bedouins, will also be the site for seven new towns providing our students the opportunity to make recommendations with potential to come to life. This research project would be conducted through interdisciplinary research studios, research seminars and workshops at each institution, as well as through crucial evaluation and research visits to Bedouin communities inside the Beer Sheva urban conurbation. These visits will insure that the recommendations made will be site-specific and driven by “participatory design” that will depend on a high degree of Bedouin involvement. Working directly with Bedouin communities, BIMKOM and the UNHCR, faculty and students will develop unique entrepreneurial and innovation skills to create tangible, real-world results that help make design even more relevant to contemporary life and the issues of our time. These recommendations would ultimately form a public exhibition that would travel to all participating institutions, and possibly cultural institutions in Africa, Europe, the Americas and Asia.

The life and work of Josef Frank, the internationally known designer, is the key source of inspiration for the research project, and Svenskt Tenn has agreed to open the Frank archives they hold for study during this project. Frank was twice an immigrant, refugee, and expatriate designer. In Vienna, during the first years of his career, Frank designed homes with comfortable interiors for the upper middle class and public housing, known as the Siedlungs Project, which he envisioned with livable spaces responding to everyday needs, rather than as a machine for living. But when the Anti-Semitic Laws of 1933 ended his career in Austria, Frank became a refugee and moved to Sweden. He became chief designer for Svenskt Tenn, and collaborated with Estrid Ericson to pioneer Swedish modern design that would come to exert international influence. With the second world war Frank became a refugee once more moving to New York where he taught at The New School and continued to collect, assemble, and integrate an array of influences that became a hybrid style unafraid to be vibrant, cozy, friendly and eclectic; an uplifting and bracing alternative to the mainstream of high modern design. After the war he returned to Sweden where his vision took hold as nearly random interior

planning that he called "accidentism". This was complimented by an astonishing series of architectural fantasy projects. Frank's dismissal of the International Style for a presaged appreciation of international globalism must in part be a product of having twice been an expatriate designer. Instead of a narrowing style driven by uniformed and programmatic refinement, he embraced his own vision of a Diaspora style, open to the influence of humanity and dedicated to the complexities of the artistic hybrid.

The possibilities and applications for this Humanitarian Design Research Project are unlimited and its curriculum will be developed and refined in the fall of 2005 with the direct participation of all intuitions. The faculty for this Humanitarian Design Research Project will include Professors from participating institutions, archivists and historians from Svenskt Tenn, and staff from BIMKOM and UNHCR. The curriculum will be developed understanding that as the 21st century unfolds, design will increasingly be called upon to address critical needs, not only with respect to the future of refugees and displaced persons, but also to develop more efficient vehicles and transportation systems for congested cities; water-recovery systems in arid regions and countries; medical devices for rural and inner city areas; new applications for recycled materials; and many other challenges. This Humanitarian Design Research Project, and other like-minded initiatives, will provide valuable resources to each institution's historical and ongoing commitment to pioneer the use of design as a catalyst for change on a broad scale.

Preliminary Humanitarian Design Research Project Calendar

Fall 05

Meeting in Wien or Jerusalem representatives from each institution (a) plan Humanitarian Design Research Project goals and objectives, curriculum, identify faculty and agree on student selection processes, (b) pre-position the necessities for studios and seminars (c) plan logistics of travel, and lodging (d) budget planning. Each institution begins fund raising for project.

November 05

Humanitarian Design Research Project curricular plan circulated at each institution, with familiarization meetings where faculties

introduce students to the goals and objectives of the course. Svenskt Tenn Archivist notified as to what archives materials will be need for second seminar and workshop.

December 05

Student selection process begins

January 06

Successful student applicants to the Humanitarian Design Research Project informed. Information meetings conducted with faculty at each institution.

Spring 06

First part of the project begins at all schools and as these locally-based courses unfold, faculty and students begin to exchange information on a website devoted to the Frank Project. Working at their home institutions, students carry out interdisciplinary research studios to visualize and realize recommendations that are creative, innovative, plausible, and demonstrate a high degree of technical resolution.

Summer 06

Students present their completed projects and conclusions on line.

September 06

First research seminar and workshop conducted at Universität für angewandte Kunst, Wien. At the conclusion of the seminar and workshop faculty remain in Wien for one day to evaluate progress and recommend revisions to the curriculum and plan forward.

October 06

Second research seminar and workshop conducted at Beckmans Designhögskola, Konstfack, University College of Arts, Crafts and Design, and Svenskt Tenn, in Stockholm. At the conclusion of the seminar and workshop faculty remain in Stockholm for one day to evaluate progress and recommend revisions to the curriculum and plan forward.

November 06

Third research seminar and workshop conducted at Bezalel Academy of Arts and Design, Jerusalem; evaluation and research

visits inside refugee camps take place driven by “participatory design” that will depend on a high degree of refugee and local population involvement. Overall recommendations to UNHCR are agreed to, and individual projects assigned to each institution to complete by January 07.

January – March 07

Inter-institutional plans are made for the exhibition, including a modular exhibition design, marketing, shipping, and schedule.

May 07

Humanitarian Design Research Project Exhibition opens in Wien. It will travel to Stockholm, New York and Jerusalem.

Tom Hedqvist
Rektor
Beckmans Designhögskola

Centrum för lättläst

Planerade aktiviteter under Mångkulturåret 2006

Centrum för lättläst är i vid mening en förlagsverksamhet. Vi ger ut lättlästa böcker, en lättläst nyhetstidning och har utvecklat en modell med läsombud för grupper med särskilda behov. Vi har även en tjänst med bearbetning av texter till lättlästa versioner samt kurser i att skriva lättläst.

Mycket av det vi gör redan i dag vänder sig till nya svenskar eller personer med en annan etniskt bakgrund. Under Mångkulturåret 2006 kommer vi att lyfta fram den sidan av verksamheten ytterligare.

Här följer en kort sammanställning av aktiviteter m.m. samt möjliga samarbeten.

Lättlästa böcker m.m.

Genom vårt bokförlag LL-förlaget ger vi ut lättlästa böcker som både behandlar mångkulturella frågor och böcker som mycket väl kan läsas av nya svenskar.

Studiecirklar, frukostmöten m.m.

Förlaget har flera titlar som kan användas i studiecirklar m.m. för att diskutera mångfaldsfrågor. Författarna kan även medverka vid t.ex. frukostmöten och programkvällar på bibliotek, museer m.m. Exempel på böcker som kan användas i dessa sammanhang är följande.

Barn i världen – en serie med åtta titlar.

Matlådan multikulti – tolv personer berättar om sin bakgrund och sina maträtter m.m.

Nadja Taikon – tjejen från Tanto

Nelson Mandel – herdepojken som blev president

Jag, Sven Hedin

Hakkors och skinnskallar

Mannen utan öde – lättläst version av Kertész roman

Indianbyn på prärien

Mitt nya land

Ella-Lia och Anuind – samesyskon från Lappland (ges ut 2006)

Program

På Bokmässan i Göteborg 2006 planeras en mängd program kring serien *Barn i världen*.

Ella-Lia och Anuind – möjligt program i samarbete med Same-museet Attje.

Matlådan multikulti – möjligt program tillsammans med Internationella Biblioteket.

Utställningar

En fotoutställning kring *Matlådan*, möjligt samarbete med t.ex. Arbetets museum.

Jag, Sven Hedin – en utställning är planerad på Världskulturmuseet.

8 SIDOR

Vår lättlästa nyhetstidning 8 SIDOR kommer ut en gång i veckan i tryckt form men finns även tillgänglig som webbtidning och denna utgåva förnyas varje vardag.

Fyra webbtidningar med mångkulturellt innehåll

Under Mångkulturåret sätts fyra webbtidningar i gång under 8 SIDOR:s avdelning för Gästtidningar. Tidningarna kan uppdateras varje dag och bestå av maximalt sex texter och sex bilder. Texterna skrivs av externa skribenter och publiceras efter tidningsredaktionens godkännande som en självständig redaktionell produkt.

Publikationsmöjligheten erbjuds organisationer, personer m.m. som representerar någon grupp i samhället med annan etnisk bakgrund som sällan kommer till tals. Webbtidningarna ger en möjlighet att beskriva sin vardag, sin kultur m.m.

Läsombud

Organisationen men läsombud syftar till att stimulera till läsning bland grupper med stora lässvårigheter och särskilda behov. Under Mångkulturåret finns planer på bl.a. läsecirklar m.m.

Läsombud och läsecirklar m.m.

Utbilda fler läsombud i samarbete med t.ex. ABF. Läsecirklar med lättlästa böcker och tidningar för bl.a. kvinno-grupper i invandrarområden. Mångfaldscirklar med lättlästa böcker för läsombud i äldre- och handikappomsorg. Kampanj för läsningen ”*Boktober 2006*” med inriktning på lättläst material

Lättläst-tjänsten

Lättläst-tjänsten gör på uppdrag bl.a. lättlästa versioner av informationsmaterial m.m. Kurser i att skriva lättläst anordnas regelbundet.

Mångkulturårets information

Mångkulturårets webbplats och övrig information bör enligt vår mening finnas tillgänglig i lättläst version.

Organisationer och myndigheter som berörs av mångkulturfrågor bör enligt vår mening erbjuda lättläst information m.m.

Utbildningar m.m.

Ett läsprojekt med Lärcentrum i Hyltebruk planeras – utbildning av undersköterskor med utländsk bakgrund.

Frukostmöten för sfi- och sas-lärare planeras i Stockholmsområdet.

Fortsatt samarbete med Nationellt centrum för undervisning i sfi och sas.

Fortsatt samarbete med Statens Kulturråd om kurser kring lättläst information inom bibliotek, teatrar och museer ser vi som en möjlighet.

Centrum för lättläst

Bror Tronbacke
Direktör

Danshögskolan

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Danshögskolan har alltsedan starten genomströmmats och utvecklats av lärare och studenter från andra länder. Många dansformer har vuxit upp och är integrerade i den dagliga verksamheten genom utbyten av danskulturer och former. Danshögskolans utbildning i Flamenco är t.ex. en av de 2 i hela världen som finns på högskolenivå. Karaktärsdans, en traditionell benämning på framför allt olika ryska och ungerska/slaviska danser, har länge varit ett träningsämne infört av en från Ryssland invandrad lärare i Danshögskolans barndom. Jazzdansens afrikanska rötter möter i dag afrikanska invandrade dansares utveckling av såväl sceniska som folkliga dansformer.

Det finns i den ordinarie verksamheten inslag av tydlig mångkulturell karaktär. Detta medför att Danshögskolan inte planerar några specifika åtgärder eller verksamheter under 2006 utöver ovan redovisade aktiviteter.

Projekt

Under de senaste åren har Danshögskolan genomfört en mängd olika projekt med medel från Delegationen för breddad rekrytering. Danshögskolan har sökt och skapat nya kontaktytor, framför allt till den s.k. Streetkulturen. Genom dessa projekt har nya kategorier av ungdomar fått chansen att möta dansen och högskolan och högskolan har fått möta en ny kultur, streetdansen. Det har fört med sig ökad kunskap om olika kulturers syn på kropp, rörelse och dans. Det har i sin tur inneburit att mångkulturella frågor blir mer och mer en del av vardagen.

Nystartad högskoleutbildning

Den nystartade högskoleutbildningen i nycirkus har också medfört en breddning av den etniska, språkliga och konstnärliga mångfalden, som berikar samtliga utbildningar på Danshögskolan.

Internationella samarbeten

Danshögskolan har även sedan några år, som en del av internationaliseringsarbetet, samarbete med bl.a. Sydafrika. Danshögskolan är svensk partner för ett 3 årigt samarbete med Moving into Dance, Mophatong, en utbildning och ett kompani i Johannesburg, Sydafrika. Danshögskolans pedagogutbildning gästas under året av dansare och pedagoger som kommer att arbeta med dels Afro fusion, en dansteknik där den traditionella dansen möter influenser från västerlandets danskulturer, och även med Edu-dance, en pedagogisk modell för att integrera dans i skolans teoretiska undervisning med barn och ungdomar. Samarbetet forstsätter med lärare och studentutbyten under en treårsperiod och stöds av Kulturrådets Sydafrikafond.

Danshögskolan deltar i projektet PACSEA som stöds av SIDA. Det är ett samarbete mellan ett svenskt nätverk, SVEA, svenska dans- och teaterinstitutioner, och EATI, ett östafrikanskt liknande nätverk. Inom ramen för detta samarbete planerar dansarutbildningen vid Danshögskolan att arbeta tillsammans med dansare från Kenya.

Utbildningar och utbyten

Danshögskolans pedagogutbildning har ett pågående utbyte med St. Petersburg, och under läsåret 05/06 kommer Natalia Kasparaova att undervisa på en repertoarkurs. Det kommer att öppna för möjligheter att betrakta den europeiska danstraditionen utifrån ett land som ligger nära geografiskt, men trots det varit utanför den västerländska danstraditionen.

Danspedagogutbildningen har i år fem gäststudenter från Lettland, Canada, Finland, vilket kan låta lite, men i grupper på 17 studenter har det stor betydelse för gruppsammansättningen och öppnar möjligheter till personliga kulturella möten.

Nedanstående aktiviteter ingår i Danshögskolans utbildningsutbud.

1. Sista delprojektet i Breddad rekrytering: En kurs för ungdomar från streetdanskulturen med scenkonstnärlig inriktning. I detta projekt kommer de studerande att tillsammans med Orion-

teatern skapa en föreställning som sedan i teaterns regi kommer att turnera fr.o.m. mars 2006.

2. Studenterna i åk 3 gör en skolturné: I mindre grupper förbereder studenterna turnéer ute i landet, där barn och ungdomar får möjlighet att möta dansen, dels som scenkonst och dels dansa själva. Under dessa turnéer får barn och ungdomar som normalt inte möter dans möjlighet att göra detta.
3. Under Folkdansutbildningens andra år får dessa studenter möta internationell folkdans och ungersk folkdans.
4. Fortsatta kontakter med Sydafrika. Under 2006 planeras för studentutbyte med Sydafrika.
5. Kursen Många kulturers dans: Detta är en kurs som startade för att ge människor med kunskaper i framför allt andra kulturers (folk)dans, möjlighet till högskoleutbildning. Kursen har genomförts tre gånger. Under 2005 skall behovet av denna kurs kartläggas, och enligt planerna startas nästa kurs ht 06.
6. Internationellt studentutbyte: Även under 2006 kommer studenter från Danshögskolan att delta i studentutbytesprogram med andra länder. Detta innebär att det kommer studenter från andra länder till Danshögskolan.

Kari Sylwan

Dramatiska institutet

Regeringen har uppdragit åt Dramatiska institutet att rapportera om förberedelser för högskolans deltagande i Mångkulturåret 2006.

Allmänt:

Stora delar av det, som Mångkulturåret önskar aktualisera, berörs redan inom andra uppdrag, som DI arbetar med. Sådana områden är *internationalisering, breddad rekrytering och likabehandling*. Målen för Mångkulturåret flyttar perspektivet men belyser områden, som i flera fall redan är föremål för stort intresse på högskolan.

DI kommer under hösten att inrätta en särskild arbetsgrupp med lärare, personal och studenter som idégivare för hur Mångkulturåret kan sätta spår i skolans verksamhet. Högskolan disponerar inga medel till annat än utbildning och konstnärligt utvecklingsarbete. Förutsättningen för skolans engagemang i Mångkulturåret är därför, att dessa inriktningar giftes ihop med ordinarie verksamhet. I DI:s verksamhet är detta en avsevärd planeringsuppgift. Vi förutser därför att de tyngsta bidragen kommer att kunna presteras under höstterminen 06.

Rekrytering:

Inom ramen för arbetet med breddad rekrytering har redan avsevärd uppmärksamhet ägnats åt att stärka den etniska mångfalden bland skolans studenter. DI:s studenter antas efter prov, intervjuer och workshops. Fr.a. skolans jämställdhetsarbete har bidragit till att förändra "automatiska" kvalitetskriterier i dessa processer. Detta har varit ett långsamt och pågående förändringsarbete, som rör vid kärnan i vår verksamhet. Jämställdhetsdiskussionen har kraftigt förändrat hur skolan betraktar möjliga kvaliteter. Vi ser fram emot att Mångkulturåret på motsvarande sätt kommer att förändra våra kriterier och medvetenhet. Jämställdhetsarbetet är därvidlag en ledstjärna för hur detta kan gå till.

I arbetet med breddad rekrytering har DI bl.a. kontakt med gymnasier i invandrartäta områden som Botkyrka och Rinkeby för att stimulera ungdomar där, att våga eftersträva de utbildningar, som DI erbjuder.

Verksamheter:

Under året planeras en studieresa för studenterna runt Nazismen under ledning av professorerna Harald Stjerne och Peter Englund.

Inom radioutbildningen finns det arbete lektor Bengt Bok har med unga romer, för att ge dem kunskap om mediet och möjlighet att vidga sina kontaktytor utanför de mer traditionella kanaler som den romska kulturen har.

Ett samarbete med Cineafrika och Rwanda planeras inom institutionen för Dokumentärfilm, Radio och TV.

De skolgemensamma s.k. professorsföreläsningarna kommer under 2006 att rymma inslag, som anknyter till Mångkulturåret.

Internationalisering:

Det finns ett intensivt utbyte mellan världens filmskolor, fr.a. genom organisationen CILECT, som organiserar sådana utbildningar i hela världen. Inom detta sammanhang deltar DI aktivt.

Kontakter har nyligen tagits med filmskolan i Hanoi om att under 2006 inleda ett utbyte inom ramen för den bilaterala biståndsöverenskommelse, som finns mellan Sverige och Vietnam.

Teaterinstitutionen driver sedan flera år ett regelbundet utbyte med Teaterakademien i St Petersburg.

Goda kontakter finns också med afrikansk teater, bl.a. teater-skolan i Bagamoyo.

DI:s största satsning på internationell samverkan gäller det arbete man sedan 1996 haft med Sida med inriktning på scenkonsten i Mellanöstern. Studenter ur tre årskullar har gjort studie/kontaktresor till Egypten, Jordanien och Syrien. Ett av många resultat är ett samarbete mellan en dramatikerstudent på DI och unga, kvinnliga egyptiska dramatiker.

Projektet har också varit engagerat i konkret teaterutbyte, där Eva Bergman regisserat Shakespeare i Egypten (med gästspel i Sverige) och som fortsatt i bl.a. den palestinska gruppen AlHarahs uppsättning på Backa teater liksom Eva Bergmans uppsättning av Sultanens hemlighet på Dramaten.

DI planerar under 2006 att vidga projektet i Mellanöstern med ett forskningsprojekt.

Vidare arbete:

Mångkulturåret kommer att finna ett antal uttryck i DI:s verksamhet 2006. De större elevövningar och produktioner, som skolans studenter planerar att genomföra under året kommer att ta färg av satsningen. Att beskriva exakt hur vore dessvärre att föregripa den konstnärliga process, som fr.a. bör vara studenternas.

Kontaktperson:
Per Lysander
Rektor
www.draminst.se

Forum för levande historia

Uppdraget

Forum för levande historia är en myndighet som har uppdraget att – med utgångspunkt i Förintelsen – arbeta med frågor som rör tolerans, demokrati och mänskliga rättigheter. Myndigheten är en kunskaps- och kulturinstitution som arbetar konkret och långsiktigt med att fördjupa kunskapen om brott mot mänskligheten.

Intolerans, brott mot de mänskliga rättigheterna och kränkningar av alla människors lika värde och rättigheter inträffar varje dag i det svenska samhället. Brott mot mänskligheten, det grövsta övergreppet mot dessa principer, begås runt om i världen dagligen.

Genom att belysa dessa brott, i historien och i samtiden, vill vi påverka framtiden. Vi lär oss se mönster. Vi tvingas till reflexion kring frågor som rättvisa, identitet och personligt ansvar. Vi frågar oss hur det var möjligt och varför det fortfarande är möjligt. Varför vi kan ge upp oss själva och våra värderingar och utföra ofattbara grymheter mot andra?

Vi ska nå ut till unga och gamla över hela landet och vi måste göra det på ett sätt som får människor att lyssna, förstå och agera. Därför rör vi oss i gränslandet mellan kultur och kunskap – ibland fokuserar vi på den känslomässiga förståelsen, ibland på den teoretiska kunskapen. För oss är båda lika viktiga. Arbetet sker i samarbete med organisationer, föreningar, institutioner och andra myndigheter. Det övergripande målet är att stärka människors vilja att verka för allas lika värde.

Verksamhet och aktiviteter

Enligt kulturministern är kunskap makt och likaså är kultur makt, men makten att uttrycka sig är inte allas. Målet är att så många som möjligt ska få höras, synas o närvara i kulturen och i samhället! Ingen ska behöva se sig själv som ett undantag, ingen ska känna sig utesluten.

Flera av de kulturarbetare som talade på dialogkonferensen i Alby betonade att vi måste ta reda på vad publiken verkligen önskar. Kulturen ska inte vara en isolerad spelplats skild från dagens samhälle. Därför måste vi söka nya gränsöverskridande samarbeten, och se till att involvera de etniska grupperna.

Enligt regleringsbrevet 2005 är Forum för levande historias övergripande mål att stärka människors vilja att aktivt verka för alla människors lika värde. Genom detta finns ett mångkulturperspektiv per definition, om alla är lika värda finns inte ett vi och dom. I uppdraget ingår även att främja konstnärlig och kulturell utveckling samt etablera gränsöverskridande arbetsmetoder i syfte att nå grupper av besökare som traditionellt inte tar del av aktiviteter av detta slag.

Forum för levande historia arbetar redan idag med frågor som handlar om kategorisering och sortering och samarbetar över både etniska gränser och minoritetsgränser. Uppdraget innebär att på sikt, om möjligt, stärka den demokratiska samhällsutvecklingen.

Några exempel på verksamhet som Forum för levande historia bedriver:

- *Romer* – en glömd offergrupp. Ett prioriterat tema under flera år. I Sverige finns det cirka 50 000 personer med romskt/resande ursprung. Syftet med projektet är att lyfta fram deras gemensamma historia. Bland annat har antologin ”Ett fördrivet folk” getts ut. I den beskrivs nazisternas folkmord Porjamos, på romerna under andra världskriget men även förtrycket och diskrimineringen av romer/ zigenare/ resande i Sverige under efterkrigstiden fram till idag. Ytterligare berättelser av äldre romer och resande om deras liv i Sverige kommer att samlas in i ett separat dokumentationsprojekt, för att dessa historier ska finnas bevarade. Projektet genomförs i nära samarbete med romska- och resandeorganisationer. Konferenser för att stärka lokalsamhällets kunskap om romernas historia och villkor arrangeras också.
- *A queer was here*. Under 2005 genomförs ett HBT-projekt för att öka kunskapen om vår historia utanför den heterosexuella normen och om förtryck av HBT-personer under olika perioder. Projektet innehåller bland annat en antologi, en granskning av hur medier skildrar HBT-personer och en inventering av forskning på området. En annan del i projektet utvecklar metoder som ungdomsorganisationer kan använda i sitt arbete mot homofobi. Under våren och sommaren fanns också FLHs rosa taxi, Queer cab, på olika ungdomsfestivaler och evenemang runt om i landet. Queer cab erbjöd gratis skjuts på ett villkor - att man gick med på att få en minilektion om homofobi och normer.

- *Vadå Tolerans?* Under hösten 2005 och våren 2006 genomförs ett nationellt filmprojekt på temat tolerans. Projektet vänder sig inledningsvis till skolungdomar och lärare på 16 orter i landet i ett samarbete med nio regionala resurscentra för film och video samt Kulturskolan i Stockholm och ett flertal nationella organisationer. Syftet är att genom filmupplevelser och eget filmskapande få ungdomar att reflektera över sina egna värderingar kring ”Vi och dom” och genom detta skapa ett forum där frågor om tolerans och närliggande frågor såsom moraliska värderingar, etik och fördomar tas upp till diskussion och lever vidare även efter projektets slut. Från och med oktober 2005 kommer en projektwebb finnas med mer information på www.tolerans.levandehistoria.se. Under våren 2004 genomfördes en pilot, där en klass från vardera Hjulstaskolan och Spångaskolan deltog. I Hjulstaskolan har samtliga elever utomsvensk bakgrund, i Spångaskolan ungefär en tredjedel.
- *Intoleransrapporten*. Hösten 2004 presenterades en undersökning av unga människors inställning till antisemitism, islamofobi, homofobi och invandrare. Arbetet med att sprida kunskapen om dessa tendenser i det svenska samhället har skett genom lärarseminarier, fördjupningsmaterial och en utställning med konstinstallationer framtagna av konstnärer i samarbete med ungdomar runt om i Sverige.

Förslag på Nyckelord för FLH:s arbete med Mångkulturuppdraget

MOTOR -att konsekvent och medvetet arbeta utifrån ett mångkulturellt perspektiv, och undvika att tänka i ett vi och dom när vi väljer samarbetspartners, personal och målgrupp.

VILJA -att öka tillgängligheten och kunskapen om FLH hos den utomsvenska gruppen, så att de ser FLH som en självklar samarbetspart. Att vilja katalysera deras idéer!

MOD -att inte vara rädd för eventuella problem, ex språksvårigheter eller att kvalitén inte ska vara tillräckligt bra. Ambivalens slukar förtjänsterna och skapar en ambivalensmur. Våga satsa på ”okända” samarbetspartners eller projekt.

NYFIKENHET – att aktivt leta och medverka till att nya kontakter knyts och blir till samarbeten. Att lyssna och fråga människorna i Sverige, både svenskar, utomsvenskar och de som tillhör minoriteterna vad de vill ha.

Man kan definiera kultur som olika former av estetisk eller intellektuell verksamhet, men begreppet kultur innefattar också materiell kultur, värderingar och normer med mera.

Kultur, oavsett definition, är det som ger oss identitet och stolthet. Därför är det grundläggande att ha kunskap om sitt eget ursprung, sin egen kultur. För vem berättar historierna, om man själv inte kan? Eller för den delen, släpps fram?

Grunden för FLH måste vara att bedriva en utåtriktad verksamhet, där vi frågar vad vi kan göra för publiken/ målgruppen, som är alla barn och ungdomar i Sverige, och vuxna i deras närhet. Se vilka behoven är och arbeta utifrån dessa, i kombination med vårt uppdrag.

Detta innebär att vi måste se över både ”organisationen, repertoaren och publiken”. Forum för levande historia kommer, förutom att bedriva verksamheten som bygger på regleringsbrevets uppdrag, att under 2006 verka för följande:

1. FLH:s personal ska arbeta mångkulturmedvetet, dvs. välja konsulter, samarbetspartners och projekt i enlighet med detta. För att nå dit skall interna seminarier hållas och interna styrdokument ses över för att främja en sådan utveckling.
2. Vid nyrekrytering skall större mångfald eftersträvas. Frågan skall tas upp inom ledningsgruppen samt med de fackliga organisationerna.
3. Myndigheten skall verka för en större mångfald i sin egen styrelse, genom att framföra önskemål om detta till Kulturdepartementet.
4. Myndigheten skall i sitt arbete med olika målgrupper analysera det mångkulturella perspektivet. Detta skall ske inom ramen för det arbete med målgruppsundersökningar som sker under 2006.

Heléne Lööw
Överintendent

Magdalena Smidova
Projektledare/producent

Göteborgs universitet

Mångkulturåret 2006 – Externa relationer

Externa relationer har två aktiviteter som är av intresse för Mångkulturåret 2006

Kulturmöten i Bergsjön

Under ett flertal år har Göteborgs universitet tillsammans med medborgarkontoret, biblioteket, folkhögskolan och intresseorganisationer i Bergsjön arrangerat en serie föreläsningar under namnet Kulturmöten i Bergsjön. Målgrupp för föreläsningarna är en bred allmänhet boende i stadsdelen Bergsjön med omnejd. Arrangemangen syftar till att föra universitetet och de boende i Bergsjön närmare varandra. Forskare får möta allmänheten, skapa nya nätverk och inspireras samtidigt som allmänheten får ta del av aktuell forskning och kunskap inom universitetet.

Kulturmötena arrangeras sex gånger per år i Bergsjöns bibliotek. Föreläsningarna hålls på kvällstid för att underlätta för allmänheten att närvara. Ett av föreläsningstillfällena ingår i det årliga evenemanget Universitetets vecka, som syftar till att öppna universitetet för en bredare allmänhet. Föreläsarna till Kulturmöten i Bergsjön hämtas från universitetets samtliga fakulteter och föreläsningarna skall ha ett mångkulturellt perspektiv. Ämnena för föreläsningarna tas fram i en arbetsgrupp där personer som är yrkesverksamma i stadsdelen samt engagerade personer inom olika frivilligorganisationer i Bergsjön deltar.

I stadsdelen Bergsjön, som är en av staden Göteborgs förorter, bor människor från många olika länder och kulturer. I stadsdelen Bergsjön är det kulturella avståndet stort mellan medborgarna och den akademiska universitetsvärlden. Arrangemanget Kulturmöten avser att minska det kulturella avståndet och underlätta för Bergsjöborna att studera, forska eller tillgodogöra sig kunskaperna vid Göteborgs universitet.

Några av de ämnen som genom åren har avhandlats vid Kulturmötena är: Röda stugor och jämlikhet – om det typiskt svenska, Samarbete och konflikthantering, Varför flyttar svenskarna från Bergsjön?, Ung, invandrare och kär i fel person, islams nya ansikte

– nya strömningar inom Islam, Humor som konfliktlösning, Hur blir man svensk.

För 2006 planerar vi att arrangera kulturmöten i samma utsträckning som i år, vilket innebär sex kulturmöten mellan universitetet och de boende i stadsdelen Bergsjön. Det finns önskemål från flera andra av Göteborgs stadsdelar att arrangera kulturmöten även i deras stadsdelar.

Stadsdelsprogrammet i Frölunda

I samband med att universitetet genomför Universitetets vecka arrangeras också en föreläsning i Frölunda kulturhus under namnet Stadsdelsprogrammet i Frölunda. Även denna verksamhet har pågått under ett antal år. Arrangemanget på Frölunda kulturhus omfattar en föreläsning med efterföljande diskussioner mellan publiken och föreläsaren. Mellan föreläsningen och diskussionen presenterar studenter från Världsmusikprogrammet sin utbildning samt genomför en kortare konsert. Tanken är att även denna verksamhet ska fortsätta nästa år, 2006.

Liksom Kulturmötena i Bergsjön syftar Stadsdelsprogrammet i Frölunda till att minska avståndet mellan allmänheten i stadsdelen och Göteborgs universitet. Föreläsningssämen tas fram i samarbete med en referensgrupp bestående av medlemmar i frivilligorganisationer i Frölunda.

Magnus Svedmark

Aktiviteter i Göteborgs universitets regi under mångkulturåret

Jonsered Herrgård och Grundtviginstitutet vid Göteborgs universitet planerar ett dialogseminarium om begreppet mångfald. Seminariet skall ta sin utgångspunkt i rapporten ”Thinktank – fördjupat samtal om integration” och ses som ett inlägg i diskussionen kring etablering av en tankesmedja i Västsverige. Dialogseminariet planeras till september 2006 och vänder sig i första hand till verksamma vid Göteborgs universitet.

Anders Franck
Jonsered Herrgård

Ingrid Lomfors
Grundtviginstitutet

Konstfack

Varför blir det så snett III, Hur blir kvalitet en makt- och mångfaldsfråga?

Seminarium den 31 januari 2006

Oönskade krockar uppstår alltför ofta mellan konst- och kulturinstitutioners interna värden och deras strävan att nå nya publikgrupper, ny personal och nya studenter. För att få möjlighet att på ett fördjupande sätt diskutera dessa frågor anordnar Malmö Konstmuseum ett seminarium om kvalitetsbegrepp inom konstvärlden. De inbjudna är chefer på konst- och kulturinstitutioner i hela landet. Syftet är bidra till nya perspektiv och ge stöd i det praktiska beslutsfattandet. Ett öppet erfarenhetsutbyte kan vara till nytta för alla och hjälpa oss att nå bättre resultat i arbetet som rör maktfrågor kopplade till klass, kön, etnicitet och sexualitet. *Varför blir det så snett III* består av föredrag och workshops. För att få en vidare utblick – och en belysning av situationen på konstfältet – har Malmö Konstmuseum bjudit in forskare och författare som har både teoretiska och praktiska perspektiv på frågor om smak och kvalitet, mångfald och exkludering. Huvuddelen av seminariet består dock av grupparbeten där deltagarna kan berätta om egna erfarenheter, diskutera och tillsammans formulera olika strategier kring makt och tillträde i konstvärlden.

Konferensen och dess föredrag kommer ges ut i bokform.

Varför blir det så snett III arrangeras av Liljevalchs konsthall, Malmö Konstmuseum, Konstfack, Riksställningar, Statens konstråd och Malmö Museer.

Tensta Konsthalls Fadderprojekt i samarbete med Konstfack – att erbjuda ungdomar vägar in i konst- och designvärlden

Tensta Konsthall vill nu därför erbjuda tjugo ungdomar från Tensta gymnasium en möjlighet att närmare följa och ingå i Konsthallens konstnärliga arbete samt få varsin mentor på Konstfack. Vi vill främja rekryteringen av ungdomar från Tensta till de estetiska högskoleutbildningarna.

Projektet är en fördjupad satsning och handlar inte om att endast delge ungdomarna information. Ungdomarna kommer att arbeta nära konstnärer och inom en konstnärlig verksamhet.

Ny forskning visar att satsningar av allmänkaraktär ger föga resultat – men vi är övertygade om att minst fem av våra ungdomar kommer att kunna ta sig in på en konstnärlig högskoleutbildning. När detta sker kommer dessa ungdomar att göra en stark återverkan både inom sitt närområde och inom kultur- och designvärlden i stort.

The Josef Frank Humanitarian Design Research Project

Universität für angewandte Kunst, Wien, Bezalel Academy of Arts and Design, Jerusalem, Intergraded Design Curriculum at the Parsons School of Design, New York City, Beckmans Designhögskola, Konstfack, University College of Arts, Crafts and Design,
Svenskt Tenn, Stockholm

September 11, 2005

Recognizing the growing interconnectedness of the world's diverse populations, and the public's increasing awareness of the power of design, Beckmans Designhögskola, Konstfack, University College of Arts, Crafts and Design, Svenskt Tenn, Stockholm, the Intergraded Design Curriculum at the Parsons School of Design, New York City, Universität für angewandte Kunst, Wien, and Bezalel Academy of Arts and Design, Jerusalem are proposing an international initiative, to take place in 2006, which will enable students and faculty to explore the myriad ways that design is an equal partner with technology, science, engineering and urban planning in addressing social and humanitarian needs. This project is first and foremost about discovering the ways in which design can create differences in life. No one knew better that design was a process of discovery than Josef Frank. Though twice an immigrant, refugee, and expatriate designer, Frank never lost sight of the aesthetic reach of his work, and so we look to his life story and design as the inspiration for this project.

In particular, this international coalition of four institutions of higher education, and Svenskt Tenn, working directly with BIMKOM (<http://www.bimkom.org/aboutEng.asp>) and the United Nations, is proposing to undertake a two-part Humanita-

rian Design Research Project - a practice-based project - to evaluate the status and living conditions of the world's refugee and displaced persons population, and make recommendations to BIMKOM and the United Nations High Commission on Refugees (<http://www.unhcr.ch/cgi-bin/texis/vtx/home>) on how design, architecture, art and crafts can directly improve the lives of refugees and displaced persons. These recommendations will be creative, innovative, plausible, and demonstrate a high degree of technical resolution.

The first part of this project will be a semester long (spring 06), and take place locally in each city, New York, Jerusalem, Wien, and Stockholm; students will devote themselves to researching and answering the fundamental question: what happens to a culture when artists, designers and craftspeople are displaced and live in exile? Student responses to this question may take a variety of forms from art and design, to direct political action, to community building in local exiled populations or a combination thereof, but ultimately must focus on how design, architecture, art and crafts can make a difference, directly improving the lives of local populations of refugees and displaced persons. This means that students will engage directly with exiled communities in their own city building relationships locally that could have consequence globally.

The second part of this project will be a semester long (fall 06), and take place as students visit each other in their respective cities where "student will teach student" about what they discovered about how art, design, craft and architecture have improved or will improve the lives of local communities. Students will first visit one city for one week (i.e. Israeli students will travel to Stockholm, New York students will find themselves in Wien) and then all students will travel to Jerusalem. In Israel students will use the Beer Sheva urban conurbation as a case study to apply what they have learned and to make recommendations in the form of design, art, craft and architecture research projects. Under consideration will be the difficult and complex issues of permanent displacement, the urbanization of camps, integration of refugees, the diverse reasons for refugee movement, and the border regimes that attempt to control it. The Beer Sheva urban conurbation, which was the reserve (from 1948) for the temporary resettlement of the Bedouins, will also be the site for seven new towns providing our students the opportunity to make recommendations with potential to come to life. This research project would be conducted through

interdisciplinary research studios, research seminars and workshops at each institution, as well as through crucial evaluation and research visits to Bedouin communities inside the Beer Sheva urban conurbation. These visits will insure that the recommendations made will be site-specific and driven by “participatory design” that will depend on a high degree of Bedouin involvement. Working directly with Bedouin communities, BIMKOM and the UNHCR, faculty and students will develop unique entrepreneurial and innovation skills to create tangible, real-world results that help make design even more relevant to contemporary life and the issues of our time. These recommendations would ultimately form a public exhibition that would travel to all participating institutions, and possibly cultural institutions in Africa, Europe, the Americas and Asia.

The life and work of Josef Frank, the internationally known designer, is the key source of inspiration for the research project, and Svenskt Tenn has agreed to open the Frank archives they hold for study during this project. Frank was twice an immigrant, refugee, and expatriate designer. In Vienna, during the first years of his career, Frank designed homes with comfortable interiors for the upper middle class and public housing, known as the Siedlungs Project, which he envisioned with livable spaces responding to everyday needs, rather than as a machine for living. But when the Anti-Semitic Laws of 1933 ended his career in Austria, Frank became a refugee and moved to Sweden. He became chief designer for Svenskt Tenn, and collaborated with Estrid Ericson to pioneer Swedish modern design that would come to exert international influence. With the second world war Frank became a refugee once more moving to New York where he taught at The New School and continued to collect, assemble, and integrate an array of influences that became a hybrid style unafraid to be vibrant, cozy, friendly and eclectic; an uplifting and bracing alternative to the mainstream of high modern design. After the war he returned to Sweden where his vision took hold as nearly random interior planning that he called "accidentism". This was complimented by an astonishing series of architectural fantasy projects. Frank's dismissal of the International Style for a presaged appreciation of international globalism must in part be a product of having twice been an expatriate designer. Instead of a narrowing style driven by uniformed and programmatic refinement, he embraced his own

vision of a Diaspora style, open to the influence of humanity and dedicated to the complexities of the artistic hybrid.

The possibilities and applications for this Humanitarian Design Research Project are unlimited and its curriculum will be developed and refined in the fall of 2005 with the direct participation of all intuitions. The faculty for this Humanitarian Design Research Project will include Professors from participating institutions, archivists and historians from Svenskt Tenn, and staff from BIMKOM and UNHCR. The curriculum will be developed understanding that as the 21st century unfolds, design will increasingly be called upon to address critical needs, not only with respect to the future of refugees and displaced persons, but also to develop more efficient vehicles and transportation systems for congested cities; water-recovery systems in arid regions and countries; medical devices for rural and inner city areas; new applications for recycled materials; and many other challenges. This Humanitarian Design Research Project, and other like-minded initiatives, will provide valuable resources to each institution's historical and ongoing commitment to pioneer the use of design as a catalyst for change on a broad scale.

Preliminary Humanitarian Design Research Project Calendar

Fall 05

Meeting in Wien or Jerusalem representatives from each institution (a) plan Humanitarian Design Research Project goals and objectives, curriculum, identify faculty and agree on student selection processes, (b) pre-position the necessities for studios and seminars (c) plan logistics of travel, and lodging (d) budget planning. Each institution begins fund raising for project.

November 05

Humanitarian Design Research Project curricular plan circulated at each institution, with familiarization meetings where faculties introduce students to the goals and objectives of the course. Svenskt Tenn Archivist notified as to what archives materials will be need for second seminar and workshop.

December 05

Student selection process begins

January 06

Successful student applicants to the Humanitarian Design Research Project informed. Information meetings conducted with faculty at each institution.

Spring 06

First part of the project begins at all schools and as these locally-based courses unfold, faculty and students begin to exchange information on a website devoted to the Frank Project. Working at their home institutions, students carry out interdisciplinary research studios to visualize and realize recommendations that are creative, innovative, plausible, and demonstrate a high degree of technical resolution.

Summer 06

Students present their completed projects and conclusions on line.

September 06

First research seminar and workshop conducted at Universität für angewandte Kunst, Wien. At the conclusion of the seminar and workshop faculty remain in Wien for one day to evaluate progress and recommend revisions to the curriculum and plan forward.

October 06

Second research seminar and workshop conducted at Beckmans Designhögskola, Konstfack, University College of Arts, Crafts and Design, and Svenskt Tenn, in Stockholm. At the conclusion of the seminar and workshop faculty remain in Stockholm for one day to evaluate progress and recommend revisions to the curriculum and plan forward.

November 06

Third research seminar and workshop conducted at Bezalel Academy of Arts and Design, Jerusalem; evaluation and research visits inside refugee camps take place driven by “participatory design” that will depend on a high degree of refugee and local population involvement. Overall recommendations to UNHCR are agreed to, and individual projects assigned to each institution to complete by January 07.

January – March 07

Inter-institutional plans are made for the exhibition, including a modular exhibition design, marketing, shipping, and schedule.

May 07

Humanitarian Design Research Project Exhibition opens in Wien. It will travel to Stockholm, New York and Jerusalem.

Utveckling av antagningsarbetet 2006

Konstfack kommer att utveckla antagningsarbetet för att uppnå en breddad rekrytering. Alla som deltar i antagningsarbetet kommer att utbildas med fokus på likabehandling och mångfald. Dessutom kommer riktlinjer för antagning och intervjuer att ses över. Konstfack kommer också att utveckla sin kommunikation med omvärlden för att göra utbildningarna kända för nya grupper.

Kontaktperson Konstfack:

Henrik Ericson

www.konstfack.se

Konstnärsnämnden

Konstnärsnämnden är en statlig myndighet med uppgift att främja bild-, form-, ton-, teater-, dans- och filmkonstnärers möjligheter att ägna sig åt kvalificerat konstnärligt arbete samt att främja internationellt konstnärsutbyte genom att bl.a. erbjuda gästateljéer samt att bidra med ökade kunskaper om konstnärernas ekonomiska och sociala förhållanden. Nämnden fördelar årligen cirka 120 miljoner kronor i form av stipendier och bidrag till enskilda konstnärer.

Regeringen har kontinuerligt sedan år 2000 givit Konstnärsnämnden målsättningen att främja en samhällsutveckling som kännetecknas av jämställdhet mellan kvinnor och män, respekt och tolerans och där etnisk, kulturell, språklig och religiös mångfald tillvaratas som en positiv kraft samt att bidra till minskad diskriminering, främlingsfientlighet och rasism. År 2003 och 2004 fick nämnden speciella uppdrag att analysera invandrade konstnärers situation. Analysernas fokus var bild- och formkonstnärer.

År 2006

Konstnärsnämnden presenterar i början av året en handlingsplan över hur kulturell mångfald skall genomsyra myndighetens externa och interna arbete. Handlingsplanen skall formulera det arbete som nämnden har gjort och kommer att göra för att bredda den kulturella mångfalden.

Målsättningar under året:

- Konstnärsnämnden skall öka antalet ansökningar om bidrag och stipendier från konstnärer med annan kulturell bakgrund.
- Konstnärsnämndens beslutande grupper i bidrags- och stipendiefrågor skall fördjupa sitt arbete för att bidrags- och stipendiebesluten skall spegla den kulturella mångfald som finns bland professionella konstnärer verksamma i Sverige.
- Analyser och studier över konstnärernas ekonomiska och sociala villkor skall belysa villkoren för konstnärer med annan kulturell bakgrund.
- Konstnärsnämnden publicerar under året en större undersökning av konstnärers inkomster i samarbete med Statistiska Centralbyrån. Undersökningen kommer bl.a. att studera inkomsterna för konstnärer med invandrarbakgrund.

Ann Larsson
kanslichef

Kungliga Dramatiska Teatern AB

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Dramaten har fram till dags dato planerat följande programaktiviteter som en del av mångfaldsåret.

Produktioner

Sultanens hemlighet. Text Tawfik El Hakim. Regi Eva Bergman. Premiär 2005-11-19. Spelas t.o.m. 2006-04-30 på Lilla scenen. Vissa av föreställningarna textas till arabiska. Ett "Letter of intent" har skrivits med Malmö Dramatiska Teater, Göteborgs Stadsteater samt Riksteatern för en turné med sammanlagt 10–15 föreställningar under maj månad 2006.

Lugn i Palestina. Text Kristina Lugn. Regi Eva Bergman. Premiär 2006-01-28 på Tornrummet. Kristina Lugn framför sin egen monolog om sina upplevelser av livsvillkoren i Palestina 2005.

Lampedusa. Text Henning Mankell. Regi Eva Bergman. Premiär 2006-03-18 på Tornrummet. En pjäs om hur en svensk muslimsk kvinna respektive en infödd svenska uppfattar invandrarfrågan i Sverige i dag.

Städerskorna. Text Jörgen Hiertz. Regi Åsa Kalmér. Premiär 2006-04-01 på Stora scenen. Är inspirerad av romanen "Rapport från en skurhink" men med årtalet 2006.

Projekt

Arabisk kultur

Ett kompetensutvecklingsprojekt för alla anställda på Dramaten samt för publikarbete till nya publikgrupper också för inbjudna från andra teatrar. Projektet omfattar föredrag, seminarier, kurser, workshops m.m. och pågår i huvudsak under 2005 fram till premiären av Sultanens dilemma men också i viss omfattning under hela spelperioden t.o.m. 2006-04-30. Projektet är ett samarbete med och stöds ekonomiskt av Stiftelsen Framtidens Kultur, Kulturrådet,

Myndigheten för skolutveckling, Stockholms Kulturförvaltning och Medioteket.

Projekt enligt fastställd mångfaldsplan

Under hösten 2005 färdigställs en första mångfaldsplan för Dramaten. Våren 2006 planeras utbildning för chefer och arbetsledare på mellannivå i publikarbete, kompetensförsörjning och repertoararbete utifrån ett mångfaldsperspektiv.

Kungl. Konsthögskolan

Bakgrund

Kungl. Konsthögskolan (KKH) har sedan några år tillbaka arbetat med att bredda sin rekrytering. Tillsammans med en grupp studenter på skolan har KKH sammanställt ett material som vi på olika vägar fått ut till ungdomar som normalt inte söker sig till konsthögskolor, framförallt på grund av sociala och kulturella skäl.

Arbetet med breddad rekrytering har gått vidare genom att KKH under våren 2005 etablerat kontakt med ett antal gymnasielärare i bild i Stockholmsområdet. Ett utskick gick ut till samtliga gymnasieskolor i Stockholms län och ett 15-tal lärare kom till ett informations- och diskussionsmöte som hölls i samband med vårt Öppet Hus i februari. Flertalet lärare kom från gymnasieskolor i förorten.

Mångkulturåret 2006

En av tankarna med Mångkulturåret är: "... att fler människor som känner sig distanserade från och sällan eller aldrig besöker offentligt finansierade kulturinstitutioner under detta år och därefter skall kunna finna anledning att besöka och bli delaktiga och berörda av verksamheten."

Vi har tagit fasta på detta i planerandet av vårt fortsatta samarbete med gymnasielärarna och deras klasser. Gymnasielärarna har också fört fram att det bland deras elever finns en stor respekt för konst- och kulturlivet och att det därför är viktigt att komma utanför skolan och besöka kulturinstitutioner. Det är en alltför stor tröskel för många elever att göra detta på egen hand. Det blir särskilt svårt att söka sig till en obekant miljö om man inte har någon kulturell tradition i hemmet. KKH:s bidrag till Mångkulturåret blir därför att bjuda in gymnasieklasser till Konsthögskolan för att bli "delaktiga och berörda" av verksamheten här på skolan.

Planerad aktivitet

KKH:s studerande, som går femte året på Magisterprogrammet i fri konst, har en separatutställning under sitt sista studieår. Utställ-

ningen äger rum på Galleri Mejan, som ligger mitt emot Moderna Museet och är öppen för allmänheten. Under läsåret 2005/2006 kommer ett antal av dessa studerande visa sin utställning samt Konsthögskolan för en gymnasieklass.

Sista årseleverna kommer att för den besökande klassen presentera sin bakgrund, studietiden på KKH och hur de arbetar konstnärligt. De gör sedan en rundtur bland skolans verkstäder och ateljéer där gymnasieeleverna får träffa andra studerande samt lärare. Besöket avslutas med ett samtal och en visning av deras utställning.

På så vis får den besökande klassen en inblick i hur det är att gå på en konsthögskola och samtidigt stifta bekantskap med den konst som görs där. De unga konststuderande får möjlighet till en dialog med en publik som de annars inte möter i någon större utsträckning. För gymnasieeleverna bidrar detta möte förhoppningsvis till att de vågar söka sig till fler utställningar på Galleri Mejan eller på andra gallerier och att de får en större kunskap om konsthögskolestudier.

Anneli Hovberger, sekreterare i KKH:s arbetsgrupp för Breddad rekrytering

Kontaktperson:

Professor Johan Widén

Kungl. Musikhögskolan

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Mångkultur vid Kungl. Musikhögskolan

Musiksamhället är en i grunden mångkulturell miljö, där olika etniska, sociala och kulturella situationer och sammanhang är företrädda.

Vid KMH bedrivs utbildning i ett antal musikaliska genrer och musikområden som alla är att betrakta som delar av ett mångkulturellt samhälle. Studenterna vid KMH är dedicerade till sitt ämnesval och bedriver studier på en mycket avancerad nivå, såväl inom de rent konstnärliga utbildningarna som de pedagogiskt inriktade program som finns vid högskolan.

Studierna bedrivs inom flera områden; västerländsk konstmusik, afroamerikansk tradition/jazz, folkmusik, kyrkomusik, rytmik med mera. Den beskrivning av mångkultur som finns, där mångkultur i huvudsak ses som icke västerländsk eller svensk är förvisso förståelig, men ur KMH:s perspektiv finns fler och vidare definitioner av begreppet, vilka kan leda till kreativitet, tillgänglighet och nya erfarenheter för såväl utövare som konsumenter. I detta sammanhang är det också viktigt att minnas att även exempelvis svensk folkmusik är sprungen ur en mångkulturell kontext, vilket gäller för den mesta musik som i dag har definierats som en genre eller profil.

Musik är i grunden en kommunikativ process. Möten äger rum där språket, musiken, inte innebär en barriär utan en möjlighet. En möjlighet till kulturella utbyten som skapar kommunikation och integration. Musiken är också en mycket tydlig representation av tillhörighet, till olika grupper och sammanhang. Att förena och att skapa identifikation genom musik är en viktig del av den verksamhet som lärare och studenter vid Kungl. Musikhögskolan deltar i.

Mångfald vid KMH innebär att se alla de situationer och sammanhang där studenter och lärare vid högskolan är delaktiga. I musikaliska och pedagogiska situationer, såväl inom utbildningen som i yrkeslivet, genom utbyten av lärare och studenter över stora

delar av världen, bidrar KMH till att stärka den mångkulturella värld där musik är en av de viktigaste inslagen.

Inför arbetet med Mångkulturåret 2006

Inför arbetet med Mångkulturåret 2006 är en ambition att skapa fler möten mellan den mångfald som representeras av KMH:s utbildningar, studenter och lärare och det samhälle där högskolan är en del. Det mångkulturella arbetet är redan en kontinuerlig del av KMH:s ordinarie verksamhet, vilken kommer att utvecklas ytterligare under 2006.

KMH ser således Mångkulturåret 2006 som en möjlighet till utveckling, inte som ett enstaka tillfälle utan som ett led i den process som kontinuerligt pågår och som genom Mångkulturåret kan fokuseras och prioriteras.

Här nedan redovisas några projekt som är exempel på situationer som utvecklas, där nya möten kommer att äga rum. Dessa möten kommer förhoppningsvis att stärka och utveckla såväl utbildning som yrkesliv, där musik, musiker och publik tillsammans är delaktiga i att skapa en mångfald av kulturella möten.

Exempel på projekt som planeras och diskuteras inför 2006

- Kammarmusik för alla – ett konsertprojekt där studenter vid den klassiska musikerutbildningen och lärarutbildningen vid KMH går ut i grundskolor och genomför ett projekt, där barn och ungdomar får möta musik och musiker som de vanligtvis inte träffar. Syftet är att öka tillgängligheten till den klassiska musiken samtidigt som nya konsertformer och en ny publik introduceras och utvecklas.
- Orkesterverksamhet under mångkulturåret – syftar till att analysera de stora orkestrarnas förutsättningar att på olika sätt arbeta för de mål som finns formulerade inom Mångkulturåret 2006. Detta arbete kan leda till en rad olika ställningstagande inför orkesterverksamheten vid KMH, som exempelvis repertoarval, samarbeten med musiker och tvärinstitutionella samarbeten, konsertformer och marknadsföring. Projektet kommer också att inkludera mindre ensembler inom KMH

- Starthus KMH – ett projekt där studenter och lärare får möjlighet att erhålla professionell hjälp att utveckla idéer och projekt som i förlängningen kan erbjuda en yrkesmässig sysselsättning, byggd på individens egen kreativitet och initiativ. Den seminarierie som Starthuset arrangerar kommer under 2006 att beröra områden som ”att bredda sin publik”, ”hitta nya konsertformer”, ”gränsöverskridande projekt”.
- En fortsättning planeras på UR-projektet Världens orkester. Projektet kan ses som en blandning av musik, konstformer och barn, allt förmedlat via TV-mediet:

I Världens Orkester från UR:s barnredaktion flätas musik och dans samman på ett nyskapande sätt. I nio program får barn i 7-årsåldern möjlighet att lära sig svåra saker via dans och musik ? vad sägs om en flamenco om treans tabell, en discopoplåt om plus och minus eller en hårdrockslåt som rabblar månaderna?

I centrum står en arbetslös dirigent, spelad av Ante Skaug, som drömmer om att sätta ihop världens orkester. Längs vägen hamnar han i de mest konstiga sammanhang på väg mot sina drömmars mål. Musiker korsar hans väg och musiken sätter igång. Världens orkester är ett program med hög hitfaktor! Projektet Världens orkester är ett samarbete mellan UR och Kungliga Musikhögskolan i Stockholm samt Danshögskolan. Musiken är skriven av studenter på Musikhögskolan, koreografin är framtagen av studenter på danshögskolan och UR står för produktionen.

- Interna och offentliga seminarier kring begreppet mångkultur på KMH. En bredare bas för rekryteringen till högskolan, en möjlighet för musiker från alla kulturer att kunna utvecklas inom högskolans ram, nya kulturella mötesplatser etc.
- Gästlärarbesök och utbyten under året med en inriktning mot mångkultur – exempelvis nedanstående projekt från Institutionen från Folkmusik:
- Kulturutbyte, Gästlärare ”Artist in Residence” Under hösten 2006 planerar vi ett längre besök av K A Shivakumar, sydindisk violinist och sångare.

Detta besök ska rikta sig till hela skolan, involverar både studenter och lärare och innebär ett möte med en helt annan kultur än vår egen. Indisk konstmusik representerar en kultur

med ett annat (än i vår västerländska kultur) sätt att se hur man lär sig, vad man lär sig, hur man övar, hur man noterar musiken m.m.. Det kommer att vara möjligt att både jobba i master classes eller med enskild undervisning. Dessutom kommer ett antal forskningsprojekt att knytas till besöket, inom ämnesområden som t.ex. pedagogik, musikteori m.m.

- *Samverkan mellan KMH och Botkyrka kommun*: ett långsiktigt samarbete, där många av de rubricerade projekten ingår som en del av ett systematiserat utvecklingsarbete med mångkultur och breddad rekrytering i fokus.

Gunilla von Bahr

Rektor
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

Kungliga Operan AB

Vi beskriver här urpremiären på en svensk opera med motiv från det mångkulturella Sverige, projekt för att i samverkan med företrädare för publiken bredda dess bas, samt några linjer i vårt personarbete.

1) Uruppförandet av *Svall* – en opera i två akter om hedersmord.

Musik: Daniel Börtz. Text: Claes Fellbom. Scenografi: Richard Andersson. Kostym: Marika Feinsilber. Dramaturgi: Stefan Johansson. Regi: Elisabeth Ljungar. Den 2 mars 2006 har Operan på Kulturhuset i Stockholm urpremiär på detta beställningsverk, som därefter går ut på en turné med Riksteatern som avslutas hos NorrlandsOperan i Umeå.

Få brott har upprört oss så mycket som hedersmord. Relikter från ett feodalt samhälle, som flyttat in i våra förorter? Eller samma våld mot kvinnor här som där? Debatten går vidare men musiken kan skildra de mänskliga tragedier, som inga reportage kan nå. Och kärlek kontra blodshämnd är ett tema med tradition i nyskriven opera.

Verket är resultat av en beställning från Operan för flera år sedan. Redan från början stod det klart att stycket turnera i samarbete med Riksteatern, senare kom också NorrlandsOperan in i bilden, bl.a. som samarbetspartner på orkestersidan. Men text och musik föddes primärt ur upphovsmännens starka engagemang i några uppmärksammade händelser i det samtida Sverige. Ämnen med denna genomslagskraft förpliktat samhällsengagerade konstnärer att reagera. Att gestalta dem är på intet sätt förbehållet någon särskild grupp. På samma sätt är de också en angelägenhet för en bred publik.

Under 2005 har regissör och dramaturg inlett ett arbete kring produktionen som inkluderat en studieresa till Istanbul, där man mötte historiker, filmare, m.fl. som forskat kring och dokumenterat den aktuella problematiken. Regissören har därefter fått ett stipendium för en studieresa till Östra Turkiet. Under repetitionsarbetet kommer en referensgrupp också att knytas till arbetet.

Riksteaterns lokala föreningar och NorrlandsOperan kommer att för turnén samarbeta med lokala organisationer, som arbetar med hedersrelaterade brott och med de ungdomar, som primärt drabbas av dem. Operan har kontaktat Rädda Barnen för att bl.a. bidra med en utställning i samband med produktionen och vi

hoppas också på att kontakterna med Ingemar Karlsson och hans medarbetare vid Generalkonsulatet i Istanbul skall leda till något slags internationellt arrangemang kring verket under 2006.

Svall är en opera i den musikdramatiska tradition, som gett tonsättaren verktyg att ställa Pelas eller Fadimes och deras anhörigas tragedi bredvid Medeas eller Elektras utan att tappa dess specifika tillhörighet i vår tid. Naturligtvis vänder vi oss både till en operavan publik, som här får bredda sitt engagemang, och till en ny publik, som attraheras av ämnet. Vi har nått en viktig del av vårt mål med denna beställning om ett våldsamt samhällsproblem gestaltat i operans form väcker medkänsla, indignation och en möjlig katharsis, också hos den för vilken detta konstnärliga språk är nytt och kanske till en början främmande.

2) Tre projekt från Operans Marknadsavdelning för Mångkulturåret 2006

Publikarbete med inriktning på nya grupper

Publikarbets- och kommunikationsprojekt i samarbete med ytterstadsområden i Stockholm. Start under hösten 2005. Mål: att bredda publikrekryteringen

Publikarbets- och kommunikationsprojektet syftar till att hitta sätt att bredda Operans publik, såväl etniskt som socialt. Opera och balett är internationella konstformer som kommunicerar över både språkgränser och sociala och etniska klyftor. Det finns alltså goda förutsättningar för att de skall ha en etniskt och socialt sammansatt publik. Ändå är sannolikt vissa grupper underrepresenterade. Om skälen till detta har det skrivits och spekulerats en hel del. Vårt projekt syftar till att låta representanter för nya besökargrupper själva föreslå sätt att kringgå eventuella hinder för upplevelse och delaktighet, och formulera strategier att nå fram till den nya publiken.

I samarbete med tre stadsdelar, som är underrepresenterade i Operans publik, samlar vi flera referensgrupper om 10–15 personer vardera för att se tre föreställningar och diskutera sin upplevelse, inklusive möjligheter eller hinder för en ovan publik. Grupperna består av personer, som inte tidigare besökt Operan, och som representerar en stor etnisk, social och åldersmässig bredd. Stadsdelar som anmält intresse att delta är bl.a. Rinkeby och Spånga-Tensta.

Detta kan gå till på följande sätt: Tillsammans ser gruppen tre produktioner, operor och balett. Efter varje besök samlas man med samtalsledare och representanter för Operan för att diskutera. Vid första träffen diskuteras upplevelsen i sig: känslan att för första gången sitta i Operans salong, hur man uppfattade föreställningen liksom allt som omger den. Efter andra besöket är ämnet hinder och möjligheter för ett besök på Operan. Vilka faktorer gör att man eventuellt drar sig för att besöka Operan? Är det "svåra" konstformer, är det svårt att hitta dit, är det för dyrt? Efter tredje besöket diskuteras man information och marknadsföring: hur bör man informera om Operans verksamhet för att nå ut till nya besökare, finns det alternativ till dagens marknadsföring, nya nätverk, etc.

Efter att projektet genomförts finns det möjlighet att formulera en handlingsplan för att bredda publiken, baserad på gruppdiskussionerna och redovisade åsikter och erfarenheter. Målet är att förverkliga denna plan under Mångkulturåret 2006.

Uppsökande produktion

Medverkan på Kulturscenen i Kista Galleria m.fl. scener under vintern med program hämtat från Operans ordinarie verksamhet. En av arrangörerna är tidskriften "Gringo" Mål: att nå ut med vår ordinarie verksamhet till nya publikgrupper. Kopplas till publikarbetsprojektet ovan.

Ett effektivt sätt att nå fram till den nya publik som än så länge inte hittar till Operan, är att helt enkelt söka upp den. I samarbete med lokalarrangör, gärna i ett köpcentrum, galleria eller liknande genomförs framträdanden med delar ur Operans ordinarie repertoar. I samband med detta informerar Operans marknadsavdelning om biljetter, biljettköp, rabattmöjligheter etc., och kan även erbjuda direktförsäljning av biljetter. En lokal arrangör, som visat stort intresse och bjudit in Operan till sin scen, är tidskriften Gringo, som har projekterat en scen i Kista Galleria under året.

Mångkulturell produktion

Särskilt program med tydliga mångkulturella förtecken, att framföras under Stockholms Stads teater- och kulturfestival sensommaren 2006. Samma program ges också på Stora Scenen under Operans Öppna husdagar i augusti/september. Mål: att ta plats på den mångkulturella arenan och tänja våra egna gränser.

Dans, dvs. att uttrycka sig med kroppen, är en universell och ursprunglig konstnärlig aktivitet. Likaså musicerande med trummor och annat slagverk. Ett samarbetsprojekt i workshopform där Hovkapellets slagverkare och professionella slagverkare från andra musiktraditioner möter dansare ur Kungliga Baletten planeras för hösten 2006. Ett av projektets mål är att undersöka mötet mellan och tänja på gränser för dans, rytm och musik. Som bas för slagverket används det spektakulära slagverksinstrumentprojektet "Keramiska Trummor" (stora specialkonstruerade slagverk av keramik).

3) Kungliga Operan är en av landets största arbetsplatser inom kultursektorn.

Utredningar och diskussioner kring Mångkulturåret 2006 leder internt till reflektioner över vår organisations arbete med dessa frågor, t.ex. vår rekryteringspolitik.

4) Barn- och ungdomsverksamhet på Operan under mångkulturåret 2006

Uppsökande verksamhet riktad till skolor med *särskilt tonvikt* på skolor i områden *med många nationaliteter* representerade. Verksamheten är gratis för skolorna.

En förmiddag på Operan

Visning av operahuset + aktivitet såsom kostymprovning, instrumentprovning samt besök på olika typer av repetitioner på stora scenen och i repetitionssalar. Även föreställningsintroduktioner/generalrepetitioner. Fortsatt satsning på och breddning av arbetet med att aktivt bjuda in skolklasser (grundskola och gymnasium) från områden med många nationaliteter representerade, främst inom Storstockholm med kranskommuner. Denna uppsökande strategi har skolprojektet arbetat med sedan 2002. Kapacitet: omkring 1500 barn och ungdomar per månad.

Ungdomar guidar ungdomar. Gymnasieungdomar får utbildning i Operans historia, teaterhistoria osv. och får lära sig göra en visning i operahuset (scen, salong, kungliga rum m.m.). De får sedan göra en guddad tur för klasskamrater och familjer. Återkommande projekt under hela 2006. Samarbete med svensklärare, historielärare, även träning i muntlig framställning.

Workshop: Profilprojekt med Askebyskolan i Rinkeby med fördjupad verksamhet, två klasser. Operaworkshop samt instudering av en scen ur operan Carmen tillsammans med pianist och sångerska samt pedagoger från Operans skolprojekt. Läraren gör visst förberedelsearbete i skolan och studerar in musiken med klasserna. I övrigt flera workshophalvdagar på Askebyskolan och på Operan. Avslutningsvis ser klasserna Carmen på Operan. Klasserna skall också spela upp sin Carmenscen på skolan. (Biljetter till Carmen på Operan erbjuds till reducerat pris, workshop = gratis för skolorna) Projektteamet skall här prova två metoder i att göra operaworkshops med barn och ungdomar och efter utvärdering tillsammans med klasser och lärare förbereda för att erbjuda många fler intresserade klasser operaworkshops under hösten. (Carmentema: klass/kön/invandrare). För högskole- och gymnasium.

Mozartår 2006. Liknande workshops som ovan i samband med Trollflöjten under hösten. För låg- och mellanstadiet.

Vänskola/Askebyskolan i Rinkeby m.fl. skolor från områden med många nationaliteter. Operans skolprojekt knyter några skolor närmare till sig med fördjupad verksamhet, fler besök på Operan och besök från Operan i skolorna.

Sommarkollo/Förmiddagskollo på Operan, (kl. 9–12), under sammanlagt två sommarlovsveckor. Varje förmiddagskollo varar måndag-fredag. De veckor som erbjuds är två veckor strax efter skolavslutningen. Visning av Operan, kostymprovning, träffa artister osv. men framför allt workshops, repetera in en scen ur en opera, skapande verkstad. Uppspel inför föräldrar sista dagen. Olika åldersgrupper.

Barnoperan Loranga, Masarin och Dartanjang, premiär i december 2006. Med produktionsteamet har vi provpublik och diskussioner med barnen under repetitionsarbetet. Vi riktar en del av denna provverksamhet till skolor med många nationaliteter.

Familjedag på Operan, en söndag i november (gratis), aktiviteter för allmänheten; visningar, workshops, konserter, instrumentprovningar, kostymprovningar, sagoläsning m.m.. Lorangatema inför premiären. Vi riktar många inbjudningar till vänskolor, lärarnätverk samt de barn/familjer/skolklasser som varit involverade i Loranga-processen som provpublik.

Kungliga Operan är inte bara p.g.a. sin tradition – vi har kontinuerligt arbetat med opera och balett i mer än tvåhundraåttio tre år – en institution med ett utomordentligt långt kulturellt minne. Det omfattar inte bara flera seklers internationella kontakter inom

den västerländska operan, dansen och konsertmusiken. Det var på Operans scener som viktiga kulturella dans- och musikformer från Asien och Afrika för första gången presenterades i Sverige och där mottogs artister med avvikande etnisk bakgrund tidigt på ett seriöst sätt. Operan höll också en självständig linje gentemot politiska påtryckningar under åren kring andra världskriget och gav ledande arbetsuppgifter åt en rad kända flyktingar undan nazism och stalinism.

Utredningen *Tid för mångfald* hävdar att Operan ”ansluter sig till en klassisk liberal hållning, som tar avstånd från särskilda åtgärder för att lyfta fram vissa gruppers representation, det vill säga mångkulturalism”. Vi kan inte se att mångkulturalism är identisk med särbehandling av vissa grupper. Man tycks också mena att begrepp kring representativitet, som hela tiden bör hållas levande i debatten, skulle vara vedertagna inom en diskussion om konstnärlig kvalitet. Dessutom verkan man inte vara klar över att de svenska nationalscenerna – liksom en rad andra aktörer i vårt samhälle – har goda skäl att vara skeptiska mot även en välmenande fokusering på t.ex. etnicitet i frågor om rekrytering eller konstnärlig verksamhet. De flesta yrken inom Operans verksamhet är så specialiserade att den ”nätverksrekrytering”, som kulturlivet ofta kritiserar för, neutraliseras av kraven på extremt hög kompetens. Inom Operan ses också internationellt utbyte och mångkulturellt arbete som grenar på samma träd, ytterst svåra att skilja åt.

Vad gäller verksamhetens tillgänglighet för eftersatta eller underprivilegierade grupper handlar det alltid om ekonomi. Även de största kulturinstitutioner har idag små möjligheter att reparera brister i skolundervisningen eller på allvar bjuda kommersialismens kulturella verkningar motstånd. Som nationalscen – alltså hela folkets scen för balett och opera – kan Kungliga Operan göra sina insatser för tillgängligheten bl.a. genom ett generöst folkbildningsarbete kring våra konstformer, med stark tonvikt på pedagogisk verksamhet för barn och ungdom, liksom genom att tillsvidare hålla i internationell jämförelse synnerligen låga biljettpriser.

Anders Franzén
Teaterchef och verkställande direktör
Kungliga Operan

Kontaktperson för respektive redovisade områden är chefdramaturg Stefan Johansson (Svall, m.fl. föreställningar), marknadschef Lennart Lundblad (publikprojekt), personalchef Marie Billing (personalkrytering) och biblioteks- & arkivchef Inger Mattsson (barnverksamhet)

Landsarkivet i Göteborg

Redovisning planerade aktiviteter under Mångkulturåret 2006

Landsarkivet i Göteborg har för avsikt att under 2006 publicera en skrift som har arbetsnamnet "Arbetskraftsinvandringens källor 1945–1975". Manuskriptet utgör en studie av vilket källmaterial som finns bevarat i framförallt de statliga arkiven kring de stora arbetsinvandringarna efter andra världskriget.

Ulf Andersson
tf landsarkivarie

Landsarkivet i Härnösand

1. Länsstyrelsen Västernorrland anordnar ett Mångfaldskonvent 6–8 oktober 2005 i Sundsvall. Landsarkivets referensgrupp för jämställdhet och mångfald har utsetts att representera landsarkivet.
2. Landsarkivet förvarar statliga arkiv som innehåller samiska förhållanden, bl.a. lappfogdarnas arkiv. Ett projekt som innebär att en stor del av dessa arkiv skannas pågår i samarbete med Ajtte i Jokkmokk.
3. Landsarkivets hemsida kompletteras med text på samiska.
4. Landsarkivet medverkar i arkivutbildning för döva, anordnad av Föreningsarkivet Västernorrland.
5. Intern personalutbildning anordnas på temat mångkultur.
6. ABM-samarbetet (Arkiv-Bibliotek-Museer) är väl utvecklat i Västernorrland. ABM-Resurs anordnar bl.a. gemensamma aktiviteter för anställda och allmänheten. Under 2006 kommer länets olika ABM-verksamheter att samarrangera aktiviteter på temat mångkultur.
7. Arkivens dag 2006 har temat *Mat och dryck*. Aktiviteter kring detta tema med mångkulturell anknytning kommer att anordnas vid landsarkivet.
8. Landsarkivet deltar i Riksarkivets och övriga landsarkivs aktiviteter som anordnas på temat mångkultur.

Landsarkivet i Lund

1. Förslag om terminologiprojekt för ökad flerspråkighet på nätet inom kulturområdet

Ökad flerspråkighet inom kulturområdet är angeläget för att bana väg för nya grupper att medverka i kulturaktiviteter och ta del av kulturutbudet i bred mening. Ett sätt att underlätta är att tillgängliggöra ett urval av kulturområdets termer och formuleringar på olika språk. Jag vill föra fram nedanstående förslag mot bakgrund av min erfarenhet av standardiseringsverksamheten inom SIS, från arbete inom ICA, det Internationella Arkivrådet och från arbete med flerspråkiga hemsidor och databaser vid Landsarkivet i Lund och tillsammans med samarbetsparter i Öresundsregionen.

Det finns sedan länge ett behov är att få tillgång till en systematiskt "katalog" över viktiga termer och fraser som används av kulturinstitutionerna. Ett stort arbete har skett inom standardiseringsverksamheten, inte minst från svenskt håll, men resultatet är inte allmänt tillgängligt och jag vågar påstå att befintliga standarder är okända utom för de närmast berörda. Inom ISO utarbetades en terminologistandard ISO xxxx Information, där Sverige genom SIS och Sten Hedberg vid Universitetsbiblioteket i Uppsala var den drivande kraften.

Flerspråkighet behövs både i löpande text och för att kunna ta del av strukturerade databaser. Ett exempel som i första hand berör löpande text är ett samarbete mellan fyra arkivinstitutioner i Öresundsregionen. De driver sedan flera år den gemensamma siten www.over-oresund.nu som är en webbsite med handledning på svenska om släkt- och personforskning i Danmark och på danska om motsvarande forskning i Sverige. Ett annat exempel på flerspråkiga databaser är landsarkivets site www.ddss.nu där *Demografisk Databas Södra Sverige* databaserna är tillgängliga på svenska, engelska, tyska och polska. Vid arbetet med dessa översättningar kunde vi notera att det är mycket sällsynt med genomförd flerspråkighet, ofta fanns en översatt förstasida och söksida men när sökresultatet presenterades lämnades användaren utan hjälp.

Inom kulturområdet finns det naturligtvis många andra områden där översättningar behövs såväl ur brukarnas som ur institutionernas och de fria kulturarbetarnas synpunkt och där snabb tillgång till fackterminologi kan vara avgörande för om man satsar på översätt-

ning till olika språk. Det kan gälla att informera om arkivbestånd och museisamlingar, om institutionernas och de fria kulturarbetarnas evenemang, öppettider och programverksamhet. Inte minst skulle tillgången till termer och uttryck på många språk öka pressen på kulturinstitutionerna att informera på minoritetsspråken

Undertecknad har i olika sammanhang aktualiserat behovet, bl.a. inom Internationella Kulturutredningen 2003 (se t.ex. SOU 2003:121, s. 15, 66, 176) och i samband med mitt uppdrag som ledamot i Svenska Uneskorådet. Unesco har som bekant ett normativt dokument om flerspråkighet i cyberrymden. Problemet är att alla inser behovet men att ingen tycks vara beredd att ta på sig ett övergripande projekt av detta slag. Jag ser en ny möjlighet att ta upp frågan inför mångkulturåret och hoppas att kommittén antingen tar tag i frågan eller medverkar till att förslaget förs vidare.

2. Planerade aktiviteter vid Landsarkivet i Lund under Mångkulturåret 2006

– Utbildning och information om källor till invandringens historia

Både Landsarkivet och Riksarkivet har publicerat handledningar om hur man forskar i invandringens historia. Landsarkivet planerar att särskilt uppmärksamma ämnet inom ramen för vår programverksamhet och i samband med skolverksamhet och visningar för olika grupper av besökare.

– Skolprojekt om finska krigsbarn under Andra världskriget

Landsarkivet förvarar ett omfattande material om de finska krigsbarn som kom till Sydsverige under krigsåren och har byggt upp ett kontaktnät bland kvarlevande. Samarbete sker med gymnasieskolorna i Lund.

– Uppföljning av projekt om balt- och tyskutlämningen 1945/46

Landsarkivet har initierat och medverkat i ett projekt i samarbete med Föreningen Gamla Kristianstad, Regionmuseet i Kristianstad, Lunds universitet och Forum för Levande historia. Projektet har resulterat i en bok, många föredrag och en vandringsutställning producerad av Regionmuseet i Kristianstad. Utställningen har bl.a. visats på Forum för Levande historia och kommer under 2006 att visas i Ystad, dit merparten av de berörda balterna anlände i maj 1945.

– *Söksidor på finska till Demografisk Databas Södra Sverige,*
www.ddss.nu

Databasen finns tillgänglig på fyra språk som nu blir fem. Översättningen sker bl.a. med stöd av kollegor som medverkar i det nordiska arkivsamarbetet.

Jan Dahlin
Landsarkivarie

Malmö Stadsarkiv

Malmö Stadsarkiv kommer att göra en arkivlåda med kopior av dokument rörande utvandringen till Amerika på 1800-talet. Denna låda kan sedan lånas ut till skolorna i Malmö. Eleverna skall få se hur det var när svenskarna lämnade sitt hemland via polisdocument, brev, foton, kartor m.m. Vilka var deras förhoppningar på det nya hemlandet? Hur såg man på utvandrarerna i det gamla hemlandet? Kunde de språket innan de reste? Hur var det att resa så långt bort? Detta är en del i ett samarbetsprojekt mellan Malmös kulturarvsinstitutioner kallat *Fötter och Rötter*.

I övrigt ingår invandrade elever självklart i de grupper från skolor som gör besök på Stadsarkivet, och här lär sig både om Malmös lokala historia men också hur det redan finns uppgifter om dem själva i de svenska arkiven och även om de nu inte kan t.ex. forska i Sverige kring sin egen släkt så kommer deras barn och barnbarn att kunna göra det. Och när det gäller den lokala historien kring deras egen stadsdel eller skola så angår den alla eleverna lika mycket.

Kerstin Martinsdotter
Arkivarie/arkivpedagog
Malmö Stadsarkiv

Stockholms Stadsarkiv, Landsarkiv för Stockholms Län

Stadsarkivet förvarar arkivinformation som bidrar till att beskriva Stockholms historia från 1400-talet in i 2000-talet. I Stadsarkivets uppdrag ingår att utåtriktat förmedla vad vi förvarar, vad man kan finna hos oss och hur man ska bära sig åt.

Detta gör stadsarkivet sedan lång tid, bland annat genom en omfattande visningsverksamhet med ett 100-tal visningar/år som är riktade mot skolor, föreningar m.fl. Vid dessa visningar lyfter vi också fram exempel som belyser stadens mångkulturella historia. Detta inslag kommer att förstärkas under mångkulturåret

Stadsarkivet planerar också att särskilt erbjuda visningar till föreningar med mångkulturell koppling, t ex invandrarföreningar.

Sedan starten av Arkivens dag för ett tiotal år sedan medverkar Stadsarkivet i början av november varje år. Arkivens dag äger rum i form av öppna hus på landets arkivinstitutioner, med visningar, föreläsningar m.m. Planer finns att i samarbete med andra stora arkivinstitutioner arrangera en gemensam Arkivens dag i november 2006

Vare sig detta samarbete blir av eller ej är Stadsarkivets ambition att temat för Arkivens dag 2006 ska vara tydligt kopplat till Mångkulturåret.

I övrigt kan Stadsarkivets deltagande ske i form av webbaserade utställningar, föreläsningar m.m. med vägledning av Mångkulturårets intentioner.

Kontaktperson:

Lennart Ploom

Björn Jordell
Stadsarkivarie

Landsarkivet i Vadstena

Till landsarkivets huvuduppgifter hör att tillhandahålla och tillgängliggöra de arkiv som landsarkivet förvarar. Landsarkivet har skyldighet att ta emot först och främst arkiv från statliga myndigheter i distriktet men tar även emot enskilda arkiv. Innehållet i arkiven speglar det lokala samhället och ger bild av människornas liv. Genom att tillhandahålla arkiven får alla möjlighet att få del av mångfalden.

Landsarkivet planerar att inför nästa år ordna en specialutställning visande spåren av invandrare i arkiven. Det kan röra sig om valloninvandringen på 1600-talet, invandringen av speciella yrkesgrupper som t.ex. inom glasbruksindustrin på 1800-talet och arbetskraftsinvandringen från t ex Italien på 1950-talet.

Vadstena Landsarkiv

Eva Malmberg
landsarkivarie

Landsarkiv Värmland

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

I Er skrivelse 2005-05-31 efterfrågas en redovisning av vilka aktiviteter, evenemang och verksamheter som vi planerar att genomföra under Mångkulturåret 2006.

Inledningsvis vill vi poängtera att Värmlandsarkiv har under lång tid, liksom andra arkivmyndigheter/-organisationer arbetat med ett mångkulturellt perspektiv. Som senaste exempel kan nämnas boken *Naboliv. Värmland-Hedmark. Arkiven berättar* som har nyligen getts ut i samarbete med Statsarkivet i Hamar och de andra arkivinstitutionerna i Arkivcentrum Värmland, dvs. Folkrorelsernas arkiv, Emigrantregistret och Landstingsarkivet, med anledning av hundraårsmarkeringen av unionens upplösning. Denna bok belyser ett viktigt inslag i Värmlands mångkulturella landskap, nämligen de täta kontakter och utbyten som skett med grannlandet Norge. Vår avsikt är att under nästa år fortsätta att "marknadsföra" denna bok som presenterar arkivkällorna till den gemensamma historien på varje sidan gränsen.

Under 2006 planerar vi på Arkivcentrum att i samma anda författa en jämförbar – fast kanske i enklare form – forskningsguide, som presenterar vilka arkivhandlingar som är tillgängliga hos oss och som belyser invandringens historia i Värmland. Målgruppen är såväl den breda allmänheten som den akademiska forskningen. För att gå ett steg längre i användningen av detta material tänker vi i samarbete med avdelningen för historia vid Karlstads universitet orientera studenter mot uppsatsskrivning om detta ämne.

Resultatet av denna forskning planerar vi att redovisa för allmänheten genom att anordna ett föredragserie där man skulle kunna dra en parallell mellan svensk utvandring till USA och Norge och utländsk invandring till Värmland och dess respektive kulturella betydelse.

Värmlandsarkiv har tio senaste åren arbetat aktivt med arkivpedagogik. Det känns ganska naturligt att under nästa år ha en uppsökande verksamhet i invandrartäta bostadsområden, i första hand på Kronoparken i Karlstad.

Arkivens dag, som nästa år kommer att ha som tema "Mat och dryck", tänker vi förstås ge en mångkulturell "touch".

Så är i dagens läge våra planer inför nästa år. En gemensam arbetsgrupp har tillsatts vid Arkivcentrum Värmland för att arbeta vidare med en mer detaljerad planering som vi så småningom kommer att informera om på vår hemsida där vi också skulle kunna presentera några dokument med anknytning till Mångkultur.

Alain Droguet
Arkivchef

Landsarkivet i Uppsala

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Sedan Landsarkivet anmodats inkomma med uppgifter rörande programaktiviteter med anledning av Mångkulturåret 2006 kan följande uppgifter lämnas:

- I samband med De Nordiska Arkivdagarna 2006, som hålls i Uppsala den 23–25 augusti, görs en utställning i landsarkivet om Folkbokföringen i Norden.
- Tillsammans med övriga institutioner i Arkivcentrum hålls en föreläsningsserie för allmänheten en gång per månad under vår och höst. Under 2006 kommer föredragen att behandla ämnesområden som på ett eller annat sätt har med invandrarnas kultur att göra.
- Landsarkivet ger sedan några år årligen ut en småskrift i skilda ämnen. Nästa nummer kommer att bli en handledning hur man vårdar, bevarar och förtecknar arkivhandlingar. Tanken är att även gå ut till t.ex. invandrarföreningar och göra dem uppmärksamma på vikten att ta till vara sin egen historia.
- Varje månad presenteras i landsarkivets forskarsal och på vår hemsida något dokument ur samlingarna, kallat Månadens dokument, ofta i ett aktuellt ämne. År 2006 kommer handlingar som berör invandringens historia i Sverige och hur den avspeglas i de offentliga arkiven.

Med vänlig hälsning

Karin Bendixen

Landsarkivet Östersund

Ang. medverkan i Mångkulturåret 2006

Landsarkivet är slutdepå för statliga myndigheters arkiv, men tar också emot enskilda arkiv såsom person-, gårds och företagsarkiv. I Landsarkivet förvaras också ca 1 000 hyllmeter äldre kommunala handlingar. De myndighetsarkiv som bevaras i Landsarkivet speglar på ett rikt sätt samhällets och livets mångfald. Här görs ingen åtskillnad mellan fattig och rik, ung eller gammal, vit eller svart – alla hamnar i våra arkiv. Till skillnad från de kulturhistoriska museernas samlingar, som ibland anklagas för att ge en alltför glättad bild av samhället – en mainstream-bild som bortser från det annorlunda och historiens mörka sidor – så innehåller de statliga arkiven oftast mer information om det eller dem som avviker.

När det gäller personarkiven som förvaras i Landsarkivet är det annorlunda. Här dominerar samlingen av information om den typiske "arkivpersonen" – male, white, straight and dead – som man säger i England. Här behövs riktade insamlingsinsatser för att ge bredare perspektiv.

Mångfalden finns i våra arkiv, men för att arkiven ska bli tillgängliga för alla, både digitalt och analogt, krävs aktiva insatser över lång tid. De små resurser som i dag står till buds när det gäller att tillgängliggöra våra samlingar och bedriva en kraftfull och målriktad arkivpedagogisk verksamhet, medför att stora mängder information ligger dolda för skaran av oinvidga.

Vid Landsarkivet i Östersund har vi dock under de senaste åren på olika sätt försökt lyfta fram den historiska information vi förfogar över, vilken såväl omfattar som angår alla grupper i samhället. I vår föredrags- och workshopserie försöker vi ha ett varierat utbud. Genom programpunkter som "bakom kulisserna", Arkivens Dag, introduktionskurser osv. försöker vi nå ut till nya grupper i samhället. Tillsammans med Föreningsarkivet i Jämtlands län erbjuds skolorna olika former av program och studiematerial till "hemlån". Arkivet har också inbjudit invandrarföreningar till studiebesök, och kommer inom kort att ha en introduktionstext på sydsamiska på hemsidan. Arbetet på den inslagna vägen kommer att fortsätta under Mångkulturåret 2006:

- Arbetet med att etablera en samisk referensgrupp för arkivfrågor går vidare.

- I samarbete med Föreningsarkivet i Jämtlands län produceras en nätutställning med samiskt tema.
- Landsarkivet och Föreningsarkivet bedriver som en del i det utåtriktade arbetet, vilket nämnts ovan, en programverksamhet med föreläsningar, workshops, utställningar osv. Under året kommer teman som samer, judiska kolonin i Östersund, finn-bygderna m.m. att tas upp.
- Det samarbete som inletts med Mångkulturellt nätverk – nu Mångkulturföreningarna i Östersund, Krokoms och Strömsunds kommuner – kommer att fortsätta under 2006.
- Samarbetet med Statsarkivet i Trondheim kring skolmaterial om Andra Världskriget fortsätter.
- Arbetet med inom ramen för Nordiskt centrum för kulturarvs-pedagogik går vidare och utvecklas.

Eva Sjögren Zipsane
landsarkivarie

Linköpings universitet

Introduktion

Denna sammanställning inkluderar de delar av den planerade verksamheten som berör området etnicitet och religion eller annan trosuppfattning. Sammanställningen av aktiviteter och verksamhet är således delvis preliminär - då planering ej är slutförd för alla projekt och budgeten för 2006 inte heller är klar. Det pågår även andra satsningar och aktiviteter inom till exempel utbildning och forskning som inte redovisas här.

Viktiga och samlande delar för Linköpings universitets mångfaldsarbete är mångfalds- och likabehandlingsplanen "LiU för lika villkor 2006" och universitetets nya organisation för arbetet med lika villkor. Planen arbetas för närvarande fram och beräknas vara klar 6 december i år.

Vi redovisar denna organisation nedan samt en lista på planerade aktiviteter

Ny organisation

Universitetet har nyligen fattat beslut om en ny organisation för arbetet med lika villkor (mångfalds- och likabehandlingsarbetet, inklusive jämställdhetsarbetet). Den nya organisationen kommer att gälla från årsskiftet 2005–2006 och innebär en större samordning av arbetet med att förebygga och motverka diskriminering av anställda och studenter p.g.a. etnicitet, funktionshinder, kön, religion/annan trosuppfattning eller sexuell läggning. Den nya organisationen innebär även stärkt samarbete mellan LiU:s systematiska arbetsmiljöarbete och arbetet med lika villkor.

Den strategigrupp som kommer att driva LiU:s arbete med lika villkor (Strategigrupp för lika villkor) kommer att bestå av representanter för fakulteter eller motsvarande, kårrepresentanter, vice rektor för kvalitets-, student- och mångfaldsfrågor, sakkunniga för respektive diskrimineringsgrund samt två koordinatörer för Lika villkor. Strategigruppen är tänkt att främst arbeta proaktivt och preventivt för såväl lagstadgade diskrimineringsgrunder som övrig kränkande särbehandling. Gruppen föreslås ta fram strategier för hela Linköpings universitet, utforma och följa upp lagstadgade åtgärdsplaner samt samordna planerna så långt det är möjligt.

Vidare har strategigruppen till ansvar att samordna såväl arbetstagar- och studentperspektivet som arbetet med de olika diskrimineringsgrunderna.

Koordinatorerna för lika villkor har i uppgift att driva frågor för Lika villkor i organisationen, vara rådgivande i individärenden och gentemot institutioner/arbetsenheter samt att ansvara för arbetet med de lagstadgade åtgärdsplaner som finns.

Fyra arbetsgrupper kommer att vara kopplade till strategigruppen – en för varje diskrimineringsgrund. En koordinator är med i varje grupp och tanken är att grupperna ska fungera som drivkraft i utvecklingsarbetet inom respektive område samt initiera insatser eller projekt. Sammansättningen i arbetsgrupperna varierar, ambitionen är att alla grupper ska innehålla forskarkompetens inom ämnet.

Planerade aktiviteter	Primär målgrupp
Processutvärdering av genomförande av ett collegeår på institutionen för tvärvetenskaplig utbildning och forskning (ITUF). Processutvärderingens syfte är ytterst att besvara frågan om denna typ av satsning leder fram till breddad rekrytering. http://www.ituf.liu.se/college-0.1.pdf?node=286699	Studenter
Delfinansiering av ett akademikerspår som har som syfte att medverka till att skapa en allsidig rekrytering till högre studier samt att medverka till en effektivare introduktion av nyanlända utländska akademiker till fortsatta studier.	Potentiella studenter
Aspirantprogrammet http://www.liu.se/uv/laras/aspirant/pdf/folder_september05.pdf	Studenter
Strategisk annonsering inför antagning	Potentiella studenter
Kartläggning av studenternas upplevelse av mottagning, tillgänglighet & bemötande inom LiU	Studenter
Mångfaldsplaner för program – aktivt stöd i utbildningsprogrammets arbete med att upprätta mångfaldsplaner	Studenter och anställda
Mentorprogram på lärarprogrammet i Norrköping – ”Växa i Norrköping”. Detta för att få elever inspirerade att söka högre utbildning och för studenterna att få ta del av en ungdoms livsvillkor – dvs. en ömsesidig nytta.	Studenter och potentiella studenter
Information till studenter (diverse målgrupper) om mångfald och lagen om likabehandling genom utbildnings- och informationsinsatser (seminarier, föreläsningar & utbildning)	Studenter
Information till anställda (diverse målgrupper) om mångfald och rätten till likabehandling genom utbildnings- och informationsinsatser (föredrag, seminarier, föreläsningar, del av personalutbildningar & kurser)	Anställda
Utveckling av en ny hemsida ”LiU för lika villkor” där det bland annat kommer att finnas uppdaterad information om alla diskrimineringsgrunder, lagar, projekt och satsningar och kalendarium	Studenter och anställda
Medverkan i ett regionalt utvecklingsprojekt kring ökad etnisk mångfald i statlig förvaltning	Anställda

Veronica Brodén
Koordinator – mångfald
och likabehandling
Linköpings universitet

För rektor LiU

Bengt Sandin
Dekanus Filosofisk Fakultet
Linköpings universitet

Livrstkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet

Kalendarium. Mångkulturåret 2006

Utställningar

På Skoklosters slott öppnar vi nästa år utställningen *Utsikt mot världen*. Utställningslokal är tre rum i slottets bottenvåning.

I utställningen visas ett femtiotal föremål från olika utomeuropeiska kulturer i samspel med kartor och böcker, som beskriver deras ursprungliga hemländer. Det handlar till stor del om föremål som funnits i slottets samlingar sedan det byggdes i mitten av 1600-talet.

Utställningen lyfter särskilt fram några föremål som tycks vara unika i världen och de äldsta daterbara i sitt slag. Hit hör en hängmatta från Orinoco-området i Venezuela, en kajak från Grönland och några föremål, som troligen tillhört Lenape-folket, en ursprungsbefolkning i Nord-Amerika, som hade handelsförbindelser med kolonin Nya Sverige i Delaware.

Förvaringen på Skokloster – tidvis i dolda rum och utan större intresse från omvärlden – gör att dessa kulturskatter fortfarande är i mycket gott skick.

Utställningen kommer att dokumenteras i en katalog. Den kommer också att presenteras på vår hemsida. Utställningslokalen kommer att vara bemannad med visningspersonal, som kan svara på frågor och delta i samtal kring föremålen. Vi hoppas att både experter och besökare skall reagera på detta relativt okända bestånd i våra samlingar och därmed tillföra nya kunskaper.

Utställningstid: 13/5 – 5/11 2006

Kontaktperson: Elisabeth Westin Berg

Luleå tekniska universitet

De arrangemang som vi kommer att genomföra under 2006 planerar vi som en del av vår ordinarie programverksamhet. Programverksamheten för våren 2006 planeras under kommande höst och ett färdigt program föreligger under december månad 2005. På samma sätt planeras hösten 2006 under kommande vår och ett program för de aktiviteterna finns tillgängligt i juni 2006. Luleå tekniska universitet kan i dagsläget inte precisera verksamheten med anledning av Mångkulturåret närmare än så. Vi ber således att få återkomma under december månad med närmare information.

Soy Lundqvist
Verksamhetsansvarig Populärvetenskap.
www.ltu.se

Lunds universitet

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Efter kontakter med flera av universitetets fakulteter och områden, såsom det humanistiska-teologiska, det samhällsvetenskapliga, de konstnärliga högskolorna i Malmö samt universitets museer och arkiv ber vi att få redovisa följande.

Institutionen för arkeologi och antikens historia har för avsikt att under sensvåren 2006 arrangera ett ämnesövergripande seminarium med diskussioner och offentliga föreläsningar om Mångkulturella miljöer i det förflutna. Exempel kommer att väljas såväl från antiken med dess kosmopolitiska storstäder som från norra Europas/Sydskandinaviens handelsplatser under medeltiden.

Filosofiska institutionen planerar att eventuellt knyta ett av institutionens "Öppet hus" under 2006 till Mångkulturåret.

Teaterhögskolan planerar att göra årets skolresa till Alexandria i samarbete med Svenska Institutet i Alexandria. Besöket kommer att ligga till grund för ett projekt senare under våren som kommer att ha anknytning till mångkultur. Vidare kommer Teaterhögskolan ha ett återkommande tema om Malmö som mångkulturell stad i sina olika projekt. Dessutom kommer Teaterhögskolan i sitt jämställdhetsarbete vidga diskussionen kring genusperspektivet till att gälla andra maktstrukturer kopplat till etnicitet och social tillhörighet, genom olika medvetandegörande seminarier och kurser.

Skissernas Museum kommer under 2006 att anordna nya basutställningar med konst från, förutom Norden, även bl.a. Frankrike, Mexico och Västafrika.

Lunds universitet ber om att få återkomma med mer detaljerad redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter senare i höst.

I tjänsten

Sten Wennerström

Carina Johansson

Moderna Museet

Planerade verksamheter under mångkulturåret 2006

Modernautställningen 2006

Vad är det för riktningar och teman som präglar svensk samtidskonst?

Utställning inklusive seminarier: 18 februari – 7 maj 2006.

Africa Remix

Omfattar verk av ett 80-tal konstnärer med anknytning till Afrika.

17 oktober 2006 – 7 januari 2007.

Seminarie serie med utgångspunkt i mångkultur

Arbetsnamn: "Is Multiculture Over?"

Kontaktperson

Ann-Sofi Noring

Nationalmuseum

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Idéer som ventilerats i programutskottets ordinarie sammanträden sedan hösten 2004. Dessa kommer inte att beslutas förrän myndighetens ekonomiska och personella resurser klarlagts under hösten 2005.

Intern fortbildning

Seminarier med gäster från olika kompetensområden (språk, social- och kulturanthropologi, kommunikation, historia). Ämnen för seminarier är f.n. nuförtida av mångkultur; fenomenen nationalism, -kolonialism- globalisering; teorierna om den Andre; att nå nya grupper; tolkning- tolkningsföreträdare- förståelse; transkulturell bildförståelse, konsthistoriska rötter.

Visningsprojekt

Fortsatt arbete med skolor i olika områden.

Utveckling av formen i Sverige.

Månadens huvudverk, ett konstverk specialpremieras, från jan-dec, varje objekt har en relation till ett annat lands konst och har antingen ursprung i ett annat land eller har tillkommit som en kulturell kommentar eller hänvisning till en annan kultur. Objekt gällande Turkiet, Kina, norra och sydvästra Afrika har hittills föreslagits.

Utställning

Naturhistoriska museet (u) En utställning om förknippning – begrepp, design och nationell identitet.

Datum: 16 november 2005 t.o.m. 26 feb 2006.

Att sälja svensk identitet

En konferens om svenska företag och design i andra länder.

Föreläsningsserie

Fyra konstvetare om konstnärsidentiteter genom historien och över gränserna – Den vandrande, den nationelle, den moderne och den globale konstnären.

Tillgänglighetsprojekt inom pedagogik och marknadsföring enligt VP

Fortsatt marknadsföringsarbete med förnyelse av språk- och kommunikationsformer.

Plats för aktiviteter: Nationalmuseum

Kontaktperson

Lena Munther

Naturhistoriska riksmuseet

Naturhistoriska riksmuseets verksamhetsområde är naturhistoria och har ämnesmässigt ingen koppling till mångkultur. Naturen känner inte sådana begrepp.

Naturen utgör grunden för kulturella yttringar och företeelser och det är inom det området vi planerar aktiviteter. Det finns idag nya ämnesöverskridande teorier inom exempelvis biokultur, kulturell och språklig mångfald samt kopplingen till biologisk mångfald.

Naturhistoriska riksmuseet har sedan länge prioriterat biologisk mångfald i sin forskningsverksamhet. Språkmångfalden framstår allt tydligare som en av den biologiska mångfaldens viktiga delar och ett markant forskningsintresse riktas mot det faktum att de geografiska områden med det största antalet hotade arter är tillika de där det största antalet hotade språk förekommer.

Naturhistoriska riksmuseet ser nu på möjligheten att fördjupa sitt engagemang i internationella samarbetsprojekt inom området biokulturell mångfald. Som en av aktiviteterna under Mångkulturåret 2006 planerar museet att söka nå ut med den typen av information och kunskap till berörda minoritets- och övriga invandrade språkgrupper i Sverige.

Naturhistoriska riksmuseet har haft en framträdande roll i utvecklingen av den internationaliserade toppdomänen punkt-museum. I den kommer mångkulturella aspekter att förevisas med särskild inriktning på den biokulturella mångfalden.

Människor från andra delar av världen med andra naturförutsättningar och försörjningssystem har med sig sina synsätt och värderingar på naturen till det nya landet, dess organismer och utveckling. Gränssnittet med våra egna uppfattningar och hur de olika synsätten kan förstås och överbryggas kan vara ett intressant område att fördjupa oss i.

Som exempel kan nämnas en idé om "Naturvägledning för invandrargrupper."

Stockholm är rikt på både grönska, vatten och kultur! En betydande del av Stockholms befolkning är invandrare från när och fjärran, med olika relation till och kunskap om naturen. Vi vet att många vuxna invandrare upplever naturen som hotfull och farlig, känslor som kan överföras till de unga, oavsett etniskt ursprung, som med minskad närhet till naturen får allt svårare att förstå sammanhang som ekosystem och kretslopp. Vi vet också att

positiva naturupplevelser i tidig ålder påverkar den vuxna individens värderingar och möjligheter att förstå miljöproblematiken. Därför är det viktigt att kunna erbjuda stadens alla invånare en bättre kunskap om stockholmsnaturen.

I samarbete med Stadsdelsförvaltningarna och Naturskolorna på Järvafältet i norra Stockholm har flera informationsinsatser genomförts under året längs området vattendrag Igelbäcken. Dessa har genomförts som guidade utflykter till Igelbäcken där barn och ungdomar, samt deras föräldrar, från de närliggande invandrartäta stadsdelarna Rinkeby, Tensta, Kista och Husby-Akalla fått bekanta sig närmare med vattnet och dess djurliv.

Museet har också för avsikt att genomföra seminarier, program- och skolaktiviteter med utgångspunkt från Mångkulturårets intentioner men med vår specifika inriktning och tolkning varav några idéer presenterats ovan.

Omfattning och ämnesval avgörs under höstens budget- och verksamhetsplanering.

Staffan Thorman
Avdelningschef, Publika avdelningen

Nordiska museet

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter

Nordiska museet är – som nationellt museum för kulturhistoria och etnologi – allt sedan grundandet en central institution i Sverige. Museet kan i dag definieras som en ABM-institution som både förvaltar kunskap och producerar ny kunskap, såväl utifrån de äldre samlingarna som utifrån en fortlöpande insamling, dokumentation och forskning. Museet gör kunskapen tillgänglig genom framförallt utställningar, publikationer, seminarier och föreläsningar samt direkt service och kontakter med forskare och andra besökare.

Långsiktigt internt arbete – att omsätta begreppen i en praktik

Museets uppdrag har alltid varit att dokumentera kulturella uttryck och variationer i tid och rum, vilket också kommit till uttryck i museets utåtriktade verksamhet. Det finns emellertid anledning att skärpa medvetenheten och uttrycken. När ”mångfald” och ”mångkultur” accepteras som en kvalitet, som en demokratisk aspekt på verksamheten, blir orden inte bara pliktskyldiga mantran utan omsätts i en praktik, så att alla i museets olika verksamheter tänker brett, tänker mångfald – och då inte bara etnisk utan även mångfald relaterad till kön, sexualitet, religion, generation och klass. Särskilt ska framhållas vikten av att inte bara fokusera ”de andra” utan också integrera det ”svenska” som en aspekt bland flera, dvs. tänka interkulturellt, i termer av ”kulturmöten”. Utställningar, pedagogik, program, dokumentation och insamling – alla verksamheter bör stämmas av ur mångfalds/kulturmötesperspektiv.

När Nordiska museet 2003 inrättade en intendentstjänst med syfte att bygga upp en samlad kompetens i frågor rörande nationella minoriteter, mångfald och kulturmöten var det ett sätt att långsiktigt placera frågor rörande minoriteter, mångfald och kulturmöten på dagordningen. Museet prioriterar därför att fortsätta den långsiktiga förändringen som inletts framför att satsa på mer synliga och tillfälliga insatser just under 2006. Mångkultur- och mångfaldsaspekter finns ofta med i museets utställningar, vilket speglas i nedanstående sammanställning av aktuella projekt.

En utvecklad problematisering kommer till uttryck i det pågående arbetet med utställningen *Samer/Identiteter*, som ska stå klar 2007.

Utställningar 2006 som berör mångfald

Nils Nilsson Skum visas 2 september 2005 – oktober 2006

En utställning med teckningar av samnen, tecknaren och författaren Nils Nilsson Skum (1872–1951). Med sin skarpa iakttagelseförmåga dokumenterade Skum de renskötande samernas nomadliv. Hans styrka ligger i att han själv levtt det liv han skildrat. Skum ville att hans bilder för kommande generationer skulle vara en källa till kunskap om samelivet.

Norrmän och svenskar visas 28 oktober 2005–1 maj 2006. Det är 100 år sedan unionen mellan Sverige och Norge upplöstes. Utställningen, gemensamt producerad av Nordiska museet och Norsk Folkemuseum i Oslo, berättar om förhållandet mellan norrmän och svenskar mellan 1814 och 2005. Med utgångspunkt i nationella likheter och skillnader tar utställningen upp våra föreställningar om varandra och synen på oss själva.

Mössor av och på 17 mars 2006 – 11 mars 2007. En liten utställning med och om huvudbonader, som tar utgångspunkt i hur det ser ut i dag och drar trådarna bakåt. Hur speglar huvudbonaden samhällets skiktningar – socialt, religiöst, politiskt, åldersmässigt, manligt och kvinnligt? Vad kommuniceras med huvudbonaden? Inför utställningen har intervjuer genomförts bland annat med muslimer som bär kalott och slöja. Museet avser att i samband med utställningen förvärva nutida huvudbonader från olika befolkningsgrupper för att komplettera samlingarna.

Röster i Norden 12 november 2005 – 17 april 2006. En vandringutställning, producerad av Nordiska museet, om språk och litteratur i gränzoner. Om skärningspunkten mellan språk, litteratur och identitet. Tolv författare presenteras, som alla bryter mot det som traditionellt brukar betraktas som typiskt skandinaviskt.

Sommarslöjd 8 juni – 10 september 2006. 2006 års Sommarslöjd har mångkultur som tema. Slöjdarstipendiet 2005 gick till studenterna på fördjupningsåren vid Sätergläntan, hemslöjdens kursgård. Efter studier i Nordiska museet och Etnografiska museet kommer studenterna att resa till Ryssland för att inspireras av rysk folkkonst och möten med ryska slöjdare. Syftet är att de i mötet med ett annat lands kulturarv ska lära sig analysera det egna. Målet är att

ta fram prototyper/produkter som ger en ny och oväntad dimension till den svenska traditionella slöjden och hantverket. Resultaten presenteras på utställningen.

Spår av en befolkning 19 november 2005 – 17 april 2006. En fotoutställning med bilder av Anders Kristensson, som fick KW Gullers stipendium 2004. Under tio års tid har Kristensson tagit hundratals porträtt av människor som genom gruppstillhörigheter tillsammans utgör ett land och dess befolkning. Gemenskapen kan baseras på bland annat kön, ålder, etnicitet, religion, arbete, ekonomi eller ideologi. Hur talar de avbildade verkligheterna till våra myter om dem? Ett femtiotal fotografier visas i utställningen.

Månadens föremål. Varje månad visar museet ett föremål ur samlingarna i en särskild monter och på hemsidan. Under 2006 kommer Månadens föremål att ha ett mångkulturellt tema, bland annat med föremål kopplade till etniska minoriteter i Sverige.

Lotten von Düben öppnas i november 2006. Dokumentära bilder av den samiska befolkningen från 1870-talet. Lotten von Düben, en av de tidigaste dokumentär- och reportagefotograferna, deltog som fotograf i sin makes, Gustaf von Düben, etnologiska expeditioner i Lappland. Fotografierna förmedlar den tidens syn på etniska minoriteter och bidrar till kunskapen om hur vår bild av Sverige och det svenska har formats.

Samer – research och utarbetande av synopsis för kommande utställning (2007) om en urbefolknings identitet, historia och framtid. Från de svenska nationella minoriteterna finns stora samlingar i Nordiska museet, särskilt vad avser samerna. Genom att visa och diskutera detta material vill museet bidra till dagens debatt om minoriteters och urbefolknings rättheter, representation och identitet i majoritetssamhället.

Programverksamhet

Skolprogram. Mångfaldsfrågorna är en övergripande inriktning på förmedlingssektionens verksamhet med aktiva insatser för att etablera kontakt med skolor, förskolor och vuxna som inte tidigare har brukat besöka museet. Aspekten är aktuell i museets skolverksamhet.

Vad är folkkonst för dig? anslutning till museets utställning Folkkonst startar skolprogrammet "Vad är folkkonst för dig?" under hösten 2005, med avsikt att fortsätta under 2006. En femteklass i

Rinkeby, där alla elever har invandrarbakgrund, kommer att fotografera vad de tycker är folkkonst i sitt hem. Vid ett besök i utställningen får eleverna fundera kring begreppet folkkonst och välja ett föremål att rita av och skriva en berättelse kring. Vilka likheter och skillnader finns mellan det egna hemmets folkkonst och den som visas på museet? Projektet resulterar i en miniatyrtställning med foton, teckningar och text i direkt anslutning till den stora utställningen på Nordiska museet. Barnens föräldrar bjuds också in för att komma och titta på utställningen. Projektet är ett samarbete med biblioteket i Rinkeby.

Emigration i *Lekstugan*. I Lekstugan kan nutidsbarn med hjälp av lek och fantasi förflytta sig till 1800-talet för en stund. Där kan också grupper delta i populära Tidsresor, som leds av museipedagoger. Under 2006 utökas Tidsresorna med ett program om emigration. Där kan mellanstadiebarn samlas i ett rollspel kring emigrationen från Sverige i slutet av 1800-talet då många svenskar var i samma situation som dagens invandrare. Programmet väcker många tankar och frågor, och en del barn kommer att känna igen sig. Med utgångspunkt från tidsresan kan klassen arbeta vidare med de här frågorna i sin egen skolmiljö.

Svenska för invandrare (SFI). Många sfi-lärare använder basutställningarna i sin undervisning redan i dag. Museet vill förbättra mottagandet genom att lära mer om hur vi kan möta dessa grupper och hur de kan få ut mer av museet. På olika nivåer kommer förmedlingssektionen att arbeta med detta under 2006.

Övriga program i anslutning till utställningar och publikationer

Slöjd och hantverk. Programverksamhet med fokus på mångkulturell slöjd, hantverk och design planeras i anslutning till utställningarna *Folkkonst* och *Sommarslöjd*. Många besökare till Folkkonst säger "det ser inte svenskt ut" och slöjdens och folkkonstens olika rötter är en mycket lämplig utgångspunkt för tematisk programverksamhet. Det blir ett brett utbud från demonstrationer, visningar och andra öppna evenemang till workshops och seminarier/konferenser för särskilt inbjudna betalande deltagare.

Nordiska museets årsbok, *Fataburen*, kommer 2006 att handla om dans, även ur ett mångkulturellt perspektiv. Förslag finns därför att jobba med dans som tema för olika programpunkter under

2006. Kombineras eventuellt med hantverk och musik, i anslutning till Sommarslöjd och Folkkonst.

Insamling, dokumentation och forskning

Avgörande för den framtida bilden av mångkultur är den insamling och dokumentation som i dag genomförs. När kulturmötes- och mångfaldsaspekter lyfts fram aktualiseras diskussioner om vad museerna i dag samlar in och dokumenterar och hur vi förhåller oss till de samhällsföreteelser och de människor vars liv och tankar vi skildrar. Nordiska museet kommer vid föremålsförvärven 2006 lägga särskild tyngdpunkt på mångfalds/kulturmötesperspektiv.

Forsknings- och dokumentationsprojekt

- Museer och minoritetspolitik – inläsning eller gränsöverskridande, forskningsprojekt under utarbetande
- *Religiösa rum för islam*, dokumentationsprojekt tillsammans med Riksantikvarieämbetet och Jönköpings läns museum, slutförande
- *Samer/Identiteter*, research och utarbetande av synopsis för kommande utställning 2007 (Se även Utställningar 2006)
- Svåra saker. Ting och berättelser som upprör och berör, avslutande publikation från projektet med samma namn
- 6 juni – en mångkulturell nationaldag? Dokumentations/kommunikationsprojekt
- *Kulturella identiteter mellan destabilisering och hållbarhet*, övergripande paraplyprojekt vid museet samt delstudier, finansierade genom Kulturrådets bidrag för ansvarsmuseernas forsknings- och utvecklingsanslag

Museet har under de senaste åren låtit praktikanter från universiteten arbeta med mångfaldsaspekter och bekanta sig med museets material utifrån detta perspektiv. Deras insatser har resulterat i att Nordiska museet på Intranätet kunnat lägga ut praktikanternas rapporter om museets samlingar: *Översikt av material rörande etniska och nationella minoriteter i Nordiska museet*, *Översikt av material rörande romer/zigenare i Nordiska museet* samt *Översikt av material rörande handikapp/funktionshinder i Nordiska museet*.

Samverkan och externa samarbeten

Museet verkar fortlöpande genom Samdok i dessa frågor, framför allt i Kulturmötesgruppen och poolerna för Samiskt liv och Samhälle och politik. Ett nummer av Samdoks tidskrift *Samtid & museer* kommer 2006 att ha mångkultur som tema. Via Samdok, som har mer än 90 medlemsmuseer, tematiseras frågor som har med jämställdhet och mångfald att göra, t.ex. i projektet *Svåra saker*. En avslutande publikation från projektet *Svåra saker*. Ting och berättelser som upprör och berör, utkommer kring årsskiftet 2005/06.

Nordiska museet är representerat i *Nämnden för centrum för multietnisk forskning* vid Uppsala universitet och i styrelsen för *Mångkulturellt Centrum*. Enligt samverkansavtal med Mångkulturellt Centrum tar Nordiska museet emot centrums avställda arkiv och insamlade föremål. Flera av museets intendenterna deltar i olika sammanhang utifrån sina ansvarsområden och i anknytning till åtaganden i styrelser, nämnder och referensgrupper. Museet hör också till initiativtagarna till ett löst nätverk, *Samiskt i Stockholm*, bestående av företrädare för Nordiska museet, Skansen, Etnografiska museet och Stockholms sameförening.

Personal, praktikanter och rekrytering

Hela museet, alla personalkategorier och alla nivåer, behöver dock ökad medvetenhet om frågor rörande mångkultur. Med ökad kunskap och ökad medvetenhet kan en mångkulturell blick bli en del av det vardagliga seendet. Museet vill arbeta såväl internt som externt för att öka och bredda kunskapen om dagens mångkulturella Sverige.

Rekryteringsfrågan är viktig både för långsiktig anställning och för praktiktjänstgöring. Museets mångfaldsplan slår fast att vid samtliga arbetsplatser inom Stiftelsen bör personalsammansättningen spegla den mångfald som finns hos befolkningen i Sverige. Ökad mångfald ska på sikt åstadkommas genom aktiva åtgärder vid rekrytering av ny personal. Ett första steg är att eftersträva att hälften av de praktikanter som gör praktik vid museet kommer från grupper med annan etnisk eller religiös bakgrund än majoriteten.

För att öka mångfalden när det gäller de riktigt unga har Nordiska museet inlett ett samarbete med Skansen när det gäller

praoelever. Vi vänder oss särskilt till S:t Botvids gymnasium i Botkyrka för att erbjuda deras invandrarelever möjlighet till prao. Schemat för intresserade praoelever läggs så att de delar sin tid mellan Skansen och Nordiska museet.

Uppgiftslämnare, sammanställningen:
Berit Rönstedt

Nämnden för hemslöjdsfrågor, NFH

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Bakgrund

NFH tar initiativ till, planerar, samordnar och gör insatser för att främja hemslöjden i hela landet. Nämnden fördelar inom sitt område statligt stöd till hemslöjdsfrämjande verksamhet. En betydelsefull del av verksamheten utgörs av information, fortbildning och samordning av hemslöjdskonsulentverksamheten. NFH:s kontaktnät finns framför allt på regional och lokal nivå genom hemslöjdskonsulenterna. Ambitionen inför Mångkulturåret är att initiera diskussioner och nya arbetsformer, höja medvetandet om de mångkulturella frågorna och påverka vårt invanda förhållnings-sätt. NFH drev 2001–2003 projektet *All världens slöjd*, som utmynnade i idéskriften *Svensk Hemslöjd eller Hemslöjd i Sverige*. NFH vill nu fortsätta de tankar som projektet väckte och komma vidare när det gäller mångfald i organisationen, produktionen och publikarbetet. Utifrån dessa perspektiv har NFH lagt följande arbets- och tidsplan inför och under Mångkulturåret 2006.

Juni 2005

NFH gick ut med information till landets hemslöjdskonsulenter och deras regionala huvudmän om regeringens uppdrag till NFH och andra myndigheter inför Mångkulturåret 2006 samt bildandet av Kommittén för samordning av Mångkulturåret 2006. Dessutom ställdes frågan om vad konsulentverksamheten planerar i samband med Mångkulturåret. Denna information och förfrågan var ett startskott för planerings- och tankearbetet inför Mångkulturåret samt ligger som grund för nedanstående redovisning.

15 september 2005

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006 till Kommittén.

Vecka 39 2005

NFH arrangerar en fortbildningsvecka för landets hemslöjds-konsulenter. Information om Mångkulturåret kommer att stå på dagordningen.

1 november 2005

Konsulenterna skall lämna in verksamhetsplaner för 2006 till NFH. I riktlinjerna för verksamhetsplaneringen har Mångkulturåret betonats.

1 november 2005

Projektansökningstillfälle för medel från NFH. NFH har inför 2006 beslutat att prioritera ansökningar med en mångkulturell inriktning.

Vecka 4 2006

Detta är en informationsvecka för landets hemslöjds-konsulenter som NFH arrangerar. Mångkulturfrågorna kommer att vara ett framträdande tema i form av föreläsningar och seminarier.

Kvartal 1 2006

NFH kommer att göra en sammanställning av aktiviteter och verksamheter med Mångkultur som tema inom hemslöjdsområdet, där hemslöjds-konsulenterna är involverade. Informationen kommer att läggas ut på NFH:s hemsida och hemslöjdsportalen.

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund, SHR – planerade aktiviteter/verksamheter**Bakgrund**

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund, SHR har som mål att stärka hemslöjdens position i samhället både ur ett kulturpolitiskt och näringspolitiskt perspektiv och bedriver en utåtriktad verksamhet för att synliggöra slöjden. SHR är också ett centralt organ för landets ideella hemslöjdsföreningar. Förbundet har i dag till sig anslutna 28 läns-hemslöjdföreningar/-förbund, 70 lokalföreningar, 14 000 enskilda medlemmar samt 23 hemslöjdsbutiker.

Sommarslöjd

Sommarslöjd, en årlig utställning som SHR arrangerar i samverkan med Nordiska museet kommer 2006 att ha temat Mångkultur. Sätergläntans elever i åk 2 har tilldelats 2005 års Slöjdarstipendium med inriktning på mångkultur och resultatet av deras arbete kommer att stå i centrum. Sommarslöjd 2006 kommer att ta upp det mångkulturella perspektivet genom olika utställare och i olika former.

Nord möter syd

Nord möter syd – en utställning, där slöjd och design från Skandinavien möter slöjd från Afrika, producerad av Li Edelkoort visades i Paris sommaren 2005. Utställningen planeras att visas på Nordiska museet under sommaren 2006 under förutsättning att medel kan erhållas för utställningskostnader. Utställningen är ett samarrangemang mellan Nordiska museet, SHR, Svensk Slöjd och Li Edelkoort.

Tidskriften Hemslöjden

Tidskriften Hemslöjden kommer under Mångkulturåret att fortsätta med slöjd- och hantverksreportage från olika delar av världen. Personer med utomnordisk bakgrund och slöjdverksamhet med mångkulturell karaktär i Sverige kommer också att uppmärksammas, och mångkulturbegreppet diskuteras.

NFH och SHR – gemensamt planerade aktiviteter/verksamheter**Kelim – symbolfyllda vävar från Kurdistan**

Utställningen ”Kelim – symbolfyllda vävar från Kurdistan” hade vernissage på Etnografiska museet i april 2005. NFH och SHR har ingått i en samordningsgrupp kring utställningen. Utställningen kommer att byggas om till en vandringsutställning och ses som ett verktyg för att närma sig de mångkulturella frågorna. Vandringsutställningen är inbokad under hösten 2005 och 2006 med hemslöjdskonsulenter, hemslöjdsföreningar och Studieförbundet Vuxenskolan som mottagare. SHR kommer att samordna turnéplanen. Kontakter med Kurdiska Riksförbundet och dess regionala/lokala föreningar har etablerats. Utställningen kan kompletteras med olika ortstypiska vävar för att illustrera likheter och olik-

heter i mönsterformer och val av teknik. En del av utställningen består av en vävverkstad med möjlighet till praktiskt arbete och workshops. Till utställningen hör också en skrift utgiven av Etnografiska museet.

Slöjdcirkus – Slöjdklubben

Slöjdcirkus överlämnar nu stafettpippen till *Slöjdklubben*, vilket innebär att *Slöjdcirkus* pedagogiska förhållningssätt förvaltas och utvecklas genom bildandet av nya *Slöjdklubbar*. *Slöjdcirkus* kommer att leva vidare genom *Slöjdcirkus Mini*. Det innebär att två lätttransportabla minivarianter av *Slöjdcirkus* kommer att gestaltas utifrån *Slöjdcirkus* rekvisita och idé. *Slöjdcirkus Mini* kommer att kunna lånas av länets hemslöjdskonsulenter som pedagogiskt inspirationsmaterial för att bygga upp *Slöjdklubbar* och arrangera handledarutbildningar. *Slöjdcirkus* miljö har hämtat element från hela världen med syftet att barn från alla kulturer skall känna igen sig samtidigt som de möter det som är främmande. *Slöjdcirkus* är ett samarbete mellan NFH och SHR.

Hemslöjdskonsulenterna – aktiviteter/verksamheter som planeras ute i landet

Den förfrågan som gått ut till hemslöjdskonsulenterna om vad som planeras under Mångkulturåret 2006 indikerar att många län har påbörjat planeringsarbetet men ännu inte har några detaljplaner. En process har inletts och idéerna kommer att utvecklas under hösten och under Mångkulturåret. Några projekt är beroende av om man kommer att erhålla externa projektmedel. Svar har inkommit från 16 av 21 regioner/län. Nedan följer exempel från de län där ett aktivt förberedelsearbete redan pågår:

Gävleborg

- En förstudie finansierad av NFH pågår *Mångkultur, människor, möten möjligheter*. Samarbete sker med läns museet, bibliotek, SFI, invandrarföreningar, Konst Gävleborg. Kontaktperson: Projektledare Linda Gustafsson
- Kommer att ta emot Kelimutställningen under november 2005 i Söderhamn. Kontaktperson: Hemslöjdskonsulent Eva Carlborg

Kronoberg

- *Textila uttryck vid livets skeden*, ett projekt som syftar till att öka kunskapen om och förståelsen för olika textila traditioner från olika kulturer vid livets olika skeden, ett samarbetsprojekt mellan Kronobergs läns hembygdsförbund, Hemslöjden i Kronobergs län och Studieförbundet Vuxenskolan.

Jämtland

- Hemslöjdskonsulenterna deltar i Mångfaldsfestivalen i Strömsund under april 2006.
- *Från fälltacken till Berbermattor* ett samarbetsprojekt mellan textilformgivaren Anna Sjons, hemslöjdskonsulenterna, Jämtland-Härjedalens hemslöjdförbund och Jämtlands museum.

Jönköping

- Hemslöjdskonsulenterna kommer att delta i mångkulturfestivalen i Eksjö sommaren 2006.
- Att introducera *Slöjdklubben* i områden med många invandrabarn.

- Ingår i samarbetsprojektet *Sitt fint* som består av en utställning *Stolar och dynor – folkkonst och mångfald* och ett internationellt stolsseminarium, se nedan under Skåne.

Kalmar

- Ingår i projektet *Sitt fint*, se nedan under Skåne.

Skåne

I projektet *Sitt fint* ingår hemslöjdskonsulenterna i Jönköping, Kalmar, Kronoberg, Skåne, Halland. Projektet består av två delar:

- *Stolar och dynor – folkkonst och mångfald*, 21/5–17/9 2006 i Kristianstad. Utställningen kommer att visa stolar och dynor ur ett folkkonst- och mångfaldsperspektiv. Samarbetsparter är Regionmuseet i Kristianstad och kollegorna i sydlänen. Museet visar föremål ur sina samlingar samt inlånat material från andra kulturer. Konsulenterna gör en utställning med nytillverkade föremål. Efter starten i Skåne kommer denna del att turnera vidare till de övriga sydlänen. Inför utställningen planeras gemensam fortbildning för slöjdare. Till utställningen kopplas programverksamhet med kurser, föreläsningar m.m.
- Internationellt stolsseminarium 3–5/6 2006 i Kristianstad. Seminariet arrangeras i anslutning till utställningen, även det i samarbete med sydlänen och Regionmuseet. Seminariet kommer att innehålla föreläsningar, seminarier och verkstäder.
- Kelimutställningen under oktober 2006.

Stockholm

- Kelimutställningen.

Sörmland

- Att starta byggandet av ett sörmländskt nätverk bland kvinnor från olika kulturer med utgångspunkt i en textil tradition.
- *Gränslös festival*, ett demokrati- och integrationsprojekt i Nyköpings kommun. I festivalen deltar flera av länets kulturkonsulenter, Teater Sörmland, Sörmlands museum och Hemslöjdsföreningen Sörmland. Festivalen äger rum första helgen i maj 2006.

- Utställning på temat *Lika och Olika*, där olika föremålsgrupper från hela världen visas. Genom arbetet med utställningen vill man nå hantverkare från olika delar av världen.
- Att göra virkesstigen på Nynäs slott tillgänglig för fler. I detta ingår bl.a. att översätta informationen om virkesstigen till olika språk.

Uppsala

- *Traditioner i Ny Form*, en utställning på Upplandsmuseet med slöjdare och konsthantverkare från Uppsala län med både svensk och icke-svensk etnisk bakgrund som inspireras av Upplandsmuseets samlingar och ger produkterna en ny form. Utställningen äger rum 9 december 2005 – 5 mars 2006.
- Mångkulturella djupdykningar i olika slöjdtekniker, stickning och korg.
- Kelimutställningen augusti-september 2006.

Värmland

- Hemslöjdskonsulenterna ingår i Värmlands museums arbetsgrupp för att ta fram ett handlingsprogram för integrationsarbete och mångkulturell verksamhet.
- Fortsatt arbete med Slöjdklubbar för barn 7-14 år för att nå barn med olika kulturell bakgrund.
- Fortsatt samarbete med internationella kvinnoorganisationer.

Västerbotten

- Hemslöjdskonsulenterna samarbetar med länets mångkulturkonsulenter och planerar verksamhet tillsammans.
- Kelimutställningen

Västernorrland

- Tankar finns på ett samarbete mellan hemslöjdskonsulenterna, Länsmuseum Västernorrland, Härnösands, Österfärnebo och Hålsjö folkhögskolor och UBV för att studera de traditionella slöjdteknikerna i Västernorrland och i Sydamerikas indian-kulturer.
- Fortsatt uppbyggnad av Slöjdklubbar i länet där den moskéliknande slöjdhyddan spelar en central roll.

Västmanland

- Kelimutställningen i Sala april 2006.
- Eventuellt kommer man att fokusera på stickning som teknik under mångkulturåret. Föreningsmedlemmarna skulle kunna knyta nya kontakter över kulturgränserna genom stickningen och arbete med tekniken utifrån ett mångkulturellt perspektiv.

Västra Götaland

I Västra Götaland kommer det mångkulturella temat att prägla hela utbudet när det gäller kurser, utställningar, föreläsningar, slöjdcaféer m.m. under 2006.

- *Slöjdlek* är en länk mellan Slöjdcirkus och Slöjdklubbar i Västra Götaland. Här kommer man att samarbeta med Musik i Väst för att nå barn från andra kulturer.
- Kelimutställningen kommer både till Borås i mars 2006 och Surte i november 2006. Samarbeta planeras med Vävföreningar, Kurdiska föreningar, Mattföreningar, hembygds- och hemslöjdsföreningar samt Musik i Väst.
- Hemslöjdskonsulenterna planerar samarbete med Världskulturmuseet.

Östergötland

- Japansk kulturvecka i samarbete mellan Östergötlands läns hemslöjdförening, Ötsam och länets kommuner. Detta är resultatet av hemslöjdsföreningens utställning i Sapporo och kommer att innehålla dans, musik, populärkultur och hantverk i form av seminarier, utställning och prova-på.
- Slöjd för unga tjejer med invandrabakgrund – ett projekt som skall starta i det egna bostadsområdet för att deltagarna sedan skall hitta till hemslöjdens ordinarie ungdomsverksamhet.

Till Hemslöjden närstående utbildningar*Sätergläntan*

Sätergläntans elever i åk 2 har tilldelats 2005-års slöjdarstipendium och skall genomföra en studieresa till Ryssland och arbeta vidare utifrån ett mångkulturellt tema.

HV-skola, Högre hemslöjdsutbildningen

Studenterna vid Högre hemslöjdsutbildningen har tilldelats Ingeborg Strömbergs stipendium för att genomföra en studieresa till Polen där de skall besöka Cepelia, den polska hemslöjdorganisationen. Syftet med resan är att de skall förbereda sig inför Mångkulturåret 2006.

Operahögskolan i Stockholm

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

I vårt arbete med breddad rekrytering har vi under läsåret 2004/05 fått goda kontakter med musiklärare i Botkyrka kommun: representanter för Kultur- och fritidsförvaltningen samt pedagoger. Detta samarbete vill vi föröka vidareutveckla för att under 2006 genomföra en musikteaterföreställning med ett mångkulturellt perspektiv enligt följande idéskiss:

Observera att vi bara kan genomföra detta om vi får det ekonomiska bidrag vi ansöker om.

”Identiteter?”

Tillsammans med musiker och sångare från Botkyrka samt två operasångare vill ett par registudenter på OHS arbeta fram en mindre musikteaterföreställning, som undersöker frågor om identiteter i en mångkulturell situation:

Vem har tolkningsföreträde?

Vem får en identitet?

Vem tar en identitet?

Fyra korta historier vävs samman i en musikdramatisk berättelse med inslag av både tablas och improviserad opera, alltså en blandning av andra kulturers musiktradition och västerländsk konstmusik. Programmet ska kunna ges både ute i Botkyrka och på OHS och på så sätt locka publikgrupper i olika åldrar och med olika erfarenheter.

Idén med ett mångkulturellt år är så angelägen och vi ser stora möjligheter att inom musikens värld integrera olika kulturer på ett attraktivt sätt.

Verksamhet:	Musikteaterföreställningen ”Identiteter?”
Tidpunkt för genomförande:	Oktober 2006
Plats för genomförande:	Tumbascenen i Botkyrka samt Operahögskolans studiotheater

Genomförs av: Registudenter vid OHS, opera-
sångare och medverkande från
Botkyrka.

Kontaktperson: Marit Wixell

Därutöver planerar vi att någon gång under 2006 låta våra studenter
få en föreläsning och se demonstration om Pekingopera eller annan
österländs teaterform.

Birgitta Svendén
Rektor

Erik Ljungqvist
Administrativ chef

Riksantikvarieämbetet

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Huvudsaklig verksamhet på Riksantikvarieämbetet

Alla människor ska se det som möjligt och intressant att ta del av och använda kulturarvet. RAÄ har därför som ambition att kontinuerligt utveckla mångfalds-/mångkulturperspektiv i alla delar av sin verksamhet.

Under åren 2003–2004 gjorde RAÄ en särskild satsning för att långsiktigt utveckla arbetet med kulturarv och mångfald. Rapporten från denna satsning kommer, tillsammans med myndighetens fördjupade omvärldsanalys från 2004, att ligga till grund för RAÄ:s fortsatta arbetet med att utveckla och tillämpa mångfaldsperspektivet i verksamheten. (*Kulturarv och mångfald – RAÄ:s mångfaldsarbete 2004* och *Kulturarv är mångfald – fördjupad omvärldsanalys för kulturmiljöområdet 2004*)

De fördjupade frågeställningar och ambitioner som uttrycks i de båda rapporterna ska nu följas upp med målsättningen att mångfaldsperspektivet på ska genomsyra hela verksamheten. Perspektivet kommer därför att lyftas fram och ges stort utrymme i verksamhetsplaneringen inför 2006, både i form av skarpare målformuleringar, och konkreta insatser.

Insatser och aktiviteter kommer att konkretiseras och tydliggöras i samband med höstens verksamhetsplanering. Redan nu kan dock nämnas ett antal tänkta satsningar. På besöksmålen Gamla Uppsala och Birka planerar man att låta mångkulturtemat ta stor plats i utställningsverksamheten. På Birkamuseet planeras för att en ny utställning med mångfaldstema ska invigas i april 2006, och Gamla Uppsala museum planerar att komplettera sin utställning med material som tar upp frågor om kulturarv och mångfald. RAÄ har också inlett ett samtal med hantverksskolan Da Capo (en del av Göteborgs universitet) med ambitionen att samlas kring en gemensam satsning där syftet är att lyfta fram traditionellt hantverksskunnande som en resurs för och i det mångkulturella samhället.

Myndigheten planerar också att fortsätta den interna diskussionen kring frågorna genom att till exempel arrangera frukostseminarier för personalen, och att hålla sig fortsatt väl uppdaterad på utvecklingen inom området genom att delta i konferenser, nätverk och liknande aktiviteter. RAÄ planerar även att ta fram ett verktyg för uppföljning av hur verksamheten utvecklas ur ett mångfaldsperspektiv.

Fyra specifika aktiviteter inför Mångkulturåret 2006

I dagsläget planeras för fyra specifika aktiviteter som kommer att genomföras inom ramen för Mångkulturåret 2006. Dessa aktiviteter presenteras i det följande. Fler aktiviteter kan tillkomma i samband med höstens verksamhetsplanering.

Programverksamhet på informationstorget i Östra stallet

Datum: Under året

Plats: RAÄ:s informationstorg i Östra stallet på Storgatan 41 i Stockholm.

Informationstorget är RAÄ:s fönster mot allmänheten i Stockholm. Hit kommer människor som vill läsa eller låna litteratur, eller söker arkivmaterial i ämnen som arkeologi, konst- och byggnadshistoria, numismatik och kulturmiljövård.

Genomförande: RAÄ planerar att producera en utställning på mångkulturtemat som kommer att visas på informationstorget i Östra Stallet. Material från RAÄ:s arkiv, register och bibliotek kommer att användas för att belysa den mångfald kulturvet rymmer. Ambitionen är att i utställningen ska produceras i samarbete med referensgrupper som tillför olika perspektiv på materialet. En projektplan kommer att utformas under hösten.

Kontaktperson: Annika Richert

Nätverksseminarium för olika aktörer på kulturområdet

Datum: Maj-juni

Plats: Stockholm

Genomförande :RAÄ bjuder in olika aktörer inom kulturområdet till ett seminarium på temat kulturarv och mångfald. Vilken roll spelar kulturarvet och kulturarvsarbetet i det mångkulturella samhället, och hur utvecklar vi våra verksamheter så att de bättre speglar och införlivar den mångfald som finns i dagens Sverige? Dessa och andra frågor kommer att diskuteras utifrån olika utgångspunkter och med olika infallsvinklar. Förhoppningen är att få till en bred och inspirerande diskussion, och att bygga nätverk mellan olika aktörer på kulturområdet. Inspiration till genomförandet hämtas från konferensen SUBÖRB. RAÄ:s forskarnätverk för mångfaldsfrågor kommer att engageras i genomförandet. Kontakter har också tagits med Statens kulturråd.

Kontaktperson: Karin Arvastson

Kulturhusens dag

Datum: 10 september

Plats: Kulturhusens dag genomförs på olika platser runt om i hela landet.

Genomförande: Kulturhusens dag är ett årligen återkommande evenemang med syfte att uppmärksamma en speciell kulturmiljö och bjuda in till gratis besök och guidning. År 2006 genomförs Kulturhusens dag på temat Platser för ankomst och avfärd. Fokus läggs på de historier som ankomst- och avfärdsplatser kan berätta. Just vid sådana platser där människor kommer och går, möts många kulturer och nationaliteter. Dessa platser rymmer såväl resandets glädjeämnen som de sorger som möten och avsked kan innebära.

Möjliga medverkande är ideella föreningar, kommuner, företag i resebranschen, Tullverket, Banverket, Sjöfartsverket, SJ, kommersiella hamnar och Vägverket.

Kulturhusens dag (European Heritage Days) är initierat av Europarådet. Närmare 50 länder deltar och besökarantalet är närmare 20 miljoner. Riksantikvarieämbetet är huvudarrangör av Kulturhusens dag i Sverige.

Kulturhusens dag 2006 genomförs i samverkan med Finland, Estland, Norge och Island.

Kontaktperson : Pia Hedenstedt

Arkeologmöte 2006 – Arkeologi och mångkultur

Datum: 21-22 april

Plats: Södertörns Högskola i Flemingsberg

Genomförande: När arkeologin etablerades som modern vetenskap under 1800-talet var den nära förbunden med det nationella projektet. I dag är det annorlunda, men hur ser den etniska och kulturella mångfalden ut inom dagens arkeologi och kulturmiljövård? Speglar den samhället i stort? Vilken betydelse skulle en ökad mångfald ha för våra uttolkningar av det förflutna? Har en ökad mångfald vetenskaplig betydelse, eller är det endast ett uttryck för en strävan efter politisk korrekthet?

För att diskutera dessa och närliggande frågor bjuder Svenska Arkeologiska Samfundet, arkeologiämnet vid Södertörns Högskola och Riksantikvarieämbetet in till Arkeologmöte 2006 på temat *Arkeologi och Mångkultur*. Arkeologmötet 2006 vänder sig till Arkeologiska Samfundets drygt 600 medlemmar, övriga yrkesverksamma arkeologer samt till studenter och doktorander.

Kontaktperson på RAÄ: Per Lekberg

Riksarkivet

Landsarkivet i Visby inkluderas i föreliggande redovisning.

Uppdrag och arbetssätt

Riksarkivet och landsarkiven skall senast den 31 december lämna en redovisning av hur man avser att medverka i Mångkulturåret samt senast den 1 mars 2007 slutredovisa sina genomförda insatser. Det är följaktligen först till årsskiftet som arkivverket kommer att presentera en samlad bild av insatserna under 2006.

Riksarkivets arbete har inledningsvis inriktats mot översiktlig planering och de huvudkategorier av insatser som bedöms relevanta och angelägna.

Begrepp och innebörd

I styrdokument, skrifter och diskussion inför Mångkulturåret används omväxlande begreppen *mångkultur* och *mångfald*, ofta med bestämningen "etnisk och kulturell mångfald". Å ena sidan framstår det klart att ett huvudsyfte med året är att "inkludera" en större andel av befolkningen med utländsk bakgrund, alltså en betoning av den etniska aspekten. Å andra sidan måste rimligtvis "mångfald" ses som ett samlingsbegrepp som inbegriper mycket mer än etnisk, språklig och religiös tillhörighet. Riksarkivets tolkning är att den kulturella mångfalden och identiteten dessutom inte bara omfattar genus, generation, klass, sexuell läggning eller funktionshinder utan också ex. identifikation med en rad idé- eller intresseburna organisationer och verksamheter som bidrar till den kulturella mångfalden.

Utgångspunkter och handlingsinriktning

Riksarkivets utgångspunkt är att arkivverket under mycket lång tid arbetat med en mångkulturell öppenhet och uttalade mångfaldsperspektiv. Vår strategi inför Mångkulturåret bör därför i första hand vara att synliggöra det arbete vi redan utfört och de principer som legat till grund för detta arbete.

Det andra ledet handlar om det fortsatta inflödet och insamlingen av arkiv. Detta är en fråga som också berör ansvars- och arbetsfördelningen inom arkivsektorn som helhet, dvs. också de enskilda arkivinstitutionerna på folkrörelse- och företagssidan, när det gäller policier och praktiskt arbete m.m.

Den tredje utgångspunkten är uppgiften att ”arbeta för en god arkivhantering”, dvs. uppgiften att främja att arkiv skapas och det dessutom på ett bra sätt. Det är delvis fråga om att etablera relationer till både existerande och nytillkommande organisationer och verksamheter av olika slag, både etniskt baserade och idéburna. Detta är återigen en fråga om arbetsfördelning inom arkivsektorn som helhet.

För Riksarkivet och landsarkiven sätts särskild fokus på dokument på de nationella minoritetsspråken genom det uppdrag som aviserats i arkivpropositionen.

Tre programområden

De angivna utgångspunkterna och handlingsinriktningarna skapar naturligt följande tre programområden:

Att synliggöra arkivens mångkulturella innehåll

En grundfråga när det gäller möjligheten att synliggöra arkivens innehåll är överblicken över arkivbestånd med relevans i sammanhanget. För de statliga arkivbestånden finns ex. ”Källor till invandringens historia i statliga myndigheters arkiv 1840–1990” från 2001 samt flera skrifter om släktforskning över nationella gränser, ex. ”Att söka sina utländska rötter: En vägledning till källor om invandring i svenska statliga myndigheters arkiv under 1900-talet”. *Marknadsföring av och spridning av kunskaper* om dessa skrifter m.fl. är en prioriterad uppgift. Någon samlad överblick för den enskilda sektorn finns inte. RA kommer att arbeta fram en översikt och presentera ett urval enskilda arkiv.

En samlad och tydligare presentation av arkivverkets bestånd kommer att göras på vår *hemsida* under arbetsrubriken ”Mångkultur i Riksarkivet och landsarkiven” med diverse länkar. En mindre *presentationsbroschyr* med skolan som målgrupp görs på samma tema. En pågående verksamhet som under året inriktas mot mångkulturexempel är Månadens *dokument*.

Arkivens dag den 11 november – på det tidigare planerade nationella temat Mat och dryck – kommer att ges en mångkulturprägel. Diskussioner har startats om att genomföra Arkivens dag i

Stockholm som ett gemensamt arrangemang för arkiven i Stockholm på Nordiska museet under helgen 11–12 november.

Utställningar, föreläsningar, visningar och annan programverksamhet kommer att inriktas mot temat mångkultur. Viss fokusering görs mot de etniska grupper som utgör de nationella språkliga minoriteterna.

Landsarkivet i Visby planerar en utställning, "*Multuetnisk Medeltida Mötesplats Gotland*" som skall lyftas fram i samband med den årliga medeltidsveckan, men avses pågå hela sommaren 2006. Den skall också på lämpligt sätt presenteras på landsarkivets hemsida.

RA:s avdelning för enskilda arkiv kommer att arrangera ett *seminarium/symposium* under 2006 med temat *Judiska församlingens i Stockholm arkiv*. Ett inventerings och registreringsprojekt slutförs under 2005 och har berört drygt 300 hyllmeter arkivmaterial som omspannar 200 år och är mycket mångfasetterat.

Att säkerställa representativ mångfald

Riksarkivet kommer att ta initiativ till en konferens för arkivsektorn som helhet på temat "Arkiven i det mångkulturella samhället" i början av året. Syftet med konferensen är att redovisa och utvärdera de aktiviteter som ägt rum inom arkivsektorn samt att diskutera principer och praktiska frågor om ansvars- och arbetsfördelningen inom arkivsektorn som helhet när det gäller insamlingspolicies m.m. framöver.

Att främja skapandet av arkiv

En aktion med inriktning på att etablera kontakter med företrädare för invandrarorganisationer och föreningar för att öka medvetenheten om vikten av att skapa och bevara dokumentation planeras. På området finns lång erfarenhet inom RA:s avdelning för enskilda arkiv. Samarbete kommer att sökas med Mångkulturellt centrum i Botkyrka och Romskt Kulturcentrum i Stockholm för diskussioner om lämpliga insatser.

Beslut i detta ärende har fattats av riksarkivarie Tomas Lidman. Närvarande vid ärendets slutliga handläggning har varit kultursekreterare Christer Bogefeldt (föredragande).

Rikskonserter

Sofia Jannok, ung samisk sångerska med eget band, framträder på turné för ung publik i februari 2006.

Ethno on the road med åtta unga folkmusiker från fyra olika länder turnerar våren 2006, eventuellt med fortsättning hösten 2006.

Cinema Volum, belgisk föreställning som förenar stumfilm, musik och breakdance, turnerar i april 2006.

Musik Direkt, riksfestival i Sveriges största musiktävling för ungdomar där alla genrer är välkomna, äger rum i Visby 25–27 maj 2006.

Orkester Norden, ungdomssymfoniorkester med medlemmar från hela Norden plus Baltikum, turnerar i Sverige och Europa sommaren 2006.

Ethno, världens största folkmusikläger för unga, innebär att 80 ungdomar från tolv länder spelar ihop i en vecka och ger konserter under Falun Folkmusikfestival, juli 2006.

Music Crossroads är en afrikansk tävling för unga musikgrupper, där en vinnande ensemble väljs ut för turné i Sverige september–oktober 2006.

Looking through Eardrums, en gränsöverskridande föreställning med belgiska musik- och teaterkompaniet eaRis Company, turnerar hösten 2006.

HGM Big Band, ungdomsstorband från Kroatien med svenske saxofonsolisten Jonas Knutsson, turnerar oktober 2006.

Wiyos, amerikansk trio, spelar folkmusik blandad med jazz, klezmer, swing och andra stilar på skolturné i oktober 2006.

The Bills från Kanada blandar bluegrass, irländskt och franskt med csardas, klezmer, latin och annat på turné i februari 2006.

Ghazal, strängospel ur två kulturer med Shujaat Hussain Khan, Indien, och Kayhan Kalbor, Iran, som förenar mångtusenåriga traditioner på turné i mars–april 2006.

Joana Amendoeira, en av den portugisiska fadons stora stjärnor, turnerar i april–maj 2006.

Efkar, turkiska musiker boende i Sverige, turnerar våren 2006 med den sorts musik de växt upp med.

Terra Folk, folkmusikensemble från Slovenien, turnerar sommaren 2006.

Die Anarchistische abendunterhaltung från Tyskland blandar inspirationskällor som klezmer, Beatles, Zappa med nutida konstmusik och folkmusik på turné hösten 2006.

Marimba de Concierto de Bellas Artes från Guatemala, tio personer runt två stora konsertmarimbor, spelar alla sorters musik på turné hösten 2006.

Naturally 7, sångensemble från Harlem i New York, turnerar hösten 2006 med R & B, soul, hip hop och annat ur svart amerikansk musiktradition.

Trio Joubran, tre bröder som spelar den arabiska lutan ud med ”jazzflavour” och samtidigt rötter i traditionen, turnerar hösten 2006.

Tre Dragspelare, Regis Gisavo, Madagaskar, Marcel Macias, Aquitanien, och Erik Pekkari från Linköping, turnerar hösten 2006.

Nordic Chamber soloists, en pianotrio plus horn och klarinett med musiker från Norge Island och Sverige, turnerar 15–25 januari 2005.

Altera Veritas, kvartett från Lettland med ackordion, flöjt och två kokle (citrör), turnerar 17–27 februari 2006.

Concerto Copenhagen, en av Skandinavien främsta barockorkestrar och sångstjärnan *Emma Kirkby*, turnerar 13–20 mars 2006.

Abn Trio, pianotrio från USA, ursprungligen från Sydkorea, med en repertoar som både är klassisk och ”cross over”, turnerar 28 mars–12 april 2006.

Zagrebs Filharmoniska Orkester under ledning av *Vjekoslav Sutej* och med svenska violinisten *Cecilia Zilliacus* som solist, turnerar 19 mars–1 april 2006.

Macedonian Chamber Orchestra, kammarorkester med musiker ur Makedoniens Filharmoniska orkester, turnerar sommaren 2006.

Renaissance, ensemble från Serbien och Montenegro, spelar tidig musik från de bysantinska och dalmatiska kulturerna på turné sommaren 2006.

Slovenien Chamber Orchestra turnerar sommaren 2006.

Quatuor Bozzini, stråkkvartett från Montreal med modern profil, turnerar sommaren 2006.

Örjan Hultén Trio och *fakir Karlsson* turnerar hösten 2006 med World Jazz inspirerad av Balkan-musik och arabisk tradition.

Cantus, nutida musikensemble från Kroatien, turnerar september 2006.

Belgrads Filharmoniska Orkester turnerar 29 oktober – 5 november 2006.

Collegium Musicum, flickkör från Serbien och Montenegro, turnerar november 2006.

Wihankvartetten, stråkkvartett med kafémusik från Prag, turnerar hösten 2006.

Triology, crossover-grupp med musiker från England, Ryssland och Indien, turnerar hösten 2006.

Croatian Baroque Ensemble, vokal- och instrumentalensemble specialiserad på barockmusik, turnerar hösten 2006.

Red Priest, ensemble från USA, spelar tidig musik i modern tappning på turné hösten 2006.

Baiba och *Lauma Skride*, violinist och pianist från Lettland, spelar kammarmusik med inslag av nyare lettisk musik, på turnép hösten 2006.

Tartinikvartetten, stråkkvartett från Slovenien, turnerar hösten 2006.

Caprice records/rikskonserter, Cd-produktioner under mångkulturåret 2006

Efkar – svensk/turkisk grupp

makondE – svensk/afrikansk grupp

Riksteatern

Arbete under Mångkulturåret 2006

”Riksteatern ska ge alla möjlighet att uppleva kvalitativ scenkonst, oavsett kön, ålder, utbildning, social- eller etnisk tillhörighet.”

Med denna grundinställning ur Riksteaterns stadgar arbetar hela riksteaterörelsen centralt, regionalt och lokalt för att bredda och fördjupa arbetet med mångfald på scenen såväl som i salongen, bland anställda såväl som bland medlemmar, i innehållet såväl som i uttrycket.

Riksteatern har under senare år utvecklat en rad nya verksamheter och aktiviteter med den viktiga uppgiften att spegla mångfalds-Sverige. Med mångfald menas inte bara den etniska eller kulturella dimensionen utan även ålder, kön, språk, sexualitet, religion, personlig läggning och erfarenheter. Nedan följer en redovisning över Riksteaterns planerade verksamheter och aktiviteter under Mångkulturåret 2006. Redovisningen är uppdelad i tre grupper som enskilt behandlar mångfald i organisationen, mångfald i produktionen och mångfald i publikarbetet.

Mångfald i organisationen

Riksteaterns jämställdhets- och mångfaldspolicy ingår i den under 2004 antagna mångfaldsplanen. Riksteatern har därmed gjort en utvidgning av begreppen jämställdhet och kulturell mångfald till helhetsbegreppet mångfald. Den nya mångfaldsplanen syftar till att Riksteatern inom hela organisationen, när det gäller det konstnärliga utbudet såväl som personalsammansättningen, ska spegla dagens samhälle. Riksteaterns ledning ansvarar för att teaterns syn på jämställdhet och mångfald förankras och utvecklas hos chefer, medarbetare och i riksteaterörelsen.

Ett av de viktigaste målen med hänsyn taget till ovanstående är att attrahera och behålla personer med andra erfarenheter och bakgrund än vad som finns på Riksteatern i dag. Det handlar till stor del om rekrytering.

Riksteaterns personalenhet kommer att öka styrningen, stödet och uppföljning och med fokus på mångfaldsaspekten. Riksteatern ska också utveckla nya rekryteringskanaler för att nå fram till grupper och personer som vi i dagsläget inte når. I det lite mindre

formatet kommer alla kortare feriearbeten att utlysas till förmån för mångfaldsaspekten.

Riksteatern kommer att genomföra ett omfattande ledarskapsprogram under 2006 riktat till alla chefer och producenter inom organisationen, där ett block kommer att behandla hur man arbetar med öppna nätverk som metod istället för slutna nätverk. I slutna nätverk söker "lika lika" och i öppna nätverk söks mångfald.

Mångfald i produktionen

Inom Riksteaterns scenkonstverksamheter pågår en rad projekt med mångfaldsperspektiv under 2006. Nedan presenteras några med tyngdpunkt på våren 2006. Bland annat inbjuder Riksteatern under våren till öppen scen, som är till för alla oupptäckta scenegener runt om i landet. Arrangören av *Öppen Scen de Luxe* arbetar med att hitta de lokala lovande och blivande stjärnorna inom till exempel spokenword, poesi, dans med mera. Riksteatern står för kringarrangemangen såsom teknik, en konferencier, en dj och ett husband.

I samarbete med Västerbottensteatern och Smålands Musik- och Teater inleder Riksteatern under våren ett projekt i syfte att bryta sönder invanda och förlegade mönster genom att undersöka de nordiska klassikernas relevans i vårt samhälle i dag. Utomnordiska konstnärer sätter upp pjäserna. Först ut 2006 är August Strindbergs *Påsk* i regi av Voula Kerekliou. I rollbesättningen arbetar man med "blind-casting", vilket innebär att man har rollbesatt pjäsen utan avseende på till exempel ålder eller hudfärg. Till föreställningarna kommer även ett antal seminarier samt ett fördjupat arrangörsarbete. Skådespelarna kommer att, tillsammans med arrangörerna, aktivt arbeta med att nå nya målgrupper.

No return är ett internationellt samarbetsprojekt där skådespelare och producent kommer från Teater Viirus i Helsingfors och regissör, kompositör och scenograf från Litauen och Island. I Kafkas kortnovell om ett brodersmord återberättas historien gång på gång och med olika människors perspektiv får orden en ny betydelse för varje gång. Ett mord blir många berättelser och sanningarna blir flera.

Riksteatern och Västanå Teater samarbetar under 2005-06 med norska Rikskonserten i en nyskapande folkmusikversion av

Mozarts *Trollflöjten*. Föreställningen har sin premiär i Norge hösten 2005 och spelas på turné i Sverige våren 2006.

Riksteatern kommer också under våren 2006 att ha en miniturné i norra Sverige med kungliga Operans nyskrivna opera *Svall*, om hedersmord med musik av Daniel Börtz och ett libretto av Claes Fellbom.

En tripp i Alger av den algeriske författaren Aziz Chouaki iscensatt av den franske regissören Jean-Louis Martinelli med tre svenska skådespelare som har blandad etnisk bakgrund har haft sin premiär hösten 2005. Föreställningen fortsätter att spelas på turné i Sverige våren 2006. Pjäsen undersöker de dolda rummen i vårt samhälle och är medvetet vald för att få ett annat perspektiv än det svenska på de frågor om utanförskap och marginalisering som tidigare utforskats i bland annat Lars Noréns KYLA. Till *En tripp i Alger* anordnas seminarier med fokus på bland annat situationen i Algeriet och Nordafrika.

Riksteatern bedriver också internationell verksamhet. 2006 blir inget undantag. Bland annat medverkar Riksteatern i en barn- och ungdomsteaterfestival i Storbritannien och Tyst Teater fortsätter sitt teaterarbete i Uganda.

Men den stora internationella satsningen 2006 är ett samarbete med Turkiet. Elektras bröder har spelats i Turkiet sommaren 2005 och under Riksteaterns Teaterdagar i november 2005 gästspelar storstadsteatern från Istanbul. Samarbete sträcker sig över fem år och innefattar bland annat ett dramatikerprojekt för kvinnliga dramatiker och regissörer. Det handlar även om sceniskt utbyte, scenproduktion och ett erfarenhetsutbyte. Förutom Riksteatern finns Istanbul Büyükşehir Tiyatrolari Müdürlüğü (Turkiet), Riksteatret (Norge), Betty Nansenteatern (Danmark) och Theater an der Ruhr (Tyskland) med i projektet.

Riksteatern och Regionteatern Blekinge Kronoberg sätter under hösten 2006 upp en gemensam produktion som bygger på Vilhelm Mobergs *Utvandrarna*. För att bli tillgänglig på flera språk är ensemblen är multietnisk även språkligt. I projektet ingår att utveckla tekniken för att integrera en textmaskin i scenografin och föreställningen. Riksteatern och Regionteatern Blekinge Kronoberg vill undersöka paralleller i vår historia och samtidigt bortom de geografiska gränserna.

Under året har manusbeställningar med inriktning barn- och unga gjorts av dramatiker från Cuba, Argentina, Kenya, Nigeria, Indien och Brasilien. 2006 ska fyra manus väljas ut och bearbetas

för målgrupp och turné. 2007 sätts pjäserna upp av Unga Riks för att under hösten turnerar i Sverige för en publik från 6–15 år.

Den enskilt viktigaste faktorn för Södra Teaterns framgång i mångfaldsfrågan är dess täta samarbete med nätverken i olika minoritetsgrupper. Därför ska Södra Teatern bredda och fördjupa sina nätverk både i Stockholm, i Sverige och internationellt under 2006. Nya nätverk bygger Södra Teatern för turnéverksamheten i landet. I Stockholm ligger fokus på att nå en ny ung målgrupp till Södra Teaterns föreställningar och konserter. Internationellt är det resor till potentiella samarbetspartners och agenter som är den viktigaste aktiviteten. Södra Teaterns repertoar kommer att breddas ytterligare för att spegla konstnärliga områden som är okända för många. Det mest intressanta är att utforska det musikaliska mellanland som bildas mellan olika geografiska områden och mellan det traditionella och det moderna.

Mångfald i publikarbetet

Under mångfaldsåret 2006 kommer Riksteatern att arbeta målgruppsmedvetet i publikarbetet för att nå människor med annan etnisk bakgrund än den svenska. Hösten 2005 kommer att inriktas på att lära mer om målgrupperna och nya kanaler.

Flera av nästa års produktioner kommer även att generera fler samarbeten med anknytning till mångfald. Riksteaterns samarbetspartners under 2006 är bland annat kommuner som tar emot flyktingar, Alla kvinnors hus, Anorexi/bulimi kontakt, BRIS, Ecpat, Sensus, Rädda Barnen, Hedersmord och hedersrelaterat förtryck, Kriscenter för kvinnor, Kvinnofrid, Kvinnojour, Muslimska system, Mångfald och dialog, Mångfaldsföreningen, Nätverk mot rasism, Sverige mot rasism och Elektra.

De lokala riksteaterföreningarna, tillsammans med Riksteatern centralt, ska under 2006 stärka sitt mångfaldsarbete knutet till framför allt medlemsarbetet. Även kön, ålder, utbildning, social eller etnisk tillhörighet är aspekter som ska påverka utformningen av Riksteaterns kommunikation. I samverkan med riksteaterföreningar på orter som har större grupper med viss språkbakgrund eller där det förekommer ett aktivt föreningsliv med etnisk grund ska vi kunna ta fram material på olika språk för att användas i ett samarbete med de olika nationaliteternas kulturföreningar. Tillsammans med riksteaterföreningar i utvalda kommuner ska Riks-

teatern etablera kontakt med SFI (Svenska för invandrare) för att diskutera samarbete där scenkonst skulle kunna vara en del i undervisningen.

Riksteatern turnerar också i skolor i hela Sverige. Riksteatern arbetar därför aktivt med att nå arrangörer som i sin tur når barn från olika kulturella, sociala och ekonomiska miljöer. I projektet "Lära på riktigt", ett samarbete mellan Riksteatern och Malmö Lärarhögskola, undersöks estetiska läroprocesser. Det är ett konstnärligt och pedagogiskt projekt där teatern och lärarutbildningen tillsammans med skolan har jämbördiga funktioner i processen. Eleverna går i årskurs 9 och den ena klassen kommer från Hermodsdalskolan och den andra från Backaskolan i Malmö. Skolorna ligger i områden som skiljer sig markant utifrån demografiska perspektiv.

Under 2006 lanseras en ny webbplats för Riksteatern som mer sätter mottagaren i fokus än tidigare. Med tanke på att Riksteaterns publik har en stor bredd vad gäller såväl kön, ålder, utbildning, social eller etnisk tillhörighet, så är målet för www.riksteatern.se att kunna nå dessa olika målgrupper utifrån deras olika villkor. Webbplatsen ska vara utformad så att den inte utesluter grupper av medborgare. Med andra ord ska den vara tillgänglig för alla och ge tillgång till samma eller likvärdig information.

Förutom svenska som huvudsakligt språk ska www.riksteatern.se ha sammanfattningar på ytterligare ett antal språk. Vidare bör möjlighet finnas att via publiceringsverktyget kunna publicera artiklar på språk som har annat alfabet än det svenska eller västeuropeiska.

Teaterdagarna är ett årligen återkommande evenemang i Riksteaterhuset i Botkyrka under tre dagar i november. Programmet innehåller föreställningar, seminarier och workshops. Fria grupper är representerade, liksom institutioner och internationella gäster. Varje år har ett eget tema. Redan i år finns det en anknytning till Mångkulturåret 2006 med rubriken "Vem bestämmer?", om makt, demokrati och kvalitet. Teaterdagarna 2006 kommer att bygga vidare på de erfarenheter som inhämtats under nuvarande år. Ett programråd med mångkulturell sammansättning ska aktivt delta i programplaneringen. En målsättning är att ytterligare öka mångfalden, både i programinnehållet och bland besökarna.

Ungkulturdagarna (UKD) är ett samarbetsprojekt mellan Amatörteaterns Riksförbund, Bygdegårdarnas Riksförbund, Folkets Hus och Parker, Kontaktnätet, Riksteatern och Plural som stödjer unga föreningsaktiva från hela landet. Mötesplatsen,

Ungkulturdagarna, i mars varje år inspirerar till eget skapande och arrangerande och uppmuntrar till samarbeten lokalt. UKD lever hela året och fungerar som en länk mellan utövare och arrangörer. I arbetet ingår referensgrupper med verkligt inflytande, funktionärsverksamhet, nätverk och samarbete med andra organisationer, föreningar med mera. Inför nästa år utökas de riktade friplatserna på Ungkulturdagarna i syfte att aktivt öka mångfalden bland deltagarna. Arbetet kommer att inriktas på att skapa ännu större mångfald bland de röster som lyfts fram i Ungkulturdagarnas föreställningar och seminarier.

Riksteatern

Birgitta Englin, vd

Riksutställningar

Riksutställningar planerar att genomföra en rad utställningsproduktioner, turnéer och seminarieaktiviteter under 2006 som på olika sätt tar upp mångkulturella och världskulturella perspektiv. Omfattningen av verksamheten gällande nedan angivna aktiviteter kan dock komma att förändras beroende på tillgängliga ekonomiska och personella resurser som i nuläget är svåra att förutse med anledning av Riksutställningars beslutade omlokalisering till Gotland.

Utställningar

Eller hur! – Berättelser på väg

Som premiärutställning i vårt nya mobila rum gör vi en utställning för barn i de invandratäta förortsområdena och uppmanar till att lyfta frågan om barns rätt till kulturupplevelser och delaktighet i kulturlivet. Idéerna till utställningen bygger på tankar om det muntliga berättandet och förmågan att berätta, men också på forskning om barns språkutveckling och läsande. Idag finns ett stort intresse för språkets utveckling i miljöer där barn växer upp omgivna av många olika språk. Med föremål och bilder i en gestaltad miljö kommer utställningen att locka in barnen i olika berättarsituationer. De ska upptäcka möjligheter att experimentera med orden och språket och få pröva en del av berättarknepen. Utställningen blir en blandning av prosa och poesi, av verklighet och dikt. Den skall ge besökaren upplevelser, insikter och tilltro till den egna förmågan att se, tänka och berätta.

Turnén kommer att gå till ett 20-tal platser. Målgruppen är främst barn i åldrarna 9–12 år, men på kvällstid, helger och lov ska utställningen vara tillgänglig för barn och ungdomar i andra åldrar samt för barnens föräldrar och syskon. Utställningen ska nå barn på de platser i Sverige där många olika språk talas. Vi vet att alla kan berätta sin historia, även med ett begränsat svenskt ordförråd. Vi vill besöka platser med många barn i målgruppens ålder och vi vill att turnéen rent geografiskt ska omfatta hela landet. Skolor på turnéorterna kommer att ges möjlighet att delta i arbetet med utställningen.

Utställningen växer fram tillsammans med referensgrupper av barn i målgruppens ålder. Den ska utgå från målgruppens livsvillkor, intressen, deras läsning och deras egna berättelser. Barnen möter utställningens projektgrupp vid olika tillfällen under produktionsperioden. I workshops tillsammans med utställningens författare och formgivare testas och prövas förslag till manus och gestaltning. Barnen kommer i stor utsträckning att medverka till utställningens språkliga innehåll. Vernissagen planeras till veckorna strax före skolstarten i augusti 2006 och sedan pågå under ca ett år. I samband med utställningsvernissagen planerar bokförlagen Bonnier Carlsen och Rabén & Sjögren att ge ut en bok med samma namn som utställningen. Boken kommer att bygga vidare på utställningen.

Kontaktperson: Ulla Arnell

Leva i två världar

Vandringsutställningen, som görs av ungdomar, inte om dem, produceras i samarbete med Malmö Museer, Judiska Museet och Samiskt informationscentrum. Idéer och utgångspunkter för utställningen tas fram av judiska, romska och samiska ungdomar. De jobbar enskilt i grupper men också i stormöten och workshops där olika aspekter av att leva i två världar behandlas. Erfarenheterna är lika – upplevelsen av att inte ha ett " eget " land samtidigt som Sverige är hemma - men också mycket olika. Det intressanta är gränssnittet, när kolliderar de två världarna och när fungerar de? När känner man sig svensk och inte? Kan någon vara mer svensk än någon annan? Under den kommande turnén planeras att arbeta med de grupper och fördomar som finns på de olika turnéorterna. Leva i två världar har planerat vernissage i september 2006 på Malmö Museer.

Kontaktperson: Lina Ahtola

Kongospår

Vandringsutställningen produceras i samverkan mellan Riksutställningar och Etnografiska museet/Statens museer för världskultur i samarbete med etnografiska museer i Norden. Utställningsförslaget har fått Nordiska kulturfondens nyinstiftade produktionsbidrag till Årets nordiska utställning. Syftet med utställningen är att sprida kunskap om Nordens delaktighet och roll i kolonisa-

tionen i området runt Kongofloden kring sekelskiftet 1900, och att belysa vilka efterverkningar detta har fått i vår samtid. Utställningen ska rymma en mångfald originalföremål, kartor, fotografier, film, ljud och musik. Den produceras dels i form av en stor vandringstställning, dels i form av en affischutställning för skolor, bibliotek, kyrkor etc.

Kontaktperson: Mats Brunander

Blod och andra band

Blod och andra band gestaltar sociala och kulturella föreställningar kring blod. Genom att ge olika perspektiv på substansen blod vill vi ifrågasätta det normala. I spänningen mellan natur och kultur finns berättelser om HIV, menstruation, religion, medborgarskap och rasism. Här finns också berättelser om hur band knyts och bryts – vänskapsband, äktenskap och blodsband. Pedagogiskt material och inspirationsmaterial för dokumentation ingår. Utställningen är ett samarbete med Mångkulturellt centrum.

Kontaktperson: Helene Larsson

Gud har 99 namn – på resande fot

Utställningen, som är en satellit till den stora utställningen med samma namn (i turné 2000–2003), består av två moduler med sammanlagt sju resväskor som innehåller föremål kopplade till de stora världsreligionerna. Utställningen vill väcka vår nyfikenhet på det mångreligiösa Sverige och öka förståelsen för olika sätt att leva, tänka och tro. Turnén genomförs i samarbete med stiftelsen World Wide Wisdom och Sensus studieförbund.

Kontaktperson: Birgitta Nåsby

Kunskapsutveckling

Varför blir det så snett III

Tillsammans med Liljevalchs konsthall, Malmö konstmuseum, Malmö Museer, Statens konstråd och Konstfack kommer Riksutställningar att genomföra seminariet ”Varför blir det så snett III. – Hur blir kvalitet en makt och mångfaldsfråga?” i Malmö den 31 januari 2006. Till seminariet kommer i första hand chefer på konst- och kulturinstitutioner att bjudas in samt forskare och författare som har såväl teoretiska som praktiska perspektiv på begrepp som smak, kvalitet, inkludering och exkludering.

Kontaktperson: Björn Westeson

Mångkulturseminarier på väg

Med utgångspunkt i Riksställningars nya mobila rum planeras tre seminarier kring olika frågeställningar relaterade till förverkligandet av ett mer mångkulturellt kulturliv. Seminarierna, som produceras i samarbete med Mångkulturårets kansli, kommer att genomföras på tre olika platser spridda över landet under mars 2006.

Kontaktperson: Helene Larsson

Inspirationseminarier

Under 2005 genomfördes inspirationseminarier i tre olika kommuner i landet i syfte att inspirera fler att använda sig av utställningsmediet som uttrycksform på ett alltmer kvalificerat sätt. Under 2006 kommer dessa inspirationseminarierna att utökas tack vare det positiva gensvaret. Av dessa kommer några att genomföras i nära samarbete med regionala mångkulturkonsulenter. Syftet är att etablera bättre kontakter med organisationer som på olika sätt arbetar med att bredda de mångkulturella perspektiven i det svenska kulturlivet.

Kontaktperson: Björn Westeson

Nationell konferens om förorten

Riksställningar har under ett par år på olika sätt sökt vägar för att etablera och utveckla kontakterna med personer och organisationer i miljonprogrammets förortsområden. Syftet är att nå ut till grupper i områdena med en i flera avseenden svag offentligstödd kulturell infrastruktur, barn och ungdomsgrupper samt personer med andra kulturella referenser än traditionellt svenska.

De gångna åren har inbjudit till många lärorika erfarenheter om bland annat förutsättningar för kulturella samarbetsprojekt i de här förortsområdena samt den närmast totala frånvaron av traditionella kulturinstitutioner/-organisationer. Riksställningar vill med anledning av detta under 2006 ta initiativ till och genomföra en brett förankrad nationell konferens som skall kretsa kring frågor om hur det offentligfinansierade kulturlivet skall bli en tillgång för de människor som bor och lever i miljonprogrammet förortsområden.

Kontaktperson: Björn Westeson

Lunchsamtal om det offentliga rummet

Under 2005 genomförde Riksställningar tillsammans med Statens konstråd och Uppsala konstmuseum en serie om fyra

mycket uppskattade lunchsamtal om det ”Offentliga rummets möjligheter”. För 2006 finns planer på att göra en uppföljning på tre olika platser och med frågeställningar om det offentliga rummet också är ett offentligt rum vis à vis de mångkulturella perspektiven.

Kontaktperson: Björn Westeson

Fördomsbiblioteket

Riksutställningars satsning Fördomsbiblioteket är en idé som ursprungligen kommer från Köpenhamn. Som låntagare får man ett lånekort som berättigar till ett 15 min långt samtal med en vald person, t.ex. en rom, en judinna, en homosexuell, en polis eller en skånsk bonde. Aktiviteten har på kort tid fått stor uppmärksamhet och genererat många förfrågningar om att delta i olika konferenser och festivaler. Förslag finns att utveckla Fördomsbiblioteket till ett projekt att erbjuda bibliotek och andra organisationer. Det kan också vara intressant att kunna erbjuda hjälp att organisera lokala fördomsbibliotek. Diskussioner förs att genomföra Fördomsbibliotek i anslutning till turnén med utställningen *Leva i två världar*.

Kontaktperson: Josefine Eriksson

Övriga aktiviteter

Tillsättande av ett rådgivande organ

Hösten 2005 inrättar Riksutställningar ett rådgivande organ med uppgift att, i dialog med Riksutställningars ledning och personal, reflektera kring utbud, marknadsföringsstrategier, metoder för publikarbete, rekrytering etc. Uppdraget pågår, till att börja med, under en försöksperiod som löper över två år. Målet är att öka representativiteten, skapa en bredare plattform för idéer och olika synsätt samt ett bättre underlag för beslut på ledande nivå.

Intern kompetensutveckling

Internseminarier kring attityder och värderingsfrågor och utbildning av personal och chefer kommer löpande att genomföras.

Praktikanter

I enlighet med Riksutställningars mångfaldsplan har Riksutställningar arbetat med att aktivt söka praktikanter med varierande

utbildning och kulturell bakgrund för att få en bred spridning på kompetensåterväxten. Arbetet har redan gett resultat.

Mångfald och rekrytering

Beslutet att omlokalisera Riksutställningar till Gotland kommer att aktualisera en rad frågor relaterade till rekrytering och mångfald. Myndighetens målsättning är att skapa långsiktiga strukturella förändringar för att öka mångfalden bland egen personal, externa uppdragstagare, samarbetspartners, arrangörer och publik.

Vi hoppas och tror att ovan nämnda aktiviteter skall kunna bidra till att sätta fokus på de mångkulturella frågorna både internt och externt samt nå ut till en bred publik som avspeglar dagens mångfald i samhället.

Ann Follin
Generaldirektör

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund, SST

Redovisning av planerade aktiviteter under Mångkulturåret 2006

SST planerar för närvarande ej någon mer omfattande självständig aktivitet med anledning av det proklamerade Mångkulturåret.

SST:s uppgift är att fördela statligt stöd till vissa i förordning angivna trossamfund (SFS 1999:974) Många av trossamfunden har deltagare i verksamheten från olika kulturer vilka finner en gemensam punkt i religionen.

Vi vill dock framhålla att i SST:s ordinarie arbetsuppgifter ingår i allra högsta grad att beakta mångkulturen vilket också är fallet för bidragsmottagande trossamfund och deras lokala församlingar/föreningar. Inom församlingarna finns personer från stora delar av världen med mycket skiftande kulturer.

För SST blir arbetet och det synsätt som torde ligga bakom inrättandet av ett Mångkulturår en naturlig och självklar del av verksamheten. Arbetet innefattar en bearbetning av frågor som är aktuella inom ramen för ett Mångkulturår.

SST vill särskilt framhålla att Regeringen uppdragit åt SST att föra en dialog med de i SST representerade trossamfunden kring frågor om *samhällets grundläggande värderingar* (Ju 2005/1603 IM). En sådan dialog är till sin karaktär mångkulturell och därigenom får SST tillfälle att medverka till fördjupad medvetenhet om mångkulturella aspekter.

Dialogen är ett kontinuerligt arbete och under året planeras olika träffar och andra aktiviteter, mer preciserade datum finns ännu inte.

Jan-Erik Levy
generalsekreterare

Skansen

Planerade verksamheter under Mångkulturåret 2006

Vi planerar att genomföra mångkulturåret 2006 i linje med Stiftelsens ändamål och förutsättningar. Tonvikten kommer att ligga på följande arrangemang och aktiviteter.

Uppmärksamma de svenska historiska minoriteterna

Deras historia, problem, kultur, språk och nutida situation. Detta innebär konkret;

- flyttning och förnyelse av samevistet, invigning försommaren 2006. Kring samevistet kommer visningar och programverksamhet att arrangeras ex. samernas nationaldag 6 februari i samarbete med Stockholms sameförening och Ursprungsbefolkningarnas dag 9 augusti. Vi kommer även att genomföra programverksamhet kring samiska frågor under sportlovet,
- aktiviteter kring Skansens finngård, början av juni, för att uppmärksamma den finska minoriteten inklusive Tornedalsfinnarna. Detta innebär berättande, musik, mat och visningar kring historia, samhälle och kultur,
- kulturprogram som uppmärksammar de romska och judiska minoriteterna.

Planeringen pågår om programmens utformande.

Arbeta för att bättre spegla det mångkulturella samhället i vårt ordinarie utbud.

Vår avsikt är att inom ramen för Skansens stora och varierade utbud till publik visa fram andra kulturuttryck än de traditionellt svenska och ge plats åt utomsvenska kulturutövare.

Detta kommer att ske bl.a. i samband med nationaldagen, Astrid Lindgren Memorial Award, midsommar, temadagar kring bröd, danskvällar m.m.

Satsa målmedvetet för att nå en bredare publik.

I dag är ca 13 % av Skansens svenska besökare födda utomlands och ca 12 % har föräldrar födda utomlands. Vårt långsiktiga mål är att Skansens besökare bättre skall spegla Stockholms mångkulturella befolkning.

Vi kommer att öka marknadsföringen till ”nya svenskar” genom riktade kampanjer.

Genom publikundersökningar kommer vi att avläsa resultatet.

Internt arbete

Skansen har tillsatt en arbetsgrupp för mångkulturåret 2006. Syftet är att planera det utåtriktade arbetet, knyta kontakter för framtiden och se till att de satsningar som görs under 2006 blir början till ett förändrat synsätt inom institutionen.

Vi kommer att under vintern 2005–2006 inbjuda personalen till föredrag och seminarier om det mångkulturella samhället.

Kontaktperson på Skansen: Hasse Jordan, producent på programavdelningen.

Språk- och folkminnesinstitutet

The Second Ritual Year Conference den 7–11 juni 2006 i Göteborg

Konferensen är ett samarbete mellan Språk- och folkminnesinstitutets enhet Dialekt-, ortnamns- och folkminnesarkivet i Göteborg (DAG), Etnologiska och Religionsvetenskapliga institutionerna vid Göteborgs universitet och The International Society for Ethnology and Folklore (SIEF).

Konferensens huvudtema är *Det rituella året och rituell mångfald*. Genom rituella handlingar och iscensättningar kan grundläggande mänskliga förhållanden gestaltas. Det kan exempelvis röra sig om existentiella frågor, om identitet och tillhörighet. Studiet av ritualer och årsfester är också en inriktning som i tider av folkomflyttningar och förändringar tilldrar sig ett växande intresse inom många universitetsämnen.

Ytterligare information finns på SOFI:s hemsida www.sofi.se. Kontaktperson är vik. arkivchef Annika Nordström

Årets Fester – förändring av sedvänjor

Projektets syfte är att dokumentera och undersöka människors förhållanden till olika fester under en föränderlig tid. Särskild tonvikt läggs vid internationalisering av olika sedvänjor, men också vid den påverkan som invandrade svenskar har på firandet och omvänt, hur de nya svenskarnas firande påverkas av omgivningens festbruk. Projektet omfattar såväl års- som livshögtider.

Till The Second Ritual Year Conference förbereds föreläsningar med utgångspunkt i projektet samt en gemensam fotoutställning. En redaktionsgrupp har bildats för att under 2006 färdigställa en populärvetenskaplig bok kring julen 2004, där mångfaldstemat är bärande.

Projektet sker i samverkan med Nordiska museet, Folklivsarkivet i Lund, Mångkulturellt centrum i Fittja, Göteborgs Stadsmuseum och Etnologiska institutionen vid Göteborgs universitet. Internationellt är det kopplat till SIEF:s arbetsgrupp för "The Ritual Year".

Kontaktpersoner är vik. arkivchef Annika Nordström och vik. forskningschef Bodil Nildin-Wall.

Den samiska kulturen

Under Mångkulturåret kommer Språk- och folkminnesinstitutets enhet Dialekt-, ortnamns- och folkminnesarkivet i Umeå (DAUM) att lyfta fram den samiska kulturen, bl.a. genom att göra en informationssatsning i syfte att öka intresset och tillgängligheten för arkivmaterialet.

DAUM samverkar med Västerbottens museum, kommuner, kommunbibliotek m.fl. i Västerbottens län i projektet Informationsöar. Syftet är att sprida information om läns museets och arkivets verksamhet till en bredare allmänhet. Utställningar med material från SOFI och läns museet byggs upp i biblioteken och i centrum finns en dator, där besökarna kan ta del av en webbpresentation av sin ort. Föreläsningar, bildvisningar och andra aktiviteter anordnas i anslutning till utställningarna. Under året kommer information lämnas om DAUM:s samiska verksamhet och samlingar.

Under året arrangerar Sáhkie/Umeå sameförening för sjunde året en samisk vecka i Umeå. Årets tema är urbefolkningar och internationella kontakter. DAUM planerar att medverka bl.a. med ett föredrag om Israel Ruongs inspelningar och med ett bokbord.

Kontaktperson är arkivchef Ola Wennstedt.

Språk- och folkminnesinstitutet

Björn Lindquist
Direktör

Statens försvarshistoriska museer

Planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Flygvapenmuseum i Linköping

Kontaktperson:
Elisabeth Lagvik, verksamhetsledare Publika enheten
Flygvapenmuseum
581 98 Linköping

Rekrytera och utbilda guider

Tillsammans med de övriga i nätverket ”5 museer och en katedral” (Gamla Linköping, Garnisonsmuseet, Linköpings Domkyrka, Slotts- och Domkyrkomuseet och Östergötlands länsmuseum) arbeta för att arrangera visningar på de vanligast förekommande invandrarpräken.

Detta innebär insatser för att såväl rekrytera och utbilda guider som ett omfattande arbete med att nå berörda grupper. För att nå dessa grupper har vi inlett ett samarbete med kommunens samordnare kring invandrarfrågor.

Gemensam informationsfolder produceras inför sommaren.

Förberedelsetid: oktober 2005 – februari 2006

Genomförande: 1 mars – 31 december 2006

Bigglesklubben

Satsning på att försöka locka barn med invandrarbakgrund till museets ungdomsverksamhet, Bigglesklubben. Tex. genom att inbjuda invandrarfamiljer till modell- byggar- och modellflygdagar.

Förberedelsetid: oktober – december 2005

Genomförande: 1 januari – 31 december 2006

Tillfälliga utställningar

En tillfällig utställning om arbetskraftinvandring till svensk flygindustri.

Förberedelsetid: november 2005 – januari 2006

Genomförande: februari – t o m juni 2006

Eventuellt en tillfällig utställning om människors egna erfarenheter av flygvapens verkan. Produceras i samarbete med personer som flytt från krigsdrabbade områden.

Programaktiviteter

Programaktiviteter i anslutning till utställningen om arbetskraftsinvandring.

Förberedelsetid: oktober – december 2005

Genomförande: februari – juni 2006

Mångkulturellt arrangemang

Eventuellt samarbete med produktionsbolaget Intercult för samverkan kring mångkulturellt arrangemang, t.ex. med koppling till teman i de tillfälliga utställningarna.

Armémuseum i Stockholm

Kontaktperson:

Gundela Pettersson, verksamhetsledare Publika enheten

Armémuseum

Box 140 95

104 41 Stockholm

Skolverksamhet

Precis som tidigare år kommer vi i vår skolverksamhet rikta oss till alla skolor i Stockholms län med visningar som problematiserar begreppen krig och fred, som ger perspektiv på Sveriges historia och som uppmuntrar till reflektion och eftertanke. Vi har tidigare besökts av ett flertal skolor där majoriteten av eleverna har

invandrarbakgrund, t.ex. Rinkebyskolan, Domarhagsskolan, Tensta gymnasium, Skärholmens gymnasium, Bredängsskolan, Lillholmskolan, Bussenhuskolan, Interkulturella skolan, Alzahraa Idealiska Akademi m.fl. Det är roligt och stimulerande och vi hoppas kunna fortsätta det gemensamma arbetet!

Genomförande: Löpande

Samarbete skola – museum

Tillsammans med de kontakter vi har i skolvärlden hoppas vi kunna bygga vidare på ett ömsesidigt och långsiktigt samarbete skola – museum. Exempel på sådant är t.ex. projektarbeten där skolornas resultat ställs ut på museet. Till vernissagen kan föräldrar och syskon bjudas in och av eleverna få en presentation av museet på sitt språk. Under sommaren 2004 ställde Dalhagsskolan i Kista ut elevernas arbeten i museets entréhall. Temat de arbetat med var idrott, kost och hälsa och några av eleverna hade valt att göra arbeten om soldater.

Under perioden 13 mars till 30 april 2006 ställer Internationella Engelska skolan ut en elevutställning på museet. Det tema de valt är "Slaget vid Trafalgar".

Genomförande: Löpande

Samarbete med Kulturenheten i Botkyrka kommun

Tillsammans med Kulturenheten i Botkyrka kommun kommer vi under hösten 2005 att samarbeta under deras kulturveckor och erbjuda skolorna i kommunen en visning på temat *Att göra gott – avskräckande och inspirerande exempel*. Under visningen kommer eleverna att få möta människor som på gott och ont försökt förändra världen till något, i deras tycke, bättre. Faller projektet väl ut kommer det bli ett permanent inslag i museets visningsverksamhet under 2006.

Fortbildningsdag för lärare

Tillsammans med filmpedagog Jolanta Wadensjö erbjuda en fortbildningsdag för lärare på temat Att arbeta med tolerans.

Förberedelsetid: Planeringsmöten hösten 2005. Inbjudningar etc.
vt 2006

Genomförandetid: Mitten av mars 2006

Information och dialog i centrum av sex stadsdelar

På plats i centrum av sex stadsdelar (Spånga, Skärholmen, Vantör, Rinkeby, Kista och Skarpnäck) kommer personal från museet att dela ut information om Armémuseum på ett antal språk samt samtala om förväntningarna på ett museum.

Förberedelsetid: Planeringsmöten ht 2005

Genomförandetid: Två ggr vt 2006, två ggr ht 2006

Samarbete vi vill initiera

Med SFI-skolor och SFI-centrum i Stockholms stad

Tillsammans med SFI-skolor och SFI-centrum i Stockholms stad vill vi hitta former för att integrera museet i språkundervisningen liksom att ge inspiration för fortsatta studier kring Sveriges historia och samtal kring dåtid - nutid, där - här, likheter – skillnader.

Förberedelsetid: Hösten 2005

Genomförande: Terminsvis 2006

Med Livstykets utbildnings- och kunskapscentrum

Tillsammans med Livstykets utbildnings- och kunskapscentrum vill vi hitta ett samarbete där människor från olika kulturer möts och där museet blir en plats för utbyte av kulturella erfarenheter.

Förberedelsetid: Hösten – våren 2005-06

Genomförandetid: Hösten 2006

Statens historiska museer (SHMM)

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Inom Statens historiska museer (SHMM) pågår för närvarande ett omfattande arbete med att planera och förbereda Mångkulturåret 2006. Eftersom detta arbete, bl.a. i form av programläggning m.m. för närvarande pågår är följande redovisning att betrakta som inledande, att kompletteras under hand.

SHMM har formulerat sin mission enligt följande:

Statens historiska museer förvaltar kulturarv och ger perspektiv på tillvaron för att stärka en demokratisk samhällsutveckling

Utifrån denna mission ser SHMM det som sin grundläggande uppgift att uppmärksamma olika gruppers kulturarv samt att vara en kulturinstitution som brukas av alla olika grupper i samhället.

De kanske mest grundläggande och angelägna aspekterna av SHMM:s verksamhet under Mångkulturåret 2006 utgår från myndighetens intensiva arbete för att öka tillgängligheten för olika grupper av besökare som en följd av de nya förutsättningar som reformen med fri entré innebär. Detta handlar om att på olika sätt sänka såväl de fysiska som intellektuella "trösklarna" till myndighetens museer. Inom myndigheten har utarbetats en handlingsplan för det s.k. FEMT-arbetet (Fri Entré, Mångfald och Tillgänglighet). Handlingsplanen, som omfattar drygt 100 punkter av större eller mindre betydelse, innehåller bl.a. sådana åtgärder som översyn av utställningstexter, förbättrad skyltning, åtgärder för att öka kunskapen om vilka brukarna är och hur deras behov ser ut, m.m. Sådana åtgärder som upptas i handlingsplanen är inte sällan av smärre betydelse i det enskilda fallet, men sammantaget innebär de en omfattande förändring och utveckling av museernas publikmöte och förmedlande verksamhet.

- *Under Mångkulturåret 2006* avser SHMM att fortsätta sitt systematiska arbete med att utveckla ökad tillgänglighet för olika grupper i samhället.

För att på ett bra sätt kunna möta myndighetens behov av samordning och utveckling av de mångkulturella aspekterna har myndigheten anställt en särskild samordnare av Mångkulturåret 2006.

- En person har anställts inom SHMM med uppgift att samordna mångkulturarbetet.

Historiska museet (SHM)

a) *Utställningar*. På SHM öppnar i april 2006 vårens stora utställning "Främlingar" (preliminär titel) som direkt berör teman om främlingar och främmande land, om exotiska platser och folk. Om hur "vi" närmar oss "de andra" – de som kommer från andra kulturer, med andra seder, andra sätt att leva, andra värderingar och annorlunda tankemönster.

Historiska museet kommer särskilt att berätta om "historia"; om det förflutna och de människor som är skilda ifrån oss i tid. Hur förvandlas det förflutna och minnets oklarheter till gåtor och fascinerande mysterier? Varför kan mötet med resterna av svunna kulturer vara så spännande? Är det förflutna kanske i sig självt ett främmande land - fantasieggande, mystiskt, hemlighetsfullt och annorlunda.

Är de människor som levat här, på svensk mark någon gång i vår egen fjärran forntid, mindre främlingar än de människor med annan kulturell bakgrund som vi träffar i dag?

Utställningen "Främlingar" ställer frågor om "vi och dom" och vad vi alla använder det förflutna till. I direkt anslutning till utställningen visas sensationella, alldeles nya arkeologiska fynd som gjorts i Guatemala och som sammanställts i den internationellt uppmärksammade utställningen "Maya – Treasures of Ancient Cancuén: Uncovering the Lost Maya City".

Utställningarna visas under perioden april 2006 till mars 2007.

Kontaktperson: Maria Perstedt

b) *Programverksamhet*, temadagar m.m. kommer att på olika sätt behandla mångkulturella aspekter. Programläggningen pågår för närvarande.

c) *Sommarvärdar*. För tredje året planerar SHM att anställa ett större antal sommarvärdar i form av sommararbetande gymnasieungdomar med en varierad etnisk bakgrund. Tidigare års erfarenheter har visat att sommarvärdarna tillför värdefulla kvaliteter till det publika arbetet, bl.a. språkkunskaper.

d) *Konferenser och seminarier*. SHM samarbetar med Södertörns högskola angående 2006 års Arkeologmöte på temat ”Arkeologi och Mångkultur”. Vid Arkeologmötet ställs bl.a. frågan om hur det ser ut med den etniska och kulturella mångfalden inom arkeologin och kulturmiljövården och vilken betydelse en ökad mångfald skulle ha för våra uttolkningar av det förflutna. Arkeologi dagarna genomförs den 21–22 april på Södertörns högskola och (sannolikt) SHM.

Kungl. myntkabinettet – Sveriges ekonomiska museum (KMK)

a) Mångkulturåret 2006 kommer specifikt att resultera i en tillfällig utställning på Kungl. myntkabinettet. Utställningskommissarie är Frédéric Elfver och utställningsarkitekt är Anna-Lena Carne. Arbetsnamn: *Monetära kulturer i tid och rum*.

Utställningstemat är korta resp. långa kulturkontakter i tid och rum med utgångspunkt i KMK:s samlingar. Ett ekonomisk-historiskt perspektiv är grundläggande. Preliminär invigningstidpunkt är sensvåren 2006. Något datum för nedmontering av utställningen är ej fastställt i dagsläget. I samband med utställningen planeras en smärre utställningskatalog över de utställda föremålen. Katalogen skall ha en resonerande inledning kring begreppet mångkultur i kombination med ekonomi, handel och monetär (mång)kultur.

Utställningen kommer att anmälas i *Svensk Numismatisk Tidsskrift* samt *Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad*. Information kommer även att finnas tillgänglig på KMK:s hemsida.

Bland de föremål som kommer att användas i utställningen finns en depå med talermynt som påträffades i Linköping i början 1900-talet. Depån innehöll talermynt från 1500-talets Tyskland, Nederländerna samt även s.k. blodsklippingar präglade i Vadstena 1568 under hertigarna Johan och Karl. Dirhemer från Kalifatet (800- och 900-talen) samt Pfennige från Köln i Tyska riket får representera långväga – indirekta och direkta – handels- och kulturkontakter under vikingatiden. Vidare får en kinesisk bambusedel från 1928 kontrastera en svensk näverpollett från 1600-talet. Övrigt utställningsmaterial kommer bl.a. att utgöras av betalningsmedel från Osmanska riket under 1800-talet; sidensedlar från Kashgar i det autonoma området Xinjiang i nordvästra Kina; wampum och s.k. ”Indian Peace Medals” från Nordamerika; lokala pengar på Grönland, Irland, Indien, Guatemala, Sydkorea samt Sydafrika.

Trots Sveriges olika religioner, etniska och sociala bakgrunder så har vi åtminstone en gemensam kultur i en aspekt – den monetära kulturen. Vare sig du är svensk medborgare som same, somalier eller stockholmare så betalar du din skatt i svenska kronor och vi handlar med kronor i affärer på gator och torg. Detta är i och för sig något som kan ändras genom att vi eventuellt i framtiden går med i den europeiska monetära unionen. Då blir vi medborgare i den europeiska monetära kulturen. Myntunioner är emellertid ingenting nytt, jfr den latinska och den skandinaviska myntunionen. Såväl idéer som begrepp från olika kulturer har passerat våra gränser under gångna tider – en del av denna historia kommer att skildras i utställningen.

Kontaktperson: Frédéric Elfver, antikvarie, Kungl. myntkabinettet

Statens konstråd

Statens konstråd har som ett av verksamhetsmålen att främja en samhällsutveckling som kännetecknas av social jämlikhet, jämställdhet mellan kvinnor och män, respekt och tolerans där etnisk, språklig och religiös mångfald tillvaratas som en positiv kraft samt att bidra till minskad diskriminering, främlingsfientlighet och rasism.

I likhet med syftet med Mångkulturåret 2006 är målet för Statens konstråd att verksamheten långsiktigt bättre ska spegla och införliva den etniska och kulturella mångfald som finns i dagens Sverige.

Mål och syfte preciseras i direktiven för Mångkulturåret 2006, det innebär att:

- Kulturutbudet under 2006 och därefter ska generellt vara mångfacetterat och i större utsträckning än i dag aktualisera andra kulturuttryck än det traditionellt svenska eller västerländska.
- Andelen konstnärliga upphovsmän, utövare och kulturadministratörer med utomsvensk eller minoritetsbakgrund ska öka permanent och utgöra en större andel av de yrkesmässigt verksamma inom hela det offentligfinansierade kulturlivet.
- Kulturutbudet ska under 2006 och därefter generellt nå en bredare publik än i dag, inkluderande en ökad andel av befolkningen med utländsk bakgrund.
- Internationella samarbeten och ett aktivt utbyte av kultur över gränserna bör öka.

För att Statens konstråd inom ramen för sitt uppdrag ska nå dessa mål genomförs en grundläggande analys och strategiplanering av verksamheten. Hur kan personal och projektledare utifrån sina positioner implementera mångfald och mångkultur som en naturlig del i arbetsuppgifterna? För att förändra verksamheten planeras mer än aktiviteter och arrangemang. Statens konstråd arbetar för tillgänglighet, transparens och ett mer offensivt förhållningssätt till uppdraget och myndighetens mål.

Planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006 för Statens konstråd.

Varför blir det så snett/III

Seminarium om kvalitet och smak.

Plats: Malmö konstmuseum

Tid: 31 januari 2006

Målgrupp: chefer på konstinstitutioner och konsthögskolor i Sverige

Samarrangemang; Malmö museer, Malmö konstmuseum, Riksställningar, Liljevalchs konsthall, Konstfack och Statens konstråd

Portofoliovisning

för projektledarna på Statens konstråd

Plats: Statens konstråds nya lokaler Hälsingegatan 45, Stockholm i april 2006

Målgrupp: professionella konstnärer utanför nätverken

Syfte: att utvidga Statens konstråds nätverk av professionella konstnärer för beställning uppdrag. Portofoliovisningar ska där-
efter ske i olika delar av landet, där information till lokala konst-
närer sker i samarbete med regionala och lokala konstinstitutioner.

Publikation

Statens konstråd genomförde år 2004 tillsammans med Mångkulturellt Centrum ett projekt med konstnären Esther Shalev-Gerz, *First generation*. Statens konstråd planerar att i samarbete med konstnären ge ut en publikation kring det material som verket bygger på.

Nytt projekt

Ett eller flera av Statens konstråds projekt kommer att initieras med utgångspunkt från mångkulturaspekten och en medveten hållning i organisation, produktion, publik.

Statens konstråd i en mer aktiv roll för kompetensförsörjning i mångfaldsfrågor.

Statens konstråd presenterar en mångfaldsplan för myndigheten som ska bli klar under hösten 2005.

Kommunikation med beställare

Att genomföra seminarier och information med riktad inbjudan till olika professionella grupper.

Att söka upp beställare i de regioner i landet där Statens konstråd inte haft uppdrag de senaste åren.

Kommunikation med konstnärer

Att utvidga nätverk genom att besöka nya gallerier, genomföra portofoliovisningar

Kommunikation med besökare

Att nå en ny publik

Att i samverkan med regional och lokala organisationer fokusera på medborgarperspektivet i projekten

Kommunikation med övriga aktörer

Att samarbeta kring seminarier och projekt. Ex. ”Varför blir det så snett III”, om kvaliteten.

Upphandling av projektledare

Att vid ”lika läge” i upphandling av projektledare ska mångfaldsfrågan vara ett kriterium som ska vägas in i bedömningen.

Intern fortbildning och diskussion

Att genom organiserade seminarier och fortbildning definiera mångfaldsbegreppet i förhållande till Statens konstråds verksamhet.

Hemsidan

Att arbeta för målsättningen för hemsidan är att den ska vara tillgänglig, transparent och kunna användas som pedagogisk resurs.

Kontaktperson

Inger Höjer Aspemyr, konstpedagog

Mikael Adsenius
Direktör
Statens konstråd

Statens Kulturråd

Sammanfattning

Kulturrådet är en central förvaltningsmyndighet inom kulturområdet. Då rådet i huvudsak inte producerar egna aktiviteter och verksamheter kommer denna redogörelse enligt överenskommelse att ta sikte på rådets allmänna arbete med frågan om kulturell mångfald. Senast den 31 december kommer Kulturrådet att lämna en fördjupad redogörelse till regeringen av hur rådets arbete med kulturell mångfald ser ut, samt hur rådet avser medverka i Mångkulturåret 2006.

Redogörelse av Kulturrådets arbete med kulturell mångfald

Målet för Kulturrådets arbete med kulturell mångfald är att ge det mångkulturella samhällets mångskiftande uttrycksformer en naturlig plats i kulturlivet. Rådet verkar för att alla verksamhetsgrenar ska genomsyras av ett mångfaldsperspektiv och i verksamhetsdirektiven för 2006 kommer kulturell mångfald att vara en prioriterad fråga.

Kulturrådets arbete kan delas in i följande fokusområden

- Kulturell infrastruktur/kulturellt utbud
- Bidragsgivning
- Identifiera och undanröja hinder för tillgänglighet till kultur
- Konstens villkor

Inom alla dessa områden arbetar rådet med kulturell mångfald. Kulturrådet strävar efter att utveckla bidragsgivningen till ett strategiskt kulturpolitiskt instrument. Detta innebär att rådet bl. a. prioriterar kulturell mångfald, verksamhet för barn och unga samt tillgänglighets- och jämställdhetsaspekter i den löpande bidragsgivningen till institutioner, organisationer och det fria kulturlivet.

Ett av rådets viktigaste verktyg för att verka för ökad mångfald i kulturlivet är kraven på återrapportering från bidragsmottagande kulturinstitutioner/organisationer om hur man arbetar med kulturell mångfald. Rådet har även erbjudit metodstöd till institutionerna

utifrån de metoder som redovisas i *Tid för mångfald* och *Bokslut för scenkonst*.

Eftersom Kulturrådet prioriterat ansökningar med fokus på tillgänglighet och kulturell mångfald redan tidigare kommer en rad aktiviteter och verksamheter som fått stöd av Kulturrådet att äga rum under 2006. Dessa redovisas dock av de enskilda aktörerna, institutionerna och grupperna.

Inför 2006 kommer Kulturrådet att sätta ett särskilt mångfaldsfokus också på de fria medel rådet har att fördela; allmänna utvecklingsmedel och institutionernas utvecklingsbidrag. Dessutom fördelas medel till mångkulturella organisationer och mångkulturkonsulenter.

Kulturrådet har också ansvar för att utveckla det mångkulturella perspektivet, vilket innebär att rådet initierar och medverkar i en rad seminarier och nätverksmöten. I dessa sammanhang aktualiserar rådet frågan om kulturell mångfald, samt inspirerar andra aktörer till diskussion inom detta område.

Kulturrådets omvärldsanalys 2005 sätter fokus på mångfaldsfrågan. Temat för analysen är konstens och kulturens roll och möjligheter i ett samhälle som utvecklas mot ökad kulturell mångfald. Omvärldsanalysen kommer att lämnas till Utbildnings- och kulturdepartementet den 1 oktober 2005.

Kulturrådet arbetar för närvarande med att ta fram en strategi för det externa arbetet vad gäller kulturell mångfald. Strategin färdigställs under hösten 2005 och tar sikte på Kulturrådets arbete med institutionerna, mångkulturkonsulenter och övriga omvärlden.

Kulturrådet har även tagit fram en plan för hur rådet ska arbeta internt med kulturell mångfald. Kulturrådet som arbetsgivare ska eftersträva att spegla samhället och dess mångfald. Verksamheten ska säkerställa att alla medarbetare har lika rättigheter oavsett kön, etnisk eller kulturell bakgrund, trosbekännelse, sexuell orientering eller funktionshinder. Genom att anlägga ett medborgarperspektiv på verksamheten skall rådet i sin myndighetsutövning utgå från ett samhälle präglad av mångfald. Det långsiktiga målet är att öka medvetenheten i organisationen om den kvalitets- och kompetenshöjning som kan uppnås genom att främja och tillvarata mångfalden. Både i den ordinarie rekryteringen och inom rådets arbets- och referensgrupper, ska sammansättningen vara allsidig.

Kulturrådet kommer under 2006 att genomföra en intern seminarieserie/serie workshops som avser att utveckla rådets arbete med kulturell mångfald. Seminarieserien föregås under hösten av en

behovsinventering där rådet ska identifiera de behov av stöd som finns inom området. Syftet med seminarieserien är att ställa samman konkreta mål, metoder och verktyg för arbetet med kulturell mångfald inom ramen för Kulturrådets ansvarsområde.

Kristina Rennerstedt

Veronica Lamppa Lönnbro

Statens maritima museer

Medverkan i Mångkulturåret 2006

Statens maritima museers intentioner under mångkulturåret är att fördjupa och bredda en rad aktiviteter och verksamheter enligt de mål och syften som regeringen och Samordningskommittén formulerat för Mångkulturåret 2006. Långsiktighet och enskilda projekts överlevnadsmöjligheter kommer att prioriteras framför tillfälliga punktinsatser.

Statens maritima museer avser att under året med en särskild museipedagogisk satsning och fokusering utveckla det samarbete som redan finns etablerat mellan Marinmuseum och Sunnadalskolan i Karlskrona. En särskild satsning på modersmåls lärare i Karlskrona kommun, där de via det etablerade samarbetet med Sunnadalskolan startar projektet ”Inte utan mitt språk”. Vidare planeras en ny konferens i Karlskrona i samband med Sunnadalskolan teaterpremiär, konferensen genomförs i samarbete med Karlskrona kommun och Kommittén för samordning av Mångkulturåret 2006.

Som en del av spridningen av den metod med teaterproduktionsarbete som arbetsmetodik i samarbete mellan kulturinstitution, skola och kulturarbetare som utvecklats i Karlskrona satsas särskilt på ett liknande samarbete mellan Sjöhistoriska museet och Rinkeby-skolan i Stockholm.

Statens maritima museer har ambitionen att sprida de metoder man i samarbete med Sunnadalskolan experimentellt prövat och utvecklat. Vägar för spridning är i första hand genom de nätverk som skapas genom konferenserna, de kontakter och samarbete som finns med Stiftelsen framtidens kultur samt Sunnadalskolan medverkan i myndigheten för Skolutvecklings nätverks och skolutvecklingsprojekt ”Idéskola för mångfald”.

Vasamuseet och Marinmuseum har under de senaste två åren sökt samarbete med och prövat olika pilotprojekt för samarbete med SFI-utbildningen i respektive kommun, detta avser myndigheten att fortsätta med och söker former för att bygga upp ett kontinuerligt samarbete med utprövade metoder och kontaktytor.

I en annonskampanj och med gemensamma aktiviteter arbetar Vasamuseet/Statens maritima museer sedan 2005 tillsammans med tidningen Gringo för att föra ut kulturen till förorten och för att

locka nya besöksgrupper till museet. Samarbetet planeras att fortsätta under 2006.

Samarbetet med Sunnadalskolan/Teater i gränslandet

Sedan 1999 har Marinmuseum ett samarbete med Sunnadalskolan i Karlskrona. Sunnadalskolan är Karlskronas enda mångkulturella skola där ca 85% av eleverna har ett annat modersmål än svenska. Årligen arbetas en teaterproduktion fram i samarbete med Marinmuseum, Karlskrona kommuns kulturförvaltning samt fria kulturarbetare.

Elever från skolan utbildas till guider på museet och i världsarvsstaden där de vid olika tillfällen guidar sina föräldrar och släktingar. Sunnadalskolan har också ett antal schemalagda lektioner i veckan förlagda på museet. Syftet har från början varit att finna nya undervisningsmiljöer, goda integrationsytter och att ge eleverna nya utmaningar och krav utifrån mötet med kulturarbetare och pedagoger utanför skolans traditionella miljö.

Vi anser att projektet är värdefullt därför att det uppfyller många olika aspekter av begreppet mångkultur. Dels finns det ett etniskt/kulturellt/språkligt perspektiv eftersom de flesta eleverna kommer från invandrarfamiljer, det finns också ett tydligt mångfaldsperspektiv på publikfrågan i projektet eftersom elevernas ansträngningar, resultat, utställningar, guidningar och föreställningar bjuder in och drar föräldrar, släktingar och kompisar till kulturmiljöer/upplevelser, detta skapar viktiga möten mellan kulturliv och en kategori medborgare som annars är en mycket svår grupp att nå.

En tredje aspekt på mångkulturfrågan är det faktum att Sunnadalskolan/Marinmuseums samarbete verkar som en "kulturutbildning" där eleverna tillåts vara kulturutövare och intresserade, kunniga kulturkonsumenter. Detta sammantaget stimulerar en kulturell undervegetation i en kommun av Karlskronas storlek. Samarbetet har också genererat en viktig utveckling av Sunnadalskolan verksamhet och dess möjligheter att möta olika elevers behov.

Arbetet följs under 2004 och 2005 av Eva-Kristin Olsson som är dramapedagog, ämneslärare och doktorand i svenska med didaktisk inriktning vid Växjö universitet, avhandlingsarbetet handlar om hur och vad högstadielärover lär när de spelar, ser och diskuterar teater. Mer att läsa om det arbete finns i den skrift som bifogas denna

redovisning. Samarbetet fortsätter och utvecklas ytterligare under 2006. Eleverna har i maj-06 premiär på föreställningen "Drottninghöjden – en förortssaga baserad på William Shakespeares Romeo och Julia".

Projektet "Inte utan mitt språk"

Under hösten-05 förbereder en modersmåls lärare från Sunnadalskolan i Karlskrona och Marinmuseums museipedagog ett projekt som skall starta under 2006. Syftet är att modersmåls lärare i albanska, serbiska, kroatiska, bosniska, arabiska och ryska ska förlägga delar av sin undervisning på museet. Elevgrupperna i modersmål får då möjlighet att med sitt modersmål som grund reflektera över museet samt producera besöksmanualer på sina hemspråk där den egna kulturaspekten och de egna intrycken av museet ges stort utrymme. Statens maritima museers avsikt med projektet är att stötta modersmåls lärarnas komplexa situation i grundskolan, lyfta fram de nya svenskarnas modersmål och att till samtliga besökare/medborgare visa upp en språkmiljö som signalerar att det i dagens Sverige finns svenskar med ett annat modersmål än svenska. Vi vill stärka modersmålets ställning och peka på vikten av goda kunskaper i modersmål för att tillgodogöra sig ett nytt språk, en ny kulturs kulturella koder och historia.

Projektet "Shakespeare at Sea"

Sedan höstterminen 2005 förbereds ett museipedagogiskt samarbete mellan Sjöhistoriska museet och Rinkebyskolan. En dramapedagog har rekryterats för att med Rinkebyskolan och andra intresserade skolor utifrån Shakespeare-tematik arbeta med dramapedagogisk metod och med erfarenheterna av den arbetsmetodik som använts i samarbetet mellan Statens maritima museer och Sunnadalskolan.

Konferens

Våren 2005 genomfördes i samarbete med Sunnadalskolan, Karlskrona kommun och Stiftelsen framtidens kultur en konferens i Karlskrona med namnet "Ge skolan själen tillbaka". Syftet var att

starta en diskussion kring frågor rörande pedagogik, integration och samarbete skola-kulturliv. Under 2006 planeras en ny konferens i samarbetet med Sunnadalskolan, Karlskrona kommun och Kommittén för samordning av Mångkulturåret 2006. Tanken är att låta Sunnadalskolan föreställning, elevernas arbetssätt och metoderna för samarbetet stå i fokus för en bredare diskussion rörande mångfald inom kulturliv/skola.

Huvudansvariga:

Peter Skogsberg – lärare och projektledare för samarbetet Sunnadalskolan-Marinmuseum och ”Teater i gränslandet”

Fredrik Karlsson – museipedagog på Statens maritima museer och projektledare för ”Inte utan mitt språk”

Gaca Radetinac – lärare på Sunnadalskolan och projektledare för ”Inte utan mitt språk”

Christina Taube-Brandberg – musei-/dramapedagog på Statens maritima museer och projektledare för ”Shakespeare at sea”

Torbjörn Ågren, enhetschef för Undervisningsenheten/Statens maritima museer.

Statens Museer för Världskultur

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Statens Museer för Världskulturs gemensamma huvudtema på de fyra museerna, Etnografiska museet, Medelhavsmuseet, Världskulturmuseet och Östasiatiska museet under mångkulturåret är *ett globalt perspektiv på mångfald*.

Vår verksamhetsidé – ”Världskulturmuseerna – fyra museer som ger perspektiv på världen” skall genomsyra all verksamhet. Det innebär att vi med respekt och ansvar förvaltar, vetenskapligt bearbetar och förmedlar kulturarv i dialog med omvärlden. Vi ska vara fora för kulturmöten och för delaktighet i det demokratiska samtalet. Vidare ska vi bedriva en för många olika brukargrupper relevant och trovärdig verksamhet som stimulerar och inspirerar till dialog och debatt.

Enligt vårt uppdrag från regeringen arbetar vi *kontinuerligt* med samverkan med inriktning mot mångkulturella och internationella perspektiv. Vi bygger också upp samarbete inom Sverige och internationellt med många olika samarbetspartners. Arbetet sker i nationella och internationella nätverk, i utställningsproduktioner, programverksamhet, kunskapsuppbyggnad, information och marknadsföring etc. Projekt och uppdrag sker även i Asien, Afrika och runt hela Medelhavsregionen. I detta sammanhang kan framhåvas ett exempel ”den sektion av Horisonter-utställningen på Världskulturmuseet som är skapad av och med göteborgare som har sina kulturella rötter i området kring Afrikas Horn. Utställningen som helhet behandlar den särskilda kulturella rikedom som den afrikanska diasporan har fört med sig. Utställningsavsnittet handlar också om de sammansatta – och ofta både berikande och konfliktfyllda – identiteter som skapas i den alltmer omfattande globala rörligheten”.

Statens Museer för Världskultur har en fastställd jämställdhets- och mångfaldsplan som innebär att mångfald/mångkultur skall gälla inom hela vår verksamhet.

De aktiviteter som beskrivs nedan kommer dels att äga rum vid respektive museum, dels i samverkan med museerna turnera mellan olika kulturinstitutioner i Sverige och i Norden under mångkulturåret. Exakta datum är ännu inte fastställda. Basutställningarna på

Etnografiska museet, Medelhavsmuseet och Östasiatiska museet ingår självklart i vårt program för mångkulturåret, men nämns inte specifikt nedan om inte någon större ombyggnad av dessa äger rum. Däremot nämns Världskulturmuseets samtliga öppningsutställningar som visas även 2006.

Utställningar

Etnografiska museet

- *Afrika* – Sonja Åkessons afrikanska dansmasker ställs ut samtidigt med utgivandet av en bok som presenterar materialet.
- *Kongospår – Norden i Kongo* – Kongo i Norden är en omfattande presentation av de nordiska etnografiska museernas kongolesiska samlingar. Utställningen finansieras av nordisk kulturfond och byggs i samverkan med Riksutställningar, Kulturernas museum Helsingfors, Nationalmuseet Köpenhamn samt Kulturhistorisk museum Oslo. Utställningen öppnar inför årsskiftet 2005–2006 på Etnografiska museet tom april.
- Då *Kongospår* vandrar vidare avses samma lokaler vid Etnografiska museet att fyllas med samtida afrikansk skulptur och måleri, ett material som tidigare visats i Paris och London. Utställningen innebär starten för en planerad framtida galleriverksamhet i Etnografiska museets magasin Båthuset.
- Den planerade utställningen av textilier från hela världen i ett ”open store” – som för första gången tillgängliggör museets unika textilsamlingar för en bred publik – inleds först efter mångkulturåret.
- *Amerika*: Museet kommer att inleda en revidering av utställningarna om nordamerikanska och nordvästkustens indianer.
- *Asien*: I samverkan med Östasiatiska museet, Riksutställningar, Rädda barnen och Diakonia planeras en utställning och dokumentationsinsats (målgrupp barn och ungdom) i Sverige och i drabbade länder rörande Tsunamikatastrofen. Öppnas på Östasiatiska museet 26 dec 2005. (se även Östasiatiska museet)
- En fotoutställningen som utgår från ett unikt fotomaterial (glasplåtar) om den indiska staden Jajsamler visas under hösten.

- *Euroasien*: Kelimutställningen kommer att turnera till ett flertal svenska museer och kulturinstitutioner i samarbete med studieförbundet Vuxenskolan under hela 2006.

Medelhavsmuseet (stängt för ombyggnad av entré, återöppnas i början av 2006)

- Mångfaldsperspektiv. Mindre nyuppställning av ett urval av museets samlingar av antik konst och konsthantverk från Medelhavsländerna med tonvikt lagd på ett mångfaldsperspektiv. Utställningen lyfter fram hur ständiga kulturmöten, integration och hybridkulturer är själva nyckeln till förståelse för kulturutveckling genom flera tusen år i Medelhavsområdet. Öppnas i februari 2006.
- Museet öppnar en utställning av och med barn omkring kulturell identitet. Arbetsnamn: Jag en världsmedborgare. Ett antal utvalda föremål som refererar till mångfaldsperspektivet utgör inspiration för elevernas tankar och uttryck. Elevernas egna alster ställs ut på museet. Arrangeras i samarbete med utvalda lärare på skolor spridda i Sverige.

Världskulturmuseet

De fem utställningarna som museet öppnade med i slutet av 2004 kommer att vara tillgängliga under starten av Mångkulturåret:

- *Horisonter*
Röster från ett globalt Afrika
I denna utställning berättas en rad historier som anknyter till Afrika – som kontinent, om idé eller som kulturell identitet. Röster ur samtiden och röster från det förflutna öppnar upp några av den globaliserade världens horisonter. Kvinnors och mäns livshistorier, konst, föremål och musik berättar alla om sätt att leva och överleva, om kärlek, glädje och hopp, om förtryck, våld och motstånd.
- *Drömmens syster*
Människor och myter kring Orinoco-floden
Drömmens syster handlar om gränslandet mellan liv och död. Om den mytiska tillvaron som shamanen kan färdas till och om alltings början. I utställningen får du möta regnskogens män,

kvinnor och barn utmed den väldiga floden Orinoco i södra Venezuela.

- *No name fever*
AIDS i globaliseringens tid
Utställningen placerar HIV/AIDS i ett globalt perspektiv. Genom konst, personliga berättelser, film, musik, foton, exempel på politisk aktivism och kampanjmaterial från olika delar av världen får besökaren en bred och känslomässig förståelse av sjukdomen. Mötet med människors oerhörda vilja att överleva inspirerar till hopp och viljan att själv göra något.
- Fred Wilson
Site Unseen: Dwellings of the Demons
Fred Wilson, museets ”visiting artist”, har genomskött museets undermedvetna. Genom att lyfta fram gömda och glömda föremål och människor presenterar han en personlig betraktelse som sträcker sig utanför museets egna samlingar. I ett rum som rent fysiskt vrider det invanda perspektivet förmedlar Fred Wilson på ett subtilt sätt sina kommentarer om inneboende maktförhållanden i museivärlden.
- *390m³ Andlighet*
I det gyllene galleriet finns en kontemplativ plats där besökaren kan samla sina tankar runt ett fåtal väl valda föremål som visar hur människor sökt, uppfattat och avbildat det andliga och *gudomliga*.
- Ett mindre utställningsprojekt, med arbetstiteln *Post Colonial Objects*, är tänkt som en plattform för en offentlig dialog kring de symboliska och samhälleliga betydelserna av föremålen i museets samlingar. Varje vecka väljs ett nytt föremål av någon ur museets personal tillsammans med en personligt utvald extern person. Det blir vernissage på en given tidpunkt varje vecka, då det valda föremålet ställs ut och diskuteras i museets entréhall. På museets hemsida blir det under året gradvis en växande och ganska omfattande utställning och diskussion.
- Utställningen *Contemporary African Design* visar kraftfulla sammansmältningar och hybridformer mellan afrikanska traditioner och samtida, globala tendenser och inflytande i möbelkonst, design och konsthantverk. Utställningen har turnerat i Europa och USA och kommer till Sverige med bidrag från AFFA och Franska Institutet.

- Hösten 2006 öppnas en utställning om *Trafficking*, som är skapad i samarbete med en räckta svenska organisationer, såsom Kvinnoforum, Åklagarmyndigheten, Caritas, Stockholms Stad och Länskriminalpolisen Vgregionen samt internationella partners i Italien, Lettland och Grekland, med bidrag från Europeisk socialfond. Trafficking med människor, med kvinnor och barn för sexuella ändamål, tillhör, liksom illegal handel med kultur- arvsföremål, de områden där den globala asymmetrin i rikedom och klass- och könsbaserade exploateringsformer tydligast framträder.

Östasiatiska museet

- *Indigo*. Indigo används över hela världen och i många kulturer. Jeans och blå naglar – en utställning om Indigo (19 februari–4 juni 2006).
Indigo – världens vanligaste färg, nu som i alla tider.
På risfälten runt om i Asien, i sandöken Sahara, i kontoren på Manhattan likaväl som gatuarbetarna utanför, överallt ser man människor klädda i indigo. Ingen vet när människan först började färga textilier. Men när man började var indigo en av de allra första färgerna.
- I samverkan med Etnografiska museet, Riksutställningar, Rädda barnen och Diakonia planeras en utställning och dokumentationsinsats i Sverige och i drabbade länder rörande Tsunamikatastrofen. Öppnas den 26 dec 2005 på Östasiatiska museet (Även nämnd under Etnografiska museet).

Pedagogisk verksamhet, kunskapsuppbyggnad, seminarier och program

1. Inom ramen för projektet Kongspår på Etnografiska museet kommer seminarier och workshops med internationella och svenska föreläsare att presentera och debattera museernas samlingar i postkolonialt perspektiv. Seminarserien inleds vid Etnografiska museet våren 2006 och fortsätter därefter (tillsammans med utställningen) i Helsingfors under sensvåren och i Köpenhamn hösten 2006.

2. Internationell konferens om Cypern kallad "Finds and results from the Swedish Cypru Expedition – A gender perspective" med ca 30 inbjudna föreläsare från olika länder.
3. Programarbetet inriktas (vid sidan om sådant som ansluter till ovanstående utställningar) bl.a. på Islam som världsreligion, där Etnografiska kan komma att koncentrera på afrikanska tuareger, Mongoliet och Indonesien.
4. Under mångkulturåret kommer pedagogerna vid Etnografiska museet, Medelhavsmuseet och Östasiatiska museet i Stockholm att samarbeta kring Islam. Arbetet syftar till att hjälpas åt att bryta ner några av de fördomar kring Islam som i dag finns bland barn och ungdomar, men också bland vuxna.
5. Den pedagogiska enheten på Världskulturmuseet kommer under 2006 fortsätta sitt arbete med att skapa möjligheter för dialoger kring en föränderlig och globaliserad värld. Genom att bjuda in till reflektioner kring egna och andras värderingar och synsätt vill pedagogerna synliggöra olika sätt att se på världen. Men också visa på den mångfald av identiteter som finns i varje enskild människa och i alla slags grupper av människor. Verksamheten består dels av program som riktar sig till skolor och elever i alla åldrar. Dels består verksamheten av arrangemang som utarbetas i dialog med museiovana brukargrupper.
6. Till programverksamheten i Bagdad café på Medelhavsmuseet kopplas vissa miniutställningar som t.ex. "Children of Baghdad" foton av Anna Papoulis, "Vyer från Istanbul" foton av Guillame Berggren, teckningar grekisk dans (Zeibekiko) av Kostas Ladopoulos etc. Det blir samtal, musik, mat och föredrag till samtliga utställningar.
7. Under programkvällarna 2005 på Världskulturmuseet är 60 % *av och med* konstnärer, artister och föreläsare med icke-europeisk bakgrund. Därutöver handlar ca 20 % *om* mångkulturfrågor. (Resterande program behandlar teman som hiv/aids, sociala rörelser och global rättvisa.) Av de 60 % är drygt 20 % internationella grupper, konstnärer och föreläsare, resten verkamma i Sverige.

Det är viktigt för museet att vara väl förankrad i Göteborg och regionen, och att samarbeta med lokala och regionala artister, konstnärer och föreläsare. Det görs i programserien Community

Night, i vilken vi upplåter våra lokaler, teknik och marknadsföring för organisationer och föreningar att skapa egna program på museet. Under 2005 samarbetar museet bl.a. med IETM (internationellt nätverk för scenkonst), Bwana Club (kritisk kulturproduktion) och Cuba Live (ett svensk-karibiskt nätverk i Göteborg). Kulturinstitutioner, organisationer och utbildningar som är viktiga samarbetspartners är bl.a. Musik i Väst, Museion vid GU och Musikhögskolans Världsmusikutbildning. Museet för också en kontinuerlig dialog med Västra Götaland mångkulturkonsulenter. Syftet med programverksamheten, såväl scenkonst och konserter som debatter och seminarier, är att verka för en samhällelig attitydförändring gentemot olikhet och kulturell pluralism. Under Mångkulturåret 2006 ämnar museet fortsätta på den inslagna vägen med lokala, nationella och internationella program av och med artister, konstnärer och föreläsare av olika kulturell och etnisk bakgrund, för att fördjupa, problematisera och komplettera museets utställningar.

Nedan följer några exempel

Internationellt dansresidens

Som första internationella gäst på museet efter öppningen kom dansaren och koreografen Koffi Kôkô i januari med sitt suggestiva solo Passage. Kôkô är verksam som vodoupräst i västafrikanska Benin, och som koreograf i Paris och Berlin. Världskulturmuseet och danskonsulenterna i Västra Götaland skriver i dagarna en gemensam ansökan om att engagera Koffi Kôkô i ett dansresidens under 2006. Han skulle då med museet som bas tätt arbeta tillsammans med och inspirera regionens dansare. Masterclasses planeras under både Dansbiennalen i maj och Dans och Teater Festivalen i augusti.

Gringo

Ett samarbete, bl.a. i form av debattboxning, har inletts med tidningen Gringo. Eftersom det inte bara är mångkulturår 2006, utan också valår, känns det angeläget att ta pulsen på politiker i frågor kring mångfald och lika villkor. Fram till valet i september programläggs 5–7 debattboxningar, då politiker och makthavare ställs till svars i rinken av initierad debattör. Både politiker och debattör flankeras av rådgivare. Det hela äger rum i en boxningsrink i mitten av museets trappa.

Bwana Club

Sedan 2003 har Världskulturmuseet och Bwana Club ett tätt samarbete. En kontinuerlig dialog har manifesterats i aktiviteter och konserter under Clandestino Festival, i en större fest på museet tillsammans med HDK, och under innevarande höst en omfattande seminarieserie under rubriken ABC Rasism #5 Kritik av exotica. Fortsatt samarbete planeras under 2006.

Design factory

Factory Individual Design är en symbolisk occupation av museet, där nordiska designers och formgivare under en tre dagars happening bor och lever på museet och möter publiken under en helg, medan påbörjade designprocesser löpande förändras genom dialogen med publiken. Innehållet kommer att skilja sig från plats till plats. Det är en tältande och nomadisk utställning, som är menad att vandra vidare innanför EU. Den röda tråden är att det i varje land kommer att visas en utställning som bejakar designers ur ett icke nationellt perspektiv.

Göteborg Film Festival

Samarbetet med filmfestivalen fortsätter. I år arrangerade festivalen och museet ett symposium om Rwanda, tio år efter folkmordet, med Ingvar Carlsson i panelen. Tre nya filmer om Rwanda visades. I år kommer vi att samarbeta kring teman som europeisk flyktingpolitik och trafficking, samt ställa oss frågan om filmare av annan kulturell bakgrund blir nischade av filmindustrin. Filmer och seminarier.

Dansbiennalen

Samarbete med Dansbiennalen manifesteras dels genom en planerad masterclass med Koffi Kôkô (se ovan), dels genom en föreställning av och med Talat Samawi, koreograf och dansare från Angered. Forum för levande historia, Göteborgs Kommun. Samarbetsprojekt kring att utmana fördomar. Målgrupp: 17–25-åringar.

Särskilda uppdrag

Under mångkulturårets inledning kommer totempålen på Etnografiska museet att återföras till Haislaindianerna, British Columbia, Kanada. I Kanada är det ursprungsbefolkningens år

2006. Överförandet kommer att bli en viktig händelse med stor mediabevakning. Statens Museer för Världskulturs samlingar av mänskliga kvarlevor, särskilt från urbefolkningar inventeras 2006. Det är ett regeringsuppdrag. Resultatet kan komma att väcka frågor kring etik och moral, repatriering etc.

Internationella samarbeten och uppdrag

Världskulturmuseet och Red Location Cultural Museum i Port Elisabeth, Sydafrika har inlett ett treårigt samarbetsprojekt, som är ett erfarenhets- och kunskapsutbyte mellan två institutioner där bland annat utställningssamarbete och utveckling av museiverksamhet i ett mångkulturellt samhälle ingår.

Statens Museer för Världskultur har på uppdrag av Sida inlett ett långsiktigt kulturarvssamarbete med museer i Laos, Vietnam och Kambodja. Programmets upplägg utgår ifrån den senaste versionen av Human Development Report, Kulturell frihet i en mångkulturell värld, där FN-organet UNDP slår fast att en hållbar och fredlig global utveckling kräver att kulturell mångfald tillvaratas som en positiv kraft.

Statens Museer för Världskultur har utsetts till nationell kontaktpunkt för Anna Lindh-stiftelsen – ett uppdrag från Utrikesdepartementet. Stiftelsen, som är ett led i Barcelonaprocessens initiativ för interkulturell dialog, består av 35 nationella nätverk inom EU och Medelhavsregionen. I arbetet som koordinator för det svenska nätverket vill Statens Museer för Världskultur skapa en gemensam utgångspunkt för interkulturell dialog och samtidigt utmana bilden av kulturer som homogena och oföränderliga.

Medelhavsmuseet har etablerat sig som koordinator i ett nätverk för museer i Medelhavsregionen. Förutom kunskaps- och erfarenhetsutbyte, inriktas arbetet på att utveckla en gemensam vandringsutställning med utgångspunkt i temat "Born in the Mediterranean".

Hösten 2000 tog Statens Museer för Världskultur initiativ till att bilda ett nätverk mellan museer i Asien och Västeuropa. Utgångspunkten för arbetet i "the Asia-Europé Museum Network" – ASEMUS – är att utveckla olika former för ett gemensamt utnyttjande av de deltagande museernas föremålssamlingar. Detta har resulterat i en rad pågående projekt inriktade på allt från gemensamma vandringsutställningar till forskningsprojekt och utbyte av

kunskap runt bevarandefrågor. ASEMUS samlar i dag ca 60 museer och Statens Museer för Världskultur innehar sedan starten nätverkets sekretariat och administrerar också dess hemsida.

Övriga aktiviteter

Den mångkulturella museirestaurangen Babajan på Etnografiska museet planeras att renoveras vid årsskiftet 2005/2006 och nyöppnas med ett ännu bredare utbud av "cross-over". Restaurangen är en viktig mångkulturell mötesplats. Hela entréfunktionen har omdanats på Etnografiska museet för att möta en ny publik. Museibutiken har utökats och under mångkulturåret kommer varusortimentet att tematiseras för att ansluta till utställningar och programaktiviteter. Till de fysiska förändringar som kopplas till mångkulturåret hör också en ny entrégarderob där ytterplagg från olika kulturer ska presenteras.

Publikarbetet och publikundersökningar

Publikarbetet och publikundersökningar fortsätter inom hela Statens Museer för Världskulturs verksamhet under mångkulturåret. Genom nya kanaler – för att bara nämna ett exempel – tidningen Gringo som är en kanal ut i förorten eller Gringos Hoodsfred festival nås nya grupper.

Samtliga fyra museer har samarbete och kontakter med många invandrargrupper. Världskulturmuseet önskar genomföra en undersökning av "icke-brukarna". Genom kvalitativa och kvantitativa metoder vill museet veta varför många väljer att inte komma till museet. Särskilt intressant i detta sammanhang är naturligtvis att få kvalitativa data på eventuella systematiska mönster av klass och etnicitet i förhållande till, eller exclusion ur, bestämda grupper. Översättningar till olika språk, bl.a. arabiska.

Statens musiksamlingar

Aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006.

Först bör betonas den generella mångkulturella roll Statens musiksamlingar spelar. Musikens roll som gränsöverskridare är viktig. Musiksamlingarna har i sina samlingar och i sin verksamhet naturligt internationella anknytningar, vilka också delvis präglar verksamheten. I samlingarna finns ju musikinstrument från hela världen. Vi arbetar med genrer som t.ex. konstmusik och jazz som är gränslösa i många bemärkelser. Vi har stor expertis i det internationella musikkivet vid samtliga institutioner, inte minst genom Svenskt visarkivs chef som är professor i musik och mångkultur. Vi har också en tradition med konserter med mångkulturellt innehåll. Detta bara för att nämna några aspekter. Sedan gäller det att alltmer utnyttja detta material och dessa kunskaper ur ett mångkulturellt perspektiv. Därför är vårt första projekt:

Interna seminarier kring mångkulturalitet

Det är viktigt att mångkulturellt arbete inte bara blir enstaka projekt, utan att det också blir kunskap om ett förhållningssätt att bruka i det vardagliga arbetet, för den ordinarie personalen. Detta gäller inte minst för kulturarvsinstitutioner, både arkiv, bibliotek och museer. Vi skall därför under 2006 anordna interna personalseminarier kring mångkulturalitet, och försöka koppla detta till det dagliga arbetet med våra olika samlingar.

Vi tänker dels bjuda in externa föreläsare, t.ex. från Mångkulturellt centrum, med frågor som: Vad är innebörden i mångkulturalitet? Vad betyder det? Vi tänker också utgå från den av medarbetare på Statens musiksamlingar skrivna boken: Musik- Medier- Mångkultur, där begreppen och praktiken kring vårt eget material diskuteras. Vi tänker utifrån bl.a. dessa föreläsningar diskutera relevansen av mångkulturalitet i vårt ordinarie arbete.

Men vid sidan av sådan intern verksamhet för den egna personalen skall vi också satsa på och delta i ett antal projekt av mer extern karaktär.

*Internationell musiketnologisk konferens i Jokkmokk den
6–10 september 2005*

Konferensen arrangeras av Statens musiksamlingar i samarbete med Ajtte fjäll- och samemuseum. Konferensens tema tar upp musikens roll i mångkulturella kontexter. Konferensen har två huvudteman:

1. *Administering musical ethnicity – to whom, by whom, with what consequences.* Bearers of specific traditions who become introspective about their own art and traditions may tend to idealize, even theatricalise, their own songs, rituals and art, turning them into showcases of ethnic pride and (in the process) perhaps killing their original functions. Do ethnomusicologists, museums and archives have a role to play in this?
 - a) *Music of minorities as cultural heritage*
How is music of minorities presented in exhibitions and publications? Their place in archives? Who collects and presents the music of minorities?
 - b) When ethnic groups become “minorities: What happens to the music? How is music affected when it is used for representation in multicultural contexts? The role of ethnomusicologists?
2. *Music and landscape*
Do specific landscapes generate specific kinds of music? The relation between nature and culture has been a frequent focus of ethnomusicology. Not least for those living in the circumpolar regions. How are the special circumstances of the Arctic region reflected in music and music making?

Seminarium kring “Herder, nationen och det musikaliska kulturarvet.”

Seminariet är ett samarbete mellan Statens musiksamlingar och Kungliga Historie-, Antikvitets och Vitterhetsakademien. Seminariet kommer att bestå av ett dussintal individuella presentationer, ett par panelsamtal samt musikaliska inslag. Det skall vara den 24–26 februari.

Presentation av temat:

Det är 2005 och Sverige har just fått en ny helgdag – den tidigare lite tveksamt påbjudna nationaldagen har blivit röd i kalendern. Samtidigt proklameras 2006 som ”mångkulturens” år. Svenskhet och mångkulturalism i samma andetag. Det låter som en mot-

sägelsefull ideologisk hyperventilering över kluven tunga. Man talar också mycket om kulturarv i dessa tider.

Moderna tider; ja, men konceptet är inte nytt. Det formulerades på 1770-talet av Johann Gottfried Herder, som i Königsberg och Riga hade avlyssnat östersjöfolkens poesi och politik i en brytningstid: Arvet, det gemensamma och överlämnade, ligger kodat i språket, dikten och musiken. Det är de symboliska uttrycken som möjliggör tillhörigheten, individens upplevelse av kollektiv strävan. Nationerna är konstnärliga projekt.

Vi tänker oss att symposiet skall diskutera tre aspekter:

- Tidslinjer och tankespår: Herderreceptionen i Sverige
- Arvet och samlandet: Herder som ideolog för kulturarvets dokumentation och kanonisering
- Mångfald i mänskligheten? Herder, identitetsarbetet och mångkulturaliteten ur politiskt perspektiv

Internationella musik- och danskvällar för utvecklingsstörda.

Musikmuseet har tidigare satsat på speciella verksamheter för utvecklingsstörda, bl.a. med utställningen "Lirum". Denna verksamhetsgren ska nu utvecklas. Grunden är svårigheten för utvecklingsstörda idag att hitta spännande verksamheter, anpassade för dem. Handlar det om dans och musik har det ofta en mycket traditionell gammeldanskaraktär. Vi tänker därför ordna fyra aftnar dit vi bjuder utvecklingsstörda, bl.a. genom det kontaktnät vi redan utvecklat. Varje afton ska ha en specifik internationell karaktär – t.ex. en västindisk afton, en afrikansk afton osv. Vi ska då spela den musik som är typisk för detta land, och pröva lämpliga danser. På t.ex. en Västindisk afton kan man låta ett Steel-pan band stå för musiken. Besökarna kan också få pröva att spela Steel-pan själva. Vi skall också berätta lite om länderna ifråga, anpassat för de utvecklingsstörda. Kanske också bjuda på någon dryck och mat från landsändan.

På så sätt hoppas vi att även i denna grupp öka kunskapen om andra delar av världen, men framför allt att erbjuda något nytt spännande och roligt.

För detta projekt har vi redan fått ekonomiskt stöd av Statens Kulturråd.

Anställning av Mångkulturarkivare

Statens musiksamlingar har föreslagit Kulturdepartementet en anslagsförstärkning för att få möjlighet att anställa en "Mångkulturarkivarie" på deltid med placering på Svenskt Visarkiv. Denna person skall enligt de föreslagna planerna. I arbetet för denna arkivarie ingår:

- *Identifiering av viktiga nya etniska musikformer i Sverige*
I samarbete med invandrarorganisationer i Sverige och de nyttillsatta mångkulturkonsulenterna och Mångkulturellt centrum kommer en inventering av "Mångkulturens när, var och hur" genomföras. Kartläggningen kommer att inriktas på var etnisk musik spelas och på hur produktionen av levande och medierad musik ser ut för olika etniska grupper i Sverige.
- *Dokumentation genom insamling av befintliga artefakter*
Inspelningar och andra musikanknutna produkter kommer att samlas in och arkiveras på Svenskt visarkiv. I någon mån kommer egna inspelningar att göras men insamlingen kommer till stor del att inriktas på ljud- och videospelningar som gjorts av olika aktörer inom det mångkulturella Sverige. Många invandrarföreningar har egen försäljning av CD och kassetter med sina egna grupper. Initiativ har tagits från Svenskt visarkiv för att få till stånd ett samarbete med Kulturrådet för att arkivera ansökningar och ljudband från musikgrupper och skivbolag som söker turnéstöd respektive fonogramstöd. Dessa ansökningshandlingar kan vara ett bra komplement till insamlingen av "färdiga" utgivna produkter.
- *Egen aktiv registreringsverksamhet, främst video/foto/ljud och skapande av sökbara kataloger*
Det material som redan insamlats av Musikmuseet är knapphändigt registrerat i manuella kataloger. I detta projekt kommer detta material överföras till sökbara databaser på Svenskt visarkiv tillsammans med det nya material som samlas in.
- *Samarbete med högskolor och universitet*
Insamlingsarbeten och annan dokumentation kommer att utföras i samarbete med musikvetenskapliga och etnologiska institutioner. Tanken är att detta arbete ska resultera i ett antal uppsatser på påbyggnads- och fördjupningsnivå.
- *Experthjälp till Vietnam*
Samarbete med SIDA och kulturministeriet i Vietnam genom

Prof. Nguyen Phuc Linh. Under 2006 och fem år framåt kommer Svenskt visarkiv att bistå vietnamesiska musikforskare och arkivarier i ett insamlingsprojekt i Vietnam. Vietnam är ett mångkulturellt land med många olika folkliga musiktraditioner. Nu har man för avsikt att skapa lokala musikarkiv med Svenskt visarkiv som förebild. För att klara detta projekt har man vänt sig till SIDA som är positiva till samarbete. Under åren 2006- 2011 kommer experter på olika områden inom arkivbildning och mångkulturstudier att regelbundet resa till Vietnam för att bistå deras forskare. I Sverige kommer Svenskt visarkiv (Statens musiksamlingar) att erbjuda experthjälp i form av musiketnologer och arkivarier, Sveriges Radio – inspelningstekniker, Rikskonserter – musikproducent och Musikhögskolan i Malmö – musikpedagogik.

Svenska Filminstitutet

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Den svenska filmen har, tillsammans med bioutbudet i stort, de senaste åren speglat och bidragit till en ökad medvetenhet om det mångkulturella samhället. Filmen har även blivit mer tillgänglig för fler. Utbyggnaden av de regionala resurscentrumen är en faktor som har haft stor betydelse för att ge barn och ungdomar i hela Sverige en första kontakt med filmproduktionen.

Det är dock viktigt att i filmens värld driva ett långsiktigt och systematiskt arbete med mångkulturfrågor, och lyfta fram frågor om publikmönster och produktion ur ett mångfaldsperspektiv, liksom frågor om mångfalden bland konstnärliga upphovsmän och bland dem som arbetar administrativt i filmens värld.

Svenska Filminstitutet kommer under Mångkulturåret att fokusera på ett internt arbete riktat till samtlig personal med syfte att höja kunskapen om mångkulturfrågor, samt ett externt arbete riktat till filmbranschen (distribution, produktion, visning etc.), med syfte att i olika sammanhang lyfta frågorna ovan.

Ett detaljerat program för Filminstitutets aktiviteter under Mångkulturåret kommer att utarbetas under hösten.

Externt arbete

Bland de nu preliminärt planerade aktiviteterna finns seminarier vid Svenska Filminstitutets dag på Göteborg Film Festival/Cinemix (januari 2006, målgrupp filmbransch), och vid vårt årliga evenemang Drömfabriken (april 2006, målgrupp unga filmare).

När det gäller publik verksamhet riktad till allmänheten är vårt främsta fönster Cinemateket, som visar film i Stockholm, Göteborg och Malmö. Film av regissörer från hela världen är en viktig del av Cinematekets program och kommer så vara också under Mångkulturåret.

En av Svenska Filminstitutets huvuduppgifter är att företräda svensk film internationellt och att delta i och främja olika typer av internationella samarbeten. Under 2006 kommer en svensk filmvecka att arrangeras i Sydafrika. Svenska Filminstitutets filmarkiv har också undertecknat ett samarbetsavtal med Vietnam.

Internt arbete

Svenska Filminstitutet avser att anordna en intern seminariedag i början av år 2006, för att ge personalen en ökad kunskap om mångkulturfrågor och perspektiv på det egna arbetet. En närmare plan för detta, samt för hur det interna arbetet i övrigt kommer att se ut, utarbetas de närmaste månaderna.

Kontaktperson

Åsa Garnert

Sveriges ambassad, Berlin

Lektorskongress, Bonn

10-12 februari 2006. Denna gång arrangeras lektorskongressen tillsammans med Universität Bonn och Riksbankens Jubileumsfond. Ett större symposium kring frågor om migration i och mellan litteraturer planeras, med deltagande av akademiker från Tyskland och Sverige.

Sameutstallning i de nordiska ambassadernas Felleshus, Berlin

6 april–12 maj 2006. Ambassaden arrangerar en sameutstallning i samarbete med de finska och norska ambassaderna. Projektet bygger på en fotoutställning från Finland. Inom ramen för projektet planeras även en filmvecka med både äldre och nyare samiska filmer, samt ett seminarium om dels det moderna livet sett ur ett socio-juridiskt perspektiv, dels kultur- och språkfrågor. Samisk konsthantverk visas i vitriner och gastronomiska inslag planeras.

Dialoger, Berlin

Även under kommande år arrangerar ambassaden möten mellan tyska och svenska aktörer om aktuella kultur- och samhällsfrågor. Dessa äger rum i de nordiska ambassadernas Felleshus och är vanligen mycket välbesökta. Till våren planeras en dialog om integration, där generaldirektören för Integrationsverket, Andreas Carlgren, kommer att diskutera med en tysk gäst.

Det kan inte uteslutas att ytterligare aktiviteter och verksamheter tillkommer.

Aris Fioretos
Kulturråd

Sveriges Ambassad, Bryssel

Planerade verksamheter och aktiviteter under Mångkulturåret 2006

Ambassaden i Bryssel hör till de åtta utlandsmyndigheter som fått i uppdrag att medverka i Mångkulturåret 2006. Gemensamt för de övriga sju är emellertid att de har, eller planeras få inom kort, en särskild från utbildnings- och kulturdepartementet utsänd tjänsteman med ansvar för kulturfrågor (kulturråd/kulturattaché) placerad vid myndigheten. I Bryssel finns visserligen en sådan utsänd tjänsteman vid EU-representationen, men denne har enbart till uppgift att delta i det sedvanliga förhandlingsarbetet inom EU på detta område och är sålunda aldrig involverad i några bilaterala projekt eller dylikt. - På ambassaden handläggs kultur- och informationsfrågorna i första hand av en lokalanställd tjänsteman på halvtid. Med så begränsade resurser jämfört med de övriga utsedda utlandsmyndigheterna är ambassadens förutsättningar och möjligheter att medverka i Mångkulturåret naturligtvis mycket mer begränsade, vilket också redan framförts till såväl departementet som kommittén.

Projekt och Seminarium

Det projekt som ambassaden för sin del har i åtanke är att få möjlighet att visa ljud- och videoinstallationen *Första generationen* här i Bryssel. Detta skulle då ske i samband med ett seminarium som organisationen *Kunst en Democratie – Cultur et démocratie* planerar nästa år med konstnären Esther Shalev-Gerz på temat konstnärliga och sociala projekt. Eftersom Shalev-Gerz skapat installationen i fråga menar vi att det skulle erbjuda ett alldeles utmärkt tillfälle att parallellt med seminariet anordna en visning. Dessvärre vet vi ännu inte exakt vid vilken tidpunkt under våren 2006 som seminariet kommer att organiseras, men vi hoppas att det skall gå att samordna de två evenemangen, dvs. att den turnering i Europa som Mångkulturcentrum och SI planerar för installationen skall kunna passa in tidsmässigt.

Svenska Ambassaden i Litauen

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Litauen utvecklas så det knakar. Den ekonomiska tillväxten, de internationella kontakterna och kulturlivet andas framtidstro. Gäller det för alla? Romer, homosexuella, kvinnor, barn och förståndshandikappade har det stundtals tufft i ett land som utvecklas.

Vi väljer att diskutera tillgänglighet och delaktighet under Mångkulturåret 2006. Vem tar del av det som bjuds? Och vem är inbjuden? Den som är tjugo år idag i Litauen väljer hellre att gå med kompisarna på klubb, än att gå på teatern. Föräldrar i Vilnius har inte tid och råd att ta sina barn till kulturevenemang. Barn på landsbygden i Litauen har ingen möjlighet att möta kultur. Det finns inga nätverk för att nå ut med turnerande föreställningar och att ta betalt för en biljett ute på landet är otänkbart. En kvinna citerar sin 24-årige son:

Mamma, när ni kämpade för självständighet glömde ni bort min generation. Ni som jobbar med kultur borde göra något bra nu och börja med de små.

Detta bildar underlaget för vår planering under 2006. Vi vill göra VIP-dagar på ambassaden för olika målgrupper, temavecka med lekpark på ambassadens gård blir mittpunkt för utställningar och diskussioner om barns rättigheter och möjligheter och ett trainee-program på Moomsteatern i Malmö för förståndshandikappade och tjänstemän som arbetar för människor med särskilda behov startar.

Ambassaden i Vilnius vill skapa svenska tankerum i Litauen under Mångkulturåret 2006 och använda växtkraften i ett annorlunda och nära grannland i sydost.

Sveriges ambassad i London

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Ambassaden i London kommer att genomföra en rad av aktiviteter som på olika sätt knyter an till Mångkulturåret 2006

1. Pride&Prejudice

Ambassaden initierar under 2005 ett samarbete mellan Beckmans designhögskola samt Central Saint Martins School of Design (CSM). Projektet kommer att innebära att 14 elever från Beckmans kommer att resa till London för att delta i undervisningen på CSM. Därefter kommer 14 studenter från CSM att resa till Stockholm för att studera på Beckmans. Projektet kommer att resultera i en utställning som kommer att visas på Kulturhuset i Stockholm i december 2005 och i London 2006. Ambassaden samarbetar med H&M och British Council UK. Utställningen "Pride & Prejudice" kommer att kretsa kring temat "nationell identitet" och syfta till att belysa såväl föreställningar om "den andre" som synen på den egna nationella identiteten. Ambassaden har för avsikt att visa utställningen i London under Mångkulturåret 2006. Lokal är ej fastställd.

2. Jazz from Sweden

Ambassaden samarbetar med den skotska jazzpromotorn Assembly Direct, Rikskonserter och Svenska institutet. Under 2006 kommer 8-10 svenska jazzgrupper att turnera i Skottland.

Svensk jazz i dag visar på stor variationsrikedom: förutom de självklara rötterna i amerikansk swing och bebop så märks i dag tydliga influenser av folkmusik från olika delar av världen samt multikulturella blandformer. En uppvisning av svensk jazz 2006 inkluderar självklart musiker med olika etnisk bakgrund och de musikaliska uttrycken hämtar på ett naturligt sätt inspiration från olika kulturer.

3. Svensk/brittisk samtalsserie

Ambassaden i London startar under hösten 2005 en svensk/brittisk samtalsserie som ett led i vårt mål att fördjupa våra kulturella relationer med Storbritannien.

Under Mångkulturåret 2006 vill ambassaden genomföra ett seminarium om integration/segregation i den brittiska respektive den svenska skolan. I Storbritannien har en stor mediadebatt följt Trevor Phillips uttalande och förslag, att man i brittiska skolor skulle ha separat undervisning av svarta pojkar (pojkar av afrikanskt eller karibiskt ursprung). Förslaget syftade till att försöka förbättra deras studieresultat. Trevor Phillips är ordförande för *The Commission for Racial Equality*. Förslaget har diskuterats häftigt i pressen av både lärarorganisationer och det brittiska Utbildningsdepartementet (Department for Education and Skills.)

Ambassaden undersöker möjligheten att i samband med ett seminarium om skolan visa filmen "Nya barn i Jordbro" av Rainer Hartleb, som belyser den svenska skolan i ett mångkulturellt Sverige.

4. Svensk pop

Tillsammans med Exportrådet undersöker ambassaden möjligheten att genomföra en satsning på svensk pop. Latin Kings med Dogge Doggelito är ett av de band som vi skulle vilja presentera.

5. Expertinbjudningar till Sverige under 2006

Ambassaden i London har även diskuterat möjligheten att bjuda in brittiska experter inom mångkulturfrågor till Sverige under Mångkulturåret. Då Storbritannien har arbetat med dessa frågor under lång tid och från många olika håll borde det finnas stora möjligheter för Sverige att få nya impulser av brittiska erfarenheter.

Ambassaden åtar sig gärna att, i mån av behov, identifiera och bjuda in brittiska experter som kan dela med sig av sin kunskap.

Sveriges ambassad Moskva

Preliminär planering inför Mångkulturåret 2006

Vi ser två aspekter som mest väsentliga att lyfta fram vad gäller verksamheten i Moskva:

- a) att vid inbjudningar av svenska kulturarbetare till Ryssland sträva efter att ge en mer representativ bild av det idag mångkulturella Sverige;
- b) genomföra projekt i Ryssland på temat tolerans och civilkurage och mot det växande hotet från främlingsfientlighet (i Ryssland såväl som i Sverige).
 - Vi vill med Wallenbergutställningen i november 2006 sätta fokus på den enskilda individen och hennes ansvar. I en serie på cirka tre seminarier kommer dessa frågor att belysas. Inriktning, och uppläggning kommer att beslutas tillsammans med den ryska samarbetspartnern. Eventuellt visas också film (t.ex. Stefan Jarl om Cordelia Edvardson).
 - Vi planerar att försöka få hit en barnteatergrupp från Sverige som tar upp temat om mobbning och tolerans; och/alternativt visa svensk spelfilm (Jalla Jalla, Vingar av glas, etc.) på temat kollision/möte mellan olika kulturer, religioner och traditioner i två regionstäder (Beslan och någon stad vid Volga).
 - Vi vill försöka att få hit svensk regissör som arbetat med ungdomar och dylika frågor i svenska förorter för eventuellt framtida samarbete med teatergrupp här.

Lena Jonson

Svenska ambassaden Paris

Under Mångkulturåret 2006 planerar Svenska Ambassaden och Centre culturel suédois (CCS) följande projekt i Frankrike:

Elektra-projektet

Under 2006 avser vi följa upp Elektra-projektet i Paris i maj 2005 (föreställning av Elektras bröder följt av seminarium om hedersrelaterat förtryck). CCS planerar att visa Ulla Lembergs dokumentärfilm om "hedersmord" "Dialogues in the dark", följt av en diskussion. Om möjligt även gästspel av Riksteaterns tredje del i projektet - "Elektras föräldrar". Vi söker även medverka till att en fransk uppsättning av eller annat samarbete med utgångspunkt i "Elektras bröder".

Filmprogram på CCS på temat temat kulturella minoriteter/
invandring

Långfilm: Zozo (J. Fares), Populärmusik från Vittula (R. Bagher), Misa mi (L. Torell), *dokumentärfilm:* Gå loss! (M. Gertten & E. Bäfving), Nabila (H. Berthas, J. Bjerkner), *kortfilm:* Gömd (H. Heilborn, D. Aronowitsch & M. Johansson), Quinze (R. Larsson)

Henning Mankell och Afrika

Pjäsen *Antiloperna* och temakväll om "Teatro Avenida" på teatrarna *Théâtre du Rond Point* i Paris respektive *La Cricie* i Marseille. Läsningar av andra pjäser på CCS, filmen "Comedia infantil" på *Cinema Le Balzac*, litteraturmöten på *Boréales*, den årligen återkommande nordiska kulturfestivalen i Normandie.

Norra Botkyrka Musik, hiphop, Subörb

Franskt-svenskt samarbetsprojekt med Kulturen i Botkyrka. Möten mellan ungdomar/skolor inom olika typer av projekt samt kulturellt program, bl.a. *street dance* och afrikansk dans. Internationell *workshop*, seminarium och föreställning på CCS i samarbete med Riksteatern/JAM, Subörb.

Gringo

Samarbete med tidskriften *Gringo* för möten om bilden och närvaron av invandrare i media i Sverige och Frankrike – i samarbete med franska mångkulturella medier och Metro France/Paris. (*Gringo* utkommer bland annat som bilaga till Metro Stockholm).

Suède vs France

Poesiprojekt där två franska och två svenska poeter/performance-artister ger en föreställning med egna specialskrivna texter baserade på deras reaktioner på och iakttagelser av det andra landet. Produktion: *Teater Overground* i samarbete med bland annat Franska Ambassaden i Stockholm.

Översättarseminarium

Möte för i Frankrike verksamma översättare av svensk litteratur. Tema: "Det nya Sverige - den nya svenskan". *Workshops* och föredrag av inbjudna svenska (bl.a. Jonas Hassen Kemiri) och franska författare. I samarbete med Svenska Institutet, språkvetaren Ulla-Britt Kotsinas och möjligen Gringo.

1,2,3 Cultures

Årlig litteraturfestival organiserad av europeiska kulturhus och ambassader i Paris under en vecka i maj. Temat för 2006 är "Passages parisiennes" (utländska författare i Paris). Projekt får stöd av Paris stad.

"Beat Cafe" – Sing/songwriter

Följande singsongwriters bor alla i Sverige men med blandade rötter: Jose Gonzales (Parasol), Ane Brun (V2) The Tiny (Eyeball), Wendy McNeill (V2), Anna Ternheim, Lisa Miskovsky, Frida Hyvönen, Laleh ? Tre konserter på CCS under våren 2006 samt minifestival dagen före *Fête la Musique* (21 juni) - i samarbete med Rawpower, ExMS, rikskonserter och andra.

Samlevnad mellan kulturer

Utbyte av erfarenheter om hur vi i Sverige och Frankrike tar emot invandrare och försöker förebygga och lösa problem som kan uppstå i mötet mellan olika (exempelvis Lugna gatan, Elektra-projektet, faddersystem i Sverige, försök att till Frankrike överföra experimentet "låna en människa på biblioteket" - för att kanske bli av med en fördom (Malmö-projektet som fått stor uppmärksamhet i franska medier); *correspondants de nuit, écrivain publique* (som hjälper till vid skriftliga myndighetskontakter) alfabetisering/språkundervisning för att främja invandrarkvinnors ställning, skolombud). Miniseminarier, expertutbyten, studiebesök.

Sveriges ambassad i Tokyo

Planerade aktiviteter under Mångkulturåret 2006

- Pressresor med uppmärksamhet på mångkultur.
- Hjälp till tillresande svenska akademiker och kulturutövare – kontakter med institutioner och forskare – särskilt där japansk samtida intellektuell debatt tar fasta på postkoloniala/multikulturella tänkare.
- Introduktioner av japanska relevanta partners till svenska konferenser och events på mångkulturtemat.
- Seminarium i Tokyo kring barns rätt, barnkulturseminarium under våren 2005, bland annat integration, svenska värderingar om rätt till kultur och hemspråk etc.
- Tensta konsthall introduceras i Japan under Swedish Style 2005 – fortsatt verksamhet i Japan?
- Cirkus Cirkör planerar ev. ny turné i Japan.
- Anna Vnuk – dansare – turné?
- Satoshi Kudo – dansare bosatt i Sverige, föreställning i Japan.
- I Tokyo: klubbevent med deltagare ur undergroundscenen i Sverige.
- Utställning: samarbete mellan Konstfack och Tohoku universitet of art and design

Kontaktperson:
Anette Masui
Kulturråd

Sveriges ambassad i Warszawa, Polen

Mångkulturåret 2006 i Polen

"Mångkultur" så som begreppet definieras i svensk debatt har ingen resonans i dagens Polen. Resultatet av alla grymma händelser under andra världskriget blev ett etniskt rensat Polen. Vårt svenska samtal om mångkultur skulle därför här snarare bli en akademisk fråga, dvs. av intresse för akademiska miljöer.

En polskanpassad tolkning av vårt mångkulturbegrepp skulle kunna vara att lägga *fokus på tolerans* som en grundbult i ett demokratiskt samhällsbygge. Diskussionen om mänskliga rättigheter och dess innebörd på områden som t ex sexuellt likaberättigande, jämställdhet mellan könen och förbud mot barnaga är känsloladdad i Polen och frågorna mycket kontroversiella. Detta belyses inte minst av utgången av valutgången i parlamentsval och presidentval hösten 2005. Med en sådan tolkning av mångkulturbegreppet skulle vi tala snarare om mångfald i tänkande än i etnicitet.

En annan polskanpassad tolkning skulle kunna och borde vara att ambassaden i sin verksamhet riktad in mot det polska samhället konsekvent söker svenska röster och svenska exempel, som i sig utgör uttryck för vår mångkulturella verklighet. Likaväl som kampen för jämställdhet när den tog sats på 60–70-talen bland annat kom till uttryck genom att media medvetet sökte experter och andra intervjuoffer samt exempel bland kvinnor, i strävan att balansera den maskulina dominansen.

Ambassaden tror sammanfattningsvis, att Mångkulturåret 2006 i Polen snarare bör manifesteras genom ett *angreppssätt, en attityd* än genom särskilda tematiska arrangemang.

Mika Larsson
Kulturråd

Sveriges ambassad Washington, USA

Vi bygger en helt ny ambassad (House of Sweden) som invigs på hösten 2006 och tanken är att koppla något med Mångkulturåret till den tiden.

En annan idé är att göra något på temat "Det Nya Sverige" vid invigningen av House of Sweden, programmet för House of Sweden är ännu inte färdigställt.

Peter Wahlqvist
kulturråd

Sveriges Författarfond

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Mot bakgrund av tidsangivelserna i regeringsbeslutet, har författarfondens styrelse planerat att under hösten 2005 påbörja arbetet med att förbereda sin medverkan. Därför har ännu inga aktiviteter planerats som kan rapporteras till den 15 augusti 2005 – enligt önskemålen i samordningskommitténs brev av 31 maj 2005.

Jesper Söderström
Direktör

Talboks- och punktskriftsbiblioteket

Planering inför Mångkulturåret 2006

Talboks- och punktskriftsbiblioteket, TPB, vars övergripande mål är att i samverkan med andra bibliotek tillgodose synskadades och andra läshandikappades behov av litteratur inom ramen för inskränkningen i upphovsrättslagen, planerar följande aktiviteter och verksamheter.

TPB planerar att i sin verksamhet ha ett tydligare fokus på ut- och inlåning av talböcker och punktskriftsböcker på andra språk än svenska. TPB:s produktion/ inlåning är efterfrågestyrd och en ökad satsning innebär först och främst insatser för att öka efterfrågan genom information och samarbete med de olika handikapporganisationerna, invandrarföreningar och med biblioteken.

TPB kommer under 2006 att presentera sin verksamhet på hemsidan på ytterligare språk utöver engelska. Ny broschyr på flera språk kommer att produceras.

TPB kommer att från 2006 anställa en informatör/redigerare med mångkulturell erfarenhet för att kunna stärka TPB:s verksamhet för ökad mångfald i utbudet för personer med funktionshinder som behöver anpassade exemplar för att kunna ta del av verken.

TPB planerar att aktivera sig när det gäller inläsning av de titlar som inom Litteraturstödet får bidrag för litteratur på invandrar-språk. Denna produktion skulle då kunna börja bli tillgänglig även för personer med funktionshinder. TPB kommer att ta kontakt med Kulturrådet för samarbete.

TPB deltar aktivt i det internationella samarbetet mellan bibliotek som producerar talböcker och punktskriftsböcker för att utveckla ett "Global Library" där de nationella biblioteken kan låna/köpa digitala text- och ljudfiler från varandra inom ramen för inskränkningen i upphovsrättslagen.

TPB kommer också i sin internutbildning satsa på att stärka mångkulturen, med föredrag, studiebesök, m.m.

Ingar Beckman Hirschfeldt
Bibliotekschef

Teaterhögskolan i Stockholm

Angående Mångkulturåret 2006

Inför Mångkulturåret besöker Teaterhögskolan *Tune In 2005* i Göteborg 30 september-3 oktober. Tune In ser på scenkonst- och musikområdet och dess strukturer utifrån dagens mångkulturella Sverige. Under konferensen kommer konkreta arbetsmetoder och praktiska erfarenheter presenteras, både från projekt i Sverige och utomlands – för att inspirera kulturlivets aktörer att våga pröva nya sätt för att uppnå etnisk mångfald bland kulturarbetare, studenter, kulturutbud och publik. På Teaterhögskolan hoppas vi att Tune In kommer att hjälpa och inspirera oss att tänka i nya banor och skapa nya kontakter när det gäller mångkulturfrågan.

Clowner utan Gränser i Sverige grundades 1996 och är systerorganisation till den internationella organisationen Payasos sin Fronteras. Clowner utan gränser arbetar med kultur som bistånd i katastrof- och krigsområden världen över. Den svenska organisationen har sedan starten genomfört expeditioner till Bosnien, Estland, Lettland, Makedonien, Indien, Nepal, Mexico, och Algeriet. Teaterhögskolan i Stockholm avser att gå vidare i sitt samarbete med Clowner utan gränser och under 2006 arrangera en kurs som avslutas med en resa till och spelperiod i flyktingläger i Uganda.

Teaterhögskolan planerar att som samarbetspartner delta i två olika projekt samt i Rinkeby som syftar till att stötta elever i grundskolan och gymnasiet med utländsk bakgrund att söka sig vidare till högre utbildning.

Varje termin genomför Teaterhögskolan i Stockholm en serie föreläsningar på ett specifikt tema. Hösten 2006 kommer temat att vara Mångkultur. Vår förhoppning är att vi under denna temarubrik kan bjuda in scenkonstnärer som verkar inom mångkulturområdet för att berätta om sitt arbete. Dessa föreläsningar kommer att vara öppna också för yrkesverksamma skådespelare och mimartister.

Inom ramen för Teaterhögskolans kursverksamhet för yrkesverksamma skådespelare och mimartister strävar vi efter att under hösten 2006 genomföra en kurs med inriktning på utomeuropeisk teater. Vi tänker oss en förberedande teoretisk kursperiod i Sverige med läsning av pjäser, teaterhistoria och estetik som sedan går vidare med en resa och ett möte med en utomeuropeisk teater- och

scenkonstkultur. Detta projekt kommer vi under våren att söka särskilda pengar för.

I relation till skådespelarprogrammets examensföreställning hösten 2006 strävar vi också efter att undersöka det mångkulturella perspektivet när det gäller såväl pjäsval som val av regissör och scenograf.

Beslut och mer definitiva ramar för dessa projekt kommer att fattas sent hösten 2005 eller tidig vår 2006.

Tekniska Museet

En sammanställning av Tekniska museets planer inför Mångkulturåret 2006:

Engelska skolans utställning "Northern lights"

Ett naturvetenskapligt projektarbete om ljus och ljusfenomen som Internationella Engelska (IE-) skolorna arbetar med under hösten -05 och som utmynnar i en utställning på Tekniska museet. Cirka 25 olika nationaliteter är representerade på dessa skolor. Utställningen pågår mellan den 30 januari till den 6 februari

EU-contest

Under en vecka i september samlas ca 100 ungdomar mellan 15 och 20 år, från 35 länder för att tävla om nio priser. Ungdomarna har vunnit de nationella vetenskapstävlingarna i sina respektive länder och får genom EU Contest en möjlighet att möta andra ungdomar från hela Europa med liknande intresse för naturvetenskap och teknik, samt ta del av det bästa värdlandet har att erbjuda inom forskning och kulturliv. Ungdomarna tävlar genom att presentera sina projekt i montrar med affischer och experimentuppställningar. Projekten bedöms av en jury, bestående av forskare från hela världen. Utställningen pågår mellan den 23 september till den 28 september 2006.

TM:s årsbok Daedalus 2005

Några av årsbokens artiklar har temat mångkultur.

Månadens föremål

Varje månad presenteras ett föremål, en arkivhandling, ett fotografi och en bok på museets webbplats. Det mångkulturella perspektivet ska beaktas i urvalet och presentationerna under 2006.

Fotoutställning

Det finns planer på en fotoutställning om svenskt järnverksbygge i Indien på 1860-talet, med utgångspunkt från Jan af Geijerstams avhandling "Landscapes of Technology Transfer. Swedish Iron-makers in India 1860-1864". Det finns ett rikt och unikt fotomaterial i museets samlingar, som varit en viktig källa i avhandlingen.

Internt arbete

Ta fram Mångfaldsplan för Tekniska museet.

Seminarium i mångfald på Mångkulturellt centrum för utökad ledningsgrupp.

Implementering av Mångfaldsplanen sker i en speciellt sammansatt personalgrupp på Tekniska museet.

Kontaktperson

Ulrika Forsberg

Umeå universitet

Planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Aktiviteterna för Mångkulturåret är ännu ej fastställda, utan kommer att tas fram av en arbetsgrupp med docent Mohammad Fazlhashemi som ordförande och med representanter från universitetets fem fakulteter och från studentkårerna.

Universitetet kommer att samverka med såväl länsstyrelsen och Umeå kommun i arbetet med Mångkulturåret 2006.

Kontaktpersoner

Mohammad Fazlhashemi, ordförande i arbetsgruppen
Planeringschef Ingemar Ericson

Världskulturmuseet

Världskulturmuseet vill i dialog med sin omvärld vara en mötesplats som genom känslomässiga och intellektuella upplevelser verkar för att människor känner sig hemma över gränser, litat på och tar ansvar för en gemensam global framtid i en värld i ständigt förändring.

Världskulturmuseet är sedan starten skapat och format utifrån en politisk och professionell ståndpunkt, där mångfald ses som en kvalitet och en rikedom, i såväl kulturyttringar som i samhället i stort. Det är också en del av museets fundament att kulturell mångfald och pluralism omfattar såväl kön, klass, etnicitet, trosuppfattning, utbildning, sexuell orientering etc., och innebär därigenom ett krav på lika bred delaktighet i kulturinstitutionerna. Såväl samarbeten och partnerskap mellan institutioner och externa individer, organisationer och institutioner, som en intern mångfald i personalsammansättning och styrande organ är av grundläggande betydelse för museets arbete.

Utställningsverksamhet

De fem utställningarna som museet öppnade med i slutet av 2004, är alla baserade på en sådan tankegång, och alla kommer att vara aktiva under starten av Mångkulturåret:

HORISONTER

Röster från ett globalt Afrika

I denna utställning berättas en rad historier som anknyter till Afrika – som kontinent, som idé eller som kulturell identitet. Röster ur samtiden och röster från det förflutna öppnar upp några av den globaliserade världens horisonter. Kvinnors och mäns livshistorier, konst, föremål och musik berättar alla om sätt att leva och överleva, om kärlek, glädje och hopp, om förtryck, våld och motstånd.

DRÖMMENS SYSTER

Människor och myter kring Orinocofloden

Drömmens syster handlar om gränslandet mellan liv och död. Om den mytiska tillvaron som shamanen kan färdas till och om alltings början. I utställningen får du möta regnskogens män, kvinnor och barn utmed den väldiga floden Orinoco i södra Venezuela.

NO NAME FEVER

AIDS i globaliseringens tid

Utställningen placerar HIV/AIDS i ett globalt perspektiv. Genom konst, personliga berättelser, film, musik, foton, exempel på politisk aktivism och kampanjmaterial från olika delar av världen får besökaren en bred och känslomässig förståelse av sjukdomen. Mötet med människors oerhörda vilja att överleva inspirerar till hopp och viljan att själv göra något.

FRED WILSON

Site Unseen: Dwellings of the Demons

Fred Wilson, museets ”visiting artist”, har genomskött museets undermedvetna. Genom att lyfta fram gömda och glömda föremål och människor presenterar han en personlig betraktelse som sträcker sig utanför museets egna samlingar. I ett rum som rent fysiskt vrider det invanda perspektivet förmedlar Fred Wilson på ett subtilt sätt sina kommentarer om inneboende maktförhållanden i museivärlden.

390m³ ANDLIGHET

I det gyllene galleriet finns en kontemplativ plats där besökaren kan samla sina tankar runt ett fåtal väl valda föremål som visar hur människor sökt, uppfattat och avbildat det andliga och gudomliga.

I detta sammanhang bör framhävas den sektion av Horisonter-utställningen som är skapad av och med göteborgare som har sina kulturella rötter i området kring Afrikas Horn. Utställningen som helhet behandlar den särskilda kulturella rikedom som den afrikanska diaporan har fört med sig. Uställningsavsnittet handlar också om de sammansatta – och ofta både berikande och konfliktfyllda – identiteter som skapas i den alltmer omfattande globala rörligheten.

Utställningen *Sites Unseen: Dwelling of the Demons* undersöker de historiska och icke ifrågasatta värderingar med vilken västlig vetenskap har mött och lagt under sig andra kulturer genom evolutionsteoretiska och koloniala traditioner. Det är en stark resonans mellan denna utställnings osynliggörande och anonymisering av icke västliga individer och kulturyttringar, och den latent strukturella och personliga rasism som göteborgarna från Afrikas Horn möter.

Ett mindre utställningsprojekt, med arbetstiteln *Post Colonial Objects*, är tänkt som en plattform för en offentlig dialog kring de symboliska och samhällsliga betydelsena av föremålen i museets samlingar. Varje vecka väljs ett nytt föremål av någon ur museets personal tillsammans med en personligt utvald extern person. Det blir vernissage på en given tidpunkt varje vecka, då det valda föremålet ställs ut och diskuteras i museets entréhall. På museets hemsida blir det under året gradvis en växande och ganska omfattande utställning och diskussion.

Utställningen *Contemporary African Design* visar kraftfulla sammansmältningar och hybridformer mellan afrikanska traditioner och samtida, globala tendenser och inflytande i möbelkonst, design och konsthantverk. Utställningen har turnerat i Europa och USA och kommer till Sverige med bidrag från AFFA och Franska Institutet.

Hösten 2006 öppnas en utställning om *Trafficking*, som är skapad i samarbete med en räckvärd svenska organisationer, såsom Kvinnoforum, Åklagarmyndigheten, Caritas, Stockholms Stad och Länskriminalpolisen Vgregionen samt internationella partners i Italien, Lettland och Grekland, med bidrag från Europeisk socialfond. *Trafficking* med människor, med kvinnor och barn för sexuella ändamål, tillhör, liksom illegal handel med kulturarvsföremål, de områden där den globala asymmetrin i rikedom och klass- och könsbaserade exploateringsformer tydligast framträder.

Kommunikation och marknadsföring

Museet har som helhet inte segmenterat sin målgrupp utifrån demografiska variabler, utan pratat om sin målgrupp baserat på gemensamma intressen, attityder och värderingar. De som har ett intresse i den internationella kulturen, globaliseringen, människan olika världar dvs. helt enkelt tycker att världen är ett spännande

ställe är en potentiell brukare av museet. Trots att vi vet att denna inställning delas av många invånare som har sina rötter i andra kulturer, ser vi i våra undersökningar att dessa grupper är under-representerade bland museets brukare.

Museet anser inte att man kommer till rätta med denna skevhet genom masskommunikation, utan att det snarare handlar om skraddarsydds aktiviteter, samtal och samarbetet med och för dessa grupper för att de skall känna att Världskulturmuseet också är en angelägenhet för dem. Redan idag har museet, löpande och tillfälliga, samarbeten och kontakter med många invandrargrupper, men skulle behöva intensiviera det arbetet. Som ett första led i det utökade arbetet önskar museet genomföra en undersökning av "icke-brukarna". Genom kvalitativa och kvantitativa metoder måste museet söka förstå varför många väljer att inte komma till museet. Vad är det som gör att de inte kommer och vad skall till för att de skall komma hit och vara en del av detta museum? Särskilt intressant i detta sammanhang är naturligtvis att få kvalitativa data på eventuella systematiska mönster av klass och etnicitet i förhållande till, eller exklusion ur, bestämda grupper. Vi önskar undersöka hur brett mångfalden i samhället avspeglas i en motsvarande mångfald bland museets brukare – och varför den inte gör det.

Pedagogisk verksamhet

Den pedagogiska enheten kommer under 2006 fortsätta sitt arbete med att skapa möjligheter för dialoger kring en föränderlig och globaliserad värld. Genom att bjuda in till reflektioner kring egna och andras värderingar och synsätt vill pedagogerna synliggöra olika sätt att se på världen. Men också visa på den mångfald av identiteter som finns i varje enskild människa och i alla slags grupper av människor.

Verksamheten består dels av program som riktar sig till skolor och elever i alla åldrar. Utifrån utställningarnas olika teman väcks frågor kring mänskliga rättigheter, identiteter, om att vara "hemma" på flera ställen eller att inte känna sig hemma sig någonstans. Elevernas egna erfarenheter blir utgångspunkten för funderingar kring människors "fria" val, identiteter, nationaliteter och vad det innebär att respektera varandras olikheter.

Dels består verksamheten av arrangemang som utarbetas i dialog med museiovana brukargrupper. Deras erfarenheter, kunskaper och

intressen är utgångspunkten för innehållet. Det kan vara utövare av hiphop-kulturen, homosexuella invandrare, eritreaner i diasporan eller tjejer som vill bli DJs.

Programverksamhet

Med – Av – Om

Där andra städer har scener med ett mångkulturellt programutbud (t ex Södra Teatern i Stockholm och Jeriko i Malmö) har Göteborg hittills saknat en sådan arena. Världskulturmuseet vill vara platsen där man som publik får möta nya och oväntade uttryck - urbana såväl som traditionella - med ursprung i andra kulturer. För museet är det berikande och stimulerande att arbeta med en tydlig internationell profil, men inte helt oproblematiskt. Dels är internationella gästspel kostsamma (resor, traktamenten, boende etc.), men det är också administrativt omständligt att bjuda medborgare utanför EU att framträda på svenska scener. Världskulturmuseet finns sedan några månader tillbaka på den av Migrationsverket godkända arrangörslistan, vilket torde underlätta administrationen något, men för att även fortsättningsvis kunna vara en arena i Göteborg som erbjuder ett icke kommersiellt internationellt utbud i form av film, konserter, dans och teater krävs en mer solid finansiering än den som förespeglas oss för 2006.

Under programkvällarna 2005 är 60 % *av och med* konstnärer, artister och föreläsare med icke-europeisk bakgrund. Därutöver handlar ca 20% *om* mångkulturfrågor. (Resterande program behandlar teman som hiv/aids, sociala rörelser och global rättvisa.) Av de 60% är drygt 20% internationella grupper, konstnärer och föreläsare, resten verksamma i Sverige.

Det är viktigt för museet att vara väl förankrad i Göteborg och regionen, och att samarbeta med lokala och regionala artister, konstnärer och föreläsare. Det gör vi bl.a. i programserien Community Night, i vilken vi upplåter våra lokaler, teknik och marknadsföring för organisationer och föreningar att skapa egna program på museet.

Community Nights och samarbete med små, lokala nätverk och organisationer är en bra början, men vi vill bli ännu bättre på att samarbeta med mindre aktörer, för att få in nya idéer i verksamheten, och personer / konstellationer som kan hjälpa oss att ge nya perspektiv på det vi gör.

Världskulturmuseets programmenhet är liten, och har varken tillräcklig kunskap eller resurser att på egen hand skapa ett rikt och mångfacetterat programutbud. Därför är nätverk – såväl formella som informella – helt avgörande för verksamheten. Under 2005 samarbetar vi bl.a. med IETM (internationellt nätverk för scenkonst), Bwana Club (kritisk kulturproduktion) och Cuba Live (ett svensk-karibiskt nätverk i Göteborg). Kulturinstitutioner, organisationer och utbildningar som är viktiga samarbetspartners är bl.a. Musik i Väst, Museion vid GU och Musikhögskolans Världsmusikutbildning. Vi för också en kontinuerlig dialog med Västra Götaland mångkulturkonsulenter.

Var

All programverksamhet sker i museets lokaler. Det har varit viktigt att under vårt första år profilera huset som en plats när man kan känna sig hemma oavsett ålder, kön eller kulturell bakgrund, och oavsett om man vill delta i ett arrangemang eller bara använda museet som mötesplats.

De olika programmen har ingen inbördes status vad gäller var i huset de presenteras, men vi försöker i möjligaste mån att fysiskt koppla aktiviteterna till de aktuella utställningarna, för att på så sätt låta utställningar och program befrukta varandra. Så har vår lilla scen i Horisonter-galleriet blivit en viktig plats för konserter, film och scenkonst kring afrikansk kultur och diaspora, medan annat program lämpar sig bättre i vår studio eller i den stora trappan i museets foajé.

2006

Syftet med programverksamheten, såväl scenkonst och konserter som debatter och seminarier, är att verka för en samhällelig attitydförändring gentemot olikhet och kulturell pluralism. Under Mångkulturåret 2006 ämnar vi fortsätta på den inslagna vägen med lokala, nationella och internationella program av och med artister, konstnärer och föreläsare av olika kulturell och etnisk bakgrund, för att fördjupa, problematisera och komplettera museets utställningar.

Specifika projekt under Mångkulturåret 2006

Flera samarbetsprojekt är på planeringsstadiet inför Mångkulturåret. Nedan följer några exempel.

Internationellt dansresidens

Som första internationella gäst på museet efter öppningen kom dansaren och koreografen Koffi Kôkô i januari med sitt suggestiva solo Passage. Kôkô är verksam som vodoupräst i västafrikanska Benin, och som koreograf i Paris och Berlin. Passage är en konstnärlig syntes av dessa båda världar, och föreställningen gav oss en fördjupad känsla för vodouns andar i ett strikt modernt formspråk.

Världskulturmuseet och danskonsulenter i Västra Götaland skriver i dagarna en gemensam ansökan om att engagera Koffi Kôkô i ett dansresidens under 2006. Han skulle då med museet som bas tätt arbeta tillsammans med och inspirera regionens dansare. Masterclasses planeras under både Dansbiennalen i maj och Dans och Teater Festivalen i augusti.

Gringo

Ett samarbete, bl.a. i form av debattboxning, har inletts med tidningen Gringo. Eftersom det inte bara är mångkulturår 2006, utan också valår, känns det angeläget att ta pulsen på politiker i frågor kring mångfald och lika villkor. Fram till valet i september programläggs 5–7 debattboxningar, då politiker och makthavare ställs till svars i rinken av initierad debattör. Både politiker och debattör flankeras av rådgivare. Det hela äger rum i en boxningsrink i mitten av museets trappa.

Bwana Club

Sedan 2003 har Världskulturmuseet och Bwana Club ett tätt samarbete. En kontinuerlig dialog har manifesterats i aktiviteter och konserter under Clandestino Festival, i en större fest på museet tillsammans med HDK, och under innevarande höst en omfattande seminarieserie under rubriken ABC Rasism #5 Kritik av exotica. Fortsatt samarbete planeras under 2006.

Design factory

Factory Individual Design är en symbolisk occupation av museet, där nordiska designers och formgivare under en tre dagars happening bor och lever på museet och möter publiken under en helg, medan påbörjade designprocesser löpande förändras genom dialogen med publiken. Innehållet kommer att skilja sig från plats till plats. Det är en tältande och nomadisk utställning, som är menad att vandra vidare innanför EU. Den röda tråden är att det i varje land kommer att visas en utställning som bejakar designers ur ett icke nationellt perspektiv.

Göteborg Film Festival

Samarbetet med filmfestivalen fortsätter. I år arrangerade festivalen och museet ett symposium om Rwanda, tio år efter folkmordet, med Ingvar Carlsson i panelen. Tre nya filmer om Rwanda visades. I år kommer vi att samarbeta kring teman som europeisk flyktingpolitik och trafficking, samt ställa oss frågan om filmare av annan kulturell bakgrund blir nischade av filmindustrin. Filmer och seminarier.

Dansbiennalen

Samarbete med Dansbiennalen manifesteras dels genom en planerad masterclass med Koffi Kôkô (se ovan), dels genom en föreställning av och med Talat Samawi, koreograf och dansare från Angered.

Forum för levande historia, Göteborgs Kommun

Samarbetsprojekt kring att utmana fördomar. Målgrupp: 17–25-åringar.

Internationella samarbeten

Red Location

Världskulturmuseet och Red Location Cultural Museum har inlett ett treårigt samarbetsprojekt, som är ett erfarenhets- och kunskapsutbyte mellan två institutioner där bland annat utställnings-samarbete och utveckling av museiverksamhet i ett mångkulturellt samhälle ingår.

Inbjudan

Blekinge län

Blekinge museum

Prel program, Mångkulturåret 2006:

Utställning – “Karlskroniter – alla dessa inflyttade”.

Under 1700-talets slut när Karlskrona var av särskild betydelse strömmade folk från Europas alla hörn genom stadens tullar. Under hela efterkrigstiden har värnpliktiga och militär personal med olika svenskt geografiskt ursprung passerat Marinbasens grindar. Den högteknologiska utvecklingen under 1990-talet lockade hit IT-folket. Befolkningen har under de senaste decennierna internationaliserats pga. arbetskraftsinvandring, oroligheter och krig ute i världen. Alla är vi karlskroniter som gör att staden Karlskrona lever vidare. I utställningen möter du; Nicolas Arraño, Minire Mujaj, Raj Sai Kumar, Marianne Löje, Hans-Jürgen Schmitz, Iwona Slojka, Salahaddin Hussein, Cecilia Franzén, Raffe Alfiero, Sara Shanbedi, Håkan Lindberg Rosalba Penaloza, Nittaya Sancourt, Nenad Niezic, Semira Tahanur Saeed, Leyla Osman Abshir, Sofia Lovisa Wachtmeister, Augustinus Mazetti, Stephanie Lind, Carl Winter, Johan Gottfrid Zaar, Fredrika Zaar de Pauli, Fabian Philip, Pär Götrek, Dominique Tausi, August Bjerén,...

Utställning – Sweden Rock

Blekinge museum dokumenterade 2005 Sveriges största hårdrocksfestival som varje år arrangeras i Norge. Juni-september

Utställning – Broderiakademien

20 kvinnor med invandrad bakgrund kommer under året tillsammans med 10 blekingska kvinnor studera det blekingska textilarvet. Ett arv med många influenser från andra kulturer. Gruppen ska inspirera varandra och mötas genom textilt skapande.

Vi visar resultatet. Samarr: Hemslöjdskonsulenterna i Blekinge, November 2006-feb 2007

Utställning – KELIM – Symbolfyllda vävar från Kurdistan

Prod: Etnografiska museet, Stockholm. Samarr: Hemslöjdskonsul-
enterna i Blekinge. December.

Kontaktperson: Christina Berup

Blekinge Tekniska Högskola, Karlskrona

Planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

BTH är en teknisk högskola med begränsad kompetens inom kulturområdet. BTH:s aktiviteter kommer att begränsa sig till satsningar inom ramen för grundutbildningen inom sektionen för Teknokultur, humaniora och samhällsbyggnad. Sådana aktiviteter genomförs redan i år, och planeras även för Mångkulturåret 2006, inom ramen för en utställning (SAFE) och utställs i den s.k. Båtsmanskasernen förlagd till Världsarvsområdet i centrala Karlskrona.

Kontaktperson:

Lars Haikola

Rektor

www.bth.se

Karlshamns kommun

Region Blekinge har erhållit statliga medel för att driva ett mångkulturellt arbete i länet. En mångkulturkonsulent har anställts som stöd för kommunerna i Blekinge. Konsulentens uppdrag är att samarbeta över både kommun och kulturgränser.

Karlshamns kommun har sedan flera år en tradition att genomföra en kulturnatt i oktober månad. Under år 2006 kommer temat för "Kulturnatten" att vara mångkultur. Det finns ett stort antal mycket aktiva föreningar i kommunen som är engagerade i arbetet med kulturnatten.

"Alice Tegnér dagarna" kommer att genomföras i april år 2006. Även då kommer mångkulturtemat att tangeras genom bland annat föreläsningar och workshops.

På kulturenheten i kommunen finns följande kontaktpersoner utsedda med särskilt ansvar för aktiviteter och verksamheter som

kommer att bedrivas inom ramen för Mångkulturåret 2006, Brita Elmer, Katarina Henriksson, och Pernilla Ekvall Liljeqvist,

Avsikten med ovanstående exempel på verksamheter är att det mångkulturella perspektivet skall bli en naturlig del i samhällslivet för barn, ungdomar och vuxna i Karlshamns kommun.

Ingrid Stoltz Blekinge

Musik i Blekinge

- Barn & Ungdoms produktioner som vi genomför i Blekinges skolor under vår och höst 2006: "Folkmusikparty" – musik från Afrika, Karibiska öarna & Grekland. "Fy fördom" – fängslade berättelser från Balkan blandat med eldiga rytmer och sentimentala melodier. "Jorden runt på 45 min" – musik från Bulgarien, Australien, Sydostasien. Skolturnéplanen med tid och plats finns på www.musikiblekinge.com
- Under Musik Direkt's lokaluttagningar 4–5/3 (Porcelain, Karlskrona) och länsfinal 1/4 (Stadsteatern Karlshamn) kommer vi att i år genomföra riktade insatser för att nå både deltagare samt publik med olika kulturell bakgrund.
- I våra musikhus och under våra festivaler med ung musik skapas forum och mötesplatser för olika kulturer. T ex Jändelfestivalen maj 2006 samt Lussesmällen dec 2006.
- Under 2006 i vårt samarbete med Estetiska programmet (inriktning musik) kommer vi ta tillvara musikinfluenser från de länder som eleverna representerar.
- Medverkar i ledningsgruppen för integrationsprojektet Teater i Gränslandet, Sunnadalskolan Karlskrona, som har en årlig offentlig föreställning i maj.
- Jazz & Worldmusic läger genomförs i juni 2006, Bräkne-Hoby. Jam med inbjudna artister samt deltagare från olika länder.
- Offentlig dansföreställning där riktade insatser görs för att nå publik med olika kulturell bakgrund 2006-12-03, Konserthuset Karlskrona.
- Utveckla en Mångkulturkatalog i vår region som ska finnas tillgänglig på internet.

- Genomföra Inspirationsdagar i respektive kommun i Blekinge för att belysa Mångkulturåret 2006.
- Dessa dagar ska innehålla olika föreläsningar, debatter samt musikunderhållning.
- Kontaktperson för våra aktiviteter under Mångkulturåret: Christina Vermandis

Olle Lind Länsmusikchef
Musik i Blekinge

Dalarnas län

Borlänge bibliotek

Till biblioteket kommer alla sorters människor: barn, vuxna, studenter, skolelever, föräldrar, tonåringar, turister, invandrare, arbetslösa och pensionärer.

Den ordinarie verksamhet vi har är väl anpassad för bland annat invandrargrupper.

Biblioteket tillhandahåller medier på ca 30 språk, antingen i det egna beståndet eller i form av depositioner från länsbibliotek och Internationella biblioteket.

Övergången från VHS-video till DVD gör att många låntagare med andra modersmål än svenska har ett större utbyte av att låna filmer på biblioteket.

Gratis tillgång till Internet i IT-verkstan är ett mycket viktigt medel för invandrare att hålla kontakt med släkt, vänner och nyhetsmedia i sitt ursprungsland.

Bibliotekets stora tillgänglighet (och billiga café) gör det också till en utmärkt träffpunkt. Inte bara för att träffa vänner, utan också för att knyta kontakter med människor man kanske aldrig annars skulle träffa.

Borlänge bibliotek har också personal med rötter i andra kulturer. Den språkkunskap och de erfarenheter den personalen har är ovärderlig i mötet med våra låntagare.

Biblioteket har information på ett flertal språk på hemsida och i form av skriven information, bland annat på persiska, kurdiska och somali.

Under 2006 kommer biblioteket att bedriva ett flertal projekt som kommer att förbättra verksamheten för invandrare.

Tillsammans med Verdandi kommer vi att bedriva läsfrämjande verksamhet i tre bostadsområden där många av de boende har mångkulturell bakgrund, Tjärna ängar, Bullermyren och Jakobsgårdarna.

Biblioteket kommer också att delta i ett Kulturrådsfinansierat projekt i metodutveckling för invandrarverksamhet.

Under 2005 genomför biblioteket och vuxenutbildningen tillsammans ett projekt med studiebibliotekarie som vi hoppas ska kunna fortsätta i någon form. Studiebibliotekarien och en assistent

med kurdiskt ursprung har riktat mycket av sin verksamhet mot sfi.

Även tillgänglighetsprojekten biblioteket bedriver påverkar situationen för invandrare då vi kommer att producera information på lätt svenska.

Borlänge bibliotek
Kerstin Årre

Dalateatern

Mångkultur på Dalateatern 2006.

Sedan 1960-talet pågår en omfattande förändring av Sveriges befolkningssammansättning. Detta är en av de viktigaste samhällsomvälvningarna i Sverige på mycket lång tid. Dalateatern kommer år 2006 och 2007 i sitt konstnärliga arbete förhålla sig till detta. Tema Sveriges förändring.

Sedan hösten 2004 arbetar vi med ett förhoppningsvis 3-årigt projekt, med stöd från Kulturrådet, som heter Spjutspets Mångfald/Borlängeprojektet. 05/06 arbetar en skådespelare heltid och en producent halvtid med detta. Under september-december 2005 arbetar ytterligare en skådespelare med projektet. Vi har numera ett kontor i Borlänge. Flera av oss andra medarbetare på teatern är också engagerade i projektet. Projektet är till för att nå nya publikgrupper, finna nya berättelser, bygga nya nätverk för teatern m.m. Ansvarig för projektet är teaterchef: Astrid Assefa, producent: Mats Höjer, projektledare/skådespelare: Måns Clausen, dramaturg: Lotta Neuhauser.

Våren 2006. Vuxenföreställning urpremiär på "I djurens ögon" av Ninna Tersman. Temat i pjäsen är främlingar och främlingskap på många plan. En mycket intrikat och konstnärligt spännande pjäs om möten och samspel mellan människor i Sverige i isolerad jordbruks och skogsbygd. Personerna kommer från Balkan och från "svensk" glesbygd.

Våren 2006. Eventuellt kommer vi att producera en föreställning speciellt för Spjutspets Mångfald/Borlängeprojektet.

Hösten 2006. Det är inte helt klart vad vi kommer att arbeta med för text, men temat är mångfald med fokus på etnicitet. Troligen kommer föreställningen att knyta an till Spjutspets Mångfald/Borlängeprojektet.

Teatern medverkar sedan två år i Dalarnas Mångfaldsråd som är ett nätverk för myndigheter och institutioner. Genom Mångfaldsrådet kommer vi att medverka i utåtriktade arrangemang som än så länge befinner sig på planeringsstadiet.

De gästspel vi väljer att arrangera eller samarrangera kommer att ha relevans för Mångkulturåret.

Vi strävar efter mångfald bland medarbetarna på teatern och det beaktar vi vid rekrytering av personal. I dagsläget är 15% av de anställda på teatern födda utomlands eller har föräldrar födda utomlands. Alla ålderssegment i arbetsför ålder finns representerade på teatern och fördelningen mellan kvinnor och män är 50–50.

Vi har ett brett upplagt kompetensutvecklingsprogram på Dalateatern. I detta ingår bl.a. föreläsningar och diskussioner om mångfald och mångkultur.

Dalateatern

Konstnärliga mål 2005–2010

Dalateatern ska vara en mötesplats för vår tids angelägna samtal. Regionalt, globalt – samtida

Minst en produktion per år ska vara nyskriven, gärna originaldramatik skriven för Dalateaterns publik och ensemble.

Dalateatern ska söka samtidsspeglings som överraskar och utmanar snarare än bekräftar den gängse ordning som ofta tas för given.

Dalateatern ska genom sina konstnärliga val skildra regionens samspel med och beroende av omvärlden nationellt och globalt.

Dalateatern ska vara en inbjudande mobil mötesplats för länets befolkning. Detta påverkar de konstnärliga valen och det ställer särskilda krav på föreställningens form.

Dalateatern ska via sina teateruppsättningar och via andra aktiviteter aktivt söka nya publikgrupper vad det gäller ålder, etnicitet, genus och klasstillhörighet.

Målsättningen att nå nya publikgrupper ska präglade de konstnärliga valen, val av repertoar, tilltal, spelsätt och val av spelplatser.

För vuxna ska Dalateatern spela angelägen teater i hela länet och därigenom bli en mötesplats för länets befolkning.

Dalateatern ska spela barn och ungdomsteater i länet med det på teatern utformade pedagogiska helhetskonceptet.

Dalateatern ska ha en kontinuerlig soppateaterverksamhet.

Dalateatern ska arrangera och ta emot gästspel som kompletterar teaterns egen repertoar.

Dalateatern ska stödja amatörteaterföreningar i länet genom kunskapsförmedling, utlåning av material och konstnärligt samarbete.

Dalateatern ska samarbeta med landets teatrar och då främst de övriga länsteatrarna, med länets kulturinstitutioner och med Högskolan Dalarna.

Dalateatern ska driva och delta i längre och kortare projekt för att nå nya publikgrupper, söka nya ämnesområden, ny dramatik, nya dramatiker etc.

Dalateatern ska aktivt arbeta för att rekrytera medarbetare med hög yrkeskompetens, medarbetare som speglar befolkningsammansättningen i landet vad det gäller genus, etnicitet, ålder och klasstillhörighet.

Dalateatern ska rekrytera medarbetare med hög yrkeskompetens som har erfarenhet av och engagemang för att skildra vår samtid. Teatern ska söka medarbetare som stärker Dalateatern som mötesplats.

Utdrag ur

LANDSTINGET OCH KULTUREN

Vision och mål 2005–2010

Dalateatern

Dalateatern som sedan 1975 är regionens länsteater har landstinget som stiftare. Teatern har sina två scener, administrativa lokaler, syateljé m.m. i Falu Folkets Hus. Verkstad och lager är inrymda i andra lokaler i Falun. Dalateatern spelar teater för barn, ungdom och vuxna i länets alla kommuner och gästspelar även utanför länet. År 2002 tilldelades Dalateatern regeringens 3-åriga Nationella Uppdrag för Barn och Ungdomsteater 2003–2005. Dalateatern tar emot gästspel, ordnar föreläsningar och andra aktiviteter. Dalateatern samarbetar med andra kulturinstitutioner i och utanför länet. Teatern har ett särskilt uppdrag att samarbeta med och stödja länets amatörteatergrupper. Dalateatern ska

- bli den lockande (mobila) mötesplatsen för länets invånare där tidens angelägna ämnen behandlas och tolkas konstnärligt fantasieggande, överraskande och inspirerande
- fördjupa teaterns förankring i regionen
- identifieras som den resurs en för utveckling, framtid och ett gott liv i regionen
- arbeta för att det finns personella och ekonomiska resurser för att bedriva både barn-, ungdoms- och vuxenteater inom ramen för Dalateaterns verksamhet
- bli en teater med etnisk mångfald både på och bakom scenen
- ha en flexibel, lyhörd och experimenterande ensemble
- verka för större och mer ändamålsenliga lokaler i Falun gärna i samarbete med andra kulturinstitutioner
- förbättra arrangörsnätet
- utöka sitt samarbete med övriga kulturinstitutioner i länet och med Högskolan Dalarna
- utveckla samarbetet med närbelägna länsteatrar

Högskolan Dalarna

Högskolan Dalarna avser att engagera sig i Mångkulturåret 2006 på flera sätt. Dels genom att i högre grad uppmärksamma de mångkulturella aktiviteter som alltid ingår i vår verksamhet, dels genom några nya aktiviteter.

Öppna föreläsningar

Olavi Hemmilä föreläser om Rabindranath Tagore, en indisk författare som fick Nobelpriset i litteratur 1913. Tagore är fortfarande mycket populär både i Indien och Bangla Desh. Därför väckte det stor uppståndelse när hans nobelprismedalj stals från ett museum utanför Calcutta i mars 2004. I maj 2005 överlämnade Sveriges ambassadör i Indien, Inga Eriksson Fogh, två kopior av den stulna medaljen till Indiens utrikesminister. Hemmilä var närvarande vid den högtidliga ceremonin och har även publicerat en skrift i Indien om Tagores båda resor till Sverige 1921 och 1926.

Föreläsningen ger en allmän överblick över intresset för Indien i Sverige genom historien, och hålls i Högskolan Dalarnas huvudbyggnad i Falun, kl 18.00 måndag 30 januari.

Inga-Lena Ångström-Grandien föreläser om en resa till arkipelagen Solovskij i september 2004. Föreläsningen har rubriken Solovskij i Vita havet – från kloster till fångläger. Onsdagen 15 februari kl 18.00 i Högskolans huvudbyggnad i Falun.

Una Cunningham föreläser på temat ”Att växa upp med två språk och kulturer”, Growing up with two languages and cultures. Oktober eller november 2006.

Marit Nybelius belyser mediabevakning i minoritetsgrupper, och tar Sydtyrolen som exempel. Oktober 2006.

Irländskt centrum

Dalarna University Centre for Irish Studies (DUCIS) är en del av ämnet engelska vid Högskolan Dalarna. Syftet med centret är att ge tillfälle till irländska studier i Sverige, att bredda området irländska studier genom att inkludera teoretiska och filosofiska perspektiv, att organisera konferenser och symposium och så vidare. Mer information finns på Högskolans webbsidor.

Integration

Det internationella kontoret ska i samarbete med studentkårerna i Falun och Borlänge intensifiera arbetet med att integrera de internationella studenterna. Här kommer flera mångkulturella aktiviteter att bli aktuella. Våra internationella gästlärare ska också i högre grad synliggöras och användas som resurser under Mångkulturåret.

Seminarieserier

Mångfald: I styrdokument, tankar och fikarum. En seminarserie som vänder sig till verksamma inom skolan, socialtjänst, landsting, länsstyrelse, försäkringskassa, arbetsförmedling samt andra berörda och intresserade. Syftet är att stimulera deltagarna till reflektion över ”mångfald” och integration, både som politiska strategier och samhällslig verklighet. Serien innehåller 8 träffar.

Tre världsreligioner i möte med varandra. Planerad seminarie-serie.

Genusperspektiv i olika kulturer. Bland annat redovisas en studie gjord i Tanzania gällande mäns syn på preventivmedel. Planeras.

Mångkultur inom ljud- och bildproduktion. Seminarier i serie inom mediavetenskap. Planeras.

Samarbete

Inledande möten om samarbete mellan olika aktörer i Dalarna under Mångkulturåret 2006 har hållits. Bland annat har det diskuterats en konstutställning i samarbete med Dalarnas Museum.

Professor Anette Timmerlid, Mångfaldssamordnare, Mark Dougherty, Ordförande i Utbildnings- och forskningskansliet vid Högskolan Dalarna och forskningsnämnden vid Högskolan Dalarna

Länsstyrelsen Dalarna

Planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006.

Länsstyrelsen Dalarna kommer att engagera sig i Mångkulturåret 2006, dels genom egna aktivister, dels som partner med andra aktörer i länet, bland annat genom Mångfaldsrådet, ett regionalt nätverk för integration och mångfald, som Länsstyrelsen driver och administrerar.

Några exakta datum är dock, med något undantag, ännu inte fastställda.

Aktiviteter med anknytning till introduktion av länets integrationsstrategi

Under hösten 2005 kommer en integrationsstrategi "Dalarna ett län för alla", som tagits fram av Länsstyrelsen i samverkan med en rad aktörer i länet, att beslutas. I samband med att den sedan presenteras och förankras ute i länet planeras aktiviteter under 2006 som också kommer att ha inslag med anknytning till Mångkulturåret. Tider, platser och program ännu inte klart.

Barnens Vasalopp-Integrationsloppet

Förra året ordnade Länsstyrelsen i samarbete med Vasaloppet Barnens Vasalopp-Integrationsloppet. Loppet var öppet för alla men en särskild satsning gjordes på invandrarfamiljer. Syftet var att skapa en mötesplats och ge en inblick i svensk vintersport och den bit av svensk kultur som Vasaloppet utgör. Tanken är att Barnens Vasalopp ska bli en årlig mötesplats och 2006 planeras det gå lördagen före stora Vasaloppet.

Tid: Lördagen den 25 februari 2006 Plats: Mora

Mångkulturella möten i landshövdingeresidenset

Planer finns också på en serie mångkulturella möten i residenset i Falun med landshövding Ingrid Dahlberg som värd. Tanken är att först ha ett inslag med en gäst inom kulturområdet – författare, musiker eller konstnär t ex – och sedan ha diskussioner kring mångkulturfrågor med speciellt inbjudna gäster som representerar t ex kommuner, myndigheter och organisationer i Dalarna. Datum och program ännu inte klara.

Mångkultur i samband med olika aktiviteter under 2006

Länsstyrelsen kommer också att ha mångkulturella inslag i samband med olika aktiviteter under året, t ex seminarier, konferenser och informationsmöten för den egna personalen.

Bland annat pågår dialog med ett mångkulturellt centrum, Barawuloo som är en mötesplats med ambition att korsbefrukta kultur och tankar. Verksamheten präglas av afrikansk kultur (sång, dans, utställningar, berättelse om afrikansk kultur och tradition, m.m.). En aktivitet för Länsstyrelsens personal planeras redan i höst, 2005.

Mångkultur i Länsstyrelsens nyhetsbrev Dalia

Länsstyrelsens nyhetsbrev för jämställdhet och integration, Dalia följer Mångkulturåret och i nästa upplaga som kommer ut i oktober startas en reportageserie om Mångkulturåret i Dalarna som sedan kommer att fortsätta under 2006.

Webbplats för mångkulturåret i Dalarna – www.dalarna.se/mångkulturåret

Om behov finns kan Länsstyrelsen även åta sig att skapa en särskild informationsplats för mångkulturåret i Dalarna på länets gemensamma webbplats Dalarna.se. Något liknande gjordes i år inför nationaldagsfirandet i länet med kalendarium, informerande bakgrundstexter, länkar m.m. Innehållet i en mångkulturwebb för Dalarna är beroende av hur den nationella webbinformation utformas.

Seminarium om fortsättningen

Länsstyrelsen kan tänka sig att ta initiativ till ett seminarium i slutet av 2006 för att med andra aktörer i länet diskutera hur man följer upp och utvecklar erfarenheterna från Mångkulturåret.

Inger Eriksson
Länsråd

Malungs kommun

Inför det mångkulturella året 2006 planerar vi att

1. ha olika utställningar bl.a. en fotoutställning från Bosnien
2. visa ett bildspel om hur kulturmöten sker – svårigheter och glädjeämnen
3. samarbeta med sfi-elever, som ska göra olika specialarbeten om sina hemländer och redovisa dem i samband med olika programslag ev. med mat och dryck
4. dräktutställningar – svenska och utländska
5. samarbeta med Internationella föreningen om olika temata
6. förhoppningsvis ordna musikprogram m.m.
7. Skyltningar/information om litteratur från de olika invandrarländerna.

Margaretha Hedblom, Kulturchef

Gotlands län

BAC- planerade aktiviteter under 2006

Under 2006 kommer Baltic Art Center i Visby (BAC) att arbeta med följande konstnärer: Hassan Khan, Kairo, Egypten, Rosa Barba, Sicilien/Amsterdam, Jonas Mekas, Vilnius/New York Fiona Tan, Pekan Baru/Amsterdam, Ibon Aranberri, Bilbao, Baskien.

BAC program har en internationell karaktär och en inriktning på konstnärliga projekt som har en politisk dimension. Under 2006 kommer BAC att arbeta med konstnärer från Indonesien, Baskien, Litauen, Italien och Egypten.

Programmet är redan lagt, men då Yvonne Rock besökte BAC diskuterade vi möjligheten att Mångkulturåret samarbetar med BAC om ett seminarium som diskuterar aktuella frågeställningar som kan kopplas till något av BAC's produktionsprojekt under året.

Som exempel kan nämnas Fiona Tan, som är född i Pekan Baru i Indonesien med en kinesisk far och en australisk mor, uppväxt i Australien och bosatt i Europa sedan hon var 18 år har frågeställningar om identitet och etniskt ursprung haft en central roll i Fiona Tans konstnärskap. Ett intresse som omfattar en granskning av eget och andras seende. Blicken som "upptäcker det okända", den koloniala, turistiska, objektifierande blicken.

Genom att använda sig av det dokumentära både som material och som metod lyckas Fiona Tan peka på hur bilder på olika sätt kan förmera vår kunskap. Konstnärens intresse för dokumentation utifrån en antropologisk utgångspunkt tar sig uttryck i att hon själv använder sig av denna form som en undersökande kritik riktad mot den underförstått objektiva sanningen i dokumentära skildringar och arkiv. Hon fokuserade tidigt på hur sammanställandet av arkiv har utvecklats till att i vidare mening behandla hur makt kan utövas genom kategorisering, systematisering och historieskrivning.

Baltic Art Center är ett center för internationell samtidskonst. 2001 startade BAC en konsthall i Björkanderska magasinet i Visby. Förra året, 2004, påbörjades programmet Production-in-Residence (PIR) som innebär att BAC flyttat fokus från det aktiva pedagogiska publikarbetet till den konstnärliga processen, produk-

tionen. BAC tar här på sig rollen som producent och bjuder in konstnärer till ett mer långsiktigt och fördjupande arbete, en kreativ process, samt att under arbetets gång kunna redovisa den.

Varje år får fyra stycken juryutvalda konstnärer denna chans. Just nu är det Annika von Hausswolff som arbetar i programmet. Tidigare i år har Henrik Andersson och Alexander Gutke haft samma möjlighet vilket har resulterat i två uppmärksammade utställningar.

Programmet är ensamt i sitt slag i Sverige men liknande idéer finns, och PIR tillför just nu den nationella konstscenen en unik plats för både oetablerade som redan etablerad konstnärer. En plats att experimentera och utvecklas i.

För mer information besök www.balticartcenter.com

Prel. verksamhetsplan bifogas. se sid 2

Johan Pousette verksamhetsledare

Bac prel. planering

2006 period

Hassan Khan	feb-mars 06
Rosa Barba	april – maj 06
Jonas Mekas	maj – aug 06
Fiona Tan	aug – sept 06
Ibon Aranberri	nov – dec 06

Gävleborgs län

Gävle kommun

Gävle kommun genom förvaltningen Kultur & Fritid Gävle har gjort en inventering över planerade satsningar under 2006 som vi nu känner till.

Det mesta ligger fortfarande på planeringsstadiet så därför har vi inga datum inplanerade.

Biblioteksaktiviteter:

Kontaktperson, bibliotekschef Lisbeth Forslund 026/17 94 03

Valbo bibliotek

Mångkulturellt bord och bokprat. All personal på filialen är engagerad.

Andersbergs bibliotek

I stadsdelen Andersberg planeras ett samarbete mellan Helges fritidsgård, Andersbergsskolan och biblioteket som syftar till att jobba med text och musik för invandrarbarn.

Stadsbiblioteket

En barnbokshelg med inriktning på berättande och böcker på olika språk planeras. Det blir även föreläsningar och författarbesök som vänder sig till en vuxen publik samt skyltning av författare från olika länder.

Musikprojekt: Kontaktperson konserthuschef Hans "Surte" Norin, 026/17 29 04

Världsmusikensemble i Gävle Konserthus

Det här är ett treårigt projekt som tar sin början under mångkulturåret 2006. Projektet skall lägga den konstnärliga, organisatoriska och ekonomiska grunden för en fast ensemble med mångkulturell profil i Sverige. Ensemblen skall turnera nationellt och internationellt och genomföra konstnärligt utvecklingsarbete i form av workshops och seminarier tillsammans med kvalificerade musiker med olika kulturell bakgrund. Regionalt i Dalarnas och Gävleborgs län skall ensemblen genomföra bl.a. pedagogiska projekt i samarbete med skolor, musik/kulturskolor och folkmusikorganisationer.

Syftet är att främja kulturell mångfald inom musiklivet. Projektet kommer också att skapa nya regionala nätverk och kontaktytor mellan musiker, producenter och arrangörer.

Projektet presenterades i en av lokaltidningarna från vilken några kopior bifogas denna redovisning.

Håkan Arkeby
Adm chef

Gävle Symfoniorkester

Gävle Kommunen har 9,2 %, 8405 personer med utländsk bakgrund

(2003-12-31, SCB). Som personer med utländsk bakgrund räknas de som har utländskt medborgarskap eller som är födda utomlands. Den klart största gruppen med utländsk bakgrund i Gävle kommer från Finland, sedan följer personer från Irak, Iran, Turkiet och Norge.

Planerat arrangemang under våren 2006:

Gävle Konserthus, Gevaliasalen, lördag den 11 februari 2006

Familjekonsert i samarbete med Gävle Kulturskola där barn från andra kulturer medverkar. Föräldrar till medverkande barn får tillgång till en fribiljett per familj.

Kommande konserter och aktiviteter

Vi har tyvärr inte planerat fler aktiviteter för våren 2006. Vi har hittills inte haft personalresurser att söka upp och aktivt samarbeta med de föreningar som finns med syfte att verka för andra kulturer och då särskilt kulturer med annan än västerländsk bakgrund. Sedan en månad tillbaka har vi dock anställt en producent på heltid vilket ger möjligheter till längre framförhållning och ett fördjupat kontaktnät med människor och organisationer i Gävle med omnejd.

Planeringsarbetet gällande säsongen 2006/07 påbörjas inom kort där hösten 2006 kommer att innehålla konserter och aktiviteter som berör det mångkulturella perspektivet. Vi har för avsikt att samarbeta med Invandrarcentrum i Gävle Kommun och kommer redan den 29 september 2005 att medverka i samband med deras 20-årsjubileum. Gävle Symfoniorkester är den mest invandrartäta arbetsplatsen i Gävle Kommun där 27 % av de anställda kommer från andra kulturer och 11 nationer förutom Sverige finns representerade bland musikerna.

Vi kommer också att söka upp och aktivt samarbeta med de föreningar som finns med syfte att verka för andra kulturer. Vi tror att det är nödvändigt med personlig kontakt från orkestern till dessa föreningar för att tillsammans komma fram till hur vi ska få medborgare från flera kulturer att ta del av det vi producerar.

Vi ber att få återkomma med redovisning gällande hösten 2006 i månadsskiftet februari-mars 2006 när säsongsprogrammet 2006/07 börjar ta form.

Beryl Lunder
Gävle Symfoniorkester
Intendent

Högskolan i Gävle

Under 2006 är följande kurser med mångkulturell inriktning inplanerade vid Institutionen för Pedagogik, didaktik och psykologi:

- Fyra musiktraditioner i ett mångkulturellt Sverige A 5p
- Musik i den mångkulturella barngruppen B 5p
- Musik i undervisningen ur ett mångkulturellt perspektiv B, 5 p

- Music, Dance and Art in Children´s Everyday Life A 5p
- European Cultural Encounters A 5p
- Kulturmöte, lärande, lek och barns utveckling i intern. persp. I A 10p
- Kulturmöte, lärande, lek och barns utv. i intern. persp. II B 10p
- Kulturmöten. Barns och ungas identitet och subjektskapande B 5p

Utöver ovanstående är vi även delaktiga i följande:

The XXII European Seminar in Ethnomusicology (ESEM) will take place from September 6 to 10, 2006 in Jokkmokk, Sweden. The seminar venue will be Ajtte – the Swedish Sámi Museum. The seminar organizer will be The Swedish National Collections of Music in co-operation with Ajtte museum and the Department of Education and Psychology at the University of Gävle.

Jokkmokk is on the Arctic Circle and in the heart of Swedish Lapland. Ajtte is perhaps the most important cultural centre for the Sámi in all parts of Fennoscandia.

Preliminary themes for the conference:

Administering musical ethnicity – to whom, by whom, with what consequences.

Multicultural societies are often compared to mosaics. The multicultural society comprises a frame in which different groups or "cultures" form a pattern like the tiles of a mosaic. The mosaic presupposes difference to be entitled to a place the tiles must be clearly distinguishable. Accordingly ethnic awareness in this context can reinforce, change and even destroy local musical traditions. Bearers of specific traditions who become introspective about their own art and traditions may tend to idealize, even theatricalize, their own songs, rituals and art, turning them into showcases of ethnic pride and (in the process) perhaps killing their original functions. Outsiders may contribute to this, or they may even lead and completely stage such developments, while claiming shared ownership of a tradition (some governments do this). Do ethnomusicologists, museums and archives have a role to play in this? And if we wish to play such a role, is this not just a different way of claiming shared ownership?

Music of minorities as cultural heritage.

How is music of minorities presented in exhibitions and publications? What is the place of music of minorities in museums and archives (national and other)? Who has the responsibility for collecting, maintaining and presenting the music of minorities?

When ethnic groups become 'minorities': what happens to the music?

How is music affected when it is used for representation in multi-cultural contexts? What are the roles of ethnomusicologists?

Music and landscape.

Do specific landscapes generate specific kinds of music? The relation between nature and culture has been a frequent focus of ethnomusicology. For all peoples, not least for those living in the circum-polar regions, nature is present in daily life and in music. How are the special circumstances of the Arctic region reflected in music and music making? This theme has a comparative perspective and is an invitation to a discussion of musical forms that are characterised by their existence in the circum-polar regions.

Förslagen har tagits fram i samarbete med Institutionen för pedagogik, didaktik och psykologi.

Högskolan i Gävle
Bo Malmström
Tf prorektor

Söderhamns kommun

Under mångkulturåret kommer projektet: Världskultur i Söderhamn att dras igång. Utgångspunkten har varit att arrangera föreställningar främst genom Södra Teatern. De enskilda föreställningarna kommer förhoppningsvis att vara intressanta och ha ett högt konstnärligt värde. Men även organisationen runt föreställningarna med att nå publiken kan vara intressant.

Ett nätverk bildas med syfte att nå publiken. Till detta nätverk bjuds människor och organisationer som sitter på strategiska kontakter. Genom nätverket kommer informationen om föreställningarna att spridas till nya grupper som man kan förmoda normalt inte känner sig berörda av t ex kommunens annonsering.

Nätverket kommer att bildas under hösten, medan föreställningarna kommer att dra igång i vår. Två beställningar är gjorda inför våren (och minst ytterligare två planeras inför nästa höst). Vårens föreställningar kommer förhoppningsvis att bekräftas i mitten av november.

Anna Lindqvist, kultursekreterare
Söderhamns kommun
Kultur- och fritidsförvaltningen

Landstinget Gävleborg

Kultur Gävleborg och Hemslöjd Gävleborg

Planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Kelim – symbolfyllda vävar från Kurdistan

Utställningen visar kelimvävar från verkstaden i Van. Vävarna är traditionella med mönster och symboler från de kurdiska områdena Van och Hakkari. Bilder av den omgivning som inspirerar och ”färgar” kelimerna; människorna, fåren, bergen, snön, blommorna, visas tillsammans med texter.

Kelim – symbolfyllda vävar från Kurdistan är en utställning framtagen av *Etnografiska museet* i samarbete med *Kurdiska biblioteket*. Under hösten 2005 och under hela året 2006 kommer utställningen att turnera runt i landet. Turnén sker i samarbete mellan *Etnografiska museet*, *Studieförbundet Vuxenskolan* och *Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund*.

I Gävleborgs län visas utställningen på CFL (Centrum för flexibelt lärande, S. Järnvägsgatan 7) i Söderhamn och på Gävle Slott.

Öppettider, Söderhamn:

7 november – 9 december 2005, måndag, onsdag, fredag 08.00–16.00, tisdag, torsdag 08.00–18.00. Prova på verksamhet: torsdagar 14.00–18.00.

Öppettider, Gävle:

1–29 januari 2006, tisdag-söndag 12.00–16.00. Prova på verksamhet: lördagar.

Kontaktperson: Länsghemslöjdskonsulent Eva Carlborg

Hem till mig eller hem till dig?*Idé*

Att ha tak över huvudet är något grundläggande för hela mänskligheten. Hemmen formar vi som vi vill ha dem och de blir på så sätt en spegling av våra personligheter samtidigt som de påverkas av kultur och klimat.

Hem till mig eller hem till dig? är ett pedagogiskt dokumentärprojekt om kulturell mångfald/kulturmöten.

Länsmuseet Gävleborg, *Film Gävleborg och FILMA Hälsingland* vill visa på de olika hem som finns i dagens mångkulturella Gävle och Gävleborg. Vi kommer att visa hem från olika kulturer, hem i Sverige, hemma i Sverige. Invandrarhem och behållit mycket av den egna kulturen, hem som blandats upp med svenska traditioner och svenska hem.

Aktiviteter

Under hösten 2005 får sex ungdomar, med varierande kulturella bakgrunder i Gävleborg, i uppdrag att filma sina hemmiljöer. Ett antal gemensamma träffar kommer att hållas i Gävle under hösten då ungdomarna får utbildning i praktisk filmteknik och en inspirationsföreläsning om föremål och dess betydelse.

Filmarbetet i hemmet pågår under två veckor och resultatet av varje ungdoms filmade material blir 5 minuter. Under filmarbetet finns en handledare tillgänglig. De sex korta filmerna sammanfogas och ljudläggs sedan enhetligt och professionellt i en slutredigering.

Mål och resultat

En 30 minuter lång film om ung mångfald i Gävleborg län med tillhörande filmhandledning. Visning av filmen kommer att ske hos

Film Gävleborg, Länsmuseet och FILMA Hälsingland. Filmen är tänkt att fungera som pedagogiskt verktyg i samtal kring mångkultur.

Samarbetspartners:

Länsmuseet Gävleborg, Film Gävleborg och FILMA Hälsingland.

Projektet har tilldelats stöd från Kulturrådet.

Kontaktperson:

Jörgen Dahl

Kultur Gävleborg

www.lg.se

Hemslöjd Gävleborg

Inför Mångkulturåret 2006 genomför Hemslöjd Gävleborg en förstudie, med medel från bl.a. *Nämnden för Hemslöjdsfrågor*. Inom förstudien bollas just nu många idéer som ännu inte är helt färdigformulerade. Vår ambition är att kunna sy ihop ett projekt tillsammans med olika aktörer för att öka vårt kontaktnät med etniska grupper som vi i vardagen har svårt att få kontakt med. En annan viktig del är att lära oss ett nytt förhållningssätt för att det mångkulturella ska få en naturlig plats i det dagliga arbetet.

Länsmuseet Gävleborg och *Studieförbundet Vuxenskolan* ingår i förstudiens ledningsgrupp och samarbetet fortsätter, under förutsättning att vi får medel till ett fortsatt projekt.

Idéer

- *Broderiutställning med workshops*
Samarbete med *Bildkonst Gävleborg, Studieförbundet Vuxenskolan Afrika, Kusona, Broderande mödrar, African Ladies Club of Sweden*.
- *Berättelser och slöjd*
Samarbete med *Bibliotek Gävleborg*. Tre skolor i Gästrikland, tre skolor i Hälsingland.
- *Föreläsningsserie*
Kultur Gävleborg, öka kunskapen om och förståelsen för olika kulturer.
- *Workshops*
På temat slöjd tillsammans med IFFI.

- *Musik och slöjd*
I samarbete med *Musik Gävleborg*.

Kontaktpersoner:

Linda Gustafson
Förstudieledare

Eva Carlborg
Länshemslöjdskonsulent

Hallands län

Högskolan i Halmstad

Planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Refererande till skrivelse från Länsstyrelsen Halland (Dnr 100-4855-05) vill Högskolan i Halmstad anmäla följande aktiviteter under Mångkulturåret 2006:

En *paneldiskussion* kommer att anordnas av medarbetare på Sektionen för hälsa och samhälle.

En *fördragsserie* med prel fyra föredrag kommer att anordnas av medarbetare på Sektionen för humaniora

Kontaktperson: Hugo Palmsköld

Länsmuseet Varberg

Följande aktiviteter/programpunkter med koppling till Mångkulturåret är inplanerade vid Länsmuseet Varberg under 2006:

Blod och andra band 29 jan – 2 april,

En utställning om identitet, tillhörighet och konsten att vara människor. Utställningen är producerad av Mångkulturellt centrum i Botkyrka och inlånad till Varberg där den kommer att ställas ut i Kungssalen, länsmuseets lokal för tillfälliga utställningar på Varbergs fästning. Med Blod och andra band vänder vi oss i första hand till skolan som erbjuds en pedagogisk verksamhet, anpassad till temat. Museet har goda erfarenheter av värderingsövningar, ett arbetssätt som är särskilt lämpat för en utställning av det här slaget. Härtill kommer en programverksamhet som vänder sig till allmänheten. Denna är alltjämt under planering och kan därför inte presenteras i detalj.

Medeltidsdagen den 2 juli

Äger rum i Varberg och tar hela fästningsområdet i anspråk. Detta är en årligen återkommande programpunkt som under 2006 kom-

mer att få en mångkulturell inriktning. Hallands kontakter med främmande kulturer var under denna tid periodvis intensiv och därmed tacksam att lyfta fram. Denna programpunkt sker mitt under turistsäsongen i semesterstaden Varberg och den publik vi vänder oss till är självfallet den turistande allmänheten

Mickelsmäss den 30 september och 1 oktober.

Mickelsmäss är museets årligen återkommande flaggskepp, en skördefest med den övergripande ambitionen att profilera Halland som matlän. Hit hör en omfattande matmarknad, underhållning och miniseminarier med inriktning på mat och livsmedel. Under 2005 går så, startskottet för en matolympiad av stapeln. Denna kommer att äga rum vid samma tid 2006 och riktar sig till hallänningar med en bakgrund i främmande kulturer vilka inbjuds att delta med egna produkter och egna kryddblandningar men där halländska råvaror utgör basen. Målet är att syresätta den halländska matkulturen med tillskott från främmande kök genom att utnyttja den kulturella mångfald som invandringen givit upphov till i länet.

Medarrangör för detta publika evenemang är bland många andra, invandrarföreningar i Halland som deltar med eget mattält på borggården och med underhållning från scenen. Medfinansier är Region Halland som i samarbete med läns museet avser att via en etablerad historisk tradition som Mickelsmäss utnyttja maten som dörröppnare för att slussa in nya medborgare i det svenska samhället. Genom att skapa möten mellan det genuint halländska och det exotiska berikar vi den halländska matkulturen. För museet ligger det nära till hands att använda historien för att visa hur kulturmöten i alla tider berikat vår region.

För vidare information vänd er till:

Agneta Boqvist

Christina Andersson-Wiking

Länsstyrelsen Halland

Länsstyrelsen har inför Mångkulturåret 2006 samrått med Högskolan i Halmstad och Länsarbetsnämnden i Hallands län. Vi har därvid enats om att genomföra följande aktiviteter.

En föredragsserie och ev paneldiskussion på Högskolan i Halmstad

Tidpunkterna för föredragen och den ev paneldiskussionen är ännu inte bestämda, men tanken är att sprida ut evenemangen under läsåret. Såväl föredrag som ev paneldiskussion kommer att äga rum på Högskolan och vara tillgängliga för alla. Närmare planering av arrangemangen kommer att ske under hösten 2005. Högskolan i Halmstad ansvarar för planering och genomförande. Kontaktperson på Högskolan är sektionschefen för Humaniora Hugo Palmsköld.

Seminarium på länsstyrelsen (för de anställda) om hur integrationsfrågorna skall beaktas inom de verksamhetsområden som länsstyrelsen har ett ansvar för.

Tidpunkt kommer att bestämmas under hösten 2005 då även planering genomförs. Ansvarig på länsstyrelsen är den internationella sekreteraren Lovisa Ljungberg,

Projektverksamhet.

Akademikerkompetens

Projektet syftar till att ge 15 deltagare med utländsk bakgrund och 10 deltagare med svensk bakgrund ett års praktisk och teoretisk utbildning om svenskt arbetsliv. Tre dagar per vecka genomförs projektarbete på företag medan två dagar per vecka ägnas åt utbildningsaktiviteter på Högskolan i Halmstad. Projektet pågår under 2006 med Högskolan i Halmstad som projektägare. Kontaktperson för projektet är handläggare Göran Nilsson på Länsarbetsnämnden i Hallands län.

Mickelsmässomarknad på Varbergs fästning

Länsmuseet i Halland har under fem år genomfört en Mickelsmässomarknad på Varbergs fästning där man lanserat Halland som matlän och erbjudit lokala matproducenter att torgföra sina produkter. Samtidigt genomförs ett antal kortföredrag och workshops

som riktar sig mot konsumenterna. Årets och 2006 års marknad kommer att ha temat mat, mångkultur och tillväxt. Detta innebär att matkunniga, invandrade hallänningar med ambitioner att utveckla sitt kunnande till en affärsidé erbjuds möjlighet att marknadsföra sig.

Ytterligare projekt med bäring på mångkultur och invandrares kompetensutveckling kan bli aktuella under 2006.

Mångkulturårets kontaktperson på länsstyrelsen kommer att vara den internationella sekreteraren Lovisa Ljungberg

Region Halland

I Region Hallands vision Halland – bästa livsplatsen är en strategi att göra mångfalden till en tillgång. För mångkulturåret har regionkansliet bildat en samordningsgrupp som speglar en bred syn på mångkulturbegreppet över sektorsgränser.

Region Halland har skrivit överenskommelser om samverkan med 38 regionala organisationer, studiedistrikt, idrottsrörelsen, ungdomsorganisationer och pensionärsorganisationer. Ett gemensamt mål inskrivet i avtalen är att framhålla vikten av verksamhet som främjar internationell förståelse och gemenskap, befrämjar integrering av flyktingar och invandrare i samhället, samt motverkar främlingsskap, rasism och diskriminering.

Liknande överenskommelser om samverkan kommer att skrivas med Regionala kulturinstitutioner. Den övergripande frågan är vad den regionala kulturpolitiken ska göra för att förstärka kulturens kraft och göra Halland till den bästa livsplatsen, där mångfalden kulturuttryck, kulturutövare och kulturutbud är en tillgång.

Region Hallands planering kan ännu inte redovisas i detalj. Planerna omfattar bl.a:

- Att medverka i projektet Framtidens medarbetare – Att se med andra ögon. Projektet syftar kortsiktigt till att få till stånd ett aktivt arbete på företagen kring lokalt anpassade handlingsplaner för mångfald. Långsiktigt är syftet att projektet ska tjäna som förebild för andra företag och organisationer som önskar ändra inriktning gentemot en mångkulturell arbetsplats.
- Att genomföra Matolympiad på Mickelsmässomarknaden på Varbergs fästning

- Att starta studiecirkel i varje kommun med bas i den studieplan som hembygdsrörelsen har producerat, ”Tack vare en invandrare”. Region Halland stöder hembygdsrörelsen genom en hembygds-konsulent
- Hembygdsgårdens dag 2006 med tema mångkultur
- Att arrangera ett Skrivarläger och producera skriften Skrivare i Halland 1–06 med tema mångkultur och med bidrag från ungdomar, ”Hela världen i Halland”
- Att i samverkan med Hallands bildningsförbund och kulturarbetsförmedlingen anställa musiker för att genomföra musikaktiviteter inom demensvården och psykiatri riktade till patienter/boende med utländsk bakgrund. Dementa patienter tappar ibland svenska språket men minns sitt modersmål och kan dessutom känna igen musik från sitt hemland.
- Att i samverkan med Länsbibliotek Jönköping och Regionbibliotek Halland arrangera två utbuds- och idé dagar kring mångkulturella program och goda exempel som syftar till att stärka bibliotekens roll som kulturinstitution och mötesplats.
- Att verka för att utveckla minst ett folkhälsoprojekt med sambandet kultur, mångfald och hälsa.

Ulrika Bertilsson
Enhetschef

Jämtlands län

Bergs kommun

- I februari månad planerar kommunens bibliotek och kulturskola att samarbeta under en vecka med fokus på samisk kultur .
- I samband med besök av våra tyska vänner från vänortskommunen "Gemeinde Berg" i Tyskland finns också planer på att uppmärksamma mångkultur på olika sätt.
- Dessutom avser vi från bibliotekets sida att arrangera utställningar och inbjuda föreläsare, kulturella aktörer m.m. med inriktning mot mångkulturella yttringar.

Madeleine Odén-Göranson
Biblioteks- och kulturchef
Bergs kommun

Jämtlands läns bibliotek

Jämtlands läns bibliotek kommer att under Mångkulturåret 2006 genomföra ett antal aktiviteter och verksamheter. Planeringen för detta är emellertid ännu inte klar.

Jämtlands läns bibliotek är ett integrerat läns- och kommunbibliotek.

Länsbiblioteket kommer att regionalt ägna Mångkulturåret speciell uppmärksamhet och under året ha dagar med föreläsningar och programverksamhet för biblioteks- och skolpersonal i länets kommuner.

Kommunbiblioteket i Östersund har en uppdragsgrupp som särskilt arbetar med uppdraget att planera ett program för mångkulturåret. Uppdragsgruppen är inte klar med planeringen och några datum finns ännu inte. Bl.a. har uppdragsgruppen etablerat ett samarbete med länets mångkulturkonsulent som är knuten till Jämtlands läns museum.

Biblioteket diskuterar också hur vi ska kunna lyfta fram och exponera våra samlingar på såväl invandrarspråk som övriga språk så att vi bättre når ut med dem till rätt målgrupper. Vi planerar att

under år 2006 göra förändringar som förbättrar tillgängligheten för våra besökare.

Vi kommer vidare att under år 2006 utveckla vår samesamling och planerar att få till stånd ett samarbete med Gaaltije, sydsamiskt kulturcentrum, för att kunna ha utställningar och aktiviteter i anslutning till samesamlingen.

Ansvariga för verksamheten på Jämtlands läns bibliotek som kan besvara frågor om Mångkulturåret 2006 är

Bodil Köpsen, bibliotekschef och länsbibliotekarie
Maj Eriksson, chef för arbetslag barn- och unga
Stephanie Norén, chef för arbetslag vuxna

Jämtlands läns museum

Området Gestaltning och lärande:

- 12 februari – 9 april *Möt Buddha*. Fotografier av Kärsti Stighe. En meditativ fotoutställning med bilder från Bodh Gaya, buddismens främsta pilgrimsort. Platsen där Siddharta Gautama upplystes och blev Buddha. Fotografier, lättfattlig text om buddismens grundtankar, stämningsskapande tyger, buddha-staty, musik och bildspel. Utställningens syfte är att ge en introduktion till buddhismen och skapa en stunds stillhet och eftertanke – ett andrum. Har visats på Östasiatiska museet och lockat många ungdomar till museet. Programverksamhet med mandalamålning och blocktrycksverkstad samt ungdomscafé ev. i samarbete med Sensus.
- 18 juni – 15 oktober *Det BLÅ*. Den totala utställningen om blått! En utställning om världen med blå aspekt. Det blå i konsten. Det blå i poesi och musik. Det milda jämtlandsblå. Ungerska och japanska blåtryck. Det blå för kejsare och gudar. Vår blåa jord i Universum och längtans blå blomma. Blå folkkonst, jeans och blåvitt porslin. Blått glas, blå blommor och blå öar. Om ultramarin och den magiska stenen lapis lazuli. Om vejde och indigo – färgernas konung. Om blues och feeling blue, om det blå i Överhagdalsbonaderna, och om den blå timmen.....
- Två veckor under hösten *På Flykt*. På Flykt är ett värdegrundsprogram kring flyktingfrågor, främst riktat till åk 9. Med hjälp av ett interaktivt drama/rollspel i Jämtlands utomhusmiljöer får

deltagarna konkret och intensivt uppleva situationer som en asylsökande ställs inför då den anländer till Sverige. Deltagaren får genom en konstruerad identitet, och i möte med ett antal aktörer, följa en flykting genom hela asylprocessen. Programmet ger inblick i den asylsökandes situation, men också i migrationsverkets regelsystem. Syftet med programmet är att ge kunskap och redskap för att förstå och kunna delta i den ständigt aktuella debatten kring flyktingfrågor.

- 5 november – 28 januari *Klädedräktens magi*. Om textil över gränsen 1750–1905. Klädedräktens magi handlar om hur vi har varit klädda i Jämtlands län och Tröndelag åren 1750 till 1900. Men, vi är mer nyfikna på vad som förenar än vad som särskiljer klädedräkten. Moden, tyger och mönster har gjort spännande resor mellan länderna. Kattuner, kalminker och Ylledamast producerades i fjärran länder och hamnade till slut i ett livstykke eller väst i en till synes isolerad trakt. Tro inte att kläder är knätofs! De berättar spännande ting om sin tid, kontakter med yttvärlden, om status, ekonomi och ger närkontakt med historien.
- En eller två veckor under hösten *Vad ser du hos mig?* Aktionsrollspel i programform för barn och vuxna med utgångspunkt i en multikulturell och multi-etnisk bröllopsceremoni. Föreningen av två människor i äktenskap kan ses i många, många olika former och har runt om i världen, både i dag och historiskt tillbaka, många olika traditioner och icke minst flera symboliska språk knutna till sig. Men trots alla olikheter runt om i världen är det fortfarande i grunden detsamma som försiggår. Med aktionsspelet som grund ges deltagarna möjlighet till en kunskapsbaserad diskussion om ämnena som ”individ/släkt”, ”Arrangerat äktenskap/förälskelse”, ”kärleksäktenskap/skilsmässa” o. s. v.
- En eller två veckor under hösten *All världens bröd*. Aktivitet med deltagande i en multikulturell brödproduktion för alla åldrar med utgångspunkt från vad man kan göra i Jamtlis fina bakstug. Det planeras en koncentrerad aktivitet, där deltagarna samlas i en programverksamhet med målet att föra vidare kunskap och färdigheter i och om brödbakning samt att få respekt för andra brödtraditioner.

Området Dokumentation och forskning:

Romska spår – vägar, platser, berättelser. Ett etnologiskt och byggnadsantikvariskt projekt som löper över två år med inriktning på romska kulturarv i det moderna samhället. Genomförs i samarbete med Länsstyrelsen i Jämtlands län. Syftet är att dokumentera såväl platser som immateriella vittnesbörd om romer i Jämtlands län. Arbetet sker i samverkan med representanter ur den romska gruppen och ska bl.a. resultera i en skrift med medföljande cd-rom.

Området Vård och samlingar:

Nya människor – nya högtider? Projektet ska studera vad som händer med högtider och traditioner i en tid av migration och nya kulturmöten. Ett övergripande syfte med projektet är att det ska verka inkluderande och att det ska planeras och genomföras tillsammans med föreningar, nätverk och enskilda personer som representerar länets ”nya invånare” på ett sådant sätt att de ges inflytande över arbetsprocessen. Genomförandet består av olika former av dokumentation, tillgängliggörande och publika aktiviteter som bl. a. syftar till att öppna museet som en arena för nya gruppers högtider och traditioner.

Området Härjedalens Fjällmuseum

- *Volontärläger.* Vi planerar att anordna ett läger i samarbete med Internationella Arbetslag. Lägre har 6–7 deltagare från olika länder. Man kommer att arbeta med att levandegöra historia genom dramatisering. Syftet med lägre är att aktivt arbeta för fred genom att ungdomar från olika länder träffas och lever tillsammans samtidigt som de lär sig om ett annat lands kultur och historia.
- *Samiskt bildspel.* Vi kommer att producera ett bildspel där samerna själva lyfter fram det de vill visa i sin kultur. Genom detta bildspel berikar vi museets utställning. Detta är ytterligare ett sätt att visa en minoritetsbefolknings liv och förutsättningar.
- *Sydsamiska kulturdagar.* En festival anordnas i samarbete med Guideföreningen. Festivalen syftar till att väcka frågor om same-

kulturen och att öka medvetenheten om samer hos turister och lokalbefolkning.

Området Organisation

I samband med framtagandet av en strategiplan för museet för perioden 2007–2010 – en process som räknas ta upp det mesta av år 2006 – kommer det att undersökas hur museet i sin arbetsmiljöplan och i sin personalpolitik kan göra insatser som stimulerar utvecklingen av museet till en arbetsplats som på alla sätt speglar det multietniska samhället.

Jag vill dock göra er uppmärksam på att det här handlar om den aktuella översikten.

Det kan naturligtvis tillkomma mindre ändringar i programmet.

Henrik Zipsane, Landsantikvarie

Länsstyrelsen Jämtlands län

Länsstyrelsen verkar som regional myndighet med många olika verksamhetsområden. Beträffande mångfaldsfrågor hanterar vi dessa främst genom att stödja andra organisationer med projektmedel samt delta i arbetsgrupper. Vi har således inte egna aktiviteter att redovisa.

1. Länsstyrelsen deltar i ett strategiskt viktigt projekt för integrations- och mångfaldsfrågor som heter "Mångfaldsnätverk för arbetsgivare" med Strömsunds kommun som huvudman. Inom ramen för detta projekt kommer man under 2006 att anordna en Mångfaldsfestival under april eller maj. Festivalen pågår under flera dagar och kommer att innehålla föreläsningar och uppträdanden varvat. Kontaktpersoner: Anna Åslund, och Lasse Norlander.
2. Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion har beviljats medel för 2005 till den första delen av projektet "Romska spår – vägar, platser, berättelser". Projektet kommer att fortsätta år 2006. Syftet med detta projekt är att dokumentera och synliggöra såväl platser som immateriella vittnesbörd om den romska gruppens kringresande liv i Jämtlands län i det moderna samhället. Arbetet ska genomföras i samarbete med representanter ur den romska

folkgruppen och resultera i en skrift med medföljande cd-rom och i ett underlag som ska leda fram till skyltning av ett antal romska platser i länet.

Arbetet utförs av Jämtlands läns museum. Kontaktperson: Ola Hanneryd

I övrigt stödjer länsstyrelsen flera projekt inom områdena mångfald, integration och jämställdhet.

Denna redovisning är gjord av Hans Halvarsson, avdelningen för regionalekonomi och näringsliv.

Strömsunds kommun

Strömsunds kommun kommer under 2006 ha Mångfaldsfestival 5–7 maj. En festival för hela Jämtlands län. Vi vill lyfta fram den resurs som länets invandrare är. Mångfaldsfestivalen är full av föreläsningar, workshops, musik, mat, och människor från hela världen. Det är en festival som invandrare och svenskar arrangerar tillsammans. Läs mer på www.mangfald.se

Vi har mångfaldscafé varje sista lördag i månaden, en mötescafé med människor och kakor från världens alla hörn. En mötesplats för nya och "gamla" Strömsundsbor.

Föreningen EQ/ Mångfald jobbar på att ha dagliga aktiviteter där svenskar och invandrare deltar. Olika kulturer möts i bl..a.samtal och mat. Vi sportar, har kurser ,spelar schack, får vänner och hittar på saker som förenar oss.

Dessa aktiviteter pågår i Mångfaldshuset.

Vivian
projekt Mångfald

Jönköpings län

Högskolan i Jönköping

Högskolan i Jönköping vill redovisa följande aktiviteter:

Inom lärarutbildningen ges kurserna Intercultural Teacher, 20 poäng samt Kulturmöten 5 poäng. – Därtill bedrivs uppdragsutbildning på Balkan med inriktning på Community Youth Work.

Inom vårdutbildningen planeras olika aktiviteter som diskussionsfora, att bjuda in olika trossamfund, invandrargrupper, filmvisning; allt i syfte att arbeta långsiktigt och förändra perspektiven i undervisningen och därmed integrera mångkulturfrågorna i sina naturliga sammanhang.

Därtill har vi tillfälle att ta tillvara alla de kompetenser som våra utländska gäststudenter för hit. Regelmässigt ordnar de en ”international day” ibland finns även speciella färdigheter nu aktuellt en grupp studenter från Afrika som framträder med körsång.

Helena Streijffert
utvecklingschef

Jönköpings Läns Landsting

Förvaltningen för Regional utveckling, Landstinget i Jönköpings län, kommer att genomföra följande aktiviteter, som ligger inom ramen för Mångkulturåret.

Länsmuseet

Mångkultur – Rena rama religionen? Årsbok 2006
Vad sägs om SEX?

Länsbiblioteket

Vi träffas på bibblan! Utbuds- och idédagar kring mångkulturella program.

Smålands Musik och Teater

August Strindbergs drama "Påsk" inleder ett nytt scenkonstprojekt, vars syfte är att arbeta med nordiska klassiker i nydanande iscensättningar, sedda ur nya perspektiv. För regin svarar Voula Kerekliou och en av de sex skådespelarna är Märith Carlsson från Smålands Musik och Teater. "Påsk" har premiär på Västerbottens-teatern i november och turnerar med Riksteatern våren 2006. Spelas på Smålands Musik och Teater i april.

Samarbetsprojektet genomförs av Riksteatern, Västerbottens-teatern och Smålands Musik och Teater med stöd från Framtidens Kultur och Kulturrådet.

Från och med år 2006 kommer Västanågruppen (se nedan) att svara för ett mångkulturellt inslag med anknytning till Brahefestivalen, en kulturfestival som arrangeras av Smålands Musik och Teater varje år i någon av länets 13 kommuner. Festivalen innehåller program för alla åldrar och smakriktningar. Här blandas professionell musik, teater och dans med allt som det lokala kulturlivet har att erbjuda.

Hösten 2006 är det premiär på NorrlandsOperan för "Bagage", en världsmusikteater i två akter. Musiken är komponerad av Ale Mölle och Hans Ek, Mats Lodén m fl svarar för texten och Stalle Ahrreman för regi och idé. Föreställningen är en förlängning av Ale Möllers och Hans Eks framgångsrika sätt att blanda europeisk konstmusik med all världens folkmusik. "Bagage" innehåller berättelser som framförs av ensemblen på olika språk och på olika sätt. "Bagage" har premiär hösten 2006 och kommer att ges över hela landet. Under turnén i södra Sverige våren 2007 medverkar Jönköpings Sinfonietta.

Smålands Musik och Teater, NorrlandsOperan och Riksteatern producerar och finansierar projektet och delar det konstnärliga ansvaret. Detta tar sig bland annat uttryck i att auditions genomförs i både Jönköping och Umeå.

Länshemslöjdskonsulenterna

Medverkar i Internationellt stolsseminarium i Skåne. Seminariet ingår som en del i ett utställningsprojekt om Stolar och dynor som startar på Regionmuseet i Kristianstad till sommaren 2006. Utställningen kommer sedan att arbetas om till en vandringsutställning

för att gå runt till samtliga sydlän (Skåne, Blekinge, Halland, Kalmar, Kronoberg, Jönköping) som ingår i projektet. Sommaren 2007 visas utställningen på Jönköpings läns museum, som en del i en särskild smålandssatsning.

Medverkar i Västanågruppens projekt i samband med Brahe-festivalen. Projektet kommer att rikta sig till barn och unga och bygga på ett utbud av länets kulturarter.

Medverkar i mångkulturfestival i Eksjö, sommaren 2006

Initiera ett samarbete mellan en skola i Nässjö och Tegnerska Stiftelsen, Södra Äng. Samarbetet ska utmynna i en lägerskola/dagverksamhet som drivs som en Slöjdklubb, där flera barn får möjlighet att delta. På den tänkta skolan finns många invandrarbarn. Eleverna fick inte möjlighet att besöka Slöjdcirkus.

Västanågruppen

Västanågruppen arbetar för gemensamma kultursatsningar i Jönköpings län. Gruppen består av cheferna för Smålands Musik och Teater, Landstinget i Jönköpings län, Länsbibliotek Jönköping, Jönköpings läns museum, Läns hemslöjds konsulenterna samt Film i Jönköpings län.

Inför Mångkulturåret 2006 har initierats ett tvärkulturellt projekt. En särskild arbetsgrupp med representanter från alla konstarter arbetar fram projektidé.

Anders Waldau

Regional utvecklingsdirektör

Jönköpings läns museum

Härmed på begäran information om hur Jönköpings läns museum deltar i Mångkulturåret:

Aktiviteter etc. sker i form av etnologisk Samdok-undersökning av de nya kyrkorna i Smålands Jerusalem med speciell inriktning på invandrarkvinnors strategier och upplevelser.

Projektet startade redan hösten 2004 med deltagande av studenter från Etnologen i Lund och från Nord-Europa Institut vid Humboldtuniversitetet i Berlin. Det fortsätter denna höst i samarbete med forskare från RaÄ och Nordiska museet. Aktiviteten

innebär intervjuer och deltagarobservation samt fotodokumentation bland invandrare främst i Jönköping.

Det insamlade materialet kommer att sammanställas av 5–7 författare och presenteras i museets årsbok Småländska kulturbilder 2006. Om det är möjligt och lämpligt kommer delar också att presenteras i utställningsform.

Ansvarig för projektet är undertecknad Eva Londos, fil. dr i etnologi och forskningssamordnare vid museet. Assistent är mångåriga medarbetaren Gabriella Bonis, fil.kand., etnolog och invandrare från Ungern.

Ytterligare planerade aktiviteter under Mångkulturåret 2006 vid läns museet: Det omfattande projektet Vad sägs om SEX? finansierat av stiftelsen Framtidens kultur. Projektet faller på flera sätt under begreppet mångkultur och mångfald, både vad det gäller innehåll, form (debatter, föreläsningar, utställningar), medverkande (generationer, religioner, sexuell läggning), metod (intervjuer, deltagarobservationer, konstnärligt arbete, arkivforskning etc.), teknik (foto, film, installationer) och förhållningssätt (en process som bygger publikens medverkan under hela projektet). Under projektets gång genomföres minst sex arrangemang, sex föreläsningar och 3x6, d v s 18 utställningar.

Eva Londos

Länsbibliotek Jönköping

Vi träffas på bibblan!

Två utbuds- och idédagar kring mångkulturella program och goda exempel som syftar till att stärka bibliotekens roll som kulturinstitution och mötesplats.

Plats: Linnésalen, Råslätt, Jönköping

Datum: 26 januari (kl 12) till 27 januari 2006 (kl 15)

Arrangörer: Länsbibliotek Jönköping och Regionbibliotek Halland

Målgrupp: biblioteks- och skolpersonal, studieförbund samt övriga intresserade

Medverkande: invandrarförfattare bosatta i Jönköpings län, historieberättare, bibliotekarier från Halmstad, Värnamo och Jönköpings kommuner som presenterar projekten "BrobyggARBIBLIOTEKEN" (Jönköping), "Läsa & växa" (Värnamo), "Alfons öppnar

dörren” (Halmstad), ”Berättaråret 2006 i Jönköpings län” (Folkets Hus och Parker och ABF Norra Småland)

Ur programmet: länens invandrarförfattare presenterar sig, moderator Karl Lindqvist, lärare i litteratur/skapande svenska på Högskolan i Jönköping. Den muntliga berättarkonsten (tre olika berättarprojekt i Jönköpings län, ”Berättaråret 2006”). Biblioteksprojekten presenteras (se ovan). Intressanta projekt från andra håll kommer också att visas, t ex ”Låna en fördom” (Malmö) samt ”Språkkaféet” och ”Café Ordbron” (båda i Göteborg).

Dessutom: Bokmässan, visning av Råslätts bibliotek som har genomgått ”total makeover” under medverkan av skolelever och en scenograf inom ”Mars 2020” projektet.

Kontaktperson: Uli Wollrab

Teater ”i”

Teater ”i” är en mångkulturell barn och ungdomsteater med säte i Huskvarna. Vi har funnits sedan 1997 och satsar i huvudsak på föreställningar som tar sig an aktuella teman men även klassiker för barn ligger på repertoaren sen ett par år tillbaka. Det mångkulturella spelar en stor roll i våra produktioner. Framförallt märks det på vårt internationella arbetsteam men också i vårt val av teman och pjäser.

Vi turnerar mest till skolor och har därför anpassat våra föreställningar efter deras behov, både vad gäller innehåll och längd. Dessutom arbetar vi fram handledarmaterial för varje föreställning. Dessa har visat sig vara högt uppskattade bland lärare och varit till en ovärderlig hjälp inför och efter föreställningarna.

Under Mångkulturåret 2006 planerar vi flera produktioner. Bl. a fortsätter vi att turnera med ”Trädgårdsmästaren – en pjäs om ett hedersmord” av Börje Lindström. Vi kommer också att ha en ny föreställning på repertoaren, ”Mr Green får besök” av Jeff Baron, en prisbelönt pjäs om två judiska män med olika syn på livet som tvingas tillsammans och formar en varm vänskap. För den yngre publiken planerar vi att sätta upp vår bearbetade version av ”Turandot” i commedia del arte stil.

Vi hoppas med detta kunna bidra till att Mångkulturåret 2006 blir en lyckad satsning.

Christian Arin / Vera Veljovic

Konstnärliga ledare

Vetlanda kommun

I vår kommun är vi i startgroparna av planeringen, men det sammanfaller mycket bra med skolutvecklingsområden som prioriterats för nästa år.

En grupp, som tidigare utarbetat ”Riktlinjer för svenska som andraspråk, modersmålsstöd, modersmålsundervisning och studiehandledning”, har fått i uppdrag att planera vidare hur vi ska uppmärksamma Mångkulturåret i vår kommun.

Eva Ivarsson

Vetlanda kommun, Utvecklingsledare inom Barn- och utbildningsförvaltningen

Kalmar län

Byteatern Kalmar Läns Teater

Mångkultur

Ofta när det talas om mångkultur i teatersammanhang avses ett pedagogiskt projekt gärna i en förort eller i ett bostadsområde med integrativt syfte. Vad som då ofta förbises är att hovkapellet på Operan eller Cullbergbaletten sedan länge är en av de mest mångkulturella arbetsplatserna. Kultur är i form, innehåll och kan ur medarbetarsynpunkt vara gränsöverskridande – mångkulturell. Det gränsöverskridande arbetet på Byteatern kan sägas ha arbetat efter den senare modellen, att vara en smältdegel för olika konstformer och det finns inget specifikt ”program” på teatern. Däremot har Mångkulturåret 2006 föranlett oss att mer medvetet diskutera frågorna.

Aktiviteter under 2006

Publikarbete

Hösten 2006 inleds Astrid Lindgrens jubileumsår. Teatern avser att skapa ett Berättarprojekt baserat på Astrid Lindgrens kärnvärden eller ”hjärteteman” (2006 är även utsett till berättarår). Med frågor om barndom, lek, hemlängtan, hembygd och samhälle kommer ensemblen att skapa ett berättarprogram som följs av öppna berättarstunder för publiken. Tanken är att aktivera publiken till eget berättande och på så sätt samla material till en större uppsättning kring Astrid Lindgren hösten 2007. Ensemblen kommer att spela i hembygdsgårdar, skolor och föreningar. I samband med detta kommer vi aktivt att arbeta uppsökande för att nå olika åldrar och samhällsgrupper. Ett konkret mål är att invandrarföreningar och internationella kulturaktörer i varje kommun i hela länet ska nås av projektet. Genom publikens medskapande hoppas vi kunna engagera nya grupper till teatern och vi ser detta som början på ett nytt publikarbete. I och med att vi börjar med ett förprojekt 2006 (Berättarprojektet) som sedan leder över till den större uppsätt-

ningen hösten 2007, motverkar vi att publikarbetet blir en ”engångsföreteelse”.

Gästspel

Teatern deltar i SIDA:s samarbete med EATI (East African Theatre Institute). Efter ett besök av en afrikansk delegation under hösten 2003, och teaterns kompositör Peder Nabos besök hos EATI hösten 2004, undersöker vi nu möjligheterna att få ett gästspel från Kalmar kommuns vänort Entebe i Uganda till teatern, i kombination med en workshop hösten 2006.

Mångfald i personalen

Vad det gäller internationell mångfald på Byteatern Kalmar Läns Teater ser läget ut som följer: Jan Dzedins, som är teaterchef, är andra generationens invandrare från Lettland. Våren 2006 anställs regissören Öllegård Goulos som också har en far med annan ursprungsnationalitet (Grekland). I höst ”arbetar vi nordiskt” med två danska cirkusartister och våren -06 med den norska nycirkusregissören Siw Pedersen.

Byteatern Kalmar Läns Teater hade framförallt under 90-talet ett rikt utbyte av internationella gästspel. Under senare år har anslagen inte medgett sådana aktiviteter. Urholkningen av anslagen påverkar möjligheten att anställa frilansare eller nyanställa varför arbetet med att förnya personalen ur mångfaldsperspektiv försvåras.

Om man även inbegriper ett jämställdhetsperspektiv i mångfaldsarbetet kan nämnas att teatern de senaste fem åren enbart haft kvinnor som konstnärliga ledare/iscensättare för att enbart nämna uppgifter i ledande position. Vi har lyckats knyta tre intressanta regissörer till teatern för de två kommande spelåren. Det är Åsa Johannisson, Öllegård Goulos och Lena Stefansson, tre relativt unga regissörer, kvinnor, som passar och kan utveckla Byteaterns gränsöverskridande formspråk med rörelse, bild och teater. Vi har ett lönesystem som länge varit mycket rättvist i könsperspektivet.

Som den lilla men frimodiga länsteater vi är ser vi fram emot Mångkulturåret 2006.

Jan Dzedins
Länsteaterchef

Kalmar läns Arkivförbund, Oskarshamn

Planerad verksamhet under Mångkulturåret 2006

Kalmar läns Arkivförbund planerar att göra en inventering av invandrarföreningar för att försöka förmå dessa att i större utsträckning lämna in sina arkiv till föreningsarkivinstitutionerna, som idag innehåller väldigt få invandrarföreningars arkiv. En förutsättning för att en sådan inventering skall kunna utföras är dock att vi får bidrag till den.

Kontaktperson:
Martin Lundgren
Länsarkivarie

Kalmar Läns Musikstiftelse

Kalmar Läns Musikstiftelse bifogar härmed en sammanställning av planerade skolprogram inför Mångkulturåret 2006. Programmen ingår i det barn- och ungdomsutbud som distribueras till skolor och andra konsertarrangörer i Kalmar län. Eftersom beställningarna kommer in under senhösten vet vi ännu inte exakta tider och spelplatser för varje föreställning, utan har i förekommande fall noterat planerade perioder för produktionerna

I Kalmar Läns Musikstiftelses ordinarie verksamhet finns alltid ett stort antal nationaliteter representerade, både på frilanssidan och i kammarorkestern Camerata Nordica. I Musikstiftelsen ingår också den multietniska folkmusikgruppen Kesergö.

Vi planerar också ett samarbete med Kalmar läns museum om ett program om romer. Dessvärre har dock produktionen blivit framflyttad pga. sjukdom. Det är därför osäkert om den kan genomföras under 2006.

Dessutom erbjuds under året Västafrikadagar, alternativt Trumworkshop med Sadie Haidara för alla åldrar

Ett erbjudande som ligger kvar från förra året, är ett större mångkulturellt projekt, "Olé Djambo Hej!", med västafrikansk-, svensk- och spansk musik (flamenco).

Vi kommer givetvis också att ta vara på de lokala idéer och projekt som utvecklas i länet.

Produktionerna kommer från den 20 oktober att finnas under www.kulturbus.se som är Kalmar läns barnkulturfönster.

Kjell Lindström
Länsmusikchef

Planerade skolprogram för 2006 – Mångkulturåret

Cant Colrin Tania Naranjo spelar, sjunger och berättar om Chile och Sydamerika barn 3–5 år v 6 + ht?

Sikilej sa kamelen, Föreställning + eventuell fortbildning med Sadie Haidara och Susanne Lind barn 6–9 år samt deras personal v 7 + 41

Vit sand Vit snö (Intercult) barn 7–9 år v 10

Afenginn Bastardetno, danskt 5-mannaband (klezmer, balkan, nordiskt) barn/ungdom 9-12/13/15/16-19 år v 9

Kesergö Mångkulturellt med arabiskt inslag ungdom 12–19 år efter ök

Willie Mbuende Band Africa today, om Sydafrika, ungdom 12–16/16-19 år v 11 + ht?

Kronobergs län

Kammarorkestern Musica Vitae, Växjö

Mångkultur

Syfte

- att möta musik från andra kulturer och att bygga en konsert med denna musik och Musica Vitaes klassiska repertoar
- att låta barngrupper och musikgrupper från ett område med hög invandrandel möta Musica Vitae
- att knyta kontakter för andra projekt och erfarenhetsutbyte

Araby i Växjö

I bostadsområdet Araby i Växjö bor människor från många olika kulturer. Man kan säga att området i hög grad är segregerat. Människor härifrån hittar sällan till kulturarrangemang i Växjö centrum. Vi är dåliga på att ta till vara den kultur människorna här bär på. Tillsammans med invandrarföreningar i området och fritidsgården Tallgården planerar Musica Vitae olika projekt. I augusti genomför Musica Vitae en familjekonsert i Araby centrum. I området finns en Musikverkstad dit musikgrupper från olika kulturer är knutna. Tillsammans med Musik-verkstaden planerar vi att samarbeta med dessa grupper. En annan projektidé är att inventera olika folksånger/barnvisor från olika kulturer i området och arrangera dessa för barnkör och Musica Vitae. Avslutning blir en stor konsert i Växjö Konserthus där barn från Araby medverkar tillsammans med Musica Vitae.

Genomförande 2006

- under våren förbereds projekten. Vi inventerar musik, arrangerar och repeterar
- i augusti genomför vi konserter tillsammans med barn- och musikgrupper från Araby.
- konserterna spelas in för dokumentation.

Kontaktperson:
Staffan Langemark

Landstinget Kronoberg

Planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006 Kronobergs län.

Inledningsvis vill vi påpeka att en stor del av den ordinarie verksamheten som utövas t.ex. på våra kulturinstitutioner i länet har berör det mångkulturella perspektivet. T.ex. arrangerar vår länsmusik Musik i Syd en stor musikfestival med rubriken Word Mix redan under hösten 2005 – kan ses som en inledning på Mångkulturåret men också som en naturlig del av den ordinarie verksamheten. En annan aspekt att ta hänsyn till är att många aktiviteter ännu inte är planerade och därför inte ingår i denna något översiktliga rapport.

Aktiviteter, arrangemang, programverksamheter m. m. vilka på något sätt berör det mångkulturella perspektivet

Regionteatern Blekinge Kronoberg planerar en Internationell dramafestival i Kronobergs län under oktober 2006 med migrations-tema. Festivalen blir återkommande men hålls alltså första gången under Mångkulturåret.

Emigrantinstitutet i Växjö planerar en Mångkulturfestival tillsammans med musikföreningen Valshuset.

Institutet arbetar också en inventering av arkivmaterial från invandrarföreningarna i samarbete med Hembygdsföreningarna.

Vidare arbetar Emigrantinstitutet med en satsning kring Linnés lärljungar (utställning/film) med fokus på betydelsen av det mång-

kulturella mötet för utvecklingen i det isolerade Sverige. Slutförs under Linnéjubileumsåret 2007.

Kronobergsarkivet arbetar tillsammans med Emigrantinstitutet med att samla in material från invandrarföreningarna i samarbete med Emigrantinstitutet.

Musik i Syd startar Mångkulturåret med en stor musikfestival med världsmusiken i fokus redan den 1–16 oktober 2005. Word Mix festival, bl.a. i Växjö. Mera information www.wordmix.nu Man arbetar också vidare tillsammans med träffpunkten Tallgården i Växjös segregerade område där man arbetar både med konsertverksamhet och med att stötta amatörer.

Korröfestivalen, med fokus på folkmusik, i juni 2006, har som vanligt en mångkulturell inriktning.

Ljungby berättarfestival går av stapeln i juni 2006 och har då nordiskt tema. Festivalen fokuserar på den muntliga traditionen.

Hemslöjden kommer att arbeta med ett integrationsprojekt i samarbete med dräktrådet och Länsstyrelsen i Kronoberg.

Som ovan nämnts är detta bara ett axplock av de aktiviteter som kommer att äga rum i samband med Mångkulturåret i Kronobergs län, men vi ber att få återkomma med mera information.

Vi kommer inte ha någon person hos oss som särskilt kommer att ansvara för att samordna aktiviteterna, utan ser arbetet mera som en del i att mångfaldsperspektivet ska finnas med i alla insatser som vi stödjer. Vi arbetar just nu med ett kulturpolitiskt program som bl.a. har som mål att ta större hänsyn till kulturell mångfald.

Erica Månsson,
Kulturansvarig Länsutveckling,
Landstinget Kronoberg

Växjö kommun

Kultur/Fritid

Kulturnämnden tog tidigare under 2005 över integrationskommitténs bidrag till invandrarorganisationer gällande kulturarrangemang. Inför 2006 införs ett nytt regelverk för kulturstödet som innebär att alla föreningar som bedriver kulturverksamhet behandlas likvärdigt. Förutsättningarna för att integrations- och mångkulturperspektiv appliceras i den löpande verksamheten stärks

härmed. Kulturnämnden kommer genom sin förvaltning att informera hela föreningslivet i kommunen om innebörden av Mångkulturåret 2006 och uppmana alla aktörer att medverka i genomförandet därav.

Exempel på specifika händelser/arrangemang där Växjö kommun Kultur Fritid särskilt kommer att beakta och arbeta aktivt med mångkulturperspektiv är Kulturnatten 28 januari och Sveriges nationaldag 6 juni.

Margareta Krieg
Kulturstrateg

Maria Lundqvist
Kultursekreterare

Växjö universitet

Planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Universitetet håller på med en uppdatering av de handlingsprogram som berör såväl mångfaldsarbetet som kulturarbetet. Nedanstående uppräkningslista måste därför ses som preliminär. Till exempel är det för tidigt att säga något om konsekvenserna av de pågående inventeringarna, som nämns nedan.

Aktiviteter:

Vi kommer att vara en av de statliga myndigheter som deltar i Utvecklingsrådet för den statliga sektorns stora projekt "Olikhet som tillgång". Projektet initieras under senhösten -05 och avslutas före sommaren -06. Projektet innebär att 3-4 grupper om 15-20 anställda under 4 heldagar kommer att delta i avancerade värderingsövningar för att utveckla ett demokratiskt arbetssätt. Uppföljningen och avslutningen av projektet är mycket öppen och kan mycket väl resultera i ett samlat program med inslag av kulturaktiviteter för att ytterligare utveckla de tillgångar som människors olikheter utgör.

Inom ramen för vår Handlingsplan för kulturarbetet finns några aktiviteter som berör Mångkulturåret.

- Vi skall skapa ett samarbetsråd mellan Växjö universitet, Växjö kommun och Landstinget Kronoberg, för att utveckla samarbetet

inom kulturområdet. Utgångspunkten kommer att vara en inventering av samarbetsmöjligheter med olika aktörer i regionen. En av drivkrafterna är naturligtvis att i samverkan finna nya kulturella uttrycksformer.

- Vi ska utveckla en informations- och marknadsföringsstrategi kring kulturaktiviteter och som omfattar universitetet, studentföreningarna, kommunen, privata aktörer.

Kontaktperson:

Lars Andersson

Prorektor

www.vxu.se

Älmhults kommun

En arbetsgrupp med representanter för Omsorgs- och Kultur- fritidsförvaltningen har bildats. Gruppen kommer under hösten att utvidgas med bl.a. studieförbunden och skolornas kulturombud. Arbetsgruppen har dragit upp följande riktlinjer för Mångkulturåret.

- Ordinarie aktiviteter och arrangemang ges i möjligaste mån en mångkulturell prägel.
- Under året genomförs därutöver ett antal arrangemang och aktiviteter med anledning av Mångkulturåret.
- 2006 är också Berättarår. Eftersom berättandet har en mycket stark tradition i Älmhult (som en del av den s.k. Sagobygden) och är ett inslag som återkommer inom alla kulturer, kommer berättandet att användas som en plattform i arbetet med Mångkulturåret.

Kontaktperson: Karin Fredriksson Franzen

Kultursekreterare / Älmhults Kommun

www.almhult.se

Norrbottens län

Ájtte samiskt huvudmuseum

Förutom att Ájtte i egenskap av samiskt huvudmuseum är ett uttryck i sig för mångkultur tog vi upp två evenemang.

Det första var Jokkmokks vintermarknad som varit en mångkulturell mötesplats ända sedan starten 1605. Marknaden 2006 hålls den 30 jan – 5 feb. Den tre första dagarna hålls den "historiska marknaden" dvs ett evenemang på historiskt tema och de fyra följande dagarna hålls den vanliga vintermarknaden med allt vad därtill hör.

Seminarier i etnomusikologi är preliminärt planerat till 6-10 september 2006. Det är ett samarangemang med Svenskt visarkiv och ESEM (European Seminar in Ethnomusicology). Seminarieprogrammet är inte klart ännu.

Kjell-Åke Aronsson
Museichef

Utställningar på Ájtte

1-24/2: *Duodji ealáhus*. Arrangörer Ájtte och Sámi Duodji/Sameslöjdstiftelsen. Lokal: Tillfälliga utställningshallen, Ájtte

30/1-5/2: *Konstutställning: Helena Adolfsson, måleri*. Arrangör Ájtte. Lokal: Ája, Ájtte

30/1-5/2: *Minnesutställning om Vifast Björklund*. Arrangörer SV-Nord och Föreningen Gamla Apoteket.
Lokal: Ája, Ájtte

31/1-2/3: *Samerna och markrättigheterna*. Böcker från biblioteket och material ur arkivet. Lokal: Ájttes arkiv och bibliotek samt Samernas bibliotek, Ája, Ájtte

Övriga arr. på Ájtte

Onsdag 1/2 kl 19.00: *Duodjirundan* (se särskild annons) Arr: Ájtte och SámiDuodji/Sameslöjdstiftelsen, Lokal: Gamla hallen, Ájtte

Fredag 3/2 kl. 20.00: Kvällskonsert i Gamla hallen, Ájtte. *Aššogáttis*. Konsert med Sofia Jannok med musiker och Lars-Ante Kuhmunen som gästartist. Arr: Ájtte, KUPP och SV-Nord

Program Jokkmokks vintermarknad 2006

Söndag 29/1:

- 13.00: Vernissage/utställning. Konstutställning: Helena Adolfs-son, måleri. Ája, Ájtte
- 13.00: *Vernissage/utställning. Minnesutställning om Vifast Björklund* Arr: SV-Nord och föreningen Gamla Apoteket. inget samarr m Ájtte. Ája, Ájtte
- 14-15: Film: *Från vinterviste till sommarfjäll*. En film av Stig Wesslén om samer i Jokkmokk under 1940-talet. Hörsalen, Ájtte

Måndag 30/1

12–13: Film. *Från vinterviste till sommarfjäll*. En film av Stig Wesslén om samer i Jokkmokk under 1940-talet. Hörsalen, Ájtte

Tisdag 31/1

- 12–13: *Film Från vinterviste till sommarfjäll*. En film av Stig Wesslén om samer i Jokkmokk under 1940-talet. Hörsalen, Ájtte
- 16.00: Föreläsning: Kina i brytningstid – från kejsare till satelliter. Intryck från en resa i Kina Museichef Kjell-Åke Aronsson. Ájtte Musei Vänner. Hörsalen, Ájtte
- 18.00: Årsmöte: Årsmöte för Ájtte Musei Vänner medlemmar (medtag medlemskort). Ájtte Musei Vänner. Hörsalen, Ájtte
- 19.00: Vernissage/utställning. *Duodji ealábus se annons*. Sámi Duodji/Sameslöjdstiftelsen. Tillfälligautställnings-hallen, Ájtte.

Onsdag 1/2

- 13.00: Föreläsning: *Möte med människor*. Hans Anderson. Åjtte Musei Vänner. Hörsalen, Åjtte
- 19.00: Övrigt: *Duodjirundan*. se annons. Sámi Duodji/Sameslöjd-stiftelsen. Gamla hallen, Åjtte.

Torsdag 2/2

- 12–13: Film: *Från vinterviste till sommarfjäll*. En film av Stig Wesslén om samer i Jokkmokk under 1940-talet. Hörsalen, Åjtte.
- 13.00: Föreläsning: *Matematik i samisk kultur*. Ylva Jannok Nutti. ABF Sparbankssalen i Ája, Åjtte, 40kr/20kr
- 13–15: Barn: *Marknaden för hundra år sedan*. Marknadsbodarna är öppna – gör en fantasiresa till år 1900. Barnrummet, Åjtte
- 14.00: Konsert: Trio Ann-Kristin Hedmark med Tommy Lakså och Hans de Waard. Hans de Waard. Gamla hallen, Åjtte
- 14.30: Föreläsning: Ur arkivet: *Glömda hemligheter*. Projektledare Ulf Stefan Winka. Sparbankssalen i Ája, Åjtte. 40kr/20kr
- 16.00: Föreläsning: *Där orden tar slut, tar jojken vid*. Projektledare Per Niila Stålka. Sparbankssalen i Ája, Åjtte. 40kr/20kr
- 17–18: Film: *Enda bilden av pappa - en film av Kine Bohman*. Prod Filmateljén AB 2003, samprod Filmpool Nord och Fotograf Hans Olof Utsi AB. Hörsalen, Åjtte
- 16–19: Utomhus: *Poesistigen* Museiparken

Fredag 3/2

- 10.00: Föreläsning: *Samebyarna och rättsprocesserna*. Förbunds-direktör Malin Brännström, Samernas Riksförbund. SSR Sparbankssalen i Ája, Åjtte 40kr/20kr
- 10–11 Film: *Kronans rallare* – så byggdes inlandsbanan. Prod. SVT, Hörsalen, Åjtte
- 10–11: Sagostund: *Om Stállo och andra berättelser*. Elli-Karin Pavval berättar på Svenska. SV-Nord. Trumtid, Åjtte
- 11.30 Föreläsning: *Med renen som redskap – om hur människan med hjälp av renen använder markerna*. Öje Danell, professor vid

enheten för renskötsel, SLU Uppsala. SLU Uppsala och SV-Nord. Sparbankssalen i Ája, Ájtte. 40kr/20kr

- 12–13 Film *Från vinterviste till sommarfjäll*. En film av Stig Wesslén om samer i Jokkmokk under 1940-talet. Hörsalen, Ájtte
- 13–14: Berättelser/jojk. *Minnen från lägerelden*. Jojk och berättelser med Johan Mäarak, Lars Pirak och Lars Guttorm Blind. ABF. Gamla hallen, Ájtte
- 13–14: Sagostund: *Om Stállo och andra berättelser*. Elli-Karin Pavval berättar på Lulesamiska. SV-Nord, Trumtid, Ájtte
- 13.30: Föreläsning: *Att spåra sin historia – sydsamer dokumenterar sina marker*. Ewa Ljungdahl, arkeolog Gaaltije Sparbankssalen i Ája, Ájtte 40kr/20kr
- 13–15 Barn: *Marknaden för hundra år sedan*. Marknadsbodarna är öppna – gör en fantasiresa till år 1900. Barnrummet, Ájtte
- 14–15: Film: *Från vinterviste till sommarfjäll*. En film av Stig Wesslén om samer i Jokkmokk under 1940-talet, Hörsalen, Ájtte
- 15.00: Föreläsning: *När kronan tog över – Lapps-kattenlanden under 1800-talet*. Historikern Lennart Lundmark. ABF. Sparbankssalen i Ája, Ájtte. 40kr/20kr
- 15.00-16.30: Föreläsning: *Lapplands världsarv – Laponia*. Edvin ”Sarek” Nilsson berättar och visar bilder om natur, växter och djur i Laponia. Hörsalen, Ájtte
- 16.30: Föreläsning: Rödningsträskrensköteln. Den historiska utvecklingen av en skogssamisk renskötagrups rätt till renbete nedom lappmarksgränsen. Agneta Mikaelsson Silversparf, Sparbankssalen i Ája, Ájtte, 40kr/20kr
- 16–19: Utomhus: *Poesistigen*, Museiparken
- 20–22: Konsert; Aššogáttis. Konsert med Sofia Jannok med musiker och Lars-Ante Kuhmunen som gästartist. Entré 200 kr, Förköp på Ájtte 170 kr (se annons), KUPP, SV-Nord, Gamla hallen, Ájtte, 200kr,förköp 170kr

Lördag 4/2

- 10.00: Föreläsning; *Med renen som redskap – om hur människan med av hjälp renen använder markerna*. Öje Danell, professor vid

- enheten för renskötsel, SLU Uppsala SLU Uppsala och SV-Nord. Sparbankssalen i Ája, Ájtte. 40kr/20kr
- 10–11: Film; *Från vinterviste till sommarfjäll*. En film av Stig Wesslén om samer i Jokkmokk under 1940-talet, Hörsalen, Ájtte
 - 10–11; Sagostund: *Om Stállo och andra berättelser*. Elli-Karin Pavval berättar på Lulesamiska, SV-Nord, Trumtid, Ájtte
 - 11.30; Föreläsning: *När kronan tog över – Lappsättenlanden under 1800-talet*. Historikern Lennart Lundmark. ABF Sparbankssalen i Ája, Ájtte 40kr/20kr
 - 12–13: Film: *Kronans rallare – så byggdes inlandsbanan*. Prod. SVT. Hörsalen, Ájtte
 - 13.30: Föreläsning: *Att spåra sin historia – sydsamer dokumenterar sina marker*. Ewa Ljungdahl, arkeolog, Gaaltije, Sparbankssalen i Ája, Ájtte, 40kr/20kr
 - 13–14; Sagostund: *Om Stállo och andra berättelser*. Elli-Karin Pavval berättar på Svenska: SV-Nord: Trumtid, Ájtte
 - 14.00: Jojkkonsert: *Lars-Ante Kuhmunen* se annons. KUPP, Gamla hallen
 - 15.00: Föreläsning: *Samebyarna och rättsprocesserna*. Förbunds- direktör Malin Brännström, Samernas Riksförbund. SSR. Spar- bankssalen i Ája, Ájtte, 40kr/20kr
 - 16–17. Film: *Från vinterviste till sommarfjäll*. En film av Stig Wesslén om samer i Jokkmokk under 1940-talet. Hörsalen, Ájtte.
 - 16.30: Föreläsning: *Om synliga platser och osynliggjorda män- niska: Svenska staten och vattenkraftsexploatering av ur- sprungsbefolkningars landområden*. May-Britt Öhman, dokto- rand vid KTH. ABF Sparbankssalen i Ája, Ájtte, 40kr/20kr
 - 16–19: Utomhus: *Poesistigen*, Museiparken

Söndag 5/2

- 10.00: Film: *Från vinterviste till sommarfjäll*. En film av Stig Wesslén om samer i Jokkmokk under 1940-talet, Hörsalen, Åjtte
- 12.00: Föreläsning: *Där orden tar slut, tar jojken vid*. Projektledare Per Niila Stålka, Hörsalen, Åjtte
- 14–15: Film: *Enda bilden av pappa - en film av Kine Bohman*. Prod. Filmateljen AB 2003; samprod. Filmpool Nord och Fotograf Hans Olof Utsi AB, Hörsalen, Åjtte
- 16–17: Film; Kronans rallare – så byggdes inlandsbanan. Prod. SVT Hörsalen, Åjtte

Filmpool Nord

Presentation av Filmpool Nord

Filmpool Nord är Sveriges nordliga produktionscentrum och pionjär inom Regional film- och tv-produktion. Filmpool Nord finansierar, samproducerar, distribuerar och marknadsför kort-, dokumentär- och långfilmer. Filmpool Nord genomför också utbildningar inom olika filmyrken och bidrar med kompetens till film- och tv-produktioner som planeras och genomförs i Norrbotten.

Filmpool Nords aktiviteter under 2006

- samproduktion av fyra-sex långfilmer
- en – två tv-produktioner
- tio – femton dokumentärer
- tio – femton korta fiktioner
- filmpedagogisk/filmkulturell verksamhet i regionens 14 kommuner
- utbildningsprojekt
- filmkommissionsverksamhet
- projekt med fokus på ungdomar
- projekt med fokus på äldre kvinnor

Utöver vår ordinarie verksamhet kommer Filmpool Nord under Mångkulturåret 2006 att speciellt fokusera på;

Genusfrågan

Filmbranschen och då främst långfilmsbranschen har länge i huvudsak gett utrymme för en *kultur*, ett tolkningsföreträde och en slags berättelse. Filmpool Nord vill förändra denna kultur och har därför startat projektet "Tantfilm" som ska ta fasta på äldre kvinnors erfarenheter. Projektet syftar till att ge äldre kvinnors chansen att synas och vara verksamma genom filmmediet och i filmbranschen.

Projektet ska också lyfta fram *invandrarkvinnornas situation*, som har det ännu svårare.

Ungdomskulturen

Vi har under hösten 2005 startat ungdoms projektet "TILT" som ska synlig-göra unga flickor och specifikt *flickor i invandrargrupper* i åldrarna 17–25 år. Projektet pågår i tre år.

Minoritetskulturer

Under 2005 startade ett arbete med animering på *Tornedalsfinskan, Mienkeli*. Detta arbete har fått fin uppmärksamhet och vi går nu vidare för att utveckla ytterligare projekt i den andan.

Inom den ordinarie dokumentära satsningen är det värt att nämna att vi har fyra produktioner på gång som behandlar den *samiska kulturen*.

Långfilmsproduktion

Vi har valt att samproducera långfilm som tar upp *mångkultur problematik* som fokuserar på unga invandrarkvinnors längtan efter kärlek och tillhörighet i det svenska samhället. Vår förhoppning är att filmen ska väcka uppmärksamhet och skapa debatt bla genom det intressen en av våra största tv-bolag har visat. Filmen får premiär under 2006.

Dramaproduktion/tv

Under 2006 går vi ingång med vår hitintills största dramaproduktion på 12 x 1 timme. Den dramaproduktionen kommer att spelas in över hela Norrbotten och röra sig mellan *svensk, tornedalsk, samisk och invandrarkultur*.

Samarbeten på Nordkalotten

Arbetet mellan Nordnorge, Norra Finland och Norra Sverige produktionscentra intensifieras under 2006 med syftet att lyfta fram *Barentregionens speciella förutsättningar* med dess mångkultur i form av olika språk, levnadssätt och livsvillkor. I det samarbetet ingår arbetet med att skapa ett "Skrivarnas hus" i riksgränsen som ska bli en samlade plats för kreativt skapande och möten för filmbranschen i Norden.

Ett sådant samarbetsprojekt utgörs av Arkivprojektet AFBARE som är ett projekt där norra Sverige, norra Finland och Ryssland samarbetar för att bevara arkivfilm och utveckla det dokumentära språket.

Per-Erik Svensson
VD/ långfilmskonsulent

Sirel Peensaar-Miell
Kort och dokumentärfilms konsulent

Stina Almqvist
Studiochef/ utbildningsansvarig

Film pool Nord
Kronan A2
974 42 Luleå

Kiruna kommun

Bakgrund

Kiruna kommun vill gärna vara en aktiv samverkanspartner under mångkulturåret 2006. Vi kommer också att vara delaktiga i ett

flertal arrangemang under året med syftet att lyfta den flerkulturella kommunen. Kiruna kommun är förvaltningsområde för minoritetsspråken samiska, meänkieli (Tornedalsfinska) och finska. Kommunstyrelsen har beslutat att ett *mångkulturellt handlingsprogram* ska arbetas fram med målsättningen att under 2006 ska det fattas beslut om riktlinjer för programmet. I det mångkulturella programmet inräknas också "de nya svenskarna" dvs. de som söker asyl och önskar bo i Kiruna.

Syftet är att arbetet med det mångkulturella handlingsprogrammet tar tillvara de olika erfarenheter och bakgrunder som finns i det mångkulturella samhället – Kiruna, där människors lika värde är en av grundpelarna för en framåtsträvande samhälls-utveckling.

Målet är att ta fram ett underlag för ett mångkulturellt handlingsprogram som bidrar till att ge människorna stöd för sin egen identitet vilket möjliggör att individerna växer och blir trygga i sig.

Det övergripande målet är att öka förståelsen människor emellan för att överbrygga motsättningar som främjar en positiv samhälls-utveckling.

Det mångkulturella handlingsprogrammet skall utgå ifrån den svenska minoritets-politiken.

Planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006.

Kiruna Snöfestival – arrangör ej klar,

Hundkapplöpning, samisk kultur, snöskotercross, modeuppvisning, musikal, uppträdanden en mötesplats i vintertid då kylan kan gå under -30 grader. Snöfestivalen i Kiruna preliminärt 26 – 29 januari, den tjugoförsta sedan starten.

Kiruna Marknad – IFK Kiruna

Mångkulturell mötesplats på den urgamla marknadsplatsen mitt i stan, mitt emot Kiruna kyrka, Sveriges vackraste byggnad 2001. Preliminärt 16-19 februari 2006

Kirunafestivalen – Kiruna Lappland Ek.förening

Kiruna Centrum. Sveriges nordligaste musikfestival där svenska och utländska storstjärnor lyser ikapp med midnattssolen. En musik-och kulturfestival, den 10:e största sommarfestivalen i Sverige(enl.Expressen0605), Torsdag 29/6 – Integration&Culture performance, en mångkulturell helkväll med spännande uppträdanden med olika etniska kulturer, en mötesplats över gränserna. Den 29/6 – 2/7 2006.

Jukkasjärvi Höstmarknad – Jukkasjärvi IF

Mångkulturell mötesplats i Jukkasjärvi, den traditionella marknadsplatsen sedan urminnes tider .Preliminärt 4-6 augusti 2006

Andersmäss, samisk kykohelg – Kiruna Sameförening

Jukkasjärvi kyka och Kiruna Samegård, ett samiskt kyrko- och kulturarrangemang. 2–3 december 2006

Musikensemble Tre Folk i Norr – Föreningen Rallarfesten

Med denna trekulturella orkester från Nordkalotten skall vi genomföra en turne i de Skandinaviska huvudstäderna. Kultur-export från Nordkalotten. Turneperiod våren och hösten 2006.

Årets Lapplandskniv – Föreningen Rallarfesten

Våra knivhantverkare deltar i utställningar, workshops och tävling samt kan fungera som lärare och förebilder. Våra knivhantverkare deltar även på Kniv-SM i södra Sverige. Arrangemangen genomförs bl.a. under festivalveckan v.44 i Kiruna samt på turne i Barents-området genom projektet PUK 2005.

Hantverksprojekt PUK 2005. – Föreningen Rallarfesten

Ett mångkulturellt hantverksprojekt kommer att genomföras i samarbete med Sverige Finska Folkhögskolan som huvudman. Projektet genomförs med alla befolkningsgrupper i Barents-området.

Musikklubb Reenstierna – Föreningen Rallarfesten

10 arrangemang utspridda över hela året, med artister och grupper från hela världen i samarbete med Rikskonserter.

Det muntliga mångkulturella berättandet – Föreningen Rallarfesten.

I samarbete med Stiftelsen Fabula Storytelling Festival – berättarpoolen arrangeras föreställningar, workshops, utbildningar, möten samt identifiera lokala berättarförmågor. Våra lokala berättare får möta mångkulturella berättare från andra delar i världen. Hela berättarprojektet skall pågå under 2006 och avslutas under festivalveckan 2006, v.44.

Festivalveckan (Rallarfesten) 2006, v.44 30/10-5/11. – Föreningen Rallarfesten

En festival som skall manifesteras det mångkulturella Kiruna. Vidareutveckla och utöka de aktiviteter och arrangemang som genomförs under festivalveckan 2005.

Övrigt

Under året kommer det att tillkomma arrangemang som genomförs av och med kulturföreningar, byaföreningar, hembygdsföreningar m.fl. med teman som riktar sig till Kirunas mångkulturella samhälle, exv. midsommarfestligheter i Kiruna C och i landsbygden, marknader i Karesuando och Vittangi, hemvändardagar etc. etc.

Föreningen Rallarfesten

Initiera och utveckla trekulturella samarbetsprojekt, t.ex

- Matfestival på Nordkalotten
- Våra älvar & vattensystem - ett världsarv
- Arrangera seminarier och debatter under hela året med trekulturella och mångkulturella teman. Genomföra en seminarierie om den trekulturella värdegrunden.
- Internationellt kulturutbyte genom bl.a CIOFF. Initiera, sammanställa, sammanföra och skapa nätverk mellan olika mångkulturella institutioner och organisationer, lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Detta arbete ger oss möjlighet att i Kiruna skapa en levande mötesplats mellan Kiruna och världen. Bl.a är Föreningen Rallarfesten medlem i organisationen CIOFF som är underställd FN/UNESCO har 73 medlemsländer. Genom CIOFF kan lokala och regionala kulturgrupper från hela världen besöka och skapa utbyte med Kiruna och regionen. Detta internationella och mångkulturella arbete och tankesätt kan även förankras och introduceras i andra organisationer, föreningar och näringsliv i Kiruna som arbetar internationellt.

Norrbottens länsbibliotek

Planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Landets läns- och regionbibliotek har Statens kulturråds uppdrag att ”verka för ett mångkulturellt perspektiv i kulturutbudet”. För Norrbottens länsbibliotek innebär detta i första hand att vi söker främja utvecklingen av de nationella minoritetsspråken meänkieli och samiska i samverkan med övriga aktörer inom detta språkområde i länet.

Meänkieli

Meänkieli klassificeras sedan den 1 april 2000 som ett nationellt minoritetsspråk. Meänkieli är primärt ett talat språk, men det håller på att utvecklas också till ett skriftspråk. En grammatik har nyligen publicerats, Meänkieli rätt och lätt (Barents Publisher, 2005), ord-

böcker har tagits fram, en del skönlitteratur för barn och vuxna har skrivits, några översättningar från svenskan har också gjorts.

Norrbottens länsbibliotek presenterar på sin hemsida, under samlingsrubriken Läs om Norrbotten på Litteratursidan, i princip all litteratur som skrivs på meänkieli. Med denna webbpresentation, informationsfoldrar och annat informationsmaterial om meänkieli verkar Länsbiblioteket för språkets fortlevnad och vidareutveckling. För barn producerar Norrbottens länsbibliotek Barnens Polarbibliotek, ett virtuellt bibliotek i vilket ingår en version på meänkieli.

2006

För 2006 planerar Länsbiblioteket att gå vidare i detta arbete dels genom uppdateringar av befintligt material och dels genom att göra inläsningar i Daisy-format, dvs. talböcker, av ett antal av de böcker som givits ut på meänkieli.

Samiska

Liksom meänkieli är samiskan (med dess olika varieteter) ett godkänt minoritetsspråk sedan år 2000. Utvecklingen av biblioteksfrågorna i det samiska samhället drivs i första hand av den samiske bibliotekskonsulenten, anställd av Sametinget och stationerad vid Ájtte i Jokkmokk. Norrbottens länsbibliotek har en samisk version av det virtuella barnbiblioteket Barnens Polarbibliotek.

2006

För 2006 planerar Länsbiblioteket att i samverkan med den samiske konsulenten producera informationsmaterial om litteratur på samiska och om samiska författare översatta till svenska. En del av detta material kommer att läggas ut på Länsbibliotekets hemsida.

Jimmy Gärdemalm,
länsbibliotekschef

Norrbottens läns landsting

Följande aktiviteter och verksamheter kan i dagsläget specificeras för 2006.

Kontinuerliga verksamheter

I länet finns ett antal institutioner med ett mångkulturellt uppdrag:

- Sámi Tèahter, stationerad i Kiruna men med uppdrag att främja samisk teater inom hela Sápmi. Bl.a. planerar man uppsättningar och seminarier 2006 som ska belysa språkets betydelse för en minoritet.
- Tornedalsteatern, stationerad i Pajala men med uppdrag att producera teater främst i Tornedalen och med meänkieli som huvudsakligt språkområde.
- Ájtte fjäll- och samemuseum, stationerat i Jokkmokk men med uppdraget att vara huvudmuseum för hela Sápmi.
- Länskulturinstitutionerna har uppdraget att tillvarata länets kulturella mångfald. Detsamma gäller de länskonsulenter inom dans, konst och ungdomsmusik som arbetar med landstingets medel.
- Organisationer med verksamhetsbidrag från landstinget som arbetar med mångkulturella frågor, t ex folkhögskolor, studieförbund, organisationer för länets minoriteter m.m.

Regionala tillväxtprogrammet (RTP)

I programområdet kultur och kulturarv (där Norrbottens läns landsting har processansvaret) finns uppdraget ”att tillvarata och utveckla ett mång-kulturellt Norrbotten”. Det ska ske i alla delar av programarbetet som ett genomgående tema. Under 2006 planeras dessutom speciella seminarieaktiviteter i samverkan med Same-tinget.

Speciella projekt

Norrbottens läns landsting ger årligen stöd till ca 250 kulturprojekt i länet. Ansökningar behandlas kontinuerligt och vad som blir aktuellt 2006 kan därför inte anges i sin helhet i dagsläget. Några projekt som redan är beslutade och som kommer att genomföras 2006 är:

- Reportagebok om kurdiska män i Luleå (fortsättning på bok om kurdiska kvinnor). Journalisten och författaren Ulrika Vallgård driver projektet.
- Musikgruppen Jord på Sverige-turné med tornedalsk musik och mat av matkreatören Björn Ylipää i projektet Maimale (Ut i världen).
- Samiska konsulenter för bildkonst.
- Dokumentärfilmsprojekt "Inför liv eller död" om renskötselns utveckling och framtid som näring. Projektet drivs av Kine Boman.
- Folkoperatrilogi på meänkieli och svenska med teman ur Tornedalens historia. Författaren Bengt Pohjanen driver projektet i samverkan med Tornedalsteatern.
- Länets deltagande i Bok- och biblioteksmässan i Göteborg 2006 kommer att ske under rubriken "Norrbotten-de många språkens län".
- Den första romska familjen i gruvsamhället Gällivare, utställning av familjen Dimitris till kommunen överlämnade vagn med inventarier m.m.

Program/projekt vid länskulturinstitutionerna

- Norrbottensmusiken har i sin programkatalog för 2006 fem program för turné i länets kommuner. De består både av världsmusik och samisk/tornedalsk musik och riktar sig till övervägande del till barn och ungdom.
- Norrbottens museum har stående utställningsdelar om samisk kultur och story-line projekt i skolorna om samernas liv och historia. Museet har omfattande programverksamhet, där mångkulturen och världskulturen alltid har sin plats, något som kommer att intensifieras under 2006.

- Norrbottensteatern har samverkan med norrbottniska författare, under 2006 bl.a. Mikael Niemi för teaterproduktion med rötter i den tornedalska kulturen.
- Norrbottens länsbibliotek arbetar bl.a. med hemsidespresentation av länets författare på olika språk och med Barnens Polarbibliotek, där litteratur för barn presenteras bl.a. på våra minoritetsspråk.
- Analyser görs under 2006 av den mångkulturella representation inom Division kultur och utbildning vad gäller anställda och stöd till projekt och verksamheter.

Vi återkommer gärna med fortlöpande information om både program- och projektverksamhet under 2006 allt eftersom punkterna blir mera fastställda i detalj.

Med hälsning
Division kultur- och utbildning
Majlis Granström Divisionschef

Norrbottensteatern, Luleå

Planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Norrbottens län inrymmer historiskt sett åtminstone tre kulturer, den svenska, den samiska och den tornedalska. Detta förhållande har genom åren präglat teaterns repertoar, delar av Norrbottens historia har återkommande skildrats. Under senare decennier har många fler folkgrupper än dessa kommit till länet. Teaterns finlandssvenske chef Erik Kiviniemi har sitt ursprung i Österbotten, en omständighet som ytterligare påverkat repertoaren.

Spelåret 2006 kommer att innehålla en uppsättning om Vietaskuppen. För manus svarar Mikael Niemi. Teaterns mål är att intressera och engagera publikgrupper som inte med automatik söker sig till våra föreställningar på grund av språkliga och kulturella skillnader. Artister med sitt ursprung i Tornedalen och Finland har redan kontrakterats och ambitionen är att knyta ännu fler till teatern.

Norrbottensteatern har under de senaste åren arbetat för bildandet av en s.k. regipool. Syftet är att dels vidga samarbetet mellan amatörer och professionella, men även att ytterligare närma Tornedalsteater, Samiska Teatern och Norrbottensteatern till varandra,

var och en representant för sin kultur. Även Norrbottens läns landsting bidrar finansiellt och tjänsten kommer att administreras av ATR Norrbotten. Arbetet planeras komma igång under verksamhetsåret 2006.

Kontaktperson:
Erik Kiviniemi
Teaterchef
www.norrbottensteatern.bd.se

Sametinget

Bakgrund

Malmö Museer fick 2004 medel från Kulturrådet för research kring temat dubbla identiteter – om unga människors erfarenheter och situation, som same, jude och rom i Sverige idag. Kontakter med samiska, judiska och romska ungdomar har etablerats under 2004 liksom samarbete med Judiska Museet i Stockholm, Samiskt Informationscentrum i Östersund och Riksutställningar. Samarbetet innefattar tre av Sveriges minoriteter, och handlar om ungdomar och deras förhållningssätt. Enligt minoritetspropositionen från 1999 tillhör samerna också den grupp som erkänns som nationell minoritet. Deras långa sammanhängande historiska anknytning till de områden där de bedrivit sin näring och utvecklat sin kultur går tillbaka till tiden före nationalstatens bildande. Därför är samerna också ursprungsfolk. Idag lever långt ifrån alla samer av renskötsel och många har flyttat utanför Sápmi. Bland unga samer finns både personer som väljer ett liv långt från traditioner och renskötsel och de som aktivt bevarar kulturarv och lever mer traditionellt, liksom personer som kombinerar tradition och förnyelse.

Samiskt Informationscentrum

Samiskt Informationscentrum är Sametingets nyetablerade informationsorgan med placering i Östersund. Centrumets uppgift är att öka allmänhetens kunskap om samer och samisk kultur. Den prioriterade målgruppen är barn och ungdomar. Verksamheten präglas av samarbete med andra aktörer.

Våra samarbetspartners

Malmö Museer, Judiska Museet och Riksställningar.

Aktivitet under Mångkulturåret

En vandringsutställning kallad *Leva i två världar*, producerad av samiska, romska och judiska ungdomar.

Tid och plats

Utställningen har premiär i Malmö under hösten 2006, och kommer därefter att vandra runt i hela Sverige under 2006 och 2007.

Syfte

Syftet med vandringsutställningen är att lyfta fram unga romers, judars och samers situation och liv i Sverige idag för en bredare allmänhet. Utställning ska på ett positivt sätt förmedla de ungas erfarenheter av att leva i två världar. Att sammanföra tre till synes ganska olika grupper i en och samma utställning är en metod för att upptäcka nya infallsvinklar och fördjupa diskussionen kring identitet, mångfald, integration, främlingsfientlighet etc., vilket i sin tur ger nya kunskaper som implementeras i verksamheten vid respektive institution.

Romer, samer och den judiska gruppen representerar på ett tydligt sätt det mångkulturella Sverige. Alla tre grupperna har djupa historiska rötter i landet, samerna till och med som ursprungsbefolkning. Genom *Leva i två världar* åskådliggörs den historiska kontinuitet som det multikulturella har i vårt land.

Marie Enoksson

Sametinget

Kontaktperson Sametinget:

Anna Skielta, verksamhetsansvarig Samiskt Informationscentrum.

Sámi Teáhter, Kiruna

Preliminär planering för Sámi Teáhter år 2006

Giron Siida

En jojkpoetisk rapsodi från Sápmi

Produktionen är en hyllning till den samiska litteraturen, poesin, prosan och jojken och de författare som lagt grunden till den moderna samiska diktningen. En rapsodi från Johan Turi via Áillohaš till Inga Stina. Traditionell jojk, dans nykomponerad musik, prosa och poesi från 1600-talets slut in i vår egen tid. Vi har öst ur den samiska litteraturens skattkista för att överraska och hänföra publiken från norr till söder.

Målgrupp:	Vuxen, ungdom
Medverkande:	5 skådespelare, 2 tekniker
Produktionsplan:	augusti 2005 – december 2006
Premiär:	3 september 2005 i Karasjok
Scen- och turné:	september–november 2005, maj–december 2006

Fröken Julie av August Strindberg

Ett av Strindbergs mest spelade och älskade verk kommer att få en helt ny form på Samiska Teatern. I vår föreställning möts två kulturer, två språk – samiskan och svenskan, genom våra två samiska skådespelare: Irene Länsman i rollen som Kristin och Biret Rávdná Leammuid som Julie, Jean spelas av Jesper Ávall, från Göteborg.

Jean betjänten är tvungen att anpassa sig till den samiska identiteten och språket för att bemästra sitt utanförskap och sin manlighet. Kristin, tjänsteflickan i grevens kök, står för visdomen, seendet och hörandet. Hon i sin tur slåss i det tysta mot makt och språkmissbruk. Fröken Julie, missbrukar och låter sig missbrukas, genom sin kvinnlighet och status i samhället tar hon sig friheten att vara ansvarslös. Ansvarslös och maktlös i sin egen identitet.

Detta klassiska verk av vår nationalskald August Strindberg, belyser ständiga och universella problem som berör oss människor.

Målgrupp:	Vuxen, ungdom
Medverkande:	3 skådespelare, 3 tekniker
Produktionsplan:	maj 2005 – oktober 2006
Premiär:	28 januari 2006, Kiruna

Scen och turné: januari–april, september–oktober 2006

Barnen berättar (Från Sevettjärvi i norr till Snaasa i söder)

Teaterns skådespelare, har tillsammans med teaterchefen påbörjat skolteaterprojektet ”Från Sevettjärvi i norr till Snaasa i söder”. Vi vänder oss i första hand till sameskolornas låg- och mellanstadieelever, med två till tre besök, där vi arbetar pedagogiskt med syfte att stimulera barnens berättande. Genom våra gamla samiska och grönländska berättelser och via, jojk, sånger, lekar, bild och djurgestaltning presenterar vi olika sätt att berätta en historia på. Vi vill inte pressa eller styra barnen till att göra det de tror förväntas av dem. Vi vill på ett lustfyllt sätt få dem att utgå ifrån sig själva under hela processen. Utifrån deras berättelser kommer vi att ta fram ett manus som ska leda till en barn- och familjeföreställning med premiär oktober 2006. Projektet täcker in skolt, nord, Lule- och sydsamiskan som kommer att få en stor betydelse och närvaro i föreställningen.

Målgrupp: Barn- och familjeföreställning för turné
Medverkande: 3 skådespelare, 1 tekniker
Produktionsplan: augusti 2005 – maj 2007
Premiär: 21 oktober 2006
Scen och turné: oktober–december 2006, februari–maj 2007

Människoblivandet

I samarbete med Teater Scratch, Luleå kommer vi att producera en barnteaterföreställning för turné i Norrbotten och Västerbotten. Genom samarbetet vill vi mötas konstnärligt och gemensamt undersöka barnteaterprocessen. Föreställningen som går under arbetsnamnet människoblivandet kommer att ta upp problemställningar som rör barns växande i ett mångkulturellt samhälle.

Målgrupp: Mellanstadiet 10–12 år
Medverkande: 3 skådespelare, 1 tekniker
Produktionsplan: januari 2006 – december 2007
Premiär: februari 2007
Scen och turné: februari–december 2007

Dearnan Sijte

Mjandasj – den heliga vita renen

Mjandasj är en dansföreställning, som har skapats ur en Kolasamisk myt om den heliga vildrenen, i form av en ritual utifrån ett Dåtida och Nutida perspektiv. Koreograferna/pedagogerna Ola Stinnerbom och Jeanette Langert har utgått från ungdomarnas identitet, kompetens och kunnande och skapat en föreställning som berättas med musik, dans, text, jojk och trummor. Föreställningen kommer att spelas på turné i Sápmi och då i första hand på festivaler under perioder då de medverkande ungdomarna inte hindras av skolgång.

Målgrupp: Vuxen, ungdom
Medverkande: 9 ungdomar
Produktionsplan: mars 2005 – augusti 2006
Premiär: 20 juli 2005
Scen och turné: juli–november 2005, mars–juli 2006

Stor Nila

Stor Nila av Bo Lundmark kommer att bearbetas och översättas till sydsamiska. Produktionen kommer att läggas över två verksamhetsår med start under 2005. Det huvudsakliga arbetet under året blir i form av seminarier och workshop med tonvikt på språk och historieforskning.

Tidsplan: september 2005 – december 2007
Premiär: preliminärt mars 2007

Ungdoms- och lägerverksamhet

Utvecklings- och rekryteringsarbetet har varit och är en förutsättning för lokal amatörverksamhet. Dearnan Sijte har under många år visat prov på en bred och mångfasetterad verksamhet för barn- och ungdomar, amatörteaterverksamhet samt kurs- och lägerverksamhet med den sydsamiska kulturen som utgångspunkt. Denna del av verksamheten löper parallellt med det övriga produktionsarbetet. Fortsättningsvis arbetar vi vidare tillsammans med ÅST i Mo I Rana, Norge.

Giron Siida / Dearnan Sijte

Fri scen

Mötesplatsen för gränsöverskridande och experimentella projekt i hela Sápmi. På scenen kommer vi att hålla föreläsningar, seminarier, workshop. Fri scen ska också vara en tillgång för utbildning och rekrytering bland samiska ungdomar som vill arbeta och uttrycka sig konstnärligt. Scenen är också en gästspelsscen för teater, dans och konsertverksamhet.

Sámi teáhter serva, STS har inkommit med en förfrågan om samarbeten kring utbildningar, seminarier och workshop för samiska teater- och kulturarbetare vilket vi har tackat ja till. STS är en intresseorganisation för samiska teaterarbetare, medlemmarna kommer från hela Sápmi.

Vi kommer också att anordna en samisk teaterfestival med förprojektering under 2006 och vår förhoppning är att festivalen hålls under våren 2007.

Att samarbeta med STS är ett steg i rätt riktning, för det första i utbildningssyfte för framtidens behov, men också att stimulera medlemmarna och samiska ungdomar som vill uttrycka sig konstnärligt.

Mål: Etablera Samiska Teatern och att skapa en dialog med vår publik.
Söka nya uttrycksformer och samarbeten.
Utbildning och rekrytering.

Samiska veckan i Umeå

Under planering men detta år medverkar vi med tre till fyra produktioner. Vi kommer också hålla seminarier och workshop med utgångspunkt ur vår repertoar.

ZIZEL presenterar Minoriteter

Tillsammans med producenten/projektledaren Valeria Nagy Seidel kommer vårt fortsatta samarbete leda till ökad kunskap och förståelse om minoritetskulturernas arbete i Sverige i form av föreställningar och seminarier under hösten 2006.

Samarbetsprojekt

Regipool

En särskild "regipool" inrättas, ett samarbete mellan de tre teaterinstitutionerna i Norrbottens län, Samiska Teatern, Tornedals-teatern och Norrbottensteatern, samt Norrbottens läns landsting. Poolen finansieras gemensamt och kommer att gälla från 2006-01-01. Tjänsten administreras av ATR. Amatörteaterföreningar och grupper kan där ansöka om regihjälp för enstaka projekt. Därigenom maximeras resurserna och vi statuerar exempel om hur man kan samarbeta runt en sådan viktig fråga. Den befintliga länsregissörsfunktionen finns kvar men kommer att ha en pedagogisk inriktning och vända sig till unga och nya grupper inom ATR, tjänsten finansieras på samma sätt som tidigare.

Kulturskolan

Samiska Teatern har påbörjat ett samarbete med Kulturskolan i Kiruna. Tillsammans med lärare i musik och dans ska vi arbeta fram två mindre föreställningar med elever som deltar i kulturskolans undervisning. Poesi, jojk och musik ur tre minoritetskulturer är grundstenen i detta brobygge. Framförandet av eleverna görs under SmoK (Sveriges musik-och kulturskoleråd) rikskonferens mars 2006 i Kiruna.

Samernas utbildningscentrum

Samiska Teatern har påbörjat ett samarbete med Samernas utbildningscentrums språklärare och elever där vi kommer att arbeta med den kreativa språkutvecklingen. Som verktyg i språkutbildningen använder vi oss av teater och drama för att öva upp den muntliga kommunikationen. Under hösten har vi planerat och visat på olika arbetsmetoder för språklärarna. Nästa steg kommer att bestå i fortbildning och praktiskt arbete under temaveckor med eleverna på hel och halvfarts kurser. Målet är att eleverna redovisar sitt arbete under Jokkmokks marknad i februari 2006.

Arrangörsutbildning

För samiska föreningar i Norrbottens- och Västerbottens län. Planeringen är i full gång och vi hoppas på samarbete med Västerbottensteatern, Norrbottens läns landsting, Riksteatern i Norr och Västerbotten.

Tornedalsteatern

De påbörjade samarbetsfrågorna kring utveckling av minoritetsteater i regionen, föreställnings- och ungdomsverksamhet kommer att intensifieras.

Preliminär planering för år 2006

Kontaktperson:

Lillemor Mauritzdotter Nylén

Teaterchef

www.samiteahter.org

Svenska Tornedalingars Riksförbund

Kulturfestival – I vårt verksamhetsområde lever förutom svenskar 4 minoriteter sida vid sida – samer, romer, tornedalingar och sverigefinnar. Målsättningen med festivalen är att låta publiken ta del av varandras kulturer. Det som planeras är sång- och musikframträdanden, utställningar, teater, författarbesök, folkdansupvisningar, tävlingar m. m.

MET-aviisi som är STR-Ts medlemstidning ska under året berätta och informera om respektive minoritet och deras verksamhet.

Lägerskola för barn och ungdomar från respektive minoritet. Syftet är att deltagarna ska på ett naturligt sätt ta del av varandras kulturer

Ungdomsfestival för ungdomar upp till 25 år. Festivalen planeras av ungdomarna själva och målsättningen är att engagera sång- och musikgrupper från de olika minoriteterna.

Seminarium – minoriteterna och framtiden (hösten 2006) Möte och samtal om frågor som berör minoriteterna.

Kulturkvällar – mindre arrangemang innehållande föreläsningar, sång- och musik, poesikvällar m.m. – i tornedalskommunerna Övertorneå, Pajala, Kiruna, Haparanda och Gällivare. Fem (5) mindre byar/kommun blir aktuella för dessa arrangemang.

STR-T bildades 1981 och nästa år 2006 blir det följaktligen 25 år sedan förbundet bildades. Under hela året kommer därför en hel del arrangemang och aktiviteter att genomföras runt om i Tornedalen. En del av de planerade arrangemangen/aktiviteterna passar väl in i konceptet Mångkulturåret 2006.

Vi har inte bestämt vilka orter i resp. kommun som blir aktuella för resp. aktivitet

Vi kommer att söka samarbete med resp. minoritet, olika studieförbund, Tornedalsteatern, ungdomsföreningar/råd och andra föreningar/aktörer som är verksamma i Tornedalen. STR-T har beslutat att bidra med 100 000 SEK till arrangemangen. Ytterligare medel och anslag från kommuner, landsting och andra bidragsgivare måste till om allt det som är planerat kan genomföras.

Skåne län

Drömmarnas hus

Med utgångspunkt i *ungas skapande kraft, samtidskonsten och mångkulturåret 2006* skall Drömmarnas Hus bygga vidare på de erfarenheter som gjordes i samband med "Malmö brinner". Det handlar emellertid inte om att genomföra "nästa projekt", utan om att skapa en fristående upplevelse- och lärandeprocess genom ett långsiktigt perspektiv. HITTAD(LÄMNAD) lyfter frågor, gestaltar personliga upplevelser och bygger rum.

Ungas idéer och förmågan att skapa

I projektet "Malmö brinner" ville Drömmarnas Hus lyfta unga människors skapande kraft genom att ge dem möjlighet att uttrycka åsikter och erfarenheter i ett forum där människor lyssnar på dem och ser dem. I HITTAD(LÄMNAD) vill vi arbeta vidare i den här riktningen genom att göra ungdomar till producenter av egna kulturarrangemang. Den här gången tar vi ytterligare ett steg då vi ger ungdomar fritt spelrum att själva skapa som de vill låta andra ta del av. De står för idéarbetet form- såväl som värderingsmässigt.

Den konstnärliga kontexten och som medium

I HITTAD(LÄMNAD) har vi valt att låta samtidskonsten utgöra ramen för det pedagogiska såväl som det konstnärliga arbetet. Med samtidskonst menar vi konst som tar upp politiska och sociala frågeställningar och som utmanar rådande ideal och attityder. Innehållet och det som kommuniceras är det primära och formen fungerar som fond för nya konstnärliga uttryck och oväntade lösningar. I anslutning till de rent konstnärliga uttrycken innehåller projektet också seminarium och debatter för att vi på ett effektivt sätt skall kunna fånga upp de diskussioner och frågeställningar som projektet väcker.

De mångkulturella perspektiven

I projektet HITTAD(LÄMNAD) arbetar Drömmarnas Hus också med begreppet "mångkultur" genom att fokusera på hur vårt samhälle skapar ritualer som organiserar människor enligt olika mönster och strukturer. Identiteter skapas genom grupptillhörighet, men också genom exkludering av "andra". Dessa ritualer skall vi leka med i HITTAD(LÄMNAD). I kulturvärlden pratar man ofta om "mångkultur", och då handlar det många gånger om exotisk dans och orientalisk mat – en ytlig och väldigt liten del av en kultur, oavsett varifrån den härstammar. Drömmarnas Hus vill med det här projektet lägga fokus på en annan aspekt av mångkultur och på detta sätt väcka debatt både hos ungdomar och vuxna. HITTAD(LÄMNAD) är därför ett Malmöbaserat projekt, med en kontextuell och lokal förankring som utgår från Malmös befolkningsammansättning.

HITTAD(LÄMNAD) – Från idé till verk

I HITTAD(LÄMNAD) skall Drömmarnas Hus arbeta med konstens potential i lärande och utveckling. Genom att jobba med olika former av rumslig gestaltning driver unga människor en skapandeprocess som utvecklas tillsammans med etablerade konstnärer och andra professionella kulturutövare. Offentliga såväl som privata rum är idag laddade med samhällets normer och dessa kontrollerar vilka roller vi antar och hur vi agerar. Detta skall HITTAD(LÄMNAD) belysa och ifrågasätta. Genom att bygga upp "tomma sfärer" som leker med föreställningar och sociala positioner skall barn och unga formge en utställning där de kommunicerar komplexiteten i dessa frågor. I en stor hangar skall man skapa små "rum i rummet" som bland annat kommer att innehålla ljud och ljusinstallationer, men också arbeta med performancekonst. Språket har på samma sätt en central roll i det här projektet. Verbalt språk, kroppsspråk, bildspråk – alla sätt på vilket vi uttrycker tankar, ställningstaganden och gemenskap. Detta "rum" skall vara helt "fritt" i relation till det som skapas. Unga skall själva kunna initiera projekt som sedan skall kunna uppföras som en del av utställningen. Detta kan vara allt från debatter och seminarium till "digital storytelling" och poesifestivaler.

Helsingborgs stad

Kulturnämnden i Helsingborg har ställt sig positiv till att delta i Mångkulturåret 2006. Arbetet ska inte i första hand innebära ett stort utbud av projekt och arrangemang med mångkulturell anknytning. Det ska bedrivas i nära samarbete med stadens övriga förvaltningar och ha som mål att utveckla en medvetenhet och en metodik som innebär långsiktiga satsningar och som speglar det mångkulturella samhälle vi lever i.

Kulturförvaltningen har på nämndens uppdrag genomfört diskussionsmöten med kulturinstitutionerna inför Mångkulturåret. En arbetsgrupp under ledning av chefen för Dunkers Kulturhus har inrättats. Gruppen kommer att inleda sitt arbete med en planering av ett större övergripande seminarium i början av året omkring mångkulturfrågorna.

Kulturinstitutionerna kommer att var och en för sig påbörja ett internt arbete med planering inför Mångkulturåret. Var och en utgår från sina speciella förutsättningar. Den gemensamma bilden av hur arbetet under Mångkulturåret ska bedrivas i Helsingborg kommer att stå klar under november månad.

Kulturförvaltningen Helsingborg, Birgitta Freudenthal, Strategisk utvecklare

Helsingborgs Nya Konserthus AB

Helsingborgs Nya Konserthus AB:s verksamheter består av dels arrangemang i egen regi och dels arrangemang där externa arrangörer hyr in sig i Konserthuset. Beträffande den förra delen dominerar Helsingborgs Symfoniorkesterns (HSO) verksamhet med ca 40 produktioner per säsong. HSO:s verksamhet planeras säsongvis och med 1–3 års framförhållning varför vårsäsongens 2006 planering var avslutad när vi erhöll information om Mångkulturåret 2006.

Vi redovisar därför en del aktiviteter som äger rum även hösten 2005.

Utifrån denna bakgrund kan våra generella målsättningar med mångkultur och integration beskrivas enligt följande:

1. Att verka för att Helsingborgs Konserthus är en arena med tillgänglighet för ett etniskt brett spektrum av evenemang och

en mötesplats för människor med skilda ursprung och olika förväntningar.

2. Att aktivt erbjuda människor från andra kulturer att ta del av den västerländska konstmusiktraditionen samt att finna repertoar som på ett naturligt sätt skapar kontaktytor. (t.ex. orkesterverk byggd på kinesisk folkmusik)

För att systematisera denna redovisning har vi valt att följa den modell som föreslagits av Kommittén för samordning av Mångkulturåret 2006. Redovisningen är därför delad i följande områden:

1. Aktiviteter
2. Tidshorisont
3. Var
4. På vilket sätt sker aktiviteterna
5. Ansvar inom den egna organisationer
6. Mångfald inom organisationen
7. Mångfald i produktionerna
8. Mångfald i publikarbetet

1. Aktiviteter

- Vi deltar i World Mix genom Mitwedjeto från Moçambique, vinnare av Music-Crossroad 2005, som kommer hit den 10 oktober 2005 för två konserter. En är riktad till högstadie- och gymnasieungdomar under skoltid och en äger rum under kvällstid för allmänheten. Det andra evenemanget, som går av stapeln den 12 oktober 2005, är ett besök av Soweto Gospel Choir från Sydafrika.
- Vi har sedan två år tillbaka en mångkulturell aktivitet med stöd av och i samarbete med utvecklingsnämnden i Helsingborg, som vi kallar MUSAIK. Den genomförs för tredje gången i april 2006. Medverkande är 6-8 stycken av de cirka 30 föreningar vi har i Helsingborg som vänder sig till människor med annan etnisk bakgrund.
- ”Kultur i bostadsområdena” är ett projekt som riktar in sig på ett bostadsområde per år i Helsingborg, där andelen konsumenter av den offentliga kultur som samhället kan erbjuda är förhållandevis låg. Projektet innebär därför automatiskt kontakter med ett flertal människor med invandrarbakgrund.

- I september 2006 kommer vi att kunna erbjuda publiken ett evenemang från "Images of the Middle East", ett projekt som arbetar för att stärka den interkulturella förståelsen mellan Sverige, Danmark och Mellanöstern. Vi har valt ett program som sammanväver arabisk och europeisk musik.
- Hösten 2006 arrangerar vi en konsert tillsammans med en framstående artist från en annan kultursfär än den västerländska. Vi försöker här hitta en artist som kan attrahera publik från flera kulturer, så att evenemanget inte blir ensidigt inriktad på en publikgrupp.
- Vi arbetar intensivt med studiebesök, både "bakom kulisserna" och på konserter och generalrepetitioner.

2. Tidshorisont

- World Mix startar sin marknadsföring i augusti 2005 och genomförs i oktober 2005.
- MUSAIK startar sitt förberedelsearbete i oktober 2005 och genomförs i april 2006.
- Kultur i bostadsområdena pågår kontinuerligt. Skolan, kyrkan och föreningar arbetar tillsammans ute i området under läsåret, konsertdagen där även Helsingborgs Symfoniorkester deltar sker i juni.
- Studiebesöken återupptar vi efter sommaruppehållet i september 2005 och sedan pågår de hela säsongen, till och med maj 2006.

3. Var

- De flesta av våra aktiviteter sker i Helsingborgs Konserthus, både i konsertsalen och i våra foajéer.
- När det gäller "Kultur i bostadsområdena" är vi för det mesta ute i respektive bostadsområde.

4. På vilket sätt sker aktiviteterna

- World Mix sker i samarbete med Musik i Syd och med Julius Production AB i Alnarp. Båda produktionerna genomförs med turnerande sällskap som kommer hit, den ena en grupp ungdomar från Moçambique och det andra en stor gospelkör från Sydafrika. De genomför egna konserter i våra lokaler. Vi marknadsför och säljer biljetter.

- MUSAIK är en heldag, med utställningar och mindre uppvisningar av dans, film och konst i våra foajéer. På kvällen är det föreställning från några av de medverkande föreningarna.
- Konserten med en utvald artist sker i samarbete med Helsingborgs Symfoniorkester, HSO. Det blir en konsert där vi avser att arrangera en del av artistens musik så att HSO kan medverka.
- Projektet "Kultur i bostadsområdena" utmynnar i en heldag i början av juni med aktiviteter på en speciellt ordningsställd festplats med utomhusscenen. HSO avslutar evenemanget med en två timmars konsert som består av en traditionell konsertdel samt en del där HSO samverkar med lokala aktörer vilket under de tre åren som projektet genomförts, har inneburit medverkan av körer, sångsolister, afrikansk trumensemble, break dance, rapartister m.m. m.m. Festdagen förbereds under hela säsongen i skolor, på ungdomsgårdar, i kyrkan, föreningar och hos andra aktörer i samarbete med HSO:s personal.
- Studiebesöken sker med personlig inbjudan till styrelserna i några föreningar i taget. De kommer hit på en guidad tur bakom kulisserna, får lyssna på en stunds repetition med HSO. Därefter bjuder vi in dem till en kvällskonsert med HSO, där vi personligen tar hand om dem före konserten.

5. Ansvar inom den egna organisationer

- För World Mix ligger ansvaret på den uthyrningsansvarige.
- MUSAIK är ett gemensamt projekt för hela konserthuset.
- Övriga projekt och studiebesöken ligger inom HSO:s programavdelning

6. Mångfald inom organisationen

- Inom HSO har vi nio nationer representerade. Vi har musiker från Danmark, Norge, England, Holland, Polen, Estland, USA, Finland och Tyskland förutom de i Sverige födda.
- Dirigenter och solister kommer från många länder och världsdelar.
- På kansliet har vi en bosnier anställd medan resten är födda i Sverige.
- Vad gäller åldersfördelning har orkestern en ganska låg medelålder, runt 40 år. På kansliet ligger medelåldern något högre. Vi har 42% kvinnor och 58% män i vår organisation.

- Vi har i vår jämställdhetsplan tagit fram några verktyg som vi tror kan hjälpa oss att bli ännu bättre med avseende på könsfördelningen i alla dess aspekter.
- Vår styrelse är utsedd av Helsingborgs stads fullmäktige.

7. Mångfald i produktionerna

- De projekt vi redovisat ovan har som syfte att upplevas som en blandform av kultur. Det är enbart World Mix som kan ses som ett minoritetsuttryck.
- Symfoniorkesterns repertoar är sprungen ur den europeiska musiktraditionen. Denna konstform har dock idag en global spridning. Vi spelar årligen musik från ett flertal länder och gästas av dirigenter och solister med hemvist över hela världen. Svenska dirigenter och solister är i klar minoritet. Vi har vid flera tillfällen gjort konserter med tydlig etnisk profil som t.ex. en Afton med enbart musik från Kinesiska provinser och så sent som i april 2005 en konsert då vi som första svenska orkester gästades av den världsberömda romske violinisten Roby Lakatos.
- Vi arbetar gränsöverskridande genremässigt med HSO, vilket också är viktigt. Vi använder olika typer av artister särskilt vid våra barnproduktioner.

8. Mångfald i publikarbetet

- Vi har en person i organisationen som enbart har till uppgift att ha personlig kontakt med Helsingborgs samtliga skolor och förskolor. Hon besöker de skolor som behöver extra stöd innan en skolkonsert eller ett studiebesök.
- I vår marknadsföring riktar vi oss till alla medborgare i regionen. HSO har sin publik som vi når med vårt generalprogram och för övriga arrangemang är det arrangören själv som tar fram affischer och annonser. Vi gör sedan en gemensam affisch för allt som händer på Konserthuset, en flyer per månad och veckovisa annonser i samma syfte, nämligen att visa allt vi har att erbjuda.
- För speciella evenemang som riktar sig mot en mera ovan publik, arbetar vi aktivt genom de föreningar som finns i staden. Vi har nära kontakt med deras samordnare inom kommunen och får på det sättet ut vårt budskap.

- Vi har sedan åtta säsonger tillbaka en abonnemangsserie som riktar sig speciellt till nya konsertbesökare.

Tomas Löndahl
VD, Konserthuschef

Helsingborgs Stadsteater, Helsingborg

Planerad verksamhet under Mångkulturåret 2006

Helsingborgs Stadsteater har sedan 2003 samarbetat med stadens utvecklingsnämnd i integrationsfrågor.

Ett projekt kring att vara invandrare i Helsingborg blev en föreställning med de medverkandes eget-producerade material – texter, sånger, dans, film... H.E.M. (Helt Enkelt Människor) på Stadsteaterns stora scen i maj 2004. Ensemblen bestod av 40 personer från mer än 10 olika nationer.

Sommaren 2005 producerade teatern och utvecklingsnämnden, med hjälp av gatukontor, elverk, osv. en parkturné: Söderkåkar. Återigen med ett 10-tal nationaliteter representerade i rollistan. Förutom att det gavs tillfälle för amatörskådespelare av utländsk härkomst att få göra teater i ett professionellt sammanhang, så möttes föreställningen av en helt ny och till stora delar teaterovan publik ute i sju olika bostadsområden.

Vi avser att utveckla parkteater-idén 2006 och igen, med särskild hänsyn tagen till mångfalds- och mångkulturperspektivet.

Vår ordinarie repertoar i teaterhuset innehåller musicalen Cabaret... i regi av Christian Tomner som tar avstamp i den tyska 30-tals-depressionen och det febrila, mångkulturella nöjeslivet i Berlin.

Vidare ger vi 2006 Steinbecks Möss och Människor i regi av Michael Cocke. Michael har arbetat direkt med invandrade ungdomar och deras specifika situation i flera projekt bl.a. "Elektras system", "Elektras bröder" och kommer att göra så även här.

Våra barn- och familjeföreställningar är alltid välbesökta och genom skolan når vi automatiskt vår mest integrerade publik – vilket medför höga krav på kvalitet och innehåll. Vi har gett "Tusen och en natt" i regi av Fadil Jaf från Irak. "En Julsaga" och "Bröderna Lejonhjärta" i regi av Francesca Quartey. 2006 kommer ett dansprogram "Coppelia" med gruppen Art of Spectra.

Vi skall producera "Elitklassen" av David Powell på Riksteatern. En pjäs där Stalin ställer Prokofjev och Sjostakovitj till svars för att

de är ”formalister” och skapar musik som han och ”vanliga skattebetalare” inte förstår. En provocerande thriller som med Michailis Kostsogiannakis som Stalin kan ge näring till en politisk diskussion om bidragsfinansierad kultur överhuvudtaget.

Kontaktperson:
Göran Stangertz
www.stadsteatern.helsingborg.se

Höörs kommun

Operasamarbete mellan Höörs musik- och teatersällskap, Danmark och Italien.

Föreningen Mångfald i kulturen ordnar musikarrangemang med bl.a afrikanska musiker.

Koloniföreningens medlemmar, som numera bor i kommunen, kommer från flera olika länder och de ordnar olika aktiviteter tillsammans.

Skolan ordnar olika projekt med utbyte mellan olika länder.

Malmö Dramatiska Teater

För Malmö Dramatiska Teater är mångfaldsaspekten och utvecklingen av teatern i samklang med samhällets förändring en del av det ordinarie arbetet.

Under 2006 kommer Malmö Dramatiska Teater att ha flera uppsättningar och andra evenemang i repertoaren som svarar mot de målsättningar som satts upp för landets kulturinstitutioner inför Mångkulturåret.

Vi planerar också för gästspel, diskussioner och andra publika aktiviteter.

Dessa kommer att bestämmas senare i höst/vinter.

För närmare information: besök vår hemsida
www.malmodramatiska.se

Anders Lerner

Malmö kommun -och det fria kulturlivet

Malmö har med sin representation av 166 länder en mångfald över riksgenomsnittet. Detta innebär stora utvecklingsmöjligheter och i staden finns ett stort antal arenor för mångfaldsarbete, såväl inom kulturförvaltningen och bolagen som i det fria kulturlivet. Flera av aktörerna på kulturområdet har ett medvetet och utvecklat mångfaldsarbete – i val av konstnärligt innehåll, upphovsmän/utövare, personalpolicy och publikarbete. Samtidigt inbegriper arbetet stora utmaningar eftersom Malmö också är unikt i Sverige genom sin etniska mångfald.

Nedan följer en redovisning för Malmö kulturförvaltning och det fria kulturlivet gällande aktiviteter under mångkulturåret 2006:

- Förvaltningsövergripande Malmö Kulturförvaltning
- Malmö Konsthall
- Malmö Konstmuseum
- Malmö Kulturmiljö
- Malmö Kulturskola
- Malmö Museer
- Malmö Stadsbiblioteket
- Malmö Stadsarkiv
- Malmö Kulturstöd och det fria kulturlivet

Bengt Hall
Kulturdirektör

Förvaltningsövergripande Kulturförvaltningen

Inom kulturförvaltningens institutioner diskuteras gemensamma strategier och arrangemang inför Mångkulturåret för att ge tyngd och långsiktighet i arbetet. Huvudfrågan är hur man på ett ej fördomsbegränsande sätt kan ställa krav (på sig själv och andra aktörer) och samtidigt ge verktyg i arbetet. Förvaltningens ambition är att genomföra ett samlat och fördjupat arbete kring mångfald i kulturlivet. Ett annat mål är att utveckla en gemensam plattform utifrån vilken vi kan arbeta för att kulturen ännu bättre ska spegla och införliva dagens och framtidens Malmö i all sin diversitet.

Samtidigt vill vi utveckla metoder för att göra arbetet mätbart och påvisa resultat.

Kulturförvaltningen planerar följande inför Mångkulturåret:

Fötter och Rötter - Berättelser om möten och människor

Kulturarvspedagogik i ett samarbete mellan kulturförvaltningens institutioner, ett utbildningspaket i mångfald för skola och allmänhet. Utbildningspaketet ska innehålla berättelser om möten mellan människor och kulturer. Projektet kommer att arbeta tvärvetenskapligt, initieras av kulturarvsinstitutionerna och bearbetas av referensgruppen enligt nedan. Första temat Fötter och rötter... infaller under Mångkulturåret 2006. Temat är valt utifrån diskussionen om hur människor i alla tider har vandrat, flyttat, flytt men även hur vi sökt våra rötter och rotat oss under olika villkor och tider. Hur använder vi vårt kulturarv idag? Exkluderande eller inkluderande? Vad tar vi till oss? Vad bygger vi monument över? Vilka historier och berättelser använder vi? Målgruppen är elever och lärare. Tanken är att bilda en referensgrupp av lärare från förskola, grundskola, gymnasium, bildlärare, Komvux, Utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och Malmö Högskola. För 2006 diskuteras även produktion av gemensam miniutställning som visas på varje institution samt pedagogiskt material kring Fötter och Rötter. Utställningen kan förslagsvis lyfta fram det man inte vet, ställa frågorna men inte servera färdiga svar utan låta deltagarna ha tolkningsföreträde. Museer och andra kulturinstitutioner har ett starkt förtroendekapital - det som visas här är "sanningen" - eller? Vi kan visa olika inriktningar, göra våra användare delaktiga. Undervisningspaketet kan fungera "cirkulärt" så att deltagarna oavsett årskurs, intresse eller inriktning, kan "stiga på-och-av" som det passar. Kulturarvsinstitutionerna bidrar med var sin bit av "cirkeln" som en del i helheten.¹

Undersökning/kartläggning

Att ta fram instrument för att mäta hur vi lyckas arbeta med den mångfald som finns i staden, avseende etnicitet, klass, kön, ålder

¹ Projektet *Fötter och Rötter* återfinns som aktivitet under fler av kulturförvaltningens institutioner men representerar olika delar av ett gemensamt projekt

etc. Har vi lyckats eller har glappet blivit större? Arbetar vi i dialog med olika grupper eller är besökaren/kulturkonsumentent fort-farande företrädesvis etniskt svensk välutbildad medelklass? Som redskap finns olika metoder, t ex publikundersökningar och andra mätningar. Arbetet kan kopplas till Cultural planning, ett arbete i ett Interreg-projekt som i Malmö utförs av Kulturkansliet och K3/Malmö högskola och som handlar om att utveckla metoder för kartläggning av kulturlivet.

Kompetens- och kunskapshöjning

Att satsa på utbildning. Hösten 2005 genomförs en mångfaldsdag för personalen på Malmö Museer för att öka medvetenheten om mångfaldsperspektivet med utgångspunkt i verksamheten. Ett mål är att se hur museet bättre kan representera stadens invånare med tanke på att 25 procent av befolkningen är invandrade. Dokumentation, utställningar och publikt arbete diskuteras utifrån olika frågeställningar. Dagen blir ett pilotprojekt för hur man konkret kan arbeta med mångfaldsperspektiv och genomförs i samarbete mellan Region Skåne/mångkulturkonsulenten och museet. Utbildningen kan därefter erbjudas hela förvaltningen, Malmö stad samt regionen.

Seminarium på temat mångfald

Arbetet handlar också om kunskapsinhämtning och -uppbyggnad med hjälp av t ex aktuell forskning och organisationers arbete. Detta kan ske i seminarieform, studieresor eller annat kunskapsutbyte. Lunds universitet, Malmö Högskola, Diversity Management-utbildningar etc kan involveras, liksom den stora satsningen Valfärd för alla inom Malmö stad. De erfarenheter som finns i andra förvaltningar (fritid, utbildning, integration, näringsliv etc) bör också ingå i arbetet, för att skapa ett fördjupat arbete inom Malmö stad i mångfaldsfrågor.

Kontaktperson förvaltningsövergripande:

Inger Pedersen
Malmö Museer

Malmö Konsthall

Malmö Konsthalls ordinarie verksamhet befinner sig redan i det mångkulturella fältet genom att visa nationella och internationella utställningar. En mötesplats, där man med konsten som medlare får möjlighet att begripa världen och en öppen konstnärlig plattform för både regional självförståelse och global vision. En medveten ambition är att nå ”alla”, oavsett ålder och bakgrund. Speciellt viktig är målgruppen barn och ungdom i publikarbetet. Sedan många år har Malmö Konsthall ett kontinuerligt samarbete med andra kulturinstitutioner, det fria kulturlivet, skolan, högskolan och föreningslivet.

Redan i höst, i samband med designåret, belyser institutionen Malmö som en kreativ, innovativ och multikulturell stad. I utställningen I böckernas grafiska värld visas ett urval av böcker från olika länder som prisats för sin grafisk formgivning. Dessutom inbjuder konsthallen till nya upplevelser och gränsöverskridande möten: seminarier, föredrag, debatt, teater, musik, klubb, film, och ”all världens mat”.

Fötter och rötter

Ett samarbetsprojekt mellan Malmö Konsthall, Stadsbiblioteket, Malmö Kulturmiljö, Malmö Konstmuseum, Stadsarkivet och Malmö Kulturstöd m fl, som tillsammans tar fram ett utbildningspaket för elever och allmänhet. Se rubrik ovan, *Förvaltningsövergripande Kulturförvaltningen*.

Många Ansikten

Många ansikten är ett samarbetsprojekt mellan Levande Verkstad och Malmö Konsthall för att tillsammans med Malmös skolor bygga upp en kreativ plattform för stadens unga. Projektet har som syfte att stärka unga människors identitet och deras tro på sig själva i ett mångkulturellt Sverige samt att utveckla och stimulera samarbetet mellan skolan och stadens kulturliv generellt. Projektet riktar sig till elever i årskurs 5 i Malmö. Utgångspunkten är mötet mellan skolan och samtidskonsten samt den enskilde elevens möte med konsten. Konsten och den kreativa processen kan utveckla både skolan och dess elever genom att överbrygga skillnader och skapa

nya kunskapsvägar. Varje deltagande femteklass får en visning av pågående utställning på Malmö Konsthall och kommer därefter att producera ett konstverk i större skala. Tanken är att samtliga verk ska visas ute på stan, som en bekräftelse på att även stadens unga människor är en del av stadsrummet. En hemsida för projektet *Många ansikten* kommer att upprättas, där både eleverna och andra unga i Sverige ges möjlighet att diskutera, kommentera och i förlängningen påverka projektet. Planerad start: hösten 2006 (projektet är tänkt att löpa över tre år). Målgrupp: årskurs 5-elever.

Kontaktperson:

Anna Holmbom
Malmö Konsthall

Malmö Konstmuseum**Varför blir det så snett III, Hur blir kvalitet en makt- och mångfaldsfråga?**

Seminarium den 31 januari 2006. Önskade krockar uppstår alltför ofta mellan konst- och kulturinstitutioners interna värden och deras strävan att nå nya publikgrupper, ny personal och nya studenter. För att få möjlighet att på ett fördjupande sätt diskutera dessa frågor anordnar Malmö Konstmuseum ett seminarium om kvalitetsbegrepp inom konstvärlden. De inbjudna är chefer på konst- och kulturinstitutioner i hela landet. Syftet är bidra till nya perspektiv och ge stöd i det praktiska beslutsfattandet. Ett öppet erfarenhetsutbyte kan vara till nytta för alla och hjälpa oss att nå bättre resultat i arbetet som rör maktfrågor kopplade till klass, kön, etnicitet och sexualitet. Varför blir det så snett III består av föredrag och workshops. För att få en vidare utblick – och en belysning av situationen på konstfältet – har Malmö Konstmuseum bjudit in forskare och författare som har både teoretiska och praktiska perspektiv på frågor om smak och kvalitet, mångfald och exkludering. Huvuddelen av seminariet består dock av grupparbeten där deltagarna kan berätta om egna erfarenheter, diskutera och tillsammans formulera olika strategier kring makt och tillträde i konstvärlden. Konferensen och dess föredrag kommer ges ut i bokform. Varför blir det så snett III arrangeras av Liljevalchs konsthall, Malmö

Konstmuseum, Konstfack, Riksställningar, Statens konstråd och Malmö Museer.

Fötter och rötter

Ett samarbetsprojekt mellan Malmö Konsthall, Stadsbiblioteket, Malmö Kulturmiljö, Malmö Konstmuseum, Stadsarkivet och Malmö Kulturstöd m fl, som tillsammans tar fram ett utbildningspaket för elever och allmänhet. Se rubrik ovan, Förvaltningsövergripande Kulturförvaltningen.

Kontaktperson Varför blir det så snett III, Hur blir kvalitet en makt- och mångfaldsfråga? :

Marika Reuterswärd, Malmö Konstmuseum

Kontaktperson Fötter och Rötter:

Greta Burman
Malmö Konstmuseum

Malmö Kulturmiljö

Arkeologi för alla

Arkeologi för alla är ett projekt för utåtriktad verksamhet vid Malmö Kulturmiljös arkeologiska utgrävningar. Målet är att nå ett brett spektrum av samhällsgrupper för att stimulera till reflektion kring historien. Tanken är att de arkeologiska aktiviteterna som utförs skall inspirera människor att fundera över nutid och dåtid samt hur det förflutna påverkar oss i dag och styr vår framtid.

I en mångfaldsstad som Malmö är diskussioner om det förflutna och dess användning i dag angelägna. Därför är den nutida synen på kunskapen om det förflutna i fokus: Hur skapas historia i nuet? Vad är av det förflutna givet? Hur används den som argument och motiv för handling i dagsaktuella diskussioner? Frågor som dessa är utgångspunkt då Malmö Kulturmiljö bjuder in skolor, föreningar,

intressegrupper och allmänhet till olika aktiviteter på sina utgrävningar.

Det malmötiska kulturarvet – berikat av influenser under 700 år

I Malmö Kulturmiljös byggnadsantikvariska verksamhet arbetas det ofta med att ta fram det särpräglade malmötiska, som exempelvis i färgprogram och i handlingsprogram för arkitektur och stadsbyggnad. Inom projektet *Det malmötiska kulturarvet – berikat av influenser under 700 år* är tanken att ”vända på steken”. Genom projektet ska arkitekter och influenser utifrån visas, som bidragit till att skapa det vi idag ser som typiskt för Malmö, och som i vissa sammanhang till och med symboliserar Malmö. Detta kommer att göras i publikationer och seminarier.

Fötter & Rötter

Ett samarbetsprojekt mellan Malmö Konsthall, Stadsbiblioteket, Malmö Kulturmiljö, Malmö Konstmuseum, Stadsarkivet och Malmö Kulturstöd m fl, som tillsammans tar fram ett utbildningspaket för elever och allmänhet. Se rubrik ovan, *Förvaltningsövergripande Kulturförvaltningen*.

Kontaktperson:

Anders Högberg
Malmö Kulturmiljö

Barn och ungdom samt Malmö Kulturskola

Barnkulturcentrat Blå hästen och pedagogiska resursverksamheten Idébanken samt Unga Filmfabriken deltar under Mångkulturåret med föreställningar, konserter, utställningar av och för barn, ungdomar samt vuxna, i samarbete med Malmös kulturinstitutioner och kulturskapare. Särskild uppmärksamhet kommer att riktas på barns och ungdomars egen kreativitet och skapande.

Kontaktperson:

Frank Dorawa,
Malmö Kulturskola

Malmö Museer

I samband med Mångkulturåret 2006 planerar Malmö Museer följande aktiviteter inom ramen för begreppet mångfald:

God smak

Utställning 2 okt 2005 – 26 feb 2006

Vem bestämmer vad du ska tycka om? Vem äger rätten till din smak? I samband med Designåret 2005 och Mångkulturåret 2006 visar Malmö Museer en utställning om makt och kultur utifrån begreppet ”smak”. Smak sänder signaler och sorterar in oss utifrån klass, kön, etnicitet och generation. Kvinnor förknippas t.ex. med vissa föremål, män med andra. Att utmana gränserna får ofta konsekvenser. Vissa saker förknippas med ”god smak”. Men hur stämmer den egentligen med verkligheten? Utställningen är ett samarbete med Mångkulturellt Centrum i Botkyrka.

Sverige Sverige Fosterland

Utställning 16 okt 2005 – 30 april 2006. Hur är det att vara ung jude i Sverige idag - att ha dubbel identitet? Nio konstnärer och skribenter tolkar sin flerkulturella identitet utifrån den svenska flaggan och nationalsången. Utställningen är producerad av Judiska museet i Stockholm.

Varför blir det så snett?

Seminarium den 31 jan 2006. I samband med utställningen God smak anordnas i samarbete mellan Malmö Museer, Malmö Konstmuseum, Statens konstråd, Konstfack, Riksutställningar samt Nätverket för konst i Skåne ett seminarium på temat Kvalitet och/eller god smak? Syftet är att diskutera kvalitetsbegreppet inom konst och kultur och diskutera inne- och utestängning i kulturens sfär.

Romernas internationella dag den 8 april 2006

Som en del i Malmö Museers samarbete med olika romska grupper firas för fjärde året i rad Romernas internationella dag på museet. Världen över lyfts romerna fram denna dag. Det var vid den första romska världskongressen i London 1971 som dagen firades första gången. Då antogs den romska flaggan och nationalsången Gelem, gelem.

Mölleträdgården, en ekumenisk trädgård 2006

För tredje året i rad kommer Malmö Museer att odla upp den gamla Mölleträdgården intill museet tillsammans med malmöbor. Under våren och sommaren kommer gamla och nya kulturväxter att planteras med olika betydelser inom våra religioner på temat en ekumenisk oas. Arbetet avslutas med en höstfest första helgen i september. I samarbete med ABF och K3, specialkurs grafisk design, Malmö Högskola.

Bilden av Den Andre – seminarium 2006

Seminariet ska belysa hur museer förmedlar bilden av ”den andre”. Är det så att vi i vår iver att inte förmedla stereotyper skapar nya stereotyper? Tanken är att hämta inspiration från andra områden, t.ex. utövare inom dokumentärfilm, konst, regeringsarbete osv. Seminariet är ett samarbete mellan regionens mångkulturkonsulent och Malmö Museer.

Världens almanacka 2006

För tredje året i rad ger Malmö Museer ut *Världens almanacka* - fylld med högtider och festdagar som ger oanade möjligheter till firande! Religiösa fester samsas med namnsdagsfirande, världsmiljödagen, äppelfestens tid etc. Temat för Världens almanacka 2006 är musik. Föreningar, kyrkor, religiösa sammanslutningar, privatpersoner och forskare bidrar med faktaunderlag.

Fötter och rötter

Ett samarbetsprojekt mellan Malmö Konsthall, Stadsbiblioteket, Malmö Kulturmiljö, Malmö Konstmuseum, Stadsarkivet och Malmö Kulturstöd m fl, som tillsammans tar fram ett utbildningspaket för elever och allmänhet. Malmö Museer har samordningsansvar för projektet. Se rubrik ovan, *Förvaltningsövergripande Kulturförvaltningen*.

Språk – Kultur – Identitet

Ett samarbete med klasser från årskurs 6 till Komvux för att använda museet för språkinläring för nyinvandrade. Tillsammans med lärare har pedagogiska metoder utarbetats som prövas under två år.

Externa guider

Malmö Museer ska vara malmöbornas museum och som ett led i detta utbildas guider med specialkunskaper till följande utställningar. Romer och resande visas av romer och resande, Makt över människor visas av representanter från föreningen Kris samt forskare från Malmö högskola. Samurajutställningen visas av budosportsföreningen Enighet och Skånsk nazism av Röda Korsets ungdomsgrupp etc. Konceptet utvecklas under 2006. Utställningen God smak kommer bl.a. att visas av dramaelever och transpersoner.

Zenit

Under Mångkulturåret kommer verksamheten vid Zenit att användas. Zenit är ett globalt forum för unga och ett samarbete mellan Malmö Museer och Sida. Målet är att ge en nyanserad bild av omvärlden och att väcka och kanalisera ungdomars engagemang. Zenit tar kostnadsfritt emot skolklasser och genom diskussioner och värderingsövningar ges eleverna en introduktion till fattigdomsproblematik och utvecklingssamarbete. Under besöken diskuteras allt från HIV/Aids till mänskliga rättigheter. Besök i den interaktiva staden Zenit City ingår. Där får man sätta sig in i en roll och lösa demokrati-, jämställdhets- och miljöproblem etc. På

torsdagar är det kultur- och debattkvällar i samarbete med organisationer och enskilda. Utöver detta finns Café Zenit med rättvisemärkta och ekologiska varor.

Leva i två världar

I samarbete med romska, judiska och samiska ungdomar samt Riksutställningar, Judiska museet i Stockholm och Sametingets Informationscentrum i Östersund, planeras en vandringsutställning på temat Leva i två världar: Om att vara ung och tillhöra en minoritet. Turnén planeras starta på Malmö Museer hösten 2006.

Fotografins rum

En permanent plats i Kommendanthuset, Malmö Museer för den fotografiska bilden. 2006 planeras Bilder från Balkan, ett seminarium om det kvinnliga/manliga sättet att berätta etc.

Kontaktperson:

Eva Hansen

Malmö Museer

Stadsbiblioteket

De olika avdelningarna inom Stadsbiblioteket i Malmö har många planer på aktiviteter under 2006. Föreningshörnan, Riksdagshörnan samt EU-information har olika nätverk som man skall samarbeta med på riks-, regional- och lokalplanet.

Bibliotekets Malmöavdelning planerar program om Malmö som mångkulturell stad. Stadsbiblioteket hoppas också kunna bjuda på program där författare med invandrarbakgrund medverkar. Designbiblioteket öppnas för konsthantverk från andra länder. Sagoläsning på andra språk än svenska har biblioteket tidigare haft och detta kommer att upprepas under året. Musikavdelningens satsning på musik från andra länder skall intensifieras. Uppsökande verksamhet riktad till somalier och eventuellt till arabisktalande kommer att genomföras.

Ungdomsguiderna

Det uppskattade projektet med Ungdomsguider fortsätter. Det innebär att gymnasister med arabiska, persiska och bosniska som modersmål vid olika dagar i veckan finns till hands på Stadsbiblioteket för att guida sina landsmän runt i biblioteket och hjälpa dem att hitta böcker, musik-cd och annat material, ta emot önskemål etc.

Låna en fördom

Det oerhört uppskattade projektet Låna en fördom, som genomfördes under Malmöfestivalen i augusti i år, skall arrangeras återigen. Projektet innebär att man får låna en "levande bok" under 45 minuter, samtala, och förhoppningsvis bli kvitt sina förutfattade meningar. När projektet ägde rum under Malmöfestivalen lånade Stadsbiblioteket ut personer som en muslimsk och en romsk kvinna, en lesbisk kvinna, en djurrättsaktivist, en imam m fl. Just den mångkulturella aspekten kommer att poängteras.

Fötter och Rötter

Ett samarbetsprojekt mellan Malmö Konsthall, Stadsbiblioteket, Malmö Kulturmiljö, Malmö Konstmuseum, Stadsarkivet och Malmö Kulturstöd m fl, som tillsammans tar fram ett utbildningspaket för elever och allmänhet. Se rubrik ovan, Förvaltningsövergripande Kulturförvaltningen.

Kontaktperson:

Ulla Brohed
Malmö Stadsbibliotek

Malmö Stadsarkiv

Fötter och rötter

Ett samarbetsprojekt mellan Malmö Konsthall, Stadsbiblioteket, Malmö Kulturmiljö, Malmö Konstmuseum, Stadsarkivet och

Malmö Kulturstöd m fl, som tillsammans tar fram ett utbildningspaket för elever och allmänhet. Malmö Museer har samordningsansvar för projektet. Se rubrik ovan, *Förvaltningsövergripande Kulturförvaltningen*.

Kontaktperson: Kerstin Martinsdotter, Malmö Stadsarkiv

Malmö Kulturstöd och det fria kulturlivet i Malmö

Malmö Kulturstöd arbetar med stöd till det så kallade fria kulturlivet i Malmö – med det menas kulturlivet utanför institutionerna (med institutionerna menas här t ex Malmö Museer, Malmö Konsthall, Malmö Dramatiska Teater). Malmö Kulturstöd ska genom att stödja det utominstitutionella kulturlivet möjliggöra kultur- och bildningsverksamhet av god kvalitet och intresse för Malmö stads invånare. Detta sker främst genom bidragsgivning och service till kulturorganisationer och studieförbund. Kulturstödet består av bidrag, men också stöd på andra sätt såsom teknisk hjälp, rådgivning och annat.

Den fria kulturlivet i Malmö är brett och aktivt: teater, dans, serier, film, föreläsningar, litteratur, konst, musik, performance med mera. Nedan följer en information kring en del av de aktiviteter som sker inom det fria kulturlivet:

Kontaktperson:

Anna Lyrevik
Malmö Kulturstöd

Teater Foratt

Den nystartade, professionella teatergruppen Teater Foratt gör svensk-arabisk teater. Teater Foratt kommer under 2006 att arbeta med flera uttryck för mångkultur. Under våren spelas föreställningen DNA och under hösten Oljans tid. Gruppen planerar att medverka på Malmöfestivalen (i Kulturmanegen samt i Ordtältet). Teater Foratt kommer också att medverka i den samlingsdag som görs sedan fem år tillbaka, Teaterns dag, som är en manifestation för att locka fler besökare till teatrarna - både det fria kulturlivet och institutionerna. Teater Foratt kommer också att jobba fram en

festival under hösten 2006 där teater, dans och musik från arab- och västvärlden kommer att blandas. De kommer att under 2006 spela, såsom som i år, på Verkstan som drivs av Malmö Opera & Musikteater. Kontaktperson: Niclas Sandström

Teater Morianen

Teater Morianen är en mindre teatergrupp som funnits i många år och som framförallt arbetar med barn- och ungdomsproduktioner, ofta med inslag av nykomponerad musik.

Teater Morianen gör produktionen En märklig man med premiär i oktober 2006. Den görs som ett samarbete mellan teater Morianen och Expressteatern och spelas sedan i Malmö på Expressteatern och på Barnens Scen samt på turné genom Skånes teaterförening eller Musik i Syd.

En märklig man är en historia baserad på en bok med samma namn efter den danske författaren Mats Lethén. Den handlar om en man som kommer till en stad där alla är gröna, går baklänges och talar bakvänt. Väl där försöker han smälta in, men de olika människorna har svårt att förstå varandra och han får ingen riktig vän i den nya staden. Han beger sig därför därifrån och kommer så småningom till en stad där alla är lika honom själv, men där på en bänk - i hans stad - sitter en ensam grön man baklänges och ser väldigt ensam ut. Efter lärdom vet han hur den ensamme mannen känner sig, och går därför fram för att prata med honom. De båda hittar ett sätt att kommunicera och blir vänner.

Historien speglar Malmö med sin segregation känns därför extra aktuell. Både Teater Morianen och Expressteatern har i sina föregående produktioner använt sig av detta tema (Expressteaterns uppsättning Runt hörnet, Morianens Grodan och främlingen, Sagan om Vanten, Ivos Hus, Kompis). Den passar båda grupperna mycket bra att arbeta med, då de kan använda sin specifika konstform mim i allt vad som har med udda rörelsemönster att göra, och kunna ge en illusion av baklängesrörelser. I föreställningen kommer det att ingå en del text (både baklänges och framlänges), och mycket musik, som ska specialkomponeras. Mimskådespelare: Anna Karin Sersam och Ed Damron Regi: Vidisha Mallik Musik: Rolf Sersam

Sagan om Vanten

Finns det hjärterum så finns det stjärterum. Och i en vante kan alla samsas och få plats.

Sagan om Vanten är en folksaga från Ukraina som handlar om den borttappade vanten, som blir till ett ombonat hem för alla som går förbi. Fröken Mus som funnit sig ett hus... syster Räv i kjol så snäv...bror Varg som aldrig är arg... Ja, alla finner sig ett bo i vanten.

Det handlar om gästfrihet och om anpassning till varandras olikheter. Sagan framförs av Anna Karin Sersam. Musik av Rolf Sersam. Dockor gjorda av Pia Åhrén. Kostym Kathryn Appelquist. Kontaktperson: Rolf Sersam Teater Morianen

Teatern.nu

Teatern.nu med regissör Ronny Danielsson i spetsen, driver under 2005–2007 det för teatern sista projektet i en rad teaterprojekt som de arbetat med under fyra års tid; Malmö berättar - A Chorus Line. Projektet är tvådelat där delen Malmö berättar är ett mångkulturellt berättarprojekt som syftar till att synliggöra Malmö genom dess malmöbor. Hundra skiftande berättelser och livsöden berättas av hundra malmöbor – ett tvärsnitt av populationen, och dokumenteras av en grupp journalister, fotografer, musiker och skådespelare, samtliga ingående i ett kompetensutvecklingsprojekt delfinansierat av AF-kultur och ESF-rådet. Dessa berättelser kommer sedan att exponeras i olika former – däribland teater – där amatörerna, berättarna själva framför sina berättelser. Sedan följer ett antal exponeringsformer och platser runt om i Malmö under vintern 2005–2006. Dessa berättelser ligger sedan till grund för del två av projektet – A Chorus Line. Regissör Ronny Danielsson anpassar berättelserna för en bearbetning av manuset till musikalen A Chorus Line, som likt tidigare produktioner av Teatern.nu kommer att framföras på en otraditionell spelplats i syfte att nå en publik som vanligtvis inte tar sig till institutionsteatrarna. Kontaktperson: Max Demalva Teater.nu producent & projektledare Clementin Produktion

Teater Terrier

Teater Terrier har under sina fem år som grupp arbetat med tematik som rör både det stora och det lilla, från de stora världspolitiska maktspeken till intima familjedramer. I stort sett samtliga föreställningar (se nedan) tangerar det som teatergruppen vill kalla för "mångkultur". För dem är det viktigt att begreppet inte begränsas till att syfta till nationell eller etnisk härkomst, utan värnar om att det innefattar även mångfald av klass, kön, sexuell läggning, fysiska förutsättningar och annat som i dag begränsar mötet mellan människor.

Under hösten 2005 kommer Teater Terrier aktivt att delta i samtalen inför det av regeringen utlysta Mångkulturåret 2006. I samarbete med Natic Awayez på Inkonst kommer ett seminarium eller en paneldebatt arrangeras med fokus på det fria kulturlivet, föreningslivet och subkulturers perspektiv på de frågeställningar ett sådant här initiativ uppifrån kan väcka. Vad menas med det mångkulturella samhället eller etnisk mångfald och hur verkar en central målsättning av det här slaget på kulturlivets aktörer? Frågan till de inbjudna gästerna och publiken kommer också att vara: Hur vill du att kulturen ska vara mångfaldig?

I och med Checkpoints turné i Sverige, Finland och Egypten, erövrar vi flera nya erfarenheter. Vi har i samband med gästspelet i Alexandria fördjupat vårt engagemang i Mellanöstern och vill sprida erfarenheten till en bredare bas i organisationen. Förberedelserna och Anders Carlssons tidigare resor i Palestina, Israel och Egypten har genererat kontakter i ett nätverk av organisationer som bl.a. SIDA, Svenska Institutet, Dramatiska Institutet, International Solidarity Movement och Bibliotheca Alexandrina. Människor och teatrar i dessa länder vill liksom vi bygga nya kulturella broar i en tid då politiska broar bränns. Ambitionen är att under hösten 2005 och det kommande året fortsätta underhålla och stärka våra kontakter och leta efter möjligheter till eventuella samarbeten.

Repertoar 2006

Teater Terriers planerade repertoar för 2006 rymmer flera inslag som faller inom ramarna för Mångkulturårets syften. Året inleds med två mindre produktioner, Jag är här nu och Mirza (arbetsnamn), som båda tar utgångspunkt i rädsla och främlingskap inför

det okända, men också i viljan att förändra. Senare under året planeras en föreställning skriven av Anders Carlsson, som belyser och ifrågasätter det heteronormativa samhället. Vi har också ambitionen att ta in ett gästspel med mellanösternanknytning, som en förlängning och utveckling av våra nuvarande kontakter. Teatern hoppas också på att kunna delta och arrangera samtal kring mångkultur. Teater Terrier har beredskap att omprioritera verksamhetsplanen för 2006 beroende på hur ovan nämnda seminarier och samtal utvecklar sig och om nya idéer till projekt och samarbeten dyker upp. Nedan presenteras kort de projekt som faller inom ramarna för Mångkulturårsprojektet.

Jag är här nu är en monolog med premiär i februari av och med Erik Olsson. Regi: Dennis Sandin. Pjäsen handlar om en man som ser tillbaka på sin tonårstid och närmandet till nazistiska grupperingar och frågar sig vad det var som hände egentligen. Hur blev man "man"? Vad var priset för att få tillhöra en gemenskap? Temat belyser moderna manlighetsritualer och det samhälle vars värderingar kring könsroller och vuxenhet speglas i unga mäns koder och symbolspråk.

Mirza (även namnet på pjäsen) har överklagat sitt utvisningsbesked. Han har suttit i serbiskt koncentrationsläger och vaknar skrikandes om nätterna. Han kan inte längre dela sovrum med sin familj. Tolken Nusreta, som också är från Bosnien men som varit länge i Sverige, har tagit sig an honom och hans familj och kämpar för att de ska stanna. De har bjudit in publiken till ett möte för att påverka utlänningsnämnden. Texten kom till efter research på flyktingförläggningen i Karlsund och bygger på verkliga berättelser. Den leker med publikmötet som verktyg. Vad har Mirza gjort för att överleva? Kan vi acceptera en flykting som inte bara är ett offer? Har flyktingar rättigheter? Vilka flyktingar kan vi tänka oss att ta emot? Vilka krav ställer vi på dem för att få stanna? Vad vill vi ha ut av att ta emot dem?

Två dukar för tre är arbetsnamnet på en pjäs som under hösten 2005 ska färdigställas av Anders Carlsson och som ska sättas upp i mars-april 2006. Historien kretsar kring ett par som experimenterar med sin sexualitet och bjuder in en tredje part i sin tvåsamhet. Frågan är hur vi använder sexualitet som maktmedel i relationer och vad den så omtalade sexualiseringen av samhället kan betyda på individnivå. När sexuella fantasier förverkligas sker ett verkligt gränsöverskridande som utmanar många föreställningar om hur kärlek bör praktiseras. I pjäsen blir den sexuella utlevelsen ett sätt

att kompensera för tomheten i de borgerliga strukturerna för samlevnad och i slutändan är det främlingen, den avvikande, som får betala för experimentet. Så befästs borgerlighetens vampyrlika iver att sluka alla avvikelser från normen och för att till varje pris kunna berömma sig själv för sin tolerans och vidsynthet.

Gästspel

Under 2006 bjuder Teater Terrier in *Bambie 8* från Amsterdam: Ordlös teater av absolut världsklass. De har en helt egen metod som kommer skådespelare i regionen tillgodo i workshops på Teater Terrier förutom att de framför minst en av sina pjäser på Teater Terriers scen på Norra Vallgatan 28. Teatern vill också bjuda in någon av de kontakter de etablerat i Egypten och Palestina för gästspel. Gruppen har fått 30 000 kr av Malmö Kulturstöd för ett Mellanösternanknutet gästspel och diskuterar just nu vad som vore mest intressant för dem och Malmöpubliken. I övrigt beror gästspelsprogrammet på de förfrågningar som kommer till teatern, hur väl dessa passar deras egen planering och hur pass intressanta de är för teatern.

Bad Boy Bubby av Rolf de Heer är en Askungensaga i postmodern tappning där musiken och den frihetskärlek som uttrycks i subkulturer får fritt utlopp. Den ska spelas i december 2005, i augusti 2006 samt i framtida uppföljningar. Berättelsen handlar om hur utanförskap bidrar till en absurd bild av vårt samhälle, där ett vanvett blir blottat i de mest vardagliga ting. Tanken är att projektet ska hållas levande under en längre period, med ett antal publika möten på vägen, och på så vis bryta mot konventionen med stängda repetitioner fram till premiär.

Teater Terrier har en ständigt pågående diskussion om pjäsidéer och arrangemang, vilket gör att ytterligare arrangemang kan komma att dyka upp inom ramen för Mångkulturåret 2006. De hoppas på en pågående kommunikation med samordnare för projektet, och ser fram emot att delta aktivt i ett samtal om mångkultur.

Kontaktperson:

Anders Carlsson, teaterchef eller Alexandra Hill, producent
Teater Terrier

Dans – Dansstationen

Dansstationen vill vara en mötesplats för en mångfald av danskonstens uttryck, gränsande till bildkonst, musik, performance med flera konstarter. Dansstationen vill utvidga begreppet "vi" i mötet med nya samarbetsparter på Palladium kring gästspel, turnékompani och Salto!festivalen.

HWE – Hardcore Workshop Exchange

Utbytesprojekt HWE äger rum i november 2005 mellan Balkan och Norden: Skopje, Zagreb, Belgrad, Helsinki, Bergen och Malmö. Städerna möts på scen i en minifestival på Palladium och på Inkonsts nya scen. Genomförs med stöd från Nordisk Kulturfond, Nordscen med flera parter i Norden och Balkan.

Ofelia/Ofelia

Malmö, Moskva och Novosibirsk ligger på samma breddgrad, på gränsen mellan löv- och barrskogsklimat. En författare från Malmö skriver en text på temat Ofelia till en Malmökoreograf, som besöker Sibirien i januari för att arbeta fram en första skiss, och en koreograf och författare från Moskva gör samma sak. Sedan skrivs den svenska texten nummer två utifrån den ryska koreografin, och vice versa inför skiss två. Det samlade resultatet visas i alla tre städerna, i Malmö omkring den 1 september 2006. Projektet är en del av Dansstationens pågående utbyte med Ryssland sedan 1998 med stöd från Svenska Institutet.

Vänta, jag ska bara...:

en thriller om döden, makt och maktlöshet av Kajsa Giertz. Uppföljaren till succén Make Over med genustema, som turnerat över hela landet. Nu är temat synen på livet, döden och livet efter döden i olika kulturer. Medverkar gör dansarna Pablo Fernandez och Sara Ekman plus två andra dansare/skådespelare/musiker. Premiär i slutet av september 2006 för unga vuxna i alla åldrar. Produktionen görs av Dansstationens turnékompani och spelas på turné inom Salto! Och i flera sammanhang 2006–2007.

Om man vaknar en morgon och vill se dans?

Treårigt projekt med stöd från Sparbanksstiftelsen Skåne, där Dansstationen vill knyta samarbeten med olika kommuner, stadsdelar m fl för att ge den unga publiken en starkare bas i mötet med danskonsten. Projektledare är Peter Sunesson och projektet inleds med det engelska gästspelet Oogly Boogly under Malmöfestivalen för bebisar 12-18 månader.

Kontaktperson:

Lars Eidevall

Dansstationen

are/artistic director

Palladium

Föreningen Zhagareet

Föreningen Zhagareet har i nuläget ingen planerad aktivitet för 2006 men deltar mycket gärna i Mångkulturåret. Föreningen skulle bland annat kunna framföra föreställningar och/eller prova på verksamhet samt kortare föredrag om dansen.

Föreningen Zhagareet är en ideell förening som vill verka för en kulturell mångfald inom orientalisk dans, inte enbart med tanke på etnisk bakgrund hos utövarna, utan även med tanke på en mångfald inom de dansformer och stilarter som samsas under begreppen "orientalisk dans" och ibland "magdans". (För enkelhetens skull kommer begreppet orientalisk dans att användas fortsättningsvis). Den kommersialiserade makten är stark (också) inom orientalisk dans och under de senaste åren kan man se hur detta ibland ställt till problem både för dansformen som konststart, men också för dess utövare. I storstadsregionerna är detta mest synligt. Framförallt också genom att det blivit allt vanligare att orientalisk dans framförs på restauranger, nattklubbar o dyl. Även sexualisering av orientalisk dans förekommer och kan då ha att göra med vad uppdragsgivare önskar när de anställer en orientalisk dansös.

Orientalisk dans är ett mycket stort och komplext område, kulturellt och geografiskt. Det finns många utövare över hela världen, både i öst och väst vilket är glädjande.

Föreningen Zhagareet vill verka för en positiv utveckling inom orientalisk dans, både med tanke på den konstnärliga kvalitén men också med tanke på att sprida kunskap och väcka debatt inom

området. Föreningen reflekterar kring vad det är som gör orientalistisk dans "etnisk" i motsats till t ex modern dans eller klassisk balett? Varför betraktas inte de sistnämnda dansformerna som "etniska"? Är det människorna som utövar en viss sorts dans, det geografiska området där dansen utförs eller dansformen i sig som gör den "etnisk"? Vilka människor och dansformer betraktas som "etniska"? Är t ex svensk folkdans "etnisk dans"? Kan orientalistisk dans någonsin vara modern (dans), och i så fall är det då "äkta"?
Kontaktperson: Styrelsen i Zhagareet, föreningen för orientalistisk dans

Musik – Husets Kör

Husets Kör, en Malmökör som består av ca 45 korister, kommer under ledning av körledare Eva Nilsson i november 2006 framföra en uppsättning med arbetsnamnet Flyttfåglar & Springmänniskor. Husets kör ämnar hinna med 10–15 föreställningar under cirka fyra veckor. Genomgående tema i uppsättningen kommer att vara livets möten och avsked. Den kommer att handla om människor som flyttar till något och människor som flyttar ifrån något, människor på flykt undan en ohållbar situation och människor som ständigt befinner sig på resande fot drivna av lusten att lära känna världen. Människor som en dag återvänder "hem" – geografiskt, socialt eller kulturellt. Och mycket mer...

Föreställningen kommer att framställas i form av "körteater" vilket genom åren har blivit körens sceniska uttryckssätt. Kontaktperson: Louise Haptén-White Malmö Amatörteater Forum - MAF

SOS Musikteater

Gilgamesh - han som vägrade dö. I Mesopotamien för nära 5000 år sedan levde en man som hette Gilgamesh. Han var kung i Uruk, dåtidens största stad. Redan tidigt kom hans livsöde att fånga folket i främre Orienten. Berättelsen om Gilgamesh innehåller allt som en bra historia skall ha: spänning, äventyr och kärlek. Den hänsynslöse Gilgamesh vill bli berömd och uträtta stordåd. När hans bästa vän dör blir det dock en vändpunkt för honom och han ger sig ut på en vandring för att söka meningen med livet. Vad är berömmelse egentligen värd? Hur uppnår man visdom? Förutom

att vara spännande ställer historien om hjältekungen Gilgamesh en rad frågor som är rent existentiella: vad innebär det att vara människa? Hur skall man leva sitt liv?

Föreställningen har visats i Malmö på Drömmarnas Hus i Rosengård och förhoppningen är att även spela den på festivaler i Egypten och Tunisien. Tanken är att föreställningen skall spelas på olika platser under 2006. Kontaktperson: Sven KristerSSon SOS Musikteater

Föreningen Original

Föreningen Original bildades 2001. Föreningen har i huvudsak arrangerat konserter i olika lokaler i Malmö. Förening har till ändamål att främja integrationsprocessen i Malmö, genom att via olika kulturformer skapa möten mellan människor. Föreningen ska verka för ett öppnare klimat för människor av alla etniska och kulturella tillhörigheter i Malmö. Föreningens syfte är framförallt att lyfta fram den afrikanska kulturen, synliggöra människor från den Afrikanska kontinenten och visa en alternativ bild av Afrika. Afrikaner är en utav de mest diskriminerade folkgrupperna i västvärlden och målet med arbetet är att några av de barriärer som finns, ska brytas ned och att förståelsen mellan människorna ska öka.

Under sommaren 2005 anordnade föreningen Afrikanska Kultur dagar i Malmö Folkets Park, för att låta publiken ta del av ett bredare utbud av det glädjefyllda, genuina i afrikansk kultur. Musik, dans, konst, litteratur, mat, mode som kulturbärare presenterades för deltagarna, som med alla sinnen kunde uppleva och njuta av ett traditionellt förankrat evenemang. Under två dagar visades ett brett spektrum från den afrikanska kulturen. Det anordnades workshops i batik, hårflätning, djembe, matlagning, dans m m. Afrikagrupperna hade även informationsbord. Tre föreläsare med olika inriktning pratade kring litteratur, den muntliga traditionen och kulturens villkor i Afrika. Det fanns också en afrikansk marknad, där kan man kunde hitta allt från matvaror, skönhetsprodukter, kläder, hantverk, mat, och böcker. Artister från hela Afrika framträdde, bland andra Alione Kasse, Amie Mbenga, Wakilo, Fore Forte. Ett barnprogram fanns för de mindre med föreställningar, konserter och dansföreställningar, sagoläsning, filmvisning etc. Detta arrangemang (med fri entré), blev mycket

lyckat och uppskattades enormt av publiken. Därför är avsikten att genomföra ett liknande arrangemang sommaren 2006 och föreningen vill gärna att detta skall bli en återkommande händelse i Malmös kulturutbud. Kontaktperson: Ida Jakobsson Ideella föreningen Original

I Malmö finns Mix musik, som är en av de största aktörerna inom mångfald och mångkultur. De har fått regeringens förfrågan direkt och svarar därför själva beträffande sina planer för 2006. Detta gäller även Inkonst, musikscen, men också kulturarrangör i den breda bemärkelsen med mångfald i fokus. Verksamheten flyttar hösten 2005 in i nya lokaler i kvarteret Mazetti, vilket gör att verksamheten kan bli ännu bredare under 2006.

Film/Foto – BUFF

En årlig internationell barn- och ungdomsfilmfestival som arrangeras i Malmö under mars månad. BUFF 2006 är den 23:e festivalen och äger rum den 14-19 mars.

Ambitionen är och har alltid varit att bjuda på ett filmprogram med hög kvalitet. Programmet skall präglas av nyproducerad film från hela världen. BUFF visar cirka 100 filmer under sex dagar. Dagvisningarna vänder sig främst till skolorna (från förskola till och med gymnasiet och eftergymnasiala utbildningar) både i Malmö och i kranskommuner. Kvällsvisningarna vänder sig till allmänheten från cirka 15 år. Helgvisningarna är familjeinriktade. BUFF har en publik på cirka 14-15 000 personer.

BUFF är sedan 1995 svensk officiell filmfestival i samarbete med Svenska Filminstitutet. BUFF har en växande målgrupp som består av filmbranschen, producenter, regissörer, manusförfattare, distributörer, finansiärer men också av pedagoger som arbetar med barn och unga och rörlig bild i någon form. Cirka 1 000 personer i "filmbranschen" besöker BUFF årligen för att få inspiration, skapa och utveckla nätverk. På BUFF 2005 (den 22:a festivalen) var det även cirka 200 internationella gäster från 16 länder.

BUFF är en mångkulturell festival - inte bara en filmfestival som visar film för barn och unga. BUFF visar filmer från stora delar av världen. Filmen som media är global och vandrar lätt över hela världen genom olika nätverk.

BUFF visar film på originalspråk, vilket betyder att vi värjer oss mot att dubba filmer till svenska. Filmerna är textade på engelska

oftast. Detta ställer höga krav på publiken att läsa engelsk text. De problematiserar inte detta utan rycks oftast med i filmens handling. BUFF menar att det är viktigt att man för HÖRA de olika språken och tonfallen och att detta är en viktig del i ett integrationsarbete. Allt är inte svenskt eller engelskt. Filmerna gör att man kan vänja sig vid olika språk och olika kulturer som skildras i filmerna och att vi är olika men ändå lika.

Många filmer ger en annan bild av olika kulturer som vi inte alltid ser i nyhetssammanhang som annars är vår länk ut i världen. Filmen har en förmåga att träna sin publiks empatiska förmåga eftersom det handlar om identifikation när man berättar med film. BUFF visar film för en publik som består av cirka 50 procent som kommer från ett annat land. BUFF har inga exakta procentsiffror, men Malmö är en mångkulturell stad så det ger sig själv. Den dominerande delen av skolpubliken kommer från områden som Rosengård och Lindängen som har en ännu större andel invandrabarn.

BUFF besöks av regissörer från stora delar av världen och dessa blir också synliga för publiken vid presentationer. Här skapas förebilder. BUFF har med andra ord redan från starten varit en integrationsfestival och ett mångkulturellt förtecken. Internationellt räknas BUFF som en av de viktigaste barn- och ungdomsfilmfestivalerna i världen. Inte minst på grund av att de ställer höga krav på sitt program och sin publik, som klarar det galant.

1992 fick BUFF Guldbagge för det kreativa arbetet med att sprida bra film till barn och unga. Kontaktperson: BUFF Lennart Ström, Festivalchef

I Malmö finns även Filmcentrum Syd och Folkets Bio som i sina ordinarie verksamheter ständigt verkar för en rad mångfaldsarrangemang. Ett exempel är den numera väl kända festivalen ARF – Antirasistiska filmdagarna – som arrangeras årligen sedan många år tillbaka med film och föreläsningar i mångkulturens tecken – både i Malmö men även i övriga Skåne och Sverige. Inom fotografiområdet kan nämnas Fotogalleriet FORMAT som verkar i samma lokaler som Folkets Bio och Filmcentrum Syd – Panora. Där visas utställningar med perspektiv från hela världen med fotografer från olika delar av världen.

Poesi – Föreningen Encuentro och kulturtidskriften ENCUESTRO

Tid och rum, poesimöte Vi i Malmö arrangeras den 17–24 mars 2006 (preliminärt datum). Lokaler (preliminärt): Loftet/Lilla torg, Malmö Museer, krogar och caféer, bibliotek i Malmö och i Skåne. Det skall inte bara handla om uppläsningar, utan vara forum för författare, presentation av poesitidskrifter, dikter i tolkning, web-sidor, film och performance av internationell karaktär skall också presenteras under Poesimötet. Detta som ett bidrag till debatt, stimulering av unga talanger, förnyande av det poetiska språket. En Översättarverkstad skall finnas under festivalen. Där skall utvecklas projektet Blixtpoesi, där en dikt blir skriven någonstans i världen, på ett bestämt språk, sänds till verkstaden där en översättare skapar en svensk version och på några timmar blir nyutgiven i Malmö. Ett dubbelnummer av tidskriften Encuentro (80 sidor) skall innehålla material av de deltagande diktare på originalspråket och svenska. En samlingsvolym planeras med dikter skrivna under Poesimötet, kallat Skrivet i Malmö.

Bakgrund

1998 arrangerades det första Encuentro de Poesía – Poesimöte i Malmö som samlade poeter och översättare från olika delar av Sverige. 1998 föddes också Encuentro, en internationell tidskrift med generöst utrymme för svensk litteratur i spansk tolkning. Publik-siffrorna var höga och publiken entusiastisk och aktiv. Det var början på ett regionalt och internationellt samarbete och nya projekt startades. Under 2001 gjorde de En Hyllning till Tomas Tranströmer som tog diktaren själv till Malmö för att lyssna på sina egna texter på flera språk. Vid detta tillfälle deltog i evenemanget poeter från hela Skåne. Jan Östergren, Paul Nilsson, Anette Masui, Kristian Lewerth, Rodrigues da Silva, H Haldórsdóttir, Mohammed Hezareh Nia med flera. Den stora natten för mötet ägde rum på Hipp (Malmö Dramatiska teaters scen). Tidskriften Encuentro gav ut ett speciellt temanummer med dikter på tio olika språk. Under 2002, 2003 och 2004 upprepades poesimöten med nya poeter från Spanien, Sverige, Latinamerika. Föreningen byggde också sin hemsida, <http://encuentro.says.it>. Under september 2004 hyllade Encu-

entro Pablo Neruda tillsammans med arrangörerna av Nerudaveckan. Den 16–18 december 2005 kommer nästa Poesimöte.

Poesimöte i Malmö främjar framför allt skapande poesi: diktens makt, diktens bräckliga men samtidigt djupa väsen. Å andra sidan är tanken att arrangera ett möte mellan levande nationaliteter, kulturtraditioner och språk. Framför allt utbyte mellan spanska och svenska språket. Att på så sätt främja översättning och utspridning av svensk dikt i Spanien och Latinamerika. Samtidigt framkallar vi kraften och påverkan av dessa språk och litteratur i sin levande närvaro i Sverige under de senaste 30 år. Detta med avsikt också att bidra till den sociala integrationen och till samförstånd. Sådana instanser blir nödvändiga för att skapa tid och rum där segregering bekämpas och besegras gång på gång på det bästa sättet: genom att presentera olik traditionsbundna kulturprodukter av den högsta nivån på samma plan och på samma villkor.

Workshop

Möte den 20–24 mars 2006 i stuga på Österlen, där några av de inbjudna poeterna lever tillsammans under några dagar, erbjuder workshops till varandra, möter varandra på en personlig nivå, gör utflykter i trakten, planerar tillsammans de framtida mötena. Det kallar vi för en antropologisk- poetisk experiment.

Poesirunda i Skåne

Föreningen kör runt i Skåne och arrangerar uppläsningar och performance på bibliotek, skolor, ålderdomshem och institutioner i Skåne. Kontaktperson: Roberto Mascaró (Redaktör för tidskriften ENCUESTRO, Ordf. Föreningen Encuentro)

Studieförbund – Studieförbundet Vuxenskolan

Studieförbundet Vuxenskolan i Malmö har stort samarbete med olika "invandrarföreningar", både i form av studiecirklar och kulturarrangemang. Tillsammans med dessa kommer SV att ha många aktiviteter under 2006. Här är några av dem: Internationella Musikföreningen, som genom musikframträdanden, utställningar, föreläsningar, arbetar med att sprida romsk kultur, konstföre-

ningen Maracana med konstnärer från Sydamerika, rumänska föreningen Carpati och många fler. Matlagningskurser med internationell mat exempelvis japansk, thailändsk och italiensk kommer att fortsätta. Kurser i American Literature, japanska språket och kulturen (samt alla språkkurser förstås). En idé är att gå ut i skolor med en utställning med afrikanskt yllebroderi jämfört med skånskt yllebroderi. Parallellt med utställningen ska man informera om de "Syende mödrarna" – en grupp kvinnor i Zimbabwe med utvecklingsstörda barn, som har slagit sig samman och arbetar med broderi som de sedan säljer för att finansiera verksamhet för de utvecklingsstörda barnen. Utställningen, som är sammansatt av konstnären Dyveke Zadig, finns redan nu på Studieförbundet Vuxenskolan, Grynbodgatan 20 i Malmö. Kontaktperson: Rita Linders, Verksamhetschef, Studieförbundet Vuxenskolan

Malmö har flera aktiva studieförbund som arbetar med mångkultur och mångfald på olika sätt, ofta mycket utåtriktat. Dessa kommer säkerligen att fortsätta göra så under 2006, men har inte inkommit med specifikt program.

Övrig kultur – Hyllie Park Kulturförening

Nystartad kulturförening i Hyllie stadsdel, i området Hyllie Park som består av en kyrka, folkhögskola, äldreboende, förskola samt Världens Hus på Kroksbäck. Det är en förening som vill samverka mellan dessa olika verksamheter vilket innebär en oerhörd mångfald mellan människor i olika åldrar. Förskolan, äldreboendet och kyrkan finns på området. På folkhögskolan och Världens Hus finns också personer med olika religioner och personer från de olika språkgrupperna arabiska, albanska och dari/pasdu. Flera av dessa är modersmålsbaserade lärare inom vuxenutbildning på skolan.

Föreningen arbetar medvetet med interkulturell och interreligiös dialog. De kulturella språken är många men kan mötas över gränserna genom konst, musik, dans och olika kulturuttryck. Detta vill föreningen utveckla mer under år 2006. Ambitionen är att Malmö som en mångkulturell stad ska utveckla förståelse mellan oss som medborgare och förstå vikten och betydelsen av att människor möts. Kulturföreningen vill skapa ett innehåll som stärker individen, skapar förståelse mellan etniska grupper men också till vår svenskhet. Därför skall de under 2006 genomföra en rad kulturaktiviteter på en arena som ger möjlighet till möten mellan

människor som finns i vår närhet, oberoende av religion och kulturskillnader.

Café Pristina

En svensk-albansk cafékväll den 15 mars 2006 med dans, dikt, mat och konst tillsammans med albaner från Kroksbäck och deras nätverk samt svenskar.

En kryddad Valborg

Våren sjungs in den 30 april kl 20 tillsammans med mångkulturella inslag av fikatält och konserter med internationella band på Hyllie Parkområdet och avslutas med en gospelkonsert och dansgruppen Avensis i kyrkan.

En kryddig midsommar

Hela Världens familjedag arrangeras den 23 juni kl 15 på Hyllie Park. Det blir svensk dans kring midsommarstången liksom internationell dans. Klockan 17 ges öppen konsert med mångkulturella band och två timmar senare musikprogram Midsommarnatt. På programmet står också grillning, mat och fika under hela eftermiddagen. Konstinstallation görs i parken och skapande verkstad för barnen.

Café Bagdad

En svensk-arabisk cafékväll den 20 september kl 18 med fokus på Irak, musik och dans poesiläsning på arabiska av Adnan El Sadnan.

Öppet Hus på Hyllie Park

Hela områdets lokaler och verksamhet är öppen för alla den 9 december. Det blir glögg, korv, Lucia och persiska mattor, försäljning och utlottning i olika internationella caféer på området.

Kontaktperson:

Eva Johansson Ordförande i Hyllie Park Kulturförening

Malmö högskola

Mångkulturåret 2006

För Malmö högskola är de mångkulturella frågorna en helt naturlig del av vardagen. Vi har ett helt utbildningsområde (IMER) som utbildar inom området. Samtidigt är etnicitet ett av de tre perspektivområden som skall genomsyra all verksamhet. Detta exemplifieras bla genom att vi varje år har en särskild perspektivvecka för all personal. Man skulle kunna säga att för oss är varje år ett mångkulturår. (Vi har exempelvis lyckats med vår rekrytering så att vi ligger högst i landet när det gäller antalet studerande med invandrarbakgrund med arbetarbakgrund m.m.). En stor del av vår rekrytering sker genom särskilda insatser som vi bl.a. har uppmärksammat för.

Under 2006 fortsätter vår ordinarie verksamhet förstärkt med bl.a. seminarier, workshops, besök ute i samhället m.m. En särskild beskrivning av vad Lärarutbildningen kommer att göra bifogas nedan.

Synpunkter på den av regeringen proklamerade satsningen på Mångkulturåret 2006

År 2006 har av regeringen proklamerats som Mångkulturår, och olika myndigheter och organisationer förväntas redogöra för hur begreppet mångkultur kommer att fokuseras under 2006. För lärarutbildningens del väljer vi dels att fortsätta diskutera innebörden i begreppet mångkultur, dels att fortsätta de konkreta satsningar på mångkulturella frågor som redan görs, och vi vill genom denna text ge en provkarta på de satsningar som redan görs.

Bakgrund: Malmö och begreppet mångkultur

Vid lärarutbildningen i Malmö är mångkultur ett begrepp som omhuldas på olika sätt genom åren. Det är inte förvånande, om man betraktar det närsamhälle där utbildningen bedrivs. Malmö har alltid varit ett mångkulturellt samhälle i olika bemärkelser. I industri- och arbetarstaden Malmö kan begreppet mångkultur tolkas i termer av klass och kön. Genom tillströmningen av flyktingar blev sedan begreppet etnicitet liktydigt med mångkultur, och med etni-

citet menade man annan etnisk bakgrund än den svenska. Invånare med andra språkliga och kulturella förstaspråkstraditioner än svenska utgör en allt större del av befolkningen i Malmö. Om man därtill lägger strukturomvandlingen under det senaste decenniet kan Malmö idag beskrivas som en expansiv informations - och universitetsstad. Såväl flyktingtillströmningen som tillströmningen av både utbildade akademiker och unga människor med skiftande socioekonomisk bakgrund som hungrar efter icke traditionella utbildningsvägar efter avslutade gymnasiestudier, sätter sin prägel på Malmö idag. Icketraditionella akademiska discipliner som kulturstudier har satt sökarljuset på begreppet kultur, och också begreppet mångkultur har härigenom problematiserats och blivit föremål för omtolkningar, framför allt på så sätt att sambanden mellan klass, kön och etnicitet blivit mer komplexa och sammanvävda. Detta är inget som gått utbildningsanordnarna förbi. Vid lärarutbildningen i Malmö står alltså begreppet mångkultur idag liksom tidigare i fokus, med den skillnaden att tolkningen av begreppet idag inte är så självklar som tidigare.

Mångkultur, Malmö högskolas perspektiv och lärarutbildningen

Ett exempel på att mångkulturella frågor värderas högt är de tre perspektiven som ska genomsyra varje kurs vid högskolan: etnicitet, genus och hållbar utveckling. Grupper med representanter för olika enheter vid lärarutbildningen arbetar med speciella åtgärder för att hålla diskussionen kring högskolans tre perspektiv vid liv (se nedan).

Även om vi normalt sett tolkar begreppet hållbar utveckling som hörande till naturvetenskap och miljötänkande, har vi inga svårigheter att också se sambanden mellan mångkultur och hållbar utveckling. En hållbar utveckling kan ses som en miljö som främjar människors välbefinnande i ett samhälle. Ett samhälle eller en miljö där människor trivs och mår bra är i sin tur ett samhälle där människors olikheter ses som en tillgång och ett behov, och inte som en belastning. Det finns en strävan efter att arbeta utifrån ett sådant sätt att tänka inom lärarutbildningen i Malmö. Man kan därför inte se detta som något man enbart kan satsa på under ett speciellt år.

Exempel på konkreta åtgärder i mångfaldsfrågor

Inom lärarutbildningen kan man peka på många insatser/åtgärder som fokuserar begreppet mångkultur. Nedan nämns några av dem.

Perspektivdagar

Ett sätt att särskilt fokusera högskolans olika perspektiv är de perspektivdagar som arrangeras några dagar om året för att erbjuda studenter, lärare och övrig personal möjligheter att ventilera de ovannämnda perspektiven i olika fora.

Nytt ämne i den nya lärarutbildningen

Ett annat konkret exempel på att mångkulturella frågor engagerar lärarutbildare, är den nya lärarutbildningen, där de traditionella skolämnen svenska och svenska som andraspråk har sammansmält till huvudämnet svenska i ett mångkulturellt samhälle på enheten för Kultur, Språk och Medier vid Lärarutbildningen i Malmö. Tanken är att varje lärare genom hela skolsystemet idag behöver utbildas att undervisa i kulturellt heterogena undervisningsmiljöer. Utbildningen ska vara till för alla elever i varje klass, och utgå från varje elevs behov. I utbildningen för blivande grundskollärare (tidigarelärare) skilde vi förut på utbildningen i skolämnen svenska och svenska som andraspråk, medan dessa båda skolämnen i lärarutbildningen nu alltså gått samman i huvudämnet svenska i ett mångkulturellt samhälle i all lärarutbildning i Malmö, från utbildningen till fritidspedagog eller förskolelärare till utbildningen av blivande gymnasielärare. En medveten satsning görs också på att anställa personal med den dubbla kompetensen – både i svenska och svenska som andraspråk.

Exempel på tvärvetenskapliga projekt där mångkultur står i fokus

Inte enbart blivande lärare i svenska utgår från att skolklasser idag är heterogena eller mångkulturella på olika sätt. Ett annat konkret exempel är ett pedagogiskt utvecklingsprojekt på enheten Natur, Miljö och Samhälle, där en grupp blivande lärare i sitt examensarbete har valt att fokusera på frågor som rör språk, etnicitet och naturvetenskap. Här sker ett samarbete över enhetsgränserna på så sätt att lärare med olika kompetenser från enheten för Kultur,

Språk och Medier tillsammans med lärare och studenter på enheten för Natur, Miljö och Samhälle, bildar en seminariegrupp. I gruppen fokuseras speciellt elever med olika förstaspråksbakgrund. I detta projekt står språkliga uttryckssätt i fokus och i gruppen ställer man sig frågor som: Kan vi använda olika språkliga redskap för att alla elever ska få möjlighet att lära sig? Vilka redskap är användbara? Kan en kombination av olika språkliga uttryckssätt leda till ökad förståelse i naturvetenskap?

Ett annat projekt som också bedrivs över huvudämnesgränserna är Näktergalsprojektet.

Detta har initierats av forskare och lärare vid Lärarutbildningen i Malmö, och inspirerats av ett liknande projekt i Israel. Det går ut på att studerande vid Malmö högskola har möjlighet att vara mentorer för grundskoleelever mellan 8 och 12 år. Projektet är mångkulturellt i vidaste bemärkelse, dvs. det berör inte enbart barn med annan etnisk bakgrund än den svenska utan kan likaväl handla om klass och kön eller en kombination av dessa. Tanken är att elever och högskolestuderande ska få möjlighet att träffas efter skoltid och tillsammans göra saker de är intresserade av. Mentorn och barnet förbinder sig att umgås några timmar en gång i veckan under ett läsår.

Mångkulturell forskning

Vid lärarutbildningen har inrättats en forskningsmiljö benämnd Mångfaldens och de många kulturernas förskola och skola. Våren 2005 gjordes en inventering av den forskning som bedrivs inom lärarutbildningen just under paraplybegreppet mångkultur. Denna inventering resulterade i en sammanställning av forskningsprojekt med denna inriktning (sammanställningen finns att tillgå hos Eva Persson, forskningsnämndens sekreterare vid lärarutbildningen). Det finns en omfattande forskning kring dessa frågor vid lärarutbildningen. I flera av projekten fokuseras etnicitetsfrågor på olika sätt, ofta i kombination med frågor kring klass och kön.

Samtidigt igångsattes också en diskussionsprocess avseende tolkningen av begreppet mångkultur. Att enbart tolka begreppet som liktydigt med etnicitet anses av forskare idag kunna leda till en stigmatisering av alla dem som har annat etniskt ursprung än svenskt. Forskningen har idag påvisat att etnicitet är ett långt mer

mångfacetterat begrepp än att vi kan dra "alla invandrare" över en kam. Denna grupp är heterogen, precis som "alla infödda svenskar" också är det. Med ett sådant sätt att tänka kan man helt enkelt inte tala om en homogen kultur i våra skolklasser överhuvudtaget. En problematisering av begreppet så som nu gjorts är nödvändig och diskussionen kommer att fortsätta.

Inventeringen resulterade också i att en forskardag kring hithörande frågor anordnades. Till denna dag var representanter för skolpolitiker, utbildningsförvaltningen, skollidare och lärare och forskarutbildade lärarutbildare i Malmö inbjudna att delta. Under en hel dag ventilerades lärarutbildningens och kommunens syn på begreppet mångkultur, och man diskuterade hur man skulle kunna arbeta med frågor kring den mångkulturella skolan.

Samarbete kring ett Resurscentrum för Mångfaldsfrågor mellan lärarutbildningen och Malmö kommun

För något år sen togs ett initiativ genom Olle Holmberg, områdeschef för lärarutbildningen, till ett mer långsiktigt arbete med mångkulturella frågor. Kommunens skolpolitiker och tjänstemän kontaktades och tillsammans författades en skrivelse till regeringen i hithörande frågor. Den bärande tanken var att upprätta ett Centrum för mångfaldsfrågor i Malmö, ett centrum där skolfrågor och klassrumsnära forskning skulle stå i fokus.

Statliga medel beviljades, såväl från genom Utbildningsdepartementet som Myndigheten för skolutveckling. Konkreta åtgärder för samarbetet kring detta centrum aktualiserades under ovan nämnda forskardag. Olika arbetsprocesser för att förverkliga detta centrum har satts igång. Seminarieverksamheten startade redan i september 2005, med diskussioner kring vad som avses med praxisnära forskning samt vilken forskning Malmös elever behöver.

Seminarier kring mångfaldsfrågor

Inom forskningsmiljön Mångfaldens och de många kulturernas förskola och skola anordnas återkommande seminarier kring hithörande frågor. Dessa seminarier utgör ett forum där gästföreläsare inbjudas att föreläsa, liksom också forskningsrapporter och delar av avhandlingar presenteras och diskuteras.

Internationalisering och mångfaldsfrågor

På lärarutbildningen erbjuds ett allt större utbud av kurser på engelska, för såväl våra egna studenter som inkommande utbytesstudenter. Den äldsta av dessa kurser är rubricerad: Teaching and Learning in the Multicultural Classroom. Kursen har mycket gott rykte internationellt och är varje år välbesökt av studenter från alla världens hörn. I kursens fokuseras just det mångkulturella klassrummet på olika sätt.

En kurs med ett annat internationaliseringsperspektiv har titeln U-landsstudier, en kurs som studenter har möjlighet att välja under sin utbildning. U-landskunskap kombineras med en resa till ett land, där skolsystem och livsvillkor jämförs.

Satsning på fortbildning av högutbildade studenter med invandrarbakgrund

Sedan flera år satsar lärarutbildningen på kvalificerad yrkesutbildning för högutbildade akademiker med utländsk bakgrund, så att deras kunskaper kan tillvaratas i den svenska skolan.

Slutkommentar om Mångkulturåret

Ovan har några av de satsningar som har gjorts eller som kontinuerligt görs vid lärarutbildningen i Malmö beskrivits. Vi avser att fortsätta dessa och liknande satsningar, idag särskilt med fokus på hur vi tillsammans med kommunen kan skapa ett "hållbart" Centrum för mångfaldsfrågor i Malmö, så att det gagnar hela kommunen på olika sätt. Här kommer man bl.a. att satsa på forskarutbildning och seminarier som är öppna för alla intresserade (se ovan).

Dessa och liknande satsningar kommer att fortsätta också år 2006 och framöver. Information om olika åtgärder vad gäller mångkulturfrågor år 2006 kommer efterhand att finnas tillgänglig på www.mah.lut.se. Det vi kan göra inför år 2006 är alltså att hänvisa till vår hemsida för information om kommande aktiviteter när det gäller frågor som har med mångkultur att göra.

Kontaktperson:
Kjell Gunnarsson
Förvaltningschef
www.mah.se

Lärarutbildningen
Gun Hägerfelth
Forskningskoordinator

Malmö kulturmiljö (Malmö kommun)

Projektet "Fötter & Rötter"

Kulturarvsinstitutionerna i Malmö stad kommer under Mångkulturåret 2006 att samarbeta inom ramarna för ett kulturarvsprojekt som heter "Fötter och Rötter".

Projektets förhållningssätt till mångkultur kan illustreras med ett antal "inte – utan" satsar:

Inte mångkultur som många olika kulturer, utan som en mångfald av kulturella uttryck.

Inte om någons rötter respektive fötter, utan om vilken roll denne någon tillskriver sina rötter och fötter.

Inte om deras och vår eller egen och annans kultur, kulturarv och kulturella identitet, utan om vad kultur är, hur kulturarv skapas och hur kulturell identitet konstrueras oavsett vem den tillskrivs.

Inte om det förflutna som berättelses mål, utan om det förflutna som medel för berättelser om nu.

Projektet är ett pedagogiskt skolprogram som riktar sig till skolor i Malmö, från förskolor till komvux och till såväl elever som lärare. Det ska genomföras i Malmö under hela 2006. Projektet omfattar pedagogiska program, skolbesök, besök på stadens kulturarvsinstitutionerna, deltagande i arkeologiska utgrävningar, utställningar och föreläsningar.

Sammanställande för projektet är Birgitta Petré på Malmö Museer.

Mix musik/jeriko

Föreningen för MixKultur

2005 har varit ett framgångsrikt år för Mix Musik. Föreningen har kommit i fas med tiden. Uppbyggnaden av ungdomsverksamheten har kommit en bra bit på vägen. Inspelningsstudio är invigd. I samarbete med ABF genomförs ett antal kurser i inspelnings-teknik, DJ, textskrivning, streetdance. ..Under hösten genomförs en nationell tävling i hiphop, deltävlingar i Malmö, Göteborg och Stockholm. Finalen avgörs i Malmö.

Vår kompetens vad gäller ungdomskulturen har breddats, ungdomsgruppen som är aktiv ökar och vi har fått nya användbara kontakter i Göteborg och Stockholm.

Vi kommer att fortsätta utveckla Föreningens verksamhet under Mångkulturåret 2006. Det betyder inte att vi kommer att göra någon speciell satsning. Mix Musik kommer att fortsätta arbeta som vanligt med det mångkulturella i fokus. Att skapa ett offentligt rum där alla; oavsett etnicitet, kön och ålder, ska känna sig välkomna.

Magnoon

Ungdomssatsningen magnoon kommer att fortsätta sin utveckling.

Verksamheten bygger fortfarande på en stor del ideellt arbete från arbetsgruppen som består av 8 ungdomar. Men det finns ett behov av någon som håller samman helheten. Därför ska en producent på deltid fortsätta att jobba med magnoons verksamhet. Kärnverksamheten i magnoon är de regelbundet återkommande konsertkvällarna som fyller olika behov. Dels en möjlighet för rappare, musiker och dansare att få uppträda på en professionell scen, ungdomar har en mötesplats på relativt neutral mark och ungdomars behov av att skapa fritidsaktiviteter på egna villkor.

Idéerna är många. I planerna ingår ca 8 konsertkvällar, fler kurser i studion och ge möjlighet till så många som möjligt att spela in i studion. Samtal förs också med Kajplats 305/Arenan för ett samarbete angående inspelningar och kurser i studion. Phetaste – stadskamp i hiphop ska fortsätta. Dessutom har samtal inletts om att ev förlägga en Folkhögskoleutbildning i våra lokaler, där magnoons kompetens kommer att spela en stor roll. Det är också i samarbete med ABF.

Mångkulturåret 2006

Som nämnts tidigare kommer Mix Musik inte att göra någon speciell mångkulturell satsning under året. Vi fortsätter i vanlig anda med verksamheten. Det samarbete vi tagit upp med institutionerna i Malmö, främst Malmö Symfoniorkester och Skånes Dansteater, kommer att fortsätta, utvecklas och fördjupas.

För ett antal år sedan startade vi något vi kallade Filosofibaren. Ett oakademiskt samtalsforum där mångkulturella frågor togs upp. En samtalsledare, en inbjuden sakkunnig och publiken samtalar kring aktuella ämnen. Det visade sig vara ett lyckat koncept.

Resursbrist ledde till att Mix Musik inte kunde driva Filosofibaren vidare. Under 2006 planerar vi att återuppta verksamheten under sex tillfällen, tre på våren och tre på hösten. Vi anser att det finns ett starkt behov, hos vanligt folk, att ventilerar frågor som är vardag för en stor del av Malmös befolkning.

Konserter

Ett 50-tal konserter planeras under året, lokala, nationella och internationella akter. Några av konserterna gör vi i samarbete med andra föreningar i Malmö. Att vara en inspirations- och kunskapsbank för andra är en del av vår policy. Det nordiska nätverket, Nordisk Triangel, kommer att fortsätta. Under 2006 är ambitionen att hitta samarbetspartners runt Baltikum, för att utöka nätverket.

Mix Studio

Dansstudion verksamhet på kvällstid fortsätter som valigt med olika föreningar och Folkuniversitetet. Vi söker att få in verksamhet i lokalen på dagtid. Lokalen i sig är attraktiv och det samma gäller läget, centralt och som en del i ett Kulturhus där det händer många saker. Eva Omagbemi, producent, mix musik/jeriko

N E O N

Var Ligger Pepparkakeland?

Ett mångkulturellt projekt i Skåne i samband med Mångkulturåret 2006 som arbetar med skolelever, mat, sfi-elever, workshops, musik, professionella artister, möten, konserter, ...

Var Ligger Pepparkakeland? tar sin utgångspunkt i idén om mötet mellan mat och musik. Utifrån detta har ett konkret projekt i flera delar skapats med Mångkulturåret i åtanke. Några av projektets förutsättningar är att det löper under hela 2006, utspelar sig över hela Skåne, vänder sig främst till ungdomar, arbetar med ungdomar på ett djupgående plan, innehåller personer av nationellt intresse, samt har en lokal prägel. Projektet har fått sitt namn från låten *Var Ligger Pepparkakeland?*, som musikern Jonas Jonasson specialskrivit. Konkret består det av tre delar; en almanacka, ett

workshop- och konsertprogram samt en skivproduktion som sträcker sig över hela året.

Världens Almanacka

Almanackan består av högtider och firande från hela världen och produceras av Malmö Museer och Neon i samarbete med Kommunikationsbyrån Kann/Axnér. Bilderna bygger på att man ställer olika objekt, som representerar olika kulturer på ett tydligt sätt, mot varandra i en bildskön och kittlande kontrast.

Konserter och workshops med elever

Under året kommer en workshop- och konsertserie genomföras i samarbete med tolv mindre kommuner i Skåne. Vi arbetar med en skolklass och elever från sfi i varje kommun. Tillsammans skapar dessa personer utgångspunkten för arbetet och är med och genomför en konsert under ledning av kocken Eva Maltais och musikern Jonas Jonasson. Den konstnärliga idén bygger på att mat och musik lagas, spelas och möts live på scen. Dessa människor; månadens artist, Jonas Jonasson, Eve Maltais, den lokala sfi-gruppen samt skolklassen gör tillsammans scenen till ett forum där många kulturella, personliga och professionella erfarenheter samlas som kommuniceras till publiken. Konserten presenteras både för skolelever och för allmänheten. Som en stor final på projektet gör vi en konsert med alla medverkande.

Låten Var Ligger Pepparkakeland x 12

Kompositionen Var Ligger Pepparkakeland? lämnas till de tolv artisterna som får tolka den som de vill. Dessa tolv låtar blir sedan en ryggrad under projektårets gång. Tolv stycken singlar ges ut, en varje månad, med de olika låtarna. Vår förhoppning är att dessa låtar kan bli väldigt spridda och därigenom skapa stor uppmärksamhet kring projektet och nå en större publik än konsertarrangemangen.

Idé och produktion N E O N www.neogallery.nu

Regionmuseet Kristianstad

Regionmuseet Kristianstad bedriver en bred kulturhistorisk verksamhet och har ansvar för att Skånes del av den globala historien och kulturarvet bevaras, belyses och förmedlas från många olika perspektiv. Regionmuseet strävar efter att vara en tillgänglig mötesplats och ett kunskapscentrum för alla.

Bakgrund

Regionmuseet Kristianstad har arbetat med integration och mångfald i fokus under de senaste åren. Bland de befintliga mål som kan kopplas till frågorna i Regionmuseets måldokument för perioden 2003–2006 finns:

- att fånga mångfaldens historia
- att våga se skillnader och visa att mångfalden är berikande
- att bevara så att kommande generationers människor kan spegla sig i, göra jämförelser med och utifrån sina egna erfarenheter och kunskaper tolka det som finns bevarat i såväl kulturlandskapet som i museets samlingar.
- att motverka främlingsfientlighet och rasism
- att vara en mötesplats där ömsesidigt kunskapsutbyte kan ske mellan majoritetsbefolkning och minoriteter där man lär av och om varandra
- att bedriva internationella samarbeten och göra globala utblickar
- att nå nya besökare från en mångfald etniska och kulturella grupper.

Mångkulturarbetet idag

Inom kunskapsuppbyggnaden om industrisamhällets kulturarv har intervjuer gjorts med människor med olika etniska och kulturella bakgrunder, som har erfarenheter inom industrin.

Pedagogisk verksamhet för grundskolor och sfi (svenska för invandrare) genomförs kontinuerligt för att skapa intresse för historia och olika kulturella uttrycksformer (t.ex. film, konst och berättande) för både barn och vuxna med olika etniska och kulturella bakgrunder.

Internationella samarbeten pågår, bl.a. inom Samp (afrikansk-svenska museinätverket).

Projektet ”Skog och Historia” arbetar med integrationsfrågor kopplat till arbetsmarknaden.

Under december 2004 påbörjades projektet ”Kulturell mångfald möter biologisk mångfald”.

www.regionmuseet.m.se

Projektet ”Kulturell mångfald möter biologisk mångfald” vandrar på Balsberget utanför Kristianstad.

Strategisk plan

Under hösten 2004 påbörjades ett projekt med syfte att ta fram riktlinjer för hur museet kan arbeta med mångfald i den löpande verksamheten. Denna strategiska plan utgör underlag för museets fortsatta arbete med mångfaldsfrågor.

Regionmuseet Kristianstads målsättning är att vara en arbetsplats som:

- alla känner sig välkomna att söka sig till.
- är mångfaldsfrämjande och aktivt strävar efter mångfald i personalstyrkan.
- tillvaratar de perspektiv, resurser och kunskaper som anställda med olika etnisk och kulturell bakgrund tillför verksamheten.

Regionmuseet Kristianstad strävar också efter att vara en mötesplats som:

- speglar samhällets etniska och kulturella mångfald både inom organisationsstrukturen och i den utåtriktade verksamheten.
- alla känner sig välkomna att besöka och vara delaktiga i.
- ökar förståelsen för människors religioner och kulturella identiteter.
- är en plattform för internationella utblickar och samarbeten.
- fungerar som en arena för lärande om det mångkulturella samhället för allmänhet, föreningar, skola och utbildningar på alla nivåer.

- motverkar främlingsfientlighet och rasism.
- är en regional och lokal resurs i utvecklingen av ett hållbart, mångkulturellt samhälle.
- skapar nätverk med andra kommunala, regionala och nationella aktörer som arbetar med mångfaldsfrågor.
- söker nya metoder – samlar berättelser och skapar kunskaper om samtiden genom samarbete med elever och lärare i sfi och skolor.
- fortsätter samarbetet med skolor, bibliotek och kulturhuset Barbacka inom det berättarprojekt som påbörjades 2004. Inriktningen på skolor ger möjlighet att nå unga, och skapa framtida intresse för kultur och historia som kan leda till att museet ses som en angelägen mötesplats även i fritiden.
- utvecklar samarbetet med sfi i Kristianstad, i dialog med lärare och elever, för att nå ännu fler vuxna med annan etnisk bakgrund än svensk. Undersöker möjligheten att öppna upp museet i större omfattning som offentlig läroplats för sfi-utbildningar inom det regionala verksamhetsområdet

www.regionmuseet.m.se,

Foto: Anna Hadders och Anne Rosengren

Planerat program under Mångkulturåret 2006

Regionmuseet Kristianstad strävar alltid efter mångfald i form av utställningar, projekt och programaktiviteter. Därför utgör inte år 2006 något undantag för denna policy.

Alla programaktiviteter som kopplas till respektive utställning eller projekt under 2006 är inte inplanerade ännu. Men i stora drag ser utställningsplaneringen ut enligt följande:

Våren 2006 visas utställningarna "Se hjärnan" (producerad av Riksutställningar) t o m 5 februari, samt fotoutställningen "Shoot" med bilder från musiktidningen Gidappa. Under perioden 21 maj t o m 17 september visas den egenproducerade utställningen "Folkkonsten och mångfalden – om stolar och dynor", som är ett samarbete med bl.a. hembygdsföreningar och hemslöjdskonsulenter. Ett internationellt stolseminarium kommer att arrangeras i anslutning till utställningen. Under 2006 kommer även resultatet av projektet "Kulturell mångfald möter biologisk mångfald" att presenteras som en utställning på biblioteket i Kristianstad.

Regionmuseets kontaktpersoner:

Anna Hadders, programansvarig samt projektledare för "Kulturell mångfald möter biologisk mångfald",

Birgitta Leden, konstituent och projektledare för "Folkkonsten och mångfalden",

Johan Dahln, arkeolog och projektledare för "Shoot",
www.regionmuseet.m.se

Eva Holmestig, informatör

Anne Rosengren, etnolog

Rooseum

Rooseum har gennem sit virke de seneste år på olika sätt været involveret i frågan om mångkultur i vores projekter. Vort udgangspunkt har været anskuelsen af kulturel mangfoldighed som et universelt vilkår under stadig udvikling, en omstændighed vi alle må forholde os til ved at indse vi er en del af det. I det følgende vil planlagte initiativer for 2006 der berør temaet kort blive beskrevet:

"Vill du normaliseras?" 5. februar – 14 maj (preliminær dato)

I 2005 vil mångfaldsproblematikken blive berørt gennem gruppeudstillingen Vill du normaliseras? som vil foregå på Rooseum. Udstillingen vil gennem en række eksisterende værker og nye projekter, udviklet specielt til udstillingen, undersøge begrebet "normalisering" og hvorledes det anvendes og ytrer sig i forskellige sociale og politiske sammenhænge.

Normaliseringsprocesser optræder generelt når noget som er anderledes fra en vis standard ønskes tilpasset denne standard eller norm. Udvidelsen af EU og kravene om tilpasning til EU standarder er ét eksempel hvor normaliseringsprocesser synliggøres og forskelle mellem kulturer træder frem. Senest er dette kommet tydeligst til udtryk i problematikken omkring Tyrkiets eventuelle fremtidige optagelse. Både stat og individ forholder sig til udviklingen og tager sine forholdsregler på forskellige niveauer i mødet. På godt og ondt.

Udstillingen vil blandt andet sætte fokus på dette område, dvs. på forskellene og relationerne mellem olika kulturer. Udstillingen

vil ikke direkte komme til at handle om EU's udvidelse. Man skal nærmere se det som en klangbund hvorimod forskellige synsvinkler, perspektiver, definitioner og holdninger omkring normaliseringsbegrebet kan komme til udtryk. Andre emner vil også blive berørt såsom forskelle mellem køn, sociale grupperinger med mere.

Udstillingen på Rooseum vil blive delt i to. En del af udstillingen vil være 'permanent' i udstillings-perioden, med enkelte værker der har indgået i en tidligere udstilling i Zagreb med samme tema, plus nye værker (eksisterende og nyproducerede) som skal vinkle udstillingen i forhold til den nordiske kontekst. En anden del vil være mere fleksibel og vil variere undervejs, som variable elementer der tilfører udstillingen nye momenter. Her vil der under udstillings-perioden sættes fokus på enkelte kunstnere, emner eller lokationer som har været involveret i normaliserings programmet. Et at disse temaer vil blive fokuseret på kulturel mangfold og migration. De konkrete detaljer med kunstner-navne og projektformer er for øjeblikket under udarbejdelse.

"Projekt på plats" Hele 2006

Rooseum har tidligere initieret projekter i relation til emnet mangfold, blandt andet i kunstprogrammet År 2052 kommer Malmö inte längre vara "svenskt". År 2052... var en serie af plats-specifikke projekter som bestod af direkte samarbejder mellem internationale kunstnere, forskellige sammenslutninger og interessegrupper i Malmö, forskere, malmöiter med flere. Projekterne relaterede sig til dagens multikulturelle samfund og til forestillinger om rörelse, nomadisme og migration. (For yderligere information om dette program, se separat beskrivelse).

Vi vil gerne videreføre aspekter af dette arbejde i 2006 og fremover og har søgt ekstra penge til dette. Projektet har fået arbejdstitlen "Projekt på plats". Som led i vor plan om at sætte ekstra fokus på kommunikation med vår publik ønsker vi at organisere et årligt kunstprojekt, som udvikles plats-specifikt i relation til Malmö eller den omkringliggende region. Kunstprojektet har blandt andet til hensigt at afprøve og udvide dialogformerne i relation til en publik. Ligesom i 2006 ønsker vi at invitere en kunstnere til at gøre et projekt i relation til temaet kulturel mangfold, omend med et lidt andet fokus. Eftersom vi endnu ikke har fået svar på vor

ansøgning om bidrag kan vi på nuværende tidspunkt ikke sige om vi får mulighed for at realisere projektet.

Rooseums program for resten af 2006 ligger fortsat lidt uklart eftersom vi indventer en afgørelse fra Stiftelsen Rooseums huvudmän angående institutionens videre indretning. Vi vil informere om andre relevante initiativer i forhold til fremlagte tematik ved senere lejlighed.

Arbetsrum/ateljévistelse 1 januari – 31 december (löpande)

Rooseum har to arbejdsrum for kunstnere. Arbejdsrummene og ateljeopholdene har en central betydning i Rooseums arbejde med at understøtte ny produktion og tænkning omkring kunst. Internationale og lokale kunstnere inviteres i en kortere periode på et ophold på Rooseum, ofte i samband med en udstilling.

Gennem opholdene er det intentionen at skabe muligheder for kunstnere at arbejde med nye projekter, at bidrage og inspirere til et dynamisk lokalt kunstmiljø, samt at præsentere olika kunstneriske udtryk med en forankring i olika kulturer for vor publik. Sidstnævnte punkt er naturligvis af stor relevans set i forhold til mångkulturåret. I 2006 ligger det endnu ikke helt fast hvilke kunstnere som kommer med undtagelse af den første som ankommer i januar. Hun er fra Serbien-Montenegro. I 2005 har Rooseum haft besøg af kunstnere fra Tyrkiet, Bosnien-Hercegovina, Japan, Israel/Frankrig og Sverige.

”År 2052 kommer Malmö inte längre vara ”svenskt””(realiseret 2004-5)

Da Rooseum iværksatte kunstprogrammet År 2052 kommer Malmö inte längre vara ”svenskt” var det udfra et ønske om at se nærmere på hvordan man gennem kunsten kan åbne et rum hvor det er muligt at forholde sig deltagende, kritisk og reflektivt til aktuelle og komplekse emner som kulturel mangfoldighed, identitet og sameksistens. På den ene side skulle programmet give kunstnere mulighed for stå frem med egne forslag og visioner om et fremtidigt samfund med udgangspunkt i virkelige situationer og forhold. På den anden side skulle der gennem programmet skabes en offentlig deltagelse og dialog omkring hvorledes de kulturelle

forskelle idag præger hverdagen som et grundlæggende eksistentielt vilkår. Til programmet inviterede Rooseum tre kunstnere til Malmö for at skabe nye steds-specifikke værker i Malmö ud fra dette emne. De deltagende kunstnere var blandt andet Laura Horelli og Esra Ersen. Der blev taget udgangspunkt i Malmö som et eksempel på forholdene i mange andre byer i Norden.

En vigtig aspekt for kunstnerne var at betone den kulturelle mangfoldighed som et grundlæggende vilkår, der ikke bare berør "de andre" men "os alle". De deltagende kunstnere valgte blandt andet på den baggrund at fokusere på de strukturer og institutioner som medvirker til at præge vores holdninger til mangfoldighed.

Esra Ersen valgte at arbejde i forstadsområdet Holma i Malmö, hvor hun så nærmere på de sociale og kulturelle normer som kommer til udtryk gennem boligplanlægning eller initiativer som er sat i gang for at forme et boligområde efter overordnede sociale målsætninger. Projektet fik titlen Parachutists on the third floor, birds in the laundry.

Laura Horelli tog fat i uddannelsessystemet i sit projekt 712 Interviews?. I en periode interviewede hun studerende ved IMER, Internationell Migration och Etniska Relationer på Malmö Högskola, for blandt andet at diskutere uddannelsens rolle i forhold til migration i Malmö.

Et af de væsentligste resultater af År 2052... var den interessante og givtige dialog som blev skabt med udgangspunkt i de enkelte projekter. Til hvert projekt deltog en større gruppe mennesker fra Malmö aktivt med synspunkter og egne beretninger. Ved åbningen af udstillingen blev også arrangeret en debatdag med udgangspunkt i programmet. Der var en rigtig høj deltagelse, diskussionen var engageret og mange synspunkter kom til udtryk. Mange af de tilstedeværende havde aldrig været på en kunstinstitution før, men alle blev grebet positivt af den debat som udsprang af de fælles problemstillinger.

Gennem År 2052... programmet fik både kunstnerne og Rooseum nye relationer med beboere i Malmö. For Rooseum betød dette at vi fik et godt grundlag for vores fremtidige virke, både i arbejdet med at udvikle nye udstillinger og med at skabe gode og anderledes kontakter med vores publikum/anvendere.

Svalövs kommun

Svalövs kommun kommer under Mångkulturåret 2006 att ha följande program.

Onsdagen den 11 oktober 2006 kl. 19.00 – 22.00 på Biblioteket i Svalöv. Mångkulturkväll med följande inslag:

- matsservering från tio olika länder
- sång- och dansuppträdande från Irak, Iran, Kosovo.
- föredrag
- utställningar

För övrigt kommer Svalövs Musikskola att under juni månad ha utbyte med Musikskolan i Kedainiai i Litauen och Lobež i Polen vilka är våra vänorter.

Gösta Eklund
Områdeschef/rektor
Svalövs kommun

Trelleborgs kommun

Trelleborgs Museum 17/9-26/11, Baltutlämningen, utställning (Vandringsutställning från Regionmuseet i Kristianstad)

Lär känna vårt Museum

En klass från Pilevallsskolan med många tvåspråkiga elever kommer att ha museet som klassrum. Även föräldramöten etc kommer att hållas där. Slutligen ska eleverna kunna guida sina föräldrar, vänner och släktingar runt på museet på sitt eget språk.

Invandrarföreningarna

Musik- och Dansskolan kommer att göra en extra satsning för att rekrytera elever med utländsk bakgrund till skolans verksamhet. Detta ska göras i samarbete med invandrarföreningarna.

Jörgen Flink
Kulturchef Trelleborgs kommun

Stockholms län

Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek (ARAB)

Materialet

Som förvaltare av arbetarrörelsens (i vid mening) historia och kulturarv kommer vi ständigt i kontakt med personer och material som vittnar om dess internationella och mångkulturella aspekter. Vi fick en intressant utmaning för några år sedan när en arbetsgrupp under ledning av Medelhavsmuseet undrade om vi hade något att bidra med till antologin "Sverige och den islamska världen". Visst hade vi det och resultatet blev en skildring av en fredskonferens 1917 i Stockholm, då islamska delegationer från Nordafrika, Mellanöstern och Sovjetunionen i vardande presenterade sina visioner om hur en varaktig fred skulle kunna uppnås. Rapporteringen kring detta var intressant, fokus på sakfrågan och inte alltför mycket exotiserande.

I samlingarna finns arkiv från solidaritetsgrupper, vänskapsförbund och internationella projekt och från olika flyktinggrupper. Här finns också exempel på engagerade individer med ett ärende: förespråkare för en värdigare behandling av romerna, personer engagerade i solidaritetsarbete med Spanien, i motståndet mot apartheid, mot juntan i Grekland, i Chile, för bättre förhållanden för flyktingar osv. Här finns också arbetet inom fackförbunden för att verka för bra förhållanden för alla arbetare, oavsett nationalitet. Och här finns givetvis också dystrare kapitel om njuget och värre som det också är viktigt att belysa.

Vi har inte givit ut någon heltäckande beståndsöversikt över vårt material (som omfattar c:a 15 000 hyllmeter och ett omfångsrikt bibliotek) utan har digitaliserade kataloger och register. I tryck har vi valt att lyfta fram det utländska och internationella materialet, helt enkelt för att det är mindre känt – det är inte så självklart att vi har det. Med antologin "Världen i källaren" har vi försökt skildra några viktiga materialtyper för att öka intresset för dessa frågor.

Våra utställningar och seminarier utgår ofta från detta material. Just nu har vi en liten utställning med material från det svensk-kinesiska vänskapsförbundet. Tidigare i år hade vi en utställning om arbetaresperantismen. Årets seminarier har bla. handlat om påverkan mellan Sverige och Österrike till följd av att Bruno

Kreisky tillbringade en tid som flykting i Sverige. (Ett liknande seminarium hölls förra året om Willy Brandt och tysk/svenska influenser).

I höst arrangerar vi ett seminarium om svenskt samarbete med demokrati rörelsen i Polen under 1970- och 1980-talen och ett om *Folkhemmet, arbetarrörelsen och flyktingfrågan 1930–1950*. (Hur utformades den svenska flyktingpolitiken och flyktingmottagandet i det tidiga socialdemokratiska folkhemmet i skuggan av diktaturer och världskrig? Hur såg tidens diskussion om flyktingfrågor ut? Vilka föreställningar fanns om Främlingen/Den andre?)

I vårt fall är det en självklarhet att behandla frågor av den här arten. Genom att arbeta aktivt med material som belyser hur idéer utvecklas i kontakterna mellan olika människor och kulturer kan man kanske öka förståelsen och intresset för dagens motsvarigheter. Vår tidskrift *Arbetarhistoria*, anknyter till de seminarier vi håller och materialet från seminarierna blir ofta tidskriftsnummer. Ett exempel på detta är ett nummer av *Arbetarhistoria* från 1997, då man fokuserade på *Invandrarna och arbetarrörelsen*. Sedan dess har frågorna "mainstreamats" så att integrationsaspekter, mångkulturella infallsvinklar och kulturmöten kommer med i den mån det är naturligt, vilket det ofta är.

Utgivning av böcker, tidskriften och val av seminarieämnen styrs alltså av vårt material, men vi kan – inom rimliga gränser – välja vad vi vill uppmärksamma. Dessa val påverkar i sin tur vilken typ av kontaktytor vi skapar.

Besökarna

När vi gör en utställning om arbetaresperantismen kommer intresserade gamla internationalister som en gång drömde om ett gemensamt världsspråk i fredens tjänst. När vi arbetar med en kartläggning om kvinnornas intåg i arbetslivet, särskilt industrin, får vi kontakt med kvinnor som utbrister "varför har ingen frågat mig om detta förut!" Vi försöker blanda akademiker och praktiker på våra seminarier. Om ett seminarium handlar om koncernfacklig samverkan strävar vi efter att t.ex också få med strejkande hamnarbetare (eller motsvarande) så att de kan ge bidra med sina erfarenheter. Ofta ger det nya infallsvinklar på akademikernas redovisningar.

Vi har framförallt många studenter och forskare i forskarsalen, men också studiecirklar och enskilda privatpersoner som av olika skäl vill fördjupa sig i arbetarrörelsens historia. Vi frågar inte besökarna om deras ursprung eller syftet med deras studier. Till skillnad från många liknande institutioner (särskilt utomlands) avkräver vi inte någon akademisk examen eller referenser. Alla ska känna sig välkomna och alla ska få den hjälp de behöver.

Verksamheten under 2006

Vår huvuduppgift – som vi också ägnar oss åt under kommande år – är att samla, vårda och göra tillgängliga böcker och handlingar om den pågående samhällsdebatten, om arbetarrörelsens historia (ibland ärorik, ibland inte) och om alla personer som verkat för ett bättre samhälle, rättvist, fullt av möjligheter och med respekt för alla dess invånare, oavsett ursprung. I den mån vi överhuvudtaget har någon ”metod” i vårt arbete här på ARAB är det väl att låta dokument och människor komma till tals. På samma sätt som man kan göra tidsresor genom att ta del av brev, dagböcker och skönlitteratur från tidigare generationer kan man göra interkulturella resor genom skönlitteraturen och personliga vittnesmål.

Seminarier och utställningar planeras med c:a ett halvårs framförhållning och därför är inte programmet fastlagt för nästa år, med undantag för en större utställning i samarbete med Arbetets museum och en mindre vandringsutställning tillsammans med Folkets Hus och Parker om konstnären Hans Tombrocks samarbete med Bertolt Brecht när båda levde som flyktingar i Sverige. Utställningen *Bertolt Brecht und Hans Tombrock - eine Künstlerfreundschaft im skandinavischen Exil* har ursprungligen skapats i Dortmund, Tyskland, med vår medverkan; se info på Fritz Hüser-sällskapets webbsida: www.fritz-hueser-gesellschaft.de/

Seminarierna *Svenskt samarbete med demokratirörelsen i Polen och Folkhemmet, arbetarrörelsen och flyktingfrågan 1930–1950* kommer att dokumenteras i vår tidskrift.

Vidare har vi varje år ett trettiotal visningar för studenter, skolungdomar och allmänheten där ett viktigt tema är hur idéer och ideologier utvecklas genom interkulturell påverkan.

Genom en internationell sammanslutning av institutioner som ägnar sig åt ”Social History” (International Association of Labour History Institutions – IALHI) får vi många kontakter som ibland

leder till samarbetsprojekt. För närvarande diskuterar vi ett projekt med några institutioner i Sydafrika, som gärna vill vidareutveckla studiecirkelar och ”gräv”-verksamhet i samarbete med sina svenska motsvarigheter. Idén är bra och realistisk. I korthet handlar det om att grävgrupper om arbetslivet och arbetsförhållanden inom några yrkesgrupper utbyter erfarenheter. Hotell och Restaurang är ett område som diskuterats, Gruv ett annat. Av allt att döma finns fler likheter än man skulle kunna tro mellan gruvarbetarnas situation i Sydafrika och Sverige, liksom mellan restauranganställda i de båda länderna. Genom de tidigare kontakterna mellan fackliga företrädare finns goda förutsättningar att komma igång, vad som behövs är en viss kontinuitet så att cirkelverksamheten dokumenteras och kan göras tillgänglig mellan de deltagande grupperna. Kort sagt, detta är ett (av många) bra projekt som hittills inte funnit sin finansiering.

Information om vår verksamhet finns på www.arbarkiv.nu

Karin Englund

Chef för Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek

Kontaktperson

Lars Ilshammar

institutionschef

Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek

ABF

ABF kommer under Mångkulturåret 2006 att medverka med aktiviteter och verksamheter som våra lokalavdelningar genomför.

ABF arbetar aktivt för att motverka främlingsfientlighet och rasism – för att hävda alla människors lika värde. I det arbetet har vi tagit fram en verktygslåda med hjälpmedel bestående av studiematerial, studiehandledning, argument och motargument och värderingsövningar. Vi använder oss också av den film, *Nazi Goreng* som ABF Malmö tagit fram tillsammans med Malmö museer i samband med utställningen *Skånsk nazism*. Filmen ställer frågor kring våra värderingar och kan användas i ett interaktivt arbete. ABF, liksom våra medlemsorganisationer, har tillgång till och möjlighet att använda verktygslådans alla delar.

Under 2006 genomför ABF, tillsammans med LO, arrangementet Ordet Fritt. Ordet Fritt genomförs vart fjärde år och samlar mellan 1 500–2 000 personer. Det är personal (funktionärer, assistenter och cirkelledare), förtroendevalda och allmänhet. Under Ordet Fritt arrangerar vi seminarier och genomför en mäsas. 2006 års Ordet Fritt kommer att äga rum i Eskilstuna 15–17 juni.

Elsie Bäcklund Sandberg
Förbundssekreterare

Barnombudsmannen

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006:

Barnombudsmannens huvuduppgift är att företräda barns och ungas rättigheter och intressen med utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Myndigheten ska utbilda och informera om barnkonventionen, men också bevaka hur konventionen efterlevs i samhället. Barnombudsmannen företräder alla barn oavsett ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt, detta i enlighet med barnkonventionens artikel 2.

Ett mångfaldsperspektiv är något som Barnombudsmannen försöker ha i all sin verksamhet. Som ett exempel kan nämnas de enkäter som vi sänder till våra kontaktklasser, utländsk bakgrund finns alltid med som en bakgrundsfaktor. Ett annat exempel är vårt informationsmaterial till barn och unga där barn och unga med olika bakgrund och erfarenheter finns med vid framarbetandet av materialet.

Vi har under 2004 och 2005 särskilt arbetat med de nationella minoriteternas rättigheter och börjat vårt arbete med att låta romska barn och unga komma till tals. Rapporten kommer att presenteras under hösten 2005.

Under 2004 och 2005 har Barnombudsmannen i samarbete med Statens kulturråd tagit fram ett material om barns rätt till kultur som riktar sig till beslutsfattare i kommuner och landsting, mångfaldsperspektivet finns genomgående med i skriften. Skriften kommer att spridas till kommuner och landsting under 2006.

Barnombudsmannen kommer under hösten 2005 att ställa frågor om kultur till kontaktklasserna. En rapport om barns och ungas syn på kultur kommer att presenteras under 2006.

Under 2005 och 2006 arbetar Barnombudsmannen särskilt med de yngsta barnen (0–5 år) som tema, det mångkulturella perspektivet finns med även här.

Kontaktperson: Lena Nyberg, Barnombudsman

Bygdegårdarnas Riksförbund satsar under Mångkulturåret!

Vi har god vägledning i vårt idéprogram som slår fast:

” Med många strängar ...

Kulturen fungerar som en brobyggare, som skapar kontakt mellan människor och ger inblick i likheter – och skillnader – i vanor och traditioner. Sverige är ett mångkulturellt land och människor med rötter i olika kulturer, religioner, traditioner och nationer måste kunna mötas i ömsesidighet - på lika villkor. I det till synes enkla - att delta i varandras kulturprogram eller att tillsammans skapa - sker ofta det oerhörda: Vyer vidgas och fram växer tolerans, förståelse och uppskattning. Kulturmöten mellan dem som är födda i och dem som är inflyttade till ett land påverkar attityder och därmed samhällsklimatet. Kulturmöten sätter därför sin prägel även på människors förhållningssätt till bland annat jämställdhet, integration och demokrati. Aktörerna som verkar för kulturmöten behöver vara många.

Kulturlivet påverkar människans – och därmed samhällets – utveckling.

Vi i bygdegårdsrörelsen vill

- genom samlingslokaler och egna kulturarrangemang medverka till levande lokalt kulturliv i alla delar av landet: Ett kulturliv med mångfald, god kvalitet och plats för både amatörers skapande och professionella kulturarbetares medverkan,

- skapa mångfaldens hus med kulturmöten mellan människor med rottrådar i olika länder,
- främja kulturpolitik som ger den enskilda människan goda förutsättningar att möta kultur i olika former och med skilda uttryck.”

Vid årets förbundsstämma i maj 2005 togs riktlinjer för verksamheten 2006. Stämman beslöt att lyfta mångfaldsfrågorna under 2006 och bl.a. försöka skapa olika kulturmöten.

Styrelsen har under september beslutat om några insatser under Mångkulturåret. Fler kan tillkomma under beredningsprocessen. Slutlig plan för året tas i november.

Erbjuda stöd för fler mötesplatser

Bygdegårdarnas Riksförbund kommer under våren 2006 genomföra en informationsinsats där vi till olika invandrarorganisationer berättar om vår organisation och om de över 50 års erfarenheter vi har av föreningsdrivna allmänna samlingslokaler. Vi vill erbjuda vår kunskap för dem som driver eller vill engagera sig för allmänna samlingslokaler. Informationsinsatser kommer att ske såväl centralt som regionalt.

Kulturmöten genom musikturné

Bygdegårdarnas Riksförbund med sina 1 330 anslutna samlingslokaler har mötesplatser att erbjuda. Tyvärr inte många där mångfalden av människor från andra kulturer är som störs. Vi vill ändå under 2006 bidra till att öka kontakten och förståelsen mellan olika kulturer genom att arrangera kulturmöten mellan dem som är födda i och dem som är inflyttade till vårt land. Det kommer att ske genom några musikturnéer under hösten 2006 med musikgrupper där kulturutövare med utomsvensk bakgrund skall delta.

Kulturmöten genom film

Inom BR drivs 47 biografier i landet. Vårt filmråd planerar att under 2006 erbjuda biopubliken ett mångkulturellt utbud. En turné med

filmer från olika kontinenter planeras. Repertoaren idag är 100% västerländsk.

Bygdegårdarnas Riksförbund
Monica Eriksson
förbundssekreterare

Botkyrka kommun

Avsiktsförklaring

Botkyrka kommun står för en jämlik, vidgad och föränderlig kultursyn långt ifrån lagom. Vår utgångspunkt är att kulturella upplevelser är en plattform för oväntade möten och nya möjligheter. Av oss som arbetar med kultur krävs att vi ständigt utvecklar och förnyar våra samarbeten på nya platser och i nya sammanhang. Ett starkt kulturliv är en förutsättning för demokratin och det goda samhället. Under Mångkulturåret 2006 inriktar Botkyrka kommun sina krafter på att främja öppenhet och mångfald i kulturlivet. Vårt mål är att Bot-kyrka ska fortsätta att vara en föregångare i det nya mångkulturella Sverige.

Ett gemensamt avstamp

Kultur- och fritidsförvaltningen i Botkyrka har tagit initiativ till ett brett sam-arbete inför mångkulturåret 2006. Representanter från Riksteatern, Mångkul-turellt Centrum, Cirkus Cirkör, Subtopia, Hågelbyparken, Biblioteken och Kulturen i Botkyrka har träffats under 2005 för att planera gemensamma ak-tiviteter under 2006.

Alla parter är överens om att planeringen inför 2006 är startskottet på ett för-djupat och medvetet samarbete kring mångkulturfrågor som inte upphör vid årets slut. Avsiktsförklaringen ovan är ett resultat av vår gemensamma ambi-tion och vilja.

Bakgrund

Botkyrka kommun har sju kommundelar – Alby, Fittja, Hallunda/Norsborg, Tullinge, Storvreten, Tumba och Vårsta/Grödinge. Andelen barn 0–17 år är 26% och andelen äldre än 65 år är 11%.

Botkyrka är en av landets mest inter-nationella kommuner. Närmare en tredjedel av våra invånare har sina rötter i 100-talet länder runt om i världen.

Botkyrka är i många avseenden en motsägelsefull kommun. Här finns en fantastisk blandning av olika typer av natur, bebyggelse, sociala strukturer, kulturer, näringsliv – alla med sin speciella särart. Botkyrka är en del av den växande stockholmsregionen och består av jordbruksområden, skärgård, 70-talsförorter, småhusområden. Det är en kommun med en mångkulturell befolkning och en stadigt växande småföretagarkultur.

Även synen på den egna kommunen har ofta varit motsägelsefull. Det fanns en myt – tidigare starkt upphäussad av media – att Botkyrka var en hemsk plats att bo på, ett ställe med hög arbetslöshet – ett exempel på miljonprogrammets misslyckande. Men bilden har förändrats. Idag är det nästan omöjligt att hitta en ledig lägenhet, tidningarna rapporterar omspannande ungdoms-satsningar, kultur- och skolprojekt. Både ungdomar och äldre rapporterar om positiva stämningar och framtidstro. Här finns en tydlig stolthet och glädje över ”hembygden”, både manifesterad i ”Norra Botkyrka” och i de tusenåriga anorna med S:t Botvid och hällristningar.

Botkyrkas kanske allra viktigaste fördel är dess ungdomliga befolkningsstruktur. Botkyrka är en ung och barnrik kommun med ca 76 000 invånare med en medelålder på 36 år. Många av ungdomarna har dessutom erfarenhet från olika kulturer. Här finns många skilda livsöden och tusentals oberättade historier. Det är bland invandrarna de nya berättarna finns i den svenska kulturen. Det som sker nu inom berättandet kanske bara är jämförbart med arbetarförfattarnas genomslag i litteraturen på 30-talet. Nu liksom då är det en revolution inom berättandet på gång – fast uttrycksmedlen är många fler idag och intresset för berättandet är mycket högre både bland enskilda individer och näringslivet. Tittar vi på de senaste årens svenska filmsuccéer så ser vi en tydlig trend – det är filmare med invandrabakgrund som har gjort flera av de mest spännande och publikdragande filmerna. En liknande trend ser vi i bokutgivningen. Vad det gäller mat, musik och mode är det också förorts-, invandrar- och de globala influenserna som slår igenom både bland ungdomar och i de finare salongerna.

Kultur och upplevelser i Botkyrka

I Botkyrka finns en medveten och långsiktig satsning på kultur och utbildning för ungdomar. Botkyrka har ett fantastiskt program för ungdomskultur med musik, hiphop, cirkus, sport, media, show, dans, med mera. Här finns både ungdomsverksamhet (Alby Fejmare, Kulturskolan, dans- och musikföreningar, kulturmånaden, Framtidsverkstan, m.m.) och utbildningar (estetiska programmet, mediaprogrammet, cirkushögskola). Här finns starka eldsjälarna inom många områden och här finns ett starkt och aktivt föreningsliv med många olika etniska bakgrunder.

I kommunen finns också Riksteatern, Cirkus Cirkör, Clowner utan gränser – viktiga aktörer inom scenkonstens område. Här finns en rad rappare, med Latin Kings som lysande ambassadörer för Norra Botkyrka, och en utvecklad hiphop-kultur. I Tumba finns Grafiskt Centrum och Botkyrka Mediacenter med utbildning inom film, media och grafisk kommunikation.

Subtopia är det kreativa navet i kommunens satsning på upplevelser. Området, som ligger i Alby, är ett kultur-, utbildnings- och näringslivscampus. Bland hyresgästerna finns Cirkus Cirkör, Zingo Film, Clowner utan gränser m fl. Här finns också Baklava, Albys egna DO IT YOURSELF-verkstad som blivit en mötesplats för kreativa själar, unga entreprenörer & kreatörer.

Kulturen i Botkyrka är den avdelning inom kultur- och fritidsförvaltningen i Botkyrka kommun som har till uppdrag att producera och koordinera kultur-verksamhet i kommunen. Tre perspektiv genomsyrar arbetet:

Samarbetsperspektivet – kommunens uppgift är att skapa förutsättningar för ett rikt och engagerande kulturliv. Vår roll är att koordinera verksamheter och aktörer.

Delaktighetsperspektivet – alla som berörs av vårt utbud skall alltid kunna vara med och påverka både innehåll och form. Delaktighetsperspektivet skall därför alltid tänkas in i alla verksamheter och projekt.

Förändringsperspektivet – vårt uppdrag är att vara nyskapande, ha omvärldskunskap och våga leva i förändring.

Dessa tre perspektiv och förhållningssätt är en stor utmaning för alla medarbetare inför mångkulturåret.

Biblioteken i Botkyrka har haft internationella kontakter under lång tid. Man var en av föregångarna i att bygga upp bestånd på olika invandrarspråk under 1970-talet och den mångkulturella verk-

samheten har en stark ställning inom biblioteket. Utöver böcker på ett stort antal språk finns musik, film, ljudböcker, tidningar och tidskrifter. På datorerna finns fulltextstidningar, e-medier, informationsajter och nyhetsservice på olika språk och med olika slags alfabet.

De nya svenskarna använder sig i stor utsträckning av biblioteken. För många är biblioteket den enda mötesplatsen där man möter svenskar på lika villkor, för många invandrarflickor den enda plats dit de får gå på egen hand. Biblioteken bidrar till integrationen av de nya svenskarna, stöder deras möjlighet att lära sig svenska men också att hålla kontakten med hemlandets språk och kultur.

Aktiviteter 2005

Kulturdialog

Botkyrka kommuns ledning, Riksteaterns ledning och Mångkulturellt centrum för en gemensam och fördjupad dialog kring mångfaldsfrågan för kunskapsutbyte och vidgade erfarenheter.

Utbildningsinsatser

- Ett flertal tjänstemän inom kommunen samt kulturarbetare från Botkyrka deltog i mångkulturkonferensen den 11 augusti på Subtopia.
- Chefsträff för kommunens samtliga chefer äger rum den 23 september på temat Mångfald.
- All personal på kultur- och fritidsförvaltningen har gemensam utbildningsdag den 31 oktober på temat mångfald och mångkultur med medverkan av bl.a. Oscar Pripp och länets mångkulturkonsulent Teshome Wondimu.
- ”Hellre pil än måltavla” – ett seminarium om mångfald och scenkonst för barn och unga. Samverkande parter Botkyrka kommun, Kungliga Musik-högskolan och Riksteatern. Seminariet äger rum under Riksteaterns teaterdagar 18 november 2005.
- Kompetensutvecklingsprogram för personal på Kulturen i Botkyrka med fokus på mångkultur och förändringsperspektiv. Fyra heldagar med start i augusti 05 – maj-06.

- ”För mänsklighetens bästa, idé 2005” – är ett treårigt samarbetsprojekt med Nobelmuseet, Subtopia och Kulturen i Botkyrka som startar i oktober 2005. Projektet involverar elever och föräldrar från en skola i Alby. Under hösten genomförs dessutom två föreläsningar på temat kreativitet. Fortsättningen kommer att fokusera på unga människors kreativitet och entreprenörskap. Särskild vikt läggs vid föräldrarnas delaktighet.

Aktiviteter 2006

Kulturmånad

Kulturmånaden är till för alla barn och unga i Botkyrka kommun. Minst 13 000 barn och unga i förskolor, grundskolor och gymnasieskolor deltar. Arrangemanget är årligen återkommande och har en stark förankring i kommunen och dess skolor. Kulturmånaden stimulerar många skolor till att använda och utveckla temat för egna projekt. Kulturmånaden är tillgänglig, program och verksamheter sprids över hela kommunen. Programinnehållet är ett beslutat av ett större samarbete mellan Kulturen i Botkyrka och flera kulturaktörer, studieförbund, föreningar i kommunen. Unga kulturombud deltar i planeringen av programinnehållet. Kulturmånaden är finansierad av kultur- och fritidsförvaltningen, dvs. kostnadsfritt för alla deltagande skolor och förskolor. Kulturmånaden har stor bredd i sitt innehåll och erbjuder konstnärliga upplevelser och eget skapande, samt även fortbildning för personal i skola/förskola.

Botkyrkas Kulturmånad MUSIK.

Tid: 1 oktober - 30 november 2006

Plats: Flera olika spelplatser, lokaler och platser i hela Botkyrka. Bibliotek, skolor och förskolor.

Programinnehåll MUSIK (programmet utarbetas under vintern -06) – några exempel:

- Musik som ett stort nav i kulturmånaden. Konserter och workshops i samarbete med Selam, Studio Barbarella, Musikhögskolan, Kulturskolan i Botkyrka, Cirkus Cirkör och Riksteatern/JAM m.fl.
- Ett flertal publika, offentliga program och konserter i samarbete med Studieförbundet och ABF m.fl.

- Utställningen Fördomsturnén (Forum för levande historia) – i Botkyrka 1 oktober – 12 november 06. Byggs på med ett flertal workshops, projekt och verksamheter – musik, drama, bild och film. Vi samarbetar bl.a. med Botkyrka Mediecenter.

Föreläsningar och konferenser

- Internationell konferens. Mångkulturellt Centrum i samverkan med Kulturen i Botkyrka, Riksteatern och Subtopia arrangerar en stor internationell konferens med forskning kring mångkultur och med tema storstad/förort – kreativ utveckling. Tid: hösten 2006
- Hur bemöter jag den som inte är som jag?. En eftermiddag kring etik och värdegrund i skolan med fokus på både vuxna och barn. Föreläsning för lärare i kommunen med religionshistoriker Kenneth Ritzén. Tid: 2 februari 2006 kl.1500.

Botkyrkas Kulturbank och kulturella nätverk

Kulturlivet i Botkyrka är stort och här finns många kulturaktörer. För att lyfta fram alla kända och okända krafter avser vi att starta ett aktivt nätverk och bygga en kulturbank. Avsikten är att dessa personer/aktörer blir en mer aktiv resurs i kulturlivet och ger förhoppningsvis ökad sysselsättning för kulturutövare. Start: januari 2006

Nytt stödsystem för ungas kreativa idéer (arbetsnamn verklighetsfonden)

Ett nytt stödsystem införs från årskiftet i syfte att stimulera unga i Botkyrka att producera och genomföra sina egna kulturella och kreativa idéer. Ungdomsfullmäktige och lokala ungdomsråd kommer att involveras i arbetet.

Konst i Botkyrka

Utställningsprogrammet i Konsthallen kommer också att spegla mångfaldsfrågan.

Det mångkulturella biblioteket

Biblioteken i Botkyrka ska spegla en hel värld. Att på nytt bli en föregångare i mångkulturellt biblioteksarbete är en utmaning för biblioteken i Botkyrka. Biblioteksplanen som nyligen antagits av kommunfullmäktige lyfter fram det mångkulturella arbetet som ett viktigt utvecklingsområde för biblioteken som öppna och välkomnande mötesplatser för kunskap och upplevelse.

Exempel på förnyelse och utveckling:

- En idé vi vill pröva är att spela in och samla de oberättade berättelserna, både livsöden och muntligt berättande på olika språk och göra dem tillgängliga på hemsidan, "Lyssna på en saga" på arabiska, spanska eller turkiska, "Röster från Fittja".
- En stark satsning på barn och unga på biblioteken i norra Botkyrka. Nya bibliotekarietjänster har inrättats med inriktning mot barn och unga, mot ung IT och ung kultur. Viktigt är att utgå från ungas egen kultur.
- Tankesultanen ett språkstödande projekt bland barn i Fittja (samarbete mellan bibliotek och kulturpedagoger).
- Ord- och skivrarverksstäder, spoken word, poetry slam och internationella läsecirklar är exempel på nya arbetssätt i biblioteken.
- 24-timmarsbiblioteket, bibliotekets hemsida, ska utvecklas med information och upplevelse på flera språk. Trycksaker och informationsmaterial om biblioteket ska översättas och finnas tillgängligt på fler språk.
- Mångkultur ska beaktas som en viktig aspekt i allt biblioteksarbete och på alla biblioteken i Botkyrka.

Shoo – special edition

Ungdomstidningen Shoo granskar Mångkulturåret. Ett projekt där ungdomar i Botkyrka kritiskt granskar, vänder och vrider på begreppen och tillsammans gör en tidning med temat mångkultur. Shoo har även en webbplats där fler kan publicera sina tankar i artiklar och insändare. Shooredaktionen har under ett par år arbetat med att publicera sina artiklar och ett flertal ungdomar från norra Botkyrka har fått chansen att skriva om sina erfarenheter och

intressen. Nu vill de göra sina röster hörda och ge sin syn på kultur och mångfald.

Större publika arrangemang och lokala aktiviteter i bostadsområden

- Postadress Botkyrka. Under våren 2005 genomfördes ett stort arrangemang, Postadress Botkyrka, som inkluderade människor, föreningar, studieförbund och organisationer i hela Botkyrka. Projektet initierades och drevs från Riksteatern. En helg i maj förvandlades Hågelbyparken till en jättelik kulturhappening med allt från arkeologiska ingrävningar till mu-sikuppvisningar, hiphop-berättande till utställningar. Denna manifestation var ett resultat av ett års kulturarbete i alla Botkyrkas områden. Denna fantastiska erfarenhet kommer vi att bygga vidare på och fortsätta tråden med alla de aktörer som deltog i projektet och många, många fler. En projektgrupp bildas som består av representanter från Hågelbyparken, Riks-teatern, Kulturen i Botkyrka och föreningsråden i Botkyrka. Tid: maj/juni 06
- Nationaldagen äger rum i Hågelbyparken den 6 juni 2006. Under denna dag hälsas nya svenskar välkomna till kommunen vid en högtidlig cere-moni. Tid: 6 juni
- Världsmusikdag i Hågelbyparken. Tid: sommaren 06
- Lokala kulturarrangemang och festivaler i bostadsområden planeras tillsammans med föreningar och det kommunala bostadsföretaget (Föreningsdag i Hallunda, Storrötsfestivalen, Albydagen, Familjefestival etc). Tid: sommaren 06
- Klubb Botkyrka: öppen scen för unga musiker, dansare, cirkusartister, berättare, filmare mfl. Arrangeras på Subtopia i samarbete med ungdomsorganisationerna och Event Botkyrka. Tid: minst 4 tillfällen (2 på våren och 2 på hösten) under 2006
- Övriga arrangemang: olika förslag från kulturorganisationer bl.a. Dans-festival och körfestival.

Förnyat tänkande kring kulturarvet

Att lära sig mer om platsen där man bor ger en ökad hemkänsla för sin hemort. Med hjälp av program- och förmedlingsverksamhet

arbetar kommunen för att öka kunskapen, nyfikenheten och stoltheten för sin hembygd.

- Se dig omkring. Under mångkulturåret kommer vi att förändra de guidade vandringarna som kommunen årligen arrangerar. Detta kommer att ske ur flera aspekter: Hur möter vi publiken, vilka platser besöker vi och hur kommunicerar vi med besökarna. Under våren startar ett projekt där deltagarna får leta efter sina rötter på platsen, både bokstavligt och mentalt. Deltagarna får producera nya informationsbroschyrer om platsens kulturhistoria på sitt eget modersmål.
- Botkyrkas heliga rum. I Botkyrka finns många av världens religioner re-representerade. Under våren och hösten 2006 arrangeras guidade bussturer till Botkyrkas heliga rum.
- Järnåldersverksamheten vid Hogslaby. En verksamhet som bokstavligen har sina rötter i bygdens mylla. Hur förmedlar vi bygdens historia utan att vara exkluderande mot dem som har en annan bakgrund än svensk? Med utgångspunkt i en jämförande pedagogik där paralleller dras till hur livet levdes här och i andra delar av världen. Under 2006 påbörjas ett förändringsarbete av pedagogiken och den fysiska utformningen av järnålders-by.

Publikarbete och Marknadsföring

Alla medborgare i Botkyrka ska uppleva att kommunen är en bra plats att bo, leva och verka i.

Kulturupplevelser och kulturverksamheter har stor betydelse för många människors liv och skapar mening i tillvaron. Vår uppgift är att se till att alla får möjlighet att delta i kulturlivet och bli medskapare av utbudet. I samarbete med olika aktörer kan vi förnya utbudet, skapa nyfikenhet för olikheter och vidga världen.

Publikarbetet blir en av våra stora utmaningar under mångkulturåret.

Vi har för avsikt att starta ett projekt där både etniska föreningar och enskilda individer involveras i syfte att hitta vägar att nå nya publikgrupper. Här kommer vi att ta hjälp av Intercult, som har lång erfarenhet av nya och okonventionella metoder i publikarbete.

En mycket viktig aspekt är att öka dialogen med medborgarna och genom den skapa engagemang för mer gränsöverskridande kulturliv.

Vi ska analysera och förbättra våra marknadsföringskanaler bl.a. ska hemsidan bli mer tillgänglig. I kommunen startar också ett klarspråksprojekt som syftar till att skriva och kommunicera mer begripligt.

Kontaktperson:
Eva Jansson
Verksamhetschef Kultur

Dansens Hus

Dansens Hus sysslar med gästspelsverksamhet, vi anser att alla år är mångkulturella... alltså gör vi inte så många satsningar under själva året.

2005 Har vi ett spanskt gästspel (om det nu är mångkultur...) 17–19.8.

Robyn Orlin gästspelar tillsammans med City Theatre and Dance Group med föreställningen

We must eat our suckers with the wrappers on... 22–23.9.

En föreställning som framförs av dansare, sångare och aktörer från Johannesburg i Sydafrika och som handlar om bla aids.

I anslutning till det ett seminarium som arrangeras av Mångkulturåret.

Här kommer en viktig frågeställning:

När vi går och ser en mångkulturell föreställning förväntar vi oss då som publik att se ngt traditionellt, ursprungligt som representerar det land gruppen kommer ifrån.

Vi vill presentera föreställningar som problematiserar, arbetar med moderna uttryck, men som också har en koppling till den kultur man kommer ifrån.

Denna tanke genomsyrar nog mycket av programsättningen på Dansens Hus.

Rani Nair och Anna Vnuk gör föreställningar, båda har invandrande föräldrar. Är de mångkulturella??? 26.9–1.10.

2006 10–11.2. Vi öppnar säsongen med ett gästspel från Kambodja, som handlar om den 75-åriga tempeldanserskans Em Theays

liv före, under och efter Pol Pot regimen. Föreställningen blandar traditionell dans med samtida uttryck.

Seminarium i anslutning till detta.

21–22.2. Den iransk-norska dansaren Hooman Sharifi visar två verk, ett solo till persisk musik, där han dansar själv och en trio med ett samtida uttryck.

Seminarium och workshops i anslutning till föreställningarna.

24–25.2. Akram Khan dansar klassisk indisk dans, live musik.

Akram har tidigare besökt Sverige då som koreograf till samtida dansverk.

Under hösten planeras ytterligare gästspel med bl.a. Lia Rodrigues från Brasilien.

Hösten 06 program kommer att utformas under inkommande höst.

Dansens Hus kommer inte att ha en speciell samordnare för mångkulturåret, eftersom vår organisation är ganska liten.

Ovanstående är vad som visas på scenerna.

Under hösten 05 och isynnerhet våren 06 kommer vi att aktivt arbeta med att leta efter nya publikgrupper för våra gästspel. Givetvis har vi ett mångkulturellt tänkande men inte en uttalad agenda, eftersom vi inte tror på en uppdelning, utan ser alla människor som individer, spelar inge roll varifrån man kommer.

Vi tror att Dansens Hus är en plats för alla, med ett intresse för samtida uttryck.

Kenneth Kvarnström

Dansmuseet

Hela det här museet är ett mångkulturmuseum så varje år är ett mångkulturår.

För 2006 planerar vi att utvidga detta.

Hela världen dansar blir en upptäcktsresa i dansens värld bland museets samlingar direkt riktad till barn, en version för barn 4-10 år och en version för tio år och uppåt. Reseledare Anna Karinsdotter. Tid: januari – maj, september – december.

Kom och ta Ditt första danssteg lördagar under vår och höst då alla kan komma och prova på danser från hela världen.

Ritualer på Haiti en utställning av den omtalade spanska fotografen Cristina Garcia Rodero. Tid 7 april – 4 juni.

Erik Näslund
museichef
www.dansmuseet.nu

En bok för alla

En bok för allas utgivning och läsfrämjande verksamhet regleras av ett särskilt avtal med staten där det bland annat fastslås: ”En bok för alla AB skall i utgivning och marknadsföring sträva efter att nå ovana läsare av kvalitetslitteratur.” Detta har tolkats som en uppmaning att i verksamheten beakta mångfald och genusaspekter.

Under 2006 och kommande Mångkulturår kommer En bok för alla bland annat att genomföra nedanstående, som berör det mångkulturella perspektivet. Vi kommer inte ha någon speciell person som arbetar med frågan, utan alla medarbetare medverkar på olika sätt i aktiviteterna.

- En bok för allas mest framgångsrika bok någonsin ”Barnens första bok”, som under 2005 nådde den anmärkningsvärda upplagesiffran 1 miljon exemplar sedan den först utgavs 1989, bearbetas under hösten 2005 för att bättre avspegla det mångkulturella Sverige som vuxit fram under de senaste decennierna.
- Projektet ”Läs för mej, pappa!” som genomförs i samarbete med ABF och att antal LO-fack syftar till att stimulera småbarnspappor inom LO-yrken att läsa mer för sina barn och att själva läsa mer, när många pappor med invandrarbakgrund. Vi undersöker möjligheten att utvidga detta projekt så att invandrar-pappor ska kunna nås även om de inte är fackligt organiserade.
- Studieplan framställs till boken ”En plats i paradiset” av den kurdiske författaren Hama Dostan. Hama Dostan bor sedan 1979 i Sverige. Tanken är att boken används tillsammans med studieplanen i studiecirkel eller skola. Studieplanen kan hämtas hem kostnadsfritt på Ebfas hemsida; www.ebfa.se
- ”Barnbok med cd” är ett projekt där två barnböcker med svensk text ska översättas och spelas in på cd. Den ena boken ”Min tur” av Ernst Jandl och Norman Junge är en bilderbok för de minsta barnen och förutom svenska, ska den översättas till arabiska, spanska, bosniska/kroatiska/serbiska, finska, albanska, farsi, romani chib och tigrinja. Den andra boken, ”Kwela Jamela” av Niki Daly, är för lite större barn och kommer att översättas och

spelas in på svenska, arabiska, spanska, bosniska/kroatiska/serbiska och engelska. Syftet med projektet är främst att barn med annat modersmål än svenska ska kunna höra barnböcker på både sitt modersmål och på svenska. Böckerna med cd är främst avsedd för förskolan och skolan men kan även användas hemma. Produceras under hösten 2005 för att finnas till försäljning under 2006. Detta är ett samarbetsprojekt med Södertälje Stadsbibliotek.

- Under året kommer böcker ur vårt sortiment som berör ämnet att särskilt lyftas fram och synliggöras på vår hemsida; www.ebfa.se. Det gäller titlar som till exempel:

”I denna vida värld” – en antologi med verser, sagor och dikter från världens alla hörn. 65 språk finns representerade i denna allåldersbok ”Fotspår” är en novellsamling, hämtad från Sveriges Radio P1, där författare som Ana Martinez, Isabel Allende, Salman Rushdie, Ernst Hemingway och Demir Özlü medverkar med berättelser som rör deras liv som emigranter, immigranter eller hemigranter.

”Ännu talar träden”, av Calixthe Beyala genom huvudpersonen Eden berättas historier om människorna i en by i Kamerun. Vi får möta det myllrande livet i byn, men också de främmande kolonisationsöarna –omväxlande fransmän, tyskar och engelsmän.

”En plats i paradiset” av Hama Dostan, vi följer Kadirs svåra tid som kurd i Irak och hans flykt till Sverige och de prövningar som väntar i ett främmande land. Studieplan finns för läsecirklar.

”Hur kunde du, Kelima?” av Ander Drån är en ungdomsroman om Kelima från Bosnien som har svårt att passa in i sin klass, men förståelsen ökar när klasskompisarna börjar förstå vad Kelima varit med om i hemlandet. När Drazena som är serb börjar i skolan växer problemen ytterligare.

”Kamelklockorna” av Janne Carlsson utspelar sig i Afghanistan där Hajdar 10 år bor. En dag får han följa med till storstaden Kabul och där händer det massor av spännande och farliga saker. När hembyn senare bombas bestämmer sig familjen för att fly.

- Böcker ur vårt sortiment som har mångkulturellt tema listas på ett överskådligt sätt på vår hemsidas information om temaläsning.

- I diskussionerna kring vilka böcker vi vill ge ut har vi alltid tanken på att söka författare som är utomeuropeiska eller icke engelsktalande.
- Vi söker medverka och finnas i sammanhang där människor från andra länder och kulturer bor, lever och träffas. Det kan till exempel handla om medverkan på Rinkeby bokmässan, samverka med Fisksätra bibliotek eller tipsa Etnografiska museet om att sälja våra böcker.

Hans Erik Arleskär
förlagschef

Maria Carlsson
konsulent/projektledare

Fabula storytelling

Den muntliga berättarkonsten har ett starkt uppsving i Sverige, Norden och stora delar av Västvärlden. En av de drivande grupperna i Sverige är kretsen kring Fabula Storytelling Festival. Sedan vi höll vår första internationella festival har mycket satts i rörelse. Här beskriver vi våra centrala projekt och de visioner som ligger bakom.

Bakgrund och historik

Muntligt berättande en ursprunglig konstform vars rötter ligger dolda i en fjärran forntid; en grundläggande konstform ur vilken andra narrativa konstformer som litteratur och teater växt fram; en universell konstform som utövats av alla kulturer runt världen. Varje kulturkrets uttrycker sig, förstår sig själv och sin historia med hjälp av berättelser – något som får särskild betydelse när olika kulturer skall leva sida vid sida.

Under 1900-talet har den muntliga berättarkonsten varit undanträngd i västvärlden. Men under 80-talet förändrades situationen i Sverige. Traditionellt berättande flödade in med invandrarna. Berättarkonsten återupptäcktes av artister som började resa runt till skolor, kulturinstitutioner och företag med föreställningar och utbildning. 1990 hölls den första svenska berättarfestivalen, i Ljungby. Berättarcaféter och scener växte fram.

I Sverige ser vi nu en snabb utveckling genom Berättarnätet Sverige som samordnar lokala berättarnätverk. Ett internationellt sam-

arbete har tagit fart, bl.a genom World Storytelling Day den 20 mars varje år, ett evenemang som startades i Sverige och till vilket nu 30 länder är anslutna.

I Stockholm har BerättarStallet som startade 2001 blivit en betydelsefull arena för berättarkonsten. Berättarnätet Öst startade i januari 2003 och har byggt upp en rad verksamheter. Under de senaste åren har Fabula trätt fram som en drivande grupp, med internationella festivaler och andra projekt.

Fabula storytelling

Fabula startades 2003 av erfarna professionella berättare. Den årliga festivalen har hunnit hållas två gånger: mars 2004 och mars 2005 i samband med World Storytelling Day. Den drivs av Stiftelsen Fabula Storytelling Festival. Samma grupp driver i form av en ekonomisk förening Fabula Berättarpool, där man förmedlar storytellers, producerar alla former av berättarföreställningar, anordnar föreläsningar, workshops och konsulttjänster inom berättarområdet. Stiftelsen Fabula har följande målsättning:

1. Främja det muntliga berättandets återkomst och utveckling som konstart genom att visa upp framstående artister från olika kulturer och berättarområden.
2. Stimulera utvecklingen av ett tillämpat berättande genom seminarier och workshops inom områden där storytelling kan erbjuda kraftfulla, professionella arbetsmetoder.
3. Göra det muntliga berättandet känt bland media, kultur- och utbildningsinstitutioner, frivilligorganisationer, näringsliv och allmänhet och därigenom bredda arbetsmarknaden för professionella berättare.
4. Fungera som mötesplats mellan generationerna genom att i programläggningen vända sig till alla åldersgrupper.
5. Skapa en levande, mångkulturell mötesplats där skilda kulturer och grupper kan få stimulans och utbyte av varandra.
6. Skapa en kärna av samarbete och utbyte mellan de nordiska berättarrörelserna samt knyta Norden till det växande internationella berättarnätet.
7. Verka för instiftandet av ett internationellt berättarpris: Fabula Storytelling Award, med syfte att sprida kännedom om framstående artister, skickliga och engagerade organisatörer, nyskapande pedagoger och andra inspiratörer runt om i världen,

som verkat för det muntliga berättandet utveckling och spridning nationellt eller internationellt.

2006 – mångkulturår och berättarår

Den svenska berättarrörelsen agerar tillsammans med flera riksorganisationer för ett nationellt berättarår 2006. Eftersom detta sammanfaller med det av regeringen utlysta Mångkulturåret, kommer Fabula Storytelling att verka för flera projekt som förenar mångkulturperspektivet med berättande.

- Världsberättande – mångkulturell artistförmedling
- Ung Berättarscen – utbildning av unga berättare med mångkulturbakgrund
- BerättarMarathon – med berättare från tre religioner
- Riksberättarscen – med berättare och musiker ur olika kulturer
- Fabula Storytelling Festival 2006 – tema Mångkultur

Världsberättande

Vi vill producera, sätta upp, och marknadsföra program med berättelser och musik från olika hörn av världen, där nysvenskar och ursvenskar delar scen. För att det skall bli möjligt söker vi projekt- och produktionspengar för att hitta goda muntliga berättare ur olika invandrargrupper, och dels musiker med olika kulturell bakgrund för samarbete med svenska scenberättare. Program kommer vi dels att sätta upp på Riksscenen (se nedan), dels kommer vi att marknadsföra dem inför Världsberättardagen den 20 mars till kultursekreterare runt hela regionen som vi samarbetar med. Vi kommer också att ha möjligheter att föra ut dessa artister genom ett årslångt projekt med Skansen kring berättande och mångkultur, och med stor sannolikhet även till kommuner runt landet.

Ung berättarscen

Unga människor behöver stimuleras för att utveckla språk, muntlighet och talekonst. Berättarkonsten behöver en växande kader av

unga, duktiga berättare, som kan bli förebilder för andra ungdomar. Vi har för detta initierat ett långsiktigt projekt under namnet Ung Berättarscen. Om medel beviljas kommer vi under tre år att samarbeta med ledande berättarpedagoger runt om i landet för att på utvalda skolor i mångkulturella områden träna ungdomar, sporra dem att bilda berättargrupper och stå på scen. Varje år kulminerar detta med att ungdomar bjuds in till Fabulafestivalen för att berätta från vår speciella ungdomsscen. Vi har hitintills fått 100 000 fr. kulturrådet för detta, och vi har sökt även från allmänna arvsfonden.

Berättarmarathon

Vi vill anordna ett flera dagar långt berättarmarathon under hösten 2006. Gamla Testamentet återberättas av en hel rad representanter för de tre religioner som delar denna urkund. Vi kommer att söka berättare till detta dels inom projekt "Världsberättande" och dels inom olika församlingar i Stockholm. För detta har vi sökt medel hos Svenska Kyrkan.

Riksberättarscen 2006.

Tillsammans med Riksföreningen för Folkmusik och Dans arbetar vi för en riksscena för berättande på Stallet i Stockholm under Berättaråret. Idén är att kunna visa berättande i ett mångkulturperspektiv, berättande från olika landsändar och berättande på olika teman. Detta hänger samman med projekt "Världsberättande".

Fabula storytelling festival 2006

Festivalen kommer att ha Mångkultur som tema. Den blir nio dagar lång, inträffar under hösten., och hålls över hela Storstockholm i samarbete med olika arrangörer. Den kommer förutom det professionella berättandet att satsa på unga berättare och på amatörers berättande i olika stadsdelar. En del av de internationella artisterna kommer också att turnera i övriga Sverige med föreställningar och workshops i anslutning till festivalen. Vi vill lyfta fram berättare med invandrarbakgrund, och visa program där artister

från olika kulturer samarbetar. Detta hänger samman med projekt "Världsberättande".

Mats Rehnman

Farhang

Bakgrund

Föreningen Farhang bildades 1995 med målet att bygga broar mellan människor med olika kulturella bakgrunder. Föreningen, som är en politisk och religiös obunden ideell förening, organiserar konstnärer, författare och musiker kring frågor om kultur, identitet och kreativitet.

Farhang ("kultur" på persiska) strävar efter att skapa förståelse för den nya kulturen genom konserter, seminarier, tidskrifter... Utöver detta försöker Farhang uppmuntra möten mellan utländsk och inhemsk svensk kultur och bidra till att stödja processen där olika kulturer möts och skapar något nytt tillsammans.

Genom åren har vi märkt av ett enormt behov av information om hur svenskt musikliv fungerar. Farhang har länge fungerat som en rådgivande kunskapsbank för organisationer, föreningar, privatpersoner och professionella musiker. Farhang har varit en enorm tillgång och fortsätter spela en viktig roll i artisters strävan efter att utveckla sig i det svenska kulturlivet.

Bland de kulturella produktionerna som Farhang gett upphov till kan följande nämnas:

- Kista Världsmusikfestival
- Minifestivalen Norouz
- Kankarsh
- SHOW Stockholm
- Kulturonsdagar
- Diverse kursverksamheter
- Enstaka konserter
- Kultur i exil*

Kista Världsmusikfestival

2001 startades ett samarbete mellan Farhang föreningen, Kungliga musikhögskolan och Kista stadsförvaltning. (På senare år har även Academus trätt in som samarbetspartner.)

Drömmen var att skapa en permanent scen för världsmusik i Kista och etablera området som en nordisk scen för folk- och världsmusik. Denna dröm har delvis förverkligats även om en del kvarstår. Festivalen hålls i år för femte gången i rad (23–27 november) med konserter både i Kista Science Tower och Kulturhuset. Utöver detta innehåller evenemanget även seminarier, workshops och skolkonserter.

Minifestivalen Norouz

Norouz är namnet på det persiska nyåresfesten (20 mars 2005) och årets största händelse för den iranska communityn, varav de allra flesta bor i Kista. I samarbete med Kista Galleria och Kista Stadsförvaltning har Farhang haft som mål att ta Norouz-traditionen till den offentliga scenen, skapa möten mellan svenskar och iranier och därmed bidra till integrationen.

Kankarsh

Det råder helt klart en brist på möjligheter för ungt musicerande i Kistaområdet och detta är ett stort problem.

Kankarsh är persiska och betyder ”att söka”. Genom Kankarsh (16 april, 23 september och 25 november) vill Farhang etablera en scen för unga musiker (av unga musiker) som spelar olika musikstilar.

Farhang vill uppmuntra till möten mellan musiker i Kista och resten av landet. Det är ett faktum att musiker i storstäderna har olika erfarenheter jämfört med sina kollegor på landet. Vårt mål är att sammanföra dessa.

Farhang har genom projektet Kankarsh börjat samarbeta med länsmusiken i Hälsingland respektive Jämtland.

SHOW Stockholm

Hundratals unga musiker söker varje år i vad som har blivit landets största amatörtävling inom R&B, hip hop och rap. Det årliga evenemanget (12 maj 2005) har en stor och trogen publik och flera tidigare tävlingsdeltagare är nu etablerade artister.

Kulturondagar

Tanken med kulturondagar uppkom 2002. Grundtanken är att skapa och förvalta ett forum för professionella och icke professionella artister att träffas och utbyta tankar och kunskap i form av workshops, uppträdanden och diskussionsforum. Sedan starten har Farhang arrangerat ca tio kulturondagar per år (fem per termin). Eftersom evenemangen blivit väl mottagna vill Farhang fortsätta verksamheten. Höstens säsong börjar onsdag den 21 september.

Kursverksamhet

Från allra första början har Farhang hållit olika kurser i både musik, dans och litteratur. År 2005 har Farhang förening haft sju kurser som har löpt under hela året. I år ligger fokus huvudsakligen på musik. Föreningens lokal har även använts till repetitioner för cirkelmedlemmar.

Enstaka konserter

Tillsammans med andra musikarrangörer anordnar Farhang konserter med extra fokus på iransk musik. Syfte med detta är att stödja iranska artister i deras strävan att komma in i svenska musiklivet. Bland de organisationer som vi har haft samarbete med under 2005 kan man nämna föreningen Honar samt Baluchiska föreningen i Stockholm.

*Kultur i exil

En av Farhangs stora produktioner, tre år i rad (2001–2003), var den turnerande festivalen Kultur i Exil, i samarbete med Södra

Teatern i Stockholm och Postervik Teatern i Göteborg. Festivalen hade som mål att ge invandring ett nytt ansikte genom att visa den konstnärliga kompetens som finns hos exilmänniskor. Fokus lades på iransk musik uppkommen i exil.

Farhangs samarbetspartners

Farhang föreningen har som mål att fortsätta och utveckla sitt samarbete med följande aktörer: Kungliga Musikhögskolan, Academus, Kista Stadsdelsförvaltning, Länsmusiken i Jämtland, Tidningen Gringo och Föreningen Honar.

Planerade verksamheter under 2006

År 2006 är utnämnd till mångkulturår. Farhang önskar ha en aktiv bidragande roll i detta och har ambitionen att bidra till att höja kvaliteten på kulturevenemangen under mångkulturåret.

Farhangföreningen kommer i samarbete med ovan nämnda samarbetspartners genomföra följande evenemang:

- Kista Världsmusikfestival
- Minifestivalen Norouz
- Kankarsh
- SHOW Stockholm
- Kulturonsdagar
- Diverse kursverksamheter
- Enstaka konserter

Nya projekt för 2006

I samarbete med organisationen World dance under ledning av Åsa Rockberg kommer Farhang föreningen att anordna Eldnatt, den 6 juni på Järvafältet i Kista. Vi har även förhoppningen att ta denna föreställning till Sergels torg.

Eldnatt kommer att vara som en ceremoni – en hyllning av helheten människa/natur, av olika kulturers olikheter och samhörighet, och ett sätt att fortsätta lyssna till förfädernas berättelser och till traktens historia

Vi vill att människor ska känna igen sig själva, känna samhörighet med andra och med helheten, respekt för naturen, för platsen och för Moder Jord. Vi vill också att Eldnatten ska förmedla kraft, danslust och glädje!

Farhang hjälper även integrationstidningen Gringo i anordnandet av Hoodsfredfestivalen. Hoodsfred hölls för första gången sommaren i år. Festivalen, som strävar efter att bli ett etablerat förortsalternativ till Hultsfredsfestivalen, har planer på att expandera kraftigt till sommaren 2006.

Nima Daryamadj
Projektledare för Farhang föreningen

Kungliga biblioteket (KB)

Vad har Kungl. biblioteket gjort?

Kungl. biblioteket (KB) har av tradition inte bara intresserat sig för det genuint svenska utan har genom åren varit angeläget om att också vända sig till och ge service åt utländska forskare och intressenter vilket resulterat i ett rikt internationellt samarbete.

För att bli ytterligare intressant för en bredare publik med utländsk härkomst har KB under 2004 sökt få in saknad invandrarlitteratur. KB har då utgått ifrån Immigrantinstitutets förteckning över författare i Sverige med utländsk bakgrund.

Under 2005 har KB påbörjat arbetet med att kartlägga material för invandrare med publiceringsambitioner och det arbetet kommer att fortsätta under 2006. Konkret innebär det att KB planerar att ta fram informationsmaterial om och för invandrare. Det långsiktiga syftet med detta är att få möjlighet att samla in ännu mer skrifter och möjlighet att informera om att detta också är en del av det svenska kulturarvet. För att bredda sammansättningen på bibliotekets personal har Kungl. biblioteket tagit emot arbetslösa akademiker med invandrarbakgrund på praktik. I några fall har praktiken gått över till vikariat.

Vad kan KB göra 2006?

KB är angeläget om att nå nya grupper. Ett led i detta är att arrangera öppna hus och ett antal visningar av hela Kungl. biblioteket. Vi

har också för avsikt att arrangera en seminarierie våren 2006 för att lyfta fram material som har intresse för invandrargrupper och fördjupa bilden av samlingarna.

Seminarierie

Sverigebilden. Ett seminarium planeras om Sverigebilden och till grund för det ligger vår vykortssamling på cirka ½ miljon vykort som visar "bilden av Sverige". Vi avser i samband med det att knyta an till projektet "Nya vyer" där de som bor i Hagsätra, Rågsved och Högdalen själva gjorde sina vykort för att ge sin bild av hemorten. Vi vill även jämföra bilderna med de pressbilder som dominerar i media vilket innebär en stigmatisering av miljonprogrammets förorter. Ett annat projekt med anknytning till detta är det som Mångkulturellt centrum drivit där ungdomar i Fittja fotograferar sina platser.

Bild av romer. Här vill vi lyfta fram två fotografisamlingar med bilder av romer som finns i Kungl. biblioteket. Den ena är Arthur Thesleffs (1871-1920), etnograf och språkforskare. Han utforskade romernas språk och kultur och samlade in fotografier av romer från många olika länder i Europa. Den andra samlingen är fotograf Björn Langhammers (1933-1986). Han dokumenterade under 1960- och 70-talen romer i Sverige utgående från ett inifrån-perspektiv. Han var gift med Katarina Taikon och tillsammans arbetade de för att stärka romernas rättigheter i Sverige.

Trycket på samiska. Då KB har tryck på samiska sedan 1600-talet vill vi ge glimtar ur det materialet.

Kontaktpersoner:

Gunnar Sahlin
Riksbibliotekarie

Sara Bengtzon
Informationschef
www.kb.se

Kungl. Musikaliska Akademien, Stockholm

Planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Kungl. Musikaliska Akademien är inte en performance organisation och genomför därför inte i egen regi "aktiviteter, arrangemang, evenemang, programverksamheter m.m."

Akademien stöder det svenska musiklivet genom bidrag, stipendier och priser ur egna och externa fonder. De medel som därmed fördelas bygger på inkomna ansökningar eller utifrån kommande initiativ. Det är självklart att bland mottagarna finns individer och verksamheter som överensstämmer med kriterierna för Mångkulturåret. Stipendie- och bidragsgivningen pågår kontinuerligt under året.

Sedan flera år tillbaka har Akademien planerat för utgivning av ett nytt musiklexikon, för vilket ett av de främsta motiven är det förändrade musiklandskapet med dess mångfald av musikkulturer. Ett sådant musiklexikon i pappers- och digital form saknas helt i vårt land. Det är Akademiens bestämda uppfattning att varje generation har rätt till ett lexikon. En utgivning förutsätter en omfattande extern finansiering. Akademien har därför under flera år uppvaktat såväl regering som olika fonder, dock utan resultat.

Kontaktperson:
Åke Holmquist
www.musakad.se

Folkets Hus och Parker FHP

Detta har redan hänt 2005

Folkets Hus och Parker (FHP) har redan under 2005 på en rad olika sätt lyft fram Mångkulturåret inom ramen för verksamheten. Mångkulturåret lyftes fram under ett seminarium på *Konstdagarna*, då medlemmarna gavs tillfälle att diskutera frågor kring mångkultur utifrån Folkets Hus och Parkers specifika verksamhet. Många idéer kom fram som framför allt hade bäring på makt och utanförskap, bland annat kläcktes idén om ett vänortsprojekt mellan medlemmar som har sin verksamhet i storstädernas förortsområden och medlemmar som har sin verksamhet i avfolkningsbygder och andra platser i Sverige, som på grund av strukturomvandling blivit marginaliserade på liknande sätt som våra invandrartäta områden.

Mångkulturåret fanns också med som tema i seminarier under *Filmdagarna* då idéer kläcktes kring hur filmverksamheten inom Bio Kontrast och Makt o Rättvisa under 2006 skulle kunna fokusera särskilt på samtal kring begrepp som identitet och mångkultur.

Vi vårt senaste medlemsarrangemang *Arrangörsmötet* som ägde rum i samband med Tune In och Bok&Bibliotek var Mångkulturåret åter framlyft som en huvudpunkt, där Edna Ericsson fanns med som moderator för ett diskussionspass där frågor om mångkultur togs upp ut ett arrangörs perspektiv.

Folkets Hus och Parker har också under hösten haft ett flertal givande möten med Yvonne Rock för att identifiera vår organisations roll i den samlade ”väv” av verksamheter som tillsammans under 2006 ska lyfta frågor om identitet, makt och kultur högre på dagordningen och ge avtryck inför ett fortsatt långsiktigt arbete.

Det som framkommit vid dessa möten är den roll som Folkets hus- och parkrörelsen har som ideell aktör för att skapa plattformar för kulturell och demokratisk verksamhet, vid sidan av den verksamhet som bedrivs av kommuner och offentliga institutioner. Folkets Hus och Parker har med sina ca 800 anläggningar runt om i landet en stor roll som infrastruktur. Den rollen är idag delvis osynlig och den får liksom andra fria kulturaktörer endast en bråkdel av de resurser som tillfaller de offentligt drivna verksamheterna. Detta gäller inte minst i våra storstadsområden och är något som är viktigt att synliggöra.

Ett konkret resultat av samtalen som redan skett under hösten 2005 är ett gemensamt möte mellan Folkets Hus och Parker och landets mångkulturkonsulenter, som på många sätt redan lett vidare till närmare samarbete och konkreta lokala och regionala aktiviteter.

Vid samtalen med Yvonne Rock kläcktes också idén om ett rundabordssamtal under senhösten 2005 i samverkan med Mångkulturåret, med ett mindre antal av våra medlemmar som idag har störst erfarenhet av ett konkret arbete i en mångkulturell kontext. Detta rundabordssamtal skulle därefter kunna följas av ett större seminarium i början av 2006 med fokus på gränssnittet mellan offentliga institutioner och fria aktörer.

Folkets Hus och Parker har också på olika sätt under 2005 knutit närmare kontakt med Gringo. Bland annat var Zanyar Adami avslutningstalare på Ungkulturdagarna som arrangeras av Folkets Hus och Parker tillsammans med Riksteatern med flera. En viktig uppgift för FHP är att sammanföra externa nationella kontakter som exempelvis Gringo, med medlemmar inom FHP som idag redan verkar i förortsområden, exempelvis inom nätverket Kultrurförökarna, för att synliggöra en annan bild av förorten än den gängse massmediala problemorienterade.

Detta är på gång att planeras inför 2006

Folkets Hus och Parker planerar en rad olika verksamheter med bäring på Mångkulturåret 2006. Nedan följer i korta ordalag en beskrivning av några av de aktiviteter som för närvarande planeras. Många av dem har ännu inte hunnit detaljplaneras eftersom det ingår som en del i det samlade verksamhetsplaneringsarbetet som sker under hösten 2005. Beskrivningen nedan ska ses som en redogörelse för våra nuvarande tankar som kommer att kompletteras och konkretiseras ytterligare längre fram.

Folkets Hus och Parker filmverksamhet är omfattande och mångfacetterad. Förutom filmsättning till närmare 300 biografier runt om i landet så bedrivs även andra verksamheter; *Bio Kontrast* inriktat på ”smalare” kvalitetsfilm och *Makt och Rättvisa* där film kompletteras med samtal kring viktiga frågor. Under Mångkulturåret kommer såväl Bio Kontrast som Makt och Rättvisa på olika sätt att fokusera på frågor om mångkultur, etnicitet och identitet.

Folkets Hus och Parkers satsning på *Digitala Hus* kommer att ge nya och helt andra möjligheter att visa film, men även anordna andra typer av evenemang. Det möjliggör för ett bredare utbud av film från andra länder, med eller utan textning på olika språk, det finns också möjlighet att visa egen producerad film och att direkt-kommunicera med andra delar av världen i realtid, vilket öppnar helt nya vägar för ett mer mångfacetterat kulturutbud. Under 2006 kommer en nationell konferens anordnas av FHP i syfte att ytterligare belysa värdet av Digitala Hus utifrån allas lika rätt till kulturupplevelser i hela landet.

Förra året genomfördes *konstprojekt 4U* i samarbete med Riksutställningar och tre av våra medlemmar i Storstädernas förortsområden. Denna satsning kommer under Mångkulturåret att följas upp på olika sätt. FHP kommer att arbeta för att alla de frågor till ”någon som ha mer makt än du” som människor skrivits på post it lappar i anslutning till Rinkebys kostprojekt ”Makttapeten”, ska kunna ges ut i bokform under 2006.

FHP har startat ett *förorts nätverk* mellan medlemmar som verkar i Stockholm, Göteborg och Malmö. Inom detta nätverk kommer under 2006 frågor att behandlas kring hur vi ska hantera begreppet mångkultur för att ge det en konkret och framåtsyftande betydelse inom folketshus- och parkrörelsen, där makt och identitet blir viktiga nyckelord.

Den segregation som finns i Sverige motverkar möten mellan olika kulturella uttryck. Här kan folketshus- och parkrörelsen göra en konkret insats genom att vi finns över hela landet. Inom rörelsen har redan olika *vänortsprojekt* genomförts, såväl mellan stad och land som mellan olika segregerade bostadsområden, exempelvis Torslanda och Hammarkullen i Göteborg. Detta är något som kommer att fokuseras och vidareutvecklas under 2006.

Kultur behöver arenor för att synas; dans kräver golv, teater kräver scen. Idag är den kulturella infrastrukturen dåligt tillgodosedd i städernas bostadsområden. FHP kommer under 2006 därför att vidareutveckla tankarna om *urbana folkparker*. Nya parker i tätbefolkade bostadsområden med exempelvis dansbana och utomhusscen, för såväl professionella artister som amatörkultur. Syftet är att på så sätt underlätta för ett ökat kulturellt utbud och en utveckling av folkparksrörelsen utifrån dagens nya förutsättningar.

Folkets Hus och Parker har alltid varit en rörelse där olika kulturyttringar har funnits sida vid sida. Vårt arbete för att öka *den kulturella mångfalden inom våra egen produktioner* är långsiktigt en viktig fråga. Under 2006 kommer arbetet inriktas på att bredda kontaktytorna ytterligare och förbereda för nya barn- och familjeprogram som på ett bättre sätt än nu speglar den kulturella mångfalden som finns i dagens samhälle. Inom konsten kommer också nya produktioner att förberedas, där begrepp kan ifrågasättas och där makt och identitet på olika sätt sätts i centrum.

Vi kommer också att fortsätta att lyfta fram de medlemmar som idag arbetar aktivt med att stärka den kulturella mångfalden, genom att synliggöra marginaliserade kulturuttryck. Ett exempel på detta är den kulturstaffett som under namnet *Förortståget*, som arrangeras av Stiftelsen Kulturförökarna. Här kommer ett givande samarbete förhoppningsvis utvecklas tillsammans med de initiativ som tagits av Gringo.

Andra viktiga aktiviteter med bäring på Mångkulturåret 2006 sker inom ramen för olika samarbetsprojekt som FHP deltar i, tillsammans med andra organisationer. Ett exempel är *Ungkultur-dagarna*, där särskild insatser görs 2006 för att bredda kulturutbudet och för att nå nya grupper av deltagare. Ett annat exempel är *Kultur i Kvarteret* vars hela syfte är att stärka nya former av gränsöverskridande lokal kulturverksamhet, i samverkan mellan etablerade ideella kulturorganisationer, studieförbund, kommunala bostadsbolag och en mängd andra, mer eller mindre löst sammanflätade, lokala aktörer

Avslutningsvis

Folkets Hus och Parkers roll som ideell kulturaktör mittemellan den privata och offentliga sektorn gör vår verksamhet ibland komplicerad. Som kulturarrangör får våra medlemmar ofta olyckligtvis konkurrera med kommunala och andra helt offentligt finansierade initiativ. Här är det viktigt att den roll som Folkets Hus och Parker har liksom andra fria kulturaktörer långsiktigt stärks i förhållande till kulturinstitutioner och andra offentliga kulturproducenter. Vårt fortsatta samarbete med mångkulturkonsulenter kan här vara en viktig pusselbit bland många. Vi hoppas också att Mångkulturåret kan bidra till att synliggöra denna idag på många sätt osynliga del av den kulturella kartan, där en stor del av Sveriges samlade arrangörskap och kulturproduktion i praktiken idag sker med mycket blygsamma medel, inom såväl konst, teater som film.

Folkoperan

Folkoperan utlyser operatävling under Mångkulturåret: Skriv en ny opera för barn och ungdom

Med anledning av Mångkulturåret utlyser Folkoperan en tävling i att skapa den bästa barn- eller ungdomsoperan.

Folkoperans har som en del av sin målsättning att spela opera för nya publikgrupper. Barn och ungdom är en publikgrupp som är viktig i detta sammanhang.

Nu fördjupas denna tanke med att vi vill göra en opera där mångkulturen i Sverige är ett tema. Tanken är att verket ska spegla det svenska samhället ur ett mångkulturellt perspektiv och berätta en historia om människor från en annan kultur som lever i Sverige. Operan ska visa dessa personers sätt att lösa sina existentiella problem.

Upphovspersonerna ska helst vara rekryterade ur grupper där det mångkulturella temat ständigt är aktuellt.

Tävlingsregler:

Text:

Alternativ 1 a: Ett längre synopsis (handlingsbeskrivning på 3–5 sidor), med minst en scen utskriven i färdigt skick.

Alternativ 1 b: Ett färdigt libretto (operatext).

Musik:

Alternativ 2 a: Inspelade exempel på avsnitt ur verket.

Alternativ 2 b: Musiken levereras i form av noterad sångstämma med ackordanalys.

Orkestern ska ej bestå av fler än sex musiker. Spellängden ska uppgå till 40–55 minuter.

Tävlande kan välja att antingen leverera text och musik, alternativt endast text.

En jury kommer att utse ett vinnande bidrag. I juryn ingår bl.a. Claes Fellbom (operachef; ordförande), Zanyar Adami (chefredaktör Gringo) och Kerstin Nerbe (musikchef).

Prissumman är 30.000 kr för text och musik, alternativt 20.000 för enbart text. Därefter utgår arvode för eventuellt färdigställande av verket. Tävlingsbidragen ska vara Folkoperan tillhanda senast den 1 maj 2006 under adressen: Folkoperan, Eric Sjöström, Hornsgatan 72, 118 21 Stockholm. Vid frågor, kontakta Eric Sjöström,

Folkuniversitetet**Umeå:**

Det mångkulturella Västerbotten genom tiderna – föreläsningar och seminarier. Ett samarrangemang mellan Folkuniversitetet, Västerbottens museum och Kungl. Skytteanska samfundet.

Mångkultur – ett projekt för ungdomar 15-25 å. I samverkan med Botnia musik, länsmusiken, Norrlandsoperan, Balettakademien, kulturförvaltningen och teatergrupper

Skellefteå:

Kulturvecka. Afrikansk och orientalisk dans samt föreläsningar om Västafrika och Ghana i samverkan med Mångkulturellt Forum.

Uppsala

Ej klart

Stockholm

Mångkulturellmånad på Bryggargatan

- Afrikanska danser och rytmer
- Afrikansk trumma
- Afrikansk sång
- Författarporträtt av t ex JM Coetzee
- Vinprovning sydafrikanska viner
- Afrikansk plockmat i caféet
- Afrikanskt konsthantverk
- Smaka på ett afrikanskt språk (swahili)
- Lyssna på kåseri om en svensk författares uppväxt i Afrika

Sundbybergsfolkhögskola - en dag runt integrationstemat

1. Föreläsning om makt, integration och diskriminering: Genom våra uppdrag har vi ett nätverk av personer med stora kunskaper inom området. Masoud Kamali, professor, regeringens utredare när det gäller makt, integration och diskriminering, är ett exempel på forskare som kan kontaktas.
2. Linkworkers – kulturtolkar: Hur arbetar man som Linkworker – kulturtolk? Linkworkers är personer som fungerar som länkar mellan majoritetssamhället och minoritetskulturerna.
3. Är utbildningen till Linkworkers ett sätt att lösa integrationsproblem och kulturkrockar?
4. Romsk kultur i Sverige: Sundbybergs Folkhögskola har arbetat mycket med den nationella minoriteten och har möjligheter att kombinera föreläsningar (ett förslag är sångaren, debattören och författaren Hans Caldaras) med kulturaktiviteter.
5. Integration i klassrummet: Hur kan man praktiskt arbeta med integration i klassrummet? År 2004 fick Sundbybergs Folkhögskola Gleerups Integrationspris "Samklang" för sitt praktiska projekt "Att vara medveten om det vatten man simmar i". Hur vi går till väga visar vi praktiskt!

Balettakademien

Avslutning av Folkuniversitetets mångkulturella månad på Balettakademien med danssuppvisning av elever och med tre workshops, där man får prova på danser från tre kulturer t ex salsa, något afrikanskt samt street dance.

Jönköping

6 temakvällar under 2006. Varje kväll kommer att innehålla geografisk information, kulturell information, mat och musik samt en liten språkövning. Syftet är att långsiktigt skapa en naturlig mötesplats för diskussioner och "crossrelations" och därmed öppna upp för ett naturligt nätverksbygge människor emellan. Vi räknar med hjälp från våra Fri Folkbildningsgrupper.

Lund

”Invandrad mångfald” en serie av återkommande föreläsningar och seminarier i samverkan med Lunds universitet, bl.a. etnologen, arkeologi och historiska

Göteborg

Ej klart

Grimstaskolan

Grimstaprojektet

Grimstaskolan i Vällingby är en 0–9 skola, som just nu deltar i ett kulturprojekt ihop med Kulturskolan. Vi kommer att under hösten inleda ett samarbete med Stiftelsen Forum för levande historia, "Tolerans-projektet". det är åk 9 som deltar, genom att se film, diskutera frågor kring tolerans, fördomar och värderingar, arbeta i olika konstformer, samt göra en egen dokumentärfilm. Kontaktperson för detta projekt är Anna Sabelström. Filmerna kommer att göras på skolan, men många av aktiviteterna ärt förlagda till LAVA, och Forum för levande Historia.

Vi samarbetar också med organisationen Globträdet i "VM i samarbete" – som är ett internationellt symposium i maj -06. Våra elever kommer på olika sätt att delta genom att visa på olika bra exempel på utbyten och samarbeten med bl.a. Afrika. Elever och lärare var i juni i år i Kenya och träffade elever och lärare från regionen runt Victoria-sjön, och dessa skall vi ha kontakt med, och försöka att hjälpa med att samla in pengar till bl.a. driften av en skola. Vi har också startat ett kulturellt nätverk mellan representanter från dessa länder, (Kenya, Uganda, och Tanzania) som vi hoppas utveckla och hitta samarbetsformer för bl.a. utbyte av pedagogiska tankar och metoder, och andra kulturella utbyten. I detta samarbete med Globträdet deltar 4 stadsdelar i Stockholm: Enskede/Årsta, Skärholmen/Bredäng, Hässelby/Vällingby, Katarina/Sofia. Vill ni veta mer om Globträdet, titta in på deras hemsida: www.globetree.org. Vi kommer att delta i VM i samarbete i någon form inne i Stockholms stad, samt ev ha aktiviteter på skolan för inbjudna.

Anna Magnfors, projektledare
Grimstaprojektet
Kulturskolan/Grimstasskolan

Huddinge kommun

Kultur- och Ungdomsavdelningen inom Kultur- och fritidsförvaltningen i Huddinge Kommun har ansvar för teater-, dans-, musik- och konstarrangemang för alla åldrar, ungdomsverksamhet, Internationella Barnkonstmuseet, kommunens konstinnehav samt kultur- och fritidsverksamhet för funktionshindrade. Vidare har avdelningen ansvar för bidrag till studieförbund och kulturföreningar och handläggning av kommunens kulturstipendier.

Ungdomsverksamheten består av nio mötesplatser för ungdomar i Vårby, Trångsund-Skogås, Flemingsberg och Centrala Huddinge. Ungdomsverksamheten prioriterar öppen verksamhet för 13–19 åringar under kvällstid, dit ungdomar söker sig frivilligt för att möta andra ungdomar och vuxna. Här ges tillfälle att planera och genomföra olika aktiviteter. Arbetssättet är främjande, det vill säga fokus ligger på det positiva och önskvärda.

Kultur och Ungdom har särskilt avsatta medel för att bygga upp och ut kultur i våra ytterstadsområden; Flemingsberg, Skogås och

Vårby Gård. Under 2005 har avdelningen dessutom, förutom de allmänna målen för verksamheten såsom demokrati och öppenhet, goda och jämlika levnadsvillkor och tillväxt och långsiktigt hållbar utveckling, haft ett riktat uppdrag att prioritera arbetet i kommundelen Vårby Gård. Detta uppdrag har lett till att än mer verksamhet har skapats i kommunen. Verksamhet som kommer att fortsätta också under 2006.

Då avdelningen har ett stort utbud väljer vi nedan ett urplock av de aktiviteter, verksamheter och evenemang som vi planerar inför 2006. (För kommunens övriga kulturutbud se www.huddinge.se/event)

- Huddinge Kommun har sedan 2004 ett avtal med *Teater Sláva* vars signum är en form av totalteater inspirerad av scenkonst från hela världen. Se www.teaterslava.org. KulturUngdom och Teater Sláva samarbetar både vad gäller kulturpedagogiska program i skolor och utåtriktade projekt. Under 2006 kommer Teater Sláva bland annat arbeta i grundskolan med berättarteatern "I gudarnas knä".
- Under 2005 fick Teater Sláva i uppdrag att starta ett *sommarspel med boende och föreningar i Vårby Gård*. "Bland drakar och prinsessor" blev en stor succé och under 2006 kommer arbetet följas upp genom att starta en Vårbys Världsorkester och arbeta med teatergrupper för barn och ungdom i Vårby. Se www.teaterslava.org.
- *Internationella Barnkonstmuseet* är ett konstmuseum med en internationell inriktning i det mångkulturella Vårby. Målsättningen är att synliggöra barn- och ungdomskultur och att sätta barns kreativitet och bildskapande i fokus. Museet arbetar för barns lika rätt och värde, mot segregation och utanförskap. Internationella Barnkonstmuseet har ett eget barnpedagogiskt program med konstskola, konstprat och berättarstunder. Dessutom används museets lokaler flitigt till kulturaktiviteter såsom teater och musikarrangemang. Se www.internationella-barnkonstmuseet.org
- Kultur och Ungdom *samarbetar aktivt med föreningar* i kommunens ytterstadsområden för att främja delaktighet och skapa kulturverksamhet. 2006 samverkar vi bland annat kring dagar som Mångfaldsdagen i Skogås, Skogåsdagen, Vårbydagen, Flemingsbergsdagen och Visättradagen då kulturprogram erbjuds publiken och lokala föreningar får möjlighet att möta och visa upp sig för allmänheten.

- *Fritidsvanearbete för särskolan.* I arbetet med kultur och fritid för funktionshindrade märks tydligt att de barn och ungdomar som är aktiva på fritiden nästan uteslutande är helsvenska barn. För att locka den specifika gruppen - särskolebarn med invandrar bakgrund till en mer aktiv fritid behövs speciella insatser. För att överbrygga hindren kommer vi under 2006 att arbeta med "Mölnaldsmodellen" där barnen och ungdomarna får på skoltid en gång i veckan göra en aktivitet. När ungdomarna har vunnit en säkerhet i sin aktivitet så slussas de ut i föreningar som tar emot dem. Under övergångsperioden följer lärare eller föräldrar med till aktiviteten för att så småningom släppa ungdomarna. Målet är att åtminstone några skall hitta en väg till en rikare fritid även om hindren på vägen är många. Under 2006 kommer dessutom ett samarbete mellan profilklasser i idrott, lokala idrottsföreningar samt särskolan starta.
- För tredje året arrangeras *Skärgårdsdagar på Björnö*, i samarbete med Skärgårdsstiftelsen. Boende i Flemingsberg och Visättra får möjlighet att under en vecka besöka Stockholms skärgård och pröva på olika aktiviteter såsom paddling, segling, fiske etc. Då trycket varit stort på att få delta, jobbar vi för att fler ska få möjlighet att följa med sommaren 2006.
- *1 000 m konst* är ett årligt återkommande arrangemang som engagerar över 100 Huddingebor att ställa ut sin konst. Här möts amatörer och professionella över ålder-, köns- och kulturgränser till en gemensam konstfest. 1 000 m konst är ett samarbete mellan Kultur- och fritidsförvaltningen, Huddinge konstnärsklubb och Hüge.
- Under våren kommer vi tillsammans med Rädda Barnens lokalavdelning, Internationella Barnkonstmuseet samt två kommunala skolor arbeta i ett projekt som syftar till att öka elevers kunskap och *förståelse för Barnkonventionen*. Vi vill genom olika pedagogiska metoder levandegöra innehållet i Barnkonventionen och utrusta eleverna med ett rättighetsperspektiv. Projektet kommer att avslutas med en fotoutställning där eleverna ska gestalta artiklar ur Barnkonventionen. De skolor som deltar i projektet ligger i områden som skiljer sig mycket från varandra rent socioekonomiskt och utifrån den etniska sammansättningen.

Verksamheten för 2006 är ännu inte färdigplanerad. Arbetsplanen kommer att fastställas under hösten. Vid önskemål kan vi återkomma med mer material.

Kultur och Ungdom
Tove Sandahl
Kultur- och fritidsförvaltningen

Högskoleverket

Inledningsvis bör påpekas att Högskoleverkets planering inför verksamhetsåret 2006 påbörjas i september 2005. Vid tidpunkten för yttrandet är därmed 2006 års verksamhet inte fastlagd.

Högskoleverket har dock flera löpande verksamheter som berör mångkulturella frågor. Dessa redovisas i det följande.

Akademiskt erkännande

Högskoleverket förmedlar information och kunskaper till universitet och högskolor om bedömningsprinciper för utländska högre utbildningar. Genom utredningar och enskilda ärenden ger Högskoleverket universitet och högskolor stöd och vägledning i tillgodoräknandefrågor vid antagning till högre utbildning och vid utfärdande av examina.

Yrkesmässigt erkännande

Högskoleverket bedömer utländska avslutade utbildningar på eftergymnasial nivå för användning på arbetsmarknaden.

Behörighetsprövning

Högskoleverket prövar utifrån inkomna ansökningar avseende utländska lärares utbildningar och erfarenheter för behörighet att undervisa i det svenska skolväsendet. Högskoleverket ska i dialog med universitet och högskolor främja utvecklingen av kompletterande utbildning och andra insatser för obehöriga utländska lärare. Syftet är att lärarna ska få svenska examensbevis.

Övervaka tillämpningen av EG-direktiven

Högskoleverket har till uppgift att aktivt följa tillämpningen av EG-direktiv och information om direktiven till enskilda, arbetsgivare och högskolor. I uppgiften ingår att utreda frågor om erkännande av svensk högre utbildning utomlands och utländska utbildningar i Sverige.

Statistik

Högskoleverket är statistikansvarig myndighet för högskolesektorn. Under 2005 redovisas en rapport om etableringen på arbetsmarknaden för personer med akademisk examen. Särskild hänsyn tas till utländsk bakgrund i redovisningen.

Information

Högskoleverket har i uppdrag att informera om och stimulera intresset för högre studier. Högskoleverket ger ut en broschyr "Att studera på Högskolan" på flera språk. Huvudmålgruppen är utlandsfödda personer som är föräldrar till presumtiva studenter. Foldern finns översatt till åtta språk – albanska, arabiska, bosniska/kroatiska/serbokroatiska, lätt svenska, persiska, spanska, somaliska och turkiska. År 2005 tar Högskoleverket fram en ny version av foldern, både till form och till innehåll. Dessutom ska den ges ut på ytterligare språk.

Syftet är att ge presumtiva studenter av olika etniskt ursprung och deras föräldrar ökad kunskap om och förståelse för den svenska högskolan. Foldern har bland annat skickats ut till invandrarorganisationernas riksförbund, sfi-undervisningen i kommunerna, arbetsförmedlingar, flyktingmottagningar, studievägledare på högskolor och gymnasium, bibliotek och fackförbund.

Detta beslut har fattats av universitetskansler Sigbrit Franke i närvaro av kanslichef Lennart Ståhle efter föredragning av planeringssekreterare Therese Ahlqvist.

Sigbrit Franke

Therese Ahlqvist

Instituto Cervantes

Instituto Cervantes i Stockholm välkomnar Mångkulturåret 2006. Initiativet sammanfaller med Instituto Cervantes uppdrag att främja spansk och latinamerikansk kultur runtom i världen. Det nyöppnade centret i Stockholm har hela Skandinavien som arbetsfält och vi ser fram emot många spännande interkulturella kontakter och samarbeten under det kommande året. Vi ser det som ytterst viktigt att alla personer med ursprung i den spansktalande världen liksom de som senare i livet knyter kontakt med den kan använda dess många uttryck som redskap i möten människor emellan. Den spansktalande världen i sig utgör ett gott exempel på mångfald, inte minst språkligt – bara i Spanien finns det idag fyra officiella språk: spanska, katalanska, baskiska och galiciska. På den latinamerikanska kontinenten finns ett oräkneligt antal lokala kulturer. Vi vid Instituto Cervantes är mycket stolta över att få representera så många som 450 miljoner spansktalande personer och den enorma kulturrikedom de står för. Centret är ämnat att genom att sprida kunskap och främja möten bidra till att alla, oberoende ursprung och kulturella och språkliga olikheter, känner sig stolta över sin identitet.

Det glädjer oss att ett flertal institutioner i Sverige har visat stort intresse för hur man i den spansktalande världen handskas med de svåra frågor som kan relateras minoritetsspråkens undermåliga status i dagens samhällen samt hur man lyckats ge dem visst erkännande. Då dessa språk utgör nyckeln till kulturer som bärs av minoriteter utgör erkännandet av språket ett obligatoriskt moment i det långa led av handlingar som vi måste företa oss för att visa att vi på allvar inte bara accepterar utan också värdesätter kulturella olikheter.

Vi vid Instituto Cervantes i Stockholm lägger stor vikt vid att vi med våra aktiviteter når ut till alla grupper i det svenska samhället. Det hör till våra främsta uppgifter att bland de som har sitt ursprung i den spansktalande världen, underlätta till integration i och utbyte med det svenska samhället. På liknande sätt önskar vi underlätta för svenskar av annan härkomst än den latinska att lära känna och integreras i de många kulturer Instituto Cervantes representerar.

Vi välkomnar varmt alla som ser respekten för och erkännandet av den kulturella mångfalden som ett sätt att förvärva verklig kunskap om varandra liksom en form för konfliktlösning. Mångkultur

är vår vardag på Instituto Cervantes och vi erbjuder ett stående mångkulturellt program.

Integration Stockholm

Plattform för integration och tillväxt i Stockholms län

Integration Stockholm är en vidareutveckling av det tidigare kommunala samverkansorganet Alliansen och vänder sig till alla som arbetar för integration och tillväxt i Stockholms län. Insatserna kommer att initieras och drivas 2006–2007. Genom implementering av fungerande metoder, spridning av goda exempel och tillvaratagande av nya initiativ organiserade från fältet kommer Plattformen att verka för att det senast år 2008 finns upparbetade regionala strategier för integrationsarbetet i länet. Integration Stockholm finansieras av Länsstyrelsen och Svenska ESF Rådet i Stockholms län.

För att lyckas är det mycket angeläget att ta in alla tidigare erfarenheter på ett så tidigt stadium som möjligt i processen. Det finns många bra arbetsverktyg och metoder på olika organisatoriska nivåer inom både offentlig sektor och näringsliv. Plattformen ska inventera allt bra som har gjorts, summera erfarenheter, exponera goda modeller och projekt samt implementera ”nygamla” grepp i de hindrande strukturerna. Målet är att åstadkomma långsiktigt hållbara effekter av dessa insatser.

Syftet med en gemensam plattform är ett integrerat län i tillväxt och välfärd. Målet är att till år 2008 skapa en sammanhållen regional strategi för integration och tillväxt så att regionen tar till vara den potential och kompetens som finns hos människor med utländsk bakgrund samt att processen mot etablering i samhället genom egen försörjning löper friktionsfritt ur den enskildes synvinkel.

Genom en regional implementering av fungerande metoder och spridning av goda erfarenheter kommer plattformen att verka för att alla som ofrivilligt står utanför arbetsmarknaden, eller möter hinder på sin väg in, ges möjlighet till inträde i det svenska samhället genom arbete, utbildning eller företagande.

Integration en viktig fråga för Stockholms län

Enligt en OECD-undersökning är skillnaden i anställningsgrad mellan utländska och svenska män 22 procent – det högsta gapet inom alla OECD-länderna. Liknande resultat, men för kvinnor, visar JämO:s undersökning som konstaterar att invandrade kvinnor har en högre arbetslöshet än svenska kvinnor.

Faktum är att om andelen personer med utländsk bakgrund i Stockholms län hade samma sysselsättningsgrad som etniska svenskar skulle ytterligare 50 000 personer i länet vara i arbete. Att komma till rätta med problemen kräver ett ökat regionalt samarbete. Förbättringar kan bara åstadkommas om kommuner, myndigheter och företrädare för näringsliv är beredda att samverka.

Koppling till regionala planer

Regional Plattform för integration och tillväxt utgår från de ambitioner som uttrycks i Regeringskansliets riktlinjer för sysselsättning, RUFSS och det regionala tillväxtprogrammet för Stockholms län (RTP). Ambitionen är att Plattformen ska bidra till nya förbättrade strategier för integration i regionen, och få genomslag såväl i styrdokumentet RUFSS som i implementering av åtgärder i RTP under pågående programperiod.

Partnerskap för tillväxt och integration

Plattformen bygger på samverkan mellan regionala parter som gemensamt ämnar satsa resurser på viktiga insatser som leder till bättre sysselsättning och integration i regionen. Det aktiva partnerskapet är en nyckel till plattformens positiva mottagande och lyckat genomförande av insatser.

I partnerskapet ingår Länsstyrelsen i Stockholms län tillsammans med Svenska ESF-rådet, Migrationsverket, Integrationsverket, Länsarbetsnämnden, Kommunförbundet Stockholms län, Stockholms läns landsting Styrelses Förvaltning och Regionplane- och trafikkontoret, Stockholms stad, Företagarna samt LO.

Bildandet av partnerskapet öppnar också möjligheten att genom ESF-rådet delfinansiera nydanande integrationsprojekt med totalt 110 miljoner kronor.

Plattformens sex programområden

Etablering genom utbildning och arbete

Programområdet kommer att arbeta med att belysa och arbeta för att eliminera strukturella fel, ta fram fungerande metoder och verktyg för operativ samverkan som underlättar vägar till sysselsättning så att kompetens hos personer med utländsk bakgrund, såväl nyanlända som icke nyanlända, tas till vara.

Demokrati, ickediskriminering och mångfald

Diskrimineringen på arbetsmarknaden och övriga samhällsområden är ett hinder för integration och tillväxt i regionen. Den leder till förluster för både individen och samhället. Plattformen ska i samverkan med aktörer och det civila samhället förebygga och motverka etnisk diskriminering som en hindrande faktor på väg till och inne i arbetslivet.

Mångfaldsarbetet berör såväl offentlig sektor som det privata näringslivet i sin arbetsgivarroll. Ambitionen med insatserna är att öka mångfalden inom sina organisationer, och därigenom uppnå målsättningen att öka sysselsättningen bland personer med invandrare.

Information och erfarenhetsutbyte, EU-frågor

Programområdet ansvarar för att samordna och sprida de strategier och kunskaper som ska vara gemensamma för länet.

Entreprenörskap

Stockholmsregionen måste bli bättre på att ta till vara initiativkraften, idéerna och kunskaperna om andra länder som finns hos personer som har kommit till Sverige från andra länder. Entreprenörskap inriktar sig främst på att aktivt medverka till att det startas nya företag av dessa personer. Det bidrar till tillväxten i regionen, och ökar möjligheterna att bli ett näringslivsnav i Östersjöregionen.

Hälsfrågor

Människor med utländsk bakgrund har ett högre ohälsotal än befolkningsgenomsnittet. Det kan vara traumatiska upplevelser före och under flykten som inte bearbetats, men lika ofta är det en utdragen och depressiv väntan under den första tiden i Sverige som minskat motståndskraften. Det finns en rad insatser som ska utredas och som kan bli aktuella under perioden:

- insatser för att tidigt erbjuda vård till personer med hälsoproblem relaterade till flykten från hemlandet.
- friskvård och förebyggande insatser
- ökad mångfald inom sjukvården
- ökad interkulturell kompetens inom sjukvården

Boende

Boendesituationen i länet är problematisk oavsett var man kommer ifrån. Men liksom på arbetsmarknaden tenderar hindren att vara större för personer med utländsk bakgrund än för infödda svenskar. Programområdet ska undersöka vad som kan göras för att öka rörligheten på bostadsmarknaden i regionen. En ökad rörlighet skulle underlätta såväl rekrytering som arbetssökande.

Förslag på aktiviteter, beslut i september 2005

Rådslaget Integration Stockholm 2005, konferens

Datum: lördagen den 8 oktober

Syfte: spridning, attitydpåverkan

- engagera det civila samhället i plattformens arbete
- förankring av Plattformen hos frivilliga organisationer
- få fram idéer och samarbetsförslag

Målgrupp: NGO

Mobilisering för ett fritt län, konferens

Datum: tisdagen den 22 november 2005

Syfte: spridning av Plattformens budskap om effektivare, tillväxtskapande integration i regionen genom samarbete mellan näringslivet och offentlig sektor

Målgrupp: beslutsfattare

Icke-diskrimineringsarbete i praktiken, projekt

Attitydpåverkan offentlig sektor

Kostnader för diskriminering på arbetsmarknaden i Stockholms län, projekt

Attitydpåverkan offentlig sektor

Antidiskrimineringsklausuler vid upphandling, projekt

Attitydpåverkan offentlig sektor

Positiv lika-behandling, projekt

Attitydpåverkan offentlig sektor

Effektiv mångfaldsarbete på kommuner, projekt

Utveckling och aktivering av arbete med mångfaldsplaner i regionens kommuner

Mångfald som tillväxtfaktor på företagen, projekt

Engagera näringslivet i attitydpåverkanskampanj via två stora ESF medfinansierade projekt.

Mediernas medverkan till integrationen i regionen, kampanj

Attitydpåverkan, medier

Strukturförändringar i vården för bättre hälsa, projekt

I samarbete med SLL inventera mottagningsmetoder i länet, arbeta med strukturförändringar och spridning av budskapet om hälso-introduktionens konsekvenser och betydelse för integration och arbetsmarknad.

Insatser på etablering genom utbildning och arbete

Nyanlända:

- Ett regionalt partnerskap för introduktionsinsatser i länet skapas inom projekttiden.
- Regional statistik tas fram under projekttiden över antalet personer som når egen försörjning efter en tvåårsperiod f. o. m. att uppehållstillstånd beviljats. Statistiken ska omfatta både flyktingar och andra nyanlända.
- Alla länets kommuner ska delta i någon form av regionala samarbetsprojekt kring introduktion och svenskinläring - plattformen ska medverka till att samarbeten i skapas
- Inventering och förslag till olika alternativa introduktionsformer oavsett var man bor i länet tas fram

Icke nyanlända:

- Framgångsrika metoder ska spridas och implementerats på regional nivå.
- Arbetsgivare, både från privata och offentliga sektorn, deltar i regionala samarbetsprojekt kring rättvis rekrytering
- En kartläggning och behovsanalys genomförs

Insatser på Entreprenörskap

- Finansiering och försäkringsfrågor ”Finans”
- Internationell entreprenörskapscenter ”Mötesplats”
- ”Företagarkompass” på engelska och lättsvenska för nyanlända i Stockholms län

Kontakt

Plattformsledare & Hälsa

Iwona Preis

Etablering & mångfald

Katarina Gürsoy

Pär Skoglund

Demokrati, icke diskriminering

Lena Söderholm Kalmendal

Entreprenörskap

Sam Yildirim

Intercult

Intercult är en produktionsgrupp som grundades i Stockholm 1992 och omstrukturerades 1996. Idag är Intercult ett nav för lokala, regionala och internationella aktiviteter. Internationellt ligger fokus på storskaliga samproduktioner och internationella plattformar. Vi ordnar kulturpolitiska seminarier. Lokalt och nationellt gör vi egna produktioner, arrangerar gästspel, förmedlar artister, driver publikutvecklingsfrågor och arbetar kulturpolitiskt.

Vår verksamhet har hela tiden *ett mångkulturellt perspektiv* där kopplingen mellan det lokala och det internationella är en naturlig beståndsdel.

Under lång tid har Intercult arbetat internationellt med fokus på Balkan och Baltikum – senast med SEAS som samlade konstnärer från länderna som gränsar till Östersjön och Adriatiska havet. Från 2006 vrider vi perspektivet mot Svarta havet och Nordsjön. Mot *Black SEAS* som utvecklas under 2006 för att produceras och presenteras under två år i hamnstäder kring de bägge haven.

Ett andra internationellt spår sammanfattas med projektet *”Being Muslim in Europe”* och behandlar den ökande betydelsen av

den muslimska kulturen i det europeiska samhället. Ett långsiktigt projekt som knyter ihop svenska, europeiska och utomeuropeiska erfarenheter till i en serie av samtal, konstutställningar och scenkonstproduktioner.

Sedan snart ett år tillbaka arbetar Intercult och användaralliansen aktivt för att omvandla *Skeppsholmskyrkan* till en scen för interkulturella händelser – *The Stockholm Center for World Performing Arts*. En scen som skulle ta emot Intercults internationella arbete, användaralliansens aktiviteter - Selam, Moderna Dansteatern, Cirkus Cirkör, Ale Möller Världsmusikprojekt m fl. Ambitionen är att öppna kyrkan under hösten 2006.

Mohamed och Ali tillhör de 100 vanligaste namnen i Sverige. Men på dagens teaterscener är dessa namn fortfarande sällsynta. Teatrarna måste hålla sig i framkant i skapandet av Sveriges nya kulturella identitet, med den etniska, kulturella och språkliga mångfalden. Till detta tillkommer de nya livsstilar och uttryck som skapas av den unga generationen, genom att de blandar delar av den mångfald de har omkring sig. I Sverige lever människor som bär på berättelser och livsöden som ännu inte hittat till Sveriges teaterscener.

Projektet *Nya Pjäser – Nya Världar* vill bidra till en förändring inom teatern genom att stödja utveckling av nyskrivna pjäser, nya produktioner och turnéer i landet. I samarbete med Gottsunda Dans & Teater, Folkteatern i Göteborg, Ung Scen/Öst och Helsingborgs Stadsteater.

Under året genomför Intercult också en mängd projekt med mångkulturell prägel bland annat: *Fortbildningar* med fokus på *publikutveckling* och *internationellt samarbete*. Turnéverksamhet för våra två familjeföreställningar *Krokodilfiolen* och *Vit sand vit snö*.

Judiska Centralrådet i Sverige

Planerade aktiviteter och verksamheter i Judiska Församlingens regi under Mångkulturåret 2006

Judiska Församlingen i Stockholm och i Göteborg har ett aktivt programutbud. Kulturella och sociala aktiviteter arrangeras för olika målgrupper. Kontinuerliga ungdomsprogram med aktiva ungdomsföreningar arrangeras löpande under året. I skrivande stund är

flera program och aktiviteter på planeringsstadiet och det är därför svårt att ge en utförlig redovisning av vilka aktiviteter som sker när och var. Genomgående har Judiska Församlingen en ambition att ha ett mångkulturellt perspektiv på många av sina program, framför allt de program som är utåtriktade och inte enbart ämnade för våra medlemmar. Judiska Församlingens program sker ofta i samarbete med andra organisationer och aktörer både interna och externa. Mötet mellan judendomen och andra religioner eller mellan den judiska kulturen och andra minoritetskulturer är ständigt närvarande i allt vi gör eftersom vi är en del av det mångkulturella samhället och strävar efter att uppnå den dynamik som sker i mötet mellan olika grupper och kulturer. Därför ser vi med spänning fram emot Mångkulturåret och vad detta kan innebära för våra medlemmar och samhället i stort.

Judiska Församlingen i Stockholm

Några exempel på planerade aktiviteter:

Andalusiska möten

Judiska Församlingens ungdomssektion arrangerar tillsammans med Sveriges Kristna Råd och Sveriges Unga Muslimer projektet Andalusiska möten; en seminarieserie med judiska, kristna och muslimska ungdomar. 15 unga vuxna (mellan 18-25 år), fem från var och en av de Abrahamitiska religionerna deltar i ett litet annorlunda dialogprojekt med fokus på praxis och historia. Seminarier kommer att arrangeras med fokus på Andalusien i Spanien och de historiska erfarenheter som vi kan lära oss av från denna plats i dagens samhälle. Kanske kan erfarenheterna från Andalusien fungera som en nyckel i vår samtida kommunikation över religions- och kulturgränserna. Tanken är att de ungdomar som deltar i projektet ska ha eller antas få ledande roller inom sina respektive samfund. De ska även vara personer med högskoleutbildning. Projektets huvudman är Sveriges Kristna Råd och seminarieserien inleds hösten 2005 för att fortsätta under 2006.

Kontaktperson på Judiska Församlingen: Ungdomsansvarig

JudStud – Judiska Studentföreningen

JudStud är mycket aktiva främst på Stockholms universitet, KTH och Karolinska Institutet med föredrag, debatter och fester. Före-

ningen är intresserad av att nå judiska ungdomar men även andra med olika bakgrund för att få till stånd ett intressant möte. Framför allt sker ett nära samarbete med Kurdiska ungdomar, där man bildat ett gemensamt nätverk med aktiviteter. Besök www.judstud.se.

Samarbetsrådet för Judar och Kristna

Arrangerar kontinuerligt aktiviteter i form av föredrag, samtal, resor och manifestationer. Ett nära samarbete finns även med muslimska grupper.

Kontakt: Ordförande Kaj Engelhardt

Judiska Församlingens Kulturkommitté

Kulturkommittén inom Judiska Församlingen har en stödjande funktion för det judiska kulturutbud som finns i Stockholm. Både ekonomiskt och moraliskt försöker kommittén att stärka enskilda judiska kulturarbetare samt organisationer som arbetar med kulturprojekt som har en judisk röd tråd. Framför allt stödjer kommittén projekt som har ett mångkulturellt perspektiv. Det är mötet mellan den judiska kulturen och andra kulturer, däribland självklart den svenska, som är intressant att utveckla och vara med och påverka. Några exempel på återkommande projekt som Kulturkommittén stödjer är Zisel, som arrangerar program med alla nationella minoriteter, Svenska Klezmerföreningen som sprider kunskap och glädje med den judiska musiken i det svenska samhället och tillsammans med musiker från andra minoritetsgrupper samt Im Lev – ett musikaliskt program med dans och musik för skolor. Kultursektionen på Judiska Församlingen har ett kontinuerligt samarbete med Judiska Museet kring olika aktiviteter som berör det mångkulturella och samekumeniska. Kontakt med Sveriges Kristna Råd och Sveriges Unga muslimer finns och utvecklas.

Kontakt: Kulturproducent Miriam Andersson

Judiska Församlingen i Göteborg

Några exempel på planerade aktiviteter:

Kafé Cholem

Kafé Cholem, som är ett samarbete mellan Judiska Centret och Svenska Klezmerföreningen i Göteborg, har sedan starten för två år sedan lyckats med att skapa en mötesplats för alla som är intresserade av judisk kultur, där vi kan erbjuda en lagom blandning av musik, poesi, sagor, film, teater, skämt och allvar, utan politiska eller religiösa förtecken. En opretentiös plats för spontana möten mellan människor. Kafé Cholem ska vara spännande, roligt och näringsrikt i sin utformning. Både bildligt och bokstavligt. På scenen återfinns en salig blandning av både professionella artister och amatörer. Alla med det gemensamt att de, liksom vi brinner för judiskt liv och kultur i sin allra mest inspirerande form. Musiken kan vara allt från klezmer till flamenco. På disken återfinns en lagom blandning samkliga anrättningar, oftast med starkt judisk anknytning.

Kontaktperson på Judiska Församlingen:
Programansvarig Tom Shulevitz

Klezmerfestival 2006

En klezmerfestival som är tänkt att pågå under 3 dagar planeras under 2006. Festivalen som riktar sig även utanför församlingen, kommer att anordnas i samarbete med externa organisationer och i lokalteter utanför församlingen.

Kontakt: Programansvarig Tom Shulevitz

Föreningen Jiddiskkultur i Göteborg

Föreningen bedriver kurs- och kulturverksamhet som riktar sig även utanför församlingen. Föreningen anordnar kulturarrangemang, även i samarbete med andra organisationer och föreningar inom och utom församlingen.

Kontakt: Annebelle Gyllenspetz

Samarbetsrådet för Judar och Kristna

Arrangerar kontinuerligt aktiviteter i form av föredrag, samtal, resor och manifestationer. Ett nära samarbete finns även med muslimska grupper.

Kontakt: Allan Garellick

Judiska Församlingens Kulturstyrelse

Kulturstyrelsen inom Judiska Församlingen har en stödjande funktion för det judiska kulturutbud som finns i Göteborg. Både ekonomiskt och moraliskt försöker styrelsen att stärka enskilda judiska kulturarbetare samt organisationer som arbetar med kulturprojekt som har en judisk röd tråd. Framför allt stödjer kommittén projekt som har ett mångkulturellt perspektiv. Det är mötet mellan den judiska kulturen och andra kulturer, däribland självklart den svenska, som är intressant att utveckla och vara med att påverka. Ett exempel på projekt som Kulturstyrelsen stödjer är Kafé Cholem, som arrangerar program med mångkulturella inslag en gång i månaden. Kulturstyrelsen har även ett kontinuerligt samarbete med de olika organisationerna och föreningarna som finns i församlingen kring olika aktiviteter som berör det mångkulturella och samekumeniska.

Kontakt: Kulturstyrelsens föreståndare Salomon Helperin

Karolinska Institutet

Samarbete mellan KI och Huddinge gymnasium

Inom ramen för KI:s arbete med breddad rekrytering samverkar KI och Huddinge gymnasiet sedan år 2000. Målen är bland annat att fler elever ska våga söka till KI eller annan högskoleutbildning och att öka intresset hos elever och lärare för naturvetenskap, hälsa och medicin. Löpande under året ges föreläsningar för skolans elever och lärare, dessutom gör eleverna studiebesök och laborationer på KI. Bland annat erbjuds Huddinge gymnasiets elever att komma till KI under två veckor på sommaren för att utföra laborationer som kan ligga till grund för elevens 100 poängs projektarbete. För att nå samtliga elever vid skolan arrangeras varje år i oktober en KI-dag på gymnasiet med föreläsningar på ett särskilt tema. Eleverna ges också möjlighet att prova på att till exempel tillverka tandkronor, kontrollera synen, mäta sin lungkapacitet och titta på röntgenbilder. På plats finns KI lärare, studenter och studievägledare för att svara på elevernas frågor.

Kontaktperson för samarbetet är koordinator för breddad rekrytering och likabehandling av studenter Caroline Olsson.

KI:s grundutbildning och forskarutbildning:

Läkarutbildningens valfria perioder innehåller en kurs i ”Transkulturellt bemötande”. Under kursen Socialmedicin och psykosoci-alhälsa på läkarutbildningen finns möjlighet att göra ett projektarbete inom samma område. Under 2006 kommer ett projekt som innebär att lärare vid KI:s grundutbildningsprogram utbildas i transkulturell psykologi och psykiatri genomföras. KI ger även en forskarutbildningskurs i ”Transcultural Mental Health”, 3–6 april.

Kontaktperson för utbildningarna ovan är docent Solvig Ekblad, Institutet för psykosocial medicin.

Studentkåren Medicinska föreningen driver projektet ”Studentperspektiv i utbildningen”, som går ut på att låta en grupp studenter från sjuksköterske- och läkarutbildningarna på KI granska och reflektera över olika moment i sin utbildning utifrån perspektiven genus, etnicitet, sexuell läggning och funktionshinder. Syftet är öka intresset och medvetenheten för likabehandlingsfrågor bland studenter och lärare på KI, och att ta fram förslag på förbättringar

av utbildningarna. Resultatet från projektet kommer att presenteras vid KI:s årliga Utbildningskongress den 28 mars på Norra Latin.

Kontaktperson för projektet är studentombudsman Clara Cordemans.

Forskningsprojekt om mångfald vid KI

Under 2006 kommer KI att utlysa medel för att finansiera ett forskningsprojekt om mångfald vid KI. Projektet ska belysa mångfaldsaspekten vid KI i ett brett perspektiv och vara öppet att söka för forskare inom fältet.

Kontaktperson för forskningsprojektet är mångfaldskoordinator Emma Ravald.

Kungliga Tekniska Högskolan – KTH

KTH har ett väl utbyggt utbytes- och samarbetsprogram med utländska universitet. I dagsläget har vi inom ramen för civil- och högskoleingenjörutbildningarna ca 670 utresande studenter och ca 1300 inresande utländska studenter, vilka samtliga förlägger 1-2 terminer av sin studietid vid ett värduniversitet. Till detta kommer våra ca 700 utländska magisterstudenter som läser någon av KTH:s engelskspråkiga magisterprogram. Detta medför att det i våra klassrum sker ett mångkulturellt möte och utbyte av erfarenheter.

För att stödja både de svenska och utländska studenterna samt KTHs egen personal anordnas en rad olika aktiviteter och utbildningar.

Planerat för 2006 är:

En seminarierie rörande olika kulturer, bl.a. med starkt fokus på Islam;

Ett antal kurser inom området Teknik, Människa, Samhälle (TMS),

En kurs för inresande utbytes- och magisterstudenter med fokus på svensk ledarskapsstil, i planeringskedet

En kurs för inresande utbytes- och magisterstudenter med fokus på svensk kultur ur ett teknikhistoriskt perspektiv.

Tina Murray
International Office KTH

Kulturskolan i Stockholm

Vårt uppdrag är sådant att vi arbetar med mångkultur kontinuerligt. Vi skall få en bättre etnisk balans bland personal, deltagare och publik. Detta har vi arbetat med i flera år.

Några exempel

Vi gör en massiv satsning på skolorna med 36 baslag per år riktat till skolor med många invandrare. Där når vi ca 2 000 barn på årsbasis. I Grimstaskolan, som är mycket invandrartät gör vi särskilda projekt och når alla de 420 barnen där. Vi gör särskilda projekt i Tensta och Kista. I Bredäng har vi startat Skolan för världens musik och dans med inriktning på icke-europeiska uttryck. I Farsta satsar vi på graffiti och hiphop och i Bromma på graffiti. I denna anda satsar vi på sommarlovskurser och Ung 08. Denna lista är inte komplett.

Hela personalen har i år fått fördrag av Oscar Pripp, Södertörns Högskola, och Carlos Rojas Beskow. Avsikten var att öka medvetenheten om integration och det mångkulturella.

Vi fortsätter detta arbete under hösten men också i framtiden. Det är ett pågående arbete. Ett toleransprojekt genomförs i tre skolor liksom satsningen på digitala berättelser, där ungdomar får beskriva vad som är viktigt för dem. Vi diskuterar dessutom ett demokratiprojekt med kulturen som grund. Under hösten 2005 genomför vi ca 25 utvecklingsprojekt där tankarna kring integration och mångkultur är levande.

Vi utvecklar också internationella samarbeten. Våra lärare och barn får skapa tillsammans med lärare och barn från andra länder. Vi sprider kunskap om vår barnsyn och vår relation till barnkonventionen. Bara i år når vi ut till ett dussin länder genom olika utbyten. En viktig del var det internationella seminariet med 40 deltagare från 10 länder som Kulturskolan arrangerade i maj och som syftade till att skapa ett internationellt nätverk kring dessa frågor.

Vad gör vi 2006?

Vi fortsätter arbeta på med allt det bra vi gör. Det innebär att vi gör minst lika mycket som i år. Det kommer antagligen också att

resultera i en hel del manifestationer. Allt detta hade antagligen skett utan det jippo som ett Mångkulturår är. Det är bra att det görs men för oss blir det "business as usual" med lite råge. Vi diskuterar att göra ett eget integrationsprogram för kulturskolan. Jag tycker vi ligger mycket långt framme.

Hans Skoglund

Kurdiska Biblioteket

Kurdiska Biblioteket invigdes 1997 med stöd från Stiftelsen Framtidens kultur, Stockholms stad samt Stockholm Europas kulturhuvudstad 1998. År 1999 fick biblioteket ett permanent stöd från Kulturdepartementet. Samma år bildades Stiftelsen Kurdiska Biblioteket, som är huvudman för biblioteket, vars styrelse består bl.a. av representanter från Kurdiska Riksförbundet, Kungliga Biblioteket, svensk biblioteksörening samt Referensgruppen för Kurdiska Biblioteket. Referensgruppen för Kurdiska Biblioteket består av medlemmar från olika universitet i världen, bl.a. USA, Ryssland, Frankrike, Tyskland, Holland och irakiska Kurdistan. Föreningen Kurdiska Bibliotekets Vänner bildades maj 1997 som ett stöd till Kurdiska Biblioteket.

Kurdiska Biblioteket planerar följande aktiviteter under Mångkulturåret 2006:

Den presenterade verksamhetsplaneringen, inte minst vad gäller Kurdisk musikotek och poesifestival förutsätter stöd för att genomföras. Kurdiska Biblioteket kommer att söka stöd från olika institutioner för att genomföra de planerade aktiviteterna.

Ett kurdiskt musikotek – med ca. över 2 000 titlar av audiokassetter och –CD. Den största och enda samlingen av kurdisk musik kommer genom denna avdelning erbjudas åt allmänheten. Sveriges radio och Utbildningsradio har redan tagit del av denna samling för sina olika program.

En kurdisk musikfestival – med kurdiska musiker vid invigningen är också planerade.

En kurdisk poesiافتon – med svensk översättning i samarbete med Svenska PEN och Sveriges Författarförbund, Radio Zayeale (kur-

diska redaktionen av SR) samt Kurdistans författarförening i Kurdistan. Framstående kurdiska poeter som är verksamma i olika länder bl.a. i Europa kommer att bjudas in: Abdullah Pashew (Finland), Choman Hardi (England), Sherko Bekas (Kurdistan), Arjen Ari (Turkiet), Berken Bereh (Turkiet) och poeter bosatta i Sverige såsom Rafiq Saber, Handreen, Selwa Guli, Ahmed Huseyni, m.m. Översättningarna av dikterna kommer att utges i bokform för att nå till en bredare publik.

Utställningar – Gravyrer om kurder och Kurdistan vid två olika tillfälle med olika tema, bla. folkdräkter, städer. En samling konstutställning om Halabja i samband med årsdagen för Halabja den 16 mars.

FÖRFATTARMÖTE – med olika, under året aktuella, kurdiska författare.

Våra sedvanliga aktiviteter vad gäller utlåning av böcker men även musikprodukter samt ta emot olika grupper för studiebesök fortsätter som vanligt.

Nedim Dagdeviren
Föreståndare för Kurdiska Biblioteket
Länsstyrelsen i Stockholms län

Plattform för integration och tillväxt i Stockholms län

Integration Stockholm är en breddning och vidareutveckling av det tidigare kommunala samverkansorganet Alliansen. Plattformen är en mobilisering av aktörer i regionen och vänder sig till alla som arbetar för att skapa förutsättningar för bättre integration. Insatserna kommer att initieras och drivas 2006–2007.

För att lyckas är det mycket angeläget att ta in alla tidigare erfarenheter på ett så tidigt stadium som möjligt i processen. Det finns många bra arbetsverktyg och metoder på olika organisatoriska nivåer inom både offentlig sektor och näringsliv. Plattformen ska inventera allt bra som har gjorts, summera erfarenheter, exponera goda modeller och projekt samt implementera ”nygamla” grepp i de hindrande strukturerna. Målet är att åstadkomma långsiktigt hållbara effekter av dessa insatser.

Syftet med en gemensam plattform är ett integrerat län i tillväxt och välfärd. Målet är att till år 2008 skapa en sammanhållen regional strategi för integration och tillväxt så att regionen tar till vara den potential och kompetens som finns hos människor med utländsk

bakgrund samt att processen mot etablering i samhället genom egen försörjning löper friktionsfritt ur den enskildes synvinkel.

Genom en regional implementering av fungerande metoder och spridning av goda erfarenheter kommer plattformen att verka för att alla som ofrivilligt står utanför arbetsmarknaden, eller möter hinder på sin väg in, ges möjlighet till inträde i det svenska samhället genom arbete, utbildning eller företagande.

Integration en viktig fråga för Stockholms län

Enligt en OECD-undersökning är skillnaden i anställningsgrad mellan utländska och svenska män 22 procent – det högsta gapet inom alla OECD-länderna. Liknande resultat, men för kvinnor, visar JämO:s undersökning som konstaterar att invandrade kvinnor har en högre arbetslöshet än svenska kvinnor.

Faktum är att om andelen personer med utländsk bakgrund i Stockholms län hade samma sysselsättningsgrad som etniska svenskar skulle ytterligare 50 000 personer i länet vara i arbete.

Att komma till rätta med problemen kräver ett ökat regionalt samarbete. Förbättringar kan bara åstadkommas om kommuner, myndigheter och företrädare för näringsliv är beredda att samverka.

Koppling till regionala planer

Regional Plattform för integration och tillväxt utgår från de ambitioner som uttrycks i Regeringskansliets riktlinjer för sysselsättning, RUFs och det regionala tillväxtprogrammet för Stockholms län (RTP). Ambitionen är att Plattformen ska bidra till nya förbättrade strategier för integration i regionen, och få genomslag såväl i styrdokumentet RUFs som i implementering av åtgärder i RTP under pågående programperiod.

Partnerskap för tillväxt och integration

Plattformen bygger på samverkan mellan regionala parter som gemensamt ämnar satsa resurser på viktiga insatser som leder till bättre sysselsättning och integration i regionen. Det aktiva partnerskapet är en nyckel till plattformens positiva mottagande och lyckat genomförande av insatser.

I partnerskapet ingår Länsstyrelsen i Stockholms län tillsammans med Svenska ESF-rådet, Migrationsverket, Integrationsverket, Länsarbetsnämnden, Kommunförbundet Stockholms län, Stockholms läns landsting Styrelses Förvaltning och Regionplane- och trafikkontoret, Stockholms stad, Företagarna samt LO. Bildandet av partnerskapet öppnar också möjligheten att genom ESF-rådet delfinansiera nydanande integrationsprojekt med totalt 110 miljoner kronor.

Plattformens sex programområden

Etablering genom utbildning och arbete

Programområdet kommer att arbeta med att belysa och arbeta för att eliminera strukturella fel, ta fram fungerande metoder och verktyg för operativ samverkan som underlättar vägar till sysselsättning så att kompetens hos personer med utländsk bakgrund, såväl nyanlända som icke nyanlända, tas till vara.

Demokrati, ickediskriminering och mångfald

Diskrimineringen på arbetsmarknaden och övriga samhällsområden är ett hinder för integration och tillväxt i regionen. Den leder till förluster för både individen och samhället.

Plattformen ska i samverkan med aktörer och det civila samhället förebygga och motverka etnisk diskriminering som en hindrande faktor på väg till och inne i arbetslivet.

Mångfaldsarbetet berör såväl offentlig sektor som det privata näringslivet i sin arbetsgivarroll. Ambitionen med insatserna är att öka mångfalden inom sina organisationer, och därigenom uppnå målsättningen att öka sysselsättningen bland personer med invandrare.

Information och erfarenhetsutbyte, EU-frågor

Programområdet ansvarar för att samordna och sprida de strategier och kunskaper som ska vara gemensamma för länet.

Entreprenörskap

Stockholmsregionen måste bli bättre på att ta till vara initiativkraften, idéerna och kunskaperna om andra länder som finns hos personer som har kommit till Sverige från andra länder. Entreprenörskap inriktar sig främst på att aktivt medverka till att det startas nya företag av dessa personer. Det bidrar till tillväxten i regionen, och ökar möjligheterna att bli ett näringslivsnav i Östersjöregionen.

Hälsofrågor

Människor med utländsk bakgrund har ett högre ohälsotal än befolkningsgenomsnittet. Det kan vara traumatiska upplevelser före och under flykten som inte bearbetats, men lika ofta är det en utdragen och depressiv väntan under den första tiden i Sverige som minskat motståndskraften. Det finns en rad insatser som ska utredas och som kan bli aktuella under perioden:

- insatser för att tidigt erbjuda vård till personer med hälsoproblem relaterade till flykten från hemlandet.
- friskvård och förebyggande insatser
- ökad mångfald inom sjukvården
- ökad interkulturell kompetens inom sjukvården

Boende

Boendesituationen i länet är problematisk oavsett var man kommer ifrån. Men liksom på arbetsmarknaden tenderar hindren att vara större för personer med utländsk bakgrund än för infödda svenskar. Programområdet ska undersöka vad som kan göras för att öka rörligheten på bostadsmarknaden i regionen. En ökad rörlighet skulle underlätta såväl rekrytering som arbetssökande.

Förslag på aktiviteter, beslut i september 2005

Rådslaget Integration Stockholm 2005, konferens

Datum: lördagen den 8 oktober. Syfte: spridning, attitydpåverkan

- engagera det civila samhället i plattformens arbete
- förankring av Plattformen hos frivilliga organisationer
- få fram idéer och samarbetsförslag

Målgrupp: NGO

Mobilisering för ett fritt län, konferens

Datum: tisdagen den 22 november 2005. Syfte: spridning av Plattformens budskap om effektivare, tillväxtskapande integration i regionen genom samarbete mellan näringslivet och offentlig sektor
Målgrupp: beslutsfattare

Icke-diskrimineringsarbete i praktiken, projekt

Attitydpåverkan offentlig sektor

Kostnader för diskriminering på arbetsmarknaden i Stockholms län, projekt

Attitydpåverkan offentlig sektor

Antidiskrimineringsklausuler vid upphandling, projekt

Attitydpåverkan offentlig sektor

Positiv lika-behandling, projekt

Attitydpåverkan offentlig sektor

Effektiv mångfaldsarbete på kommuner, projekt

Utveckling och aktivering av arbete med mångfaldsplaner i regionens kommuner

Mångfald som tillväxtfaktor på företagen, projekt

Engagera näringslivet i attitydpåverkanskampanj via två stora ESF medfinansierade projekt.

Mediernas medverkan till integrationen i regionen, kampanj

Attitydpåverkan, medier

Strukturförändringar i vården för bättre hälsa, projekt

I samarbete med SLL inventera mottagningsmetoder i länet, arbeta med strukturförändringar och spridning av budskapet om hälsoin-
troduktionens konsekvenser och betydelse för integration och arbetsmarknad.

Insatser på etablering genom utbildning och arbete

Nyanlända:

- Ett regionalt partnerskap för introduktionsinsatser i länet skapas inom projektiden.
- Regional statistik tas fram under projektiden över antalet personer som når egen försörjning efter en tvåårsperiod f. o. m. att uppehållstillstånd beviljats. Statistiken ska omfatta både flyktingar och andra nyanlända.
- Alla länets kommuner ska delta i någon form av regionala samarbetsprojekt kring introduktion och svenskinläring - plattformen ska medverka till att samarbeten i skapas
- Inventering och förslag till olika alternativa introduktionsformer oavsett var man bor i länet tas fram

Icke nyanlända:

- Framgångsrika metoder ska spridas och implementerats på regional nivå.

- Arbetsgivare, både från privata och offentliga sektorn, deltar i regionala samarbetsprojekt kring rättvis rekrytering
- En kartläggning och behovsanalys genomförs

Insatser på Entreprenörskap

- Finansiering och försäkringsfrågor ”Finans”
- Internationell entreprenörskapscenter ”Mötesplats”
- ”Företagarkompass” på engelska och lättsvenska för nyanlända i Stockholms län

Kontakt

Plattformsledare
Iwona Preis

Etablering & mångfald
Katarina Gürsoy

Pär Skoglund
Demokrati, icke diskriminering
Lena Söderholm Kalmendal

Entreprenörskap
Sam Yildirim

Hälsa
Iwona Preis

Integration Stockholm är en regional plattform för integration och tillväxt i Stockholms län.

Genom implementering av fungerande metoder, spridning av goda exempel och tillvaratagande av nya initiativ organiserade från fältet kommer Plattformen att verka för att det senast år 2008 finns upparbetade regionala strategier för integrationsarbetet i länet.

Integration Stockholm finansieras av Länsstyrelsen och Svenska ESF Rådet i Stockholms län.

Myndigheten för Skolutveckling

Myndigheten för Skolutveckling har som ett av sina huvuduppdrag att arbeta för att förbättra förskole- och skolsituationen i segregerade områden. Myndighetens uppdrag riktar sig till segregerade områden där eleverna har svårt att nå målen för undervisningen. Fokus blir därför huvudsakligen på områden i storstäderna. Myndigheten arbetar med såväl riktade insatser i dessa områden som generella insatser för att stärka kommuners och skolors förutsättningar att utveckla kvalitén och höja måluppfyllelsen i skolan.

Myndigheten för skolutveckling kommer under verksamhetsåret 2006 att genomföra flera insatser som rör det mångkulturella samhället ur flera aspekter.

I samarbete med Dramaten och Stockholms Stadsteater och i samverkan med Stockholms kultur- och utbildningsförvaltningar inleds ett utvecklingsprojekt med kompetensutveckling för lärare och elever i myndighetens dialogkommuner kring arabisk kultur och dramatiskt skrivande.

En konferens som belyser kultur och estetik i förskola och skola genomförs där Storuman, Arvidsjaur, Arjeplog samt Vilhelmina kommun tillsammans med länskonstkonsulenterna och förvaltnings- och kulturchefer är involverade.

Malmö Högskola kommer på uppdrag av myndigheten att producera ett stödmaterial om media- estetik- pedagogik och livskunskap.

En dokumentärfilm produceras om ungdomar med funktionshinder. Detta sker i samverkan med SIT och SISUS och i samverkan med Unga Allergiker, RBU och Skrivknuten.

I tjänsten

Kristina Wester
Staben

Mångkulturellt centrum

Preliminär lista på idéer och åtaganden som kommer att genomföras under Mångkulturåret 2006:

Utställningar

“Kvinnliga rum”

Ett samarbetsprojekt med föreningen Konstnärer för Afrika. Medverkande konstnärer från Wiks folkhögskola och Arts and Media Access Center (AMAC) i Kapstaden håller även workshops under utställningstiden. Projektet redovisas i en utställning med visuell konst och hantverk på Fittja gård. 26 januari – 12 mars 2006

"God smak"

Utställning om design och mångkultur i samarbete med Malmö museer. Utställningen God smak söker svar på frågor och diskuterar smak ur ett maktperspektiv.
2 april – 17 september 2006

“Norra Botkyrka”

Utställning om en plats och dess äldre och samtida historia. Fotografier och berättelser. Minnen och glömska. Samtid och framtid. 8 oktober – 9 april (2007)

Galleriprogram med 5–6 mindre utställningar kommer att visas på Fittja gård.

Vandringsutställningar

“Svart Gips – Vitt folkhem”

Utställningen kommer att visas på olika platser under året (bl.a. Kulturen i Lund). Utställningen passar för mindre lokaler och kommer att erbjudas till olika kulturinstitutioner under året.

“Första generationen” av Ester Shalev-Gerz.

Denna utställning bygger på en utveckling av ett konstverk som konstnären gjort för Mångkulturellt centrum i Fittja gård. Genom omarbetningen kommer verket att turneläggas internationellt under året i samarbete med Svenska institutet. I projektet kommer

även en bok att framställas med översatta texter och bilder på verket. Verket planeras att visas på fem platser under året.

Utbildning

Utbildningsverksamheten fokuserar på att erbjuda *studiedagar kring mångfaldsfrågor* för kultursektorn, andra offentliga verksamheter samt näringslivet. Boken "Tid för Mångfald" och "Mångfald i kulturlivet" utgör en del av innehållet i utbildningsarbetet.

Vidare kommer ett *internationellt seminarium/konferens* att anordnas i oktober med fokus på kulturell mångfald. I samband med konferensen kommer en bok med huvudtalarnas texter att framtas. Arbetet leds av professor Ella Johannson, etnolog och Mikael Morberg, utbildningsledare på Mångkulturellt centrum.

Publicering

Följande böcker och skrifter planeras för utgivning på centret:

- Teoretisk reflektion kring kulturell mångfald. Utgivning sker i oktober i samband med ovanstående internationella seminarium.
- Flerspråkig bok om "Första generationen".
- Norra Botkyrka – bok och Memoryspel
- Mångkulturella almanackan i samarbete med Svensk Handel trycks i ca. 20 000 ex.

Publiceringsprojekt som påbörjas under året:

- Erfarenheter av lokalt förankringsarbete
- Natur och Kultur – texter från ett etnobiologiskt seminarium
- En kokbok från Tavernan

Dokumentation

- Projektet Helger och Högtider i mångfaldens Sverige fortsätter med en fördjupning och framtagning av bokmanus. Projektet fokuserar på hur olika högtider, helger och traditioner firas och

uppmärksammas av olika grupper i Sverige. Migration är i centrum för processen.

Fittja gård

- Projektet platsspecifik experimentell betong är ett samarbete med KTH:s kurs i betong expanderar Tavernans utemiljö på Fittja gård 2006.
- En profilerad programverksamhet kring lokal kultur kommer att fördjupas. Samarbetet med ABF.

Samarbete med Botkyrka kommun och andra

- Mångkulturellt centrum kommer att ingå samarbete med Botkyrka kommun under året och förstärka den lokala satsningen där det är möjligt att spela en insats. Vidare har centret flera regionala och nationella kontakter med aktörer som kommer att aktualiseras i olika mindre projekt och programpunkter.

För att få en god effekt på det innehåll som beskrivits ovan kommer det att ställa ökade krav på informations- och marknadsföringsinsatser. På centrets hemsida: www.mkc.botkyrka.se går det att följa verksamheten i sin helhet.

Kontaktperson: Leif Magnusson
www.mkc.botkyrka.se

Nacka kommun

Det finns en hel del idéer och planer på aktiviteter och verksamheter nästa år. Utöver nedan aktiviteter så kommer många mångkultur- och mångfaldsprojekt som redan är igång i Nacka att fortsätta under nästa år (och åren framöver). T.ex. "bor" Stockholms läns mångkulturkonsulent i Dieselverkstaden vilket gör att Nacka kulturcentrum tillsammans med mångkulturkonsulenten kommer att samarrangera seminarier kring mångkultur samt erbjuda musik från när och fjärran under året (diskussioner förs också om möjligheten att husera 2006 års African Festival på Dieselverkstaden).

Och Fisksätra bibliotek kommer bl.a. att fortsätta samla in Fisksätraminnen till sitt lokala arkiv.

Kontaktperson:

Maria Jacobsson, Sakkunnig i kulturfrågor

Nobelmuseet, Stockholm

Planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006
Nobelmuseet vill försöka nå ut till grupper som normalt inte besöker museer och har initierat fyra olika projekt som riktas i första hand till barn och ungdomar i Stockholms förorter.

Inför och under Mångkulturåret 2006 avser Nobelmuseet genomföra nedanstående projekt:

- I samarbete med Rinkebyskolan avser Nobelmuseet att anställa praktikanter och praoelever. Redan i somras hade museet sex praktikanter från Rinkebyskolan som var och en arbetade i museet, museibutiken och museikafét under fyra veckor.
- I samarbete med Subtopia i Botkyrka och skolan i Botkyrka kommun kommer Nobelmuseet att starta ett långsiktigt projekt med elever i låg-, mellan- och högstadiet. Museet kommer att ha verksamhet i skolan och kommunen och förhoppningen är att barn och ungdomars nyfikenhet och kreativitet skall väckas.
- I samarbete med sfi- (svenska för invandrare) lärare vill museets pedagoger utveckla en verksamhet riktad till sfi-elever. Nobelmuseet fungerar som undervisningsmiljö.
- Nobelmuseet planerar att föra ut sina årliga (2 ggr/år) "Öppet Bus" evenemang till en plats utanför innerstan. "Öppet Bus" vänder sig till barn och vill genom enklare experiment visa vad fysik, kemi och medicin kan innebära.

Kontaktperson:

Svante Lindqvist

Museichef, professor

Människobiblioteket:

Idéen är inspirerad av projekt som genomförts på bibliotek i både Danmark och Norge där man streckkodat människor för utlåning för att på så sätt skapa utrymme för möten, diskussioner och reflektioner kring våra olika fördomar – låna en fördom och bli av med den.

Tidsperiod: Våren 2006.

Plats: Biblioteken i Nacka.

Hur aktiviteterna kommer att genomföras: Ett projekt med positivt fokus på mångfald snarare än mångkultur. Förslaget grundar sig på 9 ledord – kön, sexualitet, etnicitet, ålder, religion, kropp, intresse, ideal och ansvar – och de utlåningsobjekt (fördomar och människotyper) som skulle kunna lånas är: Kvinnlig polis/militär, Manlig fotbollssupporter, Aktiv pensionär, Muslim, Vegan, Kroppsfixerad (bulimiker/anorektiker/ kroppsbyggare/tjock/smal), Transsexuell/queere.

Samarbetsprojekt med Clowner utan gränser och Röda korsets Folkhögskola.

Innehållet i arbetet fokuserar på att skapa möten mellan olika världar, hur det är att växa upp i olika kulturer under olika förutsättningar. T.ex genom att fördjupa sig i samtida frågor som lycka, trygghet, drömmar, framtid, m.m., frågeställningar som kretsar kring unga människors liv.

Tidsperiod: Våren 2006 (förberedelser under hösten 2005 där lärare får fortbildning och fadderklasser utses bl.a.)

Plats: Diesel-verkstaden

Hur aktiviteterna kommer att genomföras: Röda korsets Folkhögskola producerar, via Världens Barn-kursen, en utställning baserad på upplevelser i Filippinerna samt resultatet av det undersökande projekt som man gjort tillsammans med "fadderklasser" i Nacka och Filippinerna. Världens Barn-kursen bemannar och visar utställningen för andra klasser i Nacka skolor, upp till fyra grupper/dag under vecka 16–17 2006. Clowner utan gränser möter en bred publik med föreställningar i Nacka och med hjälp av en referensgrupp av lärare, finna ett upplägg som passar skolan kring: kunskapsinhämtning, erfarenhetsutbyte, uppföljning av resan via webb eller annan information samt utvärdering av arbetsformen. Före-

ställningarna är ”nycirkusreseskildring” som varvar nycirkus, föreläsning, värderingsövningar och dokumentärfilm med personliga reflektioner över det egna personliga engagemanget och bygger på den senaste resan till flyktinglägren i Jordanien, Syrien och Libanon.

Här är jag – i Sverige idag! (i samarbete med Föreningen Barnkulturcentra i Sverige).

- Ge barn och unga redskap och tekniker att berätta (muntligt och på andra sätt)
- Jobba vidare på barnens fördomsfria inställning till klasskompisar från andra kulturer
- Undvika schabloner
- Stärka identitet hos eleverna/individerna
- Behandla frågor konstnärligt
- Motverka vuxnas syn och fördomar på främlingar och invandrare
- Utgå från FN:s barnkonvention och barnens rätt till olika uttryck/språk
- Involvera Skolplanens syn på kultur och skapande
- Synliggöra mångfald bland barn/ungdomar
- Lyfta det egna, unika skapande som görs bland barn och unga inom barnkulturcentrat
- Utgå från regeringsdirektiv för Mångkulturåret 2006

Tidsperiod: Hela 2006

Plats: Diesel-verkstan

Hur aktiviteterna kommer att genomföras: Kurser i ”Muntligt berättande” för personal, verkstäder i muntligt berättande för skolår 4 (eller andra årskullar), berättarfestival, berättarstafett, ”Digital storytelling”, bildtapet (typ Bayeuxtapeten eller surrealisterna). Fokusera/koncentrera arbetet till några skolor?

Mandinka-berättelser

(ett samarbete mellan Marionettmuseet, Gambiska föreningen, Internationella skolan, Fisksätra bibliotek och Fisksätra kultur-förening)

Tidsperiod: 2006

Plats: Fisksätra bibliotek

Hur aktiviteterna kommer att genomföras: Aktiviteten är en del av Berättaråret 2006. Kompetensutbildning för vuxna inom projektet "Språk som rikedom". En kurs i sagoberättande för intresserade lärare i Fisksättras skolor; Internationella skolan och Lännskolan. Program med Mandinka berättelser på biblioteket. Arbetet leder till föreställningar för barn och allmänhet. Utställning av instrument och musikföreställning.

En utställning kring boken "Journey through Islamic Art"

Utställningen produceras av UR(?), Mångkulturellt Centrum och Stockholms läns museum är intresserade av att utveckla detta, tillsammans med biblioteken. Rinkeby bibliotek, Fisksätra bibliotek samt norska och danska bibliotek står som första mottagare av en färdig utställning

Tidsperiod: 2006 (En förstudie till utställningen genomförs av Luisa Burga, peruansk arkitekt från museiutbildningen i Göteborg, under hösten 2005)

Plats: Fisksätra bibliotek

Hur aktiviteterna kommer att genomföras: Kompetensutveckling kring islamsk kultur för vuxna. En handbok ska tas fram för att ge exempel på hur lärare kan använda utställningen. Handboken är tänkt att t.ex. innehålla klippark och spel.

Norden i Fokus

Nordisk graffiti & rap – utställning, konsert, workshop och samtal i Rinkeby

Hösten 2006 planerar Norden i Fokus att ordna en utställning med nordisk graffiti i Rinkeby. Fem nordiska graffitimålare skapar en gemensam utställning på plats. I samband med vernissagen ordnas en konsert med kända nordiska rapmusiker. Den dansk-isländska rapgruppen Hæsta Hendin har kontaktats.

Några av konstnärerna kommer även att hålla i en workshop, där deltagarna får prova på att måla graffiti. Workshopen vänder sig i första hand till boende i Rinkeby med omnejd. Eventuellt håller vi även workshops med anknytning till Danmarks Radios projekt om rap för ungdomar.

Ett större seminarium ordnas för att diskutera graffitins roll i samhället. Representanter för olika åsikter, tankegångar och nordiska länder möts.

Genom projektet vill Norden i Fokus lyfta fram det samarbete som finns mellan graffitikonstnärer i Norden. Det finns också en unik nordisk stil inom graffiti som uppmärksammas. I utställning, workshop och seminarium involveras personer med olika kulturella bakgrunder.

Konstnären Pärre Andreasson föreslås bli konstnärlig ledare för projektet. Samarbetspart i Rinkeby är Björn Gardarsson på Rinkeby Folkets hus.

Mer information:

www.nordenifokus.se

www.ruskig.com

www.rinkebyfolketshus.com

Minoritetskulturer i Norden – språk, identitet och litteratur

I samband med utställning Nordiska röster på Nordiska museet planerar Norden i Fokus att genomföra sex föreläsningar under perioden januari till april 2006. Det gemensamma temat för seminarierna är ”Minoritetskulturer i Norden – språk, identitet och litteratur”. Genom att bjuda in författare från olika minoritetskulturer till ett samtal kring språk, identitet, litteratur, samhälle och kulturhistoria vill vi öka kunskapen om Norden och Nordens minoritetskulturer.

Till grund för seminarierna och utställningen ligger antologin *Nordic Voices*, producerad av Nordbok i augusti 2005.

Seminarierna vänder sig till en bred målgrupp: samhälls- och kulturintresserade människor, kulturjournalister, språkstudierande och människor med erfarenhet av att leva i en minoritetskultur.

Eftermiddagsföreläsningarna kommer äga rum på Nordiska museet vid sex tillfällen under våren, med efterföljande visning av utställningen.

Föreningen Norden planerar att genomföra programmen även på andra orter i Sverige. Varje nordisk medverkande erbjuds att framträda på ytterligare en ort i samband med programmet.

Norden i Fokus, Nordiska museet och Föreningen Norden deltar som samarbetspartner i projektet.

Mer information:

www.nordenifokus.se

www.nordiskamuseet.se

www.norden.se

www.nordbok.org

Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet NBV

Några centrala projekt:

CMO-Centrum mot olikfientlighet, där vi samlar duktiga föreläsare med personliga erfarenheter, fakta och kunskaper om nazism, rasism, missbruk, kriminalitet och fördomar mot ex. Islam. Vi skräddarsyr föreläsningar och hittar rätt föreläsare till rätt forum. ”Alla har fördomar, men när fördomar blir hat och diskriminering måste vi agera”.

Nolltolerans, där vi satsar på ett material, som heter *UNG och Kung*, som vänder sig till tonårsföräldrar. Vi arbetar där med seminariedagar och föreläsningar. Detta följs upp med studiecirklar, som ger kunskap om fördomar, ungdomskulturer, mobbing och droger. Projektet drivs tillsammans med bosniska och svenska organisationer.

Den svenska koden, där vi satsar på att öka förståelsen för vilka barriärer man kan stöta på, när man vill ta sig in i det svenska samhället. Vi samarbetar med författarna till böckerna *Den svenska koden* och *Att växa upp i Sverige*.

Re:orient

Re:Orient-festival 2006

Sommaren inleds som alltid med ljuvliga Re:Orient-festivalen. Vi bringar orientens stjärnor till Stockholm i en festival den 8 – 11 juni.

Re:Orient Club

Underbara sheikher, gudomliga divor och alla andra – nu är det dags att fästa glitter i turbanerna och ta sig till Re:Orient Club. Varannan lördag, vår som höst, spelar gäst-dj:s eller våra kära hus-djs från Multikulti Orientens bästa hits, shaabi, räi och bhangra och Bollywood. Leendena är breda och dansgolvet är hett!

Re:Orient i Vadstena – Kärlekens dårar

Under en sommarfestival i Vadstena genomför Re:Orient, i samarbete med Vadstena Akademin, den 10 – 12 augusti en musikalisk och religionshistorisk undersökning av den judiska, kristna och islamiska mystiken. I föreläsningar, samtal och konserter presenteras mystikens historia och utveckling i dessa tre "Bokens religioner" ända fram till dagens andliga kommersialism.

Cecilia Hörnell
Re:Orient

Riksföreningen för Folkmusik och Dans (RfoD)

Riksföreningen för Folkmusik och Dans, RfoD ser fram emot Mångkulturåret. Vi har i vår verksamhet, våra medlemmar och inte minst i Stallet – folk och världsmusik goda resurser för att bidra till ett framgångsrikt Mångkulturår. Det finns stora brister och behov inom kulturlivet. Vi hoppas och tror att Mångkulturåret kan bli ett positivt steg mot ökad jämlikhet och mera mångfald.

Vi försöker nedan redogöra för våra planer inför nästa år. En viktig aspekt för en liten organisation är att vår framförhållning är alltför liten och mycket av det som ska göras nästa år ännu inte finns färdigplanerat eller beslutat. Mycket avgörs av de anslag vi får som beslutas först omkring årsskiftet och de extra projektmedel som kan erhållas.

Mångkultur i det fria kulturlivet

RfoD anser ett mångkulturellt kulturliv mest effektivt främjas, om de aktörer stärks, som redan arbetar aktivt med mångkultur och

mångfald, oberoende av dekret utifrån / uppifrån. De flesta sådana aktörer finns i det fria kulturlivet. Samtidigt som samhället vill skapa rättvisa genom att betona mångkultur har man i flera år försvagat de fria aktörernas – organisationers verksamhetsförutsättningar.

Alla i det fria kulturlivet är inte lika engagerade och lika aktiva kring mångkultur. Det finns stora skillnader mellan aktörer, ibland inom samma organisation i olika delar av landet, bland centrumbildningar, arrangörsorganisationer och andra.

RFoD är en mångkulturell organisation

Riksföreningen för Folkmusik och Dans, RFoD är sedan starten 1981 en mångkulturell organisation. Vi har erfarenhet av att arbeta för att kulturområdet folkmusik och folkdans skall erkännas som professionell kultur. Sedan mitten av 1990-talet har organisationen haft ett ökat fokus på invandrades tillgång till kulturlivet. Problemen är likartade för dem som arbetar med traditionell kultur. Erfarenheter av marginalisering är lika starka oberoende av om man arbetar med folkmusik och dans från Värmland eller från Baluchistan. RFoD önskar fler medlemmar med invandrarbakgrund. Vi vill med olika medel arbeta för att musiker och dansare som arbetar med relation till traditionell kultur organiserar sig i RFoD och använder organisationen som resurs för ett ökat utrymme i svenskt kulturliv.

RFoD representerar en modern ideologi kring folkmusik och folkdans. Den betonar att tradition alltid förändras och detta måste bejakas om kulturen ska leva och fungera i ett modernt samhälle. Med hjälp av dokumentation, utbildning, scener – professionella artister och pedagoger kan folk- och världsmusik, folk- och världsdans ha en stor betydelse i ett samtida kulturliv. RFoD står i opposition till dem som vill stoppa utveckling, låsa in kulturer i etniskt avgränsade miljöer. Vi bejakar samtidigt mångfald. Det är upp till var och en om den vill bevara, upprepa eller nyskapa folkmusik och dans.

RFoD arbetar för bättre villkor både för professionellt-, amatör- och socialt kulturutövande.

Folkmusik- och dansåret 1990 var ett viktigt steg i professionaliseringsprocessen. RFoD var en av initiativtagarna och drivande i

genomförandet av året. Vi tillhandahåller gärna utvärderingar från detta år.

Stallet folk och världsmusik

RFoD formulerade idén om skapandet av en fast scen för folk och världsmusik 1994. Drygt sex år senare, den 11 november 2000 öppnade Stallet – folk och världsmusik. Stallets bedriver mångkulturell programverksamhet med många kvinnliga och invandrade artister. Stallets program bygger först och främst på artister från Sverige. På fem år har Stallet etablerats som en känd scen i Stockholm. Stallet bedriver både program på kvällstid för en vuxenpublik och presenterar på dagtid program för barn och ungdomar. Barn- och ungdomsdelen av verksamheten är dock alltför liten. Stallet befinner sig i år under en stark ekonomisk press. Verksamheten har från starten varit underfinansierad och delvis byggt på RFoD förmåga att samordna verksamheten med riksorganisationens verksamhet och olika projekt. Det har dock blivit svårare att vinna gehör för projekt i kulturlivet. Under innevarande år minskar verksamheten, marknadsföringen och förmågan att avlöna artisterna som uppträder. Vi har mött stor förståelse när problemen har presenterats för Kulturrådet, Stockholms stad och Stockholms läns landsting. Vi hoppas därför på ökade anslag inför Mångkulturåret.

Stallet och RFoD-Stockholm har en viktig funktion i att stödja och utveckla verksamheter tillsammans med olika lokala aktörer – föreningar med inriktning på olika kulturformer, invandrarföreningar och enskilda. Aktiviteter så som Tangofestival, Flamencofestival, Korafestival, Zisel, Norrbottendagar, Hälsingedagar samverkan med enskilda kulturföreningar bidrar till utveckling av arrangörskompetens, ger synlighet hos allmänheten och stärker mångfalden i kulturlivet. Under nästa år planeras bl.a. nya festivaler i samverkan på olika teman:

- Tangofestival
- Flamencofestival
- Korafestival
- Klezmerdagar
- Zisel –minoritetskulturer
- Västafrikansk dans

Utöver den ordinarie mångkulturella verksamheten planerar Stallet och RFoD-Stockholm särskilda projekt inför nästa år och kommer att söka särskilda anslag för dessa.

- Proffs?! – Folk- och världsmusik, folk- och världsdans som yrke. Är en seminarieserie med RFoD som initiativtagare, startar i höst och kommer att pågå in på nästa år. Den genomförs i samverkan med Länsmusiken i Stockholm och Stockholms mångkulturkonsulent och får stöd från STIM, Musikcentrum m.fl.aktörer. Seminarierna syftar till att underlätta för kompetenta musiker att hitta bland de olika institutioner och handlingsätt som leder till möjligheten att vara verksam som professionell artist och pedagog.
- Demoscen för ungdomar – ökad samverkan med bl.a. utbildningar i musik och dans. Avsikten är att ungdomar själva ska driva denna verksamhet med stöd från Stallets producent och infrastruktur.
- Berättaråret 2006. RFoD har diskuterat med Fabula som vi redan samverkar med bl.a. kring en årlig berättarfestival att under 2006 söka särskilda medel för regelbunden berättarverksamhet på Stallet. Vi planerar att lämna en gemensam ansökan till Kulturrådet senare i år.
- Seminarieserie med arbetsnamnet Folkdans-Förebilder-Framtider som syftar till att diskutera behovet av utveckling och erkännande av folkdans både som professionell scenkonst och umgängesmedel. En viktig aspekt är att öka samverkan mellan utövare med olika inriktning inom världsdans – folkdans, att se vad som förenar och vad som skiljer.
- Modern och traditionell dans i förening med exempel från Afrika – samverkan kring ett projekt med Föreningen Världskultur i Västerås.

Arrangörer i hela landet

RFoD:s huvudverksamhet är att stimulera och stödja ideella musikarrangörer runt om i landet. RFoD fördelar bl.a. Kulturrådets stöd till arrangörer inom folk- och världsmusik. Vi anser att det finns ett stort behov av fler arrangörer som är specialister på världsmusik. Selam – en av landets starkaste arrangörer idag, startade med stöd från RFoD som en arbetsgrupp inom organisatio-

nen. RFoD har sökt medel bl.a. från Framtidens kultur för att stimulera framväxten av fler världsmusikarrangörer. Detta har tyvärr avslagits.

- RFoD har under flera år efterlyst fler turnéer med folk- och världsmusikartister. Vi har periodvis själva producerat turnéer med stöd från Kulturrådet och Rikskonserter för mindre ensembler. Vi har även samverkat kring turnéprojektet FRÖ, Folk Rock Ös – där unga musiker fick turnera med etablerade musikgrupper. Idag görs mycket få turnéer med i Sverige bosatta artister av Rikskonserter (se intervju med Sten Sandahl i Folkmusik & Dans nr 4 2005). Vi har förhoppningar om ökad samverkan med Rikskonserter och möjligen ökat stöd från Kulturrådet för turnéverksamhet 2006.
- Bättre information om artister och deras inriktning. Folk.nu (se nedan) kommer att ha en del som ska göra arrangörerna mer synliga.
- Arrangörsutbildning. RFoD har kontinuerligt genomfört sommarkurser för ideella musikarrangörer. Nästa års kurs kommer att bl.a. riktas till världsmusikarrangörer.

Professionella artister och pedagoger

RFoD har en lång bakgrund i att stärka möjligheter för artister och pedagoger att arbeta professionellt med folk- och världsmusik. Det handlar om att främja framväxten av utbildningar och att stärka infrastrukturer för professionellt arbete. Inför nästa år planeras följande.

- Proffs?! – Folk- och världsmusik, folk- och världsdans som yrke i Göteborg och Malmö. Vi har goda förhoppningar om att serien ska kunna inspirera till liknande aktiviteter i Malmö och Göteborg. Intresse finns bl.a. på Jeriko i Malmö och hos Musikcentrum i Göteborg.
- Folk.nu blir namnet på en ny förbättrad version av folkmusik-katalogen. Katalogen hör till RFoD:s basverksamhet men försätter projektmedel för att utvecklas och uppdateras. Våra ordinarie anslag räcker inte till för detta. Nu kommer en ny satsning på katalogen att genomföras med anledning av mångkulturåret i samverkan med Rikskonserter som avsatt 100 000 kr till utvecklingsarbete under innevarande år.

- Nätverk för folkmusik- och danspedagoger. Detta arbete har inletts för ett par år sedan på initiativ från enskilda pedagoger på musik- och kulturskolor. I brist på resurser har arbetet gått mycket långsamt framåt.
- Produktion av musikprogram för barn och ungdomar. RFoD har arbetat under lång tid tillsammans med länsmusiken i Gävleborg, Stockholm och Västragötaland med att utveckla ett projekt kring produktion av barnprogram med hög kvalitet. Tanken är att stödja musikgrupper med repetitionstid och produktionsresurser eftersom det idag inte finns sådana inom musiklivet. Länsmusiken och Rikskonserter köper i stort sett enbart in färdiga produktioner från musikgrupper. Det finns ett stort behov av fler barnprogram med hög kvalitet. En ansökan planeras att lämnas till Allmänna arvsfonden.
- RFoD genomför på försök Folkdansklasser – fortbildning för utbildade folkdansare och i samband med dessa Öppen dansscen med publik för stimulans och utveckling av nya koreografier.

Större manifestationer

- Grammisgala för folk- och världsmusik är ett förslag som RFoD utformat i samverkan med Riks-konserter. Tanken är att belöna framstående aktörer – inte enbart CD-produktioner utan även skickliga liveframföranden, kanske barnproduktioner, arrangörer ... En ansökan till Framtidens kultur har avslagits. Diskussioner ska dock forställa med bl.a. Sveriges Radio där liknande idéer diskuterats. Intresse för att stå som värdar för evenemanget finns både i Stockholm – Stallet / Rikskonserter och i Umeå.
- Stalletjubileum och invigning av Mångkulturåret. Stallet har som tidigare nämnts öppnats för fem år sedan. Diskussioner pågår med Rikskonserter om att manifesteras detta i början av 2006 också som en upptakt för Mångkulturåret på Stallet och Nybrokajen 11.
- Se även festivalerna som arrangeras i samverkan med Stallet som räknats upp ovan. Flera av dessa innehåller större evenemang på Södra Teatern, Dansens hus, Nybrokajen 11 eller Kulturhuset.

Pedagogiska material – Sikelej sa kamelen

RFoD har tidigare i samverkan med En bok för alla publicerat boken Tjuderuttan sa räven – Sång och danslekar från förr till nu. En dubbel CD har producerats till denna bok av RFoD. Boken har sålts i 25000 exemplar och är slutsåld på förlaget. En andra bok är planerad och vi hoppas denna ska kom-ma ut i slutet av detta år eller i början av nästa.

- Sikelej sa kamelen – Sång och danslekar från hela världen är titeln på den kommande boken som kommer att innehålla sånglekar som samlats in bland invandrare och gäster här i Sverige. De publiceras med musik på originalspråk och med en svensk tolkning.
- RFoD önskar producera en CD-skiva som skall kunna säljas tillsammans med boken. Resurser till CD-produktionen saknas idag.
- Sångeleksnätverket inom RFoD arbetar med workshops kring boken Sikelej sa kamelen runt om i landet – ofta i samverkan med andra aktörer bland annat länsmusikstiftelser.

Folkmusik & Dans – Kritisk tidskrift

RFoD ger ut tidskriften Folkmusik & Dans. Den tar upp kulturpolitiska frågor, debatterar ideologi och genrefrågor. Avsikten är att kritiskt analysera samhällets aktörer inom folk- och världsmusik, folk- och världsdans samt närstående områden. Den recenserar skivor, evenemang, presenterar och diskuterar forskning på området. Tidskriften har av ekonomiska skäl genomgått nedskärningar och i år produceras i praktiken enbart fyra av planerade sex nummer även om några är lite tjockare och presenteras som dubbelnummer.

Samverkan – nationellt och internationellt

RFoD medverkar och bygger nätverk både inom landet och internationellt. Det är viktigt för professionaliseringsprocessen inom folk- och världsmusik, folk- och världsdans med ett internationellt perspektiv. Inte minst behöver professionella artister en större arbetsmarknad än den som kan erbjudas dem i Sverige. Detta gör att internationellt nätverksarbete behöver uppmuntras och utveck-

las. Tyvärr saknar RFoD resurser för detta. Önskemål finns om att utveckla internationella turnéer med musik och dans. I första hand är det Norden som vi ser som arbetsmarknad och i andra hand Europa.

- RFoD har fått ett mindre anslag för att för Nordisk folkmusikkommitté utveckla hemsidan www.folknorth.org där folkmusiker presenteras på engelska. Vi har önskemål om att utveckla vidare denna hemsida och hoppas att projektet att skapa www.folk.nu ska bidra till detta och att fler väljer att även presentera sig på engelska i denna katalog.
- Nordiskt dansprojekt är under utveckling och är tänkt att presenteras i minst fyra nordiska länder. Här skall kombineras scenprogram, workshops och seminarier om folkdans i förändring. Ansökan kommer att lämnas till Nordisk kulturfond i februari 2006. Projektstart under hösten.

Regnbågsnationer – Samverkan Sverige-Sydafrika

RFoD arbetar med en ansökan för ett samarbetsprojekt med Sydafrika. Partners i Sverige blir bl.a. Folkmusikens hus i Rättvik.

- Ett tänkt inslag i projektet är att diskutera mångkultur och utveckla vår medvetenhet kring mångkulturella frågeställningar genom att ta del av erfarenheter från Sydafrika.

Lars Farago
Förbundssekreterare

Roslagsmuseet

Vi på Roslagsmuseet planerar att göra en stor satsning på Mångkulturåret med tanke på den stora mängd invandrare som finns i Norrtälje. Vi vill berätta om dagens invandrare i ljuset av gångna tiders invandrare till bruken i Roslagen, till Norrtälje och gevärsfaktoret – museibyggnaden – som grundades av Gustav III, invandringen från baltstaterna.

Vi kommer vidare att ha fotoutställning, textiltställning, en utställning med Kelimmattor, utställning av och med invandrarbarn som arbetar med återbruk m.m. Till sommaren kommer en kulturfestival att äga rum i museets trädgård med musiker från olika län-

der. Tanken är att överbrygga motsättningar mellan olika kulturer och generationer och att ge perspektiv på såväl dagens situation för invandrare som ur en historisk synvinkel.

Barbro Roxell
Stiftelsen Roslagsmuseet

Rådet för arkitektur, form och design

I enlighet med det av regeringen utlysta Mångkulturåret 2006 och kommittén för projektets samordnings inbjudan att medverka till att 2006 blir ett mångkulturår, kommer Rådet för arkitektur, form och design (Ku 2004:02) att arrangera ett seminarium på temat "Sverigebildens" under första kvartalet 2006.

Projektet kommer att genomföras i samarbete med Kommittén för Mångkulturåret 2006 samt ett antal myndigheter och organisationer som idag arbetar med frågor där tolkningar och uttryck för Sverigebildens på ett eller annat sätt är relevant i deras verksamhet.

Rådet är tillsatt av den Svenska regeringen och har varit verksamt sedan våren 2004. Rådet har till uppgift att främja utvecklingen inom arkitektur, form och design genom analyser, genom kunskapsutbyten och genom dialog. Rådet verkar i ett samtida perspektiv och frågor som rör mångkultur är en självklar del inom rådets prioriterade verksamhetsområden.

Lisa Daram
Projektledare
Rådet för arkitektur,
form och design

Jonas Olsson
Projektledare
Rådet för arkitektur,
form och design

Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige (SIOS)

SIOS medverkan under Mångkulturåret 2006

SIOS planerar att anordna en konferens med tillhörande debattpanel med den övergripande frågeställningen:

"Sverige, Monokulturellt eller Mångkulturellt samhälle"

Utgångspunkten för konferensen är att både "knyta samman" och "bryta mot varandra" två av de många synsätt som präglar diskussionen om dagens och framtidens mångkulturella Sverige.

Det ena synsättet bygger på att argumentet att vi proklamerat att Sverige är ett mångkulturellt samhälle inte räcker. En statisk betraktelse av den språkliga, kulturella, etniska och religiösa mångfalden gör inte ett samhälle mångkulturellt. Fortfarande verkar samhället sträva efter homogenitet och den i tid och otid återopade integrationspolitiken (tids- och sektorsbegränsat) i själva verket är ett verktyg i assimileringprocessen. Konsekvenserna av denna politik är tydliga eftersom språklig och kulturell pluralism är osynlig i hela samhället.

Det andra synsättet bygger på att Sverige kan bli ett mångkulturellt samhälle om politisk vilja finns. Detta kräver ett förändrat språk, utbildnings- och kulturpolitik som utgår från språklig och kulturell pluralism och genomsyrar hela samhället. Synliggörandet och erkännandet av de olika etniska minoriteterna och satsningar på deras kulturliv borde vara ett första steg i en långsiktig process för att få Sverige som ett mångkulturellt samhälle i ordets rätta bemärkelse.

Medverkande: Representanter från regeringen (ansvariga ministrar), kända kulturskribenter, forskare, m.fl.

För SIOS styrelse
Panos Oulis
ansvarig för språk och kulturfrågor

Solna stad

Redovisning av aktiviteter inom Solna stad under Mångkulturåret 2006

Solna Kulturskola

I vårt måldokument som avser 2006 kommer det ske en kompetensutveckling av kulturskolans personal för att få en ökad omvärldskunskap. Mångkulturområdet kommer att prioriteras. Detta innebär bland annat att kontakter, nätverk och vidareutbildning ska resultera i aktiva samarbeten inom olika ämnesområden och utvecklingsgrupper. Vi har under 2005 haft många tankar och funderingar på vad som är mångkultur, hur vi skapar mångkultur, vad som är vår kultur och "andras". Vi har också resonerat hur vi som en levande kulturinstitution måste vara öppna för, och delak-

tiga i, nya pedagogiska och strukturella sätt att arbeta för förändring. Vi har också haft flera forum där vi har diskuterat hur vi utmanar traditioner och konventioner och motverkar ett traditionalistiskt tänkande i frågor som rör tradition kontra mångkultur.

Personalen på Solna Kulturskola har i olika forum landat i diskussionen om att för att verkligen förändra så krävs nyrekrytering och en ytterligare etnisk och kulturell mångfald i kollegiet, detta finns med som en het diskussionspunkt i våra resonemang. Vi har börjat arbetet mot att skapa en kulturskola som kan matcha samhällets inre och yttre förändringar. Än så länge har framförallt börjat på idéstadiet och med tankearbete, men också i viss mån i projekt och evenemangsformer.

Projekt som planeras att genomföras under 2006

Det inledda samarbetet med Romska teaterungdomar från Ungern och samarbetet med Kulturskolans pedagoger och elever resulterade år 2005 i en lägervecka under augustimånad. Eftersom besöket och det gemensamma utbytet blev så otroligt lyckat kommer vi i samarbete med Romska föreningen att följa arbetet och skissa på nya samverkansformer. Ett annat internationellt samarbete som utreds och planeras är bildkonstprojektet i Estland. Internationella dansveckan som under 2005 har inneburit utbyte av pedagoger, nya dansstilar och förståelse för andra kulturer som tex. den nordafrikanska danstraditionen, kubansk och spansk, kommer att följas upp och vidareutvecklas under hösten 2006. Utifrån en mycket lyckad satsning i maj 2005 så följer vi under 2006 upp med en Mångkulturell fest. Detta kommer förhoppningsvis också ske i maj. Gästande musikgrupper, workshops, etc. stod på programmet 2005. Både utom och inomeuropeiska punkter och artister fanns med i programmet.

Vi har av tradition varje år genomfört två spelmansstämmor delvis i samarbete med Överjärva gård i Solna. Traditionen har varit att delvis ha en mångkulturell inriktning. Vi har i utvärderingar landat ner i frågor som "blir det mångkultur för att vi blandar in chilensk och irländsk folkmusik?". Vi tycker att detta är relevanta frågor för att kunna fortsätta i diskussionen om vår och andras kultur. När upphör distinktionerna och när ska vi sätta rubriken "Spelmansstämma" vars innehåll låter på olika sätt, det vill säga; en större bredd än den klassisk svenska folkmusiktraditionen.

Vi kommer även fortsättningsvis att ha två spelmansstämmor varje år i regi av Solna Kulturskola. Frågan är hur de kommer att utformas och vilken rubrik vi ska sätta. Utifrån våra fortsatta diskussioner om mångkultur så kommer våra framtida spelmansstämmor att få sin prägel. Detta står ännu skrivet i framtiden.

Biblioteket

Solna Stadsbibliotek kommer 2006 genomsyras av flera mångkulturella aktiviteter och evenemang som fortfarande är på planeringsstadiet. Författarbesök, musikcaféer, utställningar, föreläsningar för både personal och allmänhet kommer att präglade programutbudet hela året.

2006 års kulturkväll i Solna Centrum den 27 oktober kommer att satsa än mer på mångkulturen!

Under flera års tid har biblioteket i Solna C arrangerat en kulturkväll i oktober månad. Kvällen förlades de första åren till FN-dagen, just med tanke på den internationella och mångkulturella aspekten. Vi har t.ex. haft artister som spelat klezmer-musik, chilensk folkmusik, svensk-arabisk folkmusik och nu i år är det afrikanska tongångar.

Solnahallen

Just Debout Scandinavia 3–4 februari; Streetdanstävling
För femte året i rad arrangeras denna stora europeiska danstävling som startade i Paris och är ansedd som världens största i sitt slag. Just Debout Scandinavia blir en av flera deltävlingar och kommer locka många ungdomar från olika länder till Solna, och visa många danskulturer, såväl innan, under som efter tävlingsdagarna.

Kontaktperson:
Roger Markdalen
tf förvaltningschef
www.solna.se

Statens fastighetsverk (SFV)

Statens fastighetsverk (SFV) hör till de myndigheter som av regeringen inbjudits att delta i Mångkulturåret 2006. SFV förvaltar en stor del av det nationella kulturarvet i form av byggnader och mark. Vi är hyresvärd för flera av de myndigheter som har regeringens uppdrag att genomföra aktiviteter under Mångkulturåret, t. ex Världskulturmuseet.

Planering och uppförande av sådana nationella märkesbyggnader ger möjlighet och anledning att uppmärksamma den kulturella mångfalden.

Ett aktuellt projekt är parlamentsbyggnaden för Sametinget, där SFV har regeringens uppdrag att genomföra en arkitekttävling. Avsikten är att denna skall avgöras under våren 2006. Formen är (precis som för Världskulturmuseet) en tvåstegstävling, där det första steget är öppet för alla arkitekter. Ett stort intresse för tävlingen kan förväntas, både från arkitekter inom och utom landet och från massmedia och allmänheten. Tävlingen ger tillfälle att uppmärksamma och sprida kunskap om den samiska kulturen och bör på sikt kunna berika svensk arkitektur, inte bara med denna byggnad utan även genom vidare influenser.

Information om tävlingen finns på SFV:s hemsida www.sfv.se.

De fem förslag som går vidare till andra etappen presenteras av statsministern på Nationella träbyggnadsdagen den 6 december 2005 och vi arbetar på att alla tävlingsbidragen ska ställas ut på central plats i Stockholm den 7–18 december 2005. Slutresultatet av arkitekttävlingen om Sametinget kommer att tillkännages i Kiruna omkring 20 april 2006.

Kontaktperson när det gäller Sametingstävlingen är Katrin Furustig.

Som förvaltare av mark i renbeteslandet arbetar SFV kontinuerligt med frågor som rör den samiska kulturen. Något projekt som rör bevarande och ökad tillgänglighet till kulturlämningar i landskapet kommer troligen att genomföras under 2006.

SFV:s målsättning är att kulturarvet ska vara tillgängligt för alla invånare i landet. De senaste åren har stora satsningar gjorts på tillgänglighet för funktionshindrade, både till fysisk miljö och till information. Med principen ”design för alla” innebär det förbättrad tillgänglighet även för andra som av olika skäl har svårt att läsa svenska.

Mångkulturåret 2006 ger anledning att inrikta sig på att andra eftersatta befolkningsgrupper ska få kunskap om och känna delaktighet i det kulturarv SFV förvaltar. Det ger också anledning att

särskilt uppmärksamma det ”svenska” kulturarvets mångfacetterade bakgrund. Aktiviteter som diskuterats är bl.a. översättning av information till flera språk och ett temanummer av SFV:s tidskrift Kulturvärden.

Detaljplaneringen av aktiviteter, såväl externa som i SFV:s interna mångfaldsarbete, ligger inom den ordinarie verksamhetsplaneringen. Vi ber därför att få återkomma under hösten med mer specifika uppgifter om aktiviteter och verksamheter Mångkulturåret 2006.

På SFV:s hemsida presenteras våra aktiviteter och det finns uppgifter om hur man kontaktar oss. www.sfv.se.

Lena Simonsson
Enhetschef Kulturarvsenheten

Cajsa Rydén
Kontaktperson på Kulturarvsenheten

Stockholm Early Music Festival (SEMF)

1–4 juni 2006, Gamla Stan Stockholm

”Sveriges kanske mest kvalificerade musikfestival” skrev Claes Wahlin i

Aftonbladet, år 2004. När den svenska sommaren gör sitt inträde erbjuder SEMF – Stockholms och Sveriges enda internationella festival för barock- renässans- och medeltidsmusik – än en gång både välkända storstjärnor och nya begåvningar. Inne på sin femte upplaga, kommer den, likt tidigare år, att äga rum i Gamla Stans historiska miljöer, i bl.a. Tyska kyrkan och Rikssalen. Här varvas det ständigt växande konsertutbudet med seminarier och sceniska presentationer.

Festivalen riktar sig såväl till en initierad som till en allmänt musikintresserad publik och strävar samtidigt efter att väcka yngre åhörarens nyfikenhet för repertoaren. Evenemanget är också en länk till etablering av en fast scen för den tidiga musiken i Sverige.

SEMF har sedan starten arbetat med det för genren karakteristiska mångkulturella perspektivet. Inför 2006 vill festivalen särskilt framhäva begreppet historisk mångfald – kulturarvets rikedomar i ett levande förhållande till sin egen tid.

SEMF beskyddas av HM Drottning Silvia.

Konstnärlig chef är Peter Pontvik.

Mer information på: www.semf.se

Stockholms Judiska Filmfestival

Huvudsyftet med festivalen har varit inom ramen för det öppna samhället sprida kunskap kring den judiska kulturen i dess vidaste mening. Festivalen har blivit ett stimulerande forum för diskussion kring frågor som uppstår i gränslandet mellan minoritets- och majoritetskulturer. Festivalen har också gett den judiska gruppen en möjlighet till självspjuling och en diskussion om identitet.

Film har en unik förmåga att gestalta och göra viktiga frågeställningar tillgängliga. Genom filmmediet kan man på ett effektivt sätt ge ny och breddad kunskap kring judisk kultur både till de människor som är väl förtrogna med det judiska och till dem som aldrig satt sin fot i en synagoga eller tänderna i en judisk bagel.

SJFF är ett återkommande och efterlängtade inslag i det stockholmska kulturlivet. Festivalen, som når en bred och mångfacetterad publik, har genomförts årligen på Zita Folkets Bio sedan 1993. Under 2005 års festival såldes ca 1 800 biljetter och vi hade under de fyra dagar som festivalen pågick en genomsnittlig beläggning på 85%.

Under 2006 går festivalen av stapeln i månadsskiftet april maj. Definitivt datum spikas under oktober 2005.

Mer information om festivalen finns på vår hemsida www.stockholmjff.org.

Christina Gamstorp
Ordförande SJFF

Stiftelsen Judiska Museet i Stockholm

Verksamhetsplan/utställningsplan för år 2006

Generell information om judiska museet och dess verksamhetsinriktning

Judiska museets främsta uppgift är att lyfta fram kunskap om svensk-judisk historia, judiska traditioner och antisemitism. I museets lokaler finns en permanent Förintelseutställning.

Museipedagogerna för dagligen dialoger med besökarna för att motverka främlingsfientligheten, antisemitismen och intoleransen mellan olika grupper i det svenska samhället. Det är vårt ansvar att se till att svenska skolelever och allmänheten får de nödvändiga insikterna om judarnas historia och samtida liv i Sverige.

Judiska Museet i Stockholm är det enda invandramuseet i Sverige. Berättelsen om judarnas invandring till och integration i Sverige har hög prioritet i vår verksamhet. Många besökare med invandrarbakgrund kan därför relatera till de utmaningar judarna stått inför. Judiska Museet i Stockholm är en arena för dialog mellan människor från olika kulturer och traditioner. Alla besökare kan relatera till våra utställningar som gestaltar både det specifikt judiska, men också det universella.

Målgrupper

Nittio procent av besökarna, ca 12.000 personer, är av icke judisk börd. Den prioriterade gruppen besökare är skolungdomar. Den svenska allmänheten samt turister utgör en stor del av museibesökarna.

Av vem eller vilka planeras aktiviteterna

Samtliga pedagogiska program har utarbetats av museichefen i samarbete med projektanställda personer med stor kompetens i sinsemellan helt olika sfärer och discipliner.

Våra guider berättar på ett personligt sätt om samlingarna och utställningarna. Många av dem har själva kommit som flyktingar till Sverige, en del av dem är överlevanden.

Visningar och samtal på flera språk

Flertalet museivärdar, -värdinnor och -pedagoger talar flera språk. Samtliga utställningstexter är översatta till engelska.

Museiteatern

Genom den interaktiva Museiteatern har en ny pedagogisk dimension tillförts museet.

På Museiteaterns scen visas både enskilda filmer och multimediaföreställningar där film, delar av museets permanenta samling och förstärkande bilder i projektion mot en fondvägg samverkar.

Museiteatern gestaltar historia på flera plan och utvecklar vårt pedagogiska program ytterligare.

Under 2006 kommer tre multi-media föreställningar visas: ”Från vaggan till graven”, ”Den svensk-judiska historien” samt ”Hur kan man förklara.... En film om Förintelsens historia i Europa 1933–1945”.

När visas föreställningarna: Två gånger i veckan visas Museiteaterföreställningar för allmänheten, på onsdagar och söndagar kl 12.30 i övrigt enligt överenskommelser.

Språk: svenska, ”Den svensk-judiska historien” visas med engelsk textning.

Planerade aktiviteter för skolor

Brett utbud av varierande guidningar för skolungdomar under 2006. Judiska Museet i Stockholm kommer under 2006 att fortsätta erbjuda mycket varierade guidningar från lågstadie- till högskolenivå. Guidningar bokas enligt överenskommelse.

För vem/vilka?

För barn i åldrarna 7 till 9 år

”Bibliska berättelser”

För barn i åldrarna 9 till 12 år

workshopen ”Sabbatens känsla”

Alla åldrar

om judendomen och judarnas liv i Sverige samt Förintelsen

Från mellanstadiet t o m gymnasiet

Fördjupningsguidningar med följande teman:

- 1) två generationer – en judisk identitetsdiskussion,
- 2) omskärelse – ett omdiskuterat ämne samt
- 3) ett möte med en överlevande.

Toleransprogram – bokas enligt överenskommelse

Tre religioner

En representant för judendomen, kristendomen och islam bildar en panel som möter gymnasieelever. Judiska Museet erbjuder gymnasister en förutsättningslös och gränsöverskridande paneldiskussion om jämförande etik och moral.

Specialvisningar – bokas enligt överenskommelse

för konstföreningar, pensionärsgrupper och andra grupper

Utställningar

Under 2006 planeras nedanstående separatutställningar:

Broderfolk – om räddningen av de norska och danska judarna,

10 oktober 2005 – 31 mars 2006. När?: Alla dagar 12-16, i övrigt enligt överenskommelse. Med: Sextio år efter Förintelsen visar Judiska Museet i samarbete med Forum för levande historia utställningen Broderfolk – om räddningen av de norska och danska judarna. Av: Eva Fried, författare och researcher, Gabriel Herdevall, arkitekt och curator, Jan Herdevall, ljud- och ljuseffekter, Yvonne Jacobsson, museichef, utställningsansvarig och producent, Marie Braunerhielm, Forum för levande historia, projektledare. Om: Utställningen belyser etnisk och kulturell förföljelse under andra världskriget. Broderfolk blir en ljus utställning om modiga människors aktioner för att rädda de förföljda judarna från våra ockuperade grannländer Norge och Danmark.

I utställningen får besökarna ta del av flyktingarnas och räddarnas personliga vittnesmål och berättelser, som ger gestaltningen en spännande nerv! Några av dem vi möter har aldrig tidigare offentligt vittnat om de ödesdigra dagarna. Vi befinner oss i gränslandet mellan Sverige, Norge och Danmark och får på mycket nära håll uppleva judarnas livsfarliga flykt till Sverige.

Var? Judiska Museet, Hälsingegatan 2.

Judiska mecenater i Sverige – på planeringsstadiet

Tidpunkt ännu ej fastslagen. Av och med: Yvonne Jacobsson, museichef, utställningsansvarig och producent. John Gradowski, journalist och researcher, Ricki Neuman, författare. Om: Judiska Museet vill med utställningen bl.a. motverka de stereotyper som finns om judar och visa att den judiska gruppen i Sverige har arbetat hårt, visat stor generositet och på många sätt bidragit till Sveriges utveckling.

Målet med utställningen är att föra en dialog med skolungdomar och besökare

- om utställningsinnehållet och därmed öka kulturkompetensen hos dessa
- om den judiska integrationen i det svenska samhället och judarnas bidrag till svensk kultur, industri, handel och sociala sektor
- för att motverka antisemitism, rasism och främlingsfientlighet

Var?: Judiska Museet i Stockholm, Hälsingegatan 2

Uttåget ur Egypten – om ritualer och integration – på planeringsstadiet

Tidpunkt ännu ej fastslagen. Av och med: Yvonne Jacobsson, museichef, utställningsansvarig och producent, Miriam Andersson, researcher och curator, Ricki Neuman, författare, Gabriel Herdevall, arkitekt, Marina Burstein, sakkunnig Hillelförlaget.

Om: Judiska Museet i Stockholm vill under 2006 visa utställningen om Uttåget ur Egypten. Judar firar sin helg "Pesach" till minne av denna bibliska händelse, som beskrivs i andra Mosebok - Exodus. Pesach är en viktig högtid för judarna. Uttåget ur Egypten innebar att judarna blev befriade från slaveriet i Egypten, att judarna blev ett folk och att de vid Sinais berg fick emotta sin lära, Toran.

Ingen annan biblisk berättelse har inspirerat så många människorätts- och frihetsrörelser i världen. Uttåget handlar om nationell och personlig frihet samt frihetens ansvar och pris.

Judiska Museet vill visa det komplexa och universella i berättelsen om uttåget samtidigt som den bibliska berättelsen gestaltas och den judiska helgen Pesach beskrivs.

Utställningen kommer att problematisera kring frågan om ritualer och integration. Varför upprätthåller invandrargrupper ritualer? Vilka ritualer är viktiga att hålla kvar.

Utställningen kommer med all säkerhet väcka stort intresse och leda till intressanta dialoger med framför allt första och andra generationens invandrare i Stockholm.

Var?: Judiska Museet i Stockholm, Hälsingegatan 2

Hösten och vintern 2006

Leva i två världar – fr o m mitten av november

När: november 2006 – januari 2007. Av/med: Judiska Museet i Stockholm i samarbete med Malmö Museer, Riksställningar och Samiskt Informationscentrum producerar vandringsutställningen "Leva i två världar". Arbetet med framtagandet av utställningen sker i nära samverkan med judiska, romska och samiska ungdomar som möts i arbetsgrupper. Dessa väljer perspektiv och material som presenteras i utställningen. Målsättningen med "Leva i två världar" är att det är av och med de unga och inte om och för dem. Om: I samhällsdebatten, i medier och på museer framhävs gärna kulturella skillnader snarare än likheter. Begreppet "etnisk" associeras med något som är annorlunda än att vara svensk, och beskrivningen av andra "etniska grupper" relateras ofta till segregering och utanförskap.

Judar, samer och romer har utmanat bilden av den homogena nationalstaten. I förmågan att leva både inom nationalstaten, i den egna kulturen och i flera länder samtidigt, finns en särskild potential.

Ett resultat av utställningen blir en fördjupad diskussion kring unga gruppers situation i Sverige idag, deras möjligheter, potential och eventuella problem, utifrån det faktum att de på ett tydligt sätt tillhör och förhåller sig till en flerkulturell sfär. Med utställningen breddas och fördjupas diskussionen kring identitet, mångfald, integration och främlingsfientlighet.

Judar, romer och samer har djupa historiska rötter i vårt land. Genom "Leva i två världar" vill vi visa på den historiska kontinuitet som det multikulturella har i vårt land.

Var?: Judiska Museet i Stockholm, Hälsingegatan 2.
Seminariekvällar: Program ännu ej fastställt.

Yvonne Jacobsson
Museichef

Stockholms läns museum

I maj 2006 öppnar Stockholms läns museum sina nya, publika lokaler i Dieselverkstaden i Nacka med två utställningar. I museets entréhall kommer vi låta café och museishop integreras med en fast utställning som ska ge en bild av länets kulturhistoria genom att

visa hur människor, ur ett mångfaldsperspektiv har skapat och nyttjat kulturarvet fram till idag. I lokalerna för tillfälliga utställningar öppnar vi med utställningen *klädER* där vi genom hela produktionen arbetat med ett medvetet och uttalat mångfaldsperspektiv som innefattar såväl etnicitet, genus och klass.

Dessutom planerar vi för ett fortsatt arbete inom projekten *Helger och högtider* och *Nästa hållplats Södertälje*. Projekten liksom utställningarna beskrivs kortfattat nedan.

Drömmen om ett bättre liv, arbetsnamn för den fasta utställningen

Det som förenar många av dagens länsinvånare är att vi har våra rötter på annat håll i världen, har flyttat hit och idag delar samma geografiska rum – länet. Stockholm är en tillväxtregion med en mångfacetterad arbetsmarknad som lockar många människor från övriga Sverige. Hit söker man sig från när och fjärran för att bo och arbeta. I länet bor dessutom 33 % av Sveriges befolkning som har utländsk bakgrund. De flesta kommer från Norden (främst Finland), övriga Europa och Asien. Orsakerna till varför man kommit hit kan vara högst varierande, men de vanligaste är troligen arbete och kärlek. Under senare decennier har vi också erbjudit människor en fristad undan politisk förföljelse i sina hemländer.

I utställningen berättar vi om ett antal olika människor som flyttat hit av olika skäl och som bidragit till vår regions många olika kulturarv. Vi hoppas att besökaren kan identifiera sig med någon eller några av utställningens berättelser och fångas av de levnadsöden som återges.

Utställningen klädER visas under perioden 5 maj t.o.m. december 2006. Därefter turnerar den som vandringsutställning i Stockholms län i två år

Utställningen handlar om kläder och identitet. Kläder är ett intressant nyckelhål att studera identitet igenom eftersom det är ett synligt och dessutom lättföränderligt sätt att markera vem man vill vara och hur man vill bli sedd. I utställningen används identitetsbegreppet mer som en fråga än som ett påstående. Med kläder som

utgångspunkt kan man diskutera individens förhållande till kollektivet, till historien, till samtiden och till samhället.

Mångfaldsperspektivet konkretiseras främst via ett målgruppsorienterat arbetssätt inom kunskapsuppbyggnaden. Inom det etnologiska fältet arbetar vi med s.k. fokusgrupper som innebär att vi använder oss av ett antal intervjugrupper enligt en särskilt utarbetad metod. Syftet är dubbelt, dels att få målgruppernas perspektiv på utställningen i ett tidigt skede och låta dem vara med och påverka innehållet i vad som produceras, dels att få fram det faktiska empiriska materialet som utställningen bygger på. Ett stort antal intervjuer sker också med enskilda informanter på samma sätt. I urvalet av dessa strävar vi efter att få en bred representation vad gäller mångfald, etnisk bakgrund, kön, ålder m.m.

Till utställningen erbjuder vi pedagogiska program till skolan som knyter an till utställningens innehåll.

Projektet Helger och högtider

Projektet har bedrivits som ett samarbetsprojekt med Mångkulturellt centrum under flera år och i olika etapper. Projektet går ut på att undersöka hur olika invandragrupper i Norra Botkyrka firar sina religiösa högtider i det nya hemlandet. Hur förändras och anpassas firandet i den nya miljön är en bärande fråga. Under 2004 genomförde läns museet en fotografisk del inom ramen för projektet.

Hittills har projektet avrapporterats i en enklare fältrapport. Inför 2006 finns för närvarande en ansökan om medel för fördjupning och publicering av projektet hos Framtidens kultur. Om medel beviljas fortsätter samarbetet med Mångkulturellt centrum även nästa år inom ramen för detta projekt.

Projektet Nästa hållplats Södertälje

Under 2005 har Stockholms läns museum samarbetat med Länsstyrelsen i Stockholm och Södertälje kommun i projektet *Nästa hållplats Södertälje*. Projektet är finansierat genom medel från RAÄ:s program *Det moderna samhällets kulturarv*. Projektets tyngdpunkt ligger på bostadsutvecklingen i Södertälje under efterkrigstiden. Under perioden rekryterades såväl tjänstemän som arbetare inom

landet, men även till stor del från Finland, Jugoslavien, Turkiet och Grekland. En av de viktigaste frågeställningarna i projektet är om och hur denna arbetskraftsinvandring kan avläsas i den byggda miljön. Som en fristående del i projektet har läns museet förlagt två av sina pedagogiska program i Södertälje. Genom hög- och gymnasieelevernas arbete med den egna staden kommer ytterligare ett intressant källmaterial skapas. Nya projektmedel kommer att sökas för att under 2006 presentera projektet i form av en utställning och en publikation.

Avslutningsvis kan två saker nämnas. Kultur- och utbildningsnämnden inom Stockholms läns landsting har bjudit in alla kulturverksamheter med länsuppdrag till ett samtal om Mångkulturåret 2006. Mötet äger rum den 16 september 2005 och då ska vi diskutera möjligheterna till samverkan kring verksamhet med anknytning till mångkulturåret. Om detta möte genererar i nya verksamheter för nästa år så ber vi om att få komplettera denna redovisning.

På läns museet arbetar vi för närvarande med en treårig verksamhetsplan. I denna finns mångfaldsperspektivet med som ett särskilt fokusområde för perioden. En mindre arbetsgrupp ska arbeta fram en handlingsplan för hur mångfaldsperspektivet kan integreras i hela verksamheten. Utvecklingsarbetet sker med hela personalen, bl.a. i seminarieform med inbjudna föreläsare och debattörer.

Marianne Rudsgård-Kralli
enhetschef/konst utställningar och pedagogik

Stockholms stad

Idrottsförvaltningen, Handikappkonsulenterna

Hur Mångkulturåret 2006 presenteras för personer med utvecklingsstörning - ur kultur och fritidsperspektiv

Under våren 2006 kommer Musikmuseet att göra en konsertserie vid namn "Världens drag" som vänder sig till vuxna personer med utvecklingsstörning. Syftet är att ge möjlighet att prova på annan typ av musik än den vanliga som erbjuds på evenemang som riktar sig till personer med utvecklingsstörning. Personer med utvecklingsstörning har ofta svårt att skapa sig en uppfattning om något man inte varit med om. För att kunna utöka sina intressen

och preferenser krävs att personen därför - på ett konkret sätt - får testa sånt som är nytt eller okänt.

Hösten 2004 fick musikmuseet ekonomiska medel av handikappkonsulenterna i Stockholms stad för att prova verksamhet som är anpassad för målgruppens behov. Förutom konserter ingick även en presentation av musiken. Man fick även lära sig något om kulturen kring musiken - ett sammanhang som kan leda till ytterligare intresse. Konsertserien finansieras nu med medel från Kulturrådet.

Under 2006 kommer Studieförbundet Vuxenskolan - Ansgariegården att göra en extra satsning på kulturarrangemang samt studiecirkel med frågor kring mångkultur i samhället, anpassade till personer med utvecklingsstörnings behov. Ansvarig för mångkulturåret på SV - Ansgariegården är Eva Ekengren.

Stockholms stadsmuseum har en rad olika utställningar och arrangemang kring mångkultur under 2006. Eventuellt kommer man i samband med detta att skapa en visning eller ett arrangemang för målgruppen, med stöd av handikappkonsulenterna.

I övrigt finns möjligheten att ta stöd av handikappkonsulenterna för att anpassa ordinarie utbud av kulturaktiviteter så att även personer med utvecklingsstörning eller andra kognitiva funktionshinder kan ta del av utställningar, arrangemang etc. som sätter fokus på det mångkulturella samhället.

Jenny Åhsberger

Ola Ilstedt

Stockholms Stad, Kultur- och utbildningsförvaltningen

Kultur- och utbildningsförvaltningen har frågat de olika länsuppdragen samt Konserthuset vilka aktiviteter som de planerar under Mångkulturåret 2006. Här nedan redovisas de planer på aktiviteter som inkommit till förvaltningen. Kultur- och utbildningsförvaltningen vill understryka att många av de arrangemang som redovisas är under planering och det innebär att inga exakta datum och platser finns för närvarande.

Kultur- och utbildningsnämnden

I kultur- och utbildningsnämndens budget för 2006 är 2 mkr avsatta för aktiviteter under mångkulturåret, främst inom de sju

s.k. länsfunktioner som nämnden stöder. Kultur- och utbildningsnämnden har även ansökt hos Statens kulturråd om en utökning av en halvtidskonsulenttjänst för mångkultur till totalt 1,5 konsulenttjänster.

Länshemslöjdskonsulenterna som är inordnade i kultur- och utbildningsförvaltningen planerar följande:

Uppdrag och inbjudan till myndigheter och andra att medverka i Mångkulturåret 2006

Utställning "Kelim – Symbolfyllda vävar". I samband med utställningen kommer föreläsningar, kurser för både pedagoger och allmänhet, barn och ungdomar, demonstration av slöjden att anordnas. Plats: Sigtuna Museer Tid: Mars 2006, Plats: Roslagsmuseét – Våren – Tid: Sommaren 2006.

Bazaar med den internationella hembygdsdräktens dag. Plats: Skansen. Tid: Den 3:e helgen i augusti 2006.

Visa likheter och olikheter i slöjden. Demonstration av slöjd. Samarbete med Stockholms läns hembygdsförbund. Plats: Skansen. Tid: Ej fastställt.

Samarbete med olika studieförbund. Ny utställning med tema "Storm" inom "Skärgårdssmak". En samlingsutställning av de hantverkarna som är med i Skärgårdssmak. Plats: Finland – Åland – Stockholms län. Tid: Börjar i Finland jan – feb 2006.

Länsmusiken

- Länsmusiken skall vara med och arrangera Tune In 2006.
- Festivalsamarbete med olika arrangörer
- Kurs och utbildning i mångkultur
- Kommer att utöka det mångkulturella utbudet i Länsmusikens utbudskatalog för 2006
- Länsmusiken är medarrangör i en seminariserie som vänder sig till artister Plats: Stallet och Dieselverkstaden
- Planerar att ha en heldag för skolor

Stockholms Konserthus

Konserthuset har under 2005 inlett ett samarbete med föreningen SELAM som resulterat i ett antal konserter. Musik från Balkan med Orkestar Superstar, Salsa och Timba med La Tremenda, Mali blues med Habib Koité & Bamada, Flamenco med Eric Steen, Kubansk musik med Bebo Valdez, Brasiliansk musik med Gilberto Gil. Detta samarbete kommer att fördjupas under 2006 och åren framöver.

Konserthuset har inlett en tät diskussion med mångkulturkonsulent Teshome Wondimu om hur Konserthuset kan fördjupa det musikaliska utbudet under mångkulturåret.

Världsmusik. Plats: Konserthuset Tid: Sommaren 2006 den 15/7 – 26/8.

Konserthuset planerar för en *Latinamerikansk festival* hösten 2006 bestående av musik med stor genrebredd. Festivalplaneringen inkluderar konserter med Kungliga Filharmonikerna, frilansande grupper samt inbjudna gäster för diskussion om det "nya Musik-sverige". Tid: Festivalen planeras till september -06. Plats: Konserthuset.

Regionbiblioteket

Regionbiblioteket skiljer sig från övriga länsuppdrag eftersom de inte har någon publik verksamhet. Regionbiblioteket arbetar genom folkbiblioteken och erbjuder utveckling och utbildning. Därför är det svårt att redovisa ett antal aktiviteter. Ett nära samarbete med Internationella Biblioteket finns och ska bl.a. starta ett projekt "Rum för samtal" där huvudarbetet sker i Huddinge. I projektet ska det fina arbete som faktiskt görs i det lokala biblioteket lyftas fram, men även skapa ett forum för erfarenhetsutbyten och kritiska samtal kring det lokala bibliotekets roll i samhället, i området och i områdets utveckling. Utöver detta anordnas möten, utbildningar m.m. för förmedlarna i kommunerna.

Länsdanskonsulenten

Dans i Stockholms stad och län planerar arrangemang med mångkulturell inriktning i flera kommuner. Det största är i Järfälla där

ett stort mångkulturellt projekt kommer att innehålla mycket dans. Tid: Ej fastställt.

Danskonsulenten och mångkulturkonsulenten planerar samarbete.

- dels att hitta (eller "beställa") barnföreställningar inom dansområdet som är grundade på olika etniska dansformer och arrangera dessa. Detta skall ske genom att söka upp några koreografer och diskutera samarbetet kring detta.

Kontaktperson: Agneta Olofsson

Stockholms stad, kulturförvaltningen

Stockholms kulturförvaltning lämnar här en samlad redovisning av de planerade aktiviteter och verksamheter som kommer att äga rum under 2006 och under de närmaste åren. I sammanställningen ingår förutom kulturförvaltningens verksamheter också svar från Stockholms stadsteater, Stockholms stadsmuseiförvaltning, några stadsdelsförvaltningar. Ett prioriterat mål för staden är att nå nya publik- och deltagargrupper. Det viktigaste arbetet ligger i att påverka strukturer och detta låter sig inte göras under ett år. Däremot välkomnar vi Mångkulturåret som en möjlighet att accentuera och driva frågorna med större kraft.

Eva Schöld
Kulturdirektör

Inledning

Stadens kulturinstitutioner och stadsdelsförvaltningar ser Mångkulturåret 2006 som ett led i ett redan inlett arbete. Det är sedan många år ett i staden prioriterat mål att nå nya grupper och att anpassa verksamheten efter vad stockholmarna i stort efterfrågar. "Mångkulturåret 2006" gör det möjligt att ytterligare accentuera detta. De satsningar som görs låter sig inte bara listas i en kalender utan kommer att bära frukt längre fram. Kulturskolan t ex arbetar långsiktigt för att få en bättre etnisk balans bland personal, deltagare och publik.

I det följande presenteras först några undersökningar som är gemensamma för flera förvaltningar och viktiga underlag i förändringsarbetet. Därefter följer redovisningar av kulturförvaltningens, stadsmuseiförvaltningens, stadsteaterns mer långsiktiga arbete kring mångkulturfrågorna samt en kalendarisk genomgång av evenemang under 2006 från respektive förvaltning/bolag. Några stadsdelsförvaltningar får också exemplifiera vad som sker lokalt. Dessa listor är på intet sett kompletta utan återspeglar endast vad som fångats upp till dags dato.

Mångkultur är ett vitt begrepp. Vi har valt att i likhet med innebörden av kommitténs syften avgränsa begreppet till etnisk, kulturell, språklig och religiös mångfald.

Studier för ökad kunskap

Studie om fritids- och kulturvanor bland invandrargrupper i Stockholmsregionen. Stockholms kulturförvaltning och Stockholms stadsteater har tillsammans med några statliga kulturinstitutioner samt landstingets kultur- och utbildningsförvaltning samt Regionplane- och trafikkontor tillsammans genomfört en studie om invandrades fritids- och kulturvanor.

Studien har genomförts under våren 2005 av Veritas Communication AB. Studien bygger på gruppdiskussioner med representanter från de största invandrargrupperna i Stockholmsregionen. För närvarande pågår diskussioner om hur resultaten kan användas och eventuell samverkan mellan deltagande institutioner och förvaltningar.

Studie om kultur- och fritidsvanor bland barn, ungdom och vuxna i Stockholms stad

Stockholms kultur- och idrottsförvaltningar har under hösten 2004 t o m våren 2005 genomfört en enkätundersökning riktad till elever i årskurs 4–9 samt gymnasiet angående deras kultur- och fritidsvanor, behov samt önskemål. Under 2006 kommer en motsvarande studie att göras bland den vuxna befolkningen. Studien visar bl.a. om Stockholms stads satsningar inom kultur- och fritidsområdet motsvarar olika målgruppers behov.

Studie om studieförbundens samarbete med invandrarorganisationer

Under hösten 2005 har kulturförvaltningen beställt en utredning av forskare vid Södertörns högskola för att undersöka studieförbundens stöd till och samarbete med invandrarorganisationer, deras representation inom studieförbunden samt förslag till hur kulturförvaltningen skulle kunna påverka studieförbundens integrationsarbete i positiv riktning. Rapporten väntas bli klar till årsskiftet och resultatet presenteras och bilda underlag för diskussion under 2006.

Stockholms kulturförvaltning

Stockholms kulturförvaltning omfattar verksamheterna kulturskolan, kulturhuset, stadsbiblioteket, Liljevalchs konsthall, konstkansliet samt kultur- och integrationsstöd. Alla verksamheter har som mål att skapa ökad bredd och nå fler grupper i samhället. Under våren 2005 tillsattes en Arbetsgrupp för mångkultur. Syftet är att analysera och initiera verksamhetsutveckling med mångkulturell inriktning. Arbetsgruppen samordnar förvaltningens satsningar under Mångkulturåret 2006, inventerar goda exempel, möjligheter och hinder, sprider information och skapar diskussion genom artiklar, seminarier etc.

Kulturförvaltningens verksamheter har ett omfattande internationellt samarbete och kontaktnät inom respektive ämnesområde med enskilda konstnärer likaväl som organisationer, institutioner och myndigheter.

Fr o m 2005 har kulturförvaltningen övertagit ansvaret för integrationsstöd samt stöd till invandrar- och minoritetsföreningar. Integrationsfrågorna behandlades tidigare i en egen nämnd och förvaltning. I och med övertagandet har förvaltningen fått en värdefull kunskapsbank, vilket skapat större möjligheter att nå ny publik, nya kulturella uttryck och utövare. Sammanslagningen av kultur- och integrationsstöd medför att riktlinjerna ses över. Informationen om kulturstöd ska också utformas så att den når presumtiva, berättigade kulturgrupper av annat ursprung än det svenska.

Projekt och utbildning för romer har särskilt stöd. Förvaltningen har bl.a. ansvar för etablering av Romskt kulturcentrum samt en utbildning av romer för arbete inom förskola, skola och fritidsverk-

samhet. ”Järva kulturkatalog” är ett samarbetsprojekt mellan kultur- och stadsdelsförvaltningarna på Järvafältet. Kulturkatalogen kommer att marknadsföra den kultur som produceras i Järvaområdet samt presentera de aktörer/institutioner/nätverk som är aktiva inom kulturområdet på Järvafältet.

Kulturförvaltningen arrangerar sedan många år Ung08-festivalen som är en mångkulturell arena för ungdomar och som genomförs varje år under fem dagar i augusti. Enligt en publikundersökning som genomfördes 2004 kom besökarna från alla stadsdelar samt, med god representativitet, från Stockholms län. Nytt för i år är Nationaldagsfirandet som i Stockholm hade mångkultur som en röd tråd genom programmet och så kommer det att bli även under kommande år. Under dagen arrangeras Medborgarskapsceremonin i Stadshuset. Ceremonin är en välkomstritual för stockholmare som under året innan blivit svenska medborgare. Ceremonin, som fokuserar på Stockholm som mångkulturell stad, har genomförts i 15 år.

I år har också Stockholms kulturfestival genomförts för första gången. Ett syfte med festivalen är att spegla det mångkulturella Stockholm och locka en etniskt bred publik. Vid den första kulturfestivalen Under konstruktion som genomfördes 2-4 september var programmet mångkulturellt och dessutom bussades festivalbesökare till och från Tensta marknad, som pågick samtidigt under lördagen.

Kulturhuset

Kulturhuset vid Sergels torg är en mångkulturell plats med internationella gästspel och ett etablerat samarbete med organisationer som verkar för integration och mångkulturella uttryck. Läsesalongen fortsätter att utveckla avdelningen Ny i Sverige med lättlästa böcker, kurser i svenska, samt i samarbete med Röda Korset läxhjälp och träning i svenska språket. Zenit, som är SIDA:s ungdomsverksamhet och fr o m 2005 lokaliserad till Kulturhuset/Lava, informerar och vägleder ungdomar i frågor om internationellt arbete, studier och kulturutbyten. Zenit arbetar strategiskt med att nyansera bilden av omvärlden och skapa förståelse mellan olika kulturer och sammanhang genom program- och seminarieverksamhet. Mångfald och integration uppnås även genom den skolsatsning

som inletts där Zenits verksamhet når ut till en bred grupp av unga från hela Stockholms län.

Utställningar: Under Mångkulturåret 2006 ser vi närmare på, inte bara etnicitet och kulturell bakgrund, utan även utseendekriterier, sexuell tillhörighet, klass, rötter etc. Frågor som ofta berörts i Kulturhusets utställningar under årens lopp. I denna redovisning fokuseras dock endast på etnisk och kulturell mångfald.

Walker Evans & Sune Jonsson Galleri 3, 5 maj – 20 augusti

Två stora och folkkära klassiker. Evans och Jonsson är dokumentärfotografer som berättar om våra rötter. De ger en osminkad skildring av amerikansk respektive svensk landsbygd. Amerikansk 30-talsdepression möter småbrukarsamhällen i Västerbotten.

Peter Johansson

Galleri 5, start 13 oktober i samband med Kulturhusnatten. Peter Johansson drar åt tumskrubarna kring ”det nya Sverige”. Han har i sina tidigare utställningar utforskat det nationella arvet med allt från hysteriskt skruvade dalhästar och falukorvar till mörkare sidor som nationell självgodhet och rasism. En drift med svenska ikoner som utmanar gränserna mellan god smak och kitsch.

Angèle Etoundi Essamba

Foajé 4. 6 maj – 6 augusti. Som svart, kvinna och fotograf, född i Kamerun har Essamba motsatt sig klichébilden att svarta kvinnor är förtryckta.

Henrik Saxgren

Foajé 3, start 9 december. Krig och kärlek. Porträtt av människor som invandrat till Norden.

Övrigt i Kulturhuset:

Debutbar med tema mångkultur, invandrarbakgrund och förort. I samarbete med föreningen Gringo planerar Läsesalongen att samla in texter skrivna ur detta perspektiv. De bästa texterna sammanställs till en bok som presenteras vid ett releaseparty i Kulturhuset. Under kvällen uppträder de som fått sina texter publicerade. Tid: Början av januari. Programmet är ännu på planeringsstadiet, ej helt beslutat och sker troligen i samarbete med Kommittén för Mångkulturåret.

Musik:

- Stagebeat med bl.a. Chapeaux Guinee, afrikansk slagverk- och dansgrupp, DJ Ulmo samt reggeafantomen Per Tjernberg med grupp.
- Café Problem – Texter som gestaltar ett nutida och mångkulturellt Stockholm. Föreställning i kafémiljö av Marianne Goldman och Ulla Kassius. 6, 13, 20, 22, 27 mars
- Ladinofestival – spansk-judisk kultur i musik och ord, 16–18 november

Scen:

- Kulturhuset är medproducent till Kungliga Operans nya opera om hedersmord, "Svall", urpremiär i Hörsalen tors 2 mars 2006 samt 4 mars (endast 2 föreställningar, därefter på turné till Norrlandsoperan).
- Jens Östbergs nya föreställning RAS, som också stöds av Mångkulturåret, 14,16,18 mars.
- Två europeiska teatrar gästar oss, Jan Fabres Troubleyn (Belgien) kommer hit med 2 föreställningar (6-8 april) och teaterhuset Victoria (Belgien) kommer tillbaka med föreställning och workshop (12–13 maj).

Internationell författarscen kommer vara lika internationell som alltid. Ca 1-2 program i månaden under året.

Kulturhusnatten i oktober, årligen återkommande evenemang vars syfte är att spegla mångkulturen och vända sig till en bred publik.

Stockholms stadsbibliotek

Biblioteken är en självklar plats för mångkulturella möten, inte bara genom litteraturen. Biblioteken ställer inte krav på medlemskap eller speciellt ärende, utan är öppna för alla. Det öppna biblioteket är därför för många nya svenskar integrationens startpunkt. Där möts språk och kulturer. Under nästa år kommer också bibliotekens programval att präglas av det mångkulturella temat.

Under våren 2005 har Internationella bibliotekets mångspråkiga webbportal www.interbib.se för världslitteratur invigts. Portalen nominerades under våren till "Guldlänken", en tävling som varje år utser de bästa e-tjänsterna inom den offentliga sektorn. Interbib.se slutade som en av fyra finalister och juryns motivering var att webbportalen är ett exempel på hur alla bibliotekstjänster borde utformas samt tillvaratar flera viktiga demokratiska värden. Likaså startade, i ett nationellt samarbete där stadsbiblioteket deltar, en mångspråkig chatt-tjänst på Internet där brukarna i realtid kan kommunicera med biblioteken på sitt eget språk. Förutom Internationella bibliotekets programverksamhet som genomgående har ett internationellt perspektiv ingår sagostunder på främmande språk vid Stadsbibliotekets stadsdelsbibliotek i Högdalen, Tensta, Rinkeby samt Kista.

Integration är dock inte bara en fråga om tillgång till litteratur och språk, utan också en fråga om resurser och möjligheter. Den läxhjälpverksamhet som under perioden bedrivits vid över 15 stadsdelsbibliotek i ytterstaden är här ett verktyg. Ytterligare ett redskap är stadsbibliotekets lärmiljöer. Genom de beslut som personal- och kvalitetsutskottet nyligen fattat finns nu förutsättningar för att utveckla dessa, vilket enligt stadsbibliotekets bedömning är av väsentlig betydelse också ur ett integrationsperspektiv.

Kulturskolan

Kulturskolan arbetar med baslag (= flera pedagoger från Kulturskolan vistas under längre tid i en skola) och gör massiv satsning på

skolor med stor andel elever med olika etnisk bakgrund. 36 baslag är i arbete och når ca 2 000 elever per år. Inom Skolan för världens musik och dans med säte i Bredäng utvecklar Kulturskolan nya kurser med inriktning på icke-europeiska uttryck. Särskilda projekt genomförs i invandrartäta skolor i Grimsta, Tensta och Kista. Kulturskolans personal har vid två seminarier under 2005 arbetat med mångfaldsfrågor. Under hösten prövas och utvecklas olika sätt att arbeta för att få underrepresenterade målgrupper att bli intresserade av att delta i Kulturskolans verksamhet. Olika verksamheter i t ex Tensta-Kista, Farsta m fl ska ha genomförts och utvärderats före 2006. Det internationella samarbetet utvecklas. Ett internationellt seminarium med 40 deltagare från 10 länder arrangerades i maj med syfte att skapa ett internationellt nätverk. Kulturskolan sprider bl.a. information om hur skolan arbetar i enlighet med FN:s barnkonvention.

Liljevalchs konsthall

Den årligen återkommande konstutställningen Vårsalongen på Liljevalchs konsthall har ändrat inriktning mot att nu även omfatta konsthantverk, slöjd, design, mode och gränssnitten däremellan. Alla som bor i Sverige har möjlighet att skicka in sitt bidrag och bli bedömda av en jury.

Varför blir det så snett? III.

Konsthallen har också under tre års tid samarbetat med bl.a. Konstfack om projektet Varför blir det så snett?. Projektets syfte är att förstå och belysa de mekanismer som innebär social segregering i konstutbildningen. Den 31 januari 2006 genomförs ett (internt) seminarium för ett 60-tal chefer från konstinstitutioner och konsthallar i samarbete med Malmö konstmuseum, Malmö museer, Riksutställningar och Konstfack. Seminariet, som äger rum i Malmö, behandlar frågan om vad som är kvalitet och mångfald i konsten. Resultatet kommer att samlas i en publikation som ges ut på Atlas förlag.

Stockholms stadsmuseiförvaltning

Publika avdelningen Med början 2005

Svenska för invandrare. Uppbyggnad av sfi-verksamhet med början hösten 2005. Visningar på lätt svenska i museet och språkövningar med en samling föremål och en pedagog från museet.

Utbildning i mångkultur för anställda i Stockholms stad. Utbildning i mångkultur med inriktning på olika religioner. Föreläsningar i kombination med bussresor till olika kyrkor, synagogor, moskéer och tempel i Stockholm. Kurserna vänder sig i första hand till anställda inom Stockholms stad.

Bildspel Konsten att fira 9 nyår, ett bildspel om det mångkulturella Stockholm.

Stadsvandringar. En stadsvandring med titeln Andens boningar som för besökarna till en moské, en rysk-ortodox kyrka m fl i Stockholms innerstad. Vandringen är ett återkommande inslag i Stockholms stadsmuseums programverksamhet.

Torget. Torget är ett lekrum på Stockholms stadsmuseum där staden står i centrum. Ett programinslag är språk- och sånglek, där pedagogerna arbetar med svenska språket för grupper som inte har svenska som modersmål. Med de svenska barnen sjungs alltid minst en internationell sång. En särskild satsning görs i detta sammanhang på barn i stadsdelen Spånga-Tensta.

Stå upp för mångfald. Premiär på föreställningen Stå upp för mångfald – på kollisionskurs genom Sverige. av och med Zinat Pirzadeh och Maggan Hammar, den 17 september kl 14.

ALAS. Ett projekt under ledning av SAMP/ALAS i syfte att stärka internationellt samarbete mellan museer i Asien, Latinamerika, Afrika och Sverige. Stockholms stadsmuseum ingår i projektet "Empty boxes" tillsammans med ett museum i Chile och ett i Mongoliet. Projektgruppen ska tillsammans utarbeta empty boxes, dvs en metod och ett läromedel som på olika och nyskapande sätt stärker barns tillgång till kulturarvet. Projektet vänder sig till barn som sällan kommer till museet pga språkliga eller kulturella barriärer. De olika deltagarländerna har därigenom konceptet, ambitionen och problemet gemensamt samtidigt som den sociala och ekonomiska verkligheten skiljer sig åt (dramatiskt.).

Stadsmuseet, publika avdelningen - med början 2006

Museifilial i Tensta. På Kämpingebacken 13 i Tensta ställs en museilägenhet i ordning. Den öppnar i september 2006. En miljö från sent 1960-tal ställs i ordning och till denna kommer en rik programverksamhet att kopplas. Den senare görs i samarbete med Spånga-Tensta stadsdelsnämnd samt olika kulturföreningar och andra grupper i Tensta.

Stadsvandringar. Stadsvandringar i Tensta kommer att belysa migration, både 1960-talets svenska och nordiska, samt hur därefter hela världen flyttade till Tensta och andra områden kring Järva-fältet.

!Bienvenido a Prado largo! – eller Välkommen till Bredäng! Ett språk- och integrationsprojekt där spansktalande ungdomar möter spanskastudenter i den egna hembygden, dvs Bredäng. Stockholms stadsmuseum och Södertörns högskola samarbetar i detta projekt där målet är en kombination av språkkunskaper, stadshistoria och ungdomarnas alldeles egna historier – en español.

Digitala guider på olika språk. Stockholms stadsmuseum arbetar fram digitala guider som ska kunna användas på olika sätt, både inom- och utomhus. För Tensta utarbetas en guide för ungdomar som kommer att blanda svenska med andra språk. Fokus ligger på Tensta som plats. I det forntida materialet finns fynd från fjärran östern, dvs från länder som många av dagens invånare kommer från. Guiden kommer därför att berätta om kulturella länkar mellan Tensta och omvärlden. Innehållet och formen utarbetas tillsammans med ungdomar och lärare i Tenstas skolor.

Utställning Döden i Stockholm. Hösten 2006 planeras utställningen Döden i Stockholm. Den kommer att behandla döden ur en rad olika aspekter, där det mångkulturella perspektivet utgör en högst väsentlig del.

Stockholmsforskningen.

Migrationsprojektet. Stockholmsforskningen satsar särskilt på forskning om migration. Under 2006 kommer en samlingsvolym som behandlar migrationen till Stockholm under perioden fram till 1850 att ges ut. Som en del två av projektet kommer texter om perioden efter 1850 att produceras under samma år. Tyngdpunkten

läggs på perioden efter 1970. Denna publikation kommer enligt planerna att ges ut år 2007.

Boutställningen Tensta 2006. I anslutningen till boutställningen i augusti 2006 avser Stockholmsforskningen att i samarbete med Stockholms byggnadsförening ge ut en idéskrift. Utställningen har två foci -- byggande och kultur -- och aspekter på den mångkulturella stadsdelen kommer att behandlas i skriften.

Samlingsavdelningen

Samlingsavdelningen har för avsikt att vid höstens uppdatering av dokumentations- och insamlingspolicy, särskilt beakta och inarbeta aspekten mångkultur och representativitet.

Stockholms stadsteater

Mångkulturbegreppet är centralt i Stadsteaterns arbete och speglas i teaterns övergripande målsättning; att vara en angelägenhet för alla stockholmare. Den breda och omfattande repertoaren garanterar att Stockholmspubliken alltid kan finna pjäser och ämnen på repertoaren som angår och berör.

En publikundersökning som teatern genomförde under våren 2005 visar att teaterns publik har en sammansättning som etniskt speglar Stockholms demografiska bild där 18 % av publiken har en invandrarbakgrund (8 % var födda utomlands och 10 % där en eller båda föräldrarna var födda utomlands.) Undersökningen visar också att majoriteten, drygt 60 %, av publiken är bosatt i Stockholms ytterstad och då huvudsakligen i de södra förortererna medan 29 % kommer från innerstaden. I en strävan att i än högre grad nå en bred publik har Stadsteaterns marknadsavdelning förstärkts med etnisk kompetens.

Repertoaren för våren 2006 har publicerats i Stadsteaterns programtidning. Där ingår Tolvskillingsoperan av Bertholt Brecht med musik av Kurt Weill, Jag är min egen fru av Doug Wright, Påklädaren av Ronald Harwood, Zeynos värld av Nisti Stêrk, Två kvinnor av David Hare, Namn: Spielrein Sabina av Kerstin Perski, Sympati för djävulen av Lucas Svensson, Lilla Asmodeus av Ulf Stark, Bara Barnet av Sofia Fredén, Erik XIV av August Strindberg, Nattpromenad av Jonas Karlsson, Balansgång av Edward Albee, Rastplats

av Elfriede Jelinek, Kvartetten av Ronald Warwood, En fröjdefull jul av Alan Ayckbourn, Köra och vända eller Dit jag längtar så av Birgitta Egerbladh, Förortsmys av Jonna Nordenskiöld, Betongsocker av Jonna Nordenskiöld, Det finns ett liv där borta i Vällingby av Kristina Lugn, Babydrama av Ann-Sofie Bány, Kan du vissla Johanna av Ulf Stark, Medea av Euripides, En Midsommarnattsdröm av William Shakespeare, Den stora apan av Laura Ruohonen, Natten sjunger sina sånger av Jon Fosse, Kränk av Martin Heckmanns, Onda andar av Fjodor Dostojevskij, Hustruskolan av Jean-Baptiste Molière, Temperance av Staffan Göthe, Invasion av Jonas Hassen Khemiri, Svart mjölk av Vasilij Sigarev, Frun från havet av Henrik Ibsen, Jösses Flickor – Återkomsten av Margareta Garpe och Suzanne Osten, i bearbetning av Malin Axelsson. Akt 2 Stålflickan av Malin Axelsson samt Slutspel av Samuel Becket. Repertoaren för hösten 2006 är ännu ej definitiv.

Stadsteaterns satsning på en ny scen, Stockholms Stadsteater Skärholmen, som invigs den 24 september 2004, kommer att ytterligare förstärka den mångkulturella profilen.

Internt planeras utbildningsdagar för all personal kring mångfaldsfrågor. Dessa seminarier fokuseras på mångkulturfrågor likväl som på HBT- och klassfrågor som vi menar också bör lyftas i ett mångfaldsperspektiv.

Nedan följer några exempel på verksamhet i Stockholms stadsdelsförvaltningar.

Rinkeby stadsdelsförvaltning. Rinkeby är ett mångkulturellt område med många aktiva etniska föreningar. Det mesta som händer i Rinkeby har mångkulturprägel oavsett temaår.

Rinkeby Bokmessa är ett uppmärksammat årligt arrangemang sedan 14 år tillbaka. Bokmässan brukar äga rum i mars, men för närvarande diskuteras att 2006 flytta mässan till Världsbokdagen som infaller i april. Bokmässan är ett samarrangemang med Rinkeby bibliotek och Rinkeby Folkets Husförening.

Poetry Slam, som nu är en landsomfattande rörelse, har sin vagga i Rinkeby Folkets Hus. Regelbundet under året genomförs ca 20 program i Rinkeby. Därtill kommer en regional final och en riksfinal på olika platser i länet respektive landet. Programmen sker i samarrangemang med IOPP:s svenska avdelning och Rinkeby Folkets Husförening.

Midsommar Latino arrangeras också sedan många år av föreningen Musikcentrum på Eggeby Gård under midsommardagen, så även 2006. Festivalen får stöd av samtliga stadsdelsförvaltningar runt Järvafältet.

Gringofestivalen, som arrangerades i Rinkeby och Skärholmen sommaren 2005, förväntas äga rum även sommaren 2006. ”Gringo” är en förening som arbetar för ett förorts- och invandraperspektiv på Stockholm och startade sin bana genom att få en återkommande bilaga i gratistidningen Metro.

Folkkonst, ett pilotprojekt i samarbete mellan skolan, biblioteket och Nordiska museet, pågår under hösten 2005 med eventuell förlängning 2006. Elever får låna kameror och får i uppdrag att fotografera folkkonst i hemmet samt att beskriva det på svenska och eventuellt det språk som talas i hemmet om det inte är svenska. En redovisning sker på biblioteket innan besöket på Nordiska museet och utställningen Folkkonst där begreppet bearbetas vidare i diskussioner och teckningar. Det färdiga materialet med texter, foton och teckningar sammanställs till en utställning på Nordiska museet. Eleverna och deras föräldrar inbjuds till Nordiska museet för att se resultatet.

Kultur i Rinkeby Folkets Hus är ett stadsdelsförnyelseprojekt som syftar till att öka områdets attraktivitet och minska skillnaderna mellan ytterstad och innerstad. I Folkets Hus skapas mötesplats för kulturaktiviteter för och med barn och ungdomar. Ambitionen är att skapa kontakter med Stockholms övriga kulturliv och att synliggöra Rinkebys ungdomar för den övriga staden.

Kista stadsdelsförvaltning

Kista världsmusikfestival har genomförts sedan år 2001. År fyllda av hopp, stolthet och av ett samspel mellan olika aktörer som vill berika Sveriges kulturliv. I år, 2005, genomförs festivalen 23–27 november. Den sjätte festivalen äger rum under Mångkulturåret 2006. Arrangörer och samarbetspartners: Kungliga musikhögskolan, Kista stadsdelsförvaltning, Academus AB, Farhang föreningen, Morshedi media, ABF Stockholm, Kulturhuset Stockholm.

Skolkonserter. I samband med Kista världsmusikfestival arrangeras ett flertal skolkonserter. En konsertserie arrangeras under hela året så att världsmusiken i Kista inte bara uppmärksammas under själva världsmusikfestivalen.

Under Mångkulturåret 2006 planeras fyra olika konserttillfällen. Tanken är att samtliga skolbarn vid något tillfälle ska ges möjlighet att gå på konserterna. Kungliga musikhögskolan, Kista stadsdelsförvaltning och Kista kyrka arrangerar.

Kulturscenen Kankarsh har i och med världsmusikfestivalen vuxit fram som de ungas scen. Unga musiker spelar för en ung publik. Kankarsh är persiska och betyder "att söka". Kankarsh kan förhoppningsvis – på samma sätt som världsmusikfestivalen – hjälpa till att stärka Kistas identitet. Unga människor ges möjlighet att förverkliga sina drömmar. Nya möten uppstår. Olika ungdomsgrupper från stadsdelen träffas. Unga människor från Kista får visa vad de kan och känna stolthet över sina kamrater. Kankarsh ska produceras av unga för unga. Och på sikt stärks ungdomsproducenterna och tar större ansvar för hela produktionen.

År 2006 kommer Kista stadsdelsförvaltning givetvis att lyfta fram Kankarsh vid sidan om Kista världsmusikfestival. Genom att skapa musikaliska möten mellan olika musiktraditioner och genrer kan Kankarsh skapa förutsättningar för nyskapande musik och visa smakprov på Sveriges mångfasetterade kultur.

Tanken är att det under ett år produceras en serie på fyra Kankarsh; två på våren och två till hösten. Scenen är mobil i området och flyttas mellan Akalla, Husby och Kista. Under våren 2006 planeras ett gästspel på Södra Teatern.

Nouruz - Det iranska nyåret. Nouruz är för perser, kurder, balucher och azarier en högtid för att fira vårens ankomst och det nya året. I Stockholms län bor totalt ca 20 000 människor som varje år firar Nouruz i slutet av mars. Under detta traditionella firande har musik en central roll.

Kungliga musikhögskolan arrangerade 2002 – i samarbete med Kista stadsdelsförvaltning och föreningen Farhang – en minifestival för att fira det iranska nyåret. Sedan dess har en festival arrangerats varje år i samarbete med ett flertal föreningar och företag, t ex föreningen Honar och Kista Galleria. Under Mångkulturåret 2006 firas Nouruz i Kista för femte året.

Husby biennial. Under Mångkulturåret 2006 planeras den första Husbybiennalen. Centrum för biennalen kommer att bli Husby konsthall, som drivs av Husby Hantverkshusförening. Projektledare och konstansvarig för biennalen är den lokale textilkonstnären Ismael Fatty. Till biennalen kommer konstnärer från flera olika länder att bjudas in. Syftet är också att lyfta fram områdets lokala konstnärer. Konståret på Husby konsthall inleds med att

Riksutställningars utställning ”100 tankar om konsthantverk” har vernissage. Utställningen presenterar 100 konsthantverkare från hela Sverige.

Kulturkatalog. Under Mångkulturåret 2006 kommer de tre stadsdelarna runt Järvafältet; Kista, Rinkeby och Spånga/Tensta att tillsammans ge ut en kulturkatalog i papper och digitalt på internet. Kulturkatalogen kommer att presentera kulturarbetare, institutioner, organisationer och kulturföreningar runt Järvafältet. Katalogen riktar sig till kulturella verksamheter, men också till näringsliv, offentlig förvaltning, ideella organisationer med mera. Järvafältet har ett stort antal verksamma kulturaktiva och kulturföreningar.

Mångkulturellt sagorum på Husby bibliotek

På Husby bibliotek finns ett mångkulturellt sagorum där sagor från olika länder berättas. Under Mångkulturåret 2006 kommer verksamheten ytterligare att utvecklas och sagoberättande från olika länder kommer både att äga rum i sagorummet men också på många andra platser i Kista området. Sedan 2004 arbetar stadsdelsförvaltningen, biblioteken, kulturskolan, kyrkan, föreningen Husby Hantverkshus, Kista Galleria m f l kring olika litterära teman. Under Mångkulturåret 2006 arbetar vi med temat: Sagor från olika länder.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Spånga-Tensta är ett mångkulturellt stadsdelsområde, så alla satsningar som redan görs i Tensta med engagerande kulturupplevelser och ett brett utbud av konstarter blir – oundvikligt – satsningar på mångkultur. Allt som görs för att sätta strålkastarljuset på Tensta och stimulera ömsesidigt utbyte med övriga staden ryms inom Mångkulturårets intentioner.

Sedan flera år tillbaka finns i Spånga-Tensta planer på att genomföra en boutställning, Tensta Bo 2006. Olika arrangemang genomförs under hela 2006 medan boutställningen är öppen 17-27 augusti. www.stockholm.se/tenstabo2006

Boutställningen ska dels visa och ta upp diskussionen om hur man kan förnya boendet i en miljonprogramsforort med konkreta förslag på hur lägenheter kan förnyas och individualiseras efter behov, Tema 1: Tensta som boplats på 2000-talet. Dels ska utställningen lyfta fram de i området verksamma kulturaktörerna inom ramen för Tema 2: Tensta som kulturarena och mötesplats. ”Många

verksamheter i stadsdelen fungerar i praktiken som brygga mellan olika kulturer och mellan det gamla och det nya Sverige. Exempelen är många.” (ur Förstudie 02 12 31, s. 24, Boutställning i Tensta). Här nämns några exempel.

Kulturkaféet i Tensta Träff fortsätter i samarbete med Hässelby Byalag och andra samarbetspartners att arrangera kulturaftnar med bredd och kvalitet. De fyller en viktig funktion i området som mötesplats för boende och verksamma med servering, program och aktiviteter både för unga och äldre. En lokal initiativgrupp driver frågan om kunskaps- och kulturcentrum för vuxna i Tensta Träff som ett stadsdelsförnyelseprojekt.

Teaterscenen i Blå Huset är en viktig mötesplats i stadsdelen som med ökat samarbete mellan de olika aktörerna Kulturskolan, Ungdomsverksamheten, stadsdelsförvaltningens kulturverksamheter och kulturföreningarna i området kan bli en tillgång för alla boende i Spånga-Tensta med intresse för en mångsidig kontinuerlig scenkonstverksamhet.

Under boutställningen ska även *en förlängd Tensta Marknad* genomföras, den mycket uppskattade stadsdelsfestligheten med traditionell marknadsprägel där knallar, tivoli, matserveringar, utställningar m.m. fyller stadsdelen, liksom den för Tensta Marknad utmärkande stora utomhusscenen där kända och ännu inte kända artister framträder. Poesifestivalen Bagdad Café är numera ett viktigt inslag i Tensta Marknad. Den arrangeras med stöd av Svenska Akademien, Kulturrådet, Kulturförvaltningen, ABF och Stadsdelsnämndens Kulturkommitté.

Spånga Folkan har under året invigt sin digitala biograf. Med regelbunden filmvisning och caféverksamhet har de möjligheter att bli en mötesplats för ungdomar från Spånga-området och från Tensta, och kan på så sätt stärka sammanhållningen i stadsdelen med gränsöverskridande och sammanlänkande kulturaktiviteter.

Kontaktpersoner

Stockholms kulturförvaltning, Bitte Jarl
Stockholms stadsmuseiförvaltning, Hans Öjmyr
Stockholms stadsteater, Christer Dahl
Rinkeby stadsdelsförvaltning, Iris Berggren
Kista stadsdelsförvaltning, Ulrika Eriksson Nilfors
Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning, Marja Lång
Stockholms idrottsförvaltning, handikappkonsulent Jenny Åhsberger

Stockholms stadsmuseum

Publika avdelningen.

Med början 2005:

Svenska för invandrare

Uppbyggnad av sfi-verksamhet med början hösten 2005. Visningar på lätt svenska i museet och språkövningar med en samling föremål och en pedagog från museet.

Utbildning i mångkultur för anställda i Stockholms stad

Utbildning i mångkultur med inriktning på olika religioner. Föreläsningar i kombination med bussresor till olika kyrkor, synagogor, moskéer och tempel i Stockholm. Kurserna vänder sig i första hand till anställda inom Stockholms stad.

Bildspel

Konsten att fira 9 nyår, ett bildspel om det mångkulturella Stockholm.

Stadsvandringar

En stadsvandring med titeln Andens boningar som för besökarna till en moské, en rysk-ortodox kyrka m fl i Stockholms innerstad. Vandringen är ett återkommande inslag i Stockholms stadsmuseums programverksamhet.

Torget

Torget är ett lekrum på Stockholms stadsmuseum där staden står i centrum. Ett programinslag är språk- och sånglek, där pedagogerna arbetar med svenska språket för grupper som inte har svenska som modersmål. Med de svenska barnen sjungs alltid minst en internationell sång. En särskild satsning görs i detta sammanhang på barn i stadsdelen Spånga-Tensta.

Stå upp för mångfald

Premiär på föreställningen Stå upp för mångfald – på kollisionskurs genom Sverige. av och med Zinat Pirzadeh och Maggan Hammar, den 17 september kl 14.

ALAS

Ett projekt under ledning av SAMP/ALAS i syfte att stärka internationellt samarbete mellan museer i Asien, Latinamerika, Afrika och Sverige. Stockholms stadsmuseum ingår i projektet "Empty boxes" tillsammans med ett museum i Chile och ett i Mongoliet. Projektgruppen ska tillsammans utarbeta empty boxes, dvs en metod och ett läromedel som på olika och nyskapande sätt stärker barns tillgång till kulturarvet. Projektet vänder sig till barn som sällan kommer till museet pga språkliga eller kulturella barriärer. De olika deltagarländerna har därigenom konceptet, ambitionen och problemet gemensamt samtidigt som den sociala och ekonomiska verkligheten skiljer sig åt (dramatiskt.).

Med början 2006:*Museifilial i Tensta*

På Kämpingebacken 13 i Tensta ställs en museilägenhet i ordning. Den öppnar i september 2006. En miljö från sent 1960-tal ställs i ordning och till denna kommer en rik programverksamhet att kopplas. Den senare görs i samarbete med Spånga-Tensta stadsdelsnämnd samt olika kulturföreningar och andra grupper i Tensta.

Stadsvandringar

Stadsvandringar i Tensta kommer att belysa migration, både 1960-talets svenska och nordiska, samt hur därefter hela världen flyttade till Tensta och andra områden kring Järvafältet.

Bienvenido a Prado largo! – eller Välkommen till Bredäng!

Ett språk- och integrationsprojekt där spansktalande ungdomar möter spanskastudenter i den egna hembygden, dvs Bredäng. Stockholms stadsmuseum och Södertörns högskola samarbetar i detta projekt där målet är en kombination av språkkunskaper, stadshistoria och ungdomarnas alldeles egna historier – en español.

Digitala guider på olika språk

Stockholms stadsmuseum arbetar fram digitala guider som ska kunna användas på olika sätt, både inom- och utomhus. För Tensta utarbetas en guide för ungdomar som kommer att blanda svenska med andra språk. Fokus ligger på Tensta som plats. I det forntida materialet finns fynd från fjärran östern, dvs från länder som många av dagens invånare kommer från. Guiden kommer därför att berätta om kulturella länkar mellan Tensta och omvärlden. Innehållet och formen utarbetas tillsammans med ungdomar och lärare i Tenstas skolor.

Utställning Döden i Stockholm

Hösten 2006 planeras utställningen Döden i Stockholm. Den kommer att behandla döden ur en rad olika aspekter, där det mångkulturella perspektivet utgör en högst väsentlig del.

Stockholmsforskningen**Migrationsprojektet**

Stockholmsforskningen satsar särskilt på forskning om migration. Under 2006 kommer en samlingsvolym som behandlar migrationen till Stockholm under perioden fram till 1850 att ges ut. Som en del två av projektet kommer texter om perioden efter 1850 att produceras under samma år. Tyngdpunkten läggs på perioden efter 1970. Denna publikation kommer enligt planerna att ges ut år 2007.

Boutställningen Tensta 2006

I anslutningen till boutställningen i augusti 2006 avser Stockholmsforskningen att i samarbete med Stockholms byggnadsförening ge ut en idéskrift. Utställningen har två foci byggande och kultur och aspekter på den mångkulturella stadsdelen kommer att behandlas i skriften.

Samlingsavdelningen

Samlingsavdelningen har för avsikt att vid höstens uppdatering av dokumentations- och insamlingspolicy, särskilt beakta och inarbeta aspekten mångkultur och representativitet.

Hans Öjmyr
Avdelningschef, Publika avdelningen
Stockholms stadsmuseum
www.stadsmuseum.stockholm.se

Stockholms universitet

De sedvanliga *tisdagsföreläsningarna* kommer att under hösten 2006 ha mångkultur som tema, ur ett tvärvetenskapligt perspektiv.

De årliga *Forskardagarna* i oktober, där nydisputerade forskare presenterar sin forskning för allmänheten, kommer att arrangera en paneldebatt med forskare inom ämnet och deltagare utifrån.

Om den s.k. årliga *Campuskonferensen* kommer att ordnas även 2006 kommer den att behandla:

- breddad rekrytering
- redovisning av undersökningen ”Hur mår du student?”
- redovisning av undersökningen ”Studier och funktionshinder”

Om konferensen inte blir av kommer man att ta upp dessa ämnen i en annan form.

Den nya kursen i *Högre praktisk förvaltningsutbildning* för invandrade akademiker på 40 poäng, som startade januari 2005 kommer sannolikt att ges ännu en gång, med början hösten 2006.

Skript om *etiska regler* kommer att utarbetas där konkreta råd och tydlig vägledning skall tas fram rörande det sätt som personal och

studenter bemöter varandra och vilka förhållningssätt som skall genomsyra universitetets verksamhet.

Utbildning i mångfaldsfrågor skall ges för anställda inom följande:

- introduktion för prefekter
- prefektutbildning med intersektionalitet som tema, ur ett teoretiskt, forsknings- och praktiskt perspektiv
- grundutbildning för nya skyddsombud
- introduktion för nyanställda
- fortbildning för arbetsledare och skyddsombud
- seminarium för studierektorer, studievägledare och studieadministrativ personal
- seminarium för personalbyråns personal (våren 2006)

När det gäller *mångfald bland universitetets* personal skall statistik rörande anställda med utländsk bakgrund tas fram och utifrån den framtagna statistiken skall nödvändiga åtgärder vidtas för att åstadkomma mångfald bland personalen.

Agneta Paulsson
Informatör

Strindbergsmuseet

Det har länge varit en strävan på Strindbergsmuseet att utifrån olika perspektiv och utifrån museets egna utgångspunkter arbeta mångkulturellt. Vi har inte för avsikt att låta mångkulturalitet präglå år 2006 för att sedan släppa ambitionen att på vårt specifika sätt medverka till att spegla Sverige så som det ser ut kulturellt idag utan önskar arbeta långsiktigt och systematiskt med frågorna. Där-
emot kan ett temaår fungera som en plattform och en stimulans.

Strindbergsmuseet utgör en stiftelse med Stockholms stad, Nordiska museet och Strindbergssällskapet. Till stiftelsen hör sedan 2002 även Strindbergs Intima teater, medan museets verksamhet har bedrivits sedan 1972.

Museets kärna är den bostad där August Strindberg bodde under de sista fyra åren av sitt liv, 1908–1912 och hans bibliotek. Utöver dessa bevarade miljöer består museets verksamhet av utställningsverksamhet, pedagogisk verksamhet och programverksamhet. Utgångspunkten är, i enlighet med stiftelsens stadgar, att sprida

kunskap om August Strindberg, hans liv och hans verk. När det gäller ett mångkulturellt perspektiv kan detta givetvis tolkas på flera olika sätt. Dels handlar det om personalens sammansättning. Dels handlar det om verksamheten och om marknadsföring, vilket är avgörande för vilka grupper av besökare man kan nå. När det gäller besöksgrupper kan konstateras, att en mycket stor del av Strindbergsmuseets besökare utgörs av utländska gäster. Dessa två perspektiv hänger naturligtvis ihop, men jag avser ändå att dela upp mitt svar i två delar.

Personalens sammansättning kan påverkas bara i mindre utsträckning och endast i samband med nyrekrytering. Museet har en liten personalstyrka, och bland den fast anställda personalen är omsättningen mycket ringa. Lättare att påverka är sammansättningen av museets museilärare, vilka arvoderas per visning, extra receptionspersonal under helger och praktikanter från skilda utbildningar. I dessa personalgrupper har museet medvetet strävat efter representation från olika kultur- och språkområden. Vi har lyckats delvis såtillvida att vi under vissa perioder har museilärare/receptionspersonal/praktikanter med annan kulturell bakgrund än den svenska. Emellertid är det stor omsättning på den personalen, och det är inte alltid möjligt att uppnå önskad sammansättning, kulturellt sett, varför det tyvärr kan konstateras att museet inte har någon riktig kontinuitet av den mångkulturella representationen. Vid all nyrekrytering är vi dock medvetna om det angelägna i att öka mångfalden.

Verksamheten utgår från August Strindberg. Han var förvisso svensk, men samtidigt en kosmopolit, som vistades under en stor del av sitt vuxna liv utomlands. Hans verk är också översatta till en rad olika språk, och hans dramer spelas runtom i världen, i olika språkliga och kulturella översättningar, något som vi kontinuerligt har pekat på i utställningar rörande hans dramatik. Det är dessa teman vi kommer att särskilt ta upp i nästa års verksamhet. Nedan följer några mycket konkreta exempel på vad vi inom museet har diskuterat är rimligt för oss att åstadkomma under 2006.

- Bokutställning med upplagor av Strindbergs verk i översättning till olika språk.
- Programpunkter på exiltemat, vilka skulle anknyta till att August Strindberg under många år faktiskt levde i en sorts exil. Vad innebär det, socialt, psykologiskt, kulturellt?

- Eventuellt i samarbete med Dramatikerförbundet ett översättarseminarium (möjligen under 2006, annars 2007).
- Föreläsning(ar) om August Strindbergs stora intresse för andra kulturer, språk (exempelvis kinesiska) och religioner (exempelvis katolicism, judendom, buddism).

En intressant tanke är vidare att i någon form ta upp den antisemitism, som Strindberg ibland ger uttryck för. När det gäller det ämnet har vi ännu inga konkreta planer utan ber att få återkomma.

Katarina Ek-Nilsson
Museichef

Svensk Form

Svensk Form har under de senaste åren arbetat medvetet med att integrera perspektivet mångfald i verksamheten. Vi har valt en bred tolkning av begreppet vilket innebär att vi utöver kulturell mångfald även vill ta hänsyn till etniska, religiösa och sexuella såväl som formmässiga aspekter. Ytterligare är genusperspektiv och tillgänglighetsfrågor viktiga i sammanhanget. Vår förhoppning är också att ett nytt Designcenter i Stockholm ska erbjuda fler möjligheter till internationellt samarbete. Ett ökat utbyte med omvärlden tror vi skulle kunna vidga synen på design och förändra den svenska designscenen.

Please Disturb!

Svensk Form tjuvstartade Mångkulturåret med projektet Please Disturb! under 2005. Projektet var ett samarbete med Konstfacks studentkår och syftade till att informera och intressera fler människor till högskoleutbildningar inom konst och design. Ser man till rekryteringen av landets konst- och designutbildningar så är det en slående homogen grupp elever som idag tar plats på dessa skolor. Finns demokratisk design och konst? Har alla rätt att ställa krav på omgivningens utseende? Det var frågor som ställdes i Please Disturb!. Tio konstnärer genomförde individuella projekt som sedan sammanställdes i form av en vandringsutställning med premiärvisning på Svensk Form. Både ungdomar, rörelsehindrade och

invandrare deltog i utställningsarbetet. Please Disturb! är ett initiativ för en breddad dialog om vem som definierar vad design och konst är. Utställningen har hittills visats i Stockholm, Gävle, Örn-sköldsvik och Avesta. Svensk Form planerar att följa upp projektet och dess resultat under nästa år.

UNG 06/07

Under 2006 kommer UNG arrangeras för sjätte gången i rad. UNG 06/07 är ett samarbete mellan Svensk Form och Form/Design Center. Den jurybedömda vandringsutställningen öppnar på Möbelmässan i Stockholm i februari 2006. Därefter visas utställningen på 5–6 platser i Sverige samt förhoppningsvis även i Tokyo, London och Milano. Målet är att spegla vad som sker inom den yngre formvärlden idag samt att ge ungas formgivning utrymme och spelrum. Projektet söker nå ut brett, både ur regional- och kulturell aspekt. Utställningsarkitekt kommer att vara Samir Alj Fält. Han tilldelades uppdraget i samband med Ung2004, där Samir Alj Fält var en av de utvalda utställarna. Juryn för UNG 06/07 har uppmuntrats att beakta och vara öppna för mångfald och skilda kulturella uttryck.

Designonsdagar på Svensk Form

Flera av Svensk Forms Designonsdagar under 2006 kommer att behandla ämnet mångfald. Bland annat har en kontakt tagits med initiativtagaren till Crossroads. Crossroads är ett projekt som arbetar för att skapa möten mellan hantverkare och formgivare med olika kulturell bakgrund. Syftet är att stimulera förnyelse i designuttryck samt skapa nya arbetstillfällen. Resultatet av projektet Crossroads är tänkt att utgöra temat för en av våra kommande Designonsdagar.

Det brittiska projektet "Multiculturalism" är ytterligare ett Designonsdags-tema som planeras till nästa år. Samtal om samarbete har inletts med Brittiska ambassaden och British Council i Stockholm.

Kontakt har även tagits med Stocktown och Teddy Goiton om ett ev. samarbete under 2006.

FORM Designtidskriften

Första numret av FORM (Svensk Forms medlemstidskrift) 2006 har tilldelats temat mångfald. Flera artiklar kommer att diskutera design och kulturell mångfald med olika infallsvinklar.

Pedagogisk verksamhet

Svensk Form fortsätter dessutom under 2006 att utveckla sin pedagogiska verksamhet, med designpedagogik som utgångspunkt. Svensk Form har ambitionen att ge besökarna verktyg för att upptäcka vad design och formgivning kan vara. Visa besökare att design är en del av vardagen, att det kan vara ett sätt att kommunicera och en metod att nå större tillgänglighet och i förlängningen ett mer jämställt samhälle. Visningar erbjuds på flera språk, anpassade för olika kunskapsnivåer och behov. Den pedagogiska verksamheten planerar också att erbjuda workshops, där besökare kan lära sig mer om kreativa processer och om olika material. Genom workshops kan t ex elever och lärare få möjlighet att upptäcka hur stor nytta man kan ha av den kreativa designprocessen inom undervisning. Försök att nå nya målgrupper kommer att göras.

Svensk Form har ytterligare ambitionen att söka upp grundskolor för att berätta om ämnet design; hur man kan arbeta med design och vilka möjligheter design kan skapa. Vår förhoppning är att kunna göra det tillsammans med en eller flera unga formgivare. En yngre formgivare kan till exempel vara lättare för eleverna att identifiera sig med.

Regionalföreningar

Svensk Forms Regionalföreningar gör idag ett viktigt arbete för att skapa regional mångfald. Dessa elva ideella föreningar har uppmuntrats av Svensk Form att i planeringen inför nästa år uppmärksamma Mångkulturåret.

Uppföljning Designåret

Syftet med Designåret 2005 är att visa vilka möjligheter som design ger oss alla – individen, näringslivet, kulturen och hela samhället.

Designåret 2005 ska synliggöra designens mångfald som pågår i hela Sverige och förgrenar sig ut i världen. Målet är att så många som möjligt ska utveckla sin användning av, intresset för och kunskap om design. Under 2006 planerar Svensk Form att följa upp några av de många initiativ som tagits under Designåret.

Ett av de projekt vi har i åtanke är DesigNation – kulturella perspektiv på smak och identitet. Utställningen försökte tolka de kulturella processer som både är förutsättningar för och konsekvenser av fenomenet design i vid bemärkelse. Madlein Fallgren på företaget Saldo formgav utställningen som visades på Regionmuseet Kristianstad.

Utställningen som gruppen Eva8år visade på Galleri Win-Win i Göteborg är ett annat intressant projekt. Den unga kvinnliga formgivargruppen från HDK Steneby hade skapat en utställning byggd på frågeställningar om identitet och karaktär som också ville visa att kläder inte bara är mode utan även ett sätt att gestalta kropp, rum och tanke.

Svenska institutet (SI)

Svenska institutet och Mångkulturåret 2006

Svenska institutets (SI) verksamhet har en internationell profil. De projekt och manifestationer liksom det utbyte och samarbete SI stödjer har till syfte att skapa möten mellan människor och mellan olika kulturer världen över. Inom denna verksamhet finns en mångkulturell dimension som SI ser som en viktig komponent i all den verksamhet vi bedriver.

Under Mångkulturåret 2006 kommer SI att genomföra en serie besöksprogram för utländska specialister som är intresserade av att närmare studera och ta del av hur Sverige tillvaratar den mångkulturella aspekten i kulturlivet, och då med särskild hänsyn till de riktlinjer som anges i regeringsbeslutet 2005-05-04. Programmet kommer således att vara beroende av de förslag på aktiviteter som planeras äga rum inom ramen för Mångkulturåret 2006 i Sverige. För kontakterna utomlands kommer SI främst att samarbeta med utlandsmyndigheterna.

Kontaktperson:

Hans Lepp
Enhetschef

www.si.se

Svenska språknämnden

Aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006

Konferens om språkvård för alla språk i Sverige

Den konferens som här beskrivs befinner sig i ett tidigt planeringsstadium. Hittills har endast Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden deltagit i planeringen.

Bakgrund: Den svenska språkvården står inför nya uppgifter och nya organisationsformer; regeringens språkpolitiska proposition i september kommer sannolikt att rymma förslag med ganska långtgående konsekvenser för språkvården. Hittills har egentligen bara vården av svenskan, sverigefinskan och i viss mån samiskan kunnat stödja sig på en relativt fast institutionell struktur (Svenska språknämnden, Sverigefinska språknämnden, Samisk språknämnd). I ett mångspråkigt Sverige bör språkvården omfatta betydligt fler av de språk som talas och skrivs i Sverige. Det är viktigt att företrädare för så många språk som möjligt på ett tidigt stadium kan delta i gemensamma diskussioner om den framtida språkvårdens organisation och arbetsformer. En konferens är ett första steg på vägen mot ett mer organiserat samarbete.

Konferensens syfte: Syftet är att diskutera vilka språkvårdande uppgifter som är angelägnast för olika språk i Sverige och hur ett långsiktigt samarbete bäst kan byggas upp. Behoven är naturligtvis mycket olika för olika språk: vissa kan vara i ett alfabetiseringsstadium (t.ex. romani chib), för andra är uppgiften snarast att utveckla terminologi för specifika svenska förhållanden (t.ex. spanska), för åter andra att göra språket känt i Sverige etc. Målet är att så många språk som möjligt så småningom varaktigt ska delta i ett gemensamt, institutionaliserat svenskt språkvårdsarbete.

Deltagare: Svenskan, de fem minoritetsspråken och teckenspråket ska självklart delta. Men det är viktigt också med representanter för åtminstone ett tiotal av de större invandrarpråken: arabiska, spanska, albanska, persiska, somali m.fl. Viktigt är att språk av olika karaktär, t.ex. med eller utan lång skriftspråkstradition, blir representerade. Vidare bör några företrädare för centrala myndigheter, t.ex. Myndigheten för skolutveckling, Högskoleverket, Kulturrådet och Vetenskapsrådet inbjudas, liksom naturligtvis den eventuella organisationskommitté som arbetar med den svenska

språkvårdens framtida organisation. Om man tänker sig att varje språk representeras av två personer blir deltagarantalet 40–50 personer. Det bör inte vara högre, eftersom det bör vara en arbetande konferens med utrymme för diskussioner.

Uppläggnig: En endagskonferens (9.30 – 17. 30 samt middag) är troligen vad som är realistiskt inom de ekonomiska ramar som kan skapas. Dagen bör delas upp i två, tre teman, t.ex.

- lexikografiskt arbete och ord- och grammatikvård (korpusvård)
- spårkvalsplanering (statusvård)
- organisationsfrågor

På varje punkt kan man tänka sig 2–3 inledningar (var och en ca 15 minuter) och därefter diskussion i ca 90 minuter.

Tidpunkt: Lämplig tidpunkt är till viss del beroende på det tidschema som den språkpolitiska propositionen kan aktualisera. Tills vidare verkar april 2006 vara lämpligt.

Kontaktperson:

Olle Josephson

Sekretariatschef

www.spraknamnden.se

Södertälje kommun

Södertälje kommun är en mångfasetterad kommun, dit bl.a. människor från många delar av Sverige och utlandet har flyttat under de senaste decennierna. I vår dagliga verksamhet bör vi därför integrera kunskap, erfarenhet och olika syn på kultur och beteende.

Planeringen för 2006 är sedan länge genomförd och innehåller redan nu mångkulturella inslag. Dessa kommer att marknadsföras som under ett gemensamt paraply i samband med mångkulturåret. Ytterligare aktiviteter med anknytning till mångkulturåret kan genomföras, men är i nuläget inte planerade.

Södertälje kommun vill dessutom inte bara se begreppet mångkultur som en kulturell beteckning, utan även som ett mångfasetterat begrepp som innefattar frågor om jämställdhet, manlighet, homofobi/HBT, identitet, etc. Mångkulturfrågan bör därför diskuteras mer i ett brett perspektiv med invånarna i kommunen och får inte bli ett "etniskt jippo". Det skulle motverka sitt syfte. Viktigt att tänka på i debatten framöver är att ingen kultur eller

identitet är statisk, utan förändras och påverkas av varandra genom tiden.

Aktiviteter

- 9 februari – 8 april. Utställning: Boken/bokstaven; vi vill visa språkets möjligheter, likheter och olikheter och dess utvecklingen. Detta är viktigt med tanke på att det i Södertäljes skolor pratas ca 85 språk. Ansvarig: Kultur och fritidskontoret
- 6 juni. Föreställning: Sveriges nationaldag. Ansvarig: Kultur och fritidskontoret
- 2 september – 1 okt. Utställning: Sedd stad; vi kommer att visa de olika hem och miljöer som finns i Södertälje kommun. Ansvarig: Kultur och fritidskontoret
- 12 oktober – 3 dec. Utställning: Identiteter; Södertälje kommun kommer under 2006 att arbeta mycket med HBT-frågor, därför kommer denna utställning att betona HBT/manlighetsfrågan och hur vi relateras till dem. Detta är ett tydligt exempel på hur man kan vidga begreppet mångkultur. Ansvarig: Kultur och fritidskontoret
- 14 dec. – feb. 2007. Utställning: 1970-talets Södertälje; då blev Södertälje en växande stad, med ökade invandrare (flyktingar) från bl.a. Turkiet. Idag utgör den assyriska/syrianska befolkningen ca 15 % av Södertäljes invånare. Ansvarig: Kultur och fritidskontoret

Eventuella aktiviteter (beror på om det finns bl.a. ekonomiska resurser)

- Genomförande av ett framtidsseminarium, där vi bl.a. samtalar om begreppet mångkultur, mångfald m.m. betydelsen och konsekvens i kommunens dagliga arbete. Ansvarig för aktiviteten blir i så fall logikområde för Demokrati och integration inom Södertälje kommuns ledningsenhet.
- Någon aktivitet i Södertälje centrum för att uppmärksamma frågan.
- Debattkvällar

Kontakter

Torbjörn Neiman (i första hand), Kultur och Fritischef i Södertälje kommun. Eduardo H. Villanueva-Contreras, Demokrati & integrationsstrateg/ansvarig Ledningsenheten, Södertäljes kommun

Södertörns högskola

Planerade aktiviteter under Mångkulturåret 2006

Den arkeologiska institutionen vid Södertörns högskola har fått i uppdrag av Svenska Arkeologiska Samfundet att arrangera 2006 års Svenska arkeologmöte. Dessa möten äger rum vart annat år och vänder sig till Samfundets drygt 600 medlemmar, andra yrkesverksamma arkeologer samt studenter och doktorander.

Med anledning av regeringens Mångkulturår har vi bestämt att temat för mötet ska vara "*Arkeologi och Mångkultur*". En kortfattat presentation av mötestemat lyder:

När arkeologin etablerades som modern vetenskap under 1800-talet var den nära förbunden med det nationella projektet. Idag är det annorlunda, men hur ser den etniska och kulturella mångfalden ut inom dagens arkeologi och kulturmiljövård? Speglar den samhället i stort? Vilken betydelse skulle en ökad mångfald ha för våra uttolkningar av det förflutna? Har en ökad mångfald vetenskaplig betydelse, eller är det endast ett uttryck för en strävan efter politisk korrekthet? Vilken roll kommer det förflutna att spela i ett samhälle som samlar allt fler människor med många olika bakgrunder och tillhörigheter?

Mötet arrangeras gemensamt av Arkeologiska institutionen vid Södertörns högskola, Svenska Arkeologiska Samfundet, Riksantikvarieämbetet och Statens Historiska Museer. Mötet kommer att hållas på Södertörns högskola 21-22 april 2006 och vi räknar med 100-150 deltagare.

Kontaktperson:
Mats Burström
Professor Arkeologi
www.sh.se

From Orientalism to Postcoloniality – Historical and Theoretical Perspectives

Konferens på Södertörns högskola, 27–30 april 2006.
Workshops om bl.a. postkolonialism, migration och globalisering.

Kontaktperson:
Kerstin Shands
Professor Engelska
www.sh.se/postcolonial-conference

TeaterAlliansen

TeaterAlliansen har uppmärksammat de svårigheter som 1:a generationens invandrade skådespelare har med att få jobb i Sverige. När de väl får jobb handlar det om att spela invandrare. Hur och när får dom roller, som inte är knutna till deras situation som invandrare i ett nytt land?

Frågan har redan för ett par, tre år sedan diskuterats som en konstnärlig fråga på TeaterAlliansens interna seminariedagar. Detta ledde till att TeaterAlliansen på Riksteaterns Teaterdagar arrangerade en debatt i ämnet ”Speglar teatern samhället?”. Frågan har med tiden också kommit upp på TeaterAlliansens styrelsebord. Där har en arbetsgrupp bestående av Stefan Böhm, styrelseledamot och teaterchef vid Uppsala Stadsteater tillsammans med undertecknade utsetts.

Den fråga vi ställer oss och det vi med vårt projekt vill undersöka är huruvida problemet är den språkliga brytningen, det avvikande utseendet eller handlar det om en konservatism hos teaterledningarna, hos publiken?

Vi har under tidiga våren knutit kontakt med regissören Michael Cooke. I bl.a. sina uppsättningar ”Elektras systrar” och ”Elektras bröder” belyser han mycket tydligt problemen med integrationen. Vårt nästa steg är att tillsammans med Michael ha ett möte med ett antal invandrarskådespelare, som vi tagit kontakt med. De är alla relativt väletablerade inom såväl institutionerna som de fria grupperna. Vi har i Sverige idag ett ganska stort antal invandrade skådespelare med gedigna skådespelarutbildningar i sina egna hemländer. De har både kompetens och yrkeskunnighet. Vi tänker oss att vi tillsammans med god hjälp av dessa skådespelares personliga erfarenheter av att arbeta i Sverige ska kunna resonera oss fram till hur vårt projekt ska utformas.

Projektet skulle eventuellt kunna vara i form av en workshop med såväl svenska som invandrade skådespelare, där man avslutar arbetet med en offentlig redovisning. Projektet skulle också kunna bli ett samarbete med teatrar i Stockholm, institutioner och/eller fria grupper. Kanske kunde en påbörjad workshop inom TeaterAlliansens ramar kunna utmynna i ett vidare teaterprojekt i samarbete med någon teater, eftersom TeaterAlliansen inte är ett producerande bolag. AF-Kultur är också en tänkbar samarbetspartner. Vi har i höst haft ett möte med AF-Kulturs ledning och personal för att diskutera gemensamma intressen. Vårt ”Migrations”-projekt väckte ett stort intresse, som vi beslöt att tala vidare om framöver.

Lotta Zacharias Saeed Hooshidar

Teater Overground

En performance/poesiföreställning om två länders likheter och olikheter.” France vs Suède Sverige vs Frankrike”

Presentation av producent; Teater Overground och Projekt för Nyskriven Svensk Text (PRONST)

PRONST är ett paraplyprojekt med syftet att presentera nyskapande scenkonst förankrad i den sociala verkligheten här och nu, och särskilt att göra samhällets svagare röster hörda. Vi undersöker och synliggör vad som rör sig i huvudet på människorna i dagens Sverige.

Metoden har hittills varit att arrangera skriparverkstäder för att av material som där genereras skapa dramatik och scenkonst av hög kvalitet i samarbete med dramatiker, regissörer, skådespelare samt andra scenarbetare.

Vår ambition är att skapa scenkonst som tjänar dagens behov och att försöka tillgodogöra dessa, genom att lyssna på det samhälle vi lever i. Med PRONST vill vi föra teatern närmare publiken, avdramatisera teaterbesöket för den teaterovane och göra teatern till en levande del av samhället.

Lars Ring skrev i Svenska Dagbladet apropå vår föreställning Strålände Tid;

”Teater Overground på sin lilla scen på Pipersgatan 4, lyckas igen att låta samtiden beskriva sig själv – med god hjälp av PRONST.”

Konstnärliga ledare och ansvariga för Teater Overgrounds verksamhet är Kiki Muukkonen och Johanna Suo. Vi har drivit PRONST sedan hösten 1999.

Hittills har vi genomfört fem olika delprojekt:

Hej alla jävlar hade urpremiär i januari 2001, vi arbetade där med 10-åriga barn i Tensta och Saltsjöboo. I samarbete med skådespelaren och dramatikern Stephen Rappaport skapades av deras texter en mycket uppmärksammad och kritikerrosad föreställning riktad till en vuxen publik, som bombarderades med barnslighet. Nominerades till Nöjesguidens Stockholmspris 2001. ”Detta är rent rosenrasande bra och häpnadsväckande.” Pia Huss, Dagens Nyheter. ”Teater Overground har gjort en nyskapande föreställning på barns briljanta texter som de bearbetat för och med sin publik. Jag rekommenderar den som viktig teater.” Suzanne Osten, konstnärlig ledare för Unga Klara.

Som en taggboll, typ hade urpremiär 1 september 2001. Dramatikern Eva Brise skapade ur texter skrivna av 15-åringar på östermalm och i Skärholmen ett manus som regisserades av Elisabet Sevholt till en populär och kritikerrosad föreställning om allt som snurrar i huvudet och livet hos en tonåring. Turnerar i förkortad version under hösten 2002. ”Underbart nyanserade skisser av perforerad självkänsla, utmattad betygshets, utseendefixerat självhat och plötsliga euforiska lyckoögonblick.” Karin Helander, Svenska Dagbladet. ”Att besöka Teater Overground just nu är att både följa med på en nedstigning i helvetet och att få hänga med upp bland molnen” Pia Huss, Dagens Nyheter.

Strålande Tid hade urpremiär 19 januari 2002. Pjäsen handlar om vad som sker i de närmaste relationerna när en människa drabbas av cancer. Författaren Erik Grundström höll skivarkverkstad med cancerdrabbade och deras anhöriga. Av materialet skrev han ett manus som regisserades av Kiki Muukkonen. Spelades i Stockholm våren 2002, och turnerade samma höst i Sverige i samarbete med Cancerfonden. ”Samtliga aktörer är utmärkta...En stark men behärskad skildring av sjukdomen som identitet och socialt stigma” Lars Ring, Svenska Dagbladet ”Jag skulle vilja påstå att Strålande Tid i all enkelhet uppnår den katarsis som motverkar utbrändhet. Gå och se den, det borde vara obligatoriskt”. Hans S åkesson, Läkartidningen Ronden.

Det vackra har en hemlig baksida hade urpremiär på Kilen, Kulturhuset den 18 januari 2003. Femton kvinnliga poliser deltog i Teater Overgrounds skivarkverkstad och skrev om vad det innebär att

vara kvinna, människa och polis. Dramatikern Jonna B Cullberg skrev ett manus om fem kvinnliga poliser som blir insnövade i ett rum där de konfronteras med varandra och sina egna liv. I regi av Nikklas Jorme. ”resentionsutdrag”

Pondus var det, flicka lilla hade premiär på Polishögskolan i Stockholm sen vår 2003. Denna föreställning är en vidareutveckling av polisprojektet och spelades ej för allmänheten/offentligheten. Vi fann ett stort behov från poliser och polisapiranter av en föreställning som kunde spelas på polishögskolorna och på arbetsplatser som uteslutande behandlade jämställdhetsfrågor och maktmissbruk. Denna föreställning är byggd helt och hållet på det material som vi fick in från skivareverkstäderna med de kvinnliga poliserna. En stor skillnad från *Det vackra...* är också att denna föreställning är ett textcollage. (*Det vackra...* var vår första pjäs i bemärkelsen av att den har en klassisk dramaturgi). Föreställningen är spelad på samtliga polishögskolor i Sverige samt på jämställdhetskonferenser inom polisväsendet. Projektet är ännu pågående.

Bakgrund PRONST nr 6 – France vs. Suède / Frankrike vs Sverige

Initiativet kommer från projektets ledare, Johanna Suo, som genom sitt interpraktikstipendium på CCS startar projektet. Att poängtera är att detta projekt går ifrån PRONST på flera sätt, vilket ni kanske förstår genom den ovanstående beskrivningen, men – idén kommer därifrån. Intresset av att se vad man får fram för nya perspektiv/ synvinklar på ett land då en poet/ författare från ett annat land skriver har väckt intresset att genomföra detta projekt. Det som också skiljer detta projekt från de tidigare fem inom PRONST är att det denna gång är en professionella författare som skriver materialet- poeter. Förut har skrivargrupperna varit amatörer i den bemärkelsen att de inte arbetar med skrivande (barn, tonåringar, cancerpatienter, kvinnliga poliser). Materialet har sedan dock bearbetats av en professionell dramatiker och/ eller regissör/ ensemble. Slutligen finns också ett intresse av att utveckla PRONST och att skapa ny spännande scenkonst.

Syftet

- är att skapa en mötesplats för poeter där de kan utbyta erfarenheter och inspirera varandra.
- Att skapa ett kulturellt utbyte.
- Att förankra projektet både i Frankrike och i Sverige.
- Att undersöka om det finns skillnader/likheter på material från svenska och franska poeter.
- Att göra en jämförelse mellan länderna på ett lustfullt och lättsamt men samtidigt informativt sätt.

Mål

- Att efter en undersökande process genomföra poesiföreställningar.
- Att framföra en sverigepresentation på ett nytt sätt inom CCS verksamhet – i och med att det inte bara är svenska och franska medverkande – utan för att också innehållet handlar om de två länderna.
- Föreställningen ökar respektive lands kunskap om det andra.
- Föreställningen raserar klichéer.
- Etablerar unga svenska poeter i Frankrike och unga franska poeter i Sverige.
- Föreställningen är en dagsaktuell spegling av den verklighet poeterna ser.
- Att göra en nyskapande föreställning som ger poeterna tillbaka sin egen konst och kultur.
- Föreställningen blir uppmärksammas av press och allmänhet och uppfyller därigenom projektets syften och mål.

Målgrupp

- Franska och svenska poeter.
- Kulturintresserade och offentligheten.
- Förläggare och kulturkritiker. Under rubriken marknadsföring kan man läsa mer om hur kontakt skapas med dessa grupper.

Metod/ Strategi

Ettapp 1: Två poeter från Sverige ställs inför uppgiften att skriva om deras intryck och associationer angående vad de associerar med/ om Frankrike/ Paris/ fransmän. De får frågan vad de tycker är utmärkande franskt. Alltså svenska poeter skriver om Frankrike likaså skriver två franska poeter om Sverige och ställs samma frågor om Sverige. Poeterna skriver ett material i samband under/efter en period då svenskarna bor på CCS i Paris och fransmännen bor i Stockholm. Den som är ny i ett land tänker ofta på de saker som är mest utmärkande för det specifika landet, därför skriver svenska poeter om frankrike och tvärtom.

Materialet sammanställs av projektets konstnärliga ledare och poeterna. Materialet blir till en föreställning som framförs på CCS i Paris och i Stockholm på en motsvarande scen. Eventuellt kan en debatt bli ett komplement till föreställningen, helt beroende på materialet.

Ettapp 2: Föreställningen framförs på diverse festivaler i Sverige och i Frankrike.

Ettapp 3: En bok med de medverkandes texter planeras vilket det tas ett gemensamt beslut om under sen höst 2005.

Form på föreställning

Inom PRONST har vi experimenterat mycket vad föreställningarna ska/ kan ha för form för att materialet ska lyftas fram på bästa sätt. Våra föreställningar har gått från uteslutande publikttal till att vara en "vanlig" pjäs med klassisk dramaturgi. Detta ska bli en performance/spokenwordföreställning där poeterna framför sina texter själva. Musik, sång, dans och andra konstformer kan vara inslag i föreställningen. Poeternas material textas, i och med att texterna kommer vara på två olika språk, eller framförs på det andra språket av sina kollegor. Om textning sker samtidigt som texten framförs så kan detta tillföra en ytterligare dimension. Formen växer fram under projektets gång och beroende på materialets art kan vi efterhand se vad det denna gång blir för föreställning.

Kortfattad tidsplan

Samtliga finansieringsmöjligheter identifierade i juli 05. Bidragsansökningar ska gå ut under hela projektets gång, även sponsringsförfrågningar. Passande medverkande poeter- deadline slutet av augusti månad 05. Från och med september 05 kan skrivarperioden inledas för poeterna. Föreställningen kan presenteras med ett uruppförande i mars 2006. Föreställningen framförs på olika festivaler i Sverige och Frankrike så länge ett intresse finns. Se vidare bifogad aktivitetsplan!

Nätverk

Overground har ett kontaktnät från tidigare verksamhet och våra projekt med presskontakter och personer inom kulturbranshen och inom svenskt näringsliv. Overgrounds referensgrupp består av; Patrik Liljegren – Teaterchef Södra Teatern,

Nina Röhlcke, producent Uppsala Stadsteater, Mikael Säflund, frilansregissör med uppsättningar som bl.a. West Side Story på Oscarsteatern/ Stockholm bakom sig. Monika Bengtsson från Setterwalls Advokatbyrå har bistått oss med juridisk hjälp.

Referensgruppen bistår oss med kontakter, idéer och fungerar som bollplank.

Samarbetspartnen CCS har naturligt via sin verksamhet ett stort kontaktnät inom kultur- och näringsliv både i Sverige och Frankrike.

Marknadsföring

Projektet marknadsförs på följande sätt i Frankrike och Sverige:

- Reportage i dagspress, radio och tv kanaler.
- Annonsering i kalendarier, dags-kvälls och veckopress.
- Sedvanlig affischering och spridning av vykort.
- Projektet finns med på CCS programutskick.
- Information via CCS, Overground och övriga samarbetspartners hemsidor.
- Marknadsföring via mejl och telefon och möten.
- Via olika festivaler som projektet deltar i.

Producent Teater Overground
Johanna Suo
Ansvar / befogenheter / rättigheter

Projektledning/ Konstnärlig ledning
Johanna Suo
Ansvar, befogenheter, rättigheter

Poeter

Två män och två kvinnor från olika etniska och sociala bakgrunder som har olika stil på sitt skrivande. Från Sverige:

Catti Brandelius: Föreställningar bl.a; Modern Fart Riksteatern JAM 2002, Profesora, Riksteatern JAM 2004 Catti har i Miss Universums skepnad turnerat runt i Sverige. Hon har producerat radiokonst, fanzines, popmusik, installationer och en bok "Miss Universums Samlade texter och bilder 1997–2005"

Özgur Kibar: Poet/ slampoet. Framträdanden bl.a. i "Sverige", SvT juni 05. Lobby ZTV. Huvudkaraktär i Svt dokumentären "I Kaxiga Poeters Sällskap". Speakeasy, Södra Teatern 04. Programledare i SR Sverige sedan juli 04. Stockholmsmästare i poetryslam. Vinnare i P3 Frispels Poetry Gang Bang.

Från Frankrike:

D' de Kabal (artistnamn) Davy Bidard (riktigt namn). Född i Paris 1974. Säger själv att han kommer från hip hop kulturen. Slam poet, sångare, skådespelare, verksam med slam och spokenwordkollektivet Spoke Orchestra. Han har skrivit teaterpjäser och filmmanus. Framträder regelbundet solo (och med Spoke) i Frankrike som rappare och poet. Han och Spoke har gett ut ett album i Frankrike. D' släpper även ett soloalbum under hösten.

En kvinnlig poet/artist söks fortfarande med hjälp av kulturministeriet och franska ambassadens litteraturavdelning i Sthlm.

Samarbetspartners

Centre Culturel Suédois (klar), Printemps des Poètes, Paris (klar). Mångkulturåret, (under diskussion), Stockholms Poesifestival (klar), Kulturhuset Sthlm, Södra Teatern Sthlm (under diskussion), Svenska Institutet (under diskussion), Svenska ambassaden i Paris,

Franska Ambassaden Sthlm (klar) m.fl. Alla intressanta samarbetspartners söks i skrivande stund.

Finansiering – bidragsansökningar görs bl.a. till följande

Sverige-Franska Stiftelsen
Statens Kulturråd- internationellt kulturutbyte/ litterära evenemang -och berättardagar
projektbidrag för fria teatergrupper
Konstnärsnämnden- internationellt kulturutbyte
Stockholms Kommun- kulturförvaltningen
Längmanska Kulturfonden- internationellt kulturutbyte och projektbidrag
Sparbanksstiftelsen Första
Helge Ax.son Johnssons Stiftelse
Svenska Institutet, rese-och uppehållsbidrag
Författarfonden, dramatikerutskottet
Sveriges Författarfond
Svenska kyrkans kulturfond
Franska Institutet, Stockholm – stipendium för kulturutbyte
Franska ambassaden/ sthlm
Byggnadsarbetarförbundet – Kulturstipendier
Ministère de la culture- Le Centre National du Livre, Paris
Ministère des Affaires Etrangères, Paris
Ville de Paris
Flera fonder, stiftelser och företag i Frankrike och i Sverige.

Dokumentation

Projektet/föreställningen dokumenteras med hjälp av videokamera, manus, utskick, projektbeskrivningen och utvärderingen.

Utvärdering

En kvalitativ (hur väl målen är uppnådda och hur den övergripande arbetsprocessen gått) och kvantitativ (på det som är mätbart) utvärdering genomförs med samtliga berörda parter bl.a. deltagande poeter, utvärdering av den konstnärliga processen med

samtliga inblandade i den. Utvärdering av publikrespons och genomslagskraft.

Redovisning till berörda parter

Redovisning till samtliga berörda parter, samarbetspartners och finansörer, sker genom rapport som innehåller följande: Samtliga utvärderingar, publiksiffror, genomslagskraft och slutliga kostnader och intäkter.

Projektansvarig

Johanna Suo
Teater Underground, Stockholm
Centre Culturel Suédois, Paris

Teatercentrum

Under 2006 kommer Teatercentrum att göra följande. För de första kommer styrelsen för Teatercentrum att utarbeta en strategi för mångkulturell verksamhet inom det fria teaterlivet.

Vi kommer särskilt att på lokal nivå, via våra lokalkontor, att uppmana och aktivt stödja teaterutövare från andra kulturer att söka medlemskap i Teatercentrum, alternativt att utnyttja våra kunskaper och service för sitt utövande.

För det andra hänvisar vi till vad våra medlemmar gör under 2006. Det vill säga den repertoar som de presenterar och som finns att tillgå via Teatercentrums hemsida under rubriken "spelguiden". Se: www.teatercentrum.se

För det tredje finns det även en möjlighet att diskutera ämnen om Mångkultur på den nationella scenkonstbiennal för barn- och unga som kommer att äga rum i Lund 4–7 maj 2006.

Det är en nystartad biennal, som drivs av Teatercentrum och Assitej gemensamt och där vi räknar med att det både spelas föreställningar och hålls seminarier i ämnet. Vi räknar med en bred uppslutning från hela Teatersverige till den här biennalen. Mer information finns att få via vår projektledare Suzanne Hellberg i Malmö.

Vidare finns det även en lokal handlingsplan för Västra Götaland där Teatercentrums teatrar i den regionen medverkar.

Anders Lorentzon
Teatercentrum i Stockholm

www.teatercentrum.se

Tempo Dokumentärfestival

Film & samtal

Tempo Dokumentärfestival planerar att tillsammans med Re:Orient arrangera filmvisningar och samtal utifrån ett mångkulturellt perspektiv i Stockholm och eventuellt i flera större orter runt om i landet under 2006. Vi planerar att visa dokumentärfilm från bl.a. Iran, Israel och Indien med diskussioner efteråt. Ett större nedslag planeras på Tempofestivalen i Stockholm november 2006. Syftet är att visa film från andra delar av världen än vanligtvis förekommande, nå nya målgrupper och att utforska själva begreppet mångkultur.

Kontaktperson: Agneta Mogren, Tempo Dokumentärfestival

Tidskriften i&m

Vem gör vad och varför i Mångkulturens namn? Gör det någon skillnad? Vi ställer frågorna – svaren söker vi hos aktörer och utvärderare.

i&m kommer att följa arbetet under Mångkulturåret 2006.

Bäst gör vi det genom att göra det vi är bra på – det vill säga genom att publicera genomarbetade artiklar i ämnet.

Vi ska i varje nummer under året reservera utrymme under vinjetten ”Mångkulturåret 2006” för nyheter, uppföljning, reportage, intervjuer med mera, med aktörerna i satsningen. I den mån det går kombinerar vi detta med artiklar skrivna av forskare inom kulturområdet. Självklart kommer vi att följa arbetet landet runt.

Målet är att sprida information om satsningarna under ”Mångkulturåret 2006” – och vad de ger för praktiska erfarenheter, i vilken mån de förändrar den pågående verksamheten och publiken.

Hur 'bidde' det? Naturligtvis kommer vi att följa upp resultaten under år 2007, när utvärderingarna kan tänkas bli färdiga.

Nora Weintraub
Chefredaktör
www.iochm.com

Upplands-Bro kommun

I Upplands-Bro kommer vi att låta Mångkulturåret 2006 bli upptakten till en framtida ökning av alla invånares möjligheter att delta i kulturlivet och att skapa ett samspel mellan olika kulturtraditioner.

- Hur kan vi arbeta för att våra kulturverksamheter på ett tydligt sätt speglar och införlivar den etniska och kulturella mångfald som finns i vår kommun?
- Hur ska arbetet för att stärka den kulturella mångfalden i vår kommun bedrivas?

Under 2006 kommer dessa frågor att ställas i alla sammanhang där kulturfrågor diskuteras. Inom kulturverksamheten kommer Mångkulturåret att uppmärksammas när urvalet till temafrågor bestäms. Diskussioner kring filmer, teaterföreställningar, mediaprojekt etc kommer att inriktas på dessa frågor. Vid kulturverksamhetens utbudsdag i april 2006 kommer seminarier kring mångkultur att ingå. Diskussionerna efteråt hoppas vi ska ge ringar på vattnet och ge upphov till nya samtal.

Planeringen inför hösten 2006 kommer att bli mer utförlig och detaljerad än vårens kan bli eftersom detta kräver tid och framförhållning.

Bildningsförvaltningen
Kultur och fritid
Anna Sjunnesson

UR

UR har i sitt sändningstillstånd uppdraget att i programproduktionen spegla och visa det mångkulturella samhället. Under årens

lopp har UR producerat såväl tv, radio, webb och böcker för att berätta om kulturella sammanhang och för att skapa kunskap om olika språkliga och kulturella minoriteter.

Det självklara i att producera program som visar hela vårt samhälle förutsätter att UR aktivt samverkar och samarbetar med myndigheter och institutioner inom det mångkulturella området. Det gäller både inom utbildnings- och kulturområdet. Det betyder att vi arbetar med bl.a. Myndigheten för skolutveckling, Mångkulturellt centrum, Centrum för levande historia, Malmö högskola och Världskulturmuseet.

UR har ambitionen att följa forskning och praktik inom området för att kunna skapa relevanta och användbara program för våra målgrupper.

Utbildningsradion kommer under 2006 att arbeta med temat berättande i program för alla målgrupper och vi kommer att använda oss av olika medier. Tanken är att det mångkulturella Sverige ska genomsyra dessa satsningar.

Berättande

Vi arbetar med eget berättande, program om berättande och kopplar också andra teman till berättande.

Vi startar redan under 2005 med den digitala satsningen Rum för berättande på www.ur.se/rfb och programmet Sve-å-long som sänds i SVT2 torsdagar 20.30 med start i vecka 36.

Rum för berättande

Alla har en berättelse. Alla behöver möjligheten att dela sin berättelse med andra. Inför berättaråret 2006 har UR startat projektet Rum För Berättande. Målet med projektet är att utifrån metoden digitalt berättande undersöka, utveckla och öka möjligheten att uttrycka och dela sina egna berättelser med andra. Vi vill också göra det personliga berättandet användbart i olika pedagogiska sammanhang. Kärnan av projektet är en webbplats. Där ger vi dig möjligheten att visa dina personliga berättelser och ta del av andras. Där kan du också hitta kunskap, kontakter och projekt kring digitalt berättande. Vi hoppas att vi med sidan kan ge uppmärksamhet och

kraft till alla de intressanta projekt som redan finns runt om i landet.

Sve-à-long

Ett ungt kulturprogram för åk 9 och gymnasiet med ungas drivkraft, poesi och språkets kraft i centrum. Unga poeter, författare, konstnärer, filmare och musiker berättar om sitt skapande och om vägen dit. Sve-à-long vill stimulera till eget berättande och stärka självkänslan för elever som inte har svenska språket som modersmål. Möt bland annat Liv och Johanna som skrev en diktbok om tonåren som de gav ut själva. Isa Aouifia var gömd som flykting i åtta år och började skriva som ett sätt att överleva och ta en plats i samhället. Maria Bäck har vuxit upp utan sin pappa. Hon har startat en internationell hemsida www.lostdaughtersunited.org dit tjejer kan skriva in anonymt och berätta om sin relation till sin pappa.

Vi gör en radioserie för barn kopplat till eget berättande. Det nya radioprogrammet för 9–12-åringar, Stjärnstopp, kommer att innehålla författarporträtt.

Stjärnstopp

Ett nytt kulturmagasin i radio för åldrarna 9–12. Här får du tips om böcker och filmer. Vad handlar de om? Hur kommer man in i en bok? Hur bygger man upp historien i en film? Kan det vara lagom med våld i en film? Vad ska man läsa om allt är för svårt? För barnsligt?

Barn berättar om kultur de brinner för. Skådespelare gjuter liv i texter och spännande ljud och musik fångar nyfikenheten. Stjärnstopp handlar om kultur som passion och som ett sätt att läsa världen och sig själv.

Vi gör också författarporträtt för åk 4–6 i TV. Vi gör en serie eget berättande för såväl små som stora barn inom ramen för Krokodill. Vi gör en serie om retorik för åk 4–6. Vi gör en serie om bildberättande, Fotoskolan, för åk 4–6.

Vi fortsätter med Garage om fim i Kunskapskanalen, och gör också en kort version för sändning i SVT1 och användning.

Garage om film

Garage om film är ett forum för unga filmskapare och programmet är öppet för olika nivåer och uttrycksformer; allt från dokumentärer till kärleksfilmer, skräck eller naturfilm. Vi visar massor av film som unga producerat (ålder ca 15–25), och till studion kommer filmarna själva och delar med sig av sina erfarenheter och filmidéer. Serien innehåller massor av konkreta tips om hur man kan göra film med enkla medel och utan massor av pengar.

Det nya magasinet Ramp kommer att ha tema berättande under hösten 2006 inkluderande bland annat författarporträtt. Radioprogrammet Personligt kopplas också till berättandet.

Personligt

Program med passion, ärlighet, humor och smärta, en serie som berättar om hur lustfyllt och svårt det är att leva. Ungdomar från hela Sverige får låna bandspelare med uppdraget att så ärligt som möjligt presentera sig själva, prata med kompisar och föräldrar, beskriva vilka liv de lever och hur de uppfattar omvärlden. Programmen ger inblick i skiftande kulturella, religiösa och sociala miljöer. De kan bl.a. användas i undervisningen i svenska och svenska som andraspråk. De kan i hög grad inspirera till eget berättande och skapande.

Vi fortsätter utvecklingen av Om barn och gör Om barn och böcker för sändning hösten 2006.

Om barn

Den här programserien handlar Om barn och riktar sig till oss föräldrar. Kommer du från Kiruna eller Kurdistan? När det handlar om att vara pappa och mamma har vi det mesta gemensamt. Vi känner oss osäkra och trötta och lyckliga och deppiga.

Alla får vi bära vår glädje och våra svårigheter med barnen. Om barn skildrar en del av dem, såväl ur föräldrarnas som ur barnets perspektiv. Om barn har vuxit med barnen. Vi började med graviditet, förlossning och spädbarnstid, fortsatte med skolbarnen och tiden strax innan tonåren och avslutade med tonårstiden.

Orden med... återkommer hösten 2006 och i radio gör vi en serie inom ramen för eget berättande i samarbete med Folkhög-

skolor. Vi producerar och sänder Världens böcker i Kunskapskanalen i samarbete med Internationella biblioteket.

Världens böcker

Programmet är uppbyggt kring presentationen av en författare som är representerad på det internationella biblioteket och som finns översatt till svenska. Författaren är huvudpersonen i programmet, och genom henne/honom speglar vi litteraturen på det språket, i det landet, i den kulturen.

Vi anordnar ett antal offentliga berättarcafèer under 2006.

UR har också sedan många år en tradition av att texta program på olika minoritetsspråk. Den satsningen fortsätter under 2006.

Stiftelsen Internationella Vadstena-Akademien

Stiftelsen Internationella Vadstena-Akademien efterstävar en internationalisering av verksamheten. Kraven utöver adekvat kompetens är att man skall kunna kommunicera på svenska eller engelska. Genom den erfarenhet vi har av att arbeta med medverkanden från olika länder vet vi att det ofta behövs en viss introduktionstid för att överbygga kulturskillnader i arbetsmetoder. Vi arbetar kontinuerligt med att utveckla arbetsformer för detta.

Följande aktiviteter är planerade inom ramen för Mångkulturåret 2006 och kommer att genomföras under förutsättning att Vadstena-Akademien får det verksamhetsstöd man sökt från huvudmän och övriga bidragsgivare:

- Under 2006 kommer vi att ytterligare förstärka Akademiens internationella profil genom att rekrytera sångare och musiker från hela Östersjöområdet och våra nordiska grannländer. Samtal har inletts med operan i Riga om ett framtida samarbete. 2006 kommer de provsjungningar och provspelningar som hålls vid Vadstena-Akademien att annonseras i enlighet med ovan nämnda geografiska områden.
- Tillsammans med Re:Orient planerar vi en kulturfestival på den nya Borggårdsscenen i Vadstena. Festivalen kommer att ha fokus på de tre abramitiska religionerna och bestå av konserter och seminarier. Samarbetet mellan Vadstena-Akademien och Re:Orient inleddes redan sommaren 2005 med en konsert och ett

seminarium i Vadstena. Projektet har god regional förankring genom att Biskop Martin Lind, Linköpings stift, valt att vara beskyddare av festivalen. Re:Orient har beviljats 800.000 kronor från Framtidens kultur för att genomföra festivalen och Vadstena-Akademien kommer att fördela medel inom nuvarande budget och söka ytterligare finansiering från externa fonder.

Säsongen 2006 kommer att presenteras i sin helhet under oktober 2005.

Stina Westerberg
VD Vadstena-Akademien
www.vadstena-akademien.org

Våra Gårdar

Våra Gårdar, riksföreningen för nykterhetsrörelsens allmänna samlingslokaler, är en intresseorganisation och ett serviceorgan för nykterhetsrörelsens fastigheter och lokaler i Sverige.

Våra Gårdar har till ändamål

- att värna om de allmänna samlingslokaler som nykterhetsrörelsen förfogar över och stimulera tillkomsten av nya,
- att medverka till att nykterhetsrörelsens samlade fastighets- och lokalbestånd utvecklas i positiv riktning, och
- att verka för att fler helnyktra miljöer etableras i landet.

Vi samarbetar med våra medlemsorganisationer som är:

IOGT-NTO, UNF-Ungdomens Nykterhetsförbund, JUNIS – IOGT-NTO:s juniorförbund, NSF-Nykterhetsrörelsens Scoutförbund, SBF-Sveriges Blåbandsförbund, SBU-Sveriges Blåbandsungdom, MHF-Motorförarnas Helnykterhetsförbund, MHF-Ungdom, SFF-Sveriges Frisksportförbund, NBV-Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, Hälsofrämjandet, SPHF-Sveriges Polismäns Helnykterhetsförbund, TRO-Tempelriddarorden, Nykter-

hetsvännernas Studenthem TEMPUS och Nykterhetsvännernas Studenthem ARKEN.

Ansvaret för olika aktiviteter åvilar våra lokalföreningar och vi kommer att stimulera dem genom att aktivt arbeta med Mångkulturåret 2006 genom artiklar i vår medlemstidning Våra Gårdar, nyhetsbrev och att speciellt uppmärksamma Mångkulturåret söndag den 22 oktober 2006, när vi samordnar en manifestation i så många av våra lokaler som möjligt.

Våra Gårdar

Olle Häggström
VD

Ann Törner
Handläggare för konst och kulturfrågor

Södermanlands län

Dans i Sörmland

Dans i Sörmland är en del i Sörmlands landstings kulturverksamhet, ett treårigt projekt, som just påbörjat det sista tredje året. Danskonsulenten har varit med om att skapa ett nätverk i Sörmland som arbetar med att göra kulturen tillgänglig också för funktionshindrade. Dans i Sörmland ordnar mötesplatser likaväl som att delta i redan befintliga sammanhang, som exempelvis ”Gränslös festival” i Nyköping. Dans i Sörmland kommer även att arbeta med dans på 2006 års ”Gränslös festival”.

Myndigheten för skolutveckling, Statens kulturråd, Nationellt centrum för främjande av fysisk aktivitet hos barn och ungdom (NCFF) och Elevorganisationen i Sverige har tagit initiativ till ett gemensamt utvecklingsprogram med dans i skolan för perioden 2005–2009. Målet är att främja fysisk aktivitet genom att alla barn får tillgång till dans som kunskapsområde och att genom dansen främja lärande.

Genom att lyfta fram icke-verbala språk såsom rörelse och dans kan vi tillvarata barns och ungas yttrandefrihet och delaktighet i samhället. Barn och ungdomar vågar säga saker med sin kropp i dans som de kanske aldrig skulle kunna säga med ord.

Dansen har visat sig fungera väl i s.k. förberedelseklasser med elever från flera olika kulturer. Flera kurser med *Dans i Skolan* är planerade under läsåret 2005–2006 just med fokus på mångfald.

Inledande diskussioner har förts med *Film i Sörmland* om medverkan i filmprojektet FESTER. Med att låta barnen och ungdomarna vara med och dansa de danser de tycker om att dansa på de högtider de tycker om att fira.

Kontakter är tagna med kulturförvaltningarna i Eskilstuna och Nyköping om en gemensam dansfestival i oktober 2006, på tema 2, med fokus på mångfald: etnicitet, åldrar, genus, funktionshinder ... etc.

Det proklamerade ”Mångkulturåret 2006” har ökat medvetenheten om att hitta olika sätt att öka alla invånares möjligheter att delta i kulturlivet och om utbudets tillgänglighet.

Sören Olsson
Verksamhetschef Allmänskultur

Eva Perbrand Magnusson
Danskonsulent

Eskilstuna kommun

- Gemensam programserie
Med tema Eskilstuna och mångkultur 2006. Här ska varje arrangör ansvara för ett par eller fler program. Möjliga arrangörer; Eskilstuna Kultur, BKC, Biblioteket, Integrationsavd, musikskolan, konsulenterna i länet.
- Paneldebatt i Lokomotivet
Vi tar tempen på det mångkulturella Eskilstuna, regionen, Sverige Vad står i de politiska dokumenten? Hur efterföljs de? I slutet planeras detta av maj och i samarbete med integrationsavdelningen, Kultur- och fritidsförvaltningen, Mångkulturåret 2006 m.fl. Medverkande: Ingela Agardh som moderator, flera politiker och gäster ska inbjudas.
- Folkbildningskonferens
Folkbildningsförbundets musiknätverk har rikskonferens 5–6 april 2006 i Eskilstuna där temat mångkultur är högt prioriterat.
- Invigningarna av den nya Konstmuseet och Lokomotivet i Munktellstaden
- Fristadsnatta – större festival
Kultur- och fritidsförvaltningen lägger mer resurser för att utöka Fristadsnatta till tvådagarsfestival gärna i samarbete med Upptäckardagen, och Marknadsföringsbolaget. 2005 medverkade 55 olika föreningar och grupper kring drygt 70-talet arrangemang under en kväll. Många invandrarföreningar och grupper är delaktiga i Fristadsnatta.
- Finskt musikfönster
Vi bjuder finsk och svensk kommersiell musikbransch till Eskilstuna i anslutning till Balstafestivalen i mitten av maj.
- Destination okänd
Mångfaldsprojektet som startade 2003 fortsätter med olika aktiviteter under året.
- Rembrandt.nu
Eskilstunakonstnären Neringa Stjernman har inför Rembrandt-året 2006 arbetat med grafik som kopplar ihop Rembrandts skildringar av sin tid med dagens fattigdom. Utställningen premiärvisas i Eskilstuna men ska sedan visas i hela länet både i

skolor och offentligt. Detta sker i samarbete med Eskilstuna konstmuseum.

- Kultur- och fritidssatsning i bostadsområdet Skiftinge
Verksamheten i Skiftinges eget kulturhus drar igång med bibliotek, musikverksamhet och föreningslokaler. Näridrottsplatsen ”Kulan” blir en modell för andra bostadsområden.
- Mötesplats Årby – en samverkansidé
Att i samverkan mellan kommunala förvaltningar och lokala aktörer skapa ett nätverk vad gäller till exempel utbildning, arbetsmarknad, sociala frågor etc. för att förstärka resurserna i stadsdelen Årby där Årby bibliotek och föreningar är aktiva i service och aktiviteter gentemot de boende. På sikt bildas Mötesplats Årby med bibliotek, utbildnings- och aktivitetslokaler, kafé och information av i stort sett befintliga resurser.
- Resa genom Sidendvägen
En vision om en upplevelsebaserad resa genom Sidendvägen bygger på att invandrare från Centralasien fysiskt ska kunna visa upp sin kultur, mat och musik och även kunna bedriva företag och handel i samverkan med bl.a. Tuna Park och Parken Zoo. Kan vi bättre förstå och uppleva central och östasiatisk kultur så gagnar det oss alla. Förstudie av projektet under 2006.
- Festivaler i staden och i bostadsområdena
Kultur- och fritidsförvaltningen ska arbeta mer med samordning av stadens olika festivaler även de mindre i bostadsområdena.
- Projekt ”Att fånga samtiden”
Under hösten och vintern 2005/2006 kommer Föreningsarkivet i Sörmland och Eskilstuna Stadsarkivet att, med stöd av Riksarkivet, aktivt arbeta med att inventera dagens föreningsliv. Idag saknar arkiven vår egen tids dokumentation. Var är alla protokoll, medlemslistor och brev från 1980-, 1990- och 2000-talet? Vilka nya typer av föreningar har bildats under den här tiden? Projektet kommer till en början att koncentrera sig på invandrarorganisationerna i Eskilstuna kommun.
- Liten världsmusikfestival
Möjlig samverkan mellan arrangörsföreningarna Torshälla finska förening, Kulturföreningen Tontroll och Eskilstuna jazzklubb.

- Ungdomstidskrift med mångfaldsinriktning
- Sverige och Västafrika – ett möte genom dans
Louis Faye och föreningen världsdans kommer återigen att ta hit ett internationellt afrikanskt danskompani av yppersta klass för gästspel i Eskilstuna, Västerås, Stockholm och Örebro och koppla på med lokala krafter i regionen.
- ”Årby berättar” med fokus på ung rap
- Musik i exil
SR Sörmland planerar att spela in ca 20 invandramusikgrupper i regionen. Sveriges Radio har medel avsatta för ”eftersatta lyssnargrupper”. Planer finns på att samarbeta med svenskt Visarkiv för dokumentation av denna invandrade musikskatt som finns i Sverige.
- Museiprojekt på gång
Eskilstuna Stadsmuseum har ett projekt tillsammans med Sörmlands Museum och Strängnäs museum. De har tillsammans formulerat ett upprop för att få in berättelser om människor som flytt eller flyttat till Eskilstuna. I första hand kommer projektet att fokusera på dem som skriver sina egna berättelser i andra hand kan intervjuer genomföras.
- Svensk handel/mångkulturell handel
Hur påverkas handeln i Eskilstuna av att befolkningsunderlaget förändrats? Vad betyder det för varuutbud och personalsammansättning? Integrationsavdelningen ansvarar.
- Munktellstaden
Hur speglas mångfalden i verksamheten i den nya stadsdelen och hur är det med integrationen i de nya verksamheterna Science Park och Konstmuseet?
- Här är jag i Sverige idag
Om medel beviljas kommer Barnkulturcentrum tillsammans med övriga Barnkulturcentra i Sverige att arbeta pedagogiskt med barn och ungdomar där mångkultur och mångfald är det övergripande temat med rubriken ”Här är jag i Sverige idag”. Arbetet sker med rytmik-, dans-, bild- och dramapedagoger.
- Härkomlingar
Alla vi i Eskilstuna har på något sätt kommit hit. Under året ska barn på olika sätt få berätta om sig själva, sin bakgrund och sin

väg – oavsett varifrån man kommer – vi är alla härkomlingar!
Detta sker i barnbibliotekets regi.

- Teaching like MAD
Tegelvikens skola driver EU projektet Teaching like MAD. MAD står för Music, Art, Dance och samarbetsländerna är Italien, Polen och Wales. Detta sker i samarbete med Eskilstuna konstmuseum och Barnkulturcentrum.
- Sång- och danslekar från hela världen
Ett arbete med sång- och danslekar från hela världen är under planering. Det kan handla om fortbildning/kompetensutveckling för personal. Barnkulturcentrum kommer att bjuda in grupper från förskolan till speciella program med internationella sång- och danslekar.
- Världens fest i Sverige
Ett antal lördagsöppet på Barnkulturcentrum under året har temat "Världens fest i Sverige". Barnkulturcentrum söker samarbete med föreningslivet och festerna sker med inspiration från boken Världens fest i Sverige utgiven av UR i samarbete med Världskulturmuseet, Mångkulturellt Centrum.

Uppgiftslämnare

Jonas Burman

kultursekreterare Eskilstuna kommun

Film i Sörmland

Som en del av Sörmlands landstings kulturverksamhet planerar Film i Sörmland, ett regionalt resurscentrum för film och video, att genomföra två olika projekt med anknytning till Mångkulturåret 2006.

Inom ramen för Mångkulturåret 2006 och Forum för levande historias satsning på arbete kring begreppet Tolerans, har vi för avsikt att göra ett arbete som vi kallar *TOLERANS – nyheter med respekt och ansvar*. Syftet är att med skolan som bas för kunskap, media som metod och nyhetsprogrammet som redovisningsform, ge ungdomars röst en plats i det offentliga rummet. Målgrupp för filmarbetet är grundskolan år 7–9 samt gymnasiet.

Det andra filmprojektet som planeras har arbetsnamnet FESTER och riktar sig till grundskolans år 4–9. Vår tanke är att låta skolor i mångtunniska områden vara den primära målgruppen. Syftet med FESTER är att på film låta barn berätta om högtider de tycker om att fira och därmed ge skolan en metod för ett fortsatt arbete med språkträning, religion, historia och inte minst filmiska uttryck. Projektbeskrivning kan delges när planeringen kommit längre.

Målet under 2006 är att arrangera visning där filmerna kan möta andra kulturuttryck i en Världens Fest.

Projektbeskrivning: *Tolerans – nyheter med respekt och ansvar.*

Som en del av ett nationellt projekt, initierat av Forum för levande historia, har Film i Sörmland valt att starta arbetet med Tolerans.

Syfte

Genom medierna filtreras verkligheten. Filmen är ett eget språk som man lär sig genom att se, analysera och själv skapa. Med skolan som bas för kunskap, media som metod och nyhetsprogrammet som redovisning, vill vi ge ungdomars röst en plats i det offentliga rummet. Vår förhoppning är att sätta igång ett samtal där ungdomar får fundera över vad som är viktigt för dem, vad de upplever som orättvisor, vad det är som sätter gränser för ett samhälle med plats för alla.

Kick off

Som inledning till höstens arbete erbjuds lärare på inbjudna skolor, att se den prisbelönta kortfilmen Elixir och möta regissören Babak Najafi. Det avsätts också tid för samtal kring Tolerans och det nationella filmprojektet. Läs gärna mer på www.tolerans.levandehistoria.se

Workshop

Några veckor efter kick off startar höstens filmarbete med en hel-dags workshop där deltagande pedagoger får bilda nyhetsredaktion, samla information, redigera och sätta ihop en fem minuters nyhets-sändning.

Eget arbete

Klasserna fokuserar på ett område ex invandring, genus, etnicitet. Söker kunskap i ämnet, ser film som anknyter och samtalar om det som senare ska sammanfattas i ett nyhetsmagasin.

Nyhetsinspelning

Under en heldag återskapar vi nyhetsredaktionen med elever i reportagegrupperna.

Visning och seminarium

Veckan efter höstlovet samlas klasserna till ett seminarium där nyhetsmagasinen visas och diskuteras. En inbjuden föreläsare ger sin bild av rubriken Tolerans

Information

Innehåll: Kick off och workshop för pedagoger, en heldags besök i klassen avslutande seminarium och visning.

Datum/tid: vecka 37 till 45.

Platsantal: Max 3 klasser men fler lärare.

Kursledare: Gunnel Nelzén, filmkonsulent och Per Hillblom, film-pedagog.

Kontakt

Film i Sörmland, Gunnel Nelzén, filmkonsulent

Gnesta kommun

Gnesta kommun kommer att medverka i en planerad aktivitet under mångkulturåret. Sörmlands musik & teater organiserar inom den s.k. Musikcykeln evenemang som länets kommuner kan välja att delta i. För Gnestas del blir det orkestern Svarta Safirer, som övervägande består av romer från Makedonien och som, enligt programbladet, spelar romsk musik från Indien till Spanien, från Balkan till Finland. Orkestern kommer att framträda i kommunhuset Elektron.

I Gnesta kommun finns varken barn som har hemspråksundervisning eller några invandrarföreningar. Familjer med utländskt ursprung finns, som har tillgång till bibliotekets utbud och framför allt kan de beställa böcker på all världens språk, som biblioteket förmedlar, oftast från länsbiblioteket eller Internationella biblioteket.

Ingrid Feldt
Bibliotekschef

Katrineholms kommun

Kulturhuset Ängeln

8.3 Internationella kvinnodagen

Programmet arrangeras årligen. Flera olika arrangörer står bakom, bl.a. IFFI (Katrineholms Internationella Kvinnoförening). De har medverkat även tidigare år.

Möten med Buddha

Prel. V 14–19

En utställning om andlighet, närvaro och värme producerad av dokumentärfotografen och författaren Kärsti Stiege. Hon har foto-graferat människor och miljöer i den buddhistiska pilgrimsorten Bodh Gaya i Indien, där siddharta Gautama nådde upplysning och blev Buddha enligt legenden. I samband med utställningen hoppas vi kunna erbjuda ett spännande program på vernissagedagen, samt under utställningsperioden med t.ex. visningar för allmänhet och skolor samt föreläsningar.

Svarta safirer

Under våren Svarta safirer att spela. Orkestern består till övervägande del av romer från Makedonien som spelar världsmusik. Programmet är ett samarrangemang med Sörmlands musik och teater. Datum är ej fastställt ännu.

Övrigt

Nyhem biblioteksfilial planerar en programserie med titeln Mångkultur 2006. I den kan en mängd olika evenemang som sagoläsning på olika språk, besök av författare med utländsk bakgrund, kalligrafi, origami, matlagning m.m. komma att ingå. Nyhemsfilialen har under lång tid arbetat aktivt med mångkultur. De brukar t.ex. uppmärksamma olika religioners högtider under året och har ett nära samarbete med skolan.

Förslag finns om en konstutställning med tema mångkultur som ev. kan visas på samtliga biblioteksfilialer.

Kelim – utställning, kommer ev. att visas. Det handlar i så fall om ett samarrangemang mellan Katrineholms kommun/kultur, hemslöjdsföreningen Sörmland och invandrarföreningar.

Lena Lindgren
Programkoordinator, Katrineholms kommun/kultur

Länsbibliotek Sörmland

Arbetsgrupp: Alar Kuutman, mångkulturkonsulent, Landstinget Sörmland.

Karin Zetterberg, bibliotekskonsulent, Länsbibliotek Sörmland.

I samarbete med Länsbibliotek Västmanland

Christina Stenberg, bibliotekskonsulent.

Tuija Vartiainen, bibliotekskonsulent.

Gordana Pavlic, mångkulturkonsulent, Landstinget i Västmanland.

På gång ... (planerna inte helt klara)

Våren 2006

Författarcafé. Förslag: Marjaneh Bakthiari på turné i Sörmland och Västmanland.

Arr: länsbibliotek och kommunbibliotek.

Nätverksträff med barnbibliotekarier om mångkultur och berättarår?

Augusti 2006

Studiedag om mångkultur för grundskolan. Målgrupp: Bibliotekspersonal och pedagoger i grundskolan. I samarbete med Barn- och utbildningsförvaltningen i Eskilstuna.

Hösten 2006

Lokala aktiviteter på kommunbiblioteken Utställningar är på gång i Strängnäs och Eskilstuna.

Berättarkväll i anslutning till berättaråret? Barn berättar ... sagor från andra länder.

Bilda ett nätverk om mångkultur på biblioteken i Sörmland för att starta en diskussion om hur arbetet med mångkultur och mångfald ska få en starkare ställning på biblioteken.

Kontakt

Karin Zetterberg

Minoritetskonferens

Erkänn mångfalden - reconoces la DIVERSIDAD!

Eskilstuna 29 september 2006

Inledning

År 1999, den 2 december, beslutade Sveriges riksdag att erkänna fem nationella minoriteter. På femårsdagen år 2004 arrangerades i Eskilstuna en konferens i tre dagar, "Erkänd!?" som berörde de nationella minoriteterna ur vetenskaplig och kulturell synvinkel. Manifestationen genomfördes med stöd av Statens Kulturråd och Rekarne Sparbanksstiftelse. Två dagars seminarier varvades med två sprakande musikkvällar med det bästa från minoriteternas musik. Med det positiva mottagandet i åtanke, och faktumet ett kontinuerligt forum att diskutera de nationella minoriteterna i Sverige saknas, blir målsättningen att *Erkänd* ska utvecklas till en återkommande aktör på minoritetsområdet. En likvärdig hög kvalitativ målsättning ska gälla både för speglingen av minoritetsforskning/minoritetspolitik som för kulturinslag.

Under seminariet konstaterades att Sverige fortfarande är ovant vid att hantera minoritetsbegreppet, liksom att den svenska situationen innehåller mycken variation mellan de fem olika nationella minoriteterna. Attityderna håller sakta på att ändras till det bättre, men i praktiken finns mycket kvar att göra, och kanske också en del att lära från annat håll.

Erkänd 2 – ett idéutkast

Hur förhåller sig Sverige till andra europeiska nationalstater i en jämförelse? Mångfald och demokrati, rättigheter och regionalt självstyre har diskuterats länge i Europa. Med detta som utgångspunkt och bakgrund arrangeras nu en andra Erkänd!?-konferens i Eskilstuna. Den berör även nu de nationella minoriteterna i Sverige, men denna gång belyst mot fonden av ett land med en dramatisk och lärorik historia i ämnet, nämligen Spanien.

Spanien är ett exempel på den starka kopplingen mellan demokratisering, *mångfald* och minoritetsrättigheter. Efter Franco-diktaturens fall uppstod en situation i landet med flera regionala språk, med stark juridisk ställning, ny syn på utbildning på det egna språket och blomstrande *kulturella-språkliga* utvecklingar på främst katalanska, men även på baskiska, galiciska och så småningom på andra minoritetsspråk i Spanien. Det är dags att bredda perspektivet och sätta in den svenska minoritetsfrågan i ett europeiskt sammanhang. Har vi något att lära av fallet Spanien? Hur ser det egentligen ut i dag i landet?

”Erkänd!?” nr 2 ska bli en europeisk utblick mot ett av de mest spännande länderna på området: Spanien. Landet är en historisk mångkulturell mötesplats sedan århundraden tillbaka. Det erbjuder även en intressant federativ lösning för frågor kring minoriteter och regionalt självstyre. Slutligen finns en fantastisk rikedom av kultur att visa upp. Förslagsvis skulle Katalonien, Galicien och Baskien vara intressanta kontrasterande exempel att behandla.

Preliminär programplan

Format: En hel dags seminarier mellan cirka 9.00–17.00 följt av en praktfull galakväll 19.30–23.00 med två band ur folk-/världsmusiktraditionen från de nämnda regionerna. Musikaliska hybrider och bastarder i exempelvis en Manu Chau-tradition är tillåtna. Om samarbete med andra kulturområden faller sig naturligt kan det få komplettera den musikaliska kärnan.

Det vetenskapliga/minoritetpolitiska programmet (prel.)

9.00 Konferensens öppnande

9.15–10.15 Professor Miquel Strubell, Barcelona

10.15–10.45 Kaffe

10.45–11.30 Professor NN, San Sebastian

11.30–12.15 Professor Jasone Cenoz, Bilbao

12.15–13.30 Lunch

13.30–14.15 Professor Jarmo Lainio, Eskilstuna, Mdh, Europarådets expertkommitté

14.15–15.00 Docent Leena Huss, Centrum för multietnisk forskning, Uppsala Universitet

15.00–15.30 Kaffe

15.30–16.30 BA, Baskisk internationellt känd författare

16.30–17.00 En summering, Professor Ingmar Sörman, Göteborgs universitet

Middag: Pappas Tapas serverar smårätter från Spaniens olika hörn

19.30: En galakväll på teatern med ett urval av bästa från den katalanska och den galiciska musikkvärlden.

Plats: Eskilstuna: Seminarier på Mälardalens Högskola och scenprogram på Eskilstuna Teater, Lokomotivet eller Konserthallen

Samarbetspartners: De redan ingående aktörerna i "Erkänd!?" kvarstår. De är Mångkultur i Sörmland, Sörmlands Musik & Teater, Eskilstuna Kultur, Finskt Språk- och Kulturcentrum på Mälardalens Högskola. Till dessa ska läggas Cervantes-institutet i Stockholm samt Info Point Europe:s regionkontor i Eskilstuna.

Fortsättning: Förankring av idéutkastet har skett hos Cervantes-institutet samt hos Statens Kulturråd. Nästa steg är ett tredje samordnande möte mellan intressenterna i slutet av oktober –05 i Eskilstuna.

Alar Kuutmann
Mångkultur i Sörmland

Jarmo Lainio
Finskt språk- och
kulturcentrum, Ihu,
Mälardalens högskola

Uppsala län

Enköpings kommun

Följande kommer att hända under året:

Under 2006 ska programverksamheten för barn och ungdomar, som är en prioriterad målgrupp, genomsyras av mångkulturåret. Förskola och grundskola får tillsammans ca 120 program per läsår vilket innebär att det finns stora förutsättningar för ett brett och mångkulturellt utbud. Lärarmaterial och fortbildning inom temat kommer att erbjudas.

- Genom en *kick off* den 13–14/1 vill vi skapa en allmändebatt och inspiration inför det fortsatta arbetet.
- Första onsdagen i varje månad kommer ett ”paket” släppas med inramning av aktiviteter såsom mat, musik, dans och sagor. Varje paket kommer att innehålla månaden dikt, artist, bild och koreografi. Varje månad kommer att få ett tema t.ex. färg, lekar, vatten och köttbullar. Syftet är att vi alla ska mötas och ge den egna synen på temat.
- Enköpings museum tjuvstartar till jul med en utställning om granar. Grupper med olika nationaliteter ska få klä sin egen gran. Samtliga utställningar under året ska färgas av mångkulturåret 2006.
- Biblioteket och Musik- och dansskolan ska tillsammans arrangera fyra större seminarium/föreläsningar under året den 13–14/1, 5/4, 6/9 och 6/12.
- Musik- och dansskolan ska arbeta med internationellt tema.
- Kulturveckan som är ett årligen återkommande arrangemang, 19 året i rad, har fått mångkultur som tema. *Kulturer i möten* som är en del av kulturveckan firar 15-årsjubileum.
- Kulturförvaltningen har satt samman en arbetsgrupp bestående av representanter från alla verksamheter- Bibliotek, Musik- och dansskolan, Museet och allmänskulturella verksamheten som tillsammans ska arbeta fram riktlinjer för verksamheten och

året. Gruppen ska arbeta gränsöverskridande inom och utanför kulturförvaltningen, över nationalitets- och klassgränser.

Vi vill skapa mångkulturåret tillsammans! Genom föreläsningar/seminarier, workshops, utställningar, världslitteratur, konserter, medspråkargrupper och samtal.

Hannah Rydstedt
Kulturförvaltningen i Enköping

Eric Sahlström Institutet

Vi planerar att bjuda in traktens invandrarföreningar/kultur- och musik och dans föreningar till besök på Eric Sahlström Institutet vid tillfällen och programpunkter där de kan ta del och få en inblick i svensk folkmusik och dans. Utifrån dessa möten hoppas vi kunna knyta kontakter med musiker och dansare som har sina rötter i andra kulturer. Vår förhoppning är att ett utbyte kan ske så att våra elever och utövare kan ta del av musik och dans från olika representerade kulturområden.

Om ovanstående går väl så har vi idéer om att utforma en kurs till sommaren 2006 vid institutet, där tanken är att deltagare mer intensivt få lära sig musik och danser från olika kulturer.

Vid Eric Sahlström Institutet sker varje sommar en konsertserie. Det brukar vara cirka 7–8 konserter. Vi planerar att under sommaren 2006 lägga in konserter med folkmusik från andra länder och engagera grupper/artister som spelar folkmusik som bygger på möten mellan folkmusiker. Vi tänker oss att gå ut med riktad information kring konsertserien till aktuella föreningar.

Michael Näslund
Vd för Eric Sahlström Institutet

Knivsta kommun

I Knivsta kommun har man ännu inte inlett planeringen av aktiviteter och arrangemang för 2006.

Den programverksamhet som brukar erbjudas i kommunal regi äger i huvudsak rum i Knivsta bibliotek och riktar sig främst till barn och ungdomar. I Knivsta finns ett rikt föreningsliv med flera kulturföreningar, men den korta svarstiden har inte medgett någon inventering av vad föreningarna planerar inför Mångkulturåret 2006.

Vi kommer att använda oss av det analysverktyg för arbetet med mångkultur och kulturell mångfald som tagits fram av Mångkulturellt centrum i vårt arbete under nästa år.

Agneta Månsson
Bibliotekschef

Musik i Uppland

1. Utbildning av Musik i Upplands personal i mångkulturfrågor. Till dags dato har en föreläsare anlitats: Kalle Tiderman, lärare i mångkulturfrågor vid Stockholms universitet.
2. Skapa nya konsertarrangörer genom att söka grupper, föreningar eller personer som har kunskaper eller anknytning till andra kulturer och i samarbete med dem arrangera konserter. Konserterna ska rikta sig till alla, inte bara vissa etniska grupper. I förlängningen hoppas vi på någon eller några bestående självständiga arrangörer. Detta arbete har påbörjats under hösten 2005.
3. Söka samarbete med mångkulturscener utanför vårt län för bättre resursutnyttjande – kunskapsutbyte, samordning av artistbokning, resor, etc.
4. Fortsätta med att, som tidigare år, ha ett varierat konsertutbud med musik från olika kulturer.
5. Skapa ett forum där musiker från olika kulturer kan mötas för att spela tillsammans. Initiativet kommer från musiker anställda vid Musik i Uppland. Förhoppningsvis kan detta resultera i konserter.

Göran Kåver
Musikchef

Nordiska Afrikainstitutet

Nordiska Afrikainstitutet kommer att delta i arrangemanget "Kulturnatten" som genomförs i september. En arbetsgrupp vid Institutet har i uppdrag att planera innehållet i programmet.

Institutet ingår i ett nätverk som handlar om mångfald och som kallas för "Framtidsskapet". Inom nätverket pågår en diskussion om att genomföra en gemensam aktivitet under 2006.

Eva-Lena Svensson
Personalansvarig

Svenska Kyrkan

"Allt verkligt liv är möte"

Specialarrangemang:

Mångkultursymposium maj 2006 – församlingsliv och mångkultur i fokus.

Plats: Stockholms stift.

Innehåll: Seminarier, bra metoder/modeller, utställningar, workshops kring gudstjänstsskapande t.ex. Mångfaldsmässan, musik, dans. Gärna med internationella gäster (t.ex. partners till Svenska Kyrkans Mission med erfarenhet av att arbeta som minoritetskyrka). Arrangemanget kan göras i samarbete med Sensus och med andra samfund inom ramen för Sveriges Kristna Råd

Mångkulturåret och mångfaldsfrågorna planeras också att lyftas fram under följande ordinarie arrangemang:

Kyrkomusiksymposiet september 2006, Göteborg.

En stor musikalisk satsning där man skulle kunna betona mångkulturalitet.

Svenska kyrkan på Bokmässan oktober 2006, Göteborg: Mångkultur och Svenska kyrkan.

Arrangerat av kulturenheten vid Kyrkokansliet i samarbete med Göteborgs stift

MR-dagarna november 2006, troligtvis i Malmö.

Visst intresse har redan uttryckts för att nästa år fokusera MR-dagarna på mångfaldsfrågor, antidiskriminerings- och integrationsarbete. Svenska kyrkan är en av organisationerna bakom MR-dagarna.

Konferens november 2006: Religionsmöte och pastorala handlingar i fokus.

Göteborgs stift. Mångkulturella församlingsnätverkets årliga konferens

Redskap för lokala satsningar:

Det är viktigt att arbetet får genomslag på lokal nivå och att t.ex. deltagarna i symposiet tar med sig verktyg hem för att pröva lokalt. De kan t.ex. också erbjudas hjälp med att sätta upp Mångfaldsmässan med lokala musiker och förmågor och att man medvetet arbetar för uppbyggande av fungerande lokala nätverk för mångkulturarbete. Det vore bra att ta fram en *verktygslåda* (eventuellt också hemsida) i samarbete med Sensus. I verktygslådan finns gudstjänstmaterial som också ger liturgisk reflektion, studiematerial som också ger teologisk reflektion, tips på föreläsare, tips på böcker eller kanske rentav några böcker, tips för nätverksbyggande etc. Att engagera Lutherhjälpens, Svenska kyrkans Missions och Svenska kyrkan i Utlandets *internationella ombud* skulle kunna skapa intressanta bryggor mellan nationellt och internationellt arbete.

Kontaktperson

Kristina Hellqvist

Handläggare för diakonalt utvecklingsarbete; flykting- och integrationsfrågor

Upplandsmuseet

Upplandsmuseet, länsmuseum för Uppsala län, har arbetat strategiskt med mångfaldsfrågor de senaste två åren. Under 2004 anordnade vi en omfattande internutbildning för vår personal kring

mångfaldsfrågor, särskilt etnicitet, på temat Det nya (Upp)landet. Under 2005 har vi genomfört en etnologisk dokumentation av det integrationsarbete som bedrivs av länsstyrelse, landsting och kommuner i vårt län.

Länsmuseernas gemensamma satsning på temat: *Nya historier – Museerna sätter fokus på mångfald* med start redan sista kvartalet 2005.

Vid sidan av den insikt och medvetenhet om mångfaldsfrågorna som numera genomsyrar den dagliga verksamheten, vill vi nämna följande större satsningar under Mångkulturåret 2006:

- Tematiserad pedagogisk verksamhet som tar fasta på mångfaldsperspektiven i museets permanenta och tillfälliga utställningar.
- Pedagogiska program som fokuserar mångfaldsfrågorna.
- *Duodji – en resa genom tiden*. En utställning om samisk slöjd. Till 8 januari.
- *Traditioner i ny form*. Slöjdare i länet med såväl svensk som annan etnisk och kulturell bakgrund ställer ut produkter inspirerade av föremål i museets samlingar. Till 5 mars.
- ”*Fördomsturnén*”. (Prod: Forum för levande historia). februari–mars.
- Hår. En utställning om håret som kulturellt uttryck. Maj–okt.
- Programverksamhet, ännu ej fastställd, som knyter an till Mångkulturåret 2006.

Kontaktpersoner

Museichef Håkan Liby,

Utställningschef Tuula Autio

Upsala Stadsteater

Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006 från Upsala Stadsteater

”Elektras föräldrar”

Upsala Stadsteater planerar tillsammans med Riksteatern och Fryshuset en fortsättning på det mycket framgångsrika och fleråriga arbetet med ”Elektra”. Ett projekt som har sitt ursprung i diskus-

sionen kring hederskultur och som hittills resulterat i "Elektras systrar" följt av "Elektras bröder". Båda föreställningarna har spelats för ungdomar i Uppsala och övriga landet. Genom att vända och vrida på teaterns uttrycksmedel har föreställningarna på ett öppet och humoristiskt sätt närmat sig ett komplext ämne. Nu fortsätter projektet på uppdrag av ungdomarna med "Elektras föräldrar". En grupp inte helt lätt att nå, varken för dramatiker och regissör vid den omfattande research som kommer att föregå uppsättningen eller senare för marknadsförare. Teatern kommer att få pröva och uppfinna nya metoder att nå fram till publikgrupper som kanske aldrig satt sin fot på teatern tidigare.

"Nu ska vi sjunga"

är en föreställning som framförallt har siktet inställt på en grupp som sällan eller aldrig hittar till teatern; föräldrar som är födda utomlands och som har barn på dagis. Naturligtvis är alla som har barn på dagis välkomna och även de som inte har barn. En föreställning som "Nu ska vi sjunga" kommer att behöva egna publikarbetare för att nå ut till den tänkta publiken. Det är också möjligt att det blir nödvändigt att spela på andra tider än vad teatern normalt gör. Det är en del av förutsättningarna för denna produktion med mycket klart definierad målgrupp.

"Är konstnärlighet en dimridå?"

Konst och konstnärlighet är honnörsbegrepp i teaterns värld, centrala begrepp väl värda att vårda. Ändå används "konstnärliga skäl" som argument för att försvara att uppställningen på scenen förblir som den är och till att dunkelt förklara varför teatrarnas ensembler inte speglar det omgivande samhället. Tillsammans med mångkulturkonsulentsplanerna finns planer på att arrangera några samtalskvällar för branschfolk där begreppet "konstnärliga skäl" kan undersökas. Vad är det som ryms i begreppet "konstnärliga skäl"? Vad är det som döljs i begreppet? Är det försvar? I så fall för vad? Är det en stängd dörr? Går den i så fall att öppna?

Kontaktperson:

Stefan Böhm

VD/teaterchef

www.uppsalastadsteater.nu

Värmlands län

Emigrantregistret i Karlstad

Emigrantregistret/Kinship Center anordnar The Swedish Bridge Conference – en konferens om svensk-amerikansk historia och samtida svenskt-amerikanskt kulturellt och näringslivsmässigt utbyte, 27 september – 1 oktober 2006 i Karlstad.

Ur programmet:

Diskussion och workshop om svensk-amerikanska relationer ur ett historiskt och samtida perspektiv.

Karlstads universitet

Mångkulturåret 2006

Karlstads universitet har diskuterat satsningen på Mångkulturåret 2006.

Universitetet kommer tillsammans med studentkåren att under 2006 planera aktiviteter och verksamhet under en vecka.

Pro rektor Lars Haglund kommer att planera denna vecka tillsammans med studentkåren.

Kontaktperson:

Lars Haglund

Pro rektor

www.kau.se

Länsbiblioteket i Värmland, Karlstad

Planerad verksamhet under Mångkulturåret 2006

Som Länsbibliotek har vi inte särskilt många aktiviteter men vi har tänkt försöka göra något åt informationen på våra hemsidor och i vår opac som kan underlätta informationsökandet för människor med andra språk än svenska och med andra alfabeten.

Kontaktperson:

Ina Huss

www.lansbiblioteket.se

Länsstyrelsen i Värmlands län

Länsstyrelsen i Värmlands län ämnar att delta i Mångkulturåret 2006. Länsstyrelsens deltagande kan bäst förklaras som tvåfaldigt: Mångfald inom kulturområdet samt etnisk mångfald i den egna organisationen och i länet.

Då ett av målen för Mångkulturåret är att ”internationella samarbeten och ett aktivt utbyte av kultur över gränserna bör öka” ämnar Länsstyrelsen att utnyttja det befintliga internationella samarbetet för ett ökat utbyte inom kultur och för att främja Länsstyrelsens internationella kontakter i Europa inom ramen för denna satsning. Länsstyrelsens uppdrag och verksamhet omfattar inte kultur men som myndighet, och som medlemmar av Europeiska unionen ser vi det som vår uppgift att förbättra det kulturella samarbetet mellan Värmland och Europa, i första hand Värmlands vänlän.

Länsstyrelsen har för avsikt att inrätta ett ramprogram där värmländska aktörer bjuds in att söka medel för genomförandet av mångkulturella aktiviteter och utbyten. Länsstyrelsen ämnar avsätta Regionala utvecklingsmedel som kan sökas för medfinansiering av projekt som sammankopplar mångkultur, etnicitet och kultur.

Kultur är i högsta grad gränsöverskridande. Konstnärer har rört sig över stats- och nationsgränser och inspirerat varandra oavsett kulturell bakgrund. Med detta i åtanke hoppas vi kunna dra nytta av Värmlands vänlänskontakter i Ungern, Rumänien och Polen, och att deltagande organisationer genom dessa kontakter kan skapa nya samarbeten. Kulturutbyten som vi planerar att lägga inom ramen för Mångkulturåret är bl.a. ett filmläger med deltagare från våra vänlän i Ungern och Rumänien under Film i Värmlands ledning samt utbyten med Ungern och Rumänien inom området dans.

Länsstyrelsens uppdrag innefattar ett ansvar för integrationsfrågor. Vi avser således delvis kunna intensifiera Länsstyrelsens ordinarie uppgifter inom detta område.

Integrationsaktiviteter som vi hoppas genomföra inom ramen för Mångkulturåret är följande: Framtagande av information om invandrades situation i länet; personalutbildning genom en av Frivilligorganisationernas fond för mänskliga rättigheter skräddarsydd utbildning; framtagande av informationsmaterial om Länsstyrelsen med invandrare som målgrupp samt att arbeta för att göra natur-

reservatet i Segerstad mer tillgängligt för grupper i samhället som f.n. inte har tillgång till den svenska naturen.

Planer finns även på att organisera en värmländsk arbetsmarknadsmässa för invandrare och arbetsgivare, baserat på Länsstyrelsen i Stockholms läns Rekryteringsbazar. Eventuellt skulle även detta kunna läggas inom ramen för Mångkulturåret.

Kortfattat avser vi genom det planerade ramprogrammet att under 2006 öka mångfalden inom det värmländska kulturutbudet samt ta möjligheten i anspråk att inom ramen för Mångkulturåret jobba med Länsstyrelsens integrationsfrågor.

Ingrid Tilly
Avdelningschef
Samällsbyggnadsavd.

Paul Nemes
Internationella sekr.
Samällsbyggnadsavd.

Storfors kommun

Mångkulturåret 2006

I samarbete mellan grundskolan och kommunens Kulturskola kommer liksom tidigare år en musikal sättas upp. Ett samarbetsprojekt som pågått under några år. Tiden som anslås för detta projekt är den timplanebundna tiden för "Elevens Val" i årskurs 8 och 9. Föreställningen kommer att ha sin premiär i slutet av maj 2006.

En sommarutställning, från mitten av juni till slutet av augusti, planeras i Folkets Hus lokaler. Utställningen sker i samarbete med konstfrämjandet i Värmland.

Kulturskolan står för en stor del av den kulturella verksamheten i bygden. Bland annat så sker ett samarbete med Hembygdsföreningen i Bjurtjärn som årligen framträder med en teaterföreställning. Produktion med eget framställt material som bygger på händelser i bygden, t.ex. "De sålde sina hemman".

Utefter Bergslagskanalen planeras liksom tidigare år musik-evenemang. Någon tidsplan är ännu ej fastställd.

Traditionsenligt bjuds även till musik vid högtider som Lucia, Valborg, skolavslutningar, jul och så vidare.

Kontaktperson:
Ann-Kristin Brännström
Verksamhetschef

www.storfors.se

Värmlands Museum

Mångfaldsperspektivet kommer att genomsyra våra programpunkter genom att till våra utställningar koppla program som har med mångfald att göra exempelvis i samband med utställning om arbetslivet (under februari till april) tar upp invandrades möjlighet att komma ut på den svenska arbetsmarknaden eller i samband med utställning om hemslöjden (under maj till augusti) belysa olika kulturers inverkan på hemslöjden m.m..

Vi kommer att kunna ta upp några aktuella frågeställningar kring mångfald i ett utställningsrum där vi kan göra snabba insatser i form av miniutställningar.

Vi håller under hösten 2005 på att ta fram texter om utställningar och museet både i skriftlig form och till hemsidan på 10 olika språk. Dessutom kommer flerspråkiga guider att utbildas under hösten och under 2006 kan vi erbjuda visningar på 10 olika språk.

Vi kommer att anordna 4 temakvällar på Värmlands Museum under våren och hösten 2006 med inriktning på mångfald och i samarbete med olika föreningar och kontaktpersoner.

På våra filialer kommer vi att arbeta på följande vis:

Von Echstedtska gården, Säffle: Mångkulturåret kommer att synas i sommarprogrammet. Att ha programpunkter som knyter an till det på ett eller annat sätt. Temakafeér med litteratur eller musik från olika kulturer. Försöka få till ett samarbete med invandrarförläggningen i Säffle. Under säsongen maj till augusti 2006.

Dyvelstens flottningsmuseum, Forshaga: Samarbeta med hembygdsföreningen i Forshaga som redan börjat arbeta med mångkulturfrågor på ett spännande vis. Under säsongen maj till augusti 2006.

Torsby Finnkultur Centrum, Torsby:

Finnkulturcentrum arrangerar redan nu utställningar med konst, slöjd, foto m.m., samt även barnteater och musikkonserter med mångkulturell prägel. Det finns planer på att använda Torsby Finnkulturcentrum som mötesplats för att bjuda in och hälsa nya permanentboende välkomna vid något arrangemang. Hit flyttar ju många bl.a. från Holland, Tyskland och Norge. Under hela året 2006.

Slutligen så är vår ambition att arbeta med ett mångfaldsbegrepp där mångkultur är en viktig del men vi vill också lyfta fram genusperspektivet, sociala grupper, åldrar m.m.. Vi kommer också att försöka arbeta långsiktigt. Hellre göra ett mindre antal ”bra” aktiviteter och insatser som kan vara genomförbara fler gånger under ett längre perspektiv än ”bara” 2006 än att satsa allt och göra stora arrangemang på ett år såsom 2006.

Kontaktperson på Värmlands Museum är Pernilla Schedin,

Västerbottens län

Dans i Västerbotten

Tidpunkt: under andra halvan av året 2006

Vad: brittiska danskompaniet Stop GAP och en välkänd, svensk koreograf ska ligga i residens, dvs arbeta fram ett nytt dans-verk på plats

Ort: Vilhelmina

Många unga som idag inte finns i våra nätverk kommer förhoppningsvis att engageras i projektet. I samband med residenset kommer workshops att ges till unga, med inriktning på att unga med funktionshinder är särskilt välkomna. Ofta stängs de ute från många kulturaktiviteter, på grund av att lokalerna inte är tillgängliga, på grund av att de inte känner sig tilltalade av oss som arrangerar, på grund av samhällstrukturerna, samt en rad anledningar som vi inte vet om men som gör att de inte kommer. På samma sätt som vi arbetar för dessa unga, hoppas vi kunna locka en bredare mångfald av unga (av blandad etnisk härkomst t ex) och att orden blir verklighet och inte bara te-ori!

Tidpunkt: löpande under året

Vad: delta i Kulturlän-Ks framtida arbete – unga och etnisk mångfald!

Arbetet med att utveckla bl.a. hur vi ”närmar oss” målgruppen är viktigt och det måste fortsätta kontinuerligt.

Tidpunkt: ?

Vad: KUTLUR

Ort: Västerbotten

Dans i Västerbotten vill på något vis samarbeta med projektet. Hur det ska göras planeras vidare.

Gruppen består av fyra dansare och en konstnärlig ledare. Två av dansarna har funktionshinder, vilket gör dem till en av få grupper i världen med den sammansättning-en och på den höga konstnärliga nivån. De arbetar även hårt för att utveckla sitt pedagogiska arbete på bl.a. skolor. De arbetar med integrated dance, som är ett välutvecklat område ute i Europa och som är på gång att bli större i Norden. 2004 besökte de Västerbotten med Dans i Västerbotten

som projektägare. StopGAP arbetar lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Läs mer om dem och deras arbete på www.stopgap.uk.com

NorrlandsOperan

Här kommer en sammanställning av de aktiviteter som kommer att genomföras 2006 och har anknytning till det utlysta Mångkulturåret. Viktigt att tillägga att dessa projekt till stor del var planerade innan Mångkulturåret hade utlysts.

Mars: Svall, opera om hedersmord i samarbete med Operan och Riksteatern. Musik: Daniel Börtz, Libretto Claes Fellbom. Regi Elisabeth Ljungar. Premiär på Kulturhuset och sedan föreställningar på Norrlandsoperan

April: Rusalka, opera av Dvorak i samarbete med Cape Town Opera. Sångare från kapstaden tillsammans med Norrlandsoperans ensemble. Premiär i Kapstaden i februari. Premiär Norrlandsoperan 22 april. (SIDA- projekt)

Maj: Ny festival (musik, dans, konst, teater, opera) som detta år kommer att ha ett världsmusiktema. Genomförs på uppdrag av Umeå Kommun.

September: Urpremiär på Aerodrom – en opera av Ale Möller och Hans Ek. En berättelse om olika människors öde i det ”nya” Sverige. Ensemble bestående av bla Ale Möller, Mamadou Sene, Kurash Sultan, Rafael Sida., Norrlandsoperans Symfoniorkester M fl. Regi. Stalle Ahrreman./alternativt Porgy and bess tillsammans med Cape Town Opera

Oktober: Jazzfestival med som vanligt mångkulturellt innehåll.

Alla projekt genomförs i samarbete med Västerbottens mångkulturkonsulent samt ett antal föreningar och organisationer.

Magnus Aspegren
VD/konstnärlig ledare
www.norrlandsoperan.se

Robertsfors kommun

Robertsfors kommun har för avsikt att som vanligt erbjuda kommuninnevånarna teater för många åldrar, inklusive internföreställ-

ningar för barn och äldre, dans, musik, föreläsningar, konstutställningar, film m.m. Men inga datum är spikade.

Kommunen försöker samarbeta med bl.a. riks- och länsteatrar och studieförbund.

Ebba Hammarbäck
Kultursekreterare/Kulturkontoret

Svenska Samernas Riksförbund (SSR)

Sámiid Riikkasearvi

SSR är en rikstäckande organisation, 42 samebyar och 14 sameföreningar från Göteborg i söder till Karesuando i norr är medlemmar. SSR arbetar både med närings- och kulturfrågor. Samerna i Sverige är en minoritet med urfolksstatus, och därmed intar en särställning i Sverige och därför välkomnar vi regeringens initiativ till Mångkulturår som ska synliggöra den etniska och kulturella mångfald som finns i Sverige.

Regeringen pekar på betydelsen av att så många som möjligt får höras, synas och närvara i kulturen, och i samhället. Bilden av samer i media är stereotyp och ofta av mindre smickrande karaktär. Därför ser vi detta som ett viktigt tillfälle för oss samer att delta på mångkulturens arena, det är ett tillfälle för oss att förmedla en positiv bild av vår kultur och samhällsliv.

Vår förhoppning är att Mångkulturåret kommer att synliggöra den samiska kulturen i större utsträckning än vad som gjort tidigare i det svenska kulturlivet.

SSR har ett bred kompetens inom samiska kultur- och samhällsfrågor och vi samarbetar gärna med Mångkulturåret för att etablera ett långsiktigt samarbete mellan samer och övriga kulturutövare.

SSR kommer att undersöka möjligheten till att tre seminarier hålls i samband med redan befintliga publika arrangemang. Tex vid Ubmejen Biejvieh- Samiska veckan i Umeå som alltid infaller v. 10 samt vid Samiskt nationaldagsfirande på Skansen den 6 februari samt eventuellt vid ytterligare ett tillfälle under Mångkulturåret.

Victoria G Harnesk

www.sapmi.se

Sorsele kommun

Vi kommer att anordna en utställning om Ryssland (kanske även om Ukraina, Uzbekistan och de baltiska länderna) föredrag med bildvisning och eventuellt även bjuda in någon expert från Ryssland och eller/musiker. Den exakta tidpunkten är ännu inte bestämd.

Birgitta Sandqvist-Andersson
Verksamhetsansvarig kultur och bibliotek, Sorsele bibliotek
www.sorsele.se/bibliotek

Umeå kommun

Kulturverket

Detta projekt går ut på att göra den idébaserade samtidskonsten tillgänglig och intressant för tonåringar oavsett bakgrund. En blandning av tonåringar från olika skolor får lektionstider på BildMuseet under en hel termin. Eleverna bearbetar och formulerar sedan egna idéer för att använda för att söka pengar för genomförande av idébaserade konstprojekt. En idébank, som blir tillgänglig för allmänheten via internet, kommer att skapas och uppdateras med olika idéer som växer fram i arbetsprocessen. En utvald grupp kommer att få arbeta, i nära samarbete med konstnären Lars Cuzner, på ett redan finansierat offentligt konstprojekt under rubriken ”Tacksamhetsbehovet”. De övriga deltagande eleverna kommer att få söka till (befintliga) medel för att genomföra upp till 15 grupprojeckt. Därpå avslutas projektet med en högt kvalitativ utställning på BildMuseet som öppnar samtidigt som ett tusental ungdomar från hela Sverige är i Umeå 25–28 maj 2006 för att delta i URIX, den årliga åsiktsfestivalen för ungdomsorganisationer i Sverige.

Varför detta projekt

Begreppen nutida konst och samtidskonst används ofta för att beskriva den konst som säger någonting essentiellt om vår tid och vårt samhälle. Men den nutida konstens uppgift att beröra och utmana samtiden är försvagad på grund av att den samtida svenska befolkningen inte är representerad inom den.

”Smygintegration”

Integration är en vanlig lösning till detta problem men integration präglas av en dominerande tradition där lösningar på ”invandrarproblem” främst söks hos minoriteten när det borde handla lika mycket om att neutralisera attityder hos majoriteten. Integrationsprojekt har en tendens att upplevas som någonting för människor med invandrarbakgrund, vilket antyder att allt annat i samhället är endast till för människor med helsvensk bakgrund. Däremot finns behovet för någon form av integration kvar, nya metoder måste prövas. ”Smygintegration” är ett förslag som detta projekt förespråkar. Med ”smygintegration” menas här inte smygassimilering, begreppet är enbart en lek på begreppet smygrasism. Smygintegration innebär i det här fallet att man riktar sig till ungdomar med olika bakgrunder, men fokuserar på att skapa intresse för konst och kreativa processer. ”Smygintegration” innebär helt enkelt att man bakom kulisserna tar hand om praktiska och påtagliga barriärer som hindrar en naturlig tillgänglighet. Ett exempel på detta är användningen av en kulturbuss som avser att osynliggöra geografiska transportbarriärer, något som är ett verkligt problem i ett samhälle som blir allt mer segregerat.

“Kombi-Nation”:

Ett antal skolor i Umeå kommun får i uppdrag att ta/göra bilder med utgångspunkt i olika världsreligioner. Bilderna vävs/ sätts ihop till en jättelik trasmatta (vi räknar med 3–5 000 bilder) som placeras ut i exempelvis foajén till Folkets Hus. Ansvarig: Alfredo Castro Tegs centralskola.

“Jorden runt på 80 minuter”

Med utgångspunkt från Jules Verne och med kommunens uppdrag “Identitet” som samlande rubrik, görs nedslag i olika kulturer, som sen redovisas i form av musik, utställning, text etc. Premiär Sveriges nationaldag den 6 Juni. Föreställningen blir ett allkonstverk med olika åldrar, genrer, nationaliteter, uttryck, genus, institutioner, skolor, ideella, professionella, amatörer. etc. etc Projektledare Arne Berggren

“More than melody”

En multifestival där 12 skolklasser får erbjudande om samarbete med Musikhögskolan I Piteå samt Musikskolan I Umeå.

Västerbottens läns landsting

Under år 2006 kommer mångkulturkonsulenten att vara involverad i följande projekt och aktiviteter:

- Kulturföreningen MAYA i Umeå startar nu till hösten projektet ”Kutlur – kultur lite omskakad” som ska pågå i ett och ett halvt år. En grupp som sällan återfinns på kulturscenen och heller inte som publik, är ungdomar av utländsk härkomst. Syftet med projektet är att skapa fler kanaler för dessa ungdomar att engagera sig inom dans, musik och poesi samt att etablera direktkontakt mellan kulturaktörer och kulturintresserade ungdomar som de inte vanligtvis når ut till. Följande aktörer är redan involverade: Botnia musik (Länsmusiken i Västerbotten), ungdokumentationprojektet Kulturlänk Västerbotten och Folkuniversitetet i Umeå. Kontakter med andra kulturaktörer planeras.
- Diskussioner förs med Umeå universitet, Umeå kommun, Länsstyrelsen i Västerbotten och Sveriges Lantbruksuniversitet om att samverka kring olika aktiviteter under 2006.
- Sedan ett par år tillbaka anordnar Umeå Sameförening Samiska veckan i Umeå under sportlovet, ett arrangemang som lockar många besökare från hela Västerbotten. År 2006 är temat ”Mångfald, internationellt samarbete och andra urbefolkningar”. Samtal har förts med projektledaren för arrangemanget och samverkan kommer förmodligen att ske kring föreläsningar om minoritetsgrupper i länet och kulturinslag. Kontakt kommer bland annat att tas med Finska Klubben i Umeå och Riksförbundet Roma International. Samverkan med Umeå universitet och Bildmuseet (Umeå universitets museum för samtida konst) som är medarrangörer ter sig också naturligt.
- Norrlandsoperan planerar en operaföreställning om hedersmord och samarbete planeras kring aktiviteter och föreläsningar.
- För tredje året i rad ska mångkulturkonsulenten vara med och samverka med Norrbyskärs museum som årligen anordnar en barnkulturfestival på ön Norrbyskärs som ligger strax utanför

Umeå. Syftet är att stötta arrangörerna att föra in ett mångkulturellt perspektiv.

- Studieförbundet i Umeå startar nu till hösten ett teaterprojekt vars syfte är att locka ungdomar som står utanför kulturlivet, bland annat ungdomar av utländsk härkomst. Mångkulturkonsulenterna kommer att kunna ge de någon typ av stöd.
- Trästockfestivalen i Skellefteå är ett gratis musik- och kulturarrangemang under sommaren som lockar många besökare från hela landet, främst unga. Förhoppningen är att föra in världsmusik på scenen.
- Samarbete planeras med Mediacenter i Västerbotten och Film i Västerbotten kring bland annat inspirationsdagar för utvalda målgrupper (till exempel lärare i länet) och filmskapande för ungdomar med utländsk bakgrund för att spegla ens egen identitet.
- Fortbildning för kulturaktörer och föreningar i länet med syfte att inspirera till att få in ett mångkulturellt perspektiv i olika kulturverksamheter kommer att anordnas.

Följande information kommer från kulturaktörer som inte fått någon direkt inbjudan till att medverka under Mångkulturåret:

- Hemslöjdskonsulenterna har inte hunnit planera klart inför nästa år men de är intresserade av att medverka. De planerar att ta upp utställningen Kelim från Etnografiska museet som visar kelimvävar från Kurdistan. Vävarna är traditionella med mönster och symboler från kurdiska områden. Kringarrangemang skulle kunna vara föreläsningar och filmvisningar i samarbete med mångkulturkonsulenterna och Kurdiska unionen i Umeå.
- Vindelns folkhögskola skriver följande: Vi jobbar just nu på utvecklingen av ett projekt tillsammans med vår vänskola i Tanzania. Rektorn Salimu Mgalla och en av hans medarbetare, Saidi Mohamed Mashausi finns för närvarande på skolan och vi, jag och skolans ordförande åker ner den 18 september. De områden vi vill utveckla är: Hantverk, Demokratiarbete, och kulturutbyte mellan skolorna och deras utbildningslinjer.

Inför 2006 fortsätter också vårt samarbete med SI, Svenska Institutet, vilket innebär att två studerande från främst Östeuropa, erhåller en friplats under en termin vid skolan, dvs. fyra gäststude-

rande från olika länder varje år. Bland våra studerande vid de andra utbildningslinjerna finns vanligtvis mellan 5 och 10 andra nationaliteter, vilket innebär att vi ofta har veckovisa kultursatsningar, som kan vara på olika områden, mat, kläder, litteratur osv.

Kontaktperson: Bella Lawson
Mångkulturkonsulent i Västerbotten
Tillväxt & regional utveckling

Västerbottensteatern, Skellefteå

Planerade aktiviteter, evenemang och verksamheter på Västerbottensteatern under Mångkulturåret 2006

Ett av Västerbottensteaterns övergripande mål är att på alla sätt verka för integration och förståelse och inom det konstnärliga arbetet spegla blandningen av etniska och religiösa bakgrunder för att därigenom verka för empati och tolerans. Vi har fortlöpande kontakt med Västerbottens läns mångkulturkonsulent Bella Lawson kring våra idéer och vårt arbete.

Repertoar och samarbetsprojekt:

Västerbottensteatern är huvudman för Nordiska Teatern som finansieras av Framtidens kultur och Kulturrådet. Nordiska Teatern innefattar ett stort samarbete med Riksteatern och Smålands musik och teater kring konstnärlig integration inom teatern. Projektet har startat under hösten 2005 och pågår under 2006. Samarbeten har blivit en viktig och utvecklande del av Västerbottensteaterns verksamhet. Idén med Nordiska Teatern går ut på att arbeta med den klassiska nordiska dramatiken utan att snegla på skådespelarnas etnicitet. Nordiska Teatern ska vara en konstnärlig scen med utrymme för internationella regissörer att gestalta vårt nordiska kulturarv utifrån sitt eget perspektiv. Den första produktionen blir Strindbergs påsk som spelas på turné i hela landet under våren 2006. Projektet ska utvärderas och förhoppningsvis på sikt ligga till grund för ett fortsatt samarbete mellan svenska institutionsteatrar. Vi strävar efter att inleda samarbete med de nordiska länderna och ett led i denna strävan är att planera och försöka få till stånd en nordisk turné med Påsk. Projektledare för Nordiska

Teaterns pilotproduktion är Mats-Arne Larsson, tidigare teaterchef på Västerbottensteatern samt initiativtagare till projektet. Teaterns styrelseordförande Jagdish Desai, själv invandrad indier, är en av våra främsta tillskyndare då det gäller projektet Nordiska Teatern.

För barnpubliken presenterar vi en nyskriven pjäs; Systrar av Boel Forsell. Pjäsen spelas för barn från 9 år och uppåt. Den tar fatt i våra djupaste funderingar om kärlek, ensamhet, tillhörighet och utanförskap. Vilket betyder mest – blodsband eller kärleksband? Kan man vara säker på att man verkligen är älskad när man är adopterad och inte någons ”riktiga” barn? Liksom vid tidigare produktioner kommer vi att kombinera föreställningarna med ett pedagogiskt för- eller efterarbete där bl.a. aktiva värderingar får stort utrymme.

När det gäller internationellt samarbete arbetar vi vidare med våra kontakter i Skottland för att genom erfarenhetsutbyte utveckla berättarteatern i Västerbotten. Vi har etablerat kontakt med Scottish Storytellingcenter i Edinburgh genom vilket det kan finnas möjlighet att medverka på en berättarturné i skotska högländerna. Därtill pågår ett samarbetsprojekt med Highlands and Islands Theatre Networks med vars hjälp vi planerar att göra en gemensam föreställning där Västerbottensteatern, Profilateatern i Umeå och Theatre Hebride samverkar. Allt detta är ännu på planeringsstadiet. Muriel Ann Macleod från Theatre Hebride besökte oss i samband med Teaterbiennalen i maj och i slutet på november i år reser en liten delegation från Västerbottensteatern och profilateatern över till Skottland.

Västerbottensteatern har även sedan några år etablerat ett samarbete med flyktingförläggningen i Boliden, där vi till reducerat pris och med hjälp av tolk framför våra föreställningar, av både barn- och vuxenpjäser. Kontaktperson och till stor hjälp vid dessa arrangemang är Göra Pihlström, Teaterföreningen i Boliden.

Västerbottensteatern inre arbete:

Västerbottensteatern har nya chef från och med 2005-07-01 då Met Reventberg-Wiktorsson tagit över efter Mats-Arne Larsson. Med Reventberg-Wiktorsson har stora förväntningar på Nordiska Teatern och uppsättningen av påsk. Antalet medverkande med utomsvensk bakgrund inger förhoppningar om konstnärlig förnyelse och ett spännande resultat.

Publikarbete:

Därtill förväntar vi oss att kunna nå en bredare publik; fler människor med utländsk bakgrund. På Västerbottensteatern är vi medvetna om svårigheterna att nå ut till folkgrupper som ej har svenska språket som modersmål. Stora ansträngningar kommer att göras för att kartlägga befolkningen i länet och översätta den information och marknadsföring som infödda svenskar får ta del av, till respektive folkgrupps hemspråk. Detta gäller naturligtvis hela programmet på teatern och inte enbart uppsättningen av Påsk.

Samarbete:

Västerbottensteatern avser inleda ett samarbete med Skellefteå kommuns Kulturnämnd i syfte att svara upp mot regeringens uppdrag. På Skol- och Kulturkontoret, Kulturenheten på Skellefteå kommun kommer man att genomföra en förstudie inriktad bl.a. på att undersöka samsarbetsformer och utforma en plan för aktiviteter under Mångkulturåret 2006 samt utforma en handlingsplan för det fortsatta arbetet med mångkultur i kommunen. Kulturnämndens förstudie söker även fastställa vilka satsningar som kommunen bör göra under året. Man vill öka medvetandet om vikten av att aktivt arbeta med mångkultur både vad det gäller kulturutövare såväl som kulturutbudet och utbytet med andra länder.

Personalfrågor:

Västerbottensteatern kommer att ha stor glädje av denna förstudie och vi kommer att aktivt ta del i aktivitetsplaner i samverkan med kommunen i syfte att nå djupare kunskap om betydelsen av kulturell och etnisk mångfald både inom kulturlivet i stort men även specifikt här på Västerbottensteatern. På teatern är 21 personer tillsvidareanställd personal, varav två är födda utanför Sverige, dock ingen i ledningsgruppen. I teaterns målsättning ingår att även personellt bättre spegla sammansättningen av ursprung och etnisk bakgrund i samhället. Enligt överenskommelse mellan teaterledningen och teaterns fackliga styrelse skall ytterligare två nya skådespelare anställas. Härvid kommer teaterledningen att särskilt beakta teaterns behov av större bredd då det gäller personal med utomsvensk eller minoritetsbakgrund.

På Västerbottensteatern emotser vi Mångkulturåret 2006 med stor förväntan. Vi hoppas kunna göra avtryck som blir bestående för teaterlivet i Västerbottens län och vår ambition är att dra vårt strå till stacken i byggandet av nya strukturer inom kulturlivet, trots att vi verkar i glesbygd och till omfånget är en av Sveriges minsta teatrar.

Kontaktperson:
Med Reventberg Wiktorsson
Teaterchef och VD
www.vasterbottensteatern.se

Ögonblicksteatern

Ögonblicksteatern är en fri professionell teatergrupp i Umeå, verksam sedan 1974. Vår främsta målgrupp är barn och ungdomar och vi arbetar i enlighet med FN:s barnkonvention och för alla människors rätt till egna kulturella upplevelser.

I dagsläget behandlas Ögonblicksteaterns anslagsansökningar på såväl lokal och regional nivå som på nationell. Vi kan alltså inte helt spika vår verksamhet, förrän vi vet de ekonomiska förutsättningarna. I våra ansökningar finns emellertid två projekt som är speciellt intressant för Mångkulturåret 2006.

Kurt kokar huvudet

Erlend Loe har i sina böcker om Kurt (Kurt och fisken, Kurt blir elak och Kurt qou vadis?) presenterat en väldigt fascinerande och speciell man. Kurt är världens bästa truckförare. Han vet allt som är värt att veta om truckar. I alla fall gula truckar. 2003 hade Trøndelag teater premiär på pjäsen Kurt koker hodet och vi planerar nu att ge Kurt en Sverigepremiär.

Kurt arbetar varje måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag – hela året – kör han till kajen. Det är där han jobbar. Men det kommer inte några stora båtar längre till kajen. Inga båtar som skall lossa bananer. Trucken är arbetslös. Kurt måste lära sig nya trix, bli en ännu bättre truckförare annars kanske utlänningar kommer och vill ha norsk leverpastej och hans jobb. Till råga på allt får inte Kurts son Bud gå på dagis längre. En kille från Afrika, som det är synd om, behöver hans plats.

Kurt kokar huvudet – för övrigt ett uttryck helt utan logik och mening, både på norska och svenska - utmanar våra fördomar och rädslor för det främmande. Vi finner här det kloka barnet som ser omvärlden och människorna för vad de är. Här finns ett rikt persongalleri som med humor och vardaglig äkthet tar sig an de stora samhällsfrågorna. En föreställning om vår omvärld med en stor portion glädje och humor för hela familjen.

Produktionsfakta

Författare	Erlend Loe
Medverkande	Tobias Morin, Ellenor Lindgren, Karin Larson, 2 manliga skådespelare
Regi	Juan Rodriguez
Scenografi	Sofia Stattin
Kostym	Karin Ågren
Målgrupp	familjeföreställning från 6 år
Spelplats	teaterlokaler, aulor, gymnastiksal
Tidsplan	
Spelperiod	oktober-december

7 500

Projektet ägs av Afro-Europeiska Unga Muslimer, vilka har vänt sig till oss för samarbete. Än så länge arbetar vi på Ögonblickstatern på konsultbasis; de använder sig av vår kompetens och erfarenhet i sin arbetsprocess mot en teaterföreställning. Om tillfälle ges, vilket vi hoppas, kommer vi att gå in fullt ut i ett samarbete.

7 500* är en teaterföreställning som ska stävja de fanatiska falanger som finns inom Isalm. Föreställningen vänder sig till såväl muslimska ungdomar som till alla andra, då den tar upp problematiken kring våra fördomar, kulturella klyftor och utanförskap.

*) 7 500: Transponerkoden vid flygkapning

Med dessa två projekt hoppas vi att vi kan bidra till att göra ett bra Mångkulturår 2006, men framförallt ett mer jämställt och ökat mångkulturellt samhälle för alla oss som bor i Sverige på lång sikt.

Nina Björby
Producent

Västernorrlands län

Länsbiblioteket Västernorrland

Arrangemang

Poesifestivalen i Härnösand v 41

Den mångkulturprofil som festivalen till vissa delar har kommer att fördjupas

Det årliga länsmötet för biblioteken i Västernorrlands och Jämtlands län kommer under temaåret att ges en mångkulturell profil bl.a. genom deltagande författare och andra kulturutövare. Länsmötet hålls prel. v 22 i Sundsvall.

Studiedagar

Serie studiedagar för biblioteken i länet med översikter över litteratur utanför det anglosaxiska språk- och kulturområdet. Plats och tid för studiedagarna inte fastställda ännu.

Webbresurser

Öka det mångkulturella inslaget i de webbresurser vi förfogar över, länsbibliotekets webbplats samt länets kulturportal Kulturtorget.

Övrigt

Öka det mångkulturella stoffet i Y-bladet (lättlästa länsnyheter i stor stil) och sprida kunskapen om publikationen bl.a. till sfi.

Länsmuseet Västernorrland

Vi vill ta tillfället att meddela vad som är planerat vid Länsmuseet Västernorrland i Härnösand.

Vi är nämligen i full gång med ett utställningsprojekt som fått namnet Dubbelseende. Det innebär att vi jobbar tillsammans med invandrare som under hösten gör sin språkpraktik hos oss. Till-

sammans med en grupp inom museet jobbar de med bilder i fotoarkivet. Ur de samtal som sker skapas ett material som efterhand tar form i en utställning hösten 2006. Grundidén är att de ger oss sin bild av oss, av de bilder vi valt att samla i vårt arkiv. Samtidigt som de också delger sina berättelser och erfarenheter.

Vidare kommer verksamheten på Friluftsmuseet Murberget sommaren 2006 att präglas av mångkulturåret. Den planeringen är inte färdig ännu. Klart är det bara att årets tema kommer att ge sig till känna i programverksamheten.

Ann-Sofie Ingman, avd Information & Undervisning, Läns-
museet Västernorrland

Länsstyrelsen Västernorrland

Preliminärt program för Västernorrlands medverkan i Mångkultur-
året 2006

Mångfaldskonventet

Ett mångfaldskonvent arrangeras i Sundsvall den 6-8 oktober 2005. Länsstyrelsen Västernorrland är arrangör för Mångfaldskonventet inom ramen för projekten "Strategiskt utvalda mångfaldsaktiviteter" och "Arbetskraftsförsörjning genom mångfald i Västernorrland". Ett omfattande program har vuxit fram genom brett samarbete i länet. Ett 60-tal arrangörer samt 165 personer som bidrar med programpunkter kommer att lämna sitt bidrag till mångfaldskonventet. Det sker i form av föreläsningar, debatter, workshops, film, teater och musik. Kulturutbudet under konventdagarna är mycket brett med bl.a. teaterföreställningarna "Zeynos värld", "Som glöd under snö" och "Varma och levande möten". Andra kulturyttringar är premiär av "Återkomsten" en film om tre generationer palestinier som återvänder till Palestina efter 60 års flykt samt ett flertal musikkonserter på mångfaldstema. Härnösands stift erbjuder under konventdagarna en mångfaldsmässa med musikinfluenser från fyra kontinenter samt gudstjänst på teckenspråk och minoritetsspråken samiska och finska. Mångfaldskonventet utgör en, om något tidig, start av mångkulturåret 2006.

Handlingslinjen Mångfald och öppenhet

Arbetet med *Vision Västernorrland 2010 – strategi för en hållbar utveckling* går vidare i ett antal handlingslinjer. En av handlingslinjerna *Mångfald och öppenhet*, som startar sitt arbete under hösten, kommer med största sannolikhet att beakta mångkulturåret 2006 i sitt arbete.

Projekt kulturarv – mångfald – framtid

Länsstyrelsen kommer utifrån lång erfarenhet av arbete med mångfalds- och kulturarvsfrågor att ta initiativ till ett gemensamt arbete inom området mångkultur. Ett gemensamt arbete skall också ge influenser till den revidering av nuvarande kulturmiljöprogram som planeras. Länsstyrelsen i Västernorrlands län har ett övergripande ansvar för länet och kommer att ta kontakt med övriga aktörer som inbjudits att delta i mångkulturåret för att samordna en för länet gemensam agenda över planerade aktiviteter.

Multikulti AB

Vid Läns museet Västernorrland har förberedelserna för Mångkulturåret 2006 inletts. Ambitionen är att mångkultur på olika sätt skall genomsyra verksamheten och ges uttryck i utställningar, program och föreläsningar. Läns museet planerar att genomföra projektet Multikulti AB i samverkan med länsstyrelsen. En av de stora satsningar blir utställningen *Dubbelseende – arkivet som socialt fotolaboratorium*.

För ett kulturhistoriskt museum är det naturligt att vända blickarna mot samlingar och arkiv. Så har även skett denna gång, även om ingången är helt ny. En dokumentationsinsats är påbörjad med fem språkpraktikanter med rötter i Etiopien, Eritrea, Afghanistan och Indien. De tittar på bilder i museets bildarkiv för att därefter välja ut bilder som de reflekterar över. Arbetet sker i samarbete med en grupp inom museet. Resultatet av deras gemensamma arbete är utgångspunkt för utställningen som blir färdig hösten 2006.

Kunskapsutbyte mellan läns museet Västernorrland och Ungern

Läns museet planerar ett samarbetsprojekt med Ungern som handlar om kunskapsutbyte kring slöjd. Arbetet kommer att mynna ut i en textilprodukt.

Inom Länsstyrelsen finns en mängd styrdokument samt en samlad kompetens som kontinuerligt arbetar med mångkultur frågor. Detta arbete kommer att intensifieras under mångkulturåret och Länsstyrelsen kommer aktivt att stödja projekt runt omkring i länet som arbetar med mångkultur frågor.

Kontaktperson på Länsstyrelsen i Västernorrland är Mona Sundin.

Musik i Västernorrland

Inledning

- Denna sammanställning berör i sin första del evenemang som Musik i Västernorrland har i sitt utbud. Hösten 2006 är ännu inte helt spikad och mer kan tillkomma.
- Den andra delen handlar om olika projekt/aktiviteter i Musik i Västernorrlands regi som är under utveckling. (Framst Världsmusikkonsulentens planer.)
- I en tredje del kommer även en sammanställning av evenemang som fristående arrangörer planerar att genomföra under 2006.

Musik i Västernorrlands produktioner:

- *Una Vida Mejor*. Nyskrivet körverk av Jorge Alcaide. (Offentlig. Projektstart okt. 2005, premiär våren 2006)
- *Ramses Revolution*. Ungt Afro Beat-band från Stockholm. (Offentlig och skol, 27/2-5/3)
- *Gjallarhorn*. Nordisk folkmusik med beat. (Offentlig, 1 feb-8 feb)
- *Efkar*. Svensk/turkiskt band från Skåne. (Offentlig, 13-27 mars)
- *Joana Amendoeira*. Fadosångerska och tre musiker från Portugal. (Offentlig, 18/4-1/5)

- *Den magiska blomman Quetzal*. En musikteater-saga med musiker och skådespelare från Latinamerika och Afrika. (Förskole- och lågstadiepublik, 20/3-26/3). Dessutom gör de en föreställning för äldreomsorgen som kallas ”En musikalisk resa till Anderna”.
- *Anna Massie Trio* - 3 unga tjejer som spelar virtuos folkmusik från norra Skottland. (hösten -06)
- *Süperstar orkester* – balkansvängigt gäng med svenska musiker. (Hösten -06)
- *New Jungle Orchestra*. Dansk jazzband som tangerar världsmusikens områden. (Hösten -06)
- *Sydafrikansk jazzgrupp*. Det pågår ett samarbetsprojekt mellan Västernorrland och sydafrikanska jazzgrupper, och vilken grupp som kommer att representera Sydafrika bestäms först i vår. Sydafrikansk jazz är väldigt ofta präglad av den folkliga kulturen. (Hösten -06)
- *Rösten som instrument*. Ett projekt, delvis, med fokus på hur man använder sin röst i olika delar av världen. (Under hela året)
- *Världen låter i Västernorrland*. Sten Källman med elever från världsmusikutbildningen i Göteborg spelar och håller workshops. (Hösten -06)
- *Harriet And The Harbringers*. Harriet Ohlsson, som precis gått ut världsmusiklinjen i Göteborg, spelar en singer/songwriter baserad form av världsmusik med sin orkester. (Våren 2006)
- *Bäsk*. Senaste produktionen med Sten Källman och Hans Kennermark. (Hösten 2006)
- *Markattasånger*. Markatta Musikteater har många inslag av världsmusik i sina föreställningar. (Hösten 2006)
- *Barnsångsprojekt i Bredsand*. Ett projekt med, delvis mångkulturell prägel. (Påbörjas 2006)
- *Yo Soy*. Världsmusikmässa för kör. Samarbete mellan Musik i Västernorrland och Ung i Kör. (Premiär våren -06)
- *Västernorrlands körer och världsmusiker möts*. Ett projekt, med enstaka nedslag, som syftar till att vitalisera körlivet samtidigt som folk- och världsmusiker erbjuds fler speltillfällen. (Påbörjas redan 2005 för att sedan fortleva)

Projekt och aktiviteter i Musik i Västernorrlands regi som är under utveckling

I detta sammanhang är det på sin plats att betona att Musik i Västernorrland är först i Sverige med att inrätta en tjänst som *Världsmusikkonsulent*. Denna tjänst är ämnad att befrämja och stötta folkmusik från olika länder samt den s.k. världsmusiken. (Hybridformen av all världens folkmusik och populärmusik.) För att ytterligare betona hur stort genomslag den mångkulturella tanken har i vår verksamhet, kan man också tillägga att vi passar på att förlägga ett studiebesök till Göteborgsregionen i samband med Tune In – en av Sveriges största mötesplatser för kulturell mångfald.

Här nedan följer en beskrivning av de initiativ som påbörjats sedan tjänstens inrättande. (En bearbetning av en text i vår utbudskatalog om världsmusik-konsulentens arbete.)

- Vi samordnar folk- och världsmusikens arrangörer i ett länsarrangörsråd. Ett forum som även fungerar som en kreativ motor.
- Det populära uttrycket nätverksbyggande får sin konkreta utformning i de kontakter och samarbeten som hittills initierats:
- Regelbundna möten med konsulenter och producenter inom andra norrländska länsmusikinstitutioner som har folkmusiken och världsmusiken inom sitt ansvarsområde.
- Hitta kontaktytor för mångkulturkonsulenter i landet.
- Möten med integrationshandledare från länets kommuner.
- Platsbesök på utbildningsplatser för både unga och vuxenstuderande – främst med invandrarbakgrund - i syfte att inventera vilka som musicerar och vilka som söker en kontaktperson.
- Kulturskolor som utser en person inom verksamheten som kan ha en dialog med världsmusikkonsulenten. Planer finns på att erbjuda kulturskolorna workshops med de artister som verkar eller turnerar i länet under en period. Här samordnar i så fall världsmusikkonsulenten.
- Hitta kontaktpersoner på skolor och fritidsgårdar i länet som kan fungera som en länk mellan musicerande ungdomar och vår organisation. (Återigen är målgruppen främst ungdomar med invandrarbakgrund. Däremot är det viktigt att stimulera konstellationer som inkluderar alla, oavsett härkomst.)
- En kontinuerlig kontakt med länets övriga organisationer och institutioner är givetvis viktig för att maximera utfallet av olika

aktiviteter. Exempelvis övriga kulturinstitutioner, länsstyrelsen, 5i12-rörelsen, kulturekreterare, ISKA osv. (Dessa kontakter är redan tagna och är en del av den dagliga verksamheten.)

- Ett samarbetsprojekt med SR Västernorrland har inletts för att ge världsmusiken och världskulturen så mycket utrymme som möjligt inför och under mångkulturåret. Programmet går under namnet "Världens Musik" och sänds fredagar kl 17:00.
- Seminarier och workshops planeras som ett viktigt led i arbetet för att stimulera och få igång en diskussion om integration, det mångkulturella samhället, ungdomars situation, vad som är bra musik och andra centrala frågor.
- Inför 2006 planerar vi att initiera ett integreringsprojekt som lika mycket är ägnat att inkludera både äldre och yngre musiker inom olika s.k. folkgrupper, samtidigt som gränsöverskridande projekt tar form när den fasen kommer.
- Utifrån integreringsprojektet vill vi ge ut en CD med den musik som berättar om hur det är att bo i vår del av landet idag.
- De sammanhang som vänder sig exklusivt till yngre musiker handlar om kurser, workshops och insatser för att stödja bildandet av folk- och världsmusikband i olika delar av länet. Vi börjar i den svenska folkmusikens mylla, genom att planera för ett antal låt- och spelverkstäder för unga runtom i länet. I det här sammanhanget kan även nyrekrytering ske från integrationsprojektet så att Låtverkstaden även får en världsmusikalisk prägel. I en förlängning skapar detta nya konstellationer, fler spelningar och – som tidigare nämnts – CD-utgivningar av den nya folkliga musiken. Dessutom finns planer på att, vid tillfälle, bilda ett stort, länstäckande världsmusikband.
- Då världsmusik som genre får betraktas som en hybrid av olika stilar, känns det logiskt att hitta zoner där samarbeten mellan olika verksamheter inom Musik i Västernorrland befruktar varandra. Många jazzmusiker t ex rör sig steglöst mellan sin egen genre och världsmusikens öppna landskap. Konkreta samarbeten handlar om att den Västernorrländska körmusiken kommer att få möta världsmusikens musiker från länet; ett möte som öppnar perspektiven och ger oss ny musik: Världsmusiker möter länets körer. Dessutom planeras ett projekt som går under arbetsnamnet Olika sångsätt i världen. Det hela går ut på att låta sångtekniker (strupsång, kulning, jolkning, "beat box", rap osv) från olika delar

av världen mötas på olika spännande spelplatser som ger rösterna magi och bäringhet. Blanda detta med svensk körmusik och du får ett spännande möte.

- Ett projekt som väntar framöver är en vetenskaplig kartläggning av världskultursituationen i vår del av landet i allmänhet och situationen i vårt län i synnerhet. Ekonomiska resurser saknas dock just nu. Men här finns en påbörjad kontakt med ansvariga i Gävleborg och Dalarna, där en kartläggning kommer att inledas.
- Mångkulturåret kommer att kryddas av de här aktiviteterna, samt speciella världsmusikdagar där mångfalden speglas på alla ledder. Varför inte en turnerande minifestival av världsmusikband? För att gå i land med dessa målsättningar kommer vi att sponsra evenemang som medverkar till den mångfald och den partystämning vi eftersträvar.
- Utöver detta för vi diskussioner med en fristående organisation – med anknytning till Urkultfestivalen i Näsåker – om att låta invigningen på festivalen (Eldnatten) gå på turné i Norden. Den s.k. Eldnatten har ett uttalat mångkulturellt anslag och består av många artister med invandrarbakgrund. Här skulle vi fungera som samarbetspartners och även ha en rådgivande funktion.

Fristående arrangörers mångkulturella evenemang

Vid en förfrågan till länets arrangörer inom det här fältet påpekades att deras planering ännu inte sträckte sig så långt bort. Däremot bifogar vi en sammanställning av hur Urkult (världsmusikfestival i Näsåker) och bokningsfirman D-Tours planerar att jobba. I det här sammanhanget är ordet PLANERAR viktigt att komma ihåg.

URKULT planerar att satsa på Sverige-baserade musiker och grupper inom världsmusikfältet till festivalen 2006.

Bokningsfirman D TOURS planerar olika turnéer med bland andra:

- SOFI HELLBORG GROUP MED TONY ALLEN
- AMINA (TUNISIAN/FRANKRIKE)
- MOTION TRIO (POLEN)
- KROKE (POLEN)
- FANFARE CIOCARLIA MED JONY ILIEV (RUMANIEN + BULGARIEN)
- SUSANA BACA (PERU)

- LURA (KAP VERDE)
- JUAN CARLOS CÁCERES (ARGENTINA)
- CESARIA EVORA (KAP VERDE)
- BOBAN MARKOVIC (SERBIEN)

För Musik i Västernorrlands räkning:

Erik Gunnarsson
Världsmusikkonsulent

Nordiska Kammarorkestern – Sundsvall

Berörda myndigheter torde vara medvetna om orkestrarnas långa framförhållning när det gäller verksamheten. Kravet på redovisning av "mångkulturell verksamhet" kommer i ett läge då 2006 år inte kan påverkas nämnvärt i den riktning som Kommittén för samordning av mångkulturåret 2006 önskar. Någon ytterligare finansiering har inte heller erbjudits från statligt håll för att intensifiera de mångkulturella projekten inom den begärda redovisningstiden, varför det endast går att utgå från redan budgeterad planering.

Här kommer ändå en kort sammanfattning av Nordiska Kammarorkestern Sundsvalls planerade aktiviteter av mångkulturell karaktär under kalenderåret 2006.

Eftersom kulturinstitutioner av vår karaktär innefattar spelärsverksamhet så redovisas även aktiviteter under hösten 2005.

November 2005: Musiksagan Kanaljen i Seraljen spelas av Nordiska Blåsarkvintetten Sundsvall, i Schymbergsalen, Tonhallen för barn från invandratäta områden i ålderskategorin 4-10 år.

November 2005: Entartete Musik- Förbjuden musik spelas av Nordiska Kammarensemblen Sundsvall för högstadie- och gymnasieungdomar kopplat till uppföljning om musik, konstutövande och konsten att överleva under förtryckets mekanismer.

Januari 2006: Nordiska Kammarorkestern spelar sin traditionsenliga Nallekonsert, som arrangeras tillsammans med Rädda Barnen och Erikshjälpen, till förmån för nödlidande barn. Azerbajdžansk flyktingflicka pianosolist i programmet.

Mars 2006: Redovisning av vänskoleprojekt med Skvaderns gymnasieskola i en föreställning/konsert med titeln Escape, där olika aspekter av flykttemat belyses, genom kompositioner som

eleverna själva skrivit. Influenser från hela världen i de musikaliska valen, förutom de deltagande elevernas etniska bakgrund.

Maj 2006: Nordiska Kammarensembeln Sundsvall traditionsenliga promenadkonsert, detta år med mångkulturellt tema och artister.

Augusti 2006: Nordiska Kammarorkestern Sundsvall spelar traditionsenligt vid Drakfestivalen i Sundsvall, detta år med "mångkulturella" gäststartister.

December 2006: Nordiska Kammarorkestern Sundsvall Julkonsert med tema: Julfirande från hela världen.

vår 2007: Uruppför Nordiska Kammarensembeln Sundsvall ett verk av Karins Rehnqvist som kan kopplas till mångkulturellt tema, med folksångerskan Ulrika Bodén som solist, ev tillsammans med samisk sångerska.

Större delen av orkestern ordinarie konsertserie innehåller som vanligt inbjudna gäster från hela världen i form av dirigenter och artister. Programläggningen speglar även den, som vanligt, världen i stort. Orkestern har också ett program där gästtande/utbytesstudenter vid Mittuniversitet bjuds in till de ordinarie konserterna.

Lena Byström
Nordiska Kammarorkestern Sundsvall

Västmanlands län

Film i Västmanland

Inledning

Film i Västmanland tolkar ambitionen med "Mångkulturåret 2006" som ett redskap att överbrygga traditionella kulturer och gränser. Meningen är, som vi förstår att skapa bestående, gränsöverskridande verksamheter som öppnar sinnen och vidgar människors insikt om andra kulturer.

Därför avser Film i Västmanland att inom ordinarie verksamhet att:

I Kraftcentrumkatalogen för våren 2006 uppmanar vi lärare att använda film som ett redskap att överbrygga mellan människor från olika kulturer, att göra filmer med olika teman som har mångkultur som utgångspunkt,

Skolbiodag för lärare med fokus på filmer som berör ämnena främlingsfientlighet och integration.

Vi fortsätter att göra film på fotbollsskolor i samarbete med SISU där ungdomarna då får kontakterna mellan två olika kulturer nämligen Idrott och traditionell kultur(Film). Även det ett slags gränsöverskridande.

Använda ordet "Gränser" som tema i olika filmartävlingar.

Vi avser också att tillsammans med AV-Media och förhoppningsvis Länsbiblioteket köpa in tre st paket med dokumentärfilmer som verkligen speglar olika kulturer.

Två paket placeras på AV-Media för utlåning till kommuner, fritidsgårdar och skolor och det tredje som ev. Länsbiblioteket köper in kommer i så fall att placeras på Västerås Stadsbibliotek för utlåning på samma sätt som böcker.

Mälardalens högskola

Mälardalens högskola (MdH) avser att delta i Mångkulturåret genom aktiviteter som vänder sig till studenter och anställda samt allmänheten. I dag finns planer men ännu inga färdiga program.

Högskolans strategiska råd för internationalisering reviderar handlingsplanen för internationalisering under hösten –05. Planen omfattar grundutbildning, forskning och internationalisering på hemmaplan.

Under året görs en inventering och beskrivning av mångfalds- och jämställdhetsutvecklingen vid MdH.

Fredag 7 april och lördag 8 april planerar vi temadagar med mångfaldstema.

Programmet ska bestå av populärvetenskapliga föreläsningar där såväl externa som interna föreläsare medverkar. Vi ska särskilt uppmärksamma lärare/forskare och studenter med utländsk härkomst, deras forskning och uppsatsarbeten samt presentera forskning med mångfaldsperspektiv. Högskolans finska centrum medverkar. Antalet utländska gäststudenter har ökat kraftigt vilket bör påverka programmet. Temadagarna genomförs på campus i Eskilstuna. Programmet ska även innehålla kulturaktiviteter såsom musik, dans, design etc. Liknande aktiviteter diskuteras för campus Västerås till hösten.

Jämlikhetskommittén planerar att genomföra en kartläggning om studenters behov av stöd i svenska språket.

Jämlikhetskommittén har fått frågan på sitt bord och har tillsatt en arbetsgrupp som arbetat fram redovisade planer.

Kontaktperson: Gunnel Lundin

Västerås stad

I Västerås arbetar kommunen på ett medvetet sätt med integration i alla frågor. Det finns med i stadens strategiska plan. I alla kultur- och fritidsnämndens beställningar och uppdrag finns integrationsfrågorna med. Vi har haft möten med förvaltningar, institutioner, studieförbund och föreningar för att lyfta fram Mångkulturåret 2006 och begärt in uppgifter på vad som planeras under året. Få har spikat datum, innehåll m.m.

Stadsbiblioteket

- Stadsbiblioteket är en mångkulturell mötesplats, både huvudbiblioteket och filialerna. Vårt utbud av medier; litteratur, dagstidningar, tidskrifter, internet osv lockar grupper från olika

kulturer. Under 2006 vill vi öka utbudet av medier för invandrargrupper. Det kan gälla dagstidningar, musik, filmer och litteratur.

- Genom programverksamheten vill vi också befrämja mångkultur och debatt.
- Vi har ambitionen att sprida icke-västerländsk kultur genom inköp av litteratur, film, musik från andra språkområden än den som är dominerande.
- Biblioteket vänder sig också till nya svenskar genom att samarbeta med sfi med visningar av bibliotekets utbud för grupper av sfi-elever.
- Genom ett samarbete med Vuxenskolan ordnas program för barn av en grupp invandrarkvinnor som berättar sagor från sina hemländer.
- Biblioteket på Bäckby deltar i Bäckby/Skälbys nätverk "Idéskola för mångfald", med stöd av skolverket.
- Huvudbibliotekets barnavdelning deltar i ett Eu-projekt tillsammans med deltagare från Polen, Italien och Nederländerna. En grupp ungdomar ska arbeta med att själva skapa e-böcker och multimedia.

Dockteaterfabriken

Jag och Pia skriver en ny pjäs "Det gömda barnet" som handlar om barn från andra kulturer i Sverige.

Jazzens vänner

FESTIJAZZ 2006 lördag 4 februari har vi musiker från både USA, Holland, Danmark och Sverige

Folkets Bio, Elektra

Vi har finska filmklubben med finsk film varje månad. Bio Asien med filmer från borte Asien fortsätter.

Konstmuseet

- Samarbete med sfi (svenska för invandrare). sfi-grupper kommer regelbundet till konstmuseet. De besöker utställningar tillsammans med konstpedagog, där samtalet kring konstverken på svenska är det centrala. Många grupper fortsätter att arbeta praktiskt i ateljén med egna bilder. sfi-lärarna följer ofta upp besöken i undervisningen där eleverna t ex skriver om besöket eller om sina egna bilder på svenska. Besöken fyller flera syften: Konst och språk - konsten blir ett verktyg att träna nya svenska begrepp och glosor på svenska. Besöken är dessutom ofta deltagarnas första på museet, de ger en ingång till kulturlivet, många har sedan på egen hand eller tillsammans med sina barn besökt museet.
- Sagor från hela världen. I samarbete med Stadsbiblioteket och studieförbundet Vuxenskolan genomförs sagostunder på museets familjesöndagar. Kvinnor från olika delar av världen läser och berättar sagor från sina kulturer.
- Konst i samlingen. Flera konstverk av konstnärer med ursprung i olika kulturer är inköpta under senare år. Andra verk berör mångkultur och etnicitet. Bl.a. kan nämnas: Verk av den turkiske konstnären Senol Yorozlu, Caroline Wigrens verk Inte en men ett, en serie fotografier föreställande personer med olika etnicitet, ålder och kön. Över deras ansikten är en orientalisk matta projicerad. Ann-Sofie Sidéns videoverk Good morning America visar fem män med olika etnicitet och sexuell läggning som lever i var sin tv-monitor placerade på varandra. Verken visas periodvis i museets utställning av konstsamlingen.
- Tillfälliga utställningar. Svenska konstnärer med rötter i andra kulturer har presenterats på museet, bl.a. kan nämnas Teymor Zarre, från Iran, med utställningen Glashusets gåta. Den lyfte fram mötet mellan österländsk och västerländsk kultur. Utställningarna i museet under 2006 är planerade med kontrakterade konstnärer sedan flera år. Bl.a. visas under hösten en utställning med Richard Johansson. I hans konst står berättandet i centrum. Fast förankrad i den småländska folkkonsten tar han avstamp i hembygden. Hans konstverk berättar ofta om krockar mellan den lokala traditionen och den stora världen utanför. I samtal i utställningen kan det lokalt svenska lyftas och brytas mot det andra, bortanför det lokala.

- Medarbetare. Museet har under flera år tagit emot praktikanter från andra länder. Bland annat har museet under längre perioder (0,5–2 år) haft arbetsmarknadspraktikanter från bl.a. Bosnien, Serbien och Ungern. Ett arbetsmarknadsprojekt med foto-grafering av offentlig konst genomförs under 2005. Fotografen har sitt ursprung i Mellanöstern.
- Information på olika språk. Idéskiss. Besökarna som idag kommer till museet kan få skriftlig information på svenska och engelska. Museet vill prova att utveckla denna skrivna information tillsammans med sfi-undervisningen inom Komvux. Tanken är att sfi-grupper besöker museet, intervjuar konstpedagogen om museet, tar reda på fakta, ställer frågor om vad hon eller han som ny besökare skulle vilja veta. Utifrån sin egen nyfikenhet och texter om museet på ett lättbegripligt och tydligt språk, arbetar sfi-eleverna vidare med att skriva informationstexter om museet på sina respektive språk. Elevernas texter skrivs ut på det egna språket och på svenska. Textbladen ska sedan finnas för museets besökare med de olika studerande med namn och ursprungsland som en tydlig avsändare. I ett nästa steg skulle informationen även kunna finnas på CD, audioguide. På detta sätt kan museet erbjuda sina besökare en rad informationsblad på olika språk. Texterna blir dessutom personliga genom de olika personerna som arbetat fram dem. Syftet är att göra sfi-studerande mer delaktiga i museet, de får i sina studier dessutom göra en uppgift som kommer andra från deras kulturer till del.
- Teymor Zarres glashus bör få en placering i staden under Mångkulturåret.

Studieförbundet Vuxenskolan

Vi kommer att ha en hel del internationella och kulturella arrangemang, seminariums, utställningar och föreläsningar. Detta planeras efter hand under hela året 2006.

Village

- Ett snitt på de två sista terminerna visar att det varit ca 20 konserter per termin som haft utförare från annat land och musikstil som inte är "Västerländsk".

- Vi gör ca 3 arr/termin tillsammans med arrangörer från andra länder, tex finnar och amerikaner.
- Planerar ihop med Zimmer att göra något för de grupper som inte har Sverige som födelseland, gärna ihop med föreläsningar.

Teater Tropos

Gör teater som faller in under Mångkulturåret och som riktar sig till barn/ ungdomar. Mer specifika kan vi inte vara just nu.

Stiftelsen Mälardalens Kvinnolobby/Tjejlobbyn

Planerar att i samarbete med Västerås Folkhögskola och vänföreningarna Svensk Litauiska Föreningen Mälardalen och Västmanland – Nedre Schlesien arrangera Mångkultur dagar med unga deltagare från de nya EU-länderna Estland, Lettland, Litauen och Polen samt från Ryssland. Samtliga gäster talar svenska efter studier på sina hemmauniversitet och på folkhögskolor i Sverige. Flera av dem studerar kulturpolitik och är internationellt orienterade, deltar i nätverksbyggandet runt Östersjön sedan Baltic Sea Women's Conference i Helsingfors år 2000. Under Mångkulturdagarna i Västerås våren 2006 (maj-juni) firas därmed Femårsjubileum!!

Förslag är att arrangera utåtriktade kulturseminarier i Västerås: Teman:

Betydelsen av interkulturell kompetens i ett internationaliserat arbetsliv och samhälle. Kulturens betydelse för regional utveckling i en region i stark omvandling. Om kulturpolitik i EU-länder "Bilderna av varandra" om kulturkrockar och attityder till varandra. Om gränsöverskridande nätverk för att främja internationell förståelse, jämställdhet och demokrati i Europa Underhållning, sång och musik, artister

Nya Perspektiv

Programmet för 2006 är ännu inte satt. Dock har Nya Perspektiv alltid ett program med flera internationella inslag. Vad gäller publik, så kommer en del av den från Mälardalens högskola. Här är flera utländska studenter.

4:e teatern

”Pojken med de gröna fingrarna” är en föreställning om fredens och det godas möjlighet som riktar sig till låg- och mellanstadiet. Huvudsaklig spelperiod i Västerås är jan-feb 2006.

Den varma och naiva berättelsen har av regissören Stina Oscarson försetts med en bakgrund där vi möter en familj på flykt.

I samband med föreställningen kommer vi att ha några sidoprojekt. Det är för det första två temadagar med fred och flyktingars situation som ämne. Här kommer det att finnas något för alla åldrar: föreställningar, seminarier och föreläsningar. Bland annat vill vi anordna en paneldiskussion där både barn och vuxna kan delta. Vi hoppas också kunna anordna ett seminarium om Dag Hammarskjöld.

För det andra kommer vi att samarbeta med ett antal skolor i Västerås och med föreställningen som utgångspunkt arbeta vidare med fredstemat. Till detta projekt kommer också ett antal västeråskonstnärer att knytas. När vi söker skolor för samarbete vill vi framöver prioritera områden som är invandrartäta och där problematiken kan vara extra aktuell.

ABF

ABF har samlat 38 invandrarföreningar under ABFs paraply i benämningen Kulturföreningen FolkeNs Park med mötesplats i Arosgårdens Annex.

- Studiecirklar
- Möten
- Seminarier
- Kulturupplevelser som teater, folkdans, folkmusik m.m.
- Föreläsningar

Mötesplats SVALAN i bostadsområdet Råby/Fredriksberg. ABF-projektet Meridianen är delvis sammanhållande för Svalan. Där bedriver ABF studiecirkel i data, porslinsmålning, sömnad, matlagning.

Föreningarna i Råby (svenska- och invandrarföreningar) turas om att hålla besökare och deltagare i cirkelna med kaffe och bröd, vilket innebär att alla har möjlighet att knyta kontakter över gränserna.

ABF-projektet AROSDÖTTRARNA, preparerar invandrar-kvinnor från mellanöstern för vidare utbildningar inom vård och omsorg.

- Studiecirkel
- Seminarier
- Föreläsningar
- Kulturupplevelser

Mötesplats RÖDA KORSETS INTERNATIONELLA TRÄFF-PUNKT, bestående av äldre invandrare som bott i Sverige under lång tid och inte kommit in på arbetsmarknaden, bedrivs i Arosgården med studiecirkel i svenska, engelska, data och textilhantverk. Här möts dessutom nyinflyttade invandrare för att lära sig svenska och delta i gemenskapen medan de väntar på uppehållstillstånd.

Närradioverksamheten, bedrivs i samarbete med FMIV (Folkrörelsens Medieförening i Västerås). Invandrarföreningarna samlar information/gör research i studiecirkelform innan de sänder sina radioprogram på sina hemspråk.

Kulturupplevelser som Kulturnatt Västerås och Kulturnatt Råby samt Idédebatterna innehåller program med invandranknytning.

Öppna kanalen

Öppna Kanalen Västerås har för avsikt att starta en mångkulturell redaktion som ska bevaka de evenemang som sker under Mångkulturåret.

Västmanlandsmusiken

- Förfrågan har kommit från Hasse Berg, ABF, och Roberto Lezama, LO, om att anordna en internationell dag våren 2006.

- Mångkulturell vecka mars 2006. Gemensamt projekt för Världens kör och Hällbyskolan ihop med en gruppen ZigZag (sångare ur Amanda).

Offentliga konserter och skolkonserter.

- Samarbete med Georg Riedel kring nyskriven musik för Världens kör.
- Lyckans galoscher av H C Andersen med iranska och irakiska solister och Vestmanniaensemblen. Ett samarbete med Teater Västmanland, Västmanlandsmusiken och Östgötamusiken. Projektledare: Elisabeth G Söderström.
- Mångkulturell kammaropera av Björn Linnman. Regisserad av Kjell Wremert. Operasångare/sångare och musiker ur invandrargrupper i Västmanland. Tanken är att integrera västerländsk konstmusik med folkmusik i en föreställning som riktar sig till familjer och skolungdomar från år 7.
- Mångkulturell dansfestival i Eskilstuna, Västerås och Stockholm med föreställningar från Västafrika.
- Ett antal dansproduktioner för barn och ungdomar som helt uteslutande har
- mångkulturellt inslag. Visas på Culturen våren 2006.
- Tre skolproduktioner (musik) med anknytning till mångkultur våren 2006.
- Planer finns på ett samarbete med Musik i Uppland kring en mångkulturell vecka med konserter.
- Kraftcentrums verksamhet kommer 2006 att ha inriktning på mångkultur. Inspirationsdagar eller annat.
- Konserterna för barn och ungdom i Konserthuset får sannolikt mångkulturell inriktning.
- Konsert med Sinfoniettan i april där publikarbetet inriktas på den italienska minoriteten i länet.
- Gemensamt beställning av ett verk för Sinfoniettan, en engelsk orkester och Hong Kongs Sinfonietta läggs under 2006. Uruppförande hösten 2008.
- Körstämman i Skinnskatteberg 2006 får en helt och hållet mångkulturell prägel.

Övrigt

- Hela säsongsprogrammet för Västerås Sinfonietta har mångkulturell prägel i så måtto att orkestern strävat efter att anlita dirigenter och solister av så många olika nationaliteter som möjligt.
- Länsmusikens konsulenters utbud kommer till minst 25% att ha mångkulturell inriktning. För danskonsulenten överskrids denna siffra med råge.
- Mångkulturåret är en viktig aspekt i konsulenternas diskussioner med länets arrangörer.
- Samarbeten med invandrarföreningar kommer att initieras.

Västmanlands läns museum

Mångfald och mångkulturella perspektiv är viktiga faktorer som museerna skall beakta för att kunna förmedla bredare perspektiv på såväl samtiden som på vår historia. Museerna kan genom sin verksamhet på olika sätt bidra till integration och känsla av tillhörighet i samhället. Västmanlands läns museum har en stark vilja att på bred basis utveckla verksamheten och att på olika sätt ta in de mångkulturella aspekterna i det dagliga arbetet. Målet är att mångfaldsperspektivet skall finnas som en naturlig del inom läns museets alla verksamhetsområden. Detta är sedan några år tillbaka en medveten strategi i museets inriktning, som skall gälla generellt och inte bara inför Mångkulturåret 2006. En av museets antikvarier är sedan 2003 utsedd som kontaktperson och samordnare av mångfaldsfrågorna på museet.

Följande projekt kommer att pågå under 2005 och 2006:

Nygårdsliv

Ett konst- och dokumentationsprojekt inriktat på bostadsområdet Nygård i Köpings kommun i Västmanland. Konstnärer och en etnolog arbetar utifrån sina professioner med att nyfiket komma de boende in på livet. Projektet vill visa på den mångfald som finns bland de boende i ett bostadsområde. Målet är att ge de boende i Nygård en breddad syn på sin närmiljö och ökad förståelse för grannarnas bakgrund samt sprida kunskap om Nygård för den

breda allmänheten. Arbetet kommer att utmynna i en utställning som kommer att visas på Köpings museum under 2006. Projektet sker i samarbete med Konstfrämjandet, Skådebanan, Kulturarbetsförmedlingen, Hyresgästföreningen, Kommunens bostadsbolag, Köpings kommun, Köpings museum, Unga Örnar och ABF.

Många kulturer – ett konstprojekt

En konstnär skall under 2005 inventera konstnärer med annan kulturell bakgrund i Västmanland. För att räknas dit skall konstnären vara född i och ha gått konstnärlig utbildning i de tidigare Öststaterna eller i länder utanför Europa. Denna avgränsning görs då det är från dessa länder vi har minst kunskap. Syftet med projektet är bl.a. :

- Att synliggöra konstnärer med annan kulturell bakgrund.
- Att få kontakt med deras bild-/symbolspråk, där det kommer att bli synligt om det finns skillnader mellan bildspråken och hur detta i så fall ser ut.
- Att få kontakt med deras kulturer och deras konstnärliga utbildning.

Projektet skall redovisas med utställning och seminarier under 2006. Samarbetspartners är Konstfrämjandet, Skådebanan och Kulturarbetsförmedlingen samt konstkonsulenten i Örebro län.

Ungdomars rätt till det offentliga rummet – Graffiti

Västmanlands läns museum bedriver ett dokumentationsprojekt om graffitin i det offentliga rummet och som kulturarv i Västmanland. Projektet kan ses som ett led i museets arbete kring ungdomars rätt till det offentliga rummet, där vi tidigare bl.a. arbetat med projektet Ungdomar K-märker. I det projektet fick ungdomar en möjlighet att ge synpunkter på vilka miljöer som var betydelsefulla för dem. Med Graffitiprojektet vill vi bygga upp och förmedla kunskapen kring graffiti som konstyttring och kulturhistoriskt fenomen i förhållande till den egna regionen. Genom att bygga upp kunskap vill vi också motverka negativa attityder gentemot graffiti och att konflikter uppstår mellan olika samhällsgrupper. En aktuell

fråga är ungdomars rätt till det offentliga rummet. Projektet skall under 2006 utmynna i ett bildspel, en utställning med seminarier och en publikation. Målgrupper och intressenter är: medborgare och beslutsfattare, länets kommuner, graffitimålare, barn och ungdom på skolor och fritidsgårdar, ungdomar för graffiti som konstnärligt uttryck, brottsförebyggande rådet m. fl

Interneringsläger i Västmanland

Västmanlands läns museum genomför i samarbete med Skinnskattebergs kommun projektet Interneringsläger i Västmanland. Projektet pågår under perioden 2004-2006. Syftet är att dokumentera och sprida kunskap om de tre interneringsläger för rysk/sovjetiska krigsfångar som under 2:a världskriget fanns i Skinnskattebergs kommun. För att öka kunskapen om denna relativt okända del av svensk samtidshistoria, arbetar läns museet med intervjuer, dokument, kartor och fotografier. Materialet skall användas för att göra studieunderlag, handledningar, skyltar och mindre publikationer. Särskilda pedagogiska insatser kommer att riktas mot lärare och deltagare i ideella föreningar. Projektet kommer att avslutas under 2006.

Kulturmöten 2:a världskriget

Tillsammans med Mälardalens Högskola, Länsstyrelsen och Arkiv Västmanland kommer Västmanlands läns museum att arrangera en seminariedag i februari –mars 2006. Temat är kulturmöten under 2:a världskriget, med inriktning på de flyktingar som internerades eller vistades i regionen Bergslagen/Mälardalen. Fyra föreläsningar är planerade. De kommer att behandla de norska motståndsmännens utbildningsläger, amerikanska flygarläger, sovjetiska krigsfångar och finska flyktingbarn.

Främlingsfientlighet och rasism

En annan ingång för museerna till mångfaldstemat är främlingsfientlighet och rasism. Det finns många exempel på främlingsfientlighet i vårt samhälle. För många är det vardagsrasism praktiserat vid köksbord och vänners gemenskap, men för andra organiserat

och som i sin svåraste form har nynazistiska förtecken. Västmanlands läns museum har tagit initiativ till att inleda ett samarbete med läns museerna i Bergslagen (Gävleborg, Dalarna, Uppsala, Västmanland, Örebro, Värmland och Södermanland). Utbildningsinsatser planeras under 2006 för personalen på de berörda institutionerna. Målet är att i ett första skede, i kompetensutvecklande syfte synliggöra de rasistiska och antidemokratiska strömningarna och grupperns verksamhet i Bergslags- och Mälardalsregionen.

Internationella samarbeten

Europas industriregioner samarbetar genom förbundet EIRA (European Industrial Regions Associations) i EU-projektet Industrial Change Network, ICN. Västmanlands läns museum är genom Landstinget Västmanland en av de deltagande institutionerna. ICN arbetar för att förbättra regional utveckling och samarbete inom och mellan regioner i det utvidgade EU. Detta sker genom erfarenhetsutbyte i form av möten, studieresor och konferenser. De nya medlemsländerna spelar en viktig roll. Läns museet i Västmanland arbetar inom området "Förändring och återanvändning av industrimiljöer", som är ett av fem arbetsområden.

Västmanlands läns museum har under 2005 tagit inledande kontakter med svenskafrikanska museinätverket SAMP, ett nätverk för erfarenhetsutbyte mellan museer i Sverige och Afrika. Tillsammans med personal från afrikanska museer deltar personal från Västmanlands läns museum i en kurs i projektledning. En målsättning är att närmare kontakter kommer att knytas med något afrikanskt museum, som kan leda till ett fördjupat samarbete mellan museerna under de närmaste åren.

Västmanlands läns museum

Carl-Magnus Gagge

Västmanlandsmusiken

- Förfrågan har kommit från Hasse Berg, ABF, och Roberto Lezama, LO, om att anordna en internationell dag våren 2006.

- Mångkulturell vecka mars 2006. Gemensamt projekt för Världens kör och Hällbyskolan ihop med en gruppen ZigZag (sångare ur Amanda). Offentliga konserter och skolkonserter. Produceras av Västmanlandsmusiken.
- Samarbete med Georg Riedel kring nyskriven musik för Världens kör.
- Lyckans galoscher av H C Andersen med iranska och irakiska solister och Vestmanniaensemblen. Ett samarbete med Teater Västmanland, Västmanlandsmusiken och Östgötamusiken. Projektledare: Elisabeth G Söderström.
- Mångkulturell kammaropera av Björn Linnman. Regisserad av Kjell Wremert. Operasångare/sångare och musiker ur invandrargrupper i Västmanland. Tanken är att integrera västerländsk konstmusik med folkmusik i en föreställning som riktar sig till familjer och skolungdomar från år 7. Västerås stad är mycket intresserade. Bidrag från Västmanlandsmusiken.
- Bidragsansökan har kommit in från Louis Faye gällande mångkulturell dansfestival i Eskilstuna, Västerås och Stockholm med föreställningar från Västafrika. Västmanlandsmusiken bidrar sannolikt.
- Ett antal dansproduktioner för barn och ungdomar som helt utslutande har mångkulturellt inslag. Visas på Culturen våren 2006.
- Tre skolproduktioner (musik) med anknytning till mångkultur våren 2006.
- Planer finns på ett samarbete med Musik i Uppland kring en mångkulturell vecka med konserter.
- Kraftcentrums verksamhet kommer 2006 att ha inriktning på mångkultur. Inspirationsdagar eller annat.
- Konserterna för barn och ungdom i Konserthuset får sannolikt mångkulturell inriktning.
- Konsert med Sinfoniettan i april där publikarbetet inriktas på den italienska minoriteten i länet.
- Gemensamt beställning av ett verk för Sinfoniettan, en engelsk orkester och Hong Kongs Sinfonietta läggs under 2006. Uruppförande hösten 2008.
- Körstämman i Skinnskatteberg 2006 får en helt och hållet mångkulturell prägel.

Övrigt

- Hela säsongsprogammet för Västerås Sinfonietta har mångkulturell prägel i så måtto att orkestern strävat efter att anlita dirigenter och solister av så många olika nationaliteter som möjligt.
- Länsmusikens konsulenters utbud kommer till minst 25% att ha mångkulturell inriktning. För danskonsulenten överskrids denna siffra med råge.
- Mångkulturåret är en viktig aspekt i konsulenternas diskussioner med länets arrangörer.
- Samarbeten med invandrarföreningar kommer att initieras.

Västmanlandsmusiken
Helena Wessman
Informationschef

Västra Götalands län

Ale kommun

I Ale kommun har vi sedan några år tillbaka genomfört en festival på det mångkulturella temat vartannat år. Denna kommer att genomföras under kommande höst som en sorts inledning på mångkulturåret. Vi planerar detta år att göra genomföra festivalen i anslutning till en temavecka med utbildningar av olika slag kring dessa frågor. Vilka konkreta satsningar som senare kan komma att göras under 2006 vet vi idag inte. Klart är att vi inte kommer att göra något riktigt stort arrangemang då vi lägger ner mycket resurser på höstens arrangemang.

Bakgrund

En viktig uppgift i kulturarbetet är att vända stereotypa föreställningar. Vi ser att det är väsentligt att poängtera den upptagenhet av kulturella skillnader som finns i dagens samhälle samt att tydliggöra begreppet etnicitet.

Integration är en av vår tids verkligt stora utmaningar. Ibland hävdas det att det också är något av en ödesfråga, vars handhavande kommer att avgöra hur framtidens samhälle skall gestaltas. Om vi skall fortsätta utvecklas som ett fritt och öppet land, eller om de spänningar som finns skall pressa oss mot en mera repressiv framtid. Självklart innebär stora och genomgripande samhällsförändringar alltid kulturella påfrestningar. Dagens pluralism är en mycket stor och snabb förändringsprocess som innebär en avsevärd utmaning för alla, inte minst kommunala verksamheter. Från kulturförvaltningens sida har vi sedan flera år genomfört ett arrangemang kallat "Ale i Världen" med fokus på att bidra till öppenhet, tolerans och förbättrade kontakter mellan olika befolkningsgrupper i närsamhället. I samband med diskussionerna inför årets arrangemang har det framkommit viss otillfredsställelse med att detta arrangemang inte når de syfte som avsetts. Det har mera kommit att få karaktären av en festlig tillställning där olikheterna visas upp, men har knappast stärkt integrationsarbetets egentliga mål.

Inför årets upplaga har därför diskuterats att festivalen, som planeras lördagen 29/10, skall föregås av en rad fortbildningsinsatser

riktade till kommunens anställda (och förtroendevalda?) inom vård, skola, fritid samt personalfrågor, där integrationsproblematiken på olika sätt belyses och behandlas. Festivalen på lördagen skall då få formen av en festlig avslutning på ett allvarligt tema. Vi vill att vårt arrangemang ska bidra till att bryta ner och utmana invanda tankar!

Genomförande:

Vi tänker oss ett antal seminarier, föreläsningar och aktiviteter som på olika sätt tar upp integrationsproblematiken och dess innebörd för kommunens olika verksamheter. Förslagsvis kan dessa koncentreras till någon eller några dagar under vecka 43.

Veckan avslutas med lördagens festival.

Ove Ringsby
Kulturverket

ARF (Antirasistiska filmdagar) 2006

Inledning

ARF arrangerar filmseminarier. Med utgångspunkt i filmupplevelsen diskuterar vi frågor som rör mänskliga rättigheter. Som samtalsledare engagerar vi filmare, journalister och andra samhällsdebattörer.

Målgruppen för projektet är framförallt skolungdom som erbjuds att delta utan kostnad.

Syfte och mål

Det övergripande syftet med ARF är att arbeta mot rasism. Målet är att främja respekt, kunskap och nyans i relationen mellan människor med olika kultur och erfarenheter. Vårt arbete utgår från övertygelsen att filmen som uttrycksmedel i kombination med det öppna samtalet bidrar till ökad förståelse och insikt om andra människors situation.

Göteborg med omnejd är, såsom så många andra svenska städer, en segregerad stad, med alltför få mötesplatser där frågor kring

rasism och främlingsfientlighet har möjlighet att diskuteras och överbryggas. Ambitionen med ARF är att skapa sådana mötesplatser.

Vi arbetar utifrån en bred definition av begreppet rasism där vi även inkluderar homofobi och sexism. Vi vill påvisa att rädslan för det avvikande styrs av samma strukturer.

Mångkulturåret 2006

ARF 2006 kommer att genomföras mellan 6 och 12 november. Vi kommer att arrangera filmseminarier på ett flertal platser i Göteborg med omnejd, bl.a. Hagabion, Kulturhuset Blå stället i Angered, Frölunda Bio, Pannhuset i Biskopsgården och Radar72 i Bergsjön.

Vårt samarbete med Alingsås Barn- och ungdomsfilmfestival fortsätter och vi strävar även efter att ARF ska spridas till fler platser i staden och regionen. Detta är ett arbete som vi påbörjat under 2005, då vi kommer att anordna gemensamma programpunkter med festivalen "Kultur i exil" i Borås, Uddevalla och Skövde.

ARF vill uppmärksamma mångkulturåret 2006 genom att anordna ett antal seminarier som berör temat mångkultur. Filmer och samtalsledare kommer att spegla det mångkulturella samhälle vi lever i. Genom att söka nya spelplatser för filmseminarierna kommer vi också att nå nya målgrupper. Vi kommer även att utvidga samarbetet med det lokala föreningslivet, vilka redan nu finns representerade i programgruppen. I programgruppen ingår representanter från Bris, Rädda barnens ungdomsförbund, Folkets bio och Afrikagrupperna.

Målgrupp

Vår önskan är att göra ARF så tillgängligt som möjligt. Vi är också väl medvetna om den alltmer ansträngda ekonomin för landet skolor. Våra skolarrangemang är därför, och kommer att förbli, kostnadsfria att delta vid. Övriga arrangemang erbjuds till kraftigt rabatterat pris.

ARF vänder sig till alla som är intresserade av och engagerar sig i den demokratiska processen, civiltkurage och moral. Vi arbetar för att nå ut till lärare och andra yrkesverksamma vuxna som genom

sitt arbete upplever interkulturella möten och konflikter. Representanter från dessa yrkesgrupper ingår i vår arbetsgrupp och garanteras därmed delaktighet i projektets alla faser. Arrangemangets målgrupp i Göteborg är dock framförallt skolelever, vår ambition är att erbjuda seminarier till alla åldersgrupper. Främlingsrädsla är en betydande grogrund för antidemokratiska rörelser och de uppväxande generationerna är ofta utsatta för den organiserade rasismens propaganda.

Tidigare genomföranden av ARF visade också tydligt det stora intresset för projektet hos både elever och lärare. 2003 tog de sex filmdagarna tog emot runt 1 400 besökare. 2004 steg besöksiffrorna ytterligare, ca 1 800 personer besökte våra seminarier. Majoriteten av skolvisningarna var fullsatta.

Bakgrund

ARF genomfördes för första gången i Göteborg 2003 på initiativ av FilmCentrum Väst (FCV). 2004 ägde filmdagarna rum den 10–14 november i Göteborg. För första gången arrangerades även filmseminarier i Alingsås som utspelades 13 oktober i samband med deras årligen återkommande barn- och ungdomsfilmfestival.

ARF startades i Malmö 1993 av dåvarande invandrarförvaltningen i samarbete med FilmCentrum Syd och Folkets Bio. Sedan dess har filmdagarna varit årligen återkommande och utspelas numer även i sju andra skånska kommuner samt i Karlskrona. Idag arrangeras ARF även i Stockholm, Uppsala och Umeå.

Organisation

ARF arrangeras av en ideell förening. Projektledarnas huvudsakliga uppgift är utvecklandet och upprätthållandet av det nätverk av kommunala förvaltningar, ideella organisationer och enskilda personer som tillsammans arbetar för att genomföra filmdagarna. I nätverket ingår både de personer som utgör filmdagarnas programgrupp och de som bidragit till projektets genomförande på andra sätt, t.ex. genom att hjälpa till med marknadsföringen. Programgruppen träffas ungefär en gång i månaden för att se filmer och diskutera förslag på lämpliga samtalsledare.

Kontaktpersoner

Projektledare:

Anna Håkansson

Karin Frennemo

Bohusläns museum**Tillfälliga utställningar:**

Slöjdlek, april 2006. En utställning som i första hand vänder sig till barn och som betonar det mångkulturella i slöjden. Pedagoger följer med utställningen och arbetar aktivt med barnen som själva får vara kreativa i utställningen. Koppling till Musik i väst och en ny bok med sånger, rim och ramsor från hela världen.

Invandrade konstnärer, genomförs redan hösten 2005. Vi har för avsikt att bilda en arbetsgrupp bestående av konstnärer som är födda och utbildade i andra länder men som nu är verksamma i Sverige. Vi vill tillsammans arbeta fram en utställning som ska visas på museet hösten 2005. I samarbetet ska vi hitta ramarna för utställningsarbetet. Ska vi arbeta efter ett speciellt tema eller ska konstnärerna få arbeta fritt? Ska vi ha en jury som gör ett urval bland inlämnade verk? Vi tänker oss ett samarbete som kan utvecklas under lång tid och där vi kan göra en uppföljning efter några år för att se vad samarbetet med museet kan ge berörda parter. Vi lär av varandra.

Midvinterfest, 25/11 2006–7/1 2007. Ett årligen återkommande samarbete med hemslöjdskonsulenterna och slöjdare i Västra Götalands län. Detta år med tema Mångkultur.

Konsthallen:

Loulou Cherinet undersöker frågeställningar kring identitet, nationalitet och makt. Hon har skapat flera videoverk bl.a. "White Women", som fokuserar på mötet mellan den västerländska och afrikanska kulturen. Hon har en svensk mamma och en etiopisk pappa och är utbildad vid konsthögskolan i Addis Abeba. Planer på en utställning med hennes konst tillsammans med andra internationella konstnärer våren 2006.

Ytterligare konstutställning med mångfald som tema planeras.

Basutställningen:

Bohusläningen och det främmande och Bohusläningen i världen skildras i den sista delen av den nya basutställningen på Bohusläns museum. Arbetet med utställningen som heter *Kustland* sker bland annat genom ett samarbetsprojekt med den Internationella skolan i Uddevalla.

Ett av syftena med *Uddevalla*-delen, som öppnar 2006, är att beskriva staden och dess historia för nyinflyttade för att därigenom ge en bakgrund och skapa en förståelse för orten och dess invånare.

En annan del av den nya basutställningen är *Utgångspunkten*. Det är en inspirations- och informationsplats – en utgångspunkt för besök i alla de fantastiska natur- och kulturmiljöer som finns ute i landskapet. Särskilt vill man betona berättelser om platsernas betydelse för olika människor. ”En plats i mitt hjärta” är ett berättarforum där författare ska samverka med olika målgrupper, barn, funktionshindrade, nya svenskar och allmänhet i en rad aktiviteter, i syfte att skapa delaktighet i det lokala livet. De berättelser som blir resultatet integreras därefter i museets utställningar. ”En plats i mitt hjärta” syftar till att knyta samman natur- och kulturmiljöer med människors egna berättelser om platser som berör, engagerar och väcker känslor. Dessa inspirationsseminarier startar hösten 2005.

Under året skall även utvecklas en ny pedagogik för *Gränslands*-delen av basutställningen som öppnade 2005. Där är några av perspektiven – migrationer, flykt, krig etc.

Program:

Bohusläns museum har en omfattande programverksamhet och årligen har vi föreläsningar där människor från andra kulturer berättar om sin situation, religion och tradition samt seminarier om människor på flykt och andra aktuella debattämnen. Även musikunderhållning där artister från andra länder medverkar och framför sin musik ingår i vår basverksamhet. Från och med 2005 har vi tillsammans med Uddevalla kommun startat traditionen att på nationaldagen bjuda in senaste årets nya svenska medborgare för att få

en personlig kontakt och presentera museet som ett självklart besöksmål och en träffpunkt.

För 2006 planeras, förutom ovanstående:

- internationella dagar där representanter från så många nationaliteter som möjligt är välkomna att delta och berätta om sina speciella intresseområden, delta i olika temagrupper m.m.,
- en dokumentation, en samling personporträtt, där människor från olika nationer som bor i vårt närområde presenterar sig,
- föreläsningar som handlar om vårt förhållningssätt, undermedvetande och inställning till andra kulturer.

Publikationer:

Årsbok 2005 utgiven av Bohusläns hembygdsförbund och Bohusläns museum kommer att ha tema Mångkultur. Boken kommer i november 2005 och heter *Bohuslän i världen*.

Ett av bidragen i årsboken kommer att behandla *de etnografiska samlingarna* på BM. Avsikten är att dessa föremål kommer att presenteras på nätet under 2006. Föremålen som kommer från skilda områden såsom Afrika, Sydostasien, Nordamerika och Söderhavarna kommer bland annat att kompletteras med information om vem som har fört hit dem. De flesta av dessa föremål kom till museet mellan åren 1860 och 1930.

Sfi på museet. Ett pågående samarbete sedan höstterminen 2004 där sfi-grupper får undervisning på museet.

Diverse projekt

SAMP, Afrikansk-Svenska museinätverket. Sedan flera år tillbaka har Bohusläns museum ett samarbete med SAMP. En av museets pedagoger, Elisabeth Corsander går just nu en utbildning som heter Network management in projects and communication. Hon kommer att starta ett nytt SAMP-projekt troligtvis under 2006. Det är ett pedagogiskt projekt med inriktning på maritima miljöer.

Ungdomar i Gränsbygd är en processinriktad etnologisk studie, ett projekt som startade i september 2004. Elva parter ingår – museer, folkhögskolor och Föreningen Norden – som finns i det geografiska området Västra Götalandsregionen, Östfolds fylke och

Hedmarks fylke. Projektets mål är att utveckla nätverk och samarbeten mellan museiinstitutioner/forskningsinstitutioner och undervisningsinstitutioner över den svensk-norska gränsen.

Projektet *Snarsmon* som pågått 2004–2005 kommer att fortsätta med ytterligare en arkeologisk undersökning samt en byggnadsantikvarisk dokumentation och en etnologisk dokumentation. Eventuellt löper projektet vidare under 2006.

Området Snarsmon har hyst en bosättning för Resandefolket, som fick en fristad här vid den svensk-norska gränsen från 1840-talet till ca 1920. Undersökningar av utmarksbosättningar från historisk tid är ovanliga och bosättningar efter resandefolket har aldrig tidigare dokumenterats varför detta projekt har betydelse både för den arkeologiska forskningen och för resandeättlingar runt om i Skandinavien. Resandefolket är en utsatt befolkningsgrupp vars vistelse vid och över gränsen satt tydliga spår i den lokala traditionen. Genom att tillsammans med resandeorganisationer, lokalt engagerade och med forskare i ämnet belysa denna befolknings geografiska och sociala belägenhet ökas förståelsen för deras kultur.

Samarbetsprojekt med Världskulturmuseet i Göteborg planeras. Första mötet kommer att äga rum 2/9 2005 och ev. kan HTU vara med. Temat för samarbetet är Mångkultur.

Fortbildning.

Medvetandegörande av personalen på BM genom bl.a. föredrag som kan samordnas med programverksamhetens utbud. Detta är den enskilt viktigaste aktiviteten. Processen har redan tagit sin början t.ex. genom BM:s deltagande i:

Det nya uppdraget: Museerna sätter fokus på Mångfald. Tre nationella konferenser som ska fungera som utbildning av medarbetare och förtroendevalda vid de deltagande 26 museerna. Konferenserna har ägt rum 2–3 mars och 25–26 maj 2005. Den avslutande konferensen blir 12–13 oktober 2005.

I höst följer en turnerande Ståuppföreställning som samtliga deltagande museer får ta del av. Föreställningen gästar BM fredagen den 28 oktober 2005.

BM ingår också i *Arbetsgruppen för Mångkultur i Västra Götalands län*. Arbete pågår med att samordna planeringen inför 2006,

hitta nya samarbetsformer samt upprätta långsiktiga handlingsplaner på samtliga institutioner som ingår i samarbetet.

Borås Stad

Borås är en stad med 100 000 invånare, en mångkulturell stad där 21 procent av befolkningen har ursprung från andra kulturer än den svenska. Borås är en gammal textilstad. Under 1900-talets första 50 år var Borås den stad som ökade snabbast i landet förutom storstäderna. Orsaken var textilindustrins kraftiga expansion och då kom också arbetskraften från Finland, Grekland, Jugoslavien, Italien ...

År 1950 fanns 114 000 anställda i textilindustrin mot 2002 med 14 000. Den totala minskningen har upphört, antalet kollektivanställda sjunker fortfarande eftersom produktionen förläggs utomlands medan ökning sker bland tjänstemän, designers och produktutvecklare. Det finns en stor utvecklingspotential i en stad med så stor invandrandel som starkt bidragit till svensk textil och design. Invandrare som redan är etablerade i staden. Bilden har blivit mer komplex med nya former av invandring där det inte finns en given arbetsplats och socialt sammanhang att komma in i.

Under Mångkulturåret skulle vi vilja skapa en brygga mellan nyboråsare och gammalboråsare. Vi vill Bygga Broar och hållbara strukturer mellan kulturen i Borås stad och det mångkulturella föreningslivet i Borås. Vi vill hitta olika vägar och metoder för att nå målet; Festivaler (Berättarfestival, Världens Fest) ett större teaterprojekt FFOBI, utveckla närradion samt ett ungdomsprojekt.

Mångfald och berättande kommer att vara teman vi arbetar med kontinuerligt under året på olika sätt, men vi tror att en eller flera festivaler kan på ett tydligare och mer koncentrerat sätt lyfta fram detta. Ett mål är att alla i Borås med omnejd skall känna till och delta i mångfaldens och berättandets år 2006!

Närradion

I Borås finns en levande närradio på olika språk som är en samlingspunkt för många aktiva människor som talar olika modersmål. Programmen är en kulturell och social kanal in i det svenska samhället och har många lyssnare både bland dem som just har kommit till Sverige och dem som varit här länge.

Under Mångkulturåret 2006 vill Kulturkontoret i Borås tillsammans med Globala Föreningen kartlägga programmakare och lyssnare från närradion och upprätta en kontakt med dem som ska utnyttas i kontaktyta som kommer att slussa invandrade kulturarbetare in i institutionerna i Borås.

Deltagande Referensgrupper

Genom referensgrupper som närradion och Kulturkontoret gemensamt sätter ihop vill vi utveckla repertoaren i det officiella programmet så att det speglar hela Borås stads komplexitet. Kulturinstitutionerna Borås konstmuseum, Borås Museum, Borås Textilmuseum, Borås Stadsteater, Borås Stadsbibliotek, Kulturskolan och Röda Kvarn – Borås bio lyder under Kulturnämnden. Till varje institution knyts en referensgrupp som träffas regelbundet och diskuterar framtiden och programinnehållet under 2006 och kommande år. De deltagande behöver inte vara experter på området men i den mån det går vill vi att de har olika åldrar och bakgrund. Särskilt intressant vore det att få med invandrare som har en utbildning och erfarenhet från hemlandet som stämmer med institutionen.

I den invandratäta stadsdelen Hässleholmen finns Hässlehus Fritidsgård som sedan länge arbetat metodiskt med de problem som finns i stadsdelen. Ungdomarna som är aktiva där, vill vi ha som resurs när det gäller kulturutbudet på Kulturhuset både under Mångkulturåret och framåt.

Genom att ungdomarna har vissa av sina aktiviteter i Kulturhuset kan andra se vad de gör och delta. Kulturhusets ungdomsprojekt Café Parkaden fungerar som en arena för de unga från Hässlehus. Kopplingen är given då Café Parkaden är en mötesplats för unga människor som på något sätt vill uttrycka sig i någon kulturell form. Till exempel genom att uppträda med sitt band, dansa, läsa poesi, visa en film eller ställa ut konst. Café Parkaden med dess scen och lokal är ett verktyg de unga kan använda. Ungdomar från olika bakgrund ska få träffas inne i stan och lära känna varandra på Kulturhuset.

Under ungdomstemat har också föreningen Brobyggardax startat en ny aktivt medskapande festival på sensommaren tillsammans med grupper från Borås högstadies- och gymnasieskolor samt föreningslivet. Vad som är annorlunda med tredagarsfestivalen är att

det inte bara kommer vara en traditionell musikfestival. Den kommer att handla om demokrati och inflytande. Brobyggardax som i april genomförde ett ungdomsfullmäktige med temat "Att gå från åskådare till deltagare" gör en fortsättning genom att försöka få med ungdomar som aktivt vill vara med och skapa samt påverka deras närmiljö. Festivalen kommer att ha inslag som workshops, dialogcaféer och debattboxning.

På Stadsbiblioteket handlar det om berättande och uppläst litteratur. Författare och sagoberättare kommer att framföra sina verk på svenska och respektive hemspråk. Fokus ligger på identitet.

Under året kommer festivalen Världens Fest som genomförs för första gången i november i år genomföras på nytt. I samråd med mångkulturkonsulenten Rasoul Nejadmehr planerar Borås att ta över det regionala ansvaret för denna festival som genomförs i tre städer samtidigt.

Exilfilmfestivalen som varit återkommande vartannat år genomförs på Röda Kvarn. Ett bra exempel på att skapa förståelse för andra kulturer.

Kulturinstitutionernas idéer

På Konstmuseet planeras en utställning under arbetsnamnet "Att vara Tiger" om att vara annorlunda, vara innanför eller utanför. Samarbetet går på tvärs över samtliga kulturinstitutionerna samt samarbete med Borås Djurpark.

Borås Museum kommer att ha berättartema och dramatiseringar i parken under året i Ramnaparken. Stadsteatern gör en monolog på *Historien om tigern* av Dario Fo.

FFOBI

På Stadsteatern kommer skådespelaren Helge Skoog göra ett projekt som heter FFOBI – en pjäs om våra fördomar om varandra, premiär hösten 2006. En separat ansökan kommer att skickas om det till den 15 mars.

Tidsplan

Arbetet med att annonsera efter och hitta rätt personer till referensgrupperna börjar direkt i december. Parallellt träffas närradions styrelse och Kulturkontoret samt representanter för institutionerna regelbundet varannan vecka och börjar förbereda för referensgruppernas arbete. I början av februari träffas referensgrupperna för första gången och institutionerna börjar med att presentera sig och sin verksamhet ganska ingående. Sedan får varje referensperson presentera sig och vad den skulle vilja göra.

Under året ordnas regelbundna möten i form av idé-workshops där debatter förs som sedan kan leda till nya programpunkter i framtiden eller aktiviteter under året. Personerna i referensgrupperna har blivit så att säga "inläppta" i den officiella kulturen och skapat nya kontakter vilket kan leda till anställningar men också värdefulla perspektiv på kulturarbetet i Borås.

I november genomförs Världens Fest regionalt i tre städer med samordning av projektsamordnaren på Kulturkontoret.

Samarbetspartners

Jugo Klub, Finska PRO, Immigrantinstitutionen, Safir bosnisk ungdomsförening, Heliga treenighetens kloster, Kultur 75, Borås Finska Förening, redaktionen Frihetens Röst och Borås närradioförening, Vårt Norrby och Öppna Förskolan på Norrby.

Medarrangör

Globala Föreningen

Ordf. Omid Salehi

Info: Arbetar mot rasism och främlingsfientlighet. Anordnar kulturkvällar, seminarier, filmvisningar samt temakvällar för barn och ungdom. Arrangerar vart annat år en exilfilmfestival. Aktivt engagemang mot barnarbete i världen.

Utvärderingsplan

Efter ett år ska alla förändringar som varit en följd av referensgrupperna kartläggas och de deltagande ska tillsammans fråga sig om de

gjort tillräckligt. Förhoppningen är att referensgrupperna kan fortsätta som en ordinarie del av institutionerna när man gått in i nästa budgetperiod.

Borås Stadsteater

Planerad aktivitet under 2006 rörande mångkultur

Borås Stadsteater kommer att sätta upp en teaterföreställning vid namn ”FFOBI – vad händer ikväll?” (Föreningen för olika boråsares intressen). *Helge Skoog* kommer att vara projektledare, regissör och även författare till denna pjäs. Pjäsen har premiär i början av oktober 2006. Spelperiod blir oktober/november, totalt ca 30 föreställningar på Borås Stadsteaters stora scen som byggs om till areateater.

Av Borås Stads befolkning har ca 25 % utländsk bakgrund. Klyftan mellan invandrade boråsare och svenskfödda boråsare är stor. Relativt få invandrade boråsare besöker Borås Stadsteater. Ingen skådespelare vid Borås Stadsteater har utländsk bakgrund i sin generation. Detta projekt är ett försök att brygga en bro mellan klyftorna.

Samarbetspartners:

Samarbetspartners kommer att vara Introduktionscenter i Borås (Lisa Larsson), AB Bostäder i Borås (Åsa Martinsson), invandrarföreningar i Borås, såsom Iranska föreningen, Borås Finska Förening, Kurdiska Föreningen, Makedoniska Föreningen, Kulturföreningen Bosnien-Hercegovina m.fl. Vi kommer att söka samarbete även med SAAB Trollhättan och Ericsson i Borås.

Huvudman:

Huvudmannen som i vårt fall är Borås Stads Kulturnämnd stöder projektet med acklamation. Kulturnämnden uttrycker sin glädje över detta projektförslag, ”detta är precis vad vi länge önskat” har man yttrat.

Deltagare, tidsplan samt metod och aktiviteter:

Undersökande förarbete har redan startat under våren 2005. Grupper på 2–5 personer från Stadsteatern besöker invandrarstadsdelar. Vi spelar sketcher, improviserar, samtalar, diskuterar och knyter

kontakter. Gruppernas sammansättning varierar, så att till slut hela teaterns personal har varit med vid något tillfälle. Under våren 2005 har också ordnats visningar av teatern för våra nyförvärvade kontakter och deras vänner. Vi har bjudit in dem till teaterns föreställningar och diskuterar efteråt. Då och då ordnas små gratisföreställningar på lilla scenen med en blandning av improvisationer, sketcher och diskussioner. "Svenskar" uppmanas att bjuda hem "invandrare" och tvärtom. Några av dessa bjudningar videofilmas. Seminarieverksamhet för personalen med olika inbjudna gäster anordnas också. "Invandrare" dras in på teatern som praktikanter, assistenter, publikvärdar, m.m. Vi kommer att upprepa dessa arrangemang även under våren 2006. All denna verksamhet, där hela teaterns personal är inblandad, är tänkt att ge idéer till nya sketcher och pjäs-utdrag som kan ingå i den färdiga pjäsen.

Mål:

Att skapa större och fler kontaktytor mellan "nyboråsare" och "gammelboråsare". Att nå en ny publik som även i framtiden kan frekventera Borås Stadsteater och att således introducera stadsteatern för en ovan publik där man även har möjlighet att vara med och agera på scen.

Utvärdering tillsammans med alla deltagare och representanter från publiken sker vid spelperiodens slut. Då redovisas uppnådda resultat, antal publik, attityden till projektet, publikens sammansättning, knutna kontakter, planer inför framtiden inom detta fält m.m.

Målet är att när pjäsen är färdig, ska halva publiken bestå av boråsare med utländsk bakgrund. Pjäsen skall motverka främlingsfientlighet och fördomar hos både gamla och nya svenskar.

Kontaktperson:

Tom Deutgen
Teaterchef

Ellum

Vår svenska grammatik

Den är framtagen, provad och finns i bokhandeln landet över.

Den används mest som handbok till människor som gått ut svenska skolan. Den borde användas mer inne i skolan också. (Självklart kan den byggas ut och justeras och läggas till efter speciella önskemål, måhända anpassas för särskilda yrkesgrupper/folkgrupper med passande ord i exemplen, kanhända yrkesspråk, kanhända landskapsspråk – några har talat om att anpassa den till farsi-talande.)

Vår svenska grammatik kan användas i olika sammanhang:

- Som handbok rakt av;
- utgångspunkt för diskussioner;
- kanske som libretto för ett skådespel, där de olika satsdelarna och ordklasserna personifieras och spelar mot och med varandra i syfte att lyfta språkets underliggande regler till en lättare nivå för att man skall jonglera och leka med dem som med byggklotsar – kan man det lär man sig samtidigt språket lite bättre (?). Regler som stöd – inte som tyngande besvär. Vem navigerar på havet utan ett sjökort eller fungerande GPS-instrument?

Min erfarenhet är att "svenskvenskar" – särskilt svensklärare – inte vågar antyda så mycket grammatik för svenskstudier (det är inbakat säger de som ursäkt, men just det är en av mina poänger: Inbakat vet man efteråt inte längre vad var det vi läste? DÅ behöver man *Vår svenska grammatik* för att reda ut det): däremot är svensk grammatik för sfi-elever särskilt viktigt sägs det och när man/svenskvenskar lär sig främmande språk. Kunde detta inte just därför vara en uppgift för "double culture"-människor att spela skådespelet "Vår svenska grammatik" med målgruppen "svenskvenskar"? (svensklärare för svenska 1?)

Till att genomföra något av detta är samarbetspartners behövliga.

Kunde man därtill få bidra till att vidga "mångkulturbegreppet"

till att också omfatta denna inrikes mångkultur – att fokus inte bara hamnar på "svenskar och utrikes födda" utan också på alla oss som flyttar runt i de svenska landskapen – in och ut ur Stockholm – plus är utomlands några år och återvänder eller lite hit och dit. Det är

också ”double culture” eller vilket uttryck man nu vill använda, och helt oavsett var man råkar vara född.

Också där är *Vår svenska grammatik* en bra grund:

Medvetet talar vi om en del undantagsfall där grammatiska olikheter kan förklaras med olika språk (dialekter) i olika landsdelar.

Vår svenska grammatik kan sålunda användas som grund och utgångspunkt

för vitt skilda utvecklingar. Kanhända man på sluttampen får till en skara anpassade skapelser/produktioner till följd av samarbeten inom mångkulturårets ram? Skådespelet jag hade som förslag?

Casper Ljungdahl
Smögenbokförlaget Ellum

Falköpings kommun

Nya svenska medborgare i Falköping inbjuds och hälsas välkomna

År 1999 beslutades i Falköpings kommunfullmäktige, att hälsa nya svenska medborgare i Falköping välkomna vid en högtidlig ceremoni i samband med Nationaldagsfirandet i Falköping.

Sedan 2001 har därför alla nyblivna svenska medborgare i Falköping inbjudits och hälsats välkomna vid en särskild ceremoni i Falköpings Stadshus. Varje familj/alternativt enskild person har fått en svensk bordsflagga i trä, ett diplom samt den nya dvd-filmen om Falköping överlämnat av kommunfullmäktiges ordförande och kommunstyrelsens ordförande. Alla har därefter bjudits på kaffe och jordgubbstårta. Nytt för 2005 var att politikerna i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen inbjudits att delta. Ett 10-tal politiker deltog vid ceremonien. Denna ceremoni kommer även att arrangeras 2006.

Nationaldagstalare 2006 – en invandrad person inbjuds att hålla talet den 6 juni

Till Nationaldagsfirandet 6 juni 2006 kommer en invandrad person att inbjudas som nationaldagstalare. Alla föreningar inklusive invandrarföreningar kommer att inbjudas och erbjudas att vara medarrangörer till nästa års nationaldagsfirande i Falköping.

Kerstin Arnesson
Kulturutvecklare

Barn- och utbildningsförvaltningen i Falköpings kommun

1. Centralskolan, Falköping, är med i ett projekt som heter "Idéskola för mångfald". Mer om detta kan läsas på www.skolutveckling.se
2. Det finns också en integrationsgrupp inom skolan som jobbar med arbetsformer för integration.
3. Vi har en integrationspedagog som heter Åke Högberg.
4. Inom fritidsgårdsverksamheten finns ett integrationsprojekt för flickor, som leds av två unga kvinnor med utländsk bakgrund.

Mona Lindén
Assistent
Kommunstyrelsekontoret Falköping

FolkTeatern i Göteborg

Följande aktiviteter, som samtliga ingår i ordinarie verksamhet, planeras under 2006:

Ett planerat dansgästspel med inslag av dans och artister från Europa, Asien och Sydamerika har tidigare lagts från januari 06 till november 05. Således kan man säga att vi tjuvstartar året med denna föreställning, "Rythm and Dance".

Göteborgs Internationella Dans- och Teaterfestival äger rum 18–26 augusti och vi deltar på brukligt sätt i detta. Festivalens program är inte fastlagt varför vi inte kan meddela vilka föreställningar som kommer att spelas på FolkTeatern. Själva har vi föreslagit att Teater Rangayana från Mysore i södra Indien skall delta i festivalen. Ge-

nom SIDA:s projekt har den konstnärlige ledaren för vår förskole-scen "En Trappa Ner", Lars-Eric Brossner, arbetat fram en barnteaterensemble vid teatern och svarat för deras första uppsättning "Post Office" av den indiske nobelpristagaren Rabindranath Tagore. Vi har föreslagit festivalen att vi skulle kunna vara värdar för ett gästspel och en mindre turné för denna indiska ensemble.

FolkTeatern deltar som en samarbetspartner till Gottsunda teaters i projektet rörande framväxt av en ny generations dramatik baserad på erfarenheter och unga dramatiker från de invandrartäta förstadsområdena runt de större städerna. Tanken är att stödja en nu ung författargeneration (precis som i vårt tidigare s.k. "växthusprojekt") och att låta producera någon av dessa nya texter. Ett flertal svenska teatrar samarbetar om projektet som troligen inte har möjlighet att låta någon produktion kunna gå till premiär förrän tidigast under 2007. Föreställningen är då tänkt som turné mellan de deltagande teatrarnas scener.

FolkTeaterns förskole-scen "En Trappa Ner" kommer att genomföra en interaktiv föreställning i samarbete med flera av museerna i Västra Götalandsregionen omkring ett resonemang om vad begreppet "hemma" innebär. Är det ett begrepp för var man bor, sover, har sina föräldrar och släkt etc. och vad händer med begreppet "hemma" om man t.ex. bor i ett annat land än där man är född och har sin släkt och någon av ens föräldrar måste vara på flykt bort från sina barn. Föreställningen skrivs av två dramatikerlever från Teaterhögskolan i Malmö och kommer att regisseras av Lars-Eric Brossner med en planerad premiär i månadsskiftet februari-mars.

FolkTeatern har initierat ett nordiskt projekt och har knutit den danska dramatikern Vivian Nielsen till sig för att skriva en pjäs om demokrati. I Norden är vi stolta över våra demokratier. De är starka, öppna och upplysta. Vi är så stolta att vi exporterar våra demokratiska strukturer. Men kan demokrati reduceras till valsedlar och regler för beslutsprocesser? Vad sker med ansvaret och omsorgen om minoriteterna? Vad sker med den öppna dialogen där syftet är att få insikt i andras problemställningar? Hur står det till med den lilla människans upplevelse av att vara en aktiv del av sitt samhälle. Vad krävs egentligen av individen för att demokratin skall kunna fungera och utveckla sig. Kanske vi inte skulle fråga oss vilka krav vi ställer på demokratin utan vilka krav demokratin ställer på oss. "Demokraten" är ett skådespel som skrivs direkt för FolkTeaterns ensemble och handlar om en statsminister som mördas. Hans

dotter, som också är politiker, står ensam, utan far och utan statsöverhuvud. Vad är motivet för att halshugga demokratin?

Föreställningen skrivs under 2006 och planeras ha premiär under våren 2007 på FolkTeaterns huvudscen och med en turné i Västra Götaland samt till de nordiska länderna, som på olika sätt deltar i föreställningen tillblivelse.

Av projekt som tyvärr inte gått att genomföra återfinns inbjudningarna från Ryssland och Sydkorea om att delta i festivaler med vår barnoperaföreställning ”Tre farbröder som inte ville dö” som bl.a. spelades på den svenska teaterbiennalen i Umeå i våras.

Projektet ”Nya Pjäser – Nya Världar” har beviljats ett bidrag om 2 milj. kronor från Stiftelsen Framtidens Kultur, vilket kommer att garantera projektets genomförande. De samverkande teatrarna är utöver FolkTeatern är Gottsunda Teater, Helsingborgs Stadsteater och Ung Scen Öst.

Utöver vad som tidigare angivits, skall nämnas att vi samarbetar som vanligt även under 2006 med Göteborg Film Festival, ett av de största ständigt återkommande mångkulturella projekten i Göteborg vid sidan av Internationella Dans- och Teaterfestivalen samt Bok & Bibliotek. På teatern används stora scenen för filmvisning under tio dagar samt lilla scenen för Cine-mix-samtal om filmerna och deras upphovsmän.

Teatern diskuterar även en fortsättning på ett tidigare samarbete med Frälsningsarmén för att samla in pengar till ett alfabetiseringsprojekt i Zimbabwe. Den första fasen lyckades, trots besvärliga förutsättningar, mycket bra och nu krävs pengar för att utöka bokbeståndet för projektet. Liksom vid förra insamlingstillfället anordnades en gala med invandrade artister från Afrika och Sydamerika vid sidan av svenska artister. Samma upplägg utgör grundtanken för den nya kommande föreställningen, som dock ännu inte är fixerad i tid.

Det är möjligt att vi kommer att komplettera med ytterligare verksamhet eller gästspel men planeringsläget är idag så som det ovan beskrivits.

Gugge Sandström
Teaterchef

Färgelanda kommun

10/1–26/1 en utställning från Regionmuseum Västra Götaland ”Vi har ju mötts förut”, som handlar om kulturmöten mellan islam och kristendom. I den utställningen ingår 10 pedagogiska visningar för skolelever.

Vi ska också förstärka firandet av 6/6 med riktad inbjudan till invandrare och asylsökande och ha sceninslag från andra kulturer.

Biblioteket är redan nu aktivt i Ordbron, som ingår i Fråga biblioteket, där man på e-post besvarar frågor på olika språk.

Vi planerar ett par bokpratarkvällar, där vi bjuder in våra nya invånare. Eftersom Färgelanda är en liten kommun, har vi bra koll på våra invandrare, så det är lätt att ta personlig kontakt.

Vi ska bilda en arbetsgrupp med någon person från skola, kultur, bibliotek och invandrare, för att lättare sprida och engagera oss alla. Då skulle man t.ex. under 1 vecka prata om olika religioner i skolan och på biblioteket, servera mat från olika länder, olika konsthandverk etc etc. Det finns massor att göra, för att få alla med. Det är ett nytt tänkande på väg, som måste genomsyra allt vi gör i kommunen.

En fotoutställning om bl.a. firandet av ramadan blir i oktober.

Internationella barndagen, måndag 2/10 kommer vi att fira på olika sätt, bl.a. tillsammans med förskolan, skolan och teaterföreningen.

Hälsningar

Gotton Mandelholm

Gränslös Kulturförening

För – Den mångkulturella festivalen vänder sig i första hand till allmänheten i Åmåls kommun och dess grannkommuner, inbjudna vänorter, vänner och bekanta från andra föreningar och kommuner i Sverige och andra länder.

Hur – Festivalen presenteras som *Gränslös Kulturfestival i Åmål. En fest för hela familjen, en mångkulturell festival som bygger broar mellan olika länder och kulturer.* Förutom den årliga festivalen genomför Gränslös Kulturförening olika aktiviteter under året och åren som varit. Exempel: sagostunder på olika språk, fotbolls- och baskettturneringar, samba- och salsaskola, karnevaler, dansfester,

musik- och föreningsfester och organiserade resor till andra mångkulturella evenemang i Sverige och utomlands. Planerna för 2006 är ännu inte fastställda, men föreningen kommer att genomföra flera olika aktiviteter under året.

Med – Gränslös Kulturförening genomför festivalen. Föreningen består av över 300 medlemmar från många olika länder och kulturer och styrelsen består av 9 personer, varav 6 stycken är invandrare. Föreningen samarbetar också med Åmåls kommuns alla vänorter. Med hjälp från och av Gränslös Kulturförening har nya samarbetspartners skapats i flera olika länder och städer i Europa.

Om – Gränslös Kulturfestivalens tema är att bygga broar mellan olika kulturer och att arbeta mot främlingsfientlighet och rasism. Under festivalen medverkar musikskolor, invandrargrupper, dansföreningar, musiker, konstnärer, teatrar m.fl. och festivalen har alltid olika barn- och ungdomsprogram. Under festivalen visar och säljer invandrare mat och hantverk från ca 25–30 olika länder och kulturer. Flera andra föreningar visar upp sina aktiviteter.

Var – Gränslös Kulturfestival genomförs i ett vackert område i centrala Åmål vid Väneren. Gränslös Kulturfestival genomförs och återkommer varje år sista helgen i maj – år 2006 för trettionde gången i rad. Festivalen är och har alltid varit en gratis tillställning och varje år, beroende på väderleken, besöks festivalen av mellan 10 000–20 000 personer.

Gränslös Kulturförenings styrelse

www.granslos.net

Göteborg Film Festival

Mångkultur är själva fundamentet och utgångspunkten för den verksamhet vi bedriver på Göteborg Film Festival. Detta manifesteras både i den återkommande presentationen av ett brett spektrum av utomeuropeiska kulturuttryck och i vår ständiga strävan att göra denna tillgänglig för alla.

Filmfestivalen är syntesen av dessa ambitioner. Under festivalens snart trettioåriga existens har också en växande publik lärt sig att

festivalen är ett lustfyllt forum för att stimulera eller stilla nyfikenheten på det okända. Lokalt och regionalt har festivalen alltid vinnlagt sig om att etablera kontakt med människor som har rötter i de länder, vars filmer vi visar på festivalen. Detta har också gett god utdelning – till exempel hos den grupp iranier som vet att de på filmfestivalen varje år kan se de bästa filmerna från Iran i en serie som nu löper på femte året.

Häromåret var det övergripande temat för festivalen ”Double Identity”. Vi visade tjugo nya filmer från Europa, regisserade av filmmakare med rötter utanför Europa. Det blev en serie filmer som gestaltade det mångkulturella Europa, skildringar av hur två kulturer möts eller skaver mot varandra i ett nytt Europa med födslovändor. Mellan naturgivna och konstruerade kontraster uppstår behovet – reellt eller imaginärt – av en bestämd identitet som alltför ofta kräver sina tribut: bland den ett kategoriserande i ”vi” och dom”. Kring denna serie arrangerades en rad seminarier. Här diskuterade filmskapare och publik vilken sorts kulturell schizofreni som förknippas med invandrare och om inte identiteten alltid är en och beständig – även om medborgarskapet dubbelt.

När vi talar om den nationella filmen som berikad av andra synsätt och erfarenheter, genljuder inte detta av förlegade föreställningar om en ”nationell” filmproduktion, specifikt svensk, fransk eller tysk? Och hur länge, i hur många generationer, måste en invandrad regissör agera ambassadör för sin befolkningsgrupp och skildra dennas situation? Detta var några av de återkommande frågeställningarna.

Här nedan presenteras i kortfattad form några av de projekt med mångkulturell profil vi planerar för den 29:e filmfestivalen 2006

- Regissör i fokus: Kim Longinotto. Retrospektiv med tolv filmer av dokumentärfilmaren som inträngande och med överraskande perspektiv skildrat kvinnors situation i Japan, Iran och senast i Kamerun i Sisters in Law, där hon filmar brottslingar och brottsoffer på den afrikanska landsbygden i ett starkt muslimskt präglat land. Seminarier.
- En bok om Kim Longinotto, hennes filmer och unika arbetsmetod publiceras också till festivalen
- Muslimskt ABC. I terrorismens skugga ökar behovet av skildringar av den muslimska vardag som levs av över 600 miljoner. Festivalen visar en serie filmer från bland annat Bulgarien, Palestina, Kirgistan och Kamerun. Film & seminarier, besök.

- Invandrarfilmen är död – länge leve invandrarfilmen! Efter en första laddning svenska ”invandrarfilmer” i början av 2000-talet kommer nu ett gäng nya regissörer med utomeuropeiska rötter. För dem är det inte nödvändigtvis kulturkrockar som står högst på agendan. Film & seminarier.
- Samarbetet med Världskulturmuseet fortsätter. I år arrangerade festivalen & museet ett symposium om Rwanda, tio år efter folkmordet, med Ingvar Carlsson i panelen. Tre nya filmer om Rwanda visades. I år kommer vi att samarbeta kring temat trafficking – ett mångkulturellt fenomen med tragiska implikationer. Filmer & seminarier.
- Festivalens samarbete med Kaukasus går in i sista fasen. Ett flerårigt kulturellt samarbete, som festivalen tog initiativ till, har resulterat i ett konst- och litteraturutbyte mellan Sverige och Georgien, program som sedan har turnerat vidare till Armenien och Azerbadjan. 2005-06 är det dags för filmdelen av projektet – festivalen i Tbilisi har en svensk satsning i sitt program i oktober, Göteborgsfestivalen visade georgisk film vid årets festival, samt en retrospektiv med Mikheil Kalatazovs filmer.
- Iranian Images är en filmsektion inom festivalen som nu går in på femte året. Gentemot den stora grupp iranier som är bosatta i Sverige har våra ansträngningar burit frukt: här finns en stor och uppskattande publik för visningar och seminarier. Denna återkommande satsning har också avsatt en rad nya samarbeten med i Göteborg boende iranier.
- Romsk film – från Latcho Drom till Dallas Amongst Us. En retrospektiv serie romska filmer med Tony Gatlif som inbjuden gäst. Ny romsk film & seminarium.

Göteborgs naturhistoriska museum

I första hand planerar GNM att vidareutveckla idéerna i projektet:

Integrerande naturkontakter

- en projektidé från Göteborgs Naturhistoriska Museum i samarbete med Göteborgs Botaniska Trädgård och Västkoststiftelsen

Naturen är grunden för vår kultur och viktig genom att:

- den innefattar en för oss mycket central art – människan,
- den ger estetiska upplevelser, välgörande för hälsan,
- den ger motionstillfällen, välgörande för hälsan,
- den ger nyttiga produkter av många olika slag.

Naturen skall vara tillgänglig för alla

Hur kan vi få invandrare och stadsborna intresserade av natur och naturvård? Hur kan vi presentera den svenska naturen och vår allemansrätt för dessa grupper och samtidigt ta vara på invandrarernas egna erfarenheter och syn på naturen. Vilka erfarenheter och vilken syn på naturen har de från sitt ursprungsland? Vilka erfarenheter har de från mötet med svensk natur? Sverige har en fantastisk natur där en fungerande allemansrätt ger möjlighet till positiva och glädjande naturupplevelser, möjligheter till förebyggande hälsovård – friskvård, möjligheter att lära sig hur man kan använda naturens resurser. Med detta kommer vi på ett naturligt sätt in på kultur och kulturarv, att natur och kultur hänger ihop. Tanken är att använda naturen som en mötesplats för att främja integration och motverka rasism och diskriminering. En del i detta är att etablera kontakter med föreningslivet.

Målet är att skapa nya möjligheter för integration genom att:

- Hjälpa till med att etablera naturvana och arbeta bort rädsla för naturen.
- Skapa känsla för en ny natur och en ny hembygd utifrån tidigare erfarenheter.
- Utveckla språkkunskaper.
- Ge möjligheter till nya kontakter.

Förstudie – ett första steg

Som en inledning gör vi en förstudie under 2005 där vi undersöker intresset hos sfi-lärare och sfi-grupper, olika invandrar- och kvinnoorganisationer, ideella föreningar m.fl. i Göteborgsområdet och i övriga Västra Götalandsregionen för samarbete kring de idéer som presenterats här. Inledningsvis räknar vi med att koncentrera oss till Göteborgsområdet. Kontakterna ger oss också möjlighet att bygga upp ett kontaktnät, som kan vara användbart i det fortsatta arbetet. Förstudien bekostas av VG-regionens miljönämnd.

Projektets fortsättning

Om vi i förstudien får ett positivt gensvar från olika håll på dessa idéer räknar vi med att under hösten 2005 söka medel så att projektet med start 2006 kan utvecklas i ett fortsatt samarbete med olika grupper. Arbetet under 2006 ser vi som början på ett långsiktigt arbete för hållbar natur och miljö samt mångfacetterad kultur.

Sture Myhrén

GöteborgsOperan**Mångkulturåret 2006 – Redovisning av planerade aktiviteter och verksamheter inom GöteborgsOperans verksamhetsområde**

Inom GöteborgsOperans verksamhet ryms mångfalden som en integrerad del av det vardagliga arbetet, föreställningarna, uppsökande – och regional verksamhet.

Operakonsten är till sin natur en internationell konstart, man sjunger på ett flertal språk, upphovsmän – och kvinnor, dirigenter, musiker, artister och regissörer rör sig på en internationell arena, där det är en merit att åka mellan kontinenterna och ta med sig erfarenheter från andra kulturer och traditioner.

Operahusets uppgift är delvis att förvalta traditionen, men det sker alltjämt en förnyelse av äldre tiders verk jämsides med skapandet av nya verk. Nyläsningar och överföringar till vår tids referenser når dagens publik med aktualitet och träffsäkerhet.

Ända sedan operakonstens begynnelse har opera behandlat ämnen med allmänmänskliga frågor såsom relationer, familjeband, trosfrågor och tabun.

GöteborgsOperan vinnlägger sig om att engagera framstående uttolkare och fritänkare med ambitionen att engagera publiken på det emotionella och intellektuella planet. Idag finns inga skarpa gränser mellan upproriska undergroundrörelser och mer allmängiltiga synsätt, det är den konstnärliga ambitionen och adressaten publiken som räknas.

Under Mångkulturåret 2006 kommer GöteborgsOperan bl.a. att framföra två av operahistoriens största verk. Befrielsedramat *Fidelio* tar sin utgångspunkt i berättelsen om frihetskämpen som fängslas för att fritt ha uttryckt sina åsikter och sedermera räddas av en

upppoffrande och beslutsam hustru. Dramats allmänmänskliga motiv har aktualitet i dag liksom i historien.

Fidelio har premiär 4 februari och spelas fram till maj månad.

I *Turandot* sammanförs amatörkör, frilansare och den professionella ensemblen i en kinesisk saga, tonsatt av en italiensk tonsättare, iscensatt av ett tjeckiskt team under en rumänsk dirigent. Den skändade prinsessan Turandots beröringsångest och kärlekslängtan löper parallellt med de landsflyktigas återförening och självupppoffrande kärlek.

Turandot har premiär 8 april 2006 och spelas till i slutet av maj.

GöteborgsOperan planerar att under hösten 2006 framföra ett nyskrivet verk för barn på turné i regionen med premiär i oktober. Målet är att skapa ett verk med dansen i fokus parat med vokala inslag. Ambitionen är att nå barnen på ett direkt sätt, där valet av musik och framförandet ska underlätta kommunikationen till barnen.

GöteborgsOperan har under ett flertal år med marknads- och informationsavdelningarna byggt upp ett kontaktnät för att nå nya grupper. Man har arbetat med uppsökande verksamhet och inbjudningar till huset. Utvärderingar och erfarenheter visar att långsiktighet och noggrant uppföljningsarbete är viktigt för att nå resultat i mångfaldsarbetet.

GöteborgsOperan planerar att under 2006 utveckla arbetet med kontakter och nätverksbildning. Samverkan med invandrargrupper kommer att intensifieras.

Operaverksamhet kräver planering med mycket lång framförhållning för att kunna producera arbete av god kvalitet. Föreställningsverksamheten siktar på att locka publik till många föreställningar och inte till "happenings" som snart faller i glömska. GöteborgsOperan ämnar bygga upp föreställningsverksamhet på Lilla scenen, där man når en liten publik under intima former till ett lågt biljettpris.

GöteborgsOperan planerar att under hösten 2006 inrätta en småskalig föreställnings-verksamhet på Lilla scenen.

Danskonsten/balettsverksamheten vid GöteborgsOperan är i högsta grad internationell. Dansarna representerar mellan 14–16 olika nationaliteter från Europa, Asien, Nord- och Sydamerika. Koreografer, ljussättare och scenografer som anlitas i GöteborgsOperans balettproduktioner är också internationella. Det dagliga arbetet och utbudet präglas av mångkultur.

Vid vissa tillfällen görs specialsatsningar, såsom vid den planerade skolföreställningen *av White/Light/Night den 31 mars* där fokus i det förhandsmaterial som sänds till skolorna riktas till de många nationaliteterna som finns i ensemblen. Syftet är att visa på möjligheten till samarbete över kultur- och landsgränser.

Cirka 1 månad före föreställningen kommer dansarna att inför "skolambassadörer" på ett

introduktionsmöte berätta om hur de kom till Sverige och vad de upplever för skillnader mellan Sverige och sitt hemland.

Under skolföreställningen bl.a. genom den presentation som görs i pausen, gör vi eleverna uppmärksamma på att även om dansarna kommer från jordens alla hörn, så har de ett band som binder dem samman – dansen.

Konstnärer från hela världen

Produktionen *White/Light/Night premiär den 25 februari 2006* innehåller koreografier av en finländare, en spanjor och en amerikan.

Helaftonsbaletten *Aurora med premiär den 13 maj 2006* är skapad av en koreograf från Australien i samarbete med en fransman.

Produktionen *Stravinsky+ med planerad premiär i september 2006* innehåller koreografi av en amerikan och en tjeck.

Till dessa produktioner har engagerats scenografer, ljusdesigner och kostymörer från Finland, Spanien, Irak, USA, Tyskland, Frankrike och Holland.

GöteborgsOperan berömmar sig av en bred konstnärlig profil. Sannolikheten att nå en stor och bred publik inom regionen och i operahuset är stor när man spelar både balett, opera, operett och musikal. Under 2006 kommer GöteborgsOperan att vinnlägga sig om att locka publiken mellan de olika genrerna och nå nya grupper, så att mångfalden synliggörs än mer.

Kontaktperson för verksamheten vid GöteborgsOperan under Mångkulturåret är VD Kenneth Orrgren.

www.opera.se

Göteborgs Stads kulturförvaltning

Definition

Mångfald definieras i Göteborgs Stads budget som ”olikheter beroende på kön, kulturell bakgrund, religiös tillhörighet, ålder, språk, sexuell läggning och funktionshinder”.

I förvaltningens Mångfaldsplan 2005 slås grunden fast: ”Alla människor har ett okränkbart värde. Där människor möter varandra med respekt är likheter och olikheter en grund att bygga nya kunskaper på.” Vi har alltså valt att arbeta bredare än kommittédirektivets ”etnisk, kulturell, språklig och religiös mångfald”.

Kulturförvaltningen

Göteborgs Stads kulturförvaltning består av:

- Stadsbiblioteket vid Götaplatsen, som har ca 1,3 miljoner besökare varje år, driver två bokbussar och de göteborgska folkbibliotekens digitala katalog över alla medier.
- Fyra museer: Göteborgs konstmuseum, Röhsska museet, Göteborgs Stadsmuseum och Sjöfartsmuseet med akvariet/marinariet.
- Göteborgs konsthall, som också arrangerar Göteborgs Internationella Konstbiennial.
- Pusterviksteatern, som är en gästspelsscen.
- Speldags/sommarunderhållningen.
- Barn- och ungdomskulturverksamhet.
- Göteborg Dans & Teater Festival.
- Stadens konstavdelning.
- Stadens namnberedning.
- Charles Felix Lindbergs donationsfond, som bekostar konst och växter till ”stadens prydande och förskönande”.
- Gemensam administration med avdelningar för kulturstöd/utredningar, personal, ekonomi, utveckling och information/marknadsföring.
- Flera projekt.

Beslutade och planerade idéer

Förvaltningens avdelningar har framfört en mängd förslag till aktiviteter under mångkulturåret. Det är utställningar som är mer eller mindre färdiga, förslag till föreläsningar och seminarier, uppräknig av redan genomförda och planerade lektioner, förslag till utveckling av påbörjade projekt etc.

Nedan följer en kort sammanfattning av förslagen/idéerna:

Gemensamt för hela förvaltningen

- En mångfaldsplan tas av kulturnämnden varje år. Planens arbetsområden är bl.a. kunskapspridning, rekrytering, hantering av ev. kränkande särbehandling och kartläggning av problemområden.
- Avidentifiering av ansökningshandlingar. Modellen tillämpas f n på prov vid tre förvaltningar i Göteborg under ett halvår. Det är ännu inte klart hur försöket ska utvärderas.
- 25 av förvaltningens anställda kommer att delta i en framtidsverkstad, arrangerad av Stadskansliets mångfaldsenhet i september 2005. Gruppens uppgift är att se hur mångfaldsplanen ska förverkligas.
- *Chefsutbildning* – en dag om mångfaldsfrågor planeras.
- Det är viktigt att nå ut med det utbud som erbjuds vid förvaltningens olika institutioner. Kanske en folder över en föreläsningsserie som sträcker sig över hela året – gärna med utgångspunkt från den store donatorn Pontus Fürstenberg, som var andra generationens invandrare... Eller en genomgående logotyp. Under designåret avsattes särskilda medel av kulturnämnden, vilket gjorde det möjligt att göra en tydlig satsning på design.
- På ett tidigt stadium väcktes idén att förvaltningen skulle kunna samlas under ett samlande tema. Exempel på teman: Storstaden Göteborg (segregerad stad). Begreppet Mångkultur. Varje människa är en berättelse. Vem är du göteborgare? (identitet, norm)
- Alla grund- och *styrdokument*, som insamlingspolicies, inköspolicies etc. skall ses över med avseende på mångkulturaspekten.

Museilektioner

Kulturförvaltningen erbjuder sedan hösten 2000 gratis museilektioner för alla elever i förskola och skola (inklusive gymnasier). Mångfalden har varit tema under flera år, och bl.a. har eleverna erbjudits:

- Lektioner på hemspråk (arabiska, serbokroatiska, engelska, tyska och franska) om de aktuella utställningarna. Hemspråkslektionerna har genomförts på samtliga museer och som stadsvandringar.
- Lektioner om kroppsspråk (Konstmuseet).
- När kärleken drabbade Kung Nebukadnessar den II. De yngsta barnen får höra en riktigt gammal och alldeles sann kärlekshistoria från det gamla Babylon framför mosaikerna från Ishtarporten! (Röhsska museet)
- Stadsvandring – Hela världen på Avenyn. Vandringar längs Avenyn tillsammans med Röhsska museets pedagoger. Man tittar på arkitektur, form och design från många olika länder som speglar multikulturella Sverige idag – allt från McDonalds till arabiska mattor och franska balkonger.
- Hur mycket raggare är du? Den tyske konstnären Marcel Odenbach studerar raggarkulturen. (Göteborgs Internationella Konstbiennial)
- Längtan till drömmarnas land. Om svenskarnas utvandring till Amerika med paralleller till dagens svenska invandring (Sjöfartsmuseet)
- Herrskap och tjänstefolk. Visit på Lilla Änggården där herrskap och tjänstefolk tar emot i ett bevarat Göteborgshem (Stadsmuseet).

Planerade och föreslagna museilektioner

- Finns det något typiskt svenskt? Nordisk sommarkväll, Carl Larsson... Varifrån härstammar traditioner som midsommar- och julfirande? Hur ser andra länder på oss? Hur ser vi på oss själva? Stämmer bilderna överens? (Konstmuseet)
- Problematisering av nakenmotivet i samlingarna och skildrandet av kroppen i olika kulturer. Eller förbudet mot att skildra krop-

pen. Detta kan också användas som tema för ett seminarium, en föreläsning eller en utställning. (Konstmuseet)

- Fantastiska Flyktingar. Röhsska museet berättar om olika livsöden, människor som flytt eller utvandrat från sina hem för att skapa ett nytt liv i Sverige. Kända formgivare som skapat allt från blommiga tyger till stolar. Arne Jakobsen som rodde över sundet och Josef Frank som lämnade Wien under nazisternas frammarsch.
- Global kultur? Svenskt eller...? Varumärken och global marknad berättar om en spridning av en global kultur med McDonalds, Coca Cola och Nike skor. Säljer man saker och mat eller idéer och ideal? (Röhsska museet)
- Around the World. En resa från Harry Potter och Sfinxer till det antika Kina, genom 1700-talets Europa till det forna Babylon med de fantastiska mosaikerna från Ishtarporten. Lektionen blir en kulturhistorisk odysseé med gränsöverskridande tankegångar då kulturer möts. (Röhsska museet) Det finns också skäl att se över arbetsformerna. Kanske kan man blanda klasser från olika stadsdelar under lektionerna.

Utställningar

Två utställningar är redan inplanerade i Stenasalen på Konstmuseet under 2006:

- Per Hüttner 14/1–22/2. Arbetar i sin konst med identitetsproblematiken. Han ikläder sig olika identiteter och filmar sig själv som t.ex. kvinna, blind man, queer etc.
- Mandana Moghaddam 14/6–10/8. Konstnär med rötter i Iran, som i sin konst arbetar med laddade religiösa tabun. I denna utställning kommer det att handla om bl.a. hår - svallande kvinnohår. "Sverige omskapat" och "Aletheia" är två bra förebilder som tidigare har visats på museet. Nya utställningsförslag:
- Per Wizén, kopplat till ett föredrag av Matts Leiderstam om "den manliga blicken".
- "Orientutställning"- verk ur samlingarna av konstnärer som rest i eller hämtat inspiration från utomeuropeiska kulturer (berättande texter och ev. kompletterande bildmaterial): Aguéli, Arosenius, Kylberg, Picasso, Gauguin, Josephson, Zorn, Krøyer (den tidens

exotism även om det är europeiska motiv, t.ex. Josephsons Spansk dans). Romantikens vurm för främmande länder ("Kinesiska köpmannen"). Kuriosa- och naturaliekabinetten under 1600-talet, de exotiska snäckorna i Roslins dubbelporätt. Det japanska inflytandet i europeisk konst (t.ex. japanen i Carl Larssons triptyk)

- Ostindiska kompaniet, judiska kulturpersonligheter som Fürstenberg och Josephson, överhuvudtaget impulser utifrån genom tiderna.

Röhsska museet har planerat in:

- "Örkenkvindernes täpper" (danska titel) sammanställd av den danska fotografen Lene Bennike. Utställningen består av två delar, dels cyanotypier som är en av de äldsta kända fotografiska processerna. Fotograferna visar indiska nomadkvinnor/ökenkvinnor i arbete och fokuserar på handens långsamhet och materialets återanvändning. I anslutning till utställningens porträtt visas de qviltade täcken som de avbildade nomadkvinnorna framställt.

En annan utställningsidé har diskuterats länge:

- Persisk keramik. Museet har vid flera tillfällen sökt medel för att arrangera en utställning där de egna samlingarna skulle utgöra navet i en utställning. Workshops samt föreläsningar kan givetvis arrangeras i anslutning till utställningen.

Sjöfartsmuseet planerar att visa:

- Hamnarnas Musik. Syftet med utställningen är att visa hur ny musik har skapats i olika hamnmiljöer samt undersöka hur Göteborgs hamn har påverkat stadens musik- och kulturliv. Är förorterna samma smältdegel idag som hamnarna var förr? I anslutning till utställningen planeras en rad aktiviteter, som föredrag, workshops, musik- och dansuppträdanden m.m, såväl inom som utom museets väggar. Ett mål med projektet är att locka nya besökare till museet, då främst personer med utländsk bakgrund eftersom denna grupp inte är välrepresenterad idag. Sjöfartsmuseet hoppas dessutom att projektet kan vara starten till ett tätare samarbete med de kulturaktörer som är verksamma runt

Stigbergstorget för att stärka området som kulturarena i Göteborg.

- Emigrationsutställning för äldreboende, en mindre vandringsutställning om den svenska emigrationen till USA. Utställningen kommer inledningsvis att visas på Emigranternas Hus i Göteborg, därefter på äldreboenden runt om i Göteborg. På detta sätt når man en publik som har svårt att ta sig till museet. Utställningen kan kombineras med föredrag/berättarverkstäder. Sjöfartsmuseet har tidigare erbjudit föredrag till Göteborgs äldreboende – en aktivitet som varit mycket uppskattad.

På Stadsmuseet planeras följande utställningar:

- "Sarajevo '90-talet", en utställning från Sarajevos historiska museum.
- Minikarneval. Hammarkullekarnevalen är på .era sätt en unik Göteborgsföreteelse som på mer än ett sätt symboliserar migration och etnicitet. Den är en kraftig publikmagnet med sina 60 000 besök/år. Karnevalens dans och musik uttrycker den Sydamerikanska identiteten. På Stadsmuseet kan de olika grupperna presentera sina traditioner i en minikarneval som kopplas till en utställning, kanske i samarbete med Världskulturmuseet.

Föreläsningar/workshops

Kulturförvaltningen anordnar ofta föreläsningar som anknyter till aktuella teman och händelser. Här ett axplock från de idéer som väckts på Konstmuseet med anledning av mångkulturåret:

- Orientalism - lockelse och rädsla. Om dagens intresse för Indien, Kina och Japan, och om rädslan för islam.
- Primitivism och modernism. Om den afrikanska konstens betydelse för den västerländska modernismen med anledning av den planerade Picassoutställningen hösten 2006.
- Blicken på kroppen. Om "främmande" kulturens syn på det västerländska nakenmåleriet.
- Om den homoerotiska blicken. Matts Leiderstam ser på konsthistorien med andra "glasögon".

- Gäster med rötter i andra kulturer talar personligt utifrån Konstmuseet och dess samlingar, som ett slags "Art after work". Exempelvis Jasenko Selimovic, Dariush, Esther Shalev-Gerz från Valand. Kan vara konstnärer, poeter, filosofer, historiker, idéhistoriker osv.
- Även gäster som inte nödvändigtvis har annan etnicitet men sysslar med postkoloniala studier, idéhistoria, konsthistoria osv. som kan belysa vårt samlande. Ser det annorlunda ut i länder med f.d. kolonier?

Röhsska museet arbetar ofta med kreativa workshops:

- Ett gemensamt språk genom händerna. Alla delar ett konstnärligt kommunikationsmedel, genom att betrakta och beakta vår formade värld aktivt genom workshops och hands-onundervisning vill vi uppmuntra tilltron till den egna förmågan till medskapande och formande. Under de senaste åren har museet utvidgat kreativt skapande till vuxna (och inte endast barn eller skolklasser). På helger, skollov och även vissa tisdagskvällar har alla haft möjlighet att prova på eget skapande med vägledning av en pedagog till en kostnad av 20 kr för material. Nya besökare har hittat museet, både äldre och barnfamiljer som vill prova något nytt. Föreläsningarna är ofta knutna till museets utställningsverksamhet. Dessutom äger ett antal teoretiska föreläsningar rum. 2006 planerar museet workshops samt föreläsningar i anslutning till utställningen "Örkenkvindernes täpper".

Inför 2006 diskuteras följande förslag till föreläsare/föreläsningar (de är ännu inte vidtalade):

- Ewa Kumlin, VD Svensk Form, om Sverige och Japan.
- Orientalism och primitivism på Bauhaus.
- Jeff Werner har nyligen avslutat ett projekt kring hur Svensk 1900-talskonst, kultur och formgivning uppfattas i USA.
- IKEA – en föreläsning om IKEAS utlandslansering och om hur de lanserar svensk design.
- I samband med utställningen Scandinavian Design Beyond the Myth ordnas en föreläsning ur en mångkulturell aspekt.
- Om det mångkulturella i en globaliserad värld.

- Hur sätter det mångkulturella spår i dagens svenska formgivning? Under hösten 2005 genomförs olika aktiviteter på Stadsmuseet som kan ses som förberedelser till mångkulturåret. Aktiviteterna belyser även att museet långsiktigt påbörjat processen med demokratisk tolkning av kulturarvet.
- Tillsammans med Västra Götalandsregionens mångkulturkonsulent och Centrumbildningar genomförs en inspirationsdag med uppföljning som riktar sig till intresserade.
- Museet genomför fortbildningsdagar för sfi-lärare tillsammans med Vuxenutbildningsförvaltningen i Göteborg.
- Tillsammans med Världskulturmuseet ordnas en konferens på temat "Museet och framtiden – mångfald och demokrati".
- En inspirationsdag för Kulturförvaltningens anställda planeras liksom en musikfestival.
- Boken "Upptäck Angered" om Göteborgs stora miljonprogramsområde publiceras under hösten.

Ett antal teman diskuteras för 2006:

- Musik. Karnevalen i Hammarkullen är ett sätt att bevara ett kulturarv. På samma sätt försöker andra grupper från andra länder bevara sina traditioner. På museet kan olika musikaliska kulturyttringar presenteras. Vad betyder de för stadens kulturliv? Svarta Safirerna har en bred romsk repertoar. Judisk musik, musik från Mellanöstern och Somalisk vokal poesi är andra exempel.
- Samlingar. Museet har en viktig Judaicasamling som tillsammans med Mosaiska församlingen på olika sätt kan lyftas fram och tolkas. Andra egna och samlingar från Världskulturmuseet kan bli aktuella att belysa på olika sätt.
- Samebyn Göteborg. Sameföreningen i Göteborg är en av landets äldsta. De har tidigare ordnat samiska kulturfestivaler med konsthantverk etc. På Världskulturmuseet finns viktiga samlingar som från början var tänkt att presenteras i samband med Göteborgsutställningen 1923. Vår ursprungsbefolkning har en självklar plats under mångkulturåret. Samerna ingår dessutom i olika nätverk med andra ursprungsbefolkningar vilket kan ge ett internationellt perspektiv på vårt kulturarv.
- Två föreläsningsserier: Språk- och ramkonventionen. Identitet och livsmiljö – Agenda K-program för Västra Götaland.

Seminarier m.m.

Göteborg Dans & Teater Festival arbetar med ett seminarieprogram för nästa festival den 18–26 augusti 2006. Arbetsnamnet är ”Destination Asien”. Temat är möten mellan Asien och Europa – festivalen vill vara en mötesplats för konstnärer från länderna i Asien, de stora kompanierna från Europa och övriga världen. Nyckelorden är demokrati, yttrandefrihet och ifrågasättande av gränserna. Givetvis visar festivalen också scenkonst från de representerade länderna, Kina, Thailand, Kambodja, Laos, Indonesien, Libanon, Iran, Colombia/Spanien, Belgien, Frankrike, Tyskland, Canada, Norge, Island och givetvis Sverige. Hela programmet är ännu inte klart. Nästa års seminarier i övrigt är ännu inte fastställda.

Göteborg Dans & Teater Festival: Nanuka.

Här är några förslag till teman:

- Seminarium med internationella talare från t.ex. västerländska konstmuseer som samlar icke-västerländsk konst, museer (t.ex. i Storbritannien) som arbetar pedagogiskt riktat mot olika etniska grupper, och låter dem släppa in sin kultur på museet. Exempelvis invigningstalaren vid Museiveckan 2005 som talade utifrån situationen i USA där ca 1 % av museicheferna har annan etnicitet än vit. (Konstmuseet)
- Regeringens utredare: Masoud Kamali.
- Sven Lindqvist.

Svenska för invandrare

Stadsmuseet har framgångsrikt arbetat med ett sfi-projekt, där grupperna använder museets utställningar som bas. Föremålen väcker minnen, vilket leder till diskussion mellan deltagarna. Utifrån föremålen kan man förklara ord, former, färger m.m. Dessutom får deltagarna lära sig sin nya stads historia. Konceptet kan utvecklas på t.ex. Röhsska museet med stadsvandringarna, designväskan eller i de olika utställningarna. Sjöfartsmuseet planerar också att fortsätta och utveckla projektet.

Stöd till fria kulturlivet

Kulturnämnden avsätter varje år ca 39 miljoner kronor till stöd av det fria kulturlivet. Bidragsformerna är verksamhetsbidrag, projektbidrag och specialdestinerade bidrag. En del av projektpeng-

arna, troligen ca 2,3 Mkr för året, kan riktas mot projekt som på olika sätt är mångkulturella. Detta kräver dock ändring av riktlinjerna för kulturstöd.

Program m.m. på Stadsbiblioteket

Stadsbiblioteket är ett mångkulturellt hus vars löpande verksamhet speglar samtliga aspekter inom mångkulturbegreppet. Medier som belyser, problematiserar och diskuterar mångkultur köps in kontinuerligt. Den information som erbjuds skall vara allsidig. Program och utställningar som levandegör mediernas mer intellektuella och upplevelsebetonade innehåll pågår i biblioteket. Medieutbud och programverksamhet skall också väcka frågor och insikter som kanske inte alltid är så bekväma eller lätta att ta till sig.

Exempel på programpunkter under 2004/2005 i programmet för unga vuxna: Expo & Hot, om tidskriften Expos kartläggning av "vit maktmusik", nynazism, ockulta och religiösa sekter. Queer as Karin. 100% tjejer.

Ur programmet för barn: Sagostunder på olika språk. Julsånger med tecken. Sportlovsveckor med tema Iran. Och ur prosa- och poesiprogrammet: Kalla det vad fan du vill, om en iransk familj. Nomad och författare. Protein och relationer, från en ung människas perspektiv.

För Stadsbiblioteket är följaktligen alla år Mångkulturår. Men Stadsbibliotekets tre ordinarie programserier och utställningar kommer att spegla temat under året. Programmen för våren 2006 planeras under hösten 2005. En bibliotekarie har utsetts som ansvarig för att mångkultur betonas vid programläggningen.

Speldags

Kultur för äldre, Speldags, lägger under ett år ca 3 500 program med omkring 600 artister. Under 2006 kommer alla äldre på äldreboenden, vårdavdelningar och träffpunkter att få ta del av världsmusik från hela världen – rysk musik, argentinsk tango, klezmer, trummor från Ghana, irländska sånger, italiensk opera (med en chilensk sångare), musik från Balkan och nordisk folkmusik. Nätverket VOFF, som organiserar kulturombud i äldreomsorgen, kommer att ha en speciell inspirationsdag kring mångkultur. I samarbete med Röhsska museet kommer Speldags också att arbeta med temat "Minnen". Med taktila medel kan de boende stimuleras att minnas sin barndom, vilket kan leda till nya samtal och gemenskap.

Projekt

- DAISY. Synskadades Riksförbund Göteborg och kulturförvaltningen har beviljats medel till ett projekt som skapar nya möjligheter för synskadade att ta del av museerna. Daisyguiden och lämplig arbetsmetod skall etableras och ingå i som en fast metod på Göteborgs fyra kommunala museer efter projekttidens slut. Projektet inleddes på Stadsmuseet.
- Kultur och förskolan. En gemensam ansökan från de fyra kommunala museerna i Göteborg. Syftet är att utöka den museipedagogiska satsningen mot barn och ungdom för att i ännu högre grad omfatta förskolebarn och att mångfaldssäkra vårt programutbud. Främjandearbetet kring det mångkulturella sker med assistans av mångkulturkonsulenten i Västra Götalandsregionen och Forum för levande historia med värderingsövningar och liknande. Forskning genom samarbete med professorer i pedagogik kring utvärdering av metoder och arbetssätt. En modell för medborgarinflytande för barn och unga tas fram kring att kommunicera stadsrummet, utveckla kulturpedagogiska metoder samt utvärdera museielektioner efter ett framtaget koncept.
- Pedagog (projektanställd) som reser ut till skolor/förskolor i ytterområden och talar om konst med eleverna utifrån deras förutsättningar, t.ex. låter dem ta med en bild hemifrån och berätta om den i kombination med samtal om någon bild från Konstmuseet. Kombinerat med ett besök på museet. (Konstmuseet)
- Kultur inom äldreomsorgen. Äldre människor som bor på ålderdomshem är ofta bortglömda i kulturlivet och inga stora satsningar görs. Röhsska museet vill nå ut till denna målgrupp och hitta sätt att kommunicera. Det är viktigt att genom olika pedagogiska metoder finna vägar att kommunicera där ålder och språk raderas ut. Genom att besöka äldreboenden och långvården kan pedagogerna möta de människor som själva kanske har svårt att komma till Röhsska.
- Bergsjön. Under det senaste året har kulturförvaltningen arbetat med ett pilotprojekt i den invandrartäta stadsdelen Bergsjön. Projektet var ett samarbete mellan SDF Bergsjön, Familjebostäder, Park- och naturförvaltningen, Tryggare och mänskligare Göteborg (stadens brottsförebyggande råd), Stadsbyggnadskontoret och kulturförvaltningen. Som en "bonus" från projektet har en förstudie till ett konstprojekt tagits fram av konstnären

Esther Shalev-Gerz. Konsthallen kommer att fungera som en samtalspartner i projektet.

- Danskompani 21. Förvaltningens danskonsulent har tagit fram ett förslag till ett Danskompani, där två barn från var och en de 21 stadsdelsnämnderna kan ingå. Därav namnet "Danskompani 21". Projektet blir dels en arena för nya möten, dels ett forum för utbildning av ungdomarna i dans. Ungdomsgruppen kan fungera som dansambassadörer i skolorna, vara referensgrupp vid utbudsdagar, volontärer under dansfestivaler och sedan få ett riktigt "drömsommarjobb" som dansare under sommaren... Urvalet av ungdomar kan förslagsvis ske genom inbjudan via Kulturskolorna i första hand. Kostnader för projektet är koreograf/danspedagog, hyra av danslokal, kostym/rekvisita och omkostnader för ungdomarna, i första hand t.ex. fika/ lunch.
- Inrätta en tjänst som mångkulturkonsulent med inriktning speciellt mot barn och unga i likhet med övriga konsulenter. För närvarande finns en 10 timmars tillfällig tjänst som "mångfaldssäkrar" utbudet för barn och ungdom.
- Utveckla *kulturskolan* med satsning på exilmusiker som lärare.
- *Inventera föreningar* med fokus på mångkultur för att skapa en bättre bild av vår egen "bakgård".
- Utveckla en *internationell musikscen* på Pusterviksbaren/stora scenen – en utvecklad och större Club Continental (som är vår egen musikklubb).
- Stadsbiblioteket kommer att tillsammans med stadens tre resursbibliotek ansöka om externa medel för ett mångkulturprojekt (Det Mångfaldiga Metodutvecklingsprojektet: Nya Göteborg – MÅNG-projektet) med betoning på etnicitet. Stadsbiblioteket kommer här bl.a. att pröva flerspråkiga "biblioteksvårdar" som guider bland den utländska litteraturen.
- Den digitala nationella referenstjänsten Fråga biblioteket kommer att starta samarbete med projektet "Ordbron" vilket innebär att svar på frågor kan lämnas på flera olika språk. En bibliotekarie från stadsbiblioteket blir ansvarig för denna del.
- En biljett för hela året & riktade aktiviteter. Under år 2005 har Sjöfartsmuseet fått möjlighet att pröva systemet "en biljett för obegränsat antal besök året ut". Projektet skall utvärderas vid årsskiftet och vid ett positivt resultat hoppas museet kunna fortsätta med samma system under nästa år. Genom att kombi-

nera biljetten med riktade aktiviteter vill museet nå grupper med en begränsad ekonomi som ungdomar, arbetslösa, föräldralediga, pensionärer m.m.

- Akvariet/Marinariet vid Sjöfartsmuseet vill utveckla samarbetet med Ågrenska stiftelsen, som initierats under innevarande år. Ågrenska arbetar med handikappade barn och ungdomar. Deras verksamhet är belägen vid havet och museets akvariepersonal arbetade under sommaren 2005 med barnen och dess närmiljö. Nästa fas i projektet är att barnen och ungdomarna kommer till museet. Det finns en tanke om att de utifrån sommarens exkursioner skall arbeta fram en mindre utställning som sedan visas i Marinaret.
- Dokumentation. Sverige-finnarna är en av våra största nationella minoriteter. Till Göteborg kom de framför allt som arbetskraftinvandrare till de stora industrierna. Deras erfarenheter och historia är till stor del odokumenterad. Samma förhållande gäller för de utomnordiska romerna. Andra villkor gäller för de svenska och finska romerna liksom resande. Under mångkulturåret påbörjas en dokumentation av dessa grupper i samarbete med Göteborgs universitet.
- Skolspåret, ett byggnadskomplex i Hjällbo från 1960-talet, föreslås som byggnadsminne. Sverigefinnarna var den största gruppen utländska medborgare i Hjällbo 1969. Sverigefinnarna var en av de arbetskraftsinvandrande grupperna som började anlända redan i slutet av 1940-talet. Eftersom Norden då hade en gemensam arbetsmarknad har de, till skillnad från italienare, greker och jugoslaver, inte generellt särredovisats i statistiken. Föreningsverksamheten har varit viktig för att stärka Sverigefinnarnas kulturella identitet. Det är framför allt familjer från f.d. Jugoslavien och Somalia som nyttjar Skolspåret idag. Sammantaget speglar de den sena 1900-tals invandringen. Det var i arbetskraftsinvandringens spår som anhöriginvandringen följde.
- Lyssna på mig. Barnperspektivet på det mångkulturella samhället behöver lyftas fram.

Undersökningar

Stadsbiblioteket genomförde under 2003–2005 en undersökning av invandrade göteborgares syn på biblioteksverksamhet med titeln

”Mer nytta än nöje”. Syftet var att söka ett eventuellt mönster av invandrades uppfattning om och bruk av folkbiblioteken och utifrån detta underlag för att förbättra verksamheten. Varje år genomför kulturförvaltningen ”Nöjd kundundersökningar” vid de olika institutionerna. Dessa kan användas för att förbättra verksamheten även från ett mångkulturperspektiv.

Göteborgs Stadsteater

Nedan följer en redovisning av Göteborgs Stadsteaters verksamheter som har anknytning till mångkulturåret 2006. I dagsläget är inte alla verksamheter under 2006 färdigplanerade. De som redovisas i det följande ska detaljplaneras och fler verksamheter tillkommer.

Ny tjänst och mångfaldsplan

En ny tjänst som utvecklingschef har tillsatts under hösten 2005 med särskilt uppdrag att samordna och utveckla teaterns verksamheter med inriktning mot internationella samarbeten och mångkultur. Teaterns utvecklingsarbete inbegriper även att aktivt arbeta med den mångfaldsplan som utarbetades under 2004.

Arbetet med mångfaldsplanen kommer konkret att genomföras med olika aktiviteter; såsom *seminarier, utbildningar, nya rutiner i enhetsmöten och arbetsplatsträffar*. Mångfaldsaspekterna kommer också att uppmärksammas vid *rekrytering* av personal. Även inom den *konstnärliga* produktionen ska representationen ur ett mångkulturellt perspektiv uppmärksammas.

Konkreta verksamheter under 2006 med mångkulturaspekter

Barnteaterakademi

Göteborgs stadsteaters barn- och ungdomsscenen Backa Teater har erhållit ett uppdrag från Göteborgs stad att utveckla barn- och ungdomsdramatiken samt att öka utbudet och kvalitén på barn- och ungdomsteatern. Teaterverksamheten för barn och ungdomar ska genom Barnteaterakademin uppmärksammas som konstform och samtidigt beredas en bred bas där nya samarbeten på olika

nivåer kan utvecklas. Unga dramatiker ska ges tillfälle att pröva sina vingar och teatern kan samtidigt driva en debatt- och upplysningsverksamhet som på sikt ger mer och bättre teater för barn och ungdom. En motivering till beslutet att ge uppdraget till Backa Teater var att teatern har kunskaper om barn- och ungdomspublikens utveckling, sociala villkor och kulturvanor samt barn- och ungdomsteaterns utveckling och tradition. Uppdraget sträcker sig över tre år med början under 2005.

Under 2006 kommer följande aktiviteter att genomföras:

- *Skriivarverkstad* med ungdomar, att arbeta med de ungas egna berättelser – med deltagare från olika etnisk bakgrund.
- *Manusutveckling*, beställa manus från yngre begåvade författare; prioritera nyskapande till form/innehåll, berättelser som tidigare inte setts på scen, t.ex. att leva i Sverige som invandrare.
- Samarbete med fria grupper o barnteaterkollegor, läsning av texter, diskussioner.
- *Samarbete med DramaDirekt* – innebär att tillgängligheten ökar för pjäser som publiceras via barnteaterakademien.
- *Skapa debatt*, seminarier om barn- och ungdomsteaterns framtid.

Kulturfestival på Stadsteatern/Götaplatsen – två veckor i maj 2006

Under maj månad planeras en två veckor lång kulturfestival på Stadsteaterns scener på Götaplatsen med syfte att i högre grad nå en etniskt och kulturellt mångfaldig publik. Teatern ställer sina resurser till förfogande för olika kulturella verksamheter. Arrangemangets syfte är att bidra till att övervinna de hinder för delaktighet som gör att många människor och grupper inte tar del av teaterns utbud och att därmed väcka ett intresse för nya upplevelser. Det blir ett brokigt och spännande program med många beståndsdelar:

- Att presentera teater, musik och dans av hög konstnärlig kvalitet från världens alla hörn.
- *Att uppmärksamma kulturyttringar som annars inte bereds plats på institutionerna* bl.a. genom att skapa utrymme för den generation som förenar olika kulturella uttrycksformer och inte låter sig

inrymmas i den gängse indelningen av kulturell eller etnisk identitet.

- *Att förena scenkonsten med diskussioner, seminarier och utställningar.* Att undersöka, belysa, berätta och samtala kring dagsaktuella och angelägna frågor. Under festivalen kan också poesiuppläsningar och readings av nya berättelser och pjäser genomföras.
- *Att ha olika kringaktiviteter,* som t.ex. att erbjuda en spännande mix av mat och dryck från olika delar av världen.
- *Att ge olika arrangörer med kontaktnät* och förankring i stadsdelarna möjlighet att ansvara för programmets olika delar. Kulturfestivalen kommer att genomföras som ett brett samarbete mellan stadsteatern, arrangerande föreningar, invandrarföreningar, kulturhus, regionens mångkulturkonsulenter, stadens mångfaldsenhet samt andra regionala och kommunala intressenter.
- Att genomföra ett omfattande riktat publikarbete inför festivalveckan.

Göteborgs Stadsteaters egen insats i projektet blir betydande. Under den första veckan spelas föreställningen *"Sultanens hemlighet" på stora scenen.* Till denna föreställning kommer särskilt subventionerade biljetter att distribueras till prioriterade grupper som deltar i festivalen. Därutöver kommer teaterns samlade resurser att koncentreras till festivalen under de två veckor som den genomförs.

En målsättning med projektet är att effekterna, dvs. att nå en ny mångkulturell publik samt att ge artister med bakgrund i olika kulturer möjlighet att nå ut, ska bli långsiktiga. Detta initiativ kommer att följas upp för att slutligen integreras som en naturlig del av Göteborgs Stadsteaters ordinarie verksamhet.

Gästspel från Dramaten – Sultanens hemlighet – maj 2006

I anslutning till kulturfestivalen kommer ett gästspel från Dramaten att genomföras på Stadsteaterns stora scen under två veckor i maj.

Eva Bergmans uppsättning av Sultanens hemlighet av Tawfiq al Hakim blir en föreställning med stor ensemble, musiker och dansare och i översättning från arabiska till svenska. En av arabvärldens mest kända pjäser om Sultanen som ställs inför valet

mellan att tysta en obehaglig sanning eller göra det rätta enligt lagen. Han ställs också inför det laddade mötet med en kvinna och en värld som han aldrig tidigare upplevt.

Ett riktat publikarbete till invandrargrupper som normalt inte besöker teatern ska genomföras under våren i samband med föreställningen. Även seminarier kommer att anordnas.

Gästspel i samarbete med Södra Teatern – under 2006

Södra Teatern i Stockholm har ett omfattande utbud av artister från andra kulturer än den nordamerikanska/västeuropeiska. Artisterna håller hög konstnärlig nivå och är ofta kända och intressanta för en bred publik. I många fall har de också en naturlig publik bland människor med en annan kulturell bakgrund – på samma sätt som Benny Anderssons orkester drar en utlandssvensk publik utanför Sverige. Stadsteatern vill undersöka möjligheterna att samarbeta med Södra Teatern kring vissa artister som på så sätt kunde förlänga sitt engagemang i Sverige. Detta arbete befinner sig än så länge på idéstadiet. Kontakter ska tas med Södra Teatern under hösten 2005.

Samarbete Backa Teater och Children's Resource Centre i Sydafrika – hösten 2006

Backa Teater och Children's Resource Centre från Sydafrika har erhållit ett gemensamt planeringsbidrag för att under hösten 2005 utarbeta ett förslag till ett projekt som riktar sig till barn och ungdom i de båda länderna. Om vidare stöd beviljas under 2006 kommer ett projekt att genomföras med unga människor i Kapstaden och Göteborg under ledning av professionell regissör, skådespelare och musiker. I Göteborg/Västra Götaland kommer medverkande att rekryteras med en bred kulturell bakgrund.

Turné med föreställningen Hanin El Bahar i regionen – hösten 2006

Med stöd av Sida och Dramatiska institutet samarbetar Backa Teater med Al-Harah Theater från Betlehem i en gränsöverskridande barn- och familjeföreställning. Hanin El Bahar gavs på Backa Teater under våren 2005. Ett särskilt publikarbete bedrevs mot

skolor och föreningar i de mest mångkulturella stadsdelarna. Föreställningen spelades bl.a. på kulturhus, i skolor, sfi-skolor och på en flyktingförläggning i Göteborgsområdet.

I augusti spelades uppsättningen på Västbanken, Palestina och fick ett mycket gott gensvar. Under oktober 2005 kommer ett gästspel att genomföras på en internationell barnteaterfestival i Bukarest, Rumänien.

Under hösten 2006 planeras en turné med Hanin El Bahar i Västra Götalandsregionen. Målgruppen blir de skolor i regionen som har stor del elever med invandrarbakgrund, men även familjeföreställningar på kulturhus, föreningslokaler, flyktingförläggningar, etc. Ett syfte med turnén är att nå nya publikgrupper och att komplettera de nuvarande kanalerna för kommunikation med teaterns publik.

Open Stage på Backa Teater

Sedan 2001 har Backa Teater arbetat för att bereda plats för ungas eget skapande. Flera lyckade ungdomsprojekt har genomförts, Ung Kultur Möts, Ramp och nu senast Open Stage, som kommer att fortsätta under 2006.

Open Stage syftar till att skapa en bred plattform där ungdomar i åldrarna 13–20 år kan mötas, utbyta erfarenheter och inspirera varandra. Mötet och integrationen mellan ungdomar från de olika stadsdelarna är centralt. Kvällarna innehåller workshops, uppträdanden av ungdomar från de olika stadsdelarna, dans till DJ och emellanåt ett känt band. En medveten spännvidd i scenframträdandena eftersträvas – ett cirkusnummer från Biskopsgården kan efterföljas av indisk dans från Angered osv.

Ett brett nätverk av ungdomar från ett flertal stadsdelar arbetar med projektet, en stor andel av de drivande krafterna har invandrarbakgrund. Genom att ungdomar från olika stadsdelar blandas i arbetsgrupperna och på scenen tilltalas en mångfacetterad publik - hit kommer helt naturligt ungdomar med olika bakgrund. Inga begrepp som mångfald, mångkultur eller etnicitet har använts i projektplanering eller marknadsföring.

Backa Teater har fungerat utmärkt som samlingsplats för ungdomarna. De flesta har någon gång besökt Backa Teater som inte är laddad med någon speciell tillhörighet i form av stil eller "finkultur".

Under 2006 kommer fyra tillfällen med Open Stage att genomföras. Dessutom kommer kulturfestivalen på Götaplatsen i maj säkerligen att innehålla programpunkter från Open Stage-arrangemangen.

Skolpublik

Barn- och ungdomsscenen Backa Teaters främsta målgrupp är skolelever som till stor del är en teaterovan publik. I uppdraget som barn- och ungdomsteater ligger att alla ska ha möjlighet att gå på teater oavsett bakgrund eller ekonomiska förutsättningar. Därför är biljettpriserna för skolorna låga. Publikarbetet på Backa Teater bedrivs i nära samarbete med lärare och skolombud. Redan idag är intresset för teaterns produktioner högt bland skolor i stads- och kommunal delar med stor del elever med invandrarbakgrund, vilket återspeglas i publiksammanställningen och bidrar till ett dynamiskt möte mellan teatern och dess publik. Under 2006 kommer publikarbetet gentemot skolorna att kompletteras med att knyta elevombud till teatern. I urvalet av dessa ombud kommer särskild hänsyn tas till att elever med olika bakgrund finns representerade.

Kontaktperson: Mats Eriksson

Hasselblad Center

We have included as part of Hasselblad Center next year agenda a very interesting project that coincides and adjust to the concept of multicultural development in Sweden, and which objective is to share the experiences and stories of different migration groups that have come to the Nordic Countries.

This project has been researched, documented and created by one of the most respected documentary photographers in Norden Europe, Henrik Saxgren.

As the result of a 3 years work a photographic exhibition as the final product of this process will be exhibited in the first place at *Hasselblad Center – Göteborg in January 2006 and touring after among different countries including Denmark, Finland and Iceland.*

As you might know Hasselblad Center is Sweden's most important photographic institution.

Our national and international reputation and goodwill is not only for owning the most important award for worldwide photography, but also for our constant support and promotion of photography as well as research and development and our documented studies in science and art.

Below you will find a description of the project by the artist and also a web site address with the respective password so you can look more in detail some other sides of the project.

Maria Anendano
Marketing and PR

Projektbeskrivning

För att utforska och dokumentera invandringen till Norden, så har jag samlat dokumentation om samtliga nationaliteter som har bosatt sig i de nordiska länderna. Jag vill öppna människors ögon för mångfalden och olikheterna i dessa invandrargrupper, för att få människor att förstå vilka fördomar som kan uppstå, när man beskriver stora folkgrupper i klump.

Så snart man sätter ett nysikte, ett namn och ett livsöde, så är det inte lika enkelt att komma upp med dessa fördomar. Jag har dokumenterat dessa invandrargrupper, medan våra invandrare fortfarande bär spår av sitt ursprung. Om 10–15 år så kan det redan vara för sent.

Projektet följer ett stramt hållet koncept: ett koncept som vilar både på konstnärlig och vetenskaplig grund. Det innebär att jag tagit ett porträtt av en enskild person, familj eller grupp, till vilken jag har skrivit en text som bygger på personernas upplevelser i hemlandet och bakgrunden till beslutet att ta sig till Norden.

Efter att ha arbetat med projektet i drygt tre år, så är det äntligen klart för redovisning. Det bygger på ett 100-tal porträtt, panoramabilder på olika miljöer som flyktingcentraler, hem och landskapsbilder. Projektet kommer att publiceras i bokform på svenska och danska. Dessa immigrantöden väcker stor förundran hos de människor som redan tagit del av projektet. Det verkar att det dessutom är extra intressant för unga människor som annars inte visat något större intresse för sociala frågor, historia eller geografi. Jag vet det efter att ha lärt känna att många studenter drivit egna undersökningar via Internet för att få en fördjupad kunskap om

ursprungsländerna och konflikterna bakom flykten från det egna landet.

De personliga berättelserna om de olika människoödena har varit ett bra avstamp för diskussioner i klassrummen och kopplade till historiebetraktningarna har de varit utgångspunkten för rader av projekt - och grupparbeten bland elever i hela Norden, där unga studenter av annan etnisk bakgrund plötsligt fått spela huvudroll och därefter fått en helt annan status i klassrummet.

Jag kommer att arrangera föreläsningar i skolor på dagtid och sammanställa paneldebatter om kvällarna i förbindelse med utställningen. Jag kommer också att bearbeta flyktinggrupper i respektive stad och utställningstillfälle så att de kommer att ta projektet på största allvar och att immigranterna kommer att bli en viktig del av besöksunderlaget. Därför är det viktigt att grupperna som är berörda också skall kunna läsa texterna på det egna språket. Speciellt som 2006 har blivit deklarerat som Mångkulturåret i Sverige. Fotograferingarna har gjorts på Grönland, Island, Färöarna och i Danmark, Norge, Sverige och Finland.

Henrik Saxgren.

För ytterligare information och exempel hänvisar jag till min website: www.saxgren.dk

Hjo kommun

Redovisning av planerade aktiviteter under Mångkulturåret 2006

Hjo kommun/kultur o fritidsenheten integrerar Mångkulturåret i våra organiserade aktiviteter inom kulturnät. Hjo kommun/kultur o fritidsenheten samordnar kulturverksamhet inom Kulturnät. Kommunen kommer inte att göra ett eget projekt av Mångkulturåret utan integrerar aktiviteterna inom verksamheten Kulturnät. Olika arrangemang, utställningar och mindre projekt initieras och verkställs av vår samordnare. Kulturnät tar tillvara på utbudet från kulturinstitutionerna och andra utövare genom att aktivt göra arrangemang som har inriktning och tyngdpunkt på mångkultur. Vi aktualiserar Mångkulturåret i föreningen Kulturvåg i Hjo samt samarbetar med skolans personal och ger barn och ungdomar

möjlighet att delta i mångkulturella projekt som kan finnas med i kulturinstitutionernas utbud. I skolkulturgruppen arbetar vi fram en plan där olika åldrar tar del av arrangemang med tyngdpunkt på mångkultur. Kultur o fritid i Hjo innehåller verksamheterna Kulturskola, Kulturnät, Bibliotek, Fritidsgård och fritidsverksamheter vilket gör att de olika verksamheternas organisatoriska närhet öppnar upp för olika utställningar och aktiviteter som kan finnas i kulturinstitutionernas kommande utbud. Hjo kommun kommer inte att producera eget material.

Kontaktperson:
Marie-Louise Fahlström
Kultur o fritidschef

www.hjo.se

Högskolan i Borås

Det pågår ständigt aktiviteter och verksamheter som rör mångkulturella aspekter vid Högskolan i Borås. Dels finns det hela kurser, men också inslag i utbildningarna. Dels arrangeras separata aktiviteter som vänder sig till såväl studenter som personal. Nedanstående redogörelse får betraktas som ett axplock av aktiviteter och verksamheter vid lärosätet.

Institutionen Biblioteks- och informationsvetenskap/Bibliotekshögskolan planerar en fristående kurs om det mångkulturella biblioteket alternativt mångkulturella informationsbeteende. Kursen kommer att vända sig till antagna studenter och/eller till yrkesverksamma. Kursen planeras starta hösten 2006.

Institutionen Ingenjörshögskolan ger sedan tre år tillbaka tvååriga magisterprogram på engelska i *Environmental Engineering, Waste Management, Biotechnology, Communication and Signal Processing och Logistics*. Studenterna kommer i huvudsak från Iran och Indien, men även från Bangladesh, Pakistan, Kamerun, Nigeria, Mexiko och Turkiet. För många av studenterna är det första gången de är utomlands och för de allra flesta är det deras första besök i Sverige. Nu har de två år på sig att lära känna ett nytt språk, land och kultur. Programmen är även öppna för svenska studenter.

Institutionen Textilhögskolan har flera mångkulturella projekt igång. Dels ett utbytesprojekt med Egypten, där det är handvävningsutbildningen vid Väfskolan som har student- och lärarutbyte med Helwan University i Kairo. Dels ett Linneus-Palme projekt,

där textildesignutbildningen har lärar- och studentutbyte med Institute of Technology, i Bandung, Indonesien.

Institutionen för data- och affärsvetenskap har en magisterutbildningen i *Entreprenörskap och affärsdesign* (MEA), där nyskapande sker i mötet mellan olika kulturer. Mångkultur i sammanhanget täcker flera aspekter: akademisk, näringsliv, kulturell bakgrund, genus etc. En medveten urvalsprocess garanterar stor kulturell mångfald i den grupp som väljs in i programmet. Resultatet har visat sig vara överväldigande, där många nya samarbeten, affärer och verksamheter skapas. Tre begrepp är centrala: mångfald, kompetens och samverkan.

Centrum för Entreprenörskap och Affärsdesign (CEA) har i samarbete med projektet Quality erbjudit föreläsningar och seminarier som bygger på att utveckla bättre förståelse för olika kulturer i alla dess avseenden. Fler program planeras. Quality har som syfte att öka andelen kvinnor i entreprenöriella sammanhang samt öka andelen företag där kvinnor och män bildar ledning och uppskattar varandras kompetens. (mer information om projektet finns på: www.qualityprojektet.org)

Högskolan erbjuder kursen *Mentorskap för barn och unga*, 10p, som ett långsiktigt led i att främja en social och etnisk mångfald i studentgruppen. Kursen är högskolegemensam och syftar till att ge deltagarna förutsättningar för att, inom kursens ram, vara mentor för en ung människa i ungdomsskolan under ett läsår. Barnen/Ungdomarna rekryteras från bostadsområden med låg utbildningsnivå. Kursens grundidé är ömsesidig nytta. En mentor skall, genom en personlig relation till en ung människa, vara en uppmuntrande och stödjande resurs i dennes läroprocess, vara en positiv förebild och en vägledare och därigenom bidra till en förbättrad självkänsla hos den unga. Mentorsuppgiften förväntas ge studenten insikter som hon/han inte kan läsa sig till. Kursen syftar också till att utveckla förmågan att reflektera. Ett interkulturellt perspektiv genomsyrar kursen.

Centrum för lärande och undervisning (CLU) planerar workshops alternativt kurs för undervisande personal kring frågor som interkulturell pedagogik och hur en etnisk och social mångfald i studentgruppen påverkar läraruppdraget etc.

Kvalitetsrådet planerar att genomföra någon form av kartläggning av mångfalden i såväl personal- som studentgruppen.

Högskolan erbjuder sedan höstterminen 2000 ett Filosoficafé, ca en gång i månaden. Det är en föreläsning- och diskussionsserie

som vänder sig till såväl personal och studerande som människor utanför högskolan. Under vårterminen 2006 planeras ett tema med filosofiska frågor kring mångkultur.

Sedan höstterminen 2002 finns InvandrarAkademin vid Högskolan i Borås. Det är ett samarbetsprojekt mellan Högskolan i Borås, Sjuhärads kommunalförbund, Flyktingmottagningen i Borås, Arbetsförmedlingen, Vuxenutbildningen i Borås samt Industri- och Handelsklubben i Borås. Projektet har till syfte att bättre söka tillvarata invandrade akademikers och flyktingars kompetens, identifiera deras potential för vidare utveckling och öka deras anställningsbarhet till gagn för dem själva och hela samhället. Ett nära samarbete finns också med Integrationsverket och Migrationsverket. 2004 öppnade InvandrarAkademin en filial i Dalsland. Under 2006 kommer InvandrarAkademin fortsätta sin verksamhet och förhoppningen är att projektet ska permanentas.

Högskolan i Borås fungerar som en av aktörerna i en integrationsmentorsutbildning. Det är ett pilotprojekt som genomförs i samarbete med Fristad folkhögskola, Göteborgs folkhögskola, IRC – Interkulturellt Resurscentrum/Föreningen Angeredes Framtid och Västra Götalandsregionen. Projektet delfinansieras med EU-medel ur URBAN II-fonden. Utbildningen har ett interkulturellt perspektiv där man vill tillvarata och utveckla den kulturella kompetens som finns bland medborgare i regionen.

Internationella avdelningen planerar att utveckla de aktiviteter som syftar till att uppmuntra högskolans studenter att studera eller praktisera utomlands. Förslag finns om att anordna mångkulturella presentationer med hjälp av de gäststuderande som för närvarande finns vid lärosätet samt att uppmuntra flerspråkiga studenter att dra nytta av sin språkkompetens för utlandsstudier.

Studentkåren arbetar ständigt för att mångkulturella aspekter ska vara närvarande i all verksamhet. Detta avspeglar sig inte minst i olika studentföreningar; allt från de kristna studenternas SMHI (Studenter Med Himlen I Sikte) till RegnbågsStudenterna som är en förening för homo-, bi- och transpersoner. De studenter som inte hittar en förening eller grupp som har aktiviteter där de känner sig hemma kan enkelt starta en egen förening med studentkårens hjälp. Studentkåren arbetar aktivt och kontinuerligt tillsammans med högskolan för att i olika organ bevaka mångkulturella frågor ur ett studentperspektiv. Detta arbete sker även på nationell nivå, tillsammans med andra studentkårer genom olika sammanslut-

ningar som SFS (Sveriges Förenade Studentkårer) och OSS (Oberoende Studentkårer i Samverkan).

Olika kulturer som möts är ett genomgående tema i många av de aktiviteter och verksamheter som högskolan är involverad i. Högskolan i Borås har under de senaste åren genomfört ett antal kurser enligt det så kallade "Bättrekonceptet". (för vidare läsning: www.battre.se) Detta koncept har samutvecklats inom Västra Götalands Högskolor, det vill säga Borås, Skövde, Trollhättan/Uddevalla, i samarbete med näringslivet i Västra Götaland. Andra aktörer som varit med i utvecklingen är till exempel Campus Sjuhärad, Västra Götalandsregionen och EU:s regionala utvecklingsfond. I dessa kurser möts den akademiska kulturen och företagskulturen med syfte att utveckla enskilda företag. I konceptet spelar lärcentra en viktig roll. Bättrekonceptet bygger på förtroende mellan näringsliv, högskolor och lärcentra. Det lokala lärcentrumet söker upp företag, marknadsför kurserna och samlar deltagarna varje vecka under kurserna. Företagen spelar en aktiv roll i utformandet av kurserna. Fokus under en Bättrekurs ligger på att företagen ska få direkt nytta av det de lär sig. Detta görs dels genom utbyte med andra deltagande företag, dels genom praktiska övningar och förbättringsarbeten inom den egna verksamheten varvade med teori.

Högskolan i Borås arbetar för att bli Sveriges första Professionsuniversitet. Ett professionsuniversitet karakteriseras också av samverkan mellan olika kulturer, akademien och professionen/arbetslivet. Professionsuniversitetets grundläggande idé är partnerskap. Nära, konsekvent och jämlik samverkan mellan akademi och yrkesliv är ett kännetecken för såväl utbildning som forskning. Till ett professionsuniversitets grundläggande mål hör att föra samman och vidareutveckla den vetenskapliga kunskap som kännetecknar akademien och den förtrogenhetskunskap som finns i yrkeslivet. Professionsuniversitetet i Borås blir därmed en samverkansarena för gemensamt lärande där studenter, doktorander, lärare, forskare samt företrädare för arbetslivet är medaktörer i genomförandet av universitetets samhällsuppdrag.

Avslutningsvis vill vi på Högskolan i Borås poängtera att mångkultur inte är så enkelt att det enbart låter sig beskrivas i aktiviteter och verksamheter. Det handlar också om förhållningssätt, om hur vi människor möter varandra, om tillvarataganden och ömsesidighet, om jämlikhet och nyfikenhet. Detta går inte alltid att redogöra för i aktiviteter eller verksamheter, och vi vill därför även hänvisa till de styrdokument vi har där vi säger att:

Medarbetarnas olikheter skall ses, förstås, värdesättas, utvecklas och tillvaratas” samt att ”studenternas olikheter ska ses, förstås, värdesättas och tillvaratas.

Där poängteras också att:

Genom att värdera individernas olikheter positivt och se dem som resurser i den lärande organisationen tillvaratas den mångfald av kunskaper och erfarenheter, tankar och idéer som bidrar till att verksamheten utvecklas.

(Ur Plan för jämställdhet och mångfald för personal och Likabehandlingsplan för studenter).

Förhållningssätt handlar om människors sätt att agera och hantera situationer och i våra lokala styrdokument finns angivet vad vi eftersträvar. Eftersom det handlar om människor och en verksamhet som inte är statisk, behöver man vara medveten om att arbetet med att implementera förhållningssätt, det vi ofta definierar som policy, är en process som ständigt måste aktualiseras och vara pågående.

Enligt uppdrag

Susanne Jämsvi, mångfaldssamordnare

Högskolan i Skövde

På Högskolan i Skövde arbetar vi aktivt med frågor som rör mångfald. Målet är att ha en tydlig mångfaldsprofil samt att Högskolan ska spegla det samhälle vi lever i. Som ett led i detta arbete kommer vi att under 2006 att genomföra en rad olika aktiviteter på Högskolan. Ett exempel på detta är att vi under hösten 2006, för fjärde året i rad, kommer att genomföra en Mångfaldsvecka.

Syftet med Mångfaldsveckan på Högskolan i Skövde är att höja medvetandet bland anställda och studenter runt mångfaldsfrågor och dess betydelse.

Under veckan kommer det att finnas ett stort utbud av olika aktiviteter, exempelvis föreläsningar, utbildning för personal på området mångfald, fototävling samt olika utställningar. I samband med Mångfaldsveckan kommer också ett mångfaldsstipendium att tilldelas ett examensarbete på C-nivå som särskilt utmärkt sig på temat mångfald. Utöver detta kommer Högskolans internationella

studenter att arrangera olika aktiviteter, exempelvis International Dinner och Multidisco.

Mer information om Högskolan i Skövdes mångfaldsvecka hittas på www.his.se/mangfaldsvecka

Karolina Norrman
Jämställdhets- och mångfaldshandläggare

Högskolan i Trollhättan/Uddevalla (fr.o.m. 1 jan -06 Högskolan Väst)

1. Delar av våra årligen återkommande *Vetenskapsdagar* kommer hösten 2006 (okt/nov) att behandla mångkultur. Detta är ett arrangemang där alla våra institutioner är inblandade och medverkar både i form av mindre utställningar/posters och öppna föreläsningar.
2. Inom ramen för vårt samarbete med Folkuniversitetet kring *öppna föreläsningar/seminarier* avser vi att ha tema Mångkultur våren 2006. Det blir totalt 6 kvällsföreläsningar utspridda mellan feb–maj förlagda såväl på HTU som på Folkuniversitetet.
3. Under 2006 kommer vårt *magasin HTU Nu* ha temat mångkultur vid en utgivning. HTU Nu syftar till att två gånger per år ge en aktuell inblick i högskolans verksamhet, såväl när det gäller forskning och utveckling som utbildning. Tidningen skickas till externa intressenter/partners och våra alumner och delas också ut till all personal på högskolan. Upplaga ca 9 000 ex.
4. På institutionen för individ och samhälle genomförs *forskningsprojektet Romerna – delaktighet och interaktion*.

Vid Högskolan i Trollhättan/Uddevalla (HTU) bedrivs sedan ett par år tillbaka forsknings- och utvärderingsarbete i nära samarbete med romska aktörer. Periodvis har romernas livsvillkor studerats flitigt i Sverige i olika forskningsprojekt och liknande. Få studier har däremot bedrivits om romernas villkor i det svenska samhället. Romerna själva har praktiskt taget aldrig kommit till tals i detta sammanhang. Den forskning och det utvecklingsarbete som bedrivs vid HTU däremot tar sin utgångspunkt i romernas egen historia, deras samhällsroll, identitet och medborgarskapstanke. Frågor kring generationsskillnader och könsskillnader är centrala liksom romernas situation i det svenska folkhemsbygget.

Den marginaliserade position i det svenska samhället som de flesta romer tvingas leva i utgörs av ett sammansatt växelspel mellan det svenska samhällets utstöttningsmekanismer och romernas försök att skydda sig med vad man skulle kunna kalla självvald isolering. Romerna har tills för en generation sedan varit förhindrade att delta i den etablerande skolans utbildningsvägar. Inte sällan har skolan och olika utbildningsinsatser av romerna själva betraktats som kontrollförsök från det svenska samhällets sida. Integrationsförsöken har setts som inblandning i romernas egna angelägenheter. Romerna har upplevt att de inte tillfrågats eller kommit till tals utan att samtalet har varit helt på det svenska samhällets villkor.

Frågor som gäller arbete, bostad och yrkesval måste ses i den komplicerade väv som spunnits mellan romerna och det svenska samhället. Utanförskapet från romernas sida är inte ett aktivt självvalt utanförskap utan präglas av den sociala konstruktion som de tvingas leva i. För att ändra på strukturen och villkoren måste man gå till botten med problemen och låta romerna själva delta i de frigörande processerna.

I forskningsarbetet deltar romska aktörer som tillsammans med seniora forskare vid HTU ska utföra forskningsarbete kring romernas situation.

Aktuella projekt

- a) Tillsammans med den statliga myndigheten Levande historia skall äldre romer intervjuas om sina erfarenheter från Förintelsen och från Steriliseringskampanjen under perioden 1930–1950.
- b) Tillsammans med Mångkulturella Folkhögskolan i Göteborg bedrivs ett pedagogiskt utvecklingsarbete när det gäller unga romer med bristfällig skolutbildning.
- c) HTU stöder romska aktörer med expertkunskap vid uppbyggnaden av ett romskt autonomt forsknings- och utvecklingscentrum. Denna centrumbildning arbetar i nära relation till Mångkulturella Folkhögskolan som påbörjat ett informations- och kulturarbete med seminarier, möten, studiecirklar, kurser osv. för den romska gruppen.
- d) Ett projekt är under utveckling och handlar om unga romers erfarenheter från den svenska skolan.

På HTU finns en centrumbildning, kopplad till Institutionen för individ och samhälle, benämnd *Centrum för mångfald, jämställdhet och integration*. Där pågår ständigt utveckling och forskning inom ämnesområdet med syfte att skapa möjligheter att utveckla FoU-kompetens bland lärare och forskare. Vi vet i nuläget inte hur denna centrumbildning kommer att präglade verksamheten 2006 på Institutionen för individ och samhälle men aktiviteter och studier kommer sannolikt att genomföras.

Kontaktperson hos oss är tillsvidare:
Anna Hallberg
Handläggare av samverkansfrågor
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla
www.htu.se

Immigrantinstitutet, Borås

Planer för Mångkulturåret 2006

Immigrantinstitutet, som är en mångkulturell organisation som har funnits i över 33 år, har stora planer för Mångkulturåret 2006, bland annat en 8-veckors utställning med porträtt av immigranter till USA från hela världen vid förra sekelskiftet.

Dessvärre ser det ut att planerna stannar på planeringsstadiet eller kan redovisas först när de är avslutade eftersom det fortfarande är oklart med finansieringen.

Kontaktperson:
Miguel Benito

www.immi.se

Kungälv kommun

Inledning

Kungälv kommun planerar en rad aktiviteter som ska inrymmas under det kommande Mångkulturåret 2006 – på ett sätt som avser att skapa varaktiga strukturer för ett kulturliv som präglas av den

mångfald som finns i Kungälv. Tanken är att 2006 års aktiviteter ska ge tillfälle att skapa ett nätverk för brukarinflytande, med övervikt för människor med olika etnisk och kulturell bakgrund. Vi hoppas på det sättet berika kulturutbudet i Kungälv, samtidigt som vi når grupper som inte tidigare besökt bibliotek och evenemang. Årets program ska fastställas i samråd med det mångkulturella nätverket. Därför är många arrangemang ännu inte klara, men vi anser det ändå viktigt att nämna några av de aktiviteter och projekt som planeras. Samarbete har inletts såväl med övriga förvaltningar i kommunen, som grannkommuner och föreningsliv.

Mimers råd

Mimers Råd – för ett rikt, mångsidigt kulturutbud

Mimers råd byggs upp inför och under Mångkulturåret 2006, men syftet är att skapa ett varaktigt nätverk för brukarinflytande, präglat av den mångfald som finns i Kungälv. Mimers Råd ska spegla befolkningen - med övervikt för grupper som inte tidigare använt sig av Mimers Hus möjligheter till kunskaper, upplevelser och eget skapande. Mimers Råd byggs upp steg för steg, med start i höst i en befintlig grupp för mångkulturellt litteraturutbud. Nätverket kompletteras efterhand med fler intresserade människor med egna kontaktnät i olika miljöer, olika åldrar, olika kulturell och etnisk bakgrund (inklusive den inhemska). Tanken är att tillvarata de kontaktmöjligheter som skapas under planering och genomförande av Mångkulturårets arrangemang. Vi hoppas att kunna arrangera konserter och andra evenemang med fri entré och med artister som har stor lyskraft och särskild förmåga att attrahera nya publikgrupper med olika kulturell bakgrund. Arbetsformerna för Mimers Råd, som formas inom nätverket, ska vara flexibla och ta hänsyn till olika villkor och möteskulturer.

Mångkulturvecka inkl. komarkens dag

Fr.o.m. fredagen den 19 t o m onsdagen den 24 maj

Komarkens dag har varit tradition sedan flera år tillbaka, Komarken är ett invandrartätt område och många invandrarföreningar har varit engagerade i dagen. 2005 utvidgades dagen till en kulturdag i hela kommunen. Nu planerar vi för en mångkulturvecka som ska spegla alla kulturer som finns i kommunen och som ska vara återkommande varje år. Veckan kommer att innehålla matlagning, uppvisning av dansgrupper, musik, litteratur m.m. där aktörer från de olika kulturer som är representerade i kommunen medverkar.

6 juni

Det svenska nationaldagsfirandet är ett bra tillfälle att uppmärksamma mångfalden under Mångkulturåret. Årligen firas nationaldagen vid Fästningsholmen med ett traditionsenligt program av högtidstal, musik och flaggor. Kring detta program ska vi särskilt bjuda in invandrare och andra nyblivna kungälvabor att delta, både som publik och medaktörer.

Bishozi Projects

Ett gränsöverskridande kultur- och utvecklingsarbete i Uganda. Projektet är ett samarbete mellan bildverkstan i Ödsmål och Stenungsunds, Orusts, Tjörns och Kungälv kommuner. Projektets syfte och mål är att genom konstutställningar, workshops och föredrag kunna genomföra en informativ och gränsöverskridande kultur- och utvecklingsinsats i ovannämnda kommuner.

Internationell poesiafton

Med bland andra Meho Barakovic som läser sina dikter på bosniska och en svensk poet som läser samma texter på svenska.

Nils Ferlin

Ett musikaliskt program med Capella Tigerbrand och Fernando Lorca, Chile

Miniutställning hösten 2006

med foton som speglar den persiska kulturen av Daniel Mastafaiy från Iran, nu svensk medborgare.

Folkmusik från olika delar av världen

Fortlöpande 1 gång/månad

En dag med diskussioner kring frågor om mångfald, jämlikhet och integration, ett samarbete mellan gymnasieförvaltningen och kulturförvaltningen.

För tjejer: Ungdomsgruppen GIFT, Gårdstens internationella förening för tjejer, som består av unga tjejer som arbetar för att stärka andra tjejers självförtroende och lära ut hur man påverkar sin situation genom att göra aktiva val. Gruppen har gått MOD-utbildning (Mångfald och Dialog).

För killar: Sharaf Hjältar som är en grupp unga killar från Botkyrka som tar ett tydligt avstånd från hedersrelaterat våld. De berättar om sitt ställningstagande som går emot den egna kulturen och arbetar

för att informera och upplysa unga killar om jämställdhet och mänskliga rättigheter.

Modersmålens dag/Tvåspråkiga barntexter

”Enheten för tvåspråkighet”, som organiserar all invandrarundervisning i kommunen, planerar att på Modersmålens dag 2006 låta eleverna få skriva en egen text på både sitt modersmål och svenska. De yngsta barnen kan också få rita. Denna aktivitet kan bli mycket värdefull för både elever och lärare. Texterna skulle sedan resultera i en trycksak, tidning e d där alla elever som vill ska få vara med.

Barnverksamhet

Sagostunder med sagor från olika delar av världen

Andra arrangemang som vi ansökt om att få för barn och unga i Kungälv är musikföreställningarna *Världen låter i Sverige* och *Hela världens klassrum*, dansföreställningen *Karneval* och barnteatern *Alois äventyr*. I dessa bjuds barnen och ungdomarna in att själva aktivt delta i musik och dans. Tyvärr är det så att vi inte kan få bekräftelse på vad vi kan få av detta till Kungälv förrän i december 2005.

Under Barnboksveckan, vecka 46, kommer vi att fokusera på mångfald och kalla veckan för Mångfaldsveckan och låta aktiviteterna vara uppbyggda kring internationell barnlitteratur m.m.

Ansvariga personer för aktiviteter och verksamheter under Mångkulturåret 2006:

Kulturchef Ulla Linton
Kultursekreterare Åsa Tollbom
Bibliotekarie Karin-Ida Ström

Länsstyrelsen Västra Götaland

Länsstyrelsen bedriver en kontinuerlig utveckling av myndighetens olika roller och verksamheter. Framväxten av det mångkulturella samhället påverkar och kommer framgent att ha en stor betydelse för denna anpassning. Exempel på detta är t ex att vi i vårt arbete med begravningsombud strävar efter att nå en representation från olika religioner samt att vi i vår tillsynsverksamhet av bevaknings-

företag särskilt uppmärksammar etnicitetsaspekterna. Länsstyrelsen ser därför positivt på att Regeringen valt att lyfta fram och manifestera mångkulturen.

Sett till Länsstyrelsens sakområden är det i första hand enheterna för Integration och jämställdhet samt Kulturmiljöenheten som på ett mer direkt sätt inom sina ansvarsområden kan bidra till satsningen.

Under 2005 har Länsstyrelsen bl.a. medverkat i EU-projektet Equal vilket exempelvis resulterat i en konferens tillsammans med Världskulturmuseet på temat "Museet för framtiden – mångfald och demokrati" och en Exilfilmfestival i Göteborg. En annan satsning under året var att bidra till en guidebok till Göteborgs mångkulturella förorter i Angeredsområdet. Vi vill även nämna slutdokumentet för det regionala Agenda Kulturarvsprojektet som markerar vikten av interkulturell förståelse och att de nya svenskarnas kulturarv uppmärksammas.

En del av dessa aktiviteter kommer att ha betydelse för Länsstyrelsens verksamhet även under 2006. Samarbetet med Världskulturmuseet inom ramen för Equal fortsätter med projektet Samverkan mot trafficking. Under tidig höst 2006 öppnar en utställning som behandlar trafficking ur såväl strukturella som personliga perspektiv. Utställningen skall utgöra bas för en omfattande programverksamhet med mångkulturella perspektiv.

Med utgångspunkt i *Agendaprojektet* kommer med början under hösten 2005 att genomföras en satsning på ett regionalt *Forum för kultur- och naturarv*. Länsstyrelsen medverkar som en av deltagarna i detta projekt. Målsättningen är att försöka hitta och etablera en ny form för en bred samverkan mellan olika professionella och ideella kultur- och naturarvsorganisationer i Västra Götaland. Representanter för olika invandrargrupper kommer att särskilt bjudas in.

Sedan några år har Länsstyrelsen tillsammans med flera parter inom ramen för Ekomuseum Gränsland bidragit till arkeologiska och etnologiska undersökningar av Snarsmon vid sjön Bullaren i norra Bohuslän. Snarsmon var under drygt 100 år, från början av 1800-talet fram tills att de kördes bort av lokalbefolkningen ca 1920, en viktig boplatz för Romer eller för det s.k. resandefolket som de en gång benämndes.

Under 2006 är målsättningen att genomföra en byggnadsminnesförklaring av miljonprogramsområdet Skolspåret i den invandrantäta förorten Hjällbo, belägen i nordöstra Göteborg. Skolspåret

uppmärksammades under det s.k. storstadsprojektets satsning på arkitektur och kulturmiljö mellan åren 1999–2001. En byggnadsminnesförklaring kan komma att bidra till att bryta den negativa synen på moderna förorter där en stor andel av de nya svenskarna i Göteborg är bosatta.

Ett annat förslag som nyligen väckts handlar om att utarbeta en annorlunda ”värdekarta” med utgångspunkt från det mångkulturella Göteborg. Det finns exempel som pekar på att de invandrade svenskarnas uppfattningar om vilka delar av storstadsområdet som är de mest värdefulla kan skilja sig en hel del från de övriga svenskarnas. I t.ex. Göteborgs bevarandeprogram lyser i princip de mångkulturella stadsmiljöerna med sin frånfrånvaro.

Om Mångkulturåret lyfts fram i Riksantikvarieämbetets begäran om underlag till Länsstyrelserna beträffande fördelningen av anslaget Bidrag till kulturmiljövård inför 2006, kommer med stor sannolikhet ytterligare projektidéer att diskuteras med våra samarbetspartners under hösten.

Göran Bengtsson
Länsöverdirektör

Mats Herklint
Antikvarie

Mariestads kommun
Stadsbiblioteket

”Olika men ändå lika”
eller

Människor emellan – stora ord och små: andra året

Bakgrund

I dagens samhälle finns många krafter som formar vår syn på varandra och på vår omvärld. Ibland kan denna bild upplevas som alltför snäv och en önskan om vidgad förståelse gror inom många av oss.

I Mariestads kommun pågår ett intensivt arbete med att ta fram ett mål- och styrdokument som kallas ”Vägvisaren” där ett stort fokusområde är värdegrundsfrågor. Barn- och utbildningsnäm-

dens vision för Vägvisaren är "Lust att läsa och utvecklas hela livet". Arbetet är inte slutfört, men ett tryckt dokument är planerat till sommaren.

Vidare så är ett av barn- och utbildningsnämndens mål att "vid resursfördelning skall barn och elever med behov av särskilt stöd prioriteras".

I projektet "Olika men ändå lika" prioriteras just dessa barn.

I skolan lär barnen dels av varandra, dels av de vuxenförebilder de erbjuds. Även från böckernas värld får barnen lektioner för livet. Det okända kan väcka missförstånd men det går att undvika, inte minst med boken som verktyg. Böcker har en fantastisk förmåga att öppna dörrar till nya världar och nya sätt att se på andra människor. En saga kan så ett frö som gror och utvecklar den empatiska förmågan hos barnet. En spännande högläsningsbok kan väcka ny förståelse för bänkkamraten.

Vi vill vidga förra årets projekt "Människor emellan – stora ord och små" som föll mycket väl ut, genom att inkludera alla barn i åldrarna sju-nio år samt skol- och bibliotekspersonal .

Mål

- Att vidga barnens förståelse för andra människor.
- Att berika *alla* barn med hela regnbågen av böcker – och andra medier – om att vara annorlunda, leva med funktionshinder, att flytta, att ha invandrat.

Metod

- Skol- och bibliotekspersonal har gemensamma litteraturgenomgångar av nya och för ämnet aktuella böcker.
- Inköp av boktipsböcker till kommunens grundskolor :
- "Fler än du ser : funktionshinder och handikapp i barn- och ungdomslitteraturen"
- "Vi vill också läsa! Lästips för barn med utvecklingstörning"
- Skolornas skilda behov får styra medieinköpen. Det rör sig om lättläst, bok & band samt Daisy, böcker om att vara annorlunda, att flytta, att komma till ett nytt land, eller böcker på andra språk.

- Genom lämpligt val av årets bokgåva till samtliga sexåringar inkluderas även de yngre barnen.
- En del i samarbetet skall bestå av att man på skolorna arbetar med de olika inriktningarna. Där detta resulterar i skrivna eller tecknade alster visas dessa i en utställning på Stadsbiblioteket under våren 2006.
- En nylansering av Stadsbibliotekets Äppelhylla.

Ragnhild Brandstedt
Barn och ungdomsbibliotekarie Stadsbiblioteket

Marks kommun

Kultkalaset vecka 19. Stor kulturmanifestation i kommunen

- Samverkan med våra vänorter, där de erbjuds plats för utställningar och liknande i Marks kommun. Sker fortlöpande under året.
- Samverkan med invandrarföreningar. Tid och form ännu ej fastställt.
- Samverkan med Kulturskolan. Fortlöpande.
- Utställning vid "Innebandynatta", ett arrangemang som återkommer två gånger varje år och arrangeras av Fritidsgårdarna i kommunen. April och november.

Ovan redovisade är fortfarande i ett planeringsskede och ansvarig för den kommande planeringen kommer Karin Ryberg att vara.

Ralph Ekberg
Kultur- och Fritidsförvaltningen
Marks kommun

Medieverkstäderna i Väst

Medieverkstäderna i Väst, i samarbete med Nätverkstan är en öppen medlems- och utbildningsstruktur för småskalig publicistisk och konstnärlig verksamhet. De två KY-utbildningarna Kulturverkstan

och Globalverkstan finns också inom denna struktur och utbildar såväl kulturprojektledare som internationella studenter inom NGO-rörelsen. Detta är redan en öppen demokratisk struktur men vi strävar hela tiden att nå ännu bredare.

Under Mångkulturåret 2006 planerar vi att bjuda in aktörer med annan språkligt kulturell bakgrund.

Vi planerar exempelvis ett öppet hus den 23 mars 2006, där vi kommer att samarbeta med såväl verksamheter i vårt hus, som studenterna på Globalverkstan, samt externa aktörer från regionen (t.ex. M50 – Medieverkstaden i Trollhättan och Medieverkstan i Bergsjön).

Detta blir en dag med hela världen som perspektiv. I bild, i text, i diskussioner och självklart också i musik och fest.

Idéer som diskuteras i nuläget: Föreläsning av idéhistorikern Michael Azar, seminarium om bristen på icke-svenskspråkiga tidskrifter i Sverige, samt en diskussion kring begreppet mångkultur.

Tanken är att blanda korta, spännande seminariepunkter med musik, film, poesi och så vidare.

Medieverkstäderna i Väst

Musik i Väst

Arbetar alltid för mångfald

Musik i Väst strävar efter att musiklivet i Västra Götalandsregionen ska återspegla den kulturella och etniska mångfald som finns i samhället. Inte enbart inom folkmusik och etno utan i alla musikgenrer och i val av repertoar. Ett aktuellt exempel är blåsmusiklägret *Sommarblås* som varje sommar lockar ungdomar i åldern 14–20 år till en veckas musicerande. I årets repertoar ingår bland annat kubansk orkestermusik. Mångfaldstänkandet är sedan länge grundläggande i verksamheten och i mitten av 1990-talet startade vi musikfestivalen *Världen i Norden* för att ytterligare bygga upp den verksamheten i regionen. År 2004 lanserade vi *Musik i Väst-kortet*, ett kort som vi vill dela ut till regionens alla kulturskolelever som ger dem fri entré till alla konserter som vi står bakom. Vi vill på detta sätt bidra till att öka mångfalden i ungdomarnas musikupplevelser – vidga vyerna, skapa nyfikenhet och bredda intresset. En förutsättning är förstås att både kommuner och arrangörer vill

medverka. År 2005 var 21 kommuner anslutna, det blir ännu fler 2006.

Samarbeten/projekt

Barns väntan

Ett projekt som syftar till att ge flyktingbarn och –ungdomar som kommit ensamma till Sverige en meningsfull fritid och ingång till det svenska samhället genom kultur. Startar i augusti 2005 med ett kulturläger där flyktingungdomar och svenska ungdomar möts i olika kulturaktiviteter. Musik i Väst står bl.a. för musikinnehållet. Efter lägret fortsätter verksamheten med kontinuerliga träffar och aktiviteter för ungdomarna. Samarbete med bl.a. Migrationsverket, Regionbibliotek Västra Götaland, Barn- och ungdomsenheterna i Tulebo/Källered, Älvkullen/Lilla Edet och Gårevik/Orust, Studieförbundet Vuxenskolan, Röda Korset och Svenska kyrkan.

Gränslös slöjd

Vandringsutställning som visar slöjd från hela världen. Skolklasser får komma och prova på olika slöjdtekniker. Musik i Väst kompletterar med utlärning av sång- och danslekar från hela världen. Samarbete med Hemslöjd Västra Götaland och Studieförbundet Vuxenskolan.

Kelim

En stor utställning om den kurdiska vävtekniken kelim. Musik i Väst ordnar med kurdisk musik i samband med utställningen. Samarbete med Hemslöjd Västra Götaland och Studieförbundet Vuxenskolan.

Planeta

Musik i Väst är medlem i nätverket Planeta tillsammans med ett 20-tal andra folk- och världsmusikaktörer och arrangörer i Västra Götalandsregionen. Syftet är att främja och sprida världsmusiken genom att samverka i stället för att konkurrera. Planetas webbplats, www.planeta.se, innehåller bl.a. ett kalendarium över konserter och händelser i regionen. Planeta arrangerar också en folk- och världsmusikfestival i november varje år. Den äger rum i Göteborg och andra delar av regionen.

Ungdomsensemblar

Vi har flera ensembler för skolungdomar, bl.a. *World Wide Orchestra*, *Vägus* (Västra Götalands Ungdomssymfoniker) och Ägir. Här möts ungdomar från alla kulturer och spelar musik från olika delar av världen. Varje orkester har under säsongen en eller ett par repetitionsperioder åtföljda av ett antal konserter.

Fortbildning för kulturskollärare

Hösten 2006 anordnar vi våra årliga fortbildningsdagar för lärare på musik- och kulturskolor. Här ingår alltid någon eller några programpunkter som handlar om mångfald och musik från olika delar av världen.

Auditions

Inför säsongen 06/07 försöker vi finna unga och begåvade (men för oss okända) musiker att erbjuda våra arrangörer genom att bjuda in till auditions. Syftet är att hitta tre akter, en inom klassisk musik, en jazz och en folk-/världsmusik.

Låtfabriken

En skaparverkstad för unga (16–19 år) låtskrivare i alla genrer. Med stöd och handledning av proffs i branschen och inspiration från likasinnade leder arbetet fram till en konsert. Samarbete med KulturUngdom.

Familjekollo

Sommaren 2006 är det premiär för vårt sommarläger för hela familjen. Här får föräldrar och barn tillsammans och var för sig delta i aktiviteter och uppleva en massa saker under tre dagar. Ett musikkollo i mångfaldens tecken.

Fler samarbeten

Musik i Väst har ofta en konsulentroll gentemot kommuner, arrangörer och kulturföreningar i regionen och för en kontinuerlig dialog med många aktörer på mångkulturområdet. Exempelvis Ale kommun och de föreningar som står bakom den årliga festivalen *Ale i världen*.

Vi har många samarbetsprojekt som omfattar konsertserier som går över kommungränserna. Här hjälper vi till att sätta så mångsidiga program som möjligt. I år resulterade det exempelvis i att sommarkonsertserien *Musik på Billingen*, som alltid har fri entré,

gästades av en klassisk gitarrist från Kuba, en aborigingrupp från Australien och ett folkmusikband från Shetlandsöarna. Andra liknande konsertserier är *Musik på Slott och Herresäten* (sex kommuner i Skaraborg), *Tonkraft* (fyra kommuner i södra Sjuhärad) och *Tonerna de gå* (fyra kommuner i norra Bohuslän). Vi samverkar även kontinuerligt med *Världsmusiklinjen på Musikhögskolan* i Göteborg och med *MCV (Musikcentrum Väst)*.

Turnéer, föreställningar & workshops 2006

Än så länge är vårens turnéer klara. Beslut om höstens utbud fattas i oktober 2005.

Cerro Esperanza Band

Fenomenalt balkan- och latininspirerat åttamannaband från Göteborg med chilensen Jorge Alcaide i spetsen. Turnéstart 4 april 2006.

Alois äventyr

Barnföreställning (4–8 år) som bygger på en turkisk folksaga, med musik och rytmer från bl.a. Balkan, Västafrika och Sverige. Turnéstart 27 mars 2006.

Den magiska blomman

Musikteatersaga för barn (5–10 år) med gruppen Quetzal. Djungeläventyr med latinamerikanska toner och afrikanska rytmer. Turnéstart 24 april 2006.

Hej sikelej

Sång- och danslekar från hela världen lärs ut av folkmusikerna Susanne Lind och Marco Rios. För barn (6–9 år). Turnéstart 13 mars 2006.

Hela världens klassrum

Workshop för elever (6–19 år) och lärare, som får besök av en musikpedagog från någon annan del av världen. I år erbjuds två teman: Australien och Afrika.

Karneval – spela & dansa!

En 80-minuters sambaworkshop med trummor, dans, glädje och energi tillsammans med slagverkaren Johannes Persson och dansaren Paula de Hollanda/Marika Hedemyr. För åldern 10–15 år.

Music crossroads

Vinnaren från tävlingen Music Crossroads Southern Africa, för unga musiker från södra Afrika, får turnera i Sverige. Ett samarbete med Rikskonserter.

West of Eden

Göteborgsband som skriver och producerar sin egen blandning av irländsk musik och skandinavisk pop. Resultatet hamnar någonstans mellan Galway och Göteborg på den musikaliska kartan. För åldern 13–19 år. Turnéstart 3 april 2006.

Partyplats

Smittande brasiliansk samba med inslag av funk och kubanska rytmer dånar från denna konsert från lastbilsflak med slagverksorkestern Party Puff People. Turnéstart 29 maj 2006.

Planer för hösten 2006*Konsertstafett*

Ett peruanskt band från Borås ger först en konsert i sin hemstad. Sedan i Kinna, där det delar scen med en västafrikansk grupp från just Kinna. Kinnagruppen åker vidare till Falköping där det möter kurdiska Falköpingsmusiker på scen. Det kurdiska bandet drar sedan vidare till Skövde... Med andra ord: en konsertserie i form av en stafett med lokala invandrade musiker i Västra Götaland.

Mölndals kommun

”Mångfald Mölndal – ett medmänskligt samverkansprogram för människor med olika bakgrund i Mölndals kommun” – detta styrdokument ligger till grund för det vardagliga arbetet i Mölndals stad för att skapa en öppen och integrerad kommun. Vi vill ha en kommun där alla har en meningsfull fritid och lika reella möjligheter till utbildning och ett framtida arbete.

Kommunstyrelsen uppdrag till nämnden för Kultur- och Fritid är bl.a.:

- att premiera föreningar som arbetar aktivt för att främja integrationen,
- att arbeta aktivt för att främja mångfaldsarbetet genom fritidsgårdarna,
- att i samtliga kommunala fritidsgårdar arbeta i programmet Mångfald Mölndals anda,
- att anordna mötesplatser för ”överårig” föreningslös ungdom,
- att tillsammans med studieförbunden genomföra en utbildningsinsatsning med integrationsfrågor för vuxna och ungdomar,
- att vid förhyrning av kommunens lokaler tillse att dessa ej nyttjas av rasistiska eller främlingsfientliga organisationer,
- att komplettera reglerna för föreningsbidrag så att bidragsmottagande föreningar åläggs tillse att deras lokaler och verksamhet ej nyttjas av rasistiska eller främlingsfientliga organisationer,
- att tillse att rasistisk propaganda inte sprids i kommunens lokaler samt att i förekommande fall polisanmäla händelsen,
- att tillse att kommunens lokaler är så beskaffade att ingen känner sig kränkt,
- att presentera programmet Mångfald Mölndal för samtliga bidragsberättigade föreningar, studieförbund och andra intresserade föreningar såsom kontaktkommittéer, bostadsrättsföreningar etc. genom att anordna en konferens,
- att kontinuerligt utbilda personalen i värderingsfrågor och därigenom skapa förutsättningar att föra konstruktiva samtal med brukare av kommunal service.

Mölndals stadsbibliotek

Biblioteken arbetar mycket med mångkulturella frågor på många plan. Biblioteken arbetar med att pröva, stödja och fördjupa en ömsesidig integration och har en central roll som mötesplats för invandrare. Eftersom en mycket hög andel av alla personer med invandrarbakgrund kommer till biblioteken så genomsyrar mångkulturella frågor verksamheten. Invandrare kommer till biblioteken

dels för att få tillgång till sitt hemlands litteratur och via Internet hålla kontakt med hemlandet och dels för att knyta kontakter med andra och att få hjälp att lära sig svenska seder och traditioner. Böcker, tidningar och tidskrifter löps in på olika språk som finns representerade i staden. Utbildning i bibliotekskunskap ges i sfi-undervisningen och som komplement finns på biblioteken en rad språkträningsmaterial. Vi fokuserar nu även på att lyfta fram utländsk litteratur översatt till svenska för att öka förståelsen för varandra i vårt mångkulturella samhälle.

Under 2006 kommer vi även att göra en extra satsning på våra sexåringar. Vi kommer att göra en extra satsning på kassetböcker, bok på ca och andra kombinerade material på engelska, spanska, kurdiska, persiska och arabiska.

För flera år sedan startade Mölndals stadsbibliotek och fem andra bibliotek den nationella tjänsten *Fråga biblioteket*. Många folkbibliotek har sedan dess anslutit sig och turas om att besvara frågorna. Sedan i april kan frågor nu även ställas på engelska, spanska, polska, finska, serbiska, kroatiska, bosniska och ryska och fler språk kommer. Samtidigt har Mölndals stadsbibliotek även utökat sina guider på olika språk med polska och thailändska så att de nu omfattar 13 språk. Guiderna finns både på papper och på webbplatsen.

Mölndals stadsbiblioteks filial - Källered's bibliotek - ligger nära Migrationsverket anläggning i Källered har utvecklat en "*Ny i Sverige*"-avdelning för att fortsätta att göra biblioteket mer tillgängligt för besökare från bl.a. Migrationsverket och ytterligare satsningar av denna mer faktabaserade information kommer att göras 2006.

Ensamma asylsökande barn är utsatta och därför har biblioteken i Mölndal, Lilla Edet och Orust tillsammans med Regionbiblioteket startat ett projekt – *Barns väntan* – för att försöka förbättra barnens livssituation. Projektet *Barns väntan* är ett försök att hitta former för samarbete mellan bibliotek, migrationsverk och andra samarbetspartner såsom Musik i Väst, Göteborgs stift, skola, föreningar och studieförbund. Projektet leds av Mölndal (Källered's bibliotek) och har rönt stor uppmärksamhet runt om i landet och många bidrar med såväl pengar som arbetskraft. Media av olika slag kommer under hösten att köpas in. Kulturaktivitet planeras såväl under hösten och 2006. I slutet av augusti 2005 anordnades ex ett mycket lyckat kulturläger för ungdomarna som förhoppningsvis kan upprepas 2006.

Samarbete med Lödöse museum i Lilla Edet har påbörjats och en gemensam utställning med erfarenheter från projektet Barns väntan kommer att produceras. Utställningen kommer att visas på museet februari-april 2006 och kommer sedan lånas ut till biblioteken, som samarbetat under 2006.

Mölndals museum

Under 2006 kommer Mölndals museum att genomföra minst två olika projekt, där mångkultur är inriktningen, med barn och ungdomar.

Ett av projekten innebär att skolbarn beskriver sin och familjens identitet med utgångspunkt i ett föremål från hemmet. De medverkande skolorna ligger i områden med stor etnisk och kulturell mångfald.

Det andra projektet är ett samarbetsprojekt, där svenska och engelska ungdomar kommer att mötas med museiutställningen som gemensam plats. Detta projekt kommer att kretsa kring frågor om identitet.

Mölndals museum kommer under 2006 att delta i aktiviteter anordnade av Samp (Afrikansk-svenska museinätverket). Genom detta kunskapsutbyte med museikollegor från andra kulturer hoppas vi kunna stärka inte bara museets, utan även kommunens mångkulturarbete. Museet kommer också att se över möjligheterna att ansluta sig som medlem i nätverket.

Kultursekreteraren planerar att ansluta till Mångkulturåret i de sex programkvällarna på Mölndals museum. Vid eventuella större evenemang såsom t ex Musik på Vattnet kommer det också att vara naturligt att ansluta till Mångkulturåret.

Verksamhets- och Föreningservice

KULF/Skolkulturrådet som arbetar med kultur i förskola och skola kommer under mångkulturåret att ytterligare profilera utbudet med film och teater från andra kulturer för att öka förståelsen för kulturell mångfald. För närvarande når verksamheten ca 4 800 barn i Mölndals stad.

Mölndals kulturverkstad har startat ett konstnärligt utbyte med ett barnkulturcentrum i TCG Nordica Kunming i Kina. Målet är

att ungdomar ska få möjlighet till kontakt och inspireras av varandra.

Konferens kring temat "Idrottens och kulturens roll i och för ett mångfaldens Mölndal":

- Målgrupper föreningar, studieförbund och anställda i den egna förvaltningen.

Stödja och stimulera grannskapsarbetet i stadsdelen Bifrost bl.a. med avseende på integrationsfrågor

- Bl.a. fortsätta samarbetet med moskén i området

Följa utvecklingen av verksamheten i den nyetablerade näridrottsplatsen i stadsdelen Åby avseende sammansättning och samarbete i ungdomsgruppen

Fritidsgårdarna i Mölndal

Fritidsgårdarna i Mölndal, med kulturcaféet "Under" i spetsen, har en tydlig kulturprofil. Denna profil omfattar såväl vår vardagliga verksamhet som UKM och andra kulturarrangemang.

Bertil Larsson
Chef Verksamhets- och Föreningservice

Åsa Kirby
Barnkultursekreterare

Novemberfestivalen

Novemberfestivalen äger rum i Folkets Hus Kulturhuset i Trollhättan den 18–19 nov 2006.

Under festivalhelgen visas ca 70 kortfilmer gjorda av unga oetablerade filmskapare från hela landet. Novemberfestivalen föregås av 19 regionala s.k. uttagningsfestivaler.

Festivalen är en inspirerande mötesplats där det ges stora möjligheter att träffa andra filmare, publik och människor från filmbranschen.

I samband med festivalen arrangeras seminarier riktade till de unga filmskaparna. Det arrangeras även en fest med buffé och un-

derhållning från scenen samt en hemlig långfilm arrangerad av Svenska Filminstitutet.

Novemberfestivalen 2006 arrangeras av Magasin 15 och Kulturbyrån/Trollhättans Stad, Svenska Filminstitutet, Västra Götalandsregionen, Film i Värmland, Folkets Hus Kulturhuset

Mer information på www.novemberfestivalen.nu

Thomas Johnsson
Novemberfestivalen

Regionbibliotek Västra Götaland

Inledningsvis kan konstateras att läns/regionbibliotek i Sverige allt sedan invandrar- och flyktingvågen, bedrivit verksamhet och projekt gentemot personer med annan språkbakgrund än svenska. "Invandrarverksamhet" har funnits på bibliotekens agenda sedan 70–80-talen med olika intensifieringar alltefter politiska beslut och omvärldshändelser.

Regionbiblioteket har sedan tillkomsten 1999 haft konsulenter med uppdrag att arbeta med dessa frågor, och även fått regionpolitiska uppdrag att beakta det mångspråkiga Sveriges behov.

Från vårt håll talar vi hellre om Integration och Mångfald – nu med tillägget – i det Mångkulturella Sverige, på lika villkor.

Medieförsörjning och mer reguljär biblioteksverksamhet

2004 lånade Regionbiblioteket ut över 21 000 böcker på över 20 olika språk till kommunbiblioteken i regionen. Detta utgör 20 % av den totala utlåningen. Utlånen av dessa medier har under senare år ökat med 25 % för att nu 2004 plana ut något.

De fem mest efterfrågade språken är: ryska, serbokroatiska, albanska, arabiska och thailändska.

Medieförsörjning till kommunbiblioteken kommer givetvis att fortsätta under 2006.

Inventering:

Under hösten 2005 planeras en inventering av kommunbibliotekens bestånd av "invandrarspråk" (vilka, omfattning, utlån, var de finns osv.) och sätta det i relation till målgruppernas storlek och bibliotekens inköp av dessa medier – att finna nyckeltal, samt att koppla detta till den centrala medieförsörjningsplanen som Internationella biblioteket i Stockholm skall se över. Detta arbete bör vara avslutat och förankrat i början av 2006.

Likaväl kommer de reguljära studie/utbildning/fortbildningsdagarna under temat "Integration och Mångfald" att fortsätta under 2006, samt arbetet i de regionala och nationella nätverken för dessa frågor i bibliotekssammanhang.

Projekt: f.n. pågående som troligen fortsättes under 2006

Ordbron 2 – som är en elektronisk frågetjänst, i samarbete med Fråga biblioteket, på ett stort antal språk. Ett nationellt projekt som drivs tillsammans med Länsbibliotek Skåne.

Se vidare länk: <http://www.ordbron.nu>

Snitslad bana till Mångfaldens bibliotek – skapar en interaktiv biblioteksguide för besökare med annan språkbakgrund än svenska och för funktionshindrade. Regionalt stött projekt som pågår i Mimers Hus i Kungälv

Se vidare länk: <http://www.bibl.vgregion.se/vgrtemplates/Page32076.aspx>

Mötesplats och samverkan – en metod att utveckla kultur- och biblioteksarbetet för att främja mötet med familjer med olika språk och bakgrund. Regionalt och nationellt stött projekt som bedrivs på Norrby Familjecentral, Borås.

Se vidare länk: <http://www.bibl.vgregion.se/vgrtemplates/Page32078.aspx>

Barns väntan – biblioteks- och kulturaktiviteter för barn och unga boende på asylförläggningar i tre kommuner i regionen. Ett samarbetsprojekt mellan Mölndal, Lilla Edet, Orust och Migrationsverket, plus andra aktörer. Stöds med kommunala, regionala och statliga medel.

Se vidare länk: <http://www.bibl.vgregion.se/vgrtemplates/Page32483.aspx>

Projekt som planeras inför 2006

Nationellt projekt tillsammans med länsbibliotek i Sverige; planera och genomföra biblioteks- och kulturaktiviteter på Migrationsverkets Förvarsenheter (som slutna anstalter). Tankar och erfarenheter från "Barns väntan" kan appliceras.

Biblioteksvårdar på bibliotek – utbilda och ge möjlighet för ungdomar och arbetslösa, med annan språkbakgrund än svenska att arbeta på bibliotek i syfte att fungera som värdar, vägvisare, brygga in i biblioteket för de mångspråkiga besökarna. Samarbeta med Göteborgs stadsbibliotek och stadsdelsbibliotek, och ett antal kommunbibliotek i regionen, samt Regional utveckling och AF.

Invandrade författare på webben - ett interaktivt projekt i samarbete med FCV, där man kan se och höra författare från andra kulturer och språkområden läsa ur sina verk – samtidigt skall översättningar och tolkningar finnas på svenska.

Övrigt Mångkulturåret 2006

Den regionala Mångfaldsgruppen för Barn- och ungdom (där vi ingår) planerar följande:

- Regional konferens – arbetsnamnet "Barn i vår mångkulturella region", skall behandla frågor och ge exempel på detta; föreläsningar, och kulturinslag. (feb -06)
- Nationell konferens med samma tema, med fokus på det nationella planet. (okt -06)
- Kommunala seminarier i dessa frågor, som ska stimulera till vidare arbete i dessa frågor från ett kommunalt perspektiv.

Vidare pågår ett arbete att ta fram en Mångfaldsplan för Regionbibliotek Västra Götaland.

Ansvariga konsulenter i dessa frågor:
Gunnar Södow och Malin Koldenius

Röhsska museet

Alla människors lika värde oavsett kön, ålder, klass, utbildning, etnicitet, kultur, språk, religion, sexuell läggning eller handikapp.”

Ett av Röhsska museets delmål är att verka för att alla får möjlighet till delaktighet i kulturlivet och till kulturupplevelser.

Mångfaldssatsningar före 2006

Röhsska museet har vid flera tillfällen visat utställningar med folkkonst från olika delar av världen. Vårt uppdrag är att presentera utställningar om konsthantverk och design. Museet har ett statligt nätverksansvar där museet skall vara en mötesplats för dem som har intresse av design och konsthantverk. Mötesplatsen innebär även, att det förutom utställningar, arrangeras seminarier och föreläsningar.

De senaste åren har pedagogen Lotten Zetterström arbetat med integrationsfrågor på Kulturförvaltningen bland annat på Röhsska museet, i syfte att bygga broar mellan olika generationer och olika kulturer samt att stimulera språkutvecklingen.

Museets intendent för pedagogik, Annette Prior, arbetar med tankar kring integration bland annat genom att erbjuda olika former av lektioner för grundskolan till exempel.

På den pedagogiska avdelningen på Röhsska museet ansvarar museet för att förmedla utställningarna till besökarna och att försöka fånga upp nya målgrupper och erbjuda stimulerande och kunskapsberikande upplevelser.

Med hjälp av olika pedagogiska metoder erbjuder museet besökarna såväl unga som gamla, vana och ovana besökare, en mängd varierande aktiviteter; visningar, workshops och lärarfortbildningar för att ge en spännande inblick i museets verksamhet.

Mångkulturperspektiv i museets lektionsutbud

- Sfi-grupper och kreativt skapande
- En sfi-grupp och Designväskan
- Kreativt skapande Workshops – Ett gemensamt språk genom händerna
- Lektioner på engelska och spanska (för språklärare och sfi-gruppen)

- Lektioner kring andra kulturer, 2004 var Irak och kakelplattorna från Ishtarporten i fokus
- Lektioner med klasser från olika stadsdelar
- Från museet till förorten – workshops och kulturhus
- Påsk på Blå Stället
- Från Avenyvandringar till ...

Särskilda mångfaldsatsningar 2006

Ett av Röhsska museets mål är att öka publiktillströmningen. Viktigt är att Röhsska museet kan nå ut till grupper som vanligen inte besöker den slags verksamhet som museet representerar.

Utställningar

Röhsskas samlingar är mångkulturella. Museet har vid flera tillfällen sökt medel för att arrangera en utställning där de egna samlingarna av persisk keramik skulle utgöra navet i en utställning.

Museet kommer under 2006 att visa en utställning sammanställd av den danska fotografen Lene Bennike. Utställningen består av två delar, dels cyanotypier som är en av de äldsta kända fotografiska processerna. Fotografierna visar indiska nomadkvinnor/ökenkvinor i arbete. I samband med fotografiutställningens porträtt visas de kviltade täcken som de avbildade nomadkvinnorna framställt. Utställningens danska titel är ”Örkenkvindernes täpper”, den fokuserar handens långsamhet och materialets återanvändning. Röhsska museet kommer att arrangera workshops samt föreläsningar i anslutning till utställningen.

Under september månad 2005 fastställs ytterligare utställningar.

Föreläsningar

Röhsska museet har ett statligt nätverksansvar där museet skall vara en mötesplats för design- och konsthantverksintresserade. I ett led att bli en effektiv mötesplats arrangerar Röhsska museet ett flertal föreläsningar varje kalenderår.

Vanligen är de föreläsningar som hålls knutna till museets utställningsverksamhet. Dessutom äger ett antal teoretiska föreläsningar rum.

Föreläsarna inför 2006 är ännu inte vidtalade. Följande förslag föreligger:

Ewa Kumlin VD Svensk Form	Om Sverige och Japan Föreläsning Orientalism och primitivism på Bauhaus
Jeff Werner	Har nyligen avslutat ett projekt kring hur svensk 1900-tals konst, kultur och formgivning uppfattas i USA IKEA – en föreläsning om IKEAs utlands lansering och om hur de lanserar svensk design I samband med utställningen Scandinavian Design Beyond the Myth ordnas en föreläsning ur en mångkulturell aspekt Föreläsning om det mångkulturella i en globaliserad värld En föreläsning som fokuserar att Sverige är ett mångkulturellt land och hur detta sätter spår i dagens svenska formgivning

Arbetet med föreläsningsprogrammet 2006 kommer att intensifieras under hösten 2005.

Det pedagogiska arbetet

Pedagogiska Planer inför Mångkulturåret på Röhsska museet 2006:

Att höja statusen kring den mångkulturella kompetens som idag är en outnyttjad resurs i delar av kulturlivet och skolan känns angeläget.

Mångkulturperspektiv på Röhsskas lektionsutbud

Kreativt skapande och ett livslångt lärande i Röhsska museets programverksamhet

Svenska för Invandrare på Röhsska museet

Språkundervisning på Röhsska museet

Museet har för avsikt att:

- öka samarbetet med invandrarföreningar och sfi-klasser,
- rikta informations- och marknadsföringen mot nya grupper (till exempel genom att kontakta bostadsbolagen),
- presentera fler utställningar med ett mångkulturellt material
- informera om verksamheten på flera olika språk,
- vidareutbilda den egna personalen. På museet finns flera anställda som har utländsk bakgrund som kan användas som kunskapskällor,
- arbeta med Kultur och Äldre Omsorg,
- med hjälp av Kulturförvaltningen arbeta med DAISY-projektet.

Exempel från den pedagogiska avdelningen hur arbetet skall genomföras 2006:

Kreativt skapande Workshops

Ett gemensamt språk genom händerna

Alla delar ett konstnärligt kommunikationsmedel, genom att betrakta och beakta vår formade värld aktivt genom workshops och hands-on-undervisning vill vi uppmuntra tilltron till den egna förmågan till medskapande och formande. Under senaste åren har Röhsska museet utvidgat kreativt skapande för vuxna och inte endast barn eller skolklasser. På helger, skollov och även vissa tisdagskvällar har alla haft möjlighet att prova på eget skapande med vägledning av en pedagog till en kostnad av 20 kr för material. Nya besökare har hittat museet, både äldre och barnfamiljer som vill prova något nytt.

Kultur i samarbete med invandrarföreningar, att uppmuntra ett kreativt förhållningssätt till den egna tillvaron.

Från museet till förorten – workshops och kulturhus.

Från Avenyvandringar till ...

Under 2006 kommer museet att arrangera designvandringar längs Avenyn. En intressant upptäck när pedagogerna gjorde research för denna vandring var mångfalden på Avenyn. Där finns arkitektur, reklam, designinsatser, stilar och affärer från alla världens hörn. Blandning av historiska fakta och lättsamma anekdoter tilltalar de flesta.

Röhsska museet som lärande rum har en potential att utveckla ett mångkulturellt perspektiv och att höja medvetenheten kring hur kulturer lärt och lär, påverkar och påverkas, av varandra. Det museet har i samlingarna/utställningarna kan ge historiska perspektiv och vara redskap för att se på samtiden och fundera kring framtiden. Museet vill med hjälp av olika projekt i museimiljö och utanför museets väggar stärka en mångkulturell identitet. Här kan museet verka som en motkraft till främlingsfientlighet och på så sätt vara en aktiv kraft i ett levande föränderligt demokratiskt samhälle.

- Mångkultur perspektiv i museets lektionsutbud
- Svenska för Invandrare-grupper
- Kreativt skapande och ett livslångt lärande i Röhsska museets programverksamhet
- Från museet till förorten
- Mångfaldsprojekt inför 2006

Museet har ansökt om projektmedel för att arbeta med ”*Kultur och förskolan*” en gemensam ansökan från de fyra kommunala museerna i Göteborg. Syftet är att utöka den museipedagogiska satsningen på museerna, som riktats mot barn och ungdom till att i ännu större grad omfatta förskolebarn och att mångfaldssäkra vårt programutbud.

Främjandearbetande kring det mångkulturella sker med assistans av mångkulturkonsulenten i Västra Götalandsregionen och Forum för levande historia kring värderingsövningar. Forskningsinsatser görs genom samarbete med professorer i pedagogik kring utvärdering av metoder och arbetssätt. En modell för medborgarinflytande för barn och unga tas fram kring att kommunicera stadsrummet, utveckling av kulturpedagogiska metoder samt utvärdering av museilektioner efter ett framtaget koncept.

Museet har tidigare haft succé med lektionerna, speciellt sagorna för förskolebarnen och Avenyvandringar för tonåringar. Museet

fortsätter med ”klassikerna” samtidigt som museet utvecklar nya lektioner med olika kulturpedagogiska metoder. Här är ett axplock av museets rika utbud:

När kärleken drabbade Kung Nebukadnessar den II

De yngsta barnen får höra en riktigt gammal och alldeles sann kärlekshistoria från det gamla Babylon framför mosaikerna från Ishtarporten! Lektionen förmedlar något om den rika antika kulturen från den del av världen vi numera förknippar med krig.

Fantastiska flyktingar

Museet berättar om olika livsöden, människor som flytt eller utvandrat från sina hem för att skapa ett nytt liv i Sverige. Kända formgivare som skapat allt från blommiga tyger till stolar. Arne Jakobsen som rodde över sundet och Josef Frank som lämnade Wien under nazisternas frammarsch.

Global kultur?? Svenskt eller ...

Varumärken och global marknad berättar om en spridning av en global kultur med McDonalds, Coca cola och Nike skor. Säljer man saker och mat eller idéer och ideal?

Design och identitet

Pedagogerna informerar om reklamhistoria och undersöker dess kraft och makt. Hur påverkas du av reklam? Hur kommunicerar man olika budskap med hjälp av designinsatser? Upptäck med oss vilka medvetna tankar som finns bakom reklamen vi möter på Avenyn.

Around the World

Det blir en resa från Harry Potter och sfinxar till det antika Kina, genom 1700-talets Europa till det forna Babylon med de fantastiska mosaikerna från Ishtarporten. Lektionen blir en kulturhistorisk odysseé med gränsöverskridande tankegångar då kulturer möts.

Stadsvandring – Hela världen på Avenyn

Med Röhsskas pedagoger görs vandringar längs Avenyn. Man tittar på arkitektur, form och design från många olika länder som speglar multikulturella Sverige idag – allt från McDonalds till arabiska mattor och franska balkonger.

”Öknens Kvinnor”

– en färgsprakande textil utställning ger oss möjlighet att titta närmare på likheter och skillnader mellan kvinnors villkor runt om i världen. Diskussionerna löper mellan kvinnostyrda områden i Kina till beduiner i öknen och även Göteborgare. Att arbeta med allt från värderingsfrågor till att prova på magdans tillsammans med danspedagogen för att öka förståelsen för varandra.

Röhsska vill ge eleverna redskap att förstå och tolka signaler i samhället – och att sålunda kritiskt granska och ifrågasätta rådande normer och ideal – och med vårt materiella överflöd, är det av stor vikt att kunna ta ställning.

Kreativt skapande och ett livslångt lärande i Röhsska museets programverksamhet

Livslångt lärande – museet kan bidra till kunskapsutveckling på flera plan. De bör främja det livslånga lärandet från tidig barndom för unga, för familjer och pensionärer.

Samhället måste vara i fokus för publikarbetet. Museet bör identifiera de publikgrupper som ska prioriteras så att arbetet blir effektivt.

Kultur och Äldreomsorg

Äldre människor som bor på ålderdomshem är ofta bortglömda i kulturlivet och inga stora satsningar görs. Museet vill nå ut till denna målgrupp och hitta sätt att kommunicera. Det är viktigt att genom olika pedagogiska metoder finna vägar att kommunicera där ålder och språk raderas. Genom att besöka äldreboende och långvården kan pedagogerna möta de människor som själva kanske har svårt att komma till Röhsska.

DAISY

Under året har den pedagogiska avdelningen deltagit i ett projekt som går ut på att skapa nya möjligheter för synskadade att ta del av museet. Synskadades Riksförbund och Göteborgs Stads Kulturförvaltning vill i projektform skapa ett helt nytt användningsområde för Daisytekniken där synskadades möjligheter till tillgänglighet förbättras.

Daisyguider och lämplig arbetsmetod skall etableras och ingå i som en fast metod på Göteborgs fyra kommunala museer efter projekttidens slut.’

Skövde kommun/Kulturförvaltningen

Mars 2006

”Huuma” – åtta unga finska skulptörer, Konsthallen.

Våren 2006

”Teaterbaren” – i samarbete med Västra Götalandsregionens mångkulturkonsulenter och ”Teater Cinnober” på tema Inklusion-Exklusion, Skövde Stadsteater. Turnerar också i regionen till Borås, Uddevalla och Göteborg.

November 2006

”Kultur i exil” regional mångkulturfestival och den traditionella ”Kulturnatten”, som kulturförvaltningen 2006 arrangerar i samarbete med regionens mångkulturkonsulenter, Kulturhuset i Skövde.

November 2006

”Under samma himmel – Religiösa symboler”, Skaraborgssalongen 2006 Konsthallen, i samarbete med Sensus.

(Kulturnatten 2005 har också mångkultur som tema och samordnas i en stor mångkulturell festival den 18–19 november i Kulturhuset i Skövde.)

Detta är klart och inlagt i vårt program. Ytterligare aktiviteter kommer att ordnas t.ex. seminarier, samarrangemang i samband med Nationaldagen m.m. Flera föreningar har i olika samarbeten påbörjat en långsiktig planering för ökad kulturell mångfald och ökad delaktighet.

Kulturnämnden kommer i november 2005 att besluta om mål och prioriteringar med anledning av Mångkulturåret, bl.a. att öka samverkan med föreningar med olika etnisk och kulturell bakgrund, att prioritera bidrag som har ett mångkulturellt syfte, att kulturförvaltningens enheter i sina ordinarie verksamheter på ett tydligt sätt skall spegla och införliva den etniska och kulturella mångfald som finns i Skövde.

Det övergripande målet är att på ett bestående sätt öka alla invånares möjligheter att delta i kulturlivet och att skapa ett samspel mellan olika kulturtraditioner.

Gunilla Ceder
Kulturchef

Sveriges Konstföreningar Älvsborg

Styrelsen för Sveriges Konstföreningar Älvsborg planerar att under de årligen återkommande, och av de anslutna konstföreningarna mycket uppskattade inspirationsdagarna vid Gerlesborgs-skolan, involvera Mångkulturåret 2006.

År 2006 kommer studiedagarna att läggas den 22 och 23 april och Gerlesborgs-skolan är redan bokad.

Intentioner

Under kursdagarna ska de deltagande konstföreningarna få inspirerande föreläsningar och delta i spännande diskussioner i det oerhört intressanta ämnet *Kulturella Möten*. Vi planerar dessutom att ytterligare betona det mångkulturella genom att ihop med Gerlesborgs fantastiska restaurant göra en ämnesrelaterad måltid knuten till det aktuella temat. Förhoppningarna är att också knyta en musikalisk upplevelse till temat. För att samtliga konstföreningar i regionen, även de som ej deltagit på kursdagarna, skall bli inspirerade att arbeta med temat Mångkulturåret 2006, så skall vi på vår hemsida på ett inspirerande sätt redovisa helgens aktiviteter.

Vi hoppas kunna realisera ett kursprogram enligt ovan och återkommer med mer detaljerad planering i slutet av september.

Eva Rosén

Ordf. Sveriges Konstföreningar Älvsborg

Teater Trixter

Solar Plexus

Efter idé av Charlie Åström

Ett samarbete mellan två grupper

Studio Oscuro är en Göteborgsbaserad internationellt arbetande frigrupp med medarbetare från olika världsdelar. Formspråket bryter språkbarriärer och är starkt influerat av dagens mångkulturella samhälle. Det är svårt, i det närmaste omöjligt att med ord beskriva gruppens föreställningar. De är ordlösa, helt utan text skapade utifrån bildmanus, musik och rörelser. Studio Oscuro arbetar med visuell poetisk scenkonst som är en blandning av flera

konstuttryck – den vänder sig direkt till betraktarens känslor genom starka mångtydiga bilder. Ett genomgående tema är döden och dess ständiga närvaro.

Teater Trixter har en tradition av att framföra ny dramatik som talar om dagens samhälle, och det var på Trixters scen Charlie Åström fick sitt genombrott som regissör av den kritikerrosade ”*BLA*”. som också valdes ut att delta i teaterbiennalen i Uppsala. Charlie Åströms ljussättningar är sedan länge en integrerad del av Trixters visuella framtoning. Charlie Åström arbetar också med scenografin i Petra Revenues och Tomas Larssons ”Cuba Cola”, våren 2006.

Gruppernas gemensamma knutpunkt är nyskapande dramatik, nyskriven musik, visuella scenlösningar och intresset att undersöka komplicerade och brännande frågeställningar. Vi tror att vi kan tillföra varandra mycket, inte bara genom att dela en ekonomisk börda, men också genom att låta oss inspireras av våra likheter och olikheter. Besök gärna gruppernas hemsidor på: www.studiooscuro.se och www.trixter.se.

Föreställningen

Boxning kan ses som en metafor för livet, för en del en sport och för andra snarare en filosofi. Vissa tycker att det är motbudande att försöka slå en människa medvetlös för att vinna respekt och framgång, andra anser att boxningen är fostrande och att den främjar integration av invandrarungdomar. Det gemensamma i dessa ståndpunkter är att ingen tycks vara likgiltig och att boxning berör och upprör, ständigt diskuteras och ifrågasätts. För oss har boxning blivit den estetiska utgångspunkt som rörelserna skapas ur och som ger oss visuella möjligheter att berätta på ett starkt och gripande sätt. Boxning som ämne ger oss också förutsättningar att gestalta ett samhällsproblem utifrån den enskildes situation och möjligheter.

”*Solar Plexus*” är en föreställning som ställer komplicerade frågor utan svar och som rör sig i gränslandet mellan den brutala verkligheten och drömmen om ett värdigt liv. I föreställningen möts en svart boxare och en arabisk domare, där de båda ställs inför ett livsavgörande beslut. Föreställningen utspelar sig på en boxningsarena under pågående match, en tillspetsad konfliktsituation som får en dramatisk utveckling. Rörelserna är i slowmotion, extremt tydliga

och vackra men bakom döljer sig en brutal uppgörelse och ett tragiskt dödligt slut. På vägen möts de båda i ett sista desperat försök att fånga livet och kärleken, det intima och fysiska mötet blir en överraskning och en provokation.

Tema

Boxningsmatchen är vår utgångspunkt för att väcka frågor kring självbild, förakt och våld ur ett manligt perspektiv och dilemma. Vi vill med "Solar Plexus" skapa medvetenhet kring rasism och segregation genom att provocera och problematisera runt den enskilde individens ansvar för sina handlingar. Vi vill tydliggöra invandrarungdomars kamp för att vinna respekt och bli en del av det etablerade samhället.

Genomförande – repetera i två nationer

Vi kommer inför arbetet med Solar Plexus genomföra ett research- och träningsarbete i möte med lokala boxningsklubbar. Som förberedelse inför projektet genomför vi en rörelseworkshop innan repetitionsstart där vi bestämmer oss för formen, därefter bygger vi scenbilden som utgör ramen för föreställningens berättande. De medverkande, handplockade som professionella utövare från skilda konstområden, tillåts sedan fritt påverka föreställningens utveckling utifrån ramförutsättningarna.

Two av de medverkande är bosatta i Egypten och vi kommer med andra bidragsgivares försorg även förlägga en del av repetitionsarbetet till Studio Emad Eldin, ett repetitions- och produktionscenter i Kairo som har stöd av bland annat SIDA och där Charlie Åström är styrelsemedlem. Vi är också inbjudna till att ha premiär på Biblioteket i Alexandria (som är Göteborgs vänort) i februari 2006.

Tids- och spelplan

- Vecka 4–5, 2006: Repetitioner och workshop på Studio Emad Eldin
- Vecka 6, 2006: Premiär på Creative Forum, biblioteket i Alexandria (1 föreställning)

- September 2006: Publikarbete och workshops i skolor och ungdomsföreningar med Phax Amada och Charlie Åström.
- Okt–Nov 2006 Premiär och spelperiod på Teater Trixter
- November 2006: Turné i Sverige

”Solar Plexus” kommer att turnéra i Sverige som en samproduktion.

Marknadsföring och målgrupp

Vi kommer genomföra en marknadsföringskampanj med spår-vagnsreklam, affischer och flyers där vi anlitar professionella designers. Kampanjen kommer i första hand att riktas mot ungdomar.

Det viktigaste och mest omfattande arbetet blir emellertid publikarbetet där vi kommer att vända oss direkt till skolor och föreningar med erbjudande om att komma och presentera oss, (även på arabiska) visa vårt arbete och hålla kostnadsfria workshops. Det är ungdomar som är vår största målgrupp och medverkande streetdansaren Phax Ahamada och Charlie Åström har stor erfarenhet av att möta och arbeta med skolelever.

Vi kommer inför föreställningarna erbjuda speciella grupprabatter för föreningar för att minimera ekonomiska hinder. Skolklasser som kommer till Teater Trixter är redan subventionerade från Göteborgs kommun. Vår målsättning är att vårt research- och träningsarbete ute i boxningsklubbarna kommer skapa intresse hos en publikgrupp som inte vanligtvis besöker teatern.

Inga-Bodil Hermansson,
producent Teater Trixter

Teatercentrum Västra regionen

Vi har ännu inte planerat in några aktiviteter enkom för mångkulturåret. Men vi har en del planerade aktiviteter under 2006 som har mångkulturell dimension

1. "Swedish Winds and Mexican Woods" är ett utbytesprojekt mellan svenska Teatercentrum/Masthuggsteatern och mexikanska Promotora de Cultura para Niños. Projektet inleds i november 2005 med ett mexikanskt gästspel i Västra Götaland. Uppsättningen heter *Lacandona, o cuando las estrellas caen* och riktar sig till barn. Föreställningar är planerade till Trollhättan, Skövde och Göteborg. I april 2006 åker Masthuggsteatern till Mexiko med barnföreställningen *Vinden viskar*. En turné om åtta föreställningar på olika platser i centrala Mexiko planeras. Projektet omfattar också seminarier och utbyten av erfarenheter, bland annat kring miljöfrågor
2. Teater Sesam planerar att bjuda hit den iranska regissören Behroz Gharibpor, tillsammans med två uppsättningar som har kopplingar till honom. Dels en egen regisserad föreställning med samma manus som till filmen *The Terminal* (senast på turné i Norge). Och dels en dockteaterföreställning i en utdöende tradition som Behroz Gharibpor tagit under sina vingar (senast på turné i Kroatien). Båda föreställningarna är planerade till 2006, men datum är inte spikade. På egen hand sätter Teater Sesam upp *Sagan om Rama* efter det indiska eposet Mahabarata (regi: Nasrin Barati).
3. Aktör planerar två aktiviteter med mångkulturell prägel. Dels projektet "Tvärsmöten" som innehåller forskning och träning för skådespelare, dansare och musiker. Pedagoger från Storbritannien och Holland bjuds in. Pågår hela 2006. Och dels ett projekt tillsammans med den indiska kathakaliläraren Nanda Kumaran Nair. Vid sidan av sin pedagogiska verksamhet ska Nanda även ge föreställningar tillsammans med Aktörs egen kathakalipjä *Poothana Moksha*. Planeras till hösten 2006.
4. Teater Trixter planerar ett samarbetsprojekt tillsammans med Studio Oscuro som går under namnet Solar Plexus. Medverkande från andra länder är: Phax Amada, skådespelare, streetdansare som ursprungligen kommer från Madagaskar och är uppvuxen i Paris; Ramadan Khater, utbildad regissör och skådespelare vid University of Helwan och sedan 15 år medlem av Egypten mest kända teatergrupp, El Warsha Company; Saad Samir, inspicient och ljus tekniker, medlem i Temple Theatre group.

Johan Franzon
Teatercentrum

Västergötlands museum

”Vi har ju mötts förr” heter den utställning som Västergötlands museum visat sen april 2004. Den speglar möten mellan kristna och muslimer i dag och under olika historiska epoker. Till nästa år omvandlas utställningen till en dramapedagogisk vandringsutställning för högstadiet. Den skall gå på turné i hela Västra Götaland-regionen under 2006–2007. Västergötlands museum gör detta i samarbete med Regionmuseum Västra Götaland i Vänersborg och mångkulturkonsulenten i regionen Rasoul Nejadmehr, Göteborg.

- I samband med utställningen ”Vi har ju mötts förr” har museet etablerat kontakter med muslimska föreningar och invandrarorganisationer i Västsverige som vi även fortsättningsvis kommer att upprätthålla.
- Vi har också haft utbyten med de ministerier i Syrien som ansvarar för utvandringsfrågor och turism. Syriensamarbetet kommer att under 2006 utvecklas genom nya projekt och evenemang inom musik, film, kulturarv och konservering.

Västergötlands museum deltar i ett projekt inom ALAS. ALAS är en utveckling av det SIDA-stödda samarbetet mellan museer i Sverige och Afrika – SAMP; ALAS innefattar även museer i Asien och Latinamerika. Vi ska under 2006 ta fram en metod att motivera museipersonal att bekämpa misshushållning med personalresurser. I förlängningen ska detta leda till att ännu bättre museer formas som har tyngd och betydelse i dagens samhälle. I workshops, enkätundersökningar och fältarbeten ska metoden utarbetas. Arbetet görs i ett arbetslag med representanter från The State Museum of Azerbaijani Musical Culture, Azerbaijan, Khama III Memorial Museum, Botswana och Museo de Cultura Popular, Costa Rica. Samarbetet handlar om ett utbyte på lika villkor, där alla är givare och tagare.

”Från frieri till bröllop” Seden att ge varandra gåvor för att befästa ett blivande äktenskap var viktig i det gamla bondesamhället. Friargåvor och brudgåvor är en företeelse som är universell. Vi planerar en vandringsutställning under 2006-2007 med kärlek som tema kombinerat med folkliga kärleksvisor. Projektet är tänkt som ett samarbete mellan tre museer i Europa och med Musik i Väst i Göteborg. Förutom Västergötlands museum i Skara deltar

Etnologiska museet i Budapest, Ungern och Museo Etnográfico i Zamora, Castilla y Leon, Spanien.

Den årliga folkmusikstämman, som varje år äger rum i Fornbyn i Skara (Västergötlands museums Skansen) kommer under sommaren 2006 att bli en mångkulturmusikstämma med inbjudna musikanter från andra länder.

Elisabeth Brynja
Västergötlands Museum

Västra Götalandsregionens kulturnämnd

Västra Götalandsregionens kulturnämnd har valt att försöka ge en helhetsbild av pågående och planerade aktiviteter inför Mångkulturåret 2006. Två mångkulturkonsulenter arbetar operativt tillsammans med kultursekretariatet med så väl ett välfyllt kalendarium som ett mer fördjupat arbetet för att stärka de mångkulturella inslagen i våra verksamheter.

Kulturnämnden har utökat uppdraget och resurserna till mångkulturkonsulenter under 2005 och 2006 så att mångkulturåret kan förberedas väl, genomföras på ett bra sätt och ge varaktiga resultat. Alla regionala verksamheter har i uppdrag att aktivt delta i mångkulturåret och en gemensam mångkulturplan är under utveckling. En särskild arbetsgrupp bestående av konsulenter och representanter från de regionala kulturinstitutionerna arbetar med dessa frågor.

Ytterligare insatser i det fördjupade mångkulturarbetet är nära samverkan med fyra av regionens kommuner samt insatser för att stärka det fria kulturlivets aktörer med annan etnisk bakgrund.

Insatser för det fria kulturlivet

Två inspirationsdagar för det fria kulturlivet delaktighet i Mångkulturåret har arrangerats och genomförts av regionens mångkulturkonsulenter i september 2005. Nya inspirationsdagar planeras inför 2006, då i samverkan med regionala institutioner.

Angereds kulturråd har bildats. Rådets uppgift är att ge förorten en röst och ett ansikte i kultursammanhang.

Särskilda stimulansmedel är avsatta.

Samverkan med regionens institutioner

Ett kartläggningsarbete pågår som kommer att presenteras i november 2005.

Två institutionsgrupper har bildats i mångkulturarbetet, en arbetsgrupp med huvudansvar att formulera en mångfaldsplan samt att förbereda och genomföra aktiviteter under mångkulturåret, en chefsgrupp där de framtagna dokumenten och kartläggningen kommer att diskuteras.

Ett särskilt projekt har påbörjats mellan Göteborgs Konserthus AB och mångkulturkonsulenterna i försök att förnya publiken ur ett etniskt perspektiv. Förhoppningen är att projektet senare skall resultera i att en referensgrupp bildas inför Konserthusets programläggning.

I samarbete med Natur- och Kulturarvsförvaltningen kommer en utbildningsdag i Interkulturell kommunikation att arrangeras för museernas pedagoger.

Samverkan med fyra kommuner

En utbildningsdag planeras med Kulturförvaltningen i Göteborgs kommun.

Önskemål har framförts att de kommunala aktiviteter som genomförts eller kommer att genomföras i Skövde och Borås även sprids och diskuteras i de större kommunförbundssammanhang där dessa kommuner ingår, Skaraborg och Sjuhärad, ett arbete som just påbörjats.

Övrigt

En Mångfaldsgrupp för Barn och unga har bildats. Gruppen består av konsulenter och institutioner verksamma i regionen. Gruppen planerar tre konferenser under en treårsperiod, en regional under temat "Barn i vår mångkulturella region" år 2006, en nationell 2007 och en internationell 2008.

Ett samarbete med mellan mångkulturkonsulenterna och Teater Cinnober innebär att teaterbarer kommer att arrangeras i ett stort antal kommuner 2006.

En Kulturbuss med ett mångkulturellt innehåll kommer 2006 att turnera runt i regionen.

Ett arbete med att knyta samman regionens närradiostationer i ett nätverk för att få ut information om kulturaktiviteter har påbörjats. Detta är ett försök att hitta bättre kanaler för att få en publik med annan etnisk bakgrund.

Kerstin Quentzer
Kulturchef

Örebro län

Björkhagaskolan, Lindesberg

Ute inne – Kulturen som bro

Varför säljs det så många kristallkronor nu? Var nionde människa i Sverige är eller har invandrarbakgrund. Rikedomen är stor och nästan en fjärdedel av barnen på Björkhagaskolan har annat än svenskt ursprung, alla flyktingbarn tas emot här.

Byggnaderna är nya eller helt ombyggda bostadshus, det fräscht och lättarbetat. Men föräldrar går inte till skolan och deltar i möten och kanske vi faktiskt utestänger människor med estetiken. All ljus björk och blå textil signalerar institution och på institutioner har man inget att skaffa i många länder. Genom satsningen på skolan följde bostadsbolaget efter och nu finns inga outhyrda lägenheter längre i området. Man har fått bort en stämpel.

Grunden för demokrati är samtal och delaktighet. Vi kan ställa för, alltså möblera så att identitet och ursprung är okej och göra det möjligt att samtala.

En demokratisk ordning är inte given utan måste vårdas. Det är som om vi glömmer att överföra den allra närmsta historien till våra nya och unga, därför att den är så självklar. Genom att möblera, ljussätta och välja material och föremål noga kan man ställa det så att människor känner sig trygga och vågar samtala.

Inne släpper vi ut oss i världen genom teleporteringshörn, med ortnamn som poesi, Sulemanie, Vushtrri, Rawalpindi och Arusha. Där kan man sitta, titta, fantisera, längta, tänka, undra, tanka trygghet eller lämna saker bakom sig. Stärka självkänslan och ingjuta mod.

Teleporteringshörnorna blir samtidigt smycken i byggnaden, konstnärliga verk, inspirerande pedagogik och en artig gest. De gör det möjligt att tala om saker. Skolans skickliga pedagoger fyller på med möjlig användning.

Sjätteklassarna har gjort varsin en-minutsfilm om en plats de längtar till. I matsalen, som också har en dvd-biograf gjordes i juni en filmfestival. En film nominerades av Film i Örebro län till videofilmävlingen Josef.

Ute finns inte heller något som är organiserat på ett osvenskt vis. Jag projekterar en permanent marknadsplats, en souk. Vi ställer

och möblerar för deltagande av barnen och boende i området. Tänk butiker i Pompeji. I Bergslagen finns den nu naturskyddade vackra blå slaggstenen, som Länsstyrelsen skänker oss. Tillsammans med kalksten gör man tidsresor och öppnar ögonen för stadens arkitektur och traktens historiska industri. Man litar till ett självorganiserande system av Hagabergs invånare, med skridskobytardagar och grillkvällar. Många föräldrar har kunskap om småföretagande.

Behovet av fysisk rörelse är väl tillgodosett på skolgården. Flickorna vill leka affär.

Kanske ska vi också uppmuntra en ekonomisk rörelse, Rademachersmedjor i litet format. Fyrorna gör redan glatt business med en nyinköpt sopmaskin. De får ansvar för skolgårdens vård.

I personalrummet vårdas samtalet genom månadens varg, ett nygjort konstverk av länets främsta målare, som jag introducerar. Konst gör att människor känner sig värdefulla och påkostade. Det är personalvård och folkbildning. Konsten blir katalysator för skit-snack och gnäll.

Svensk industridesign och Universitetet i Växjö tar fram ett instrument för att planera barns utemiljö. Man utgår från FNs barnkonvention och platserna ska vara användbara för rörelsehindrade barn. Miljön passar då alla.

Många bra projekt är igång, här och i landet, där konstnärer går in i företag, organisationer, bostadsområden och skolor. Bra arbetsätt och idéer ska spridas mellan beställare, arkitekter, konstnärer och brukare. Pengar och platser som är allas ska förvaltas på allra bästa sätt.

Konstnärer kommer ofta in i byggen och processer när det är för sent. Beställningen blir ett fasadsmycke, skylt eller något barnen kan klättra på. Man önskar det man redan känner till.

Samtidskonsten hjälper oss att tolka den tid vi lever i. Konstnärers jobb är att fånga upp och gestalta de idéer som redan finns i luften. Ögat och handen är tränat för det. En förutsättning för att se bra är att komma in utifrån och inte ha några egna motiv att bevaka i organisationen. Vi åtnjuter ett unikt förtroende hos alla sorter, alla vet att vårt syfte inte är att tjäna pengar.

Skolan kommer att vara det nya folkets hus, med verksamhet både ute och inne.

Ann Sidén
konstnär

Länsbiblioteket i Örebro län

Länsbiblioteket i Örebro län har ett mångkulturellt tema i sina aktiviteter i samband med bokmässan Örebro Slott 17–19 november 2006.

Länsstyrelsen Örebro län

Kulturting 2006 - TEMA: Mångkultur/Mångfald

Kulturtinget arrangeras varje år och med olika teman. Huvudarrangör är Örebro länslandsting/Regionutveckling, Länsstyrelsen är medarrangör tillsammans med Kommunförbundet m fl. Länsstyrelsens Kulturmiljö deltar i arbetsgruppen för Kulturting 2006. Datum 9-10 mars, plats är ännu ej bestämd. Tinget riktar sig till politiker och tjänstemän. Föredrag, seminarier, utställningar och kulturaktiviteter. Från Länsstyrelsen är det Raoul Hjärtström som medverkar i arbetsgruppen, som föredragshållare om Pizzerior och Parabler är det Elisabeth Karlsson, bägge två från Länsstyrelsen Kulturmiljövård.

Projekt: Pizzerior och parabler

Med det moderna samhällets kulturarv som tema driver Länsmuseet sedan 2004 ett projekt med medel från kulturmiljöanslaget. Projektet syftar till att undersöka hur vårt alltmer mångkulturella samhälle påverkar vår fysiska miljö. Vilka spår avsätter de olika invandrarkulturerna, hur berörs vi av efterkrigstidens globaliseringsprocess med ökade impulser från omvärlden? I en första etapp studerades en mångkulturell gatumiljö i Örebro. Storgatan, som är en viktig del av Örebros moderna kulturarv, har vid flera tillfällen ändrat karaktär genom historien. Genom studien dokumenterades dagens gata i ord och bild samt med en rad olika berättelser som samlades in genom intervjuer med gatans näringsidkare. Storgatans historia har på detta sätt fördjupats och tillförts ytterligare dimensioner. Projektet belyser tydligt en kulturmiljös dynamik, hur den ständigt förändras och omformas genom de människor som brukar den. Kulturmiljövården dokumenterar vanligtvis spår efter det förångna med har även en viktig roll att fylla i samtiden. Att komplettera den traditionella byggnadsdokumentationen med ett

etnologiskt perspektiv har visat sig fruktbar för att beskriva och förstå en levande miljö. Under innevarande och nästföljande år riktar projektet in sig på andra mångkulturella teman; pizzeriorna i länet samt och religiösa platser och rum. Ett viktigt syfte i projektet är även att sprida kunskap och väcka intresse och engagemang för detta vårt samtida kulturarv. Projektet kommer därför avslutas med en större debattinriktad utställning med tillhörande programverksamhet och publikation."

Sören Gunnarsson
Landshövding

Kerstin Lillje
Jämställdhetsexpert

Stadra Sommarscen

Stadra Sommarscen är en av de kulturella arenorna i Örebro Län. Scenen har sommaren 2005 gett sin åttonde säsong. Sedan 1999 har vi gett en årlig produktion, dessutom programkvällar, barnteater och utställningar. Det fasta temat har varit att skildra historiska svenska personer, med huvudinriktning på svenska författare. 1999 gavs den första produktionen, "Johan Olof Wallin - en nästan sann historia", som bland annat tog fasta på Wallins tid som informator på Stadra gård.

Till säsongen 2006 på Stadra Sommarscen har vi för avsikt att producera en föreställning om och kring Badin, den förste kände färgade personen i Sverige. Han finns porträtterad vid Statens Porträttsamling på Gripsholm, i en berömd målning av Gustaf Lundberg. Kontakter har knutits med Ylva Eggehorn, som efter åtta års forskning kring Badin, 1996 gav ut romanen "En av dessa timmar".

Med en föreställning om Badin vill vi förtydliga och lyfta fram ett levnadsöde men även ett utanförskap i en annan tid i vårt land. Samtidigt vill vi skildra hur hans liv blev integrerad del i Sverige. Badins livsväg är förvånande och intagande. Han var en solitär och en upptågsmakare, han blev hovsekreterare och assessor. Badin lär ha varit född 1747, kom i slutet av 1750-talet till Sverige från den dansk-västindiska ön S:te Croix, och han levde fram till 1822. Hans fascinerande liv skapar en lockelse hos oss.

Vi har för avsikt att förlägga uppsättningen till början av 1800-talet I pjäsen vill vi även ta fasta på dåtida svenska författarliv, bland annat Anna Maria Lenngren, den framstående diktarinnan som var verksam under helt andra betingelser än dagens svenska kvinna. Vi tror oss finna att dessa ingångar ger skarpa kontraster och tydliga konflikter.

Vi står än så länge endast i början av en lång tankeprocess, men tror att det kan vara av intresse för Kommittén för samordning av det mångkulturella året att känna till vad vi har för avsikt att spela på Stadra Sommarscen under sommaren 2006.

Kontaktperson: Magnus Wetterholm, konstnärlig ledare för sommarscenen.

www.stadrasommarscen.nu

Örebro läns landsting

Regionutveckling

Kulturtinget i Örebro län 9 –10 mars 2006 – med temat mångkultur/mångfald

Varje år arrangerar Örebro läns landsting i samverkan med Kommunförbundet Örebro län ett Kulturting med aktuellt tema. Kulturtinget fungerar som en mötesplats för länets kulturaktiva, professionella kulturutövare, tjänstemän, politiker och andra intresserade.

Kulturtinget 2006 kommer att ha mångkultur/mångfald som tema. Programmet rör sig från vetenskapligt grundade föreläsningar till förmedling av goda exempel, verksamheter och projekt och inte minst debatt. Välkommen till innehållsrik konferens i Örebro den 9-10 mars!

Kontaktperson: Eva Bellsund

Projekt ”Att uppdatera den nationella självbilden” Utställning och samtalsserie.

Tidpunkt: Höst 2006. Plats: Örebro läns museum och vandringsutställning i regionen. Med utgångspunkt i Michael Azars artikel, ”Det symboliska objektet” i ”Bortom vi och dom” (SOU 2005:41), skapas en utställning med inbjudna konstnärer på temat ”Att

uppdatera den nationella självbilden”. En samtalsserie kommer att arrangeras parallellt med utställningen. Projektets har som syfte att öka kunskapen om konstnärer med olika etnisk bakgrund och är ett samarbete mellan konstkonsumenten i Örebro län, Örebro konstskola, AF kultur, Örebro kommuns antidiskrimineringsbyrå och Örebro rättighetscenter och konstkonsumenten i Västmanlands län.

Kontaktperson: Gunilla Dovsten

Örebro läns museum

Vid Örebro läns museum pågår flera projekt med mångkultur/mångfald som tema. Dessa projekt kommer under år 2006 att fortsätta under olika former. Insamlat material kommer att sammanställas och analyseras, samarbeten att utvecklas och resultaten kommer att tillgängliggöras på olika sätt för allmänheten.

Brevet till framtiden är ett skrivprojekt som ingår som en del i läns museets dokumentationsarbete ”Mångfaldiga minnen”. Syftet är att dokumentera kulturmöten i Örebro län under slutet av 1900-talet och idag genom att samla in enskilda personers berättelser om kulturmöten. Ca 200 brev till framtiden har samlats in och flera intervjuer har utförts. Brevens har skrivits av bl.a. gymnasieklasser, sfi-grupper och enskilda personer. Materialet sammanställs under år 2006.

Pizzerior och parabler är ett projekt där det moderna samhällets kulturarv står i fokus. Den övergripande frågan är: på vilket sätt avspeglas den kulturella mångfalden i vår fysiska miljö? Projektet har pågått under åren 2004–2005 och det första delprojektet har resulterat i en dokumentation av Storgatan i Örebro. Rapporten ”Storgatan – porten till Mellanöstern” finns klar och dessutom en skärmställning som visar Storgatans utveckling och förändring över tid. Under år 2005 pågår arbetet med att titta närmare på Örebro läns pizzerior, resultatet kommer att tillgängliggöras publikt. Erhåller museet ytterligare medel för en fortsättning under 2006 kommer andra fysiska miljöer med mångkultur som tema att dokumenteras.

(Projektet genomförs i samarbete med Länsstyrelsen i Örebro län med ekonomiska medel från RAÄ.)

En mångkulturell samtids historia är ett samarbetsprojekt mellan tre läns museer som rör det moderna samhället. Under år 2005 har

tre seminarietillfällen bidragit till fortbildning av museipersonal i olika ämnen som rör samtidshistoria med mångfald som övergripande perspektiv. Ett gemensamt fältarbete kommer under en höstvecka att genomföras i Katrineholm, där vi tittar närmare på temat hälsa-ohälsa och mer specifikt modesjukdomar. Detta insamlingsarbete kommer att ligga till grund för en gemensam utställning som skall produceras under år 2006.

(Projektet är ett samarbete mellan Örebro läns museum, Sörmlands museum och Värmlands museum med ekonomiska medel från Statens kulturråd.)

Utställningar. Flera utställningar som anknyter till temat mångkultur planeras under året. Under juni-juli visas utställningen "Kelim, Kvinnor och Kurdistan". Dessutom kommer två omhängningar av läns museets konstsamlingar att ske, ett med ett internationellt perspektiv. Mer detaljerad information kring utställningarna kan ej lämnas i nuläget.

Se mer på Örebro läns museums hemsida:

www.orebrolansmuseum.se

Örebro universitet

När vi planerar kulturaktiviteter på Örebro universitet har vi alltid de multikulturella aspekterna i åtanke eftersom vi vill att studenterna och allmänheten ska se att verkligheten omkring universitetet och de många studenternas vardag avspeglas i våra kulturella arrangemang. Vi har haft författare, teaterpjäs från Riksteatern, dans och musik med mångkulturella inslag de senaste åren och vi planerar satsa ännu mer på det under 2006.

Planering

Så gott som alla kulturella arrangemang planeras i referensgrupper inom och utom campus med samarbetspartners som Örebro stadsbibliotek, studieförbund och föreningar.

Dessutom samlar kulturintendenten in förslag från studenter, besökare, kollegor, media. Referensgrupperna har ännu inte fastställt programmet för 2006 men det gemensamma temat är mångkultur.

Förslag och preliminära bokningar av utställningar och program 2006

Utställningar, konst, författarmöten

Två utställningar med mer eller mindre mångkulturella inslag är redan planerade, en baltisk bokutställning på universitetsbiblioteket och en nordisk konstutställning i konsthallen på Musikhögskolan.

En utställning med konstnärsparet Lars J Johnsson och Giovanna Auguirre är preliminärt bokad till september. Giovanna är från Bolivia och präglad av sydamerikansk kultur.

Senare under hösten kommer konstnären Magdalena Eriksson att redovisa ett projekt som hon arbetar med, barn med olika kulturell bakgrund ritat och målat. Teckningar dels av barn från Oxhagen, en stadsdel i Örebro där man talar 17 språk, dels från Vintrosa där barnen har en mycket homogen "svensk" bakgrund. Projektet sker i samarbete med Örebro konsthall.

Vi vill samarbeta med konstnärer som kommer från främmande kulturer och gärna i samarbete med "konstlivet" runt Örebro.

Det finns många författare med utländsk bakgrund och andra kulturella erfarenheter som verkar i Sverige.

I vår serie, arrangerad tillsammans med Örebro stadsbibliotek, "Möten med författare" har vi på förslag: Marjaneh Bakhtiari, som debuterade i april -05 med en humoristisk roman från förorten om iransk familj och Daniel Boyacioglu, med föräldrar från Syrien, som är estradpoet och hip hoppoet.

Offentliga föreläsningar

Referensgruppen för offentliga föreläsningar kommer med förslag i oktober. Några förslag kvarstår från 2005:

Unni Wikan, professor i socialantropologi vid Oslo universitet, som skrivit om hedersmord och senast om kvinnor bakom slöjan "Behind the Veil in Arabia – Women in Oman"

Seyla Benhabib, professor i Political science, Yale university

Markku Jokinen, ordförande i World federation of deaf

Samt vår egen lärare på musikhögskolan Albena Zaharieva

Andra förslag som läggs fram för referensgruppen är:

:Freden ett äventyr?, titel på en bok om FN skriven av Jan Eliasson, Margot Wallström och James Jonah. Den senare härstammar

från Sierra Leone, har varit vice generalsekreterare i FN och med svensk anknytning. Förslag att bjuda in James Jonah.

Nina Solomin, kulturjournalist i DN, skriver från New York, aktuell med boken "Gränsen – en resa bland människor som kalla illegala". Den utspelar sig bland flyktingar på Kanarieöarna

Musik, film och dans

Musik. Svenska kammarorkestern har i sitt samarbete med Örebro universitet planer på flera seminarier med internationella gäster t ex Andrew Manze dirigent och Uri Kane, solist. Några studenter från Musikhögskolan i Örebro gör varje år en studieresa till Gambia och framför ett program med musik och dans därifrån när de kommer hem. Musikhögskolan kommer också i övrigt beakta det mångkulturella året.

Film. Universitetet har samarbetat med den kommunala bioskopen Roxy under flera år och nu planerar vi en afrikansk vecka i september/oktober i samarbete med flera biografier i Stockholm och Göteborg. I samband med det kommer vi även visa mångkulturella filmer för studenter på campus i Örebro.

Dans. Örebro universitet har ett samarbetsavtal med Kompani Raande-Vo som under koreografen Lena Josefsson arbetar med modern dans med inslag av afrikansk dans, afrikansk musik och nu även med en kinesisk dansare. De kommer ha öppna repetitioner och minst en dansföreställning på campus under våren 2006.

Kulturtinget i Örebro län 2006

Vi medverkar i Kulturtinget i Örebro län 2006 i arrangemang med Örebro läns landsting. Temat för kulturtinget är "Mångkultur-mångfald".

Övrigt

Vi hoppas kunna engagera artister, skådespelare, musiker från andra länder för att förnya och vitalisera utbudet av kultur på campus.

(Vid Örebro universitet har universitetsbiblioteket uppdraget för kultur- och programverksamhet. Arbetet utförs av en kulturintendent.)

Elisabet Andersson
Överbibliotekarie

Östergötlands län

Östergötlands länsmuseum

Under Mångkulturåret planeras flera utställningar som på olika sätt knyter an till mångkulturtemat. En stor utställning på temat kommer att visas under våren och sommaren 2006. Utställningen skall visas i vår största utställningslokal Westmanhallen som är på 400 kvm under tiden 30 april till 9 september 2006. I anslutning till utställningen planeras aktiviteter i samverkan med föreningar engagerade i kulturaktiviteter. Efter sommaren planeras en första träff med olika föreningar. Samarbetet gäller inte enbart etniska grupper. Datum för dessa är ännu inte fastslagna, utställningens namn är ännu inte heller bestämt, arbetsnamnet är "Mångkultur" – vad är det?

Utställningar som kommer att visas under året som speglar mångkultur är:

5/1 – 12/2 Westmanhallen. De 100 bästa bilderna – fotoutställning från National Geographic djur – natur – människor – kultur. Internationell vandringstusställning med ögonblicksbilder av världens skickligaste fotografer.

5/3 – 2/4 Westmanhallen. Art Glass Sambandh – 10 svenska och 10 indiska glaskonstnärer visar sina alster. Utställningen visas där efter i Indien.

30/4 – 9/9 Westmanhallen. "Mångkultur" – vad är det? En utställning som tar upp frågan om vårt sätt att hantera olikheter vilket resulterar i uteslutning och diskriminering.

24/9 – 29/10 Westmanhallen. En dag i Sverige – fotoutställning, fotodokumentation av ett dygn i Sverige, 3 000 fotografer tog 24 000 bilder, ett urval har sammanställts till en vandringsutställning.

Peter Larsson
Landsantikvarie/Länsmuseichef

Marietta Douglas
1:e intendent

www.linkoping.se/lansmuseum

Övriga

Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland

Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland kommer under 2006 att fortsättningsvis integrera mångkulturellt tänkande och speciellt överväga en interkulturell aspekt i samtliga evenemang och projekt. Begreppet mångkultur finns som en av grundpelarna i Hanaholmens verksamhet i och med förankringen i två länder. Särskilt inom seminarie- och utställningsverksamheten arbetar vi för att nå nya deltagar- och publikgrupper. I det här sammanhanget är de nya medborgarna i båda länderna centrala målgrupper. Särskilt angeläget har vi funnit det att bygga bilaterala kontakter mellan de här målgrupperna.

Som en del av vår verksamhetsfilosofi arbetar vi aktivt med språk- och minoritetsfrågor för att lyfta fram aktuell information om samhällsfrågor med relevans för ämnet, samt bidra till ökad demokratiskt inflytande för de minoritetsgrupper som är förfördelade i detta hänseende. Särskild uppmärksamhet ägnas åt att upprätthålla och skapa förutsättningar för ömsesidig språkförståelse mellan våra länder. Den potentiellt stora gruppen finsk- och svensk-kunniga personer i båda länderna är viktiga byggstenar i det här arbetet. Det här innebär att vi försöker utveckla och tillämpa arbetsmetoder som stimulerar språkförståelse på svenska och finska.

I vår kulturprogram strävar vi efter att ge personer med mångkulturell bakgrund synliga platser för att förändra den strukturella synen på finsk-svenskt samarbete. Vår syn är att mångkulturellt arbete till stor del handlar om att förändra maktstrukturer och attityder. Vi finner det viktigare att systematiskt se över hela vårt arbete med denna utgångspunkt än att skapa enskilda program som lyfter upp mångkultur och mångfald som tema.

Några interkulturellt betonade utdrag ur kulturprogrammet på Hanaholmen 2006:

- Vår och höst 2006 Dialogserien *Hanaforum*, planerade ämnen bl.a. Finland-Sverige-Tyskland, medborgarsamhället kring Östersjön och Medelhavet, Säkerhetspolitik.
- Mars 2006 *Nordisk vinterdag* för hela familjen med tema samekonst, finnkultur i Sverige, nya nordbor.

- Mars–maj 2006 *utställningar* med i Finland och Sverige bosatta konstnärer med inriktning på kulturell mångfald (ex grafiker Agneta Gussander).
- Sommar 2006 *musikprogram* med cross-over repertoar; speciellt en satsning på klassisk musik.
- Sensommar 2006 *GlobSol 2006* (global solidaritet) , en ungdomskonferens för att skapa nya kontakter mellan framtidens nyckelpersoner i Sverige och Finland.
- Höst 2006 workshop för aktiva scenkonstnärer i Sverige och Finland med arbete kring temat *Scenisk mångfald*.

Tyngdpunkterna i Hanaholmens kulturprogram 2006–2007:

- Aktiv dialog på och mellan det svenska och finska språket
- Mer högskolesamarbete mellan svenskt och finskt
- Från Sverige och Finland mot världen

Genomgående teman (aktivt tänkande inom varje temaområde):

- Hållbar utveckling och långtidseffekter (substantiellt, konstnärligt, ekonomiskt, politiskt, organisatoriskt etc)
- Ungt liv – nya former för kontakt och kommunikation, kontakt Sverige-Finland i de nya generationerna inom samhällets alla sektorer
- Språklig och kulturell mångfald i Sverige och Finland (tyngdpunkt i Sverige 2006)
- Kulturrexport och kulturell dialog (tyngdpunkt i Finland)

Gunvor Kronman
direktör

Henrik Huldén
kulturchef

www.hanaholmen.fi

Nordiska teatern

Nordiska teatern är ett samarbete som strävar efter att öppna vårt nordiska kulturarv, främst dramatiken och teatern, för influenser och delaktighet.

I pilotprojektet ”påsk” av Strindberg som görs med stöd av Framtidens Kultur och Statens Kulturråd samarbetar de två läns-teatrarna Västerbottensteatern och Smålands Musik och Teater som sökt samarbete med Riksteatern för att garantera en nationell turné av föreställningen.

De tre teatrarna arbetar också gemensamt för att genomföra en nordisk turné, knyta kontakter och sprida information för att på så sätt hitta samarbetspartners kring Nordiska Teaterns grundläggande idé:

”Nordiska teatern vill skapa en gemensam nordisk arena för teaterinstitutioner och fria aktörer i Skandinavien. En turnerande projektszen under rullande värdskap för att forma teaterföreställningar med utgångspunkt i den Nordiska klassiska dramatiken.

Målet är att producera scenkonst som med konstnärlig nyfikenhet och artistisk integritet gör uppsättningar med utrymme för den marginaliserade delen av den Nordiska befolkningen. Föreställningar präglad av okonventionell rollbesättning, annorlunda publikmöten och utmanande uppsättningsidéer där vårt nordiska kulturarv ges en bredare scenisk representation och fler möjlighet till identifikation. Det konstnärliga samarbetet skall genom vitalitet, angelägenhet och sin bredare identifikationbas också öka intresset för teaterkonsten samt bidra till att vårt nordiska kulturarv blir tillgängligt och intressant för alla oavsett etnicitet, kön, ålder eller handikapp.

I en förlängning skall dessa uppsättningar verka för att vitalisera skandinaviskt teaterliv, motverka fördomar och slentrianmässigt tänkande inom teatern. Genom detta nå en ny publik, öka och stimulera det nordiska teaterutbytet och lusten till samarbete över gränserna”.

Seminarieret ”vårt?! nordiska arv”

Nordiska teatern planerar ett seminarium/konferens i Stockholm 23–24 mars 2006 med inbjudna gäster från övriga Nordiska länder. Företrädesvis representanter för teatrar med regionalt och nationellt turnéuppdrag. Seminariet heter ”Vårt?! Nordiska Arv” och under två dagar undersöker vi de Nordiska klassikernas relevans i en mångkulturell samtid/framtid. Vi kommer att bjuda på föredrag och diskussioner i ämnet samt redovisningar från övriga Nordiska länder. Nordiska Teaterns ”Påsk” kommer att spelas med utrymme

för ledning, regissör och ensemble att tala om erfarenheter av produktionen. En inbjudan med program kommer att gå ut i november/december -05

Om vår "pilotuppsättning" påsk av August Strindberg

I "påsk" koncentrerar sig regissören Voula Kerekliou tillsammans med sin spännande och erfarenhetsrika ensemble på skammen som följer familjen Heyst. Denna ballast som förmörkar livet och på olika sätt gör dem alla blinda för möjligheter att hitta vägar ur förnedring och social stigmatisering.

Hon berättar historien avskalat med skådespelarna och scentekniken redovisade i sin egen kontext – det sker här och nu mellan just oss och er. Den lekfulla referensen till det personliga, privata ger Strindberg en välbehövlig samtidsfräschör. I denna läsning får också slutscenens försoning och oväntade öppning en alldeles särskild betydelse.

Premiär 25/11 i Skellefteå. På turné i Sverige vintern/våren -06

Medverkande

Regissör: Voula Kerekliou

Scenograf: Helena Weegar

Musik: Henrik Lörstad

Ljusdesign: Andras Balogh

Skådespelare: David Lenneman, Magdalena Eshaya, Jonatan Rodriguez, Rayam Jazairi, Roland Hedlund (VBT) och Märit Carlsson (SMOT)

Ledning: Bernt Lindquist (SMOT), Birgitta Englin (Riks) och Med Reventberg (VBT)

Projektledare: Mats-Arne Larsson